ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

EURIPIDIS

TRAGŒDIÆ SUPERSTITES

ET

DEPERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE

G. DINDORFII.

TOMUS II.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
MDCCCXXXIII.

ΡΗΣΟΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ ΦΥΛΑΚΩΝ ΤΡΩΙΚΩΝ.

ΕΚΤΩΡ.

ΑΙΝΕΙΑΣ.

ΔΟΛΩΝ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΡΗΣΟΣ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ.

ΑΘΗΝΑ.

ΠΑΡΙΣ.

ΜΟΥΣΑ.

ΡΗΣΟΥ ΗΝΙΟΧΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ῥῆσος παῖς μὲν ἦν Στρυμόνος τοῦ ποταμοῦ καὶ Τερψιχόρης, Μουσῶν μιᾶς, Θρᾳκῶν δὲ ἡγούμενος εἰς Ἴλιον παραγίγνεται νυκτὸς, στρατευομένων Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τοῦτον Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης κατάσκοποι ὄντες ἀναιροῦσιν, Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ὑποθεμένης ὡς μέγαν ἐσόμενον τοῖς Ἕλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δὲ ἐπιφανεῖσα τὸ τοῦ παιδὸς σῶμα ἀνείλετο. ὡς ἐν παρόδῳ δὲ διαλαμβάνει καὶ περὶ τοῦ φόνου τοῦ Δόλωνος.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίᾳ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ φυλάκων Τρωικῶν, οἳ καὶ προλογίζουσι. περιέχει δὲ νυκτεγερσίαν.

Τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου· τὸν γὰρ Σοφόκλειον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτῆρα. ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις ὡς γνήσιον ἀναγέγραπται, καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια δὲ ἐν αὐτῷ πολυπραγμοσύνη τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ.

Πρόλογοι δὲ διττοὶ φέρονται· ὁ γοῦν δικαίαν ἐκτιθεὶς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ῥήσου γράφει κατὰ λέξιν οὕτως

Νῦν εὐσέληνον φέγγος ἡ διφρήλατος.

ἐν ἐνίοις δὲ τῶν ἀντιγράφων ἕτερός τις φέρεται πρόλογος, πεζὸς πάνυ καὶ οὐ πρέπων Εὐριπίδῃ· καὶ τάχα ἄν τινες τῶν ὑποκριτῶν διεσκευακότες εἶεν αὐτόν. ἔχει δὲ οὕτως

Ὦ τοῦ μεγίστου Ζηνὸς ἄλκιμον τέκος
Παλλὰς, παρῶμεν· οὐκ ἐχρῆν ἡμᾶς ἔτι
μέλλειν Ἀχαιῶν ὠφελεῖν στρατεύματα.
νῦν γὰρ κακῶς πράσσουσιν ἐν μάχῃ δορὸς,
λόγχῃ βιαίᾳ γ' Ἕκτορος στροβούμενοι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλγιον βάρος,
ἐξ οὗ γ' ἔκρινε Κύπριν Ἀλέξανδρος θεὰν
κάλλει προήκειν τῆς ἐμῆς εὐμορφίας
καὶ σῆς, Ἀθάνα, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
εἰ μὴ κατασκαφεῖσαν ὄψομαι πόλιν
Πριάμου, βίᾳ πρόρριζον ἐκτετριμμένην.

ΑΛΛΩΣ.

Ἕκτωρ τοῖς Ἕλλησιν ἐπικοιτῶν ἀκούσας αὐτοὺς πυρκαίειν, εὐλαβήθη μὴ φύγωσιν. ἐξοπλίζειν δὲ διεγνωκὼς τὰς δυνάμεις μετενόησεν Αἰνείου συμβουλεύσαντος ἡσυχάζειν, κατάσκοπον δὲ πέμψαντες δι' ἐκείνου τὴν ἀλήθειαν ἱστορῆσαι, Δόλωνα δὲ πρὸς τὴν

χρείαν ὑπακούσαντα ἐκπέμπεσθαι. καὶ τόπον εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀφώρισεν αὐτῷ. ἐπιφανέντες δὲ οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσέα καὶ Δόλωνα μὲν ἀνῃρηκότες, ἐπὶ δὲ τὴν Ἕκτορος κοίτην ἐλθόντες πάλιν ὑπέστρεφον οὐχ εὑρόντες τὸν στρατηγόν. οὓς Ἀθηνᾶ ἐπιφανεῖσα κατέσχεν. καὶ τὸν μὲν Ἕκτορα ἐκέλευσε μὴ ζητεῖν, Ῥῆσον δὲ ἀναιρεῖν ἐκέλευσε. τὸν γὰρ ἐκ τούτου κίνδυνον μείζονα ἔσεσθαι, ἐὰν βιώσῃ· τούτων δὲ ἐπιφανεὶς Ἀλέξανδρος . . . . ἐξαπατηθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀθηνᾶς, ὡς δῆθεν ὑπὸ Ἀφροδίτης ἄπρακτος ὑπέστρεφεν· οἱ δὲ περὶ Διομήδην φονεύσαντες Ῥῆσον ἐχαρίσθησαν. καὶ ἡ συμφορὰ τῶν ἀνῃρημένων καθ' ὅλον ἦλθε τὸ στράτευμα.

ΡΗΣΟΣ.

ΧΟΡΟΣ.

ΒΑΘΙ πρὸς εὐνὰς τὰς Ἑκτορέους
τις ὑπασπιστῶν ἄγρυπνος βασιλέως,
εἰ τευχοφόρων δέξαιτο νέων
κληδόνα μύθων,
οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φρουρὰν
πάσης στρατιᾶς προκάθηνται.
ὄρθου κεφαλὴν πῆχυν ἐρείσας,
λῦσον βλεφάρων γοργωπὸν ἕδραν,
λεῖπε χαμεύνας φυλλοστρώτους,
Ἕκτορ· καιρὸς γὰρ ἀκοῦσαι.

ΕΚΤΩΡ.

τίς ὅδ'; ἢ φίλιος φθόγγος; τίς ἀνήρ;
τί τὸ σῆμα θρόει·
τίνες ἐκ νυκτῶν τὰς ἡμετέρας
κοίτας πλάθουσ' ἐνέπειν χρή.
ΧΟ. φύλακες στρατιᾶς. ΕΚ. τί φέρει θορύβῳ;
ΧΟ. θάρσει. ΕΚ. θαρσῶ.
μῶν τις λόχος ἐκ νυκτῶν; ΧΟ. οὐκέτι.
ΕΚ. τί σὺ γὰρ φυλακὰς προλιπὼν ἤδη
κινεῖς στρατιὰν, εἰ μή τιν' ἔχων
νυκτηγορίαν; οὐκ οἶσθα δορὸς
πέλας Ἀργείου νυχίαν ἡμᾶς
κοίταν πανόπλους κατέχοντας;
ΧΟ. ὁπλίζου χέρα· συμμάχων,
Ἕκτορ, βᾶθι πρὸς εὐνάς.

ὄτρυνον ἔγχος ἀείρειν, ἀφύπνισον·
πέμπε φίλους ἰέναι ποτὶ σὸν λόχον,
ἁρμόσατε ψαλίοις ἵππους.
τίς εἶσ' ἐπὶ Πανθοΐδαν,
ἢ τὸν Εὐρώπας, Λυκίων ἀγὸν ἀνδρῶν;
ποῦ σφαγίων ἔφοροι;
ποῦ δὲ γυμνήτων μόναρχοι;
τοξοφόροι τε Φρυγῶν
ζεύγνυτε κερόδετα τόξα νευραῖς.

ΕΚ. τὰ μὲν ἀγγέλλεις δείματ' ἀκούειν,
τὰ δὲ θαρσύνεις, κοὐδὲν καθαρῶς·
ἀλλ' ἢ Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ
μάστιγι φοβεῖ, φυλακὰς δὲ λιπὼν
κινεῖς στρατιάν· τί θροεῖς; τί σε φῶ
νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ γὰρ εἰπὼν
οὐδὲν τρανῶς ἀπέδειξας.

ΧΟ. πυραίθει στρατὸς Ἀργόλας,
Ἕκτορ, πᾶσαν ἀν' ὄρφναν,
διϊπετῆ δὲ νεῶν πυρσοῖς σταθμά.
πᾶς δ' Ἀγαμεμνονίαν προσέβα στρατὸς
ἐννύχιος θορύβῳ σκηνάν,
νέαν τιν' ἐφιέμενοι
βάξιν. οὐ γάρ πω πάρος ὧδ' ἐφοβήθη
ναυσιπόρος στρατιά.
σοὶ δ', ὑποπτεύων τὸ μέλλον,
ἦλυθον ἄγγελος, ὡς
μήποτ' ἐς ἐμέ τινα μέμψιν εἴπῃς.

ΕΚ. ἐς καιρὸν ἦλθες, καίπερ ἀγγέλλων φόβον·
ἄνδρες γὰρ ἐκ γῆς τῆσδε νυκτέρῳ πλάτῃ
λαθόντες ὄμμα τοὐμὸν αἴρεσθαι φυγὴν
μέλλουσι· σαίνει μ' ἔννυχος φρυκτωρία.
ὦ δαῖμον, ὅστις μ' εὐτυχοῦντ' ἐνόσφισας
θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
σύρδην ἅπαντα τῷδ' ἀναλῶσαι δορί.

εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ ξυνέσχον ἡλίου
λαμπτῆρες, οὐκ ἂν ἔσχον εὐτυχοῦν δόρυ,
πρὶν ναῦς πυρῶσαι καὶ διὰ σκηνῶν μολεῖν
κτείνων Ἀχαιοὺς τῇδε πολυφόνῳ χερί.
κἀγὼ μὲν ἦν πρόθυμος ἰέναι δόρυ
ἐν νυκτὶ χρῆσθαί τ' εὐτυχεῖ ῥύμῃ θεοῦ·
ἀλλ' οἱ σοφοί με καὶ τὸ θεῖον εἰδότες
μάντεις ἔπεισαν ἡμέρας μεῖναι φάος,
κἄπειτ' Ἀχαιῶν μηδέν' ἐν χέρσῳ λιπεῖν.
οἱ δ' οὐ μένουσι τῶν ἐμῶν θυοσκόων
βουλάς· ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα σθένει.
ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ παραγγέλλειν στρατῷ
τεύχη πρόχειρα λαμβάνειν λῆξαί θ' ὕπνου,
ὡς ἄν τις αὐτῶν καὶ νεὼς θρώσκων ἔπι
νῶτον χαραχθεὶς κλίμακας ῥάνῃ φόνῳ,
οἱ δ' ἐν βρόχοισι δέσμιοι λελημμένοι
Φρυγῶν ἀρούρας ἐκμάθωσι γαπονεῖν.
ΧΟ. Ἕκτορ, ταχύνεις, πρὶν μαθεῖν τὸ δρώμενον·
ἄνδρες γὰρ εἰ φεύγουσιν οὐκ ἴσμεν τορῶς.
ΕΚ. τίς γὰρ πυραίθειν πρόφασις Ἀργείων στρατόν;
ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ὕποπτον δ' ἐστὶ κάρτ' ἐμῇ φρενί.
ΕΚ. πάντ' ἂν φοβηθεὶς ἴσθι, δειμαίνων τόδε.
ΧΟ. οὔπω πρὶν ἧψαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
ΕΚ. οὐδ' ὧδέ γ' αἰσχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δορός.
ΧΟ. σὺ ταῦτ' ἔπραξας· καὶ τὰ λοιπά νυν σκόπει.
ΕΚ. ἁπλοῦς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος ὁπλίζειν χέρα.
ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' Αἰνέας καὶ μάλα σπουδῇ ποδὸς
στείχει, νέον τι πρᾶγμ' ἔχων φίλοις φράσαι.

ΑΙΝΕΙΑΣ.

Ἕκτορ, τί χρῆμα νύκτεροι κατὰ στρατὸν
τὰς σὰς πρὸς εὐνὰς φύλακες ἐλθόντες φόβῳ
νυκτηγοροῦσι καὶ κεκίνηται στρατός;
ΕΚ. Αἰνέα, πυκάζου τεύχεσιν δέμας σέθεν·
ΑΙ. τί δ' ἔστι; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλεται

δόλος κρυφαῖος ἑστάναι κατ' εὐφρόνην;
ΕΚ. φεύγουσιν ἄνδρες κἀπιβαίνουσιν νεῶν.
ΑΙ. τί τῶνδ' ἂν εἴποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
ΕΚ. αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός·
καί μοι δοκοῦσιν οὐ μενεῖν ἐς αὔριον,
ἀλλ' ἐκκέαντες πύρσ' ἐπ' εὐσέλμων νεῶν
φυγῇ πρὸς οἴκους τῆσδ' ἀφορμήσειν χθονός.
ΑΙ. σὺ δ' ὡς τί δράσων πρὸς τάδ' ὁπλίζει χέρα;
ΕΚ. φεύγοντας αὐτοὺς κἀπιθρῴσκοντας νεῶν
λόγχῃ καθέξω κἀπικείσομαι βαρύς·
αἰσχρὸν γὰρ ἡμῖν καὶ πρὸς αἰσχύνῃ κακὸν
θεοῦ διδόντος πολεμίους ἄνευ μάχης
φεύγειν ἐᾶσαι πολλὰ δράσαντας κακά.
ΑΙ. εἴθ' ἦσθ' ἀνὴρ εὔβουλος, ὡς δρᾶσαι χερί.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
πέφυκεν· ἄλλῳ δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας,
σοὶ μὲν μάχεσθαι, τοῖς δὲ βουλεύειν καλῶς.
ὅστις πυρὸς λαμπτῆρας ἐξήρθης κλύων
φεύγειν Ἀχαιούς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγειν,
τάφρους ὑπερβὰς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
καίτοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
εἰ μὴ κυρήσεις πολεμίους ἀπὸ χθονὸς
φεύγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας ἐς δόρυ,
νικώμενος μὲν τήνδε μὴ οὐ μόλῃς πόλιν·
πῶς γὰρ περάσεις σκόλοπας ἐν τροπῇ δορός;
πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλοῦσ' ἱππηλάται,
ἢν ἆρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας;
νικῶν δ' ἔφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Πηλέως,
ὅς σ' οὐκ ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα,
οὐδ' ὧδ' Ἀχαιοὺς ὡς δοκεῖς ἀναρπάσαι.
αἴθων γὰρ ἀνὴρ καὶ πεπύργωται θράσει.
ἀλλὰ στρατὸν μὲν ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
εὕδειν ἐῶμεν ἐκ κόπων ἀρειφάτων,
κατάσκοπον δὲ πολεμίων, ὃς ἂν θέλῃ,

πέμπειν δοκεῖ μοι· κἂν μὲν αἴρωνται φυγὴν,
στείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ,
εἰ δ' ἐς δόλον τιν' ἥδ' ἄγει φρυκτωρία,
μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπου
βουλευσόμεσθα· τήνδ' ἔχω γνώμην, ἄναξ.

ΧΟ. τάδε δοκεῖ, τάδε μεταθέμενος νόει.
σφαλερὰ δ' οὐ φιλῶ στρατηγῶν κράτη.
τί γὰρ ἄμεινον ἢ
ταχυβάταν νεῶν κατόπτην μολεῖν
πέλας ὅτι ποτ' ἄρα δαΐοις
πυρὰ κατ' ἀντίπρῳρα ναυστάθμων δαίεται.

ΕΚ. νικᾶτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἁνδάνει τάδε.
στείχων δὲ κόσμει συμμάχους· τάχ' ἂν στρατὸς
κινοῖτ' ἀκούσας νυκτέρους ἐκκλησίας.
ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον.
κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
σὺ πάντ' ἀκούσει καὶ παρὼν εἴσει λόγους·
ἐὰν δ' ἀπαίρωσ' ἐς φυγὴν ὁρμώμενοι,
σάλπιγγος αὐδὴν προσδοκῶν καραδόκει,
ὡς οὐ μενοῦντά μ'· ἀλλὰ προσμίξω νεῶν
ὁλκοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατῷ.

ΑΙ. πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς φρονεῖς.
σὺν σοὶ δέ μ' ὄψει καρτεροῦνθ', ὅταν δέῃ.

ΕΚ. τίς δῆτα Τρώων οἳ πάρεισιν ἐν λόγῳ
θέλει κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν;
τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς εὐεργέτης;
τίς φησιν; οὔτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
πόλει πατρῴᾳ συμμάχοις θ' ὑπηρετεῖν.

ΔΟΛΩΝ.

ἐγὼ πρὸ γαίας τόνδε κίνδυνον θέλω
ῥίψας κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκμαθὼν βουλεύματα
ἥξω· 'πὶ τούτοις τόνδ' ὑφίσταμαι πόνον.

ΕΚ. ἐπώνυμος μὲν κάρτα καὶ φιλόπτολις

Δόλων· πατρὸς δὲ καὶ πρὶν εὐκλεᾶ δόμον
νῦν δὶς τόσως ἔθηκας εὐκλεέστερον.
ΔΟ. οὔκουν πονεῖν με χρή, πονοῦντα δ' ἄξιον
μισθὸν φέρεσθαι. παντὶ γὰρ προσκείμενον
κέρδος πρὸς ἔργῳ τὴν χάριν τίκτει διπλῆν.
ΕΚ. ναί, καὶ δίκαια ταῦτα κοὐκ ἄλλως λέγω.
τάξαι δὲ μισθὸν πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.
ΔΟ. οὐ σῆς ἐρῶμεν πολυόχλου τυραννίδος.
ΕΚ. σὺ δ' ἀλλὰ γήμας Πριαμιδῶν γαμβρὸς γενοῦ.
ΔΟ. οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω.
ΕΚ. χρυσὸς πάρεστιν, εἰ τόδ' αἰτήσει γέρας.
ΔΟ. ἀλλ' ἔστ' ἐν οἴκοις· οὐ βίου σπανίζομεν.
ΕΚ. τί δῆτα χρῄζεις ὧν κέκευθεν Ἴλιος;
ΔΟ. ἑλὼν Ἀχαιοὺς δῶρά μοι ξυναίνεσον.
ΕΚ. δώσω· σὺ δ' αἴτει πλὴν στρατηλάτας νεῶν.
ΔΟ. κτεῖν', οὔ σ' ἀπαιτῶ Μενέλεω σχέσθαι χέρα.
ΕΚ. οὐ μὴν τὸν Οἰλέως παῖδά μ' ἐξαιτεῖς λαβεῖν;
ΔΟ. κακαὶ γεωργεῖν χεῖρες εὖ τεθραμμέναι.
ΕΚ. τίν' οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ' ἀποινᾶσθαι θέλεις;
ΔΟ. καὶ πρόσθεν εἶπον· ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.
ΕΚ. καὶ μὴν λαφύρων γ' αὐτὸς αἱρήσει παρών.
ΔΟ. θεοῖσιν αὐτὰ πασσάλευε πρὸς δόμους.
ΕΚ. τί δῆτα μεῖζον τῶνδέ μ' αἰτήσει γέρας;
ΔΟ. ἵππους Ἀχιλλέως· χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν,
ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος.
ΕΚ. καὶ μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾷς ἵππων ἐμοί·
ἐξ ἀφθίτων γὰρ ἄφθιτοι πεφυκότες
τὸν Πηλέως φέρουσι θούριον γόνον·
δίδωσι δ' αὐτοὺς πωλοδαμνήσας ἄναξ
Πηλεῖ Ποσειδῶν, ὡς λέγουσι, πόντιος.
ἀλλ' οὔ σ' ἐπάρας ψεύσομαι· δώσω δέ σοι
κάλλιστον οἴκοις κτῆμ' Ἀχιλλέως ὄχον.
ΔΟ. αἰνῶ· λαβὼν δέ φημι κάλλιστον Φρυγῶν
δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς εὐσπλαγχνίας.

σὲ δ' οὐ φθονεῖν χρή· μυρί' ἔστιν ἄλλα σοι,
ἐφ' οἷσι τέρψει, τῆσδ' ἀριστεύων χθονός.
ΧΟ. μέγας ἀγών· μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἑλεῖν.
μακάριός γε μὴν κυρήσας ἔσει·
πόνος δ' εὐκλεής.
μέγα δὲ κοιράνοισι γαμβρὸν πέλειν.
τὰ θεόθεν ἐπιδέτω Δίκα,
τὰ δὲ παρ' ἀνδράσιν τέλειά σοι φαίνεται.
ΔΟ. στείχοιμ' ἄν· ἐλθὼν δ' ἐς δόμους ἐφέστιος
σκευῇ πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι,
κἀκεῖθεν ἥσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
ΧΟ. εἴπ' εἴ τιν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἕξεις στολήν.
ΔΟ. πρέπουσαν ἔργῳ κλωπικοῖς τε βήμασιν.
ΧΟ. σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν·
λέξον τίς ἔσται τοῦδε σώματος σάγη.
ΔΟ. λύκειον ἀμφὶ νῶτον ἅψομαι δορὰν,
καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ,
βάσιν τε χερσὶ προσθίαν καθαρμόσας
καὶ κῶλα κώλοις τετράπουν μιμήσομαι
λύκου κέλευθον, πολεμίοις δυσεύρετον,
τάφροις πελάζων καὶ νεῶν προβλήμασιν.
ὅταν δ' ἔρημον χῶρον ἐμβαίνω ποδὶ,
δίβαμος εἶμι· τῇδε σύγκειται δόλος.
ΧΟ. ἀλλ' εὖ σ' ὁ Μαίας παῖς ἐκεῖσε καὶ πάλιν
πέμψειεν Ἑρμῆς, ὅς γε φηλητῶν ἄναξ.
ἔχεις δὲ τοὔργον, εὐτυχεῖν μόνον σε δεῖ.
ΔΟ. σωθήσομαί τε καὶ κτανὼν Ὀδυσσέως
οἴσω κάρα σοι, σύμβολον δ' ἔχων σαφὲς
φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
ἢ παῖδα Τυδέως· οὐδ' ἀναιμάκτῳ χερὶ
ἥξω πρὸς οἴκους, πρὶν φάος μολεῖν χθόνα.
ΧΟ. Θυμβραῖε καὶ Δάλιε καὶ Λυκίας
ναὸν ἐμβατεύων,
Ἄπολλον, ὦ δία κεφαλὰ, μόλε τοξήρης, ἱκοῦ ἐννύχιος

καὶ γενοῦ σωτήριος ἀνέρι πομπᾶς
ἁγεμὼν καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις,
ὦ παγκρατὲς, ὦ Τροΐας τείχη παλαιὰ δείμας.
μόλοι δὲ ναυκλήρια, καὶ στρατιᾶς
Ἑλλάδος διόπτας
ἵκοιτο, καὶ κάμψειε πάλιν θυμέλας οἴκων πατρὸς Ἰλιάδας.
Φθιάδων ἵππων τότ' ἐπ' ἄντυγα βαίη,
δεσπότου πέρσαντος Ἀχαιὸν Ἄρη,
τὰς πόντιος Αἰακίδᾳ Πηλεῖ δίδωσι δαίμων·
ἐπεὶ πρό τ' οἴκων πρό τε γᾶς ἔτλα μόνος
ναύσταθμα βὰς κατιδεῖν· ἄγαμαι
λήματος· ἦ σπανία
τῶν ἀγαθῶν; ὅταν ᾖ
δυσάλιος ἐν πελάγει
καὶ σαλεύῃ πόλις, ἔστι Φρυγῶν τις
ἔστιν ἄλκιμος· ἔνι δὲ θράσος
ἐν αἰχμᾷ· ποτὶ Μυσῶν ὃς ἐμὰν συμμαχίαν ἀτίζει.
τίν' ἄνδρ' Ἀχαιῶν ὁ πεδοστιβὴς σφαγεὺς
οὐτάσει ἐν κλισίαις, τετράπουν
μῖμον ἔχων ἐπὶ γᾶν
θηρός; ἕλοι Μενέλαν,
κτανὼν δ' Ἀγαμεμνόνιον
κρᾶτ' ἐνέγκοι Ἑλένᾳ κακόγαμβρον
ἐς χέρας γόον, ὃς ἐπὶ πτόλιν
ὃς ἐπὶ γᾶν Τροΐαν χιλιόναυν ἤλυθ' ἔχων στρατείαν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄναξ, τοιούτων δεσπόταισιν ἄγγελος
εἴην τὸ λοιπὸν οἷά σοι φέρω μαθεῖν.

ΕΚ. ἦ πόλλ' ἀγρώσταις σκαιὰ πρόσκειται φρενί·
καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπόταις τελεσφόρους
ἥκειν ἔοικας ἀγγελῶν ἵν' οὐ πρέπει.
οὐκ οἶσθα δῶμα τοὐμὸν ἢ θρόνους πατρὸς,
οἷ χρῆν γεγωνεῖν σ' εὐτυχοῦντα ποιμνίων;

ΑΓ. σκαιοὶ βοτῆρές ἐσμεν· οὐκ ἄλλως λέγω.

ἀλλ' οὐδὲν ἧσσόν σοι φέρω κεδνοὺς λόγους.
ΕΚ. παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαυλείους τύχας·
μάχας πρὸ χειρῶν καὶ δόρη βαστάζομεν.
ΑΓ. τοιαῦτα κἀγὼ σημανῶν ἐλήλυθα·
ἀνὴρ γὰρ ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν
στείχει φίλος σοὶ σύμμαχός τε τῇδε γῇ.
ΕΚ. ποίας πατρῴας γῆς ἐρημώσας πέδον;
ΑΓ. Θρῄκης· πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.
ΕΚ. Ῥῆσον τιθέντ' ἔλεξας ἐν Τροίᾳ πόδα.
ΑΓ. ἔγνως· λόγου δὲ δὶς τόσου μ' ἐκούφισας.
ΕΚ. καὶ πῶς πρὸς Ἴδης ὀργάδας πορεύεται,
πλαγχθεὶς πλατείας πεδιάδος θ' ἁμαξιτοῦ;
ΑΓ. οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς, εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
νυκτὸς γὰρ οὔτι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν,
κλύοντα πλήρη πεδία πολεμίας χερός.
φόβον δ' ἀγρώσταις, οἱ κατ' Ἰδαῖον λέπας
οἰκοῦμεν αὐτόρριζον ἑστίαν χθονὸς,
παρέσχε, δρυμὸν νυκτὸς ἔνθηρον μολών.
πολλῇ γὰρ ἠχῇ Θρῄκιος ῥέων στρατὸς
ἔστειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες ἵεμεν
ποίμνας πρὸς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόλῃ
λεηλατήσων καὶ σὰ πορθήσων σταθμὰ,
πρὶν δὴ δι' ὤτων γῆρυν οὐχ Ἑλληνικὴν
ἐδεξάμεσθα καὶ μετέστημεν φόβου.
στείχων δ' ἄνακτος προὐξερευνητὰς στρατοῦ
ἀνιστόρησα Θρῃκίοις προσφθέγμασι
τίς ὁ στρατηγὸς καὶ τίνος κεκλημένος
στείχει πρὸς ἄστυ Πριαμίδαισι σύμμαχος.
καὶ πάντ' ἀκούσας ὧν ἐφιέμην μαθεῖν
ἔστην· ὁρῶ δὲ Ῥῆσον ὥστε δαίμονα
ἑστῶτ' ἐν ἱππείοισι Θρῃκίοις ὄχοις.
χρυσῆ δὲ πλάστιγξ αὐχένα ζυγηφόρον
πώλων ἔκληε χιόνος ἐξαυγεστέρων.
πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις

ἔλαμπε· Γοργὼ δ' ὡς ἀπ' αἰγίδος θεᾶς
χαλκῆ μετώποις ἱππικοῖσι πρόσδετος
πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
στρατοῦ δὲ πλῆθος οὐδ' ἂν ἐν ψήφου λόγῳ
θέσθαι δύναι' ἄν, ὡς ἄπλατον ἦν ἰδεῖν,
πολλοὶ μὲν ἱππῆς, πολλὰ πελταστῶν τέλη,
πολλοὶ δ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
γυμνὴς ὁμαρτῆ Θρῃκίαν ἔχων στολήν.
τοιόσδε Τροίᾳ σύμμαχος πάρεστ' ἀνήρ,
ὃν οὔτε φεύγων οὔθ' ὑποσταθεὶς δορὶ
ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.

ΧΟ. ὅταν πολίταις εὐσταθῶσι δαίμονες,
ἕρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τἀγαθά.

ΕΚ. πολλούς, ἐπειδὴ τοὐμὸν εὐτυχεῖ δόρυ
καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστιν, εὑρήσω φίλους.
ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δεόμεθ', οἵτινες πάλαι
μὴ ξυμπονοῦσιν, ἡνίκ' ἐξώστης Ἄρης
ἔθραυε λαίφη τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
Ῥῆσος δ' ἔδειξεν οἷος ἦν Τροίᾳ φίλος·
ἥκει γὰρ ἐς δαῖτ', οὐ παρὼν κυνηγέταις
αἱροῦσι λείαν οὐδὲ συγκαμὼν δορί.

ΧΟ. ὀρθῶς ἀτίζεις κἀπίμομφος εἶ φίλοις·
δέχου δὲ τοὺς θέλοντας ὠφελεῖν πόλιν.

ΕΚ. ἀρκοῦμεν οἱ σώζοντες Ἴλιον πάλαι.

ΧΟ. πέποιθας ἤδη πολεμίους ᾑρηκέναι;

ΕΚ. πέποιθα· δείξει τοὐπιὸν σέλας θεοῦ.

ΧΟ. ὅρα τὸ μέλλον· πόλλ' ἀναστρέφει θεός.

ΕΚ. μισῶ φίλοισιν ὕστερον βοηδρομεῖν.

ΑΓ. ἄναξ, ἀπωθεῖν συμμάχους ἐπίφθονον.
φόβος γένοιτ' ἂν πολεμίοις ὀφθεὶς μόνον.

ΧΟ. ὅδ' οὖν, ἐπείπερ ἦλθε, σύμμαχος μὲν οὔ,
ξένος δὲ πρὸς τράπεζαν ἡκέτω ξένων·
χάρις γὰρ αὐτῷ Πριαμιδῶν διώλετο.

ΕΚ. σύ τ' εὖ παραινεῖς καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.

ὁ χρυσοτευχὴς δ᾽ οὕνεκ᾽ ἀγγέλου λόγων
Ῥῆσος παρέστω τῇδε σύμμαχος χθονί.
ΧΟ. Ἀδράστεια μὲν ἁ Διὸς παῖς
εἴργοι στομάτων φθόνον·
φράσω γὰρ δὴ ὅσον μοι
ψυχᾷ προσφιλές ἐστιν εἰπεῖν.
ἥκεις, ὦ ποταμοῦ παῖ,
ἥκεις, ἐπλάθης Φρυγίαν πρὸς αὐλὰν
ἀσπαστὸς, ἐπεί σε χρόνῳ
Πιερὶς μάτηρ ὅ τε καλλιγέφυ-
ρος ποταμὸς πορεύει
Στρυμὼν, ὅς ποτε τᾶς μελῳδοῦ
Μούσας δι᾽ ἀκηράτων
δινηθεὶς ὑδροειδὴς
κόλπων σὰν ἐφύτευσεν ἥβαν.
σύ μοι Ζεὺς ὁ φαναῖος
ἥκεις διφρεύων βαλιαῖσι πώλοις.
νῦν, ὦ πατρὶς ὦ Φρυγία,
ξὺν θεῷ νῦν σοι τὸν ἐλευθέριον
Ζῆνα πάρεστιν εἰπεῖν.
ἆρά ποτ᾽ αὖθις ἁ παλαιὰ
Τροία τοὺς προπότας παναμερεύσει
θιάσους ἐρώτων
ψαλμοῖσι καὶ κυλίκων οἰνοπλανήτοις
ἐπιδεξίαις ἁμίλλαις,
κατὰ πόντον Ἀτρειδᾶν
Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ᾽ ἀκτᾶς;
ὦ φίλος, εἴθε μοι
σᾷ χερὶ καὶ σῷ δορὶ πράξας τάδ᾽ ἐς οἶκον ἔλθοις·
ἐλθὲ, φάνηθι, τὰν ζάχρυσον
Πηλείδᾳ προβαλοῦ κατ᾽ ὄμμα πέλταν,
δοχμίαν πεδαίρων
σχιστὰν παρ᾽ ἄντυγα, πώλους ἐρεθίζων
δίβολόν τ᾽ ἄκοντα πάλλων.

σὲ γὰρ οὔτις ὑποστὰς
Ἀργείας ποτ᾽ ἐν Ἥρας δαπέδοις χορεύσει·
ἀλλά νιν ἅδε γᾶ
καπφθίμενον Θρῃκὶ μόρῳ φίλτατον ἄχθος οἴσει.
ἰὼ ἰώ.
μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν, ὦ Θρῄκη,
σκύμνον ἔθρεψας πολίαρχον ἰδεῖν.
ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκὴν,
κλύε καὶ κόμπους κωδωνοκρότους
παρὰ πορπάκων κελαδοῦντας.
θεὸς, ὦ Τροία, θεὸς, αὐτὸς Ἄρης,
ὁ Στρυμόνιος πῶλος ἀοιδοῦ
Μούσης ἥκων καταπνεῖ σε.

ΡΗΣΟΣ.

χαῖρ᾽, ἐσθλὸς ἐσθλοῦ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς,
Ἕκτορ· παλαιᾷ σ᾽ ἡμέρᾳ προσεννέπω.
χαίρω δέ σ᾽ εὐτυχοῦντα καὶ προσήμενον
πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ᾽ ἐγὼ
τείχη πάρειμι καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.

ΕΚ. παῖ τῆς μελῳδοῦ μητέρος, Μουσῶν μιᾶς,
Θρῃκός τε ποταμοῦ Στρυμόνος, φιλῶ λέγειν
τἀληθὲς ἀεὶ κοὐ διπλοῦς πέφυκ᾽ ἀνήρ.
πάλαι πάλαι χρῆν τῇδε συγκάμνειν χθονὶ
ἐλθόντα, καὶ μὴ τοὐπὶ σ᾽ Ἀργείων ὕπο
Τροίαν ἐᾶσαι πολεμίων πεσεῖν δορί.
οὐ γάρ τι λέξεις ὡς ἄκλητος ὢν φίλοις
οὐκ ἦλθες οὐδ᾽ ἤμυνας οὐδ᾽ ἐπεστράφης.
τίς γάρ σε κῆρυξ ἢ γερουσία Φρυγῶν
ἐλθοῦσ᾽ ἀμύνειν οὐκ ἐπέσκηψεν πόλει;
ποῖον δὲ δώρων κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν;
σὺ δ᾽ ἐγγενὴς ὢν βάρβαρός τε βαρβάρους
Ἕλλησιν ἡμᾶς προὔπιες τὸ σὸν μέρος.
καίτοι σε μικρᾶς ἐκ τυραννίδος μέγαν
Θρῃκῶν ἄνακτα τῇδ᾽ ἔθηκ᾽ ἐγὼ χερὶ,

ὅτ' ἀμφὶ Πάγγαιόν τε Παιόνων τε γῆν
Θρῃκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ στόμα,
ἔρρηξα πέλτην, σοὶ δὲ δουλώσας λεὼν
παρέσχον· ὧν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς.
οἱ δ' οὐδὲν ἡμῖν ἐν γένει πεφυκότες,
πάλαι παρόντες, οἱ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις
κεῖνται πεσόντες, πίστις οὐ σμικρὰ πόλει,
οἱ δ' ἔν θ' ὅπλοισι καὶ παρ' ἱππείοις ὄχοις
ψυχρὰν ἄησιν δίψιόν τε πῦρ θεοῦ
μένουσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις
πυκνὴν ἄμυστιν ὡς σὺ δεξιούμενοι.
ταῦθ', ὡς ἂν εἰδῇς Ἕκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
καὶ μέμφομαί σοι καὶ λέγω κατ' ὄμμα σόν.
ΡΗ. τοιοῦτός εἰμι καὐτὸς, εὐθεῖαν λόγων
τέμνων κέλευθον, κοὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.
ἐγὼ δὲ μεῖζον ἢ σὺ τῆσδ' ἀπὼν χθονὸς
λύπῃ πρὸς ἧπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην·
ἀλλ' ἀγχιτέρμων γαῖά μοι, Σκύθης λεὼς,
μέλλοντι νόστον τὸν πρὸς Ἴλιον περᾶν
ξυνῆψε πόλεμον· Εὐξένου δ' ἀφικόμην
πόντου πρὸς ἀκτὰς, Θρῇκα πορθμεύσας στρατον.
ἔνθ' αἱματηρὸς πέλανος ἐς γαῖαν Σκύθης
ἠντλεῖτο λόγχῃ, Θρῄξ τε συμμιγὴς φόνος.
τοιάδε τοί μ' ἀπεῖργε συμφορὰ πέδον
Τροίας ἱκέσθαι σύμμαχόν τέ σοι μολεῖν.
ἐπεὶ δ' ἔπερσα, τῶνδ' ὁμηρεύσας τέκνα,
τάξας ἔτειον δασμὸν ἐς δόμους φέρειν,
ἥκω περάσας ναυσὶ πόντιον στόμα,
τὰ δ' ἄλλα πεζὸς γῆς περῶν ὁρίσματα,
οὐδ' ὡς σὺ κομπεῖς τὰς ἐμὰς ἀμύστιδας,
οὔτ' ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενος,
ἀλλ' οἷα πόντον Θρῄκιον φυσήματα
κρυσταλλόπηκτα Παίονάς τ' ἐπεζάρει,

ξὺν τοῖσδ' ἄϋπνος οἶδα τλὰς πορπάμασιν.
ἀλλ' ὕστερον μὲν ἦλθον, ἐν καιρῷ δ' ὅμως·
σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος
κοὐδὲν περαίνεις, ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
ῥίπτεις κυβεύων τὸν πρὸς Ἀργείους Ἄρη·
ἐμοὶ δὲ φῶς ἓν ἡλίου καταρκέσει,
πέρσαντι πύργους ναυστάθμοις ἐπεισπεσεῖν
κτεῖναί τ' Ἀχαιούς· θατέρᾳ δ' ἀπ' Ἰλίου
πρὸς οἶκον εἶμι, συντεμὼν τοὺς σοὺς πόνους.
ὑμῶν δὲ μή τις ἀσπίδ' ἄρηται χερί·
ἐγὼ γὰρ ἕξω τοὺς μέγ' αὐχοῦντας δορὶ
πέρσας Ἀχαιούς, καίπερ ὕστερος μολών.

ΧΟ. ἰὼ ἰώ.
φίλα θροεῖς, φίλος Διόθεν εἶ
* * * μόνον
φθόνον ἄμαχον ὕπατος
Ζεὺς ἐθέλοι τὸν ἀμφὶ
σοῖσι λόγοισιν εἴργειν.
τὸ δὲ νάϊον Ἀργόθεν δόρυ
οὔτε πρὶν οὔτε νῦν τιν' ἀνδρῶν
ἐπόρευσε σέθεν κρείσσω,
πῶς μοι Ἀχιλλεὺς τὸ σὸν ἔγχος ἂν δύναιτο,
πῶς δ' Αἴας ὑπομεῖναι;
εἰ γὰρ ἐγὼ τόδ' ἦμαρ ἐσίδοιμ', ἄναξ,
ὅπως πολυφόνου
χειρὸς ἀποινάσαιο λόγχᾳ.

ΡΗ. τοιαῦτα μέν σοι τῆς μακρᾶς ἀπουσίας
πρᾶξαι παρέξω· σὺν δ' Ἀδραστείᾳ λέγω,
ἐπειδὰν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
θῶμεν θεοῖσί τ' ἀκροθίνι' ἐξέλῃς,
ξὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργείων θέλω
καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ' ἐκπέρσαι δορί,
ὡς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάσχειν κακῶς.

ΕΚ. εἰ τοῦ παρόντος τοῦδ' ἀπαλλαχθεὶς κακοῦ

πόλιν νεμοίμην ὡς τὸ πρίν ποτ' ἀσφαλῆ,
ἦ κάρτα πολλὴν θεοῖς ἂν εἰδείην χάριν.
τὰ δ' ἀμφί τ' Ἄργος καὶ νομὸν τὸν Ἑλλάδος
οὐχ ὧδε πορθεῖν ῥᾴδι', ὡς λέγεις, δορί.
ΡΗ. οὐ τούσδ' ἀριστῆς φασιν Ἑλλήνων μολεῖν;
ΕΚ. κοὐ μεμφόμεσθά γ', ἀλλ' ἄδην ἐλαύνομεν.
ΡΗ. οὐκοῦν κτανόντες τούσδε πάντ' εἰργάσμεθα.
ΕΚ. μή νυν τὰ πόρρω τἀγγύθεν μεθεὶς σκόπει.
ΡΗ. ἀρκεῖν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι δὲ μή.
ΕΚ. πολλῆς γὰρ ἄρχω κἀνθάδ' ὢν τυραννίδος.
ἀλλ' εἴτε λαιὸν εἴτε δεξιὸν κέρας
εἴτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις, πάρεστί σοι
πέλτην ἐρεῖσαι καὶ καταστῆσαι στρατόν.
ΡΗ. μόνος μάχεσθαι πολεμίοις, Ἕκτορ, θέλω.
εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγεῖ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
πρύμνας, πονήσας τὸν πάρος πολὺν χρόνον,
τάξον μ' Ἀχιλλέως καὶ στρατοῦ κατὰ στόμα.
ΕΚ. οὐκ ἔστ' ἐκείνῳ θοῦρον ἐντάξαι δόρυ.
ΡΗ. καὶ μὴν λόγος γ' ἦν ὡς ἔπλευσ' ἐπ' Ἴλιον.
ΕΚ. ἔπλευσε καὶ πάρεστιν· ἀλλὰ μηνίων
στρατηλάταισιν οὐ συναίρεται δόρυ.
ΡΗ. τίς δὴ μετ' αὐτὸν ἄλλος εὐδοξεῖ στρατοῦ;
ΕΚ. Αἴας ἐμοὶ μὲν οὐδὲν ἡσσᾶσθαι δοκεῖ
χὠ Τυδέως παῖς· ἔστι δ' αἱμυλώτατον
κρότημ' Ὀδυσσεὺς, λῆμά τ' ἀρκούντως θρασὺς
καὶ πλεῖστα χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας.
ὃς εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν
κλέψας ἄγαλμα ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει.
ἤδη δ' ἀγύρτης πτωχικὴν ἔχων στολὴν
εἰσῆλθε πύργους, πολλὰ δ' Ἀργείοις κακὰ
ἠρᾶτο, πεμφθεὶς Ἰλίου κατάσκοπος·
κτανὼν δὲ φρουροὺς καὶ παραστάτας πυλῶν
ἐξῆλθεν· ἀεὶ δ' ἐν λόχοις εὑρίσκεται
Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄστεως πέλας

θάσσων· κακῷ δὲ μερμέρῳ παλαίομεν.
ΡΗ. οὐδεὶς ἀνὴρ εὔψυχος ἀξιοῖ λάθρα
κτεῖναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ στόμα.
τοῦτον δ' ὃν ἵζειν φῂς σὺ κλωπικὰς ἕδρας
καὶ μηχανᾶσθαι, ζῶντα συλλαβὼν ἐγὼ
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισιν ἀμπείρας ῥάχιν
στήσω πετεινοῖς γυψὶ θοινατήριον.
λῃστὴν γὰρ ὄντα καὶ θεῶν ἀνάκτορα
συλῶντα δεῖ νιν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ.
ΕΚ. νῦν μὲν καταυλίσθητε· καὶ γὰρ εὐφρόνη.
δείξω δ' ἐγώ σοι χῶρον ἔνθα χρὴ στρατὸν
τὸν σὸν νυχεῦσαι τοῦ τεταγμένου δίχα.
ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος, ἤν τι καὶ δέῃ,
μέμνησ' ἀκούσας Θρῃκί τ' ἄγγειλον στρατῷ.
ὑμᾶς δὲ βάντας χρὴ προταινὶ τάξεων
φρουρεῖν ἐγερτὶ, καὶ νεῶν κατάσκοπον
δέχθαι Δόλωνα· καὶ γὰρ, εἴπερ ἐστὶ σῶς,
ἤδη πελάζει στρατοπέδοισι Τρωικοῖς.
ΧΟ. τίνος ἁ φυλακά; τίς ἀμείβει
τὰν ἐμάν; πρῶτα
δύεται σημεῖα καὶ ἑπτάποροι
Πλειάδες αἰθέριαι· μέσα δ' αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται.
ἔγρεσθε, τί μέλλετε; κοιτᾶν
ἔγρεσθε πρὸς φυλακάν.
οὐ λεύσσετε μηνάδος αἴγλαν;
ἀὼς δὴ πέλας ἀὼς
γίγνεται, καί τις πρὸ δόμων ὅδε γ' ἐστὶν ἀστήρ.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

τίς ἐκηρύχθη πρώτην φυλακήν;
*　*　*　*

ΗΜ. Μυγδόνος υἱόν φασι Κόροιβον.
ΗΜ. τίς γὰρ ἐπ' αὐτῷ; ΗΜ. Κίλικας Παίων
στρατὸς ἤγειρεν, Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.
ΗΜ. οὐκοῦν Λυκίους πέμπτην φυλακὴν

βάντας ἐγείρειν
καιρὸς κλήρου κατὰ μοῖραν.

ΧΟ. καὶ μὴν αἰΐω, Σιμόεντος
ἡμένα κοίτας
φοινίας ὑμνεῖ πολυχορδοτάτᾳ
γήρυϊ παιδολέτωρ μελοποιὸς ἀηδονὶς μερίμνας·
ἤδη δὲ νέμουσι κατ' Ἴδαν
ποίμνια· νυκτιβρόμου
σύριγγος ἰὰν κατακούω·
θέλγει δ' ὄμματος ἕδραν
ὕπνος· ἅδιστος γὰρ ἔβα βλεφάροις πρὸς ἀοῦς.

ΗΜ. τί ποτ' οὐ πελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν
Ἕκτωρ ὤτρυνε κατόπταν;

ΗΜ. ταρβῶ· χρόνιος γὰρ ἄπεστιν.

ΗΜ. ἀλλ' ἦ κρυπτὸν λόχον εἰσπαίσας
διόλωλε; τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.

ΗΜ. αὐδῶ Λυκίους πέμπτην φυλακὴν
βάντας ἐγείρειν
ἡμᾶς κλήρου κατὰ μοῖραν.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας—ἢ κενὸς ψόφος
στάζει δι' ὤτων;—τευχέων τινὰ κτύπον;

ΔΙΟΜΗΔΗΣ.

οὔκ, ἀλλὰ δεσμὰ πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
κλάζει σιδήρου· κἀμέ τοι, πρὶν ᾐσθόμην
δεσμῶν ἀραγμὸν ἱππικῶν, ἔδυ φόβος.

ΟΔ. ὅρα κατ' ὄρφνην μὴ φύλαξιν ἐντύχῃς.

ΔΙ. φυλάξομαί τοι κἂν σκότῳ τιθεὶς πόδα.

ΟΔ. ἢν δ' οὖν ἐγείρῃς, οἶσθα σύνθημα στρατοῦ;

ΔΙ. Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων.

ΟΔ. ἔα.
εὐνὰς ἐρήμους τάσδε πολεμίων ὁρῶ.

ΔΙ. καὶ μὴν Δόλων γε τάσδ' ἔφραζεν Ἕκτορος
κοίτας, ἐφ' ᾧπερ ἔγχος εἵλκυσται τόδε.

ΟΔ. τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ πη;
ΔΙ. ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν στήσων τινά.
ΟΔ. θρασὺς γὰρ Ἕκτωρ νῦν, ἐπεὶ κρατεῖ, θρασύς.
ΔΙ. τί δῆτ', Ὀδυσσεῦ, δρῶμεν; οὐ γὰρ ηὕρομεν
τὸν ἄνδρ' ἐν εὐναῖς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
ΟΔ. στείχωμεν ὡς τάχιστα ναυστάθμων πέλας.
σῴζει γὰρ αὐτὸν ὅστις εὐτυχῆ θεῶν
τίθησιν· ἡμῖν δ' οὐ βιαστέον τύχην.
ΔΙ. οὐκοῦν ἐπ' Αἰνέαν ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν
Πάριν μολόντε χρὴ καρατομεῖν ξίφει.
ΟΔ. πῶς οὖν ἐν ὄρφνῃ πολεμίων ἀνὰ στρατὸν
ζητῶν δυνήσει τούσδ' ἀκινδύνως κτανεῖν;
ΔΙ. αἰσχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
δράσαντε μηδὲν πολεμίους νεώτερον.
ΟΔ. πῶς δ' οὐ δέδρακας; οὐ κτανόντε ναυστάθμων
κατάσκοπον Δόλωνα σῴζομεν τάδε
σκυλεύματ'; ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκεῖς;
πείθου, πάλιν στείχωμεν. εὖ δ' εἴη τύχη.
ΑΘ. ποῖ δὴ λιπόντε Τρωικῶν ἐκ τάξεων
χωρεῖτε, λύπῃ καρδίαν δεδηγμένοι,
εἰ μὴ κτανεῖν σφῷν Ἕκτορ' ἢ Πάριν θεὸς
δίδωσιν; ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον
Τροίᾳ μολόντα Ῥῆσον οὐ φαύλῳ τρόπῳ;
ὃς εἰ διοίσει νύκτα τήνδ' ἐς αὔριον,
οὔτ' ἄν σφ' Ἀχιλλέως οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ
μὴ πάντα πέρσαι ναύσταθμ' Ἀργείων σχέθοι,
τείχη κατασκάψαντα καὶ πυλῶν ἔσω
λόγχῃ πλατεῖαν ἐσδρομὴν ποιούμενον·
τοῦτον κατακτὰς πάντ' ἔχεις. τὰς δ' Ἕκτορος
εὐνὰς ἔασον καὶ καρατόμους σφαγάς·
ἔσται γὰρ αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χερός.
ΟΔ. δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην
τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν· ἐν πόνοισι γὰρ
παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε·

τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν ποῦ κατεύνασται φράσον,
πόθεν τέτακται βαρβάρου στρατεύματος.

ΑΘ. ὅδ' ἐγγὺς ἧσται κοὐ συνήθροισται στρατῷ,
ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατεύνασεν
Ἕκτωρ, ἕως ἂν νὺξ ἀμείψηται φάος.
πέλας δὲ πῶλοι Θρῃκίων ἐξ ἁρμάτων
λευκαὶ δέδενται, διαπρεπεῖς ἐν εὐφρόνῃ·
στίλβουσι δ' ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν.
ταύτας κτανόντε δεσπότην κομίζετε,
κάλλιστον οἴκοις σκῦλον· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
τοιόνδ' ὄχημα χθὼν κέκευθε πωλικόν.

ΟΔ. Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρῄκιον λεὼν,
ἢ 'μοὶ πάρες γε, σοὶ δὲ χρὴ πώλων μέλειν.

ΔΙ. ἐγὼ φονεύσω, πωλοδαμνήσεις δὲ σύ.
τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψὰ καὶ νοεῖν σοφός.
χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν οὗ μάλιστ' ἂν ὠφελῇ.

ΑΘ. καὶ μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
στείχοντα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
δόξας ἀσήμους πολεμίων μεμβλωκότων.

ΔΙ. πότερα σὺν ἄλλοις ἢ μόνος πορεύεται;

ΑΘ. μόνος· πρὸς εὐνὰς δ', ὡς ἔοικεν, Ἕκτορος
χωρεῖ, κατόπτας σημανῶν ἥκειν στρατοῦ.

ΔΙ. οὐκοῦν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή;

ΑΘ. οὐκ ἂν δύναιο τοῦ πεπρωμένου πλέον.
τοῦτον δὲ πρὸς σῆς χειρὸς οὐ θέμις θανεῖν.
ἀλλ' ᾧπερ ἥκεις μορσίμους φέρων σφαγὰς,
τάχυν'· ἐγὼ δὲ τῷδε σύμμαχος Κύπρις
δοκοῦσ' ἀρωγὸς ἐν πόνοις παραστατεῖν,
σαθροῖς λόγοισιν ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εἶπον· ὃν δὲ χρὴ παθεῖν,
οὐκ οἶδεν, οὐδ' ἤκουσεν ἐγγὺς ὢν λόγου.

ΠΑΡΙΣ.

σὲ τὸν στρατηγὸν καὶ κασίγνητον λέγω,
Ἕκτορ, καθεύδεις; οὐκ ἐγείρεσθαί σε χρῆν;

ἐχθρῶν τις ἡμῖν χρίμπτεται στρατεύματι,
ἢ κλῶπες ἄνδρες ἢ κατάσκοποί τινες.

ΑΘ. θάρσει· φυλάσσει σ' ἥδε πρευμενὴς Κύπρις.
μέλει δ' ὁ σός μοι πόλεμος, οὐδ' ἀμνημονῶ
τιμῆς, ἐπαινῶ δ' εὖ παθοῦσα πρὸς σέθεν.
καὶ νῦν ἐπ' εὐτυχοῦντι Τρωικῷ στρατῷ
ἥκω, πορεύουσ' ἄνδρα σοι μέγαν φίλον,
τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρῄκιον θεᾶς
Μούσης, πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.

ΠΑ. ἀεί ποτ' εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει
κἀμοὶ, μέγιστον δ' ἐν βίῳ κειμήλιον
κρίνας σέ φημι τῇδε προσθέσθαι πόλει.
ἥκω δ' ἀκούσας οὐ τορῶς, φήμη δέ τις
φύλαξιν ἐμπέπτωκεν ὡς κατάσκοποι
ἥκουσ' Ἀχαιῶν. χὠ μὲν οὐκ εἰδὼς λέγει,
ὁ δ' εἰσιδὼν μολόντας οὐκ ἔχει φράσαι
ὧν οὕνεκ' εὐνὰς ἤλυθον πρὸς Ἕκτορος.

ΑΘ. μηδὲν φοβηθῇς· οὐδὲν ἐν στρατῷ νέον·
Ἕκτωρ δὲ φροῦδος Θρῇκα κοσμήσων στρατόν.

ΠΑ. σύ τοί με πείθεις, σοῖς τε πιστεύων λόγοις
τάξιν φυλάξων εἶμ' ἐλεύθερος φόβου.

ΑΘ. χώρει· μέλειν γὰρ πάντ' ἐμοὶ δόκει τὰ σὰ,
ὥστ' εὐτυχοῦντας συμμάχους ἐμοὺς ὁρᾶν.
γνώσει δὲ καὶ σὺ τὴν ἐμὴν προθυμίαν.
ὑμᾶς δ' ἀὐτῶ τοὺς ἄγαν ἐρρωμένους,
Λαερτίου παῖ, θηκτὰ κοιμίσαι ξίφη.
κεῖται γὰρ ἡμῖν Θρῄκιος στρατηλάτης,
ἵπποι τ' ἔχονται, πολέμιοι δ' ᾐσθημένοι
χωροῦσ' ἐφ' ὑμᾶς· ἀλλ' ὅσον τάχιστα χρὴ
φεύγειν πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. τί μέλλετε
σκηπτοῦ 'πιόντος πολεμίων σῶσαι βίον;

ΧΟ. ἔα ἔα·
βάλλε βάλλε βάλλε βάλλε,
θένε θένε· τίς ἀνήρ;

λεύσσετε, τοῦτον αὐδῶ.
κλῶπες οἵτινες κατ' ὄρφνην
τόνδε κινοῦσι στρατόν.
δεῦρο δεῦρο πᾶς.
τούσδ' ἔχω καὶ τούσδ' ἔμαρψα.
τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας; ποδαπὸς εἶ;
ΟΔ. οὔ σε χρὴ εἰδέναι· θανεῖ γὰρ σήμερον δράσας κακῶς.
ΗΜ. οὐκ ἐρεῖς ξύνθημα, λόγχην πρὶν διὰ στέρνων μολεῖν;
ΟΔ. ἴστω. θάρσει. ΗΜ. πέλας ἴθι. παῖε πᾶς.
ΗΜ. ἦ σὺ δὴ Ῥῆσον κατέκτας; ΟΔ. ἀλλὰ τὸν κτενοῦντα σέ.
ΗΜ. ἴσχε πᾶς τις. ΗΜ. οὐ μενῶ. ΗΜ. ἆ, φίλιον ἄνδρα μὴ θένῃς.
ΗΜ. καὶ τί δὴ τὸ σῆμα; ΟΔ. Φοῖβος. ΗΜ. ἔμαθον· ἴσχε πᾶς δόρυ.
ΗΜ. οἶσθ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; ΗΜ. τῇδέ πῃ κατείδομεν.
ΗΜ. ἕρπε πᾶς κατ' ἴχνος αὐτῶν, ἢ βοὴν ἐγερτέον.
ΗΜ. ἀλλὰ συμμάχους ταράσσειν δεινὸν ἐν νυκτῶν φόβῳ.
ΧΟ. τίς ἀνδρῶν ὁ βάς;
τίς, ὃς μέγα θράσος ἐπεύξεται
χεῖρα φυγὼν ἐμάν;
πόθεν νιν κυρήσω;
τίνι προσεικάσω;
ὅστις δι' ὄρφνης ἦλθ' ἀδειμάντῳ ποδὶ
διά τε τάξεων καὶ φυλάκων ἕδρας.
Θεσσαλὸς ἢ
παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πόλιν;
ἢ νησιώτην σποράδα κέκτηται βίον;
τίς ἦν πόθεν; ποίας πάτρας;
ποῖον ἐπεύχεται τὸν ὕπατον θεῶν;
ΗΜ. ἆρ' ἔστ' Ὀδυσσέως τοὔργον ἢ τίνος τόδε;
ΗΜ. εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μή;
ΗΜ. δοκεῖς γάρ; ΗΜ. τί μὴν οὔ;
ΗΜ. θρασὺς γοῦν ἐς ἡμᾶς.
ΗΜ. τίς; ἀλκὴν τίν' αἰνεῖς; ΗΜ. Ὀδυσσῆ.
ΗΜ. μὴ κλωπὸς αἴνει φωτὸς αἱμύλον δόρυ.
ΧΟ. ἔβα καὶ πάρος
κατὰ πτόλιν, ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων

ῥακοδύτῳ στολᾷ
πυκασθεὶς, ξιφήρης
κρύφιος ἐν πέπλοις.
βίον δ' ἐπαιτῶν εἷρπ' ἀγύρτης τις λάτρις,
ψαφαρόχρουν κάρα πολυπινές τ' ἔχων·
πολλὰ δὲ τὰν
βασιλίδ' ἑστίαν Ἀτρειδᾶν κακῶς
ἔβαζε δῆθεν ἐχθρὸς ὢν στρατηλάταις.
ὄλοιτ' ὄλοιτο πανδίκως,
πρὶν ἐπὶ γᾶν Φρυγῶν ποδὸς ἴχνος βαλεῖν.
ΗΜ. εἴτ' οὖν Ὀδυσσέως εἴτε μὴ, φόβος μ' ἔχει.
ΗΜ. Ἕκτωρ γὰρ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμφεται.
ΗΜ. τί λάσκων; ΗΜ. δυσοίζων.
ΗΜ. τί δρᾶσαι; τί ταρβεῖς;
ΗΜ. καθ' ἡμᾶς περᾶσαι ΗΜ. τίν' ἀνδρῶν;
ΗΜ. οἳ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον εἰς Φρυγῶν στρατόν.

ΗΝΙΟΧΟΣ.

ἰὼ ἰὼ δαίμονος τύχα βαρεῖα. φεῦ φεῦ.
ΧΟ. ἔα.
σῖγα πᾶς. ὕφιζ'· ἴσως γὰρ εἰς βόλον τις ἔρχεται.
ΗΝ. ἰὼ ἰὼ,
συμφορὰ βαρεῖα Θρῃκῶν συμμάχων. ΧΟ. τίς ὁ στένων;
ΗΝ. ἰὼ ἰώ.
δύστηνος ἐγὼ σύ τ', ἄναξ Θρῃκῶν,
ὦ στυγνοτάτην Τροίαν ἐσιδών·
οἷόν σε βίου τέλος εἷλεν.
ΧΟ. τίς εἶ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων; κατ' εὐφρόνην
ἀμβλῶπες αὐγαὶ, κοὔ σε γιγνώσκω τορῶς.
ΗΝ. ποῦ τιν' ἀνάκτων Τρωικῶν εὕρω;
ποῦ δῆθ' Ἕκτωρ
τὸν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει;
τίνι σημήνω διόπων στρατιᾶς;
ἆ ἆ ἆ ἆ,
οἷα πεπόνθαμεν, οἷά τις ἡμᾶς
δράσας ἀφανῆ φροῦδος, φανερὸν

Θρῃξὶν πένθος τολυπεύσας.
ΧΟ. κακὸν κυρεῖν τι Θρῃκίῳ στρατεύματι
ἔοικεν, οἷα τοῦδε γιγνώσκω κλύων.
ΗΝ. ἔρρει στρατιά,
πέπτωκεν ἄναξ δολίῳ πληγῇ.
ἆ ἆ ἆ ἆ,
οἵα μ᾽ ὀδύνη τείρει φονίου
τραύματος εἴσω.. πῶς ἂν ὀλοίμαν.
χρῆν γάρ μ᾽ ἀκλεῶς Ῥῆσόν τε θανεῖν,
Τροίᾳ κέλσαντ᾽ ἐπίκουρον;
ΧΟ. τάδ᾽ οὐκ ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά·
σαφῶς γὰρ αὐδᾷ συμμάχους ὀλωλότας.
ΗΝ. κακῶς πέπρακται, κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς
αἴσχιστα· καίτοι δὶς τόσον κακὸν τόδε·
θανεῖν γὰρ εὐκλεῶς μέν, εἰ θανεῖν χρεών,
λυπρὸν μὲν οἶμαι τῷ θανόντι. πῶς γὰρ οὔ;
τοῖς ζῶσι δ᾽ ὄγκος καὶ δόμων εὐδοξία.
ἡμεῖς δ᾽ ἀβούλως κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.
ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς Ἑκτορέα χεὶρ εὔνασε
ξύνθημα λέξας, εὕδομεν πεδοστιβεῖς,
κόπῳ δαμέντες, οὐδ᾽ ἐφρουρεῖτο στρατὸς
φυλακαῖσι νυκτέροισιν, οὐδ᾽ ἐν τάξεσιν
ἔκειτο τεύχη, πλῆκτρά τ᾽ οὐκ ἐπὶ ζυγοῖς
ἵππων καθήρμοσθ᾽, ὡς ἄναξ ἐπεύθετο
κρατοῦντας ὑμᾶς κἀφεδρεύοντας νεῶν
πρύμναισι· φαύλως δ᾽ εὕδομεν πεπτωκότες·
κἀγὼ μελούσῃ καρδίᾳ λήξας ὕπνου
πώλοισι χόρτον, προσδοκῶν ἑωθινὴν
ζεύξειν ἐς ἀλκήν, ἀφθόνῳ μετρῶ χερί.
λεύσσω δὲ φῶτε περιπολοῦνθ᾽ ἡμῶν στρατὸν
πυκνῆς δι᾽ ὄρφνης· ὡς δ᾽ ἐκινήθην ἐγώ,
ἐπτηξάτην τε κἀνεχωρείτην πάλιν·
ἤπυσα δ᾽ αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι στρατῷ,
κλῶπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.

οἱ δ' οὐδέν· οὐ μὴν οἶδ' ἐγὼ τὰ πλείονα,
εὗδον δ' ἀπελθὼν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται·
ἵππους γὰρ ἃς ἔθρεψα κἀδιφρηλάτουν
Ῥήσῳ παρεστὼς εἶδον, ὡς ὄναρ δοκῶν,
λύκους ἐπεμβεβῶτας ἑδραίαν ῥάχιν·
θείνοντε δ' οὐρᾷ πωλικῆς ῥινοῦ τρίχα
ἤλαυνον, αἱ δ' ἔρεγκον ἐξ ἀντηρίδων
θυμὸν πνέουσαι κἀνεχαίτιζον φόβῳ.
ἐγὼ δ' ἀμύνων θῆρας ἐξεγείρομαι
πώλοισιν· ἔννυχος γὰρ ἐξώρμα φόβος.
κλύω δ' ἐπάρας κρᾶτα μυχθισμὸν νεκρῶν.
θερμὸς δὲ κρουνὸς δεσπότου πάρα σφαγαῖς
βάλλει με δυσθνήσκοντος αἵματος νέου.
ὀρθὸς δ' ἀνᾴσσω χειρὶ σὺν κενῇ δορός.
καί μ' ἔγχος αὐγάζοντα καὶ θηρώμενον
παίει παραστὰς νειάτην πλευρὰν ξίφει
ἀνὴρ ἀκμάζων· φασγάνου γὰρ ᾐσθόμην
πληγῆς, βαθεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών.
πίπτω δὲ πρηνής· οἱ δ' ὄχημα πωλικὸν
λαβόντες ἵππων ἵεσαν φυγῇ πόδα.
ἆ ἆ.
ὀδύνη με τείρει, κοὐκέτ' ὀρθοῦμαι τάλας.
καὶ ξυμφορὰν μὲν οἶδ' ὁρῶν, τρόπῳ δ' ὅτῳ
τεθνᾶσιν οἱ θανόντες οὐκ ἔχω φράσαι,
οὐδ' ἐξ ὁποίας χειρός. εἰκάσαι δέ μοι
πάρεστι λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.

ΧΟ. ἡνίοχε Θρῃκὸς τοῦ κακῶς πεπραγότος,
μηδὲν δύσοιζ' οὐ πολεμίους δρᾶσαι τάδε.
Ἕκτωρ δὲ καὐτὸς, συμφορᾶς πεπυσμένος,
χωρεῖ· συναλγεῖ δ', ὡς ἔοικε, σοῖς κακοῖς.

ΕΚ. πῶς, ὦ μέγιστα πήματ' ἐξειργασμένοι,
μολόντες ὑμᾶς πολεμίων κατάσκοποι
λήθουσιν αἰσχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατὸς,

κοὔτ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξαπώσατε
οὔτ' ἐξιόντας; τῶνδε τίς τίσει δίκην
πλὴν σοῦ; σὲ γὰρ δὴ φύλακά φημ' εἶναι στρατοῦ.
φροῦδοι δ' ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν κακανδρίᾳ
πόλλ' ἐγγελῶντες τῷ στρατηλάτῃ τ' ἐμοί.
εὖ νυν τόδ' ἴστε, Ζεὺς ὀμώμοσται πατὴρ,
ἤτοι μάραγνά γ' ἢ καρανιστὴς μόρος
μένει σε δρῶντα τοιάδ' ἢ τὸν Ἕκτορα
τὸ μηδὲν εἶναι καὶ κακὸν νομίζετε.

ΧΟ. ἰὼ ἰώ.
μέγας ἐμοὶ μέγας * *.
ὦ πολιοῦχον κράτος,
τότ' ἄρ' ἔμολον, ὅτε σοι
ἄγγελος ἦλθον, ἀμφὶ
ναυσὶν πυραίθειν Ἀργείων στρατὸν,
ἐπεὶ ἄγρυπνον ὄμμ' ἐν εὐφρόνῃ
οὔτ' ἐκοίμισ' οὔτ' ἔβριξα, οὐ μὰ τὰς
Σιμοεντίδας πηγάς·
μή μοι κότον, ὦναξ, θῇς· ἀναίτιος γὰρ
ἐγὼ πάντων * *
ἢν δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν ἔργον ἢ λόγον
πύθῃ, κατά με γᾶς
ζῶντα πόρευσον· οὐ παραιτοῦμαι.

ΗΝ. τί τοῖσδ' ἀπειλεῖς, βάρβαρός τε βαρβάρου
γνώμην ὑφαιρεῖ τὴν ἐμὴν, πλέκων λόγους;
σὺ ταῦτ' ἔδρασας· οὐδέν' ἂν δεξαίμεθα
οὔθ' οἱ παθόντες οὔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι
ἄλλον· μακροῦ γε δεῖ σε καὶ σοφοῦ λόγου,
ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλους κατακτανεῖν,
ἵππων ἐρασθεὶς, ὧν ἕκατι συμμάχους
τοὺς σοὺς φονεύεις, πόλλ' ἐπισκήπτων μολεῖν.
ἦλθον, τεθνᾶσιν· εὐπρεπέστερον Πάρις
ξενίαν κατῄσχυν' ἢ σὺ συμμάχους κτανών.
μὴ γάρ τι λέξῃς ὥς τις Ἀργείων μολὼν

διώλεσ' ἡμᾶς· τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν;
σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἧσο καὶ Φρυγῶν στρατός.
τίς οὖν τέτρωται, τίς τέθνηκε συμμάχων
τῶν σῶν, μολόντων ὡς σὺ πολεμίων λέγεις;
ἡμεῖς δὲ καὶ τετρώμεθ', οἱ δὲ μειζόνως
παθόντες οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος.
ἁπλῶς δ' Ἀχαιῶν οὐδέν' αἰτιώμεθα.
τίς δ' ἂν χαμεύνας πολεμίων κατ' εὐφρόνην
Ῥήσου μολὼν ἐξηῦρεν, εἰ μή τις θεῶν
ἔφραζε τοῖς κτανοῦσιν; οὐδ' ἀφιγμένον
τὸ πάμπαν ᾔσαν· ἀλλὰ μηχανᾷ τάδε.
ΕΚ. χρόνον μὲν ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα
ὅσονπερ ἐν γῇ τῇδ' Ἀχαϊκὸς λεώς,
κοὐδὲν πρὸς αὐτῶν οἶδα πλημμελὲς κλύων·
ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεσθα. μή μ' ἔρως ἕλοι
τοιοῦτος ἵππων ὥστ' ἀποκτείνειν φίλους.
καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς· τίς γὰρ ἄλλος ἄν ποτε
ἔδρασεν ἢ 'βούλευσεν Ἀργείων ἀνήρ;
δέδοικα δ' αὐτόν. καί τί μου θράσσει φρένας
μὴ καὶ Δόλωνα συντυχὼν κατακτάνῃ·
χρόνον γὰρ ἤδη φροῦδος ὢν οὐ φαίνεται.
ΗΝ. οὐκ οἶδα τοὺς σοὺς οὓς λέγεις Ὀδυσσέας·
ἡμεῖς δ' ὑπ' ἐχθρῶν οὐδενὸς πεπλήγμεθα.
ΕΚ. σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.
ΗΝ. ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθάνοιμί σοι.
ΕΚ. μὴ θνῆσχ'· ἅλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος.
ΗΝ. ποῖ δὴ τράπωμαι δεσποτῶν μονούμενος;
ΕΚ. οἶκός σε κεύθων οὑμὸς ἐξιάσεται.
ΗΝ. καὶ πῶς με κηδεύσουσιν αὐθεντῶν χέρες;
ΕΚ. ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον οὐ λήξει λέγων.
ΗΝ. ὄλοιθ' ὁ δράσας. οὐ γὰρ ἐς σὲ τείνεται
γλῶσσ', ὡς σὺ κομπεῖς· ἡ Δίκη δ' ἐπίσταται.
ΕΚ. λάζυσθ'· ἄγοντες αὐτὸν ἐς δόμους ἐμούς,

οὕτως ὅπως ἂν μὴ 'γκαλῇ πορσύνετε·
ὑμᾶς δ' ἰόντας τοῖσιν ἐν τείχει χρεὼν
Πριάμῳ τε καὶ γέρουσι σημῆναι νεκροὺς
θάπτειν κελεύειν λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς.

ΧΟ. τί ποτ' εὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης
Τροίαν ἀνάγει πάλιν εἰς πένθη
δαίμων ἄλλος, τί φυτεύων;
ἔα ἔα. ὢ ὤ.
τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς, ὦ βασιλεῦ,
τὸν νεόκμητον νεκρὸν ἐν χειροῖν
φοράδην πέμπει;
ταρβῶ λεύσσων τόδε πῆμα.

ΜΟΥΣΑ.

ὁρᾶν πάρεστι, Τρῶες· ἡ γὰρ ἐν σοφοῖς
τιμὰς ἔχουσα Μοῦσα, συγγόνων μία,
πάρειμι, παῖδα τόνδ' ὁρῶσ' οἰκτρῶς φίλον
θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν· ὅν ποθ' ὁ κτείνας χρόνῳ
δόλιος 'Οδυσσεὺς ἀξίαν τίσει δίκην.
ἰαλέμῳ αὐθιγενεῖ,
τέκνον, σ' ὀλοφύρομαι, ὦ
ματρὸς ἄλγος, οἵαν
ἔκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν,
ἦ δυσδαίμονα καὶ μελέαν
ἀπὸ μὲν φαμένας ἐμοῦ πορευθεὶς,
ἀπὸ δ' ἀντομένου πατρὸς, βιαίως.
ὤμοι ἐγὼ σέθεν. ὦ φιλία φιλία κεφαλὰ, τέκνον, ὤμοι.

ΧΟ. ὅσον προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν
ἔχοντι, λύπῃ τὸν σὸν οἰκτείρω γόνον.

ΜΟ. ὄλοιτο μὲν Οἰνεΐδας,
ὄλοιτο δὲ Λαρτιάδας,
ὅς μ' ἄπαιδα γέννας
ἔθηκεν ἀριστοτόκοιο·
ἅ θ' Ἑλένα προλιποῦσα δόμον
Φρυγίων λεχέων ἔπλευσε πλαθεῖσ',

ὑπ' Ἰλίῳ ὤλεσε μὲν σὲ κατὰ Τροίας,
φίλτατε, μυριάδας τε πόλεις ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.
ἦ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς Ἅιδου μολών,
Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἥψω φρενός·
ὕβρις γάρ, ἥ σ' ἔσφηλε, καὶ Μουσῶν ἔρις
τεκεῖν μ' ἔθηκε τόνδε δύστηνον γόνον.
περῶσα γὰρ δὴ ποταμίους διὰ ῥοὰς
λέκτροις ἐπλάθην Στρυμόνος φυταλμίοις,
ὅτ' ἤλθομεν γῆς χρυσόβωλον ἐς λέπας
Πάγγαιον ὀργάνοισιν ἐξησκημέναι
Μοῦσαι μεγίστην εἰς ἔριν μελῳδίας
δεινῷ σοφιστῇ Θρῃκί, κἀτυφλώσαμεν
Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πόλλ' ἐδέννασεν τέχνην.
κἀπεὶ σὲ τίκτω, συγγόνους αἰδουμένη
καὶ παρθενείαν, ἧκ' ἐς εὐύδρου πατρὸς
δίνας· τρέφειν δέ σ' οὐ βροτείαν ἐς χέρα
Στρυμὼν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
ἔνθ' ἐκτραφεὶς κάλλιστα παρθένων ὕπο,
Θρῄκης ἀνάσσων πρῶτος ἦσθ' ἀνδρῶν, τέκνον.
καί σ' ἀμφὶ γῆν μὲν πατρίαν φιλαιμάτους
ἀλκὰς κορύσσοντ' οὐκ ἐδείμαινον θανεῖν·
Τροίας δ' ἀπηύδων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτέ,
εἰδυῖα τὸν σὸν πότμον· ἀλλά σ' Ἕκτορος
πρεσβεύμαθ' αἵ τε μυρίαι γερουσίαι
ἔπεισαν ἐλθεῖν κἀπικουρῆσαι φίλοις.
καὶ τοῦδ' Ἀθάνα παντὸς αἰτία μόρου,
οὐδὲν δ' Ὀδυσσεὺς οὐδ' ὁ Τυδέως τόκος
ἔδρασε δράσας, μὴ δόκει λεληθέναι.
καίτοι πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβεύομεν
Μοῦσαι μάλιστα, κἀπιχρώμεθα χθονί,
μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς
ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐτανέψιος νεκροῦ
τοῦδ' ὃν κατακτείνεις σύ· Μουσαῖόν τε, σὸν
σεμνὸν πολίτην κἀπὶ πλεῖστον ἄνδρ' ἕνα

ἐλθόντα, Φοῖβος σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλαις
θρηνῶ· σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.
ΧΟ. μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρῄκιος στρατηλάτης
ἐδέννασ', Ἕκτορ, τῷδε βουλεῦσαι φόνον.
ΕΚ. ᾔδη τάδ'· οὐδὲν μάντεως ἔδει φράσαι
Ὀδυσσέως τέχναισι τόνδ' ὀλωλότα.
ἐγὼ δὲ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
λεύσσων, τί μὴν ἔμελλον οὐ πέμψειν φίλοις
κήρυκας, ἐλθεῖν κἀπικουρῆσαι χθονί;
ἔπεμψ'· ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς συνήδομαι.
καὶ νῦν ἕτοιμος τῷδε καὶ τεῦξαι τάφον
καὶ ξυμπυρῶσαι μυρίων πέπλων χλιδήν·
φίλος γὰρ ἐλθὼν δυστυχῶς ἀπέρχεται.
ΜΟ. οὐκ εἶσι γαίας ἐς μελάγχιμον πέδον·
τοσόνδε Νύμφην τὴν ἔνερθ' αἰτήσομαι
τῆς καρποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς,
ψυχὴν ἀνεῖναι τοῦδ'. ὀφειλέτις δέ μοι
τοὺς Ὀρφέως τιμῶσα φαίνεσθαι φίλους.
κἀμοὶ μὲν ὡς θανών τε κοὐ λεύσσων φάος
ἔσται τὸ λοιπόν· οὐ γὰρ ἐς ταυτόν ποτε
οὔτ' εἶσιν οὔτε μητρὸς ὄψεται δέμας,
κρυπτὸς δ' ἐν ἄντροις τῆς ὑπαργύρου χθονὸς
ἀνθρωποδαίμων κείσεται βλέπων φάος,
Βάκχου προφήτης ὥστε Παγγαίου πέτραν
ᾤκησε σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.
βαιὸν δὲ πένθος τῆς θαλασσίας θεοῦ
οἴσω· θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών.
θρήνοις δ' ἀδελφαὶ πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
ἔπειτ' Ἀχιλλέα Θέτιδος ἐν πένθει ποτέ.
οὐ ῥύσεταί νιν Παλλάς, ἥ σ' ἀπέκτανε·
τοῖον φαρέτρα Λοξίου σῴζει βέλος.
ὦ παιδοποιοὶ συμφοραί, πόνοι βροτῶν,

ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
ἄπαις διοίσει κοὐ τεκὼν θάψει τέκνα.

ΧΟ. οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει·
σὺ δ' εἴ τι πράσσειν τῶν προκειμένων θέλεις,
Ἕκτορ, πάρεστι· φῶς γὰρ ἡμέρας τόδε.

ΕΚ. χωρεῖτε, συμμάχους θ' ὁπλίζεσθαι τάχος
ἄνωχθε· πληροῦτ' αὐχένας ξυνωρίδων.
πανοὺς δ' ἔχοντας χρὴ μένειν Τυρσηνικῆς
σάλπιγγος αὐδήν· ὡς ὑπερβαλὼν στρατὸν
τείχη τ' Ἀχαιῶν ναυσὶν αἶθον ἐμβαλεῖν
πέποιθα Τρωσί θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
ἀκτῖνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν.

ΧΟ. πείθου βασιλεῖ· στείχωμεν ὅπλοις
κοσμησάμενοι, καὶ ξυμμαχίᾳ
τάδε φράζωμεν· τάχα δ' ἂν νίκην
δοίη δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν.

ΤΡΩΙΑΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.
ΑΘΗΝΑ.
ΕΚΑΒΗ.
ΧΟΡΟΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΩΝ ΤΡΩΙΑΔΩΝ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΕΛΕΝΗ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν ἔδοξεν Ἀθηνᾷ τε καὶ Ποσειδῶνι τὸ τῶν Ἀχαιῶν στράτευμα διαφθεῖραι, τοῦ μὲν εὐνοοῦντος τῇ πόλει διὰ τὴν κτίσιν, τῆς δὲ μισησάσης τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν Αἴαντος εἰς Κασάνδραν ὕβριν. οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκληρώσαντο τὰς αἰχμαλωτίδας τῶν γυναικῶν· τοῖς γὰρ ἐν ἀξιώμασιν ἔδωκαν, Ἀγαμέμνονι μὲν Κασάνδραν, Ἀνδρομάχην δὲ Νεοπτολέμῳ, Πολυξένην δὲ τῷ Ἀχιλλεῖ. ταύτην μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἔσφαξαν· Ἀστυάνακτα δὲ τὸν Ἕκτορος ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔρριψαν, Ἑλένην δὲ ὡς ἀποκτενῶν Μενέλεως ἤγαγεν, Ἀγαμέμνων δὲ τὴν χρησμῳδὸν ἐνυμφαγώγησεν, Ἑκάβη δὲ, τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορήσασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυραμένη τε καὶ θρηνήσασα καὶ κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ Ὀδυσσέως ἤχθη σκηνὰς, τούτῳ λατρεύειν δοθεῖσα.

ΤΡΩΙΑΔΕΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

ἯΚΩ λιπὼν Αἴγαιον ἁλμυρὸν βάθος
πόντου Ποσειδῶν, ἔνθα Νηρῄδων χοροὶ
κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσιν ποδός·
ἐξ οὗ γὰρ ἀμφὶ τήνδε Τρωικὴν χθόνα
Φοῖβός τε κἀγὼ λαΐνους πύργους πέριξ
ὀρθοῖσιν ἔθεμεν κανόσιν, οὔποτ᾽ ἐκ φρενῶν
εὔνοι᾽ ἀπέστη τῶν ἐμῶν Φρυγῶν πόλει,
ἣ νῦν καπνοῦται καὶ πρὸς Ἀργείου δορὸς
ὄλωλε πορθηθεῖσ᾽. ὁ γὰρ Παρνάσιος
Φωκεὺς Ἐπειὸς μηχαναῖσι Παλλάδος
ἐγκύμον᾽ ἵππον τευχέων ξυναρμόσας
πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς, ὀλέθριον βάρος·
ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται
δούρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπισχὼν δόρυ.
ἔρημα δ᾽ ἄλση καὶ θεῶν ἀνάκτορα
φόνῳ καταρρεῖ· πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις
πέπτωκε Πρίαμος Ζηνὸς ἑρκείου θανών.
πολὺς δὲ χρυσὸς Φρύγιά τε σκυλεύματα
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένουσι δὲ
πρύμνηθεν οὖρον, ὡς δεκασπόρῳ χρόνῳ
ἀλόχους τε καὶ τέκν᾽ εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
οἳ τήνδ᾽ ἐπεστράτευσαν Ἕλληνες πόλιν.
ἐγὼ δὲ, νικῶμαι γὰρ Ἀργείας θεοῦ
Ἥρας Ἀθάνας θ᾽, αἳ συνεξεῖλον Φρύγας,
λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον βωμούς τ᾽ ἐμούς·
ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,

νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει.
πολλοῖς δὲ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτίδων
βοᾷ Σκάμανδρος δεσπότας κληρουμένων.
καὶ τὰς μὲν Ἀρκὰς, τὰς δὲ Θεσσαλὸς λεὼς
εἴληχ' Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι.
ὅσαι δ' ἄκληροι Τρῳάδων, ὑπὸ στέγαις
ταῖσδ' εἰσὶ, τοῖς πρώτοισιν ἐξῃρημέναι
στρατοῦ, σὺν αὐταῖς δ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρὶς
Ἑλένη, νομισθεῖσ' αἰχμάλωτος ἐνδίκως.
τὴν δ' ἀθλίαν τήνδ' εἴ τις εἰσορᾶν θέλει,
πάρεστιν, Ἑκάβην κειμένην πυλῶν πάρος,
δάκρυα χέουσαν πολλὰ καὶ πολλῶν ὕπερ·
ᾗ παῖς μὲν ἀμφὶ μνῆμ' Ἀχιλλείου τάφου
λάθρα τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη,
φροῦδος δὲ Πρίαμος καὶ τέκν'· ἣν δὲ παρθένον
μεθῆκ' Ἀπόλλων δρομάδα Κασάνδραν ἄναξ,
τὸ τοῦ θεοῦ τε παραλιπὼν τό τ' εὐσεβὲς
γαμεῖ βιαίως σκότιον Ἀγαμέμνων λέχος.
ἀλλ', ὦ ποτ' εὐτυχοῦσα, χαῖρέ μοι, πόλις,
ξεστόν τε πύργωμ'· εἴ σε μὴ διώλεσε
Παλλὰς Διὸς παῖς, ἦσθ' ἂν ἐν βάθροις ἔτι.

ΑΘΗΝΑ.

ἔξεστι τὸν γένει μὲν ἄγχιστον πατρὸς,
μέγαν τε δαίμον' ἐν θεοῖς τε τίμιον,
λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπειν;
ΠΟ. ἔξεστιν· αἱ γὰρ συγγενεῖς ὁμιλίαι,
ἄνασσ' Ἀθάνα, φίλτρον οὐ σμικρὸν φρενῶν.
ΑΘ. ἐπῄνεσ' ὀργὰς ἠπίους· φέρω δὲ σοὶ
κοινοὺς ἐμαυτῇ τ' ἐς μέσον λόγους, ἄναξ.
ΠΟ. μῶν ἐκ θεῶν του καινὸν ἀγγέλλεις ἔπος,
ἢ Ζηνὸς, ἢ καὶ δαιμόνων τινὸς πάρα;
ΑΘ. οὐκ, ἀλλὰ Τροίας οὕνεκ', ἔνθα βαίνομεν,
πρὸς σὴν ἀφῖγμαι δύναμιν, ὡς κοινὴν λάβω.
ΠΟ. ἦ πού νιν ἔχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα νῦν

ἐς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατῃθαλωμένης;
ΑΘ. ἐκεῖσε πρῶτ' ἄνελθε· κοινώσει λόγους
καὶ συνθελήσεις ἂν ἐγὼ πρᾶξαι θέλω;
ΠΟ. μάλιστ'· ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν,
πότερον Ἀχαιῶν οὕνεκ' ἦλθες ἢ Φρυγῶν.
ΑΘ. τοὺς μὲν πρὶν ἐχθροὺς Τρῶας εὐφρᾶναι θέλω,
στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμβαλεῖν πικρόν.
ΠΟ. τί δ' ὧδε πηδᾷς ἄλλοτ' εἰς ἄλλους τρόπους,
μισεῖς τε λίαν καὶ φιλεῖς ὃν ἂν τύχῃς;
ΑΘ. οὐκ οἶσθ' ὑβρισθεῖσάν με καὶ ναοὺς ἐμούς;
ΠΟ. οἶδ', ἡνίκ' Αἴας εἷλκε Κασάνδραν βίᾳ.
ΑΘ. κοὐδέν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν οὐδ' ἤκουσ' ὕπο.
ΠΟ. καὶ μὴν ἔπερσάν γ' Ἴλιον τῷ σῷ σθένει.
ΑΘ. τοιγάρ σφε σὺν σοὶ βούλομαι δρᾶσαι κακῶς.
ΠΟ. ἕτοιμ' ἃ βούλει τἀπ' ἐμοῦ. δράσεις δὲ τί;
ΑΘ. δύσνοστον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν θέλω.
ΠΟ. ἐν γῇ μενόντων ἢ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα;
ΑΘ. ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου.
καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον καὶ χάλαζαν ἄσπετον
πέμψει γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα,
ἐμοὶ δὲ δώσειν φησὶ πῦρ κεραύνιον,
βάλλειν Ἀχαιοὺς ναῦς τε πιμπράναι πυρί.
σὺ δ' αὖ τὸ σὸν παράσχες Αἴγαιον πόρον
τρικυμίαις βρέμοντα καὶ δίναις ἁλός,
πλῆσον δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
ὡς ἂν τὸ λοιπὸν τἄμ' ἀνάκτορ' εὐσεβεῖν
εἰδῶσ' Ἀχαιοὶ θεούς τε τοὺς ἄλλους σέβειν.
ΠΟ. ἔσται τάδ'· ἡ χάρις γὰρ οὐ μακρῶν λόγων
δεῖται· ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός.
ἀκταὶ δὲ Μυκόνου Δήλιοί τε χοιράδες
Σκῦρός τε Λῆμνός θ' αἱ Καφήρειοί τ' ἄκραι
πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἕξουσιν νεκρῶν.
ἀλλ' ἕρπ' Ὄλυμπον, καὶ κεραυνίους βολὰς
λαβοῦσα πατρὸς ἐκ χερῶν καραδόκει,

ὅταν στράτευμ' Ἀργεῖον ἐξίῃ κάλως.
μῶρος δὲ θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις,
ναούς τε τύμβους θ', ἱρὰ τῶν κεκμηκότων,
ἐρημίᾳ δοὺς αὐτὸς ὤλεθ' ὕστερον.

ΕΚΑΒΗ.

ἄνα, δυσδαίμων, πεδόθεν κεφαλὴν,
ἐπάειρε δέρην· οὐκέτι Τροία
τάδε καὶ βασιλεῖς ἐσμεν Τροίας.
μεταβαλλομένου δαίμονος ἀνέχου.
πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα,
μηδὲ προσίστη πρῷραν βιότου
πρὸς κῦμα, πλέουσα τύχαισιν.
αἰαῖ αἰαῖ.
τί γὰρ οὐ πάρα μοι μελέᾳ στενάχειν,
ᾗ πατρὶς ἔρρει καὶ τέκνα καὶ πόσις;
ὦ πολὺς ὄγκος συστελλόμενος
προγόνων, ὡς οὐδὲν ἄρ' ἦσθα.
τί με χρὴ σιγᾶν,
τί δὲ μὴ σιγᾶν; τί δὲ θρηνῆσαι;
δύστηνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
ἄρθρων κλίσεως, ὡς διάκειμαι,
νῶτ' ἐν στερροῖς λέκτροισι ταθεῖσ'.
οἴμοι κεφαλῆς, οἴμοι κροτάφων
πλευρῶν θ', ὥς μοι πόθος εἱλίξαι,
καὶ διαδοῦναι νῶτον ἄκανθάν τ'
εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
ἐπὶ τοὺς ἀεὶ δακρύων ἐλέγους.
μοῦσα δὲ χαὔτη τοῖς δυστήνοις,
ἄτας κελαδεῖν ἀχορεύτους.
πρῷραι ναῶν ὠκεῖαι,
Ἴλιον ἱερὰν αἳ κώπαισιν
δι' ἅλα τε πορφυροειδέα λιμένας θ'
Ἑλλάδος εὐόρμους
αὐλῶν παιᾶνι στυγνῷ

συρίγγων τ' εὐφθόγγῳ φωνᾷ
πλεκτὰν Αἰγύπτου παιδείαν
ἐξηρτήσασθ',
αἰαῖ, Τροίας ἐν κόλποισιν,
τὰν Μενελάου μετανισσόμεναι
στυγνὰν ἄλοχον, Κάστορι λώβαν,
τῷ τ' Εὐρώτᾳ δύσκλειαν,
ἃ σφάζει μὲν
τὸν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων
Πρίαμον, ἐμέ τε τὰν μελέαν Ἑκάβην
ἐς τάνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
ὤμοι θάκους οὓς θάσσω
σκηναῖσιν ἔφεδρος Ἀγαμεμνονίαις.
δούλα δ' ἄγομαι γραῦς ἐξ οἴκων,
κουρᾷ πενθήρει
κρᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
ἀλλ' ὦ τῶν χαλκεγχέων Τρώων
ἄλοχοι μέλεαι, μέλεαι κοῦραι
καὶ δύσνυμφοι,
τύφεται Ἴλιον, αἰάζωμεν·
μάτηρ δ' ὡς τις πτανοῖς κλαγγὰν
ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω 'γὼ
μολπὰν οὐ * τὰν αὐτὰν
οἵαν ποτὲ δὴ
σκήπτρῳ Πριάμου διερειδομένα
ποδὸς ἀρχεχόρου πλαγαῖς Φρυγίαις
εὐκόμποις ἐξῆρχον θεούς.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

Ἑκάβη, τί θροεῖς; τί δὲ θωΰσσεις;
ποῖ λόγος ἥκει; διὰ γὰρ μελάθρων
ἄϊον οἴκτους οὓς οἰκτίζει,
διὰ δὲ στέρνων φόβος ἀΐσσει
Τρῳάσιν, αἳ τῶνδ' οἴκων εἴσω
δουλείαν αἰάζουσιν.

ΕΚ. ὦ τέκν᾽, Ἀργείων πρὸς ναῦς δὴ
κινεῖται κωπήρης χείρ.
ΗΜ. οἲ ᾽γὼ τλάμων.
τί θέλουσ᾽; ἦ πού δή με τάλαιναν
ναυσθλώσουσιν πατρῴας ἀπὸ γᾶς;
ΕΚ. οὐκ οἶδ᾽, εἰκάζω δ᾽ ἄταν.
ΗΜ. ἰὼ ἰώ.
μέλεαι μόχθων ἐπακουσόμεναι
Τρῳάδες, ἔξω κομίσασθ᾽ οἴκων·
στέλλουσ᾽ Ἀργεῖοι νόστον.
ΕΚ. ἒ ἔ.
μή νύν μοι τὰν βακχεύουσαν
Κασάνδραν πέμψασθ᾽ ἔξω,
αἰσχύναν Ἀργείοισιν,
μαινάδ᾽, ἐπ᾽ ἄλγεσι δ᾽ ἀλγυνθῶ,
ἰὼ Τροία δύσταν᾽, ἔρρεις,
δύστανοι δ᾽ οἵ σ᾽ ἐκλείποντες
καὶ ζῶντες καὶ δμαθέντες.
ΗΜ. οἴμοι. τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
τάσδ᾽ Ἀγαμέμνονος ἐπακουσομένα,
βασίλεια, σέθεν, μή με κτείνειν
δόξ᾽ Ἀργείων κεῖται μελέαν,
ἢ κατὰ πρύμνας ἤδη ναῦται
στέλλονται κινεῖν κώπας.
ΕΚ. ὦ τέκνον, ὀρθρεύουσαν ψυχὰν
ἐκπληχθεῖσ᾽ ἦλθον φρίκᾳ.
ΗΜ. * *
ἤδη τις ἔβα Δαναῶν κήρυξ;
τῷ πρόσκειμαι δούλα τλάμων;
ΕΚ. ἐγγύς που κεῖσαι κλήρου.
ΗΜ. ἰὼ ἰώ.
τίς μ᾽ Ἀργείων ἢ Φθιωτᾶν
ἢ νησαίαν ἄξει χώραν
δύστανον πόρρω Τροίας;

ΕΚ. φεῦ φεῦ.
τῷ δ' ἁ τλάμων ποῦ ποῦ γαίας
δουλεύσω γραῦς, ὡς κηφὴν,
δειλαία νεκροῦ μορφὰ,
νεκύων ἀμενηνὸν ἄγαλμ', ἢ
τὰν παρὰ προθύροις φυλακὰν κατέχουσ',
ἢ παίδων θρέπτειρ', ἃ Τροίας
ἀρχαγοὺς εἶχον τιμάς;

ΧΟΡΟΣ.

αἰαῖ αἰαῖ. ποίοις δ' οἴκτοις
τὰν σὰν λύμαν ἐξαιάζεις;
οὐκ Ἰδαίοις ἱστοῖς κερκίδα
δινεύουσ' ἐξαλλάξω.
νέατον τεκέων σώματα λεύσσω,
νέατον· μόχθους ἕξω κρείσσους,
ἢ λέκτροις πλαθεῖσ' Ἑλλάνων.
ἔρροι νὺξ αὕτα καὶ δαίμων·
ἢ Πειρήνας ὑδρευσομένα
πρόσπολος οἰκτρὰ σεμνῶν ὑδάτων.
τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν
Θησέως εὐδαίμονα χώραν.
μὴ γὰρ δὴ δίναν γ' Εὐρώτα,
τὰν ἐχθίσταν θεράπναν Ἑλένας,
ἔνθ' ἀντάσω Μενέλᾳ δούλα,
τῷ τᾶς Τροίας πορθητᾷ.
τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν,
κρηπῖδ' Οὐλύμπου καλλίσταν,
ὄλβῳ βρίθειν φάμαν ἤκουσ'
εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπείᾳ·
τάδε δεύτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
Θησέως ζαθέαν ἐλθεῖν χώραν.
καὶ τὰν Αἰτναίαν Ἡφαίστου
Φοινίκας ἀντήρη χώραν,
Σικελῶν ὀρέων ματέρ', ἀκούω

κηρύσσεσθαι στεφάνοις ἀρετᾶς.
τάν τ' ἀγχιστεύουσαν γᾶν
Ἰονίῳ ναύταις πόντῳ,
ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων
ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων
Κρᾶθις, ζαθέαις παγαῖσι τρέφων
εὔανδρόν τ' ὀλβίζων γᾶν.
καὶ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ στρατιᾶς
κήρυξ, νεοχμῶν μύθων ταμίας,
στείχει ταχύπουν ἴχνος ἐξανύων.
τί φέρει; τί λέγει; δοῦλαι γὰρ δὴ
Δωρίδος ἐσμὲν χθονὸς ἤδη.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.

Ἑκάβη, πυκνὰς γὰρ οἶσθά μ' ἐς Τροίαν ὁδοὺς
ἐλθόντα κήρυκ' ἐξ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ,
ἐγνωσμένος δὲ καὶ πάροιθέ σοι, γύναι,
Ταλθύβιος ἥκω, κοινὸν ἀγγελῶν λόγον.

ΕΚ. τόδε τόδε, φίλαι γυναῖκες,
ὃ φόβος ἦν μοι πάλαι.

ΤΑ. ἤδη κεκλήρωσθ', εἰ τόδ' ἦν ὑμῖν φόβος.

ΕΚ. αἰαῖ. τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν ἢ
Φθιάδος εἶπας ἢ Καδμείας χθονός;

ΤΑ. κατ' ἄνδρ' ἑκάστη κοὐχ ὁμοῦ λελόγχατε.

ΕΚ. τίν' ἄρα τίς ἔλαχε; τίνα πότμος εὐτυχὴς
Ἰλιάδων μένει;

ΤΑ. οἶδ'· ἀλλ' ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ὁμοῦ.

ΕΚ. τοὐμὸν δὲ τίς ἄρ' ἔλαχε τέκος, ἔννεπε,
τλάμονα Κασάνδραν;

ΤΑ. ἐξαίρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.

ΕΚ. ἦ τᾷ Λακεδαιμονίᾳ νύμφᾳ
δούλαν; ὤμοι μοι.

ΤΑ. οὔκ, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφευτήρια.

ΕΚ. ἦ τὰν Φοίβου παρθένον, ᾇ γέρας ὁ
χρυσοκόμας ἔδωκ' ἄλεκτρον ζόαν;

ΤΑ. ἔρως ἐτόξευσ' αὐτὸν ἐνθέου κόρης.
ΕΚ. ῥῖπτε, τέκνον, ζαθέους
κλῇδας καὶ ἀπὸ χροὸς ἐν-
δυτῶν στεφέων ἱεροὺς στολμούς.
ΤΑ. οὐ γὰρ μέγ' αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;
ΕΚ. τί δ', ὃ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν ἐλάβετε τέκος, ποῦ μοι;
ΤΑ. Πολυξένην ἔλεξας, ἢ τίν' ἱστορεῖς;
ΕΚ. ταύταν τῷ πάλος ἔζευξεν;
ΤΑ. τύμβῳ τέτακται προσπολεῖν Ἀχιλλέως.
ΕΚ. ὤμοι ἐγώ. τάφῳ πρόσπολον ἐτεκόμαν.
ἀτὰρ τίς ὅδ' ἦν νόμος ἢ
τί θέσμιον, ὦ φίλος, Ἑλλάνων;
ΤΑ. εὐδαιμόνιζε παῖδα σήν· ἔχει καλῶς.
ΕΚ. τί τόδ' ἔλακες; ἆρά μοι ἀέλιον λεύσσει;
ΤΑ. ἔχει πότμος νιν, ὥστ' ἀπηλλάχθαι πόνων.
ΕΚ. τί δ', ἡ τοῦ χαλκεομίτορος Ἕκτορος δάμαρ,
Ἀνδρομάχη τάλαινα, τίν' ἔχει τύχαν;
ΤΑ. καὶ τήνδ' Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξαίρετον.
ΕΚ. ἐγὼ δὲ τῷ πρόσπολος, ἁ τριτοβάμονος χερὶ
δευομένα βάκτρου γεραιῷ κάρᾳ;
ΤΑ. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ' ἄναξ δούλην σ' ἔχειν.
ΕΚ. ἒ ἔ.
ἄρασσε κρᾶτα κούριμον,
ἕλκ' ὀνύχεσσι δίπτυχον παρειάν.
ἰώ μοί μοι.
μυσαρῷ δολίῳ τε λέλογχα φωτὶ δουλεύειν
πολεμίῳ δίκας, παρανόμῳ δάκει,
ὃς πάντα τἀκεῖθεν ἐνθάδ'
ἀντίπαλ' αὖθις ἐκεῖσε διπτύχῳ γλώσσᾳ
φίλα τὰ πρότερ' ἄφιλα τιθέμενος πάντων.
γοᾶσθ', ὦ Τρῳάδες, με.
βέβακα δύσποτμος, οἴχομαι
ἁ τάλαιν', ἃ δυστυχεστάτῳ
προσέπεσον κλήρῳ.

ΧΟ. τὸ μὲν σὸν οἶσθα, πότνα, τὰς δ' ἐμὰς τύχας
τίς ἆρ' Ἀχαιῶν ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;
ΤΑ. ἴτ', ἐκκομίζειν δεῦρο Κασάνδραν χρεὼν
ὅσον τάχιστα, δμῶες, ὡς στρατηλάτῃ
ἐς χεῖρα δούς νιν εἶτα τὰς εἰλῃγμένας
καὶ τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλωτίδων ἄγω.
ἔα, τί πεύκης ἔνδον αἴθεται σέλας;
πιμπρᾶσιν ἢ τί δρῶσι Τρῳάδες μυχοὺς,
ὡς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς
πρὸς Ἄργος, αὑτῶν τ' ἐκπυροῦσι σώματα,
θανεῖν θέλουσαι; κάρτα τοι τοὐλεύθερον
ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρει κακά.
ἄνοιγ' ἄνοιγε, μὴ τὸ ταῖσδε πρόσφορον,
ἐχθρὸν δ' Ἀχαιοῖς, εἰς ἔμ' αἰτίαν βάλῃ.
ΕΚ. οὐκ ἔστιν, οὐ πιμπρᾶσιν, ἀλλὰ παῖς ἐμὴ
μαινὰς θοάζει δεῦρο Κασάνδρα δρόμῳ.

ΚΑΣΑΝΔΡΑ.

ἄνεχε, πάρεχε, φῶς φέρε· σέβω, φλέγω,
ἰδοὺ ἰδοὺ,
λαμπάσι τόδ' ἱερόν.
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναι' ἄναξ,
μακάριος ὁ γαμέτας,
μακαρία δ' ἐγὼ βασιλικοῖς λέκτροις
κατ' Ἄργος ἁ γαμουμένα.
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναι' ἄναξ.
ἐπεὶ σὺ, μᾶτερ, ἐπὶ δάκρυσι καὶ
γόοισι τὸν θανόντα πατέρα πατρίδα τε
φίλαν καταστένουσ' ἔχεις,
ἐγὼ τόδ' ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
ἀναφλέγω πυρὸς φῶς
ἐς αὐγὸν, ἐς αἴγλαν,
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναιε, σοί.
δίδου δ', ὦ Ἑκάτα, φάος,
παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ᾇ νόμος ἔχει.

πάλλε πόδ' αἰθέριον, ἄναγε χορὸν, *
εὐὰν εὐοῖ,
ὡς ἐπὶ πατρὸς ἐμοῦ
μακαριωτάταις τύχαις.
ὁ χορὸς ὅσιος, *
ἄγε σὺ Φοῖβέ νιν· κατὰ σὸν ἐν δάφναις
ἀνάκτορον θυηπολῶ,
Ὑμὴν, ὦ Ὑμέναι', Ὑμήν.
χόρευε, μᾶτερ, ἄναγε, πόδα σὸν
ἕλισσε τᾷδ' ἐκεῖσε μετ' ἐμέθεν ποδῶν
φέρουσα φιλτάταν βάσιν.
βοάσατ' εὖ τὸν Ὑμέναιον, ὢ,
μακαρίαις ἀοιδαῖς
ἰαχαῖς τε νύμφαν.
ἴτ', ὦ καλλίπεπλοι Φρυγῶν
κόραι, μέλπετ' ἐμὸν γάμον
τὸν πεπρωμένον εὐνᾷ πόσιν ἐμέθεν.

ΧΟ. βασίλεια, βακχεύουσαν οὐ λήψει κόρην,
μὴ κοῦφον αἴρῃ βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν;

ΕΚ. Ἥφαιστε, δᾳδουχεῖς μὲν ἐν γάμοις βροτῶν,
ἀτὰρ λυγράν γε τήνδ' ἀναιθύσσεις φλόγα,
ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων. οἴμοι, τέκνον,
ὡς σ' οὐχ ὑπ' αἰχμῆς οὐδ' ὑπ' Ἀργείου δορὸς
γάμους γαμεῖσθαι τούσδ' ἐδόξαζόν ποτε.
παράδος ἐμοὶ φῶς· οὐ γὰρ ὀρθὰ πυρφορεῖς
μαινὰς θοάζουσ', οὐδὲ σαὶ τύχαι, τέκνον,
σεσωφρονήκασ', ἀλλ' ἔτ' ἐν ταὐτῷ μένεις.
ἐσφέρετε πεύκας, δάκρυά τ' ἀνταλλάσσετε
τοῖς τῆσδε μέλεσι, Τρῳάδες, γαμηλίοις.

ΚΑ. μῆτερ, πύκαζε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
καὶ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
καὶ πέμπε, κἂν μὴ τἀμά σοι πρόθυμά γ' ᾖ,
ὤθει βιαίως· εἰ γὰρ ἔστι Λοξίας,
Ἑλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον

ὁ τῶν Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ.
κτενῶ γὰρ αὐτὸν κἀντιπορθήσω δόμους
ποινὰς ἀδελφῶν καὶ πατρὸς λαβοῦσ' ἐμοῦ·
ἀλλ' αὔτ' ἐάσω· πέλεκυν οὐχ ὑμνήσομεν,
ὃς ἐς τράχηλον τὸν ἐμὸν εἶσι χἀτέρων,
μητροκτόνους τ' ἀγῶνας, οὓς οὑμοὶ γάμοι
θήσουσιν, οἴκων τ' Ἀτρέως ἀνάστασιν·
πόλιν δὲ δείξω τήνδε μακαριωτέραν
ἢ τοὺς Ἀχαιούς, ἔνθεος μέν, ἀλλ' ὅμως
τοσόνδε γ' ἔξω στήσομαι βακχευμάτων,
οἳ διὰ μίαν γυναῖκα καὶ μίαν Κύπριν
θηρῶντες Ἑλένην μυρίους ἀπώλεσαν.
ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ
τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἡδονὰς τὰς οἴκοθεν
τέκνων ἀδελφῷ δοὺς γυναικὸς οὕνεκα,
καὶ ταῦθ' ἑκούσης κοὐ βίᾳ λελῃσμένης.
ἐπεὶ δ' ἐπ' ἀκτὰς ἤλυθον Σκαμανδρίους,
ἔθνῃσκον, οὐ γῆς ὅρι' ἀποστερούμενοι,
οὐδ' ὑψιπύργου πατρίδος· οὓς δ' Ἄρης ἕλοι,
οὐ παῖδας εἶδον, οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν
πέπλοις συνεστάλησαν, ἐν ξένῃ δὲ γῇ
κεῖνται. τὰ δ' οἴκοι τοῖσδ' ὅμοι' ἐγίγνετο·
χῆραί τ' ἔθνῃσκον, οἱ δ' ἄπαιδες ἐν δόμοις,
ἄλλοις τέκν' ἐκθρέψαντες, οὐδὲ πρὸς τάφους
ἔσθ' ὅστις αὐτοῖς αἷμα γῇ δωρήσεται.
ἦ τοῦδ' ἐπαίνου τὸ στράτευμ' ἐπάξιον.
σιγᾶν ἄμεινον τᾀσχρά, μηδὲ μοῦσά μοι
γένοιτ' ἀοιδὸς ἥτις ὑμνήσει κακά.
Τρῶες δὲ πρῶτον μέν, τὸ κάλλιστον κλέος,
ὑπὲρ πάτρας ἔθνῃσκον· οὓς δ' ἕλοι δόρυ,
νεκροί γ' ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο
ἐν γῇ πατρῴᾳ περιβολὰς εἶχον χθονός,
χερσὶν περισταλέντες ὧν ἐχρῆν ὕπο.
ὅσοι δὲ μὴ θάνοιεν ἐν μάχῃ Φρυγῶν,

ἀεὶ κατ' ἦμαρ σὺν δάμαρτι καὶ τέκνοις
ᾤκουν, Ἀχαιοῖς ὧν ἀπῆσαν ἡδοναί.
τὰ δ' Ἕκτορός σοι λύπρ' ἄκουσον ὡς ἔχει·
δόξας ἀνὴρ ἄριστος οἴχεται θανών.
καὶ τοῦτ' Ἀχαιῶν ἵξις ἐξεργάζεται·
εἰ δ' ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ἔλαθεν ἂν γεγώς.
Πάρις δ' ἔγημε τὴν Διὸς, γήμας δὲ μὴ,
σιγώμενον τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.
φεύγειν μὲν οὖν χρὴ πόλεμον, ὅστις εὖ φρονεῖ·
εἰ δ' ἐς τόδ' ἔλθοι, στέφανος οὐκ αἰσχρὸς πόλει
καλῶς ὀλέσθαι, μὴ καλῶς δὲ δυσκλεές.
ὧν οὕνεκ' οὐ χρὴ, μῆτερ, οἰκτείρειν σε γῆν
ἢ τἀμὰ λέκτρα· τοὺς γὰρ ἐχθίστους ἐμοὶ
καὶ σοὶ γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.
ΧΟ. ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾷς,
μέλπεις θ' ἃ μέλπουσ' οὐ σαφῆ δείξεις ἴσως.
ΤΑ. εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσεν φρένας,
οὐκ ἂν ἀμισθὶ τοὺς ἐμοὺς στρατηλάτας
τοιαῖσδε φήμαις ἐξέπεμπες ἂν χθονός.
ἀτὰρ τὰ σεμνὰ καὶ δοκήμασιν σοφὰ
οὐδέν τι κρείσσω τῶν τὸ μηδὲν ἦν ἄρα.
ὁ γὰρ μέγιστος τῶν Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀτρέως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
Μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης μέν εἰμ' ἐγὼ,
ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν οὐκ ἐκτησάμην.
καὶ σοὶ μὲν, οὐ γὰρ ἀρτίας ἔχεις φρένας,
Ἀργεῖ' ὀνείδη καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσεις
ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'. ἕπου δέ μοι
πρὸς ναῦς, καλὸν νύμφευμα τῷ στρατηλάτῃ.
σὺ δ', ἡνίκ' ἄν σε Λαρτίου χρῄζῃ τόκος
ἄγειν, ἕπεσθαι· σώφρονος δ' ἔσει λάτρις
γυναικὸς, ὥς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.
ΚΑ. ἦ δεινὸς ὁ λάτρις· τί ποτ' ἔχουσι τοὔνομα
κήρυκες; ἓν ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς

οἱ περὶ τυράννους καὶ πόλεις ὑπηρέται.
σὺ τὴν ἐμὴν φῂς μητέρ᾽ εἰς Ὀδυσσέως
ἥξειν μέλαθρα; ποῦ δ᾽ Ἀπόλλωνος λόγοι,
οἵ φασιν αὐτὴν εἰς ἔμ᾽ ἡρμηνευμένοι
αὐτοῦ θανεῖσθαι; τἄλλα δ᾽ οὐκ ὀνειδιῶ.
δύστηνος, οὐκ οἶδ᾽ οἷά νιν μένει παθεῖν·
ὡς χρυσὸς αὐτῷ τἀμὰ καὶ Φρυγῶν κακὰ
δόξει ποτ᾽ εἶναι. δέκα γὰρ ἀντλήσας ἔτη
πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ᾽, ἵξεται μόνος πάτραν,
οὗ δὴ στενὸν δίαυλον ᾤκισται πέτρας
δεινὴ Χάρυβδις, ὠμοβρώς τ᾽ ὀρειβάτης
Κύκλωψ, Λιγυστίς θ᾽ ἡ συῶν μορφώτρια
Κίρκη, θαλάσσης θ᾽ ἁλμυρᾶς ναυάγια,
λωτοῦ τ᾽ ἔρωτες, ἡλίου θ᾽ ἁγναὶ βόες,
αἳ σάρκα φωνήεσσαν ἥσουσίν ποτε,
πικρὰν Ὀδυσσεῖ γῆρυν. ὡς δὲ συντέμω,
ζῶν εἶσ᾽ ἐς Ἅιδην, κἀκφυγὼν λίμνης ὕδωρ,
κάκ᾽ ἐν δόμοισι μυρί᾽ εὑρήσει μολών.
ἀλλὰ γὰρ τί τοὺς Ὀδυσσέως ἐξακοντίζω πόνους;
στεῖχ᾽, ὅπως τάχιστ᾽ ἐς Ἅιδου νυμφίῳ γημώμεθα.
ἦ κακὸς κακῶς ταφήσει νυκτός, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ,
ὦ δοκῶν σεμνόν τι πράσσειν, Δαναϊδῶν ἀρχηγέτα.
κἀμέ τοι νεκρὸν φάραγγες γυμνάδ᾽ ἐκβεβλημένην
ὕδατι χειμάρρῳ ῥέουσαι νυμφίου πέλας τάφου
θηρσὶ δώσουσιν δάσασθαι, τὴν Ἀπόλλωνος λάτριν.
ὦ στέφη τοῦ φιλτάτου μοι θεῶν, ἀγάλματ᾽ εὔια,
χαίρετ᾽· ἐκλέλοιφ᾽ ἑορτάς, αἷς πάροιθ᾽ ἠγαλλόμην.
ἴτ᾽ ἀπ᾽ ἐμοῦ χρωτὸς σπαραγμοῖς· ὡς ἔτ᾽ οὖσ᾽ ἁγνὴ χρόα
δῶ θοαῖς αὔραις φέρεσθαί σοι τάδ᾽, ὦ μαντεῖ᾽ ἄναξ.
ποῦ σκάφος τὸ τοῦ στρατηγοῦ; ποῖ ποτ᾽ ἐμβαίνειν με χρή;
οὐκέτ᾽ ἂν φθάνοις ἂν αὔραν ἱστίοις καραδοκῶν,
ὡς μίαν τριῶν Ἐρινὺν τῆσδέ μ᾽ ἐξάξων χθονός.
χαῖρέ μοι, μῆτερ, δακρύσῃς μηδὲν, ὦ φίλη πατρίς·
οἵ τε γῆς ἔνερθ᾽ ἀδελφοὶ χὠ τεκὼν ἡμᾶς πατήρ,

οὐ μακρὰν δέξεσθέ μ'· ἥξω δ' ἐς νεκροὺς νικηφόρος
καὶ δόμους πέρσασ' Ἀτρειδῶν, ὧν ἀπωλόμεσθ' ὕπο.

ΧΟ. Ἑκάβης γεραιᾶς φύλακες, οὐ δεδόρκατε
δέσποιναν ὡς ἄναυδος ἐς πέδον πίτνει;
οὐκ ἀντιλήψεσθ'; ἢ μεθήσετ', ὦ κακαί;
γραῖαν πεσοῦσαν αἴρετ' εἰς ὀρθὸν πάλιν.

ΕΚ. ἐᾶτέ μ'· οὔτοι φίλα τὰ μὴ φίλ', ὦ κόραι,
κεῖσθαι πεσοῦσαν· πτωμάτων γὰρ ἄξια
πάσχω τε καὶ πέπονθα κἄτι πείσομαι.
ὦ θεοί· κακοὺς μὲν ἀνακαλῶ τοὺς συμμάχους,
ὅμως δ' ἔχει τι σχῆμα κικλήσκειν θεοὺς,
ὅταν τις ἡμῶν δυστυχῆ λάβῃ τύχην.
πρῶτον μὲν οὖν μοι τἀγάθ' ἐξᾆσαι φίλον·
τοῖς γὰρ κακοῖσι πλείον' οἶκτον ἐμβαλῶ.
ἦ μὲν τύραννος κεἰς τύραννν' ἐγημάμην,
κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα,
οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν,
οὓς Τρῳὰς οὐδ' Ἑλληνὶς οὐδὲ βάρβαρος
γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἄν ποτε.
κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόνθ' Ἑλληνικῷ,
τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβον νεκρῶν,
καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα
κλύουσ' ἔκλαυσα, τοῖσδε δ' εἶδον ὄμμασιν
αὐτὴ κατασφαγέντ' ἐφ' ἑρκείῳ πυρᾷ,
πόλιν θ' ἁλοῦσαν. ἃς δ' ἔθρεψα παρθένους
ἐς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον,
ἄλλοισι θρέψασ' ἐκ χερῶν ἀφῃρέθην.
κοὔτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ὀφθήσομαι,
αὐτή τ' ἐκείνας οὐκέτ' ὄψομαί ποτε.
τὸ λοίσθιον δὲ θριγκὸς ἀθλίων κακῶν,
δούλη γυνὴ γραῦς Ἑλλάδ' εἰσαφίξομαι.
ἃ δ' ἐστὶ γήρᾳ τῷδ' ἀσυμφορώτατα,
τούτοις με προσθήσουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
κλῇδας φυλάσσειν, τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα,

ἢ σιτοποιεῖν, κἀν πέδῳ κοίτας ἔχειν
ῥυσοῖσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δεμνίων,
τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα
πέπλων λακίσματ᾽, ἀδόκιμ᾽ ὀλβίοις ἔχειν.
οἲ 'γὼ τάλαινα, διὰ γάμον μιᾶς ἕνα
γυναικὸς οἵων ἔτυχον, ὧν τε τεύξομαι.
ὦ τέκνον, ὦ σύμβακχε Κασάνδρα θεοῖς,
οἵαις ἔλυσας συμφοραῖς ἅγνευμα σόν.
σύ τ᾽, ὦ τάλαινα, ποῦ ποτ᾽ εἶ, Πολυξένη;
ὡς οὔτε μ᾽ ἄρσην οὔτε θήλεια σπορὰ
πολλῶν γενομένων τὴν τάλαιναν ὠφελεῖ.
τί δῆτά μ᾽ ὀρθοῦτ᾽; ἐλπίδων ποίων ὕπο;
ἄγετε τὸν ἁβρὸν δήποτ᾽ ἐν Τροίᾳ πόδα,
νῦν δ᾽ ὄντα δοῦλον, στιβάδα πρὸς χαμαιπετῆ
πέτρινά τε κρήδεμν᾽, ὡς πεσοῦσ᾽ ἀποφθαρῶ,
δακρύοις καταξανθεῖσα. τῶν δ᾽ εὐδαιμόνων
μηδένα νομίζετ᾽ εὐτυχεῖν πρὶν ἂν θάνῃ.

ΧΟ. ἀμφί μοι Ἴλιον, ὦ
Μοῦσα, καινῶν ὕμνων
ἄεισον ἐν δακρύοις
ᾠδὰν ἐπικήδειον·
νῦν γὰρ μέλος ἐς Τροίαν
ἰαχήσω,
τετραβάμονος ὡς ὑπ᾽ ἀπήνας
Ἀργείων ὀλόμαν τάλαινα δοριάλωτος,
ὅτ᾽ ἔλιπον ἵππον, οὐράνια
βρέμοντα, χρυσοφάλαρον, ἔνοπλον
ἐν πύλαις Ἀχαιοί·
ἀνὰ δ᾽ ἐβόασεν λεὼς
Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθείς,
ἴτ᾽, ὦ πεπαυμένοι πόνων,
τόδ᾽ ἱερὸν ἀνάγετε ξόανον
Ἰλιάδι διογενεῖ κόρᾳ.
τίς οὐκ ἔβα νεανίδων,

τίς οὐ γεραιὸς ἐκ δόμων;
κεχαρμένοι δ' ἀοιδαῖς
δόλιον ἔσχον ἄταν.
πᾶσα δὲ γέννα Φρυγῶν
πρὸς πύλας ὡρμάθη,
πεύκᾳ ἐν οὐρείᾳ
ξεστὸν λόχον Ἀργείων
καὶ Δαρδανίας ἄταν
θεᾷ δώσων
χάριν ἄζυγος, ἀμβροτοπώλου·
κλωστοῦ δ' ἀμφιβόλοις λίνοισι, ναὸς ὡσεὶ
σκάφος κελαινὸν εἰς ἕδρανα
λάϊνα δάπεδά τε φόνια πατρίδι
Παλλάδος θέσαν θεᾶς.
ἐν δὲ πόνῳ καὶ χαρᾷ
νύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν,
Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει
Φρύγιά τε μέλεα, παρθένοι δ'
ἀέριον ἀνὰ κρότον ποδῶν
βοάν τ' ἔμελπον εὔφρον'· ἐν
δόμοις δὲ παμφαὲς σέλας
πυρὸς μέλαιναν αἴγλαν
ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ.
ἐγὼ δὲ τὰν ὀρεστέραν
τότ' ἀμφὶ μέλαθρα παρθένον,
Διὸς κόραν ["Αρτεμιν] ἐμελπόμαν
χοροῖσι· φοινία δ' ἀνὰ
πτόλιν βοὰ κατεῖχε Περ-
γάμων ἕδρας· βρέφη δὲ φίλι-
α περὶ πέπλους ἔβαλλε μα-
τρὶ χεῖρας ἐπτοημένας·
λόχου δ' ἐξέβαιν' Ἄρης,
κόρας ἔργα Παλλάδος.
σφαγαὶ δ' ἀμφιβώμιοι

Φρυγῶν, ἔν τε δεμνίοις
καράτομος ἐρημία
νεανίδων στέφανον ἔφερεν
Ἑλλάδι κουροτρόφῳ,
Φρυγῶν δὲ πατρίδι πένθη.
Ἑκάβη, λεύσσεις τήνδ᾽ Ἀνδρομάχην
ξενικοῖς ἐπ᾽ ὄχοις πορθμευομένην;
παρὰ δ᾽ εἰρεσίᾳ μαστῶν ἕπεται
φίλος Ἀστυάναξ, Ἕκτορος ἶνις.
ΕΚ. ποῖ ποτ᾽ ἀπήνης νώτοισι φέρει,
δύστανε γύναι, πάρεδρος χαλκέοις
Ἕκτορος ὅπλοις σκύλοις τε Φρυγῶν
δοριθηράτοις,
οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας
στέψει ναοὺς ἀπὸ Τροίας;

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ.

Ἀχαιοὶ δεσπόται μ᾽ ἄγουσιν.
ΕΚ. ὤμοι. ΑΝ. τί παιᾶν᾽ ἐμὸν στενάζεις;
ΕΚ. αἰαῖ. ΑΝ. τῶνδ᾽ ἀλγέων
ΕΚ. ὦ Ζεῦ. ΑΝ. καὶ συμφορᾶς
ΕΚ. τέκεα. ΑΝ. πρίν ποτ᾽ ἦμεν.
ΕΚ. βέβακ᾽ ὄλβος, βέβακε Τροία
ΑΝ. τλάμων. ΕΚ. ἐμῶν τ᾽ εὐγένεια παίδων.
ΑΝ. φεῦ φεῦ. ΕΚ. φεῦ δῆτ᾽ ἐμῶν
ΑΝ. κακῶν. ΕΚ. οἰκτρὰ τύχα
ΑΝ. πόλεος, ΕΚ. ἃ καπνοῦται.
ΑΝ. μόλοις, ὦ πόσις, μοι
ΕΚ. βοᾷς τὸν παρ᾽ Ἅιδᾳ
παῖδ᾽ ἐμόν, ὦ μελέα.
ΑΝ. σᾶς δάμαρτος ἄλκαρ.
ΕΚ. σύ τοι, λῦμ᾽ Ἀχαιῶν,
τέκνων δήποθ᾽ ἁμῶν
πρεσβυγενές, Πριάμῳ
κοίμισαί μ᾽ ἐς Ἅιδου.

ΑΝ. οἵδε πόθοι μεγάλοι, σχετλία, τάδε πάσχομεν ἄλγη,
οἰχομένας πόλεως, ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖται,
δυσφροσύναισι θεῶν, ὅτε σὸς γόνος ἔκφυγεν Ἅιδαν,
ὃς λεχέων στυγερῶν χάριν ὤλεσε Πέργαμα Τροίας.
αἱματόεντα δὲ θεᾷ παρὰ Παλλάδι σώματα νεκρῶν
γυψὶ φέρειν τέταται· ζυγὰ δ' ἤνυσε δούλια Τροία.
ΕΚ. ὦ πατρὶς, ὦ μελέα, καταλειπομέναν σε δακρύω,
νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς, καὶ ἐμὸν δόμον, ἔνθ' ἐλοχεύθην.
ὦ τέκν', ἐρημόπολις μάτηρ ἀπολείπεται ὑμῶν.
οἷος ἰάλεμος, οἷά τε πένθη
δάκρυά τ' ἐκ δακρύων καταλείβεται
ἁμετέροισι δόμοις. ὁ θανὼν δ' ἐπιλάθεται
ἀλγέων ἀδάκρυτος.
ΧΟ. ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπραγόσι
θρήνων τ' ὀδυρμοὶ μοῦσά θ', ἣ λύπας ἔχει.
ΑΝ. ὦ μῆτερ ἀνδρὸς, ὅς ποτ' Ἀργείων δορὶ
πλείστους διώλεσ', Ἕκτορος, τάδ' εἰσορᾷς;
ΕΚ. ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ' ἄνω
τὸ μηδὲν ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ' ἀπώλεσαν.
ΑΝ. ἀγόμεθα λεία σὺν τέκνῳ, τὸ δ' εὐγενὲς
ἐς δοῦλον ἥκει, μεταβολὰς τοσάσδ' ἔχον.
ΕΚ. τὸ τῆς ἀνάγκης δεινόν· ἄρτι κἀπ' ἐμοῦ
βέβηκ' ἀποσπασθεῖσα Κασάνδρα βίᾳ.
ΑΝ. φεῦ φεῦ.
ἄλλος τις Αἴας, ὡς ἔοικε, δεύτερος
παιδὸς πέφηνε σῆς· νοσεῖς δὲ χἄτερα.
ΕΚ. ὧν γ' οὔτε μέτρον οὔτ' ἀριθμός ἐστί μοι·
κακῷ κακὸν γὰρ εἰς ἅμιλλαν ἔρχεται.
ΑΝ. τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάφῳ Πολυξένη
σφαγεῖσ' Ἀχιλλέως, δῶρον ἀψύχῳ νεκρῷ.
ΕΚ. οἲ 'γὼ τάλαινα. τοῦτ' ἐκεῖνό μοι πάλαι
Ταλθύβιος αἴνιγμ' οὐ σαφῶς εἶπεν σαφές.
ΑΝ. εἶδόν νιν αὐτὴ, κἀποβᾶσα τῶνδ' ὄχων
ἔκρυψα πέπλοις κἀπεκοψάμην νεκρόν.

ΕΚ. αἰαῖ, τέκνον, σῶν ἀνοσίων προσφαγμάτων.
αἰαῖ μάλ' αὖθις, ὡς κακῶς διόλλυσαι.
ΑΝ. ὄλωλεν ὡς ὄλωλεν, ἀλλ' ὅμως ἐμοῦ
ζώσης γ' ὄλωλεν εὐτυχεστέρῳ πότμῳ.
ΕΚ. οὐ ταυτόν, ὦ παῖ, τῷ βλέπειν τὸ κατθανεῖν·
τὸ μὲν γὰρ οὐδέν, τῷ δ' ἔνεισιν ἐλπίδες.
ΑΝ. ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον λόγον
ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί.
τὸ μὴ γενέσθαι τῷ θανεῖν ἴσον λέγω,
τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.
ἀλγεῖ γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν ᾐσθημένος·
ὁ δ' εὐτυχήσας ἐς τὸ δυστυχὲς πεσὼν
ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.
κείνη δ' ὁμοίως ὥσπερ οὐκ ἰδοῦσα φῶς
τέθνηκε, κοὐδὲν οἶδε τῶν αὑτῆς κακῶν.
ἐγὼ δὲ τοξεύσασα, τῆς τ' εὐδοξίας
λαχοῦσα πλεῖον, τῆς τύχης ἡμάρτανον.
ἃ γὰρ γυναιξὶ σώφρον' ἔσθ' εὑρημένα,
ταῦτ' ἐξεμόχθουν Ἕκτορος κατὰ στέγας.
πρῶτον μέν, ἔνθα κἂν προσῇ κἂν μὴ προσῇ
ψόγος γυναιξίν, αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
κακῶς ἀκούειν, ἥτις οὐκ ἔνδον μένει,
τούτου πόθον παρεῖσ' ἔμιμνον ἐν δόμοις,
εἴσω τε μελάθρων κομψὰ θηλειῶν ἔπη
οὐκ εἰσεφρούμην· τὸν δὲ νοῦν διδάσκαλον
οἴκοθεν ἔχουσα χρηστὸν ἐξήρκουν ἐμοί.
γλώσσης τε σιγὴν ὄμμα θ' ἥσυχον πόσει
παρεῖχον· ᾔδειν δ' ἁμὲ χρῆν νικᾶν πόσιν,
κείνῳ τε νίκην ὧν μ' ἐχρῆν παριέναι.
καὶ τῶνδε κληδὼν ἐς στράτευμ' Ἀχαϊκὸν
ἐλθοῦσ' ἀπώλεσέν μ'· ἐπεὶ γὰρ ᾑρέθην,
Ἀχιλλέως με παῖς ἐβουλήθη λαβεῖν
δάμαρτα· δουλεύσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
κεἰ μὲν παρώσασ' Ἕκτορος φίλον κάρα

πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένα,
κακὴ φανοῦμαι τῷ θανόντι· τόνδε δ' αὖ
στυγοῦσ', ἐμαυτῆς δεσπόταις μισήσομαι.
καίτοι λέγουσιν ὡς μί' εὐφρόνη χαλᾷ
τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος·
ἀπέπτυσ' αὐτὴν, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος
καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ' ἄλλον φιλεῖ.
ἀλλ' οὐδὲ πῶλος ἥτις ἂν διαζυγῇ
τῆς συντραφείσης ῥᾳδίως ἕλκει ζυγόν.
καίτοι τὸ θηριῶδες ἄφθογγόν τ' ἔφυ
ξυνέσει τ' ἄχρηστον τῇ φύσει τε λείπεται.
σὲ δ', ὦ φίλ' Ἕκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρκοῦντά μοι
ξυνέσει, γένει, πλούτῳ τε κἀνδρείᾳ μέγαν·
ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων,
πρῶτος τὸ παρθένειον ἐζεύξω λέχος.
καὶ νῦν ὄλωλας μὲν σὺ, ναυσθλοῦμαι δ' ἐγὼ
πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμάλωτος ἐς δοῦλον ζυγόν.
ἆρ' οὐκ ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἔχει κακῶν
Πολυξένης ὄλεθρος, ἣν καταστένεις;
ἐμοὶ γὰρ οὐδ', ὃ πᾶσι λείπεται βροτοῖς,
ξύνεστιν ἐλπὶς, οὐδὲ κλέπτομαι φρένας
πράξειν τι κεδνόν· ἡδὺ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν.

ΧΟ. ἐς ταυτὸν ἥκεις συμφορᾶς· θρηνοῦσα δὲ
τὸ σὸν διδάσκεις μ' ἔνθα πημάτων κυρῶ.

ΕΚ. αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,
γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.
ναύταις γὰρ ἢν μὲν μέτριος ᾖ χειμὼν φέρειν,
προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων,
ὁ μὲν παρ' οἴαχ', ὁ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβὼς,
ὁ δ' ἄντλον εἴργων ναός· ἢν δ' ὑπερβάλῃ
πολὺς ταραχθεὶς πόντος, ἐνδόντες τύχῃ
παρεῖσαν αὑτοὺς κυμάτων δρομήμασιν.
οὕτω δὲ κἀγὼ, πόλλ' ἔχουσα πήματα,
ἄφθογγός εἰμι καὶ παρεῖσ' ἐῶ στόμα·

νικᾷ γὰρ οὐκ θεῶν με δύστηνος κλύδων.
ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, τὰς μὲν Ἕκτορος τύχας
ἔασον· οὐ μὴ δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά·
τίμα δὲ τὸν παρόντα δεσπότην σέθεν,
φίλον διδοῦσα δέλεαρ ἀνδρὶ σῶν τρόπων.
κἂν δρᾷς τάδ', ἐς τὸ κοινὸν εὐφρανεῖς φίλους,
καὶ παῖδα τόνδε παιδὸς ἐκθρέψειας ἂν
Τροίᾳ μέγιστον ὠφέλημ', ἵν' οἵ ποτε
ἐκ σοῦ γενόμενοι παῖδες Ἴλιον πάλιν
κατοικίσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι.
ἀλλ', ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος,
τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαϊκὸν λάτριν
στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων;
ΤΑ. Φρυγῶν ἀρίστου πρίν ποθ' Ἕκτορος δάμαρ,
μή με στυγήσῃς· οὐχ ἑκὼν γὰρ ἀγγελῶ
Δαναῶν τε κοινὰ Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα.
ΑΝ. τί δ' ἔστιν; ὥς μοι φροιμίων ἄρχει κακῶν.
ΤΑ. ἔδοξε τῶνδε παῖδα, πῶς εἴπω λόγον;
ΑΝ. μῶν οὐ τὸν αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἔχειν;
ΤΑ. οὐδεὶς Ἀχαιῶν τοῦδε δεσπόσει ποτέ.
ΑΝ. ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λείψανον Φρυγῶν λιπεῖν;
ΤΑ. οὐκ οἶδ' ὅπως σοι ῥᾳδίως εἴπω κακά.
ΑΝ. ἐπῄνεσ' αἰδῶ, πλὴν ἐὰν λέγῃς καλά.
ΤΑ. κτενοῦσι σὸν παῖδ', ὡς πύθῃ κακὸν μέγα.
ΑΝ. οἴμοι, γάμων τόδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν.
ΤΑ. νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Πανέλλησιν λέγων.
ΑΝ. αἰαῖ μάλ', οὐ γὰρ μέτρια πάσχομεν κακά.
ΤΑ. λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός.
ΑΝ. τοιαῦτα νικήσειε τῶν αὑτοῦ πέρι.
ΤΑ. ῥῖψαι δὲ πύργων δεῖ σφε Τρωικῶν ἄπο.
ἀλλ' ὣς γενέσθω, καὶ σοφωτέρα φανεῖ,
μήτ' ἀντέχου τοῦδ', εὐγενῶς δ' ἄλγει κακοῖς,
μήτε σθένουσα μηδὲν ἰσχύειν δόκει.
ἔχεις γὰρ ἀλκὴν οὐδαμῇ· σκοπεῖν δὲ χρή·

πόλις τ' ὄλωλε καὶ πόσις, κρατεῖ δὲ σὺ,
ἡμεῖς τε πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν
οἷοί τε· τούτων οὕνεκ' οὐ μάχης ἐρᾶν,
οὐδ' αἰσχρὸν οὐδὲν οὐδ' ἐπίφθονόν σε δρᾶν,
οὔτ' αὖ σ' Ἀχαιοῖς βούλομαι ῥίπτειν ἀράς.
εἰ γάρ τι λέξεις ᾧ χολώσεται στρατὸς,
οὔτ' ἂν ταφείη παῖς ὅδ' οὔτ' οἴκτου τύχοι.
σιγῶσα δ' εὖ τε τὰς τύχας κεκτημένη,
τὸν τοῦδε νεκρὸν οὐκ ἄθαπτον ἂν λίποις,
αὐτή τ' Ἀχαιῶν πρευμενεστέρων τύχοις.
ΑΝ. ὦ φίλτατ', ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον,
θανεῖ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ' εὐγένει' ἀπώλεσεν,
ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία,
τὸ δ' ἐσθλὸν οὐκ ἐς καιρὸν ἦλθε σοὶ πατρός.
ὦ λέκτρα τἀμὰ δυστυχῆ τε καὶ γάμοι,
οἷς ἦλθον ἐς μέλαθρον Ἕκτορός ποτε,
οὐχ ὡς σφαγεῖον Δαναΐδαις τέξουσ' ἐμὸν,
ἀλλ' ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυσπόρου.
ὦ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνει κακῶν σέθεν;
τί μου δέδραξαι χερσὶ κἀντέχει πέπλων,
νεοσσὸς ὡσεὶ πτέρυγας εἰσπίτνων ἐμάς;
οὐκ εἶσιν Ἕκτωρ, κλεινὸν ἁρπάσας δόρυ,
γῆς ἐξανελθὼν, σοὶ φέρων σωτηρίαν,
οὐ συγγένεια πατρὸς, οὐκ ἰσχὺς Φρυγῶν·
λυγρὸν δὲ πήδημ' ἐς τράχηλον ὑψόθεν
πεσὼν ἀνοίκτως, πνεῦμ' ἀπορρήξεις σέθεν.
ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον,
ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνεῦμα· διὰ κενῆς ἄρα
ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ' ὅδε,
μάτην δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις.
νῦν, οὔποτ' αὖθις, μητέρ' ἀσπάζου σέθεν,
πρόσπιτνε τὴν τεκοῦσαν, ἀμφὶ δ' ὠλένας
ἕλισσ' ἐμοῖς νώτοισι καὶ στόμ' ἅρμοσον.

ὦ βάρβαρ' ἐξευρόντες Ἕλληνες κακά,
τί τόνδε παῖδα κτείνετ' οὐδὲν αἴτιον;
ὦ Τυνδάρειον ἔρνος, οὔποτ' εἶ Διός,
πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ' ἐκπεφυκέναι,
Ἀλάστορος μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ Φθόνου,
Φόνου τε Θανάτου θ', ὅσα τε γῆ τρέφει κακά.
οὐ γάρ ποτ' αὐχῶ Ζῆνά γ' ἐκφῦσαί σ' ἐγώ,
πολλοῖσι κῆρα βαρβάροις Ἕλλησί τε.
ὄλοιο· καλλίστων γὰρ ὀμμάτων ἄπο
αἰσχρῶς τὰ κλεινὰ πεδί' ἀπώλεσας Φρυγῶν.
ἄγετε, φέρετε, καὶ ῥίπτετ', εἰ ῥίπτειν δοκεῖ·
δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἔκ τε γὰρ θεῶν
διολλύμεσθα, παιδί τ' οὐ δυναίμεθ' ἂν
θάνατον ἀρῆξαι. κρύπτετ' ἄθλιον δέμας,
καὶ ῥίπτετ' ἐς ναῦν· ἐπὶ καλὸν γὰρ ἔρχομαι
ὑμέναιον, ἀπολέσασα τοὐμαυτῆς τέκνον.

ΧΟ. τάλαινα Τροία, μυρίους ἀπώλεσας
μιᾶς γυναικὸς καὶ λέχους στυγνοῦ χάριν.

ΤΑ. ἄγε, παῖ, φίλιον πρόσπτυγμα μεθεὶς
μητρὸς μογερᾶς βαῖνε πατρῴων
πύργων ἐπ' ἄκρας στεφάνας, ὅθι σοι
πνεῦμα μεθεῖναι ψῆφος ἐκράνθη.
λαμβάνετ' αὐτόν. τὰ δὲ τοιάδε χρὴ
κηρυκεύειν, ὅστις ἄνοικτος
καὶ ἀναιδείᾳ τῆς ἡμετέρας
γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστίν.

ΕΚ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογεροῦ,
συλώμεθα σὴν ψυχὴν ἀδίκως
μήτηρ κἀγώ. τί πάθω; τί σ' ἐγώ,
δύσμορε, δράσω; τάδε σοι δίδομεν
πλήγματα κρατὸς στέρνων τε κόπους·
τῶνδε γὰρ ἄρχομεν· οἳ 'γὼ πόλεως,
οἴμοι δὲ σέθεν· τί γὰρ οὐκ ἔχομεν,
τίνος ἐνδέομεν μὴ οὐ πανσυδίᾳ

χωρεῖν ὀλέθρου διὰ παντός;
ΧΟ. μελισσοτρόφου Σαλαμῖνος ὦ βασιλεῦ Τελαμών,
νάσου περικύμονος οἰκήσας ἕδραν,
τᾶς ἐπικεκλιμένας ὄχθοις ἱεροῖς, ἵν' ἐλαίας
πρῶτον ἔδειξε κλάδον γλαυκᾶς Ἀθάνα,
οὐράνιον στέφανον, λιπαραῖς * κόσμον Ἀθήναις,
ἔβας τῷ τοξοφόρῳ συναριστεύσων ἅμ' Ἀλκμήνας γόνῳ,
Ἴλιον Ἴλιον ἐκπέρσων, πόλιν
ἁμετέραν, τὸ πάροιθ' ὅτ' ἔβας [ἀφ' Ἑλλάδος],
ὅθ' Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον ἄνθος, ἀτυζόμενος
πώλων, Σιμόεντι δ' ἐπ' εὐρείτᾳ πλάταν
ἔσχασε ποντοπόρον καὶ ναύδετ' ἀνήψατο πρυμνᾶν,
καὶ χερὸς εὐστοχίαν ἐξεῖλε ναῶν,
Λαομέδοντι φόνον· κανόνων δὲ τυκίσματα Φοίβου
πυρὸς φοίνικι πνοᾷ καθελὼν Τροίας ἐπόρθησεν χθόνα,
δὶς δὲ δυοῖν πιτύλοιν τείχη περὶ
Δαρδανίας φονία κατέλυσεν αἰχμά.
μάταν ἄρ', ὦ χρυσέαις ἐν οἰνοχόαις ἁβρὰ βαίνων,
Λαομεδόντιε παῖ,
Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων
πλήρωμα, καλλίσταν λατρείαν·
ἁ δέ σε γειναμένα πυρὶ δαίεται.
ἠιόνες δ' ἅλιαι
ἴαχοῦσ'· οἷον δ' ὑπὲρ
οἰωνὸς τεκέων βοᾷ,
αἱ μὲν εὐνάς, αἱ δὲ παῖδας,
αἱ δὲ ματέρας γεραιάς.
τὰ δὲ σὰ δροσόεντα λουτρὰ
γυμνασίων τε δρόμοι
βεβᾶσι· σὺ δὲ πρόσωπα νεα-
ρὰ χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις
καλλιγάλανα τρέφεις· Πριάμοιο δὲ γαῖαν
Ἑλλὰς ὤλεσ' αἰχμά.
Ἔρως Ἔρως, ὃς τὰ Δαρδάνεια μέλαθρά ποτ' ἦλθες

Οὐρανίδαισι μέλων·
ὥς τότε μὲν μεγάλως
Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
κῆδος ἀναψάμενος. τὸ μὲν οὖν Διὸς
οὐκέτ' ὄνειδος ἐρῶ·
τὸ δὲ τᾶς λευκοπτέρου
ἁμέρας φίλιον βροτοῖς
φέγγος ὀλοὸν εἶδε γαῖαν,
εἶδε περγάμων ὄλεθρον,
τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε
γᾶς πόσιν ἐν θαλάμοις,
ὃν ἀστέρων τέθριππος ἔλα-
βε χρύσεος ὄχος ἀναρπάσας,
ἐλπίδα γᾷ πατρίᾳ μεγάλαν· τὰ θεῶν δὲ
φίλτρα φροῦδα Τροίᾳ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε,
ἐν ᾧ δάμαρτα τὴν ἐμὴν χειρώσομαι
Ἑλένην· ὁ γὰρ δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ
Μενέλαός εἰμι, καὶ στράτευμ' Ἀχαϊκόν.
ἦλθον δὲ Τροίαν οὐχ ὅσον δοκοῦσί με
γυναικὸς οὕνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ' ὃς ἐξ ἐμῶν
δόμων δάμαρτα ξεναπάτης ἐλῄσατο.
κεῖνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
αὐτός τε καὶ γῆ δορὶ πεσοῦσ' Ἑλληνικῷ.
ἥκω δὲ τὴν Λάκαιναν, οὐ γὰρ ἡδέως
ὄνομα δάμαρτος ἥ ποτ' ἦν ἐμὴν λέγω,
ἄξων· δόμοις γὰρ τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικοῖς
κατηρίθμηται Τρῳάδων ἄλλων μέτα.
οἵπερ γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορὶ,
κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν, εἴτε μὴ κτανὼν
θέλοιμ' ἄγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργείαν χθόνα.
ἐμοὶ δ' ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίᾳ μόρον
Ἑλένης ἐᾶσαι, ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ

Ἑλληνίδ' ἐς γῆν, κᾆτ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν,
ποινὰς ὅσων τεθνᾶσ' ἐν Ἰλίῳ φίλοι.
ἀλλ' εἶα χωρεῖτ' ἐς δόμους, ὀπάονες,
κομίζετ' αὐτὴν, τῆς μιαιφονωτάτης
κόμης ἐπισπάσαντες· οὔριοι δ' ὅταν
πνοαὶ μόλωσι, πέμψομέν νιν Ἑλλάδα.

ΕΚ. ὦ γῆς ὄχημα κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
ὅστις ποτ' εἶ σὺ, δυστόπαστος εἰδέναι,
Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος εἴτε νοῦς βροτῶν,
προσηυξάμην σε· πάντα γὰρ δι' ἀψόφου
βαίνων κελεύθου κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις.

ΜΕ. τί δ' ἔστιν; εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν.

ΕΚ. αἰνῶ σε, Μενέλα', εἰ κτενεῖς δάμαρτα σήν.
ὁρῶν δὲ τήνδε, φεῦγε, μή σ' ἕλῃ πόθῳ.
αἱρεῖ γὰρ ἀνδρῶν ὄμματ', ἐξαιρεῖ πόλεις,
πίμπρησι δ' οἴκους· ὧδ' ἔχει κηλήματα.
ἐγώ νιν οἶδα καὶ σὺ χοἰ πεπονθότες.

ΕΛΕΝΗ.

Μενέλαε, φροίμιον μὲν ἄξιον φόβου
τόδ' ἐστίν· ἐν γὰρ χερσὶ προσπόλων σέθεν
βίᾳ πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι.
ἀτὰρ σχεδὸν μὲν οἶδά σοι στυγουμένη,
ὅμως δ' ἐρέσθαι βούλομαι γνῶμαι τίνες
Ἕλλησι καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.

ΜΕ. οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθες, ἀλλ' ἅπας στρατὸς
κτανεῖν ἐμοί σ' ἔδωκεν, ὅνπερ ἠδίκεις.

ΕΛ. ἔξεστιν οὖν πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
ὡς οὐ δικαίως, ἢν θάνω, θανούμεθα;

ΜΕ. οὐκ ἐς λόγους ἐλήλυθ', ἀλλά σε κτενῶν.

ΕΚ. ἄκουσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τοῦδ' ἐνδεὴς,
Μενέλαε, καὶ δὸς τοὺς ἐναντίους λόγους
ἡμῖν κατ' αὐτῆς· τῶν γὰρ ἐν Τροίᾳ κακῶν
οὐδὲν κάτοισθα. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος

κτενεῖ νιν οὕτως ὥστε μηδαμῶς φυγεῖν.
ΜΕ. σχολῆς τὸ δῶρον· εἰ δὲ βούλεται λέγειν,
ἔξεστι. τῶν σῶν δ' οὕνεχ', ὡς μάθῃ, λόγων,
δώσω τόδ' αὐτῇ, τῆσδε δ' οὐ δώσω χάριν.
ΕΛ. ἴσως με, κἂν εὖ κἂν κακῶς δόξω λέγειν,
οὐκ ἀνταμείψει, πολεμίαν ἡγούμενος.
ἐγὼ δ', ἅ σ' οἶμαι διὰ λόγων ἰόντ' ἐμοῦ
κατηγορήσειν ἀντιθεῖσ' ἀμείψομαι
τοῖς σοῖσι, τἀμὰ καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
πρῶτον μὲν ἀρχὰς ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν
Πάριν τεκοῦσα· δεύτερον δ' ἀπώλεσε
Τροίαν τε κἄμ' ὁ πρέσβυς, οὐ κτανὼν βρέφος,
δαλοῦ πικρὸν μίμημ', Ἀλέξανδρόν ποτε.
ἐνθένδε τἀπίλοιπ' ἄκουσον ὡς ἔχει·
ἔκρινε τρισσὸν ζεῦγος ὅδε τρισσῶν θεῶν.
καὶ Παλλάδος μὲν ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις
Φρυξὶ στρατηγοῦνθ' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι,
Ἥρα δ' ὑπέσχετ' Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους
τυραννίδ' ἕξειν, εἴ σφε κρίνειεν Πάρις,
Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη
δώσειν ὑπέσχετ', εἰ θεὰς ὑπερδράμοι
κάλλει· τὸν ἐνθένδ' ὡς ἔχει σκέψαι λόγον·
νικᾷ Κύπρις θεάς, καὶ τοσόνδ' οὑμοὶ γάμοι
ὤνησαν Ἑλλάδ', οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων,
οὔτ' ἐς δόρυ σταθέντες, οὐ τυραννίδι.
ἃ δ' εὐτύχησεν Ἑλλάς, ὠλόμην ἐγὼ
εὐμορφίᾳ πραθεῖσα, κὠνειδίζομαι
ἐξ ὧν ἐχρῆν με στέφανον ἐπὶ κάρᾳ λαβεῖν.
οὔπω με φήσεις αὐτὰ τἀν ποσὶν λέγειν,
ὅπως ἀφώρμησ' ἐκ δόμων τῶν σῶν λάθρα.
ἦλθ' οὐχὶ μικρὰν θεὸν ἔχων αὑτοῦ μέτα
ὁ τῆσδ' ἀλάστωρ, εἴτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
ὀνόματι προσφωνεῖν νιν εἴτε καὶ Πάριν·

ὃν, ὦ κάκιστε, σοῖσιν ἐν δομοις λιπὼν
Σπάρτης ἀπῆρας νηὶ Κρησίαν χθόνα.
εἶεν.
οὐ σ᾽, ἀλλ᾽ ἐμαυτὴν τοὐπὶ τῷδ᾽ ἐρήσομαι
τί δὴ φρονοῦσ᾽ ἐκ δωμάτων ἅμ᾽ ἑσπόμην
ξένῳ, προδοῦσα πατρίδα καὶ δόμους ἐμούς.
τὴν θεὸν κόλαζε, καὶ Διὸς κρείσσων γενοῦ,
ὃς τῶν μὲν ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
κείνης δὲ δοῦλός ἐστι· συγγνώμη δ᾽ ἐμοί.
ἔνθεν δ᾽ ἔχοις ἂν εἰς ἔμ᾽ εὐπρεπῆ λόγον,
ἐπεὶ θανὼν γῆς ἦλθ᾽ Ἀλέξανδρος μυχούς,
χρῆν μ᾽, ἡνίκ᾽ οὐκ ἦν θεοπόνητά μου λέχη,
λιποῦσαν οἴκους ναῦς ἐπ᾽ Ἀργείων μολεῖν.
ἔσπευδον αὐτὸ τοῦτο· μάρτυρες δέ μοι
πύργων πυλωροὶ κἀπὸ τειχέων σκοποὶ,
οἳ πολλάκις μ᾽ ἐφεῦρον ἐξ ἐπάλξεων
πλεκταῖσιν ἐς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τόδε.
βίᾳ δ᾽ ὁ καινός μ᾽ οὗτος ἁρπάσας πόσις
Δηίφοβος ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
πῶς οὖν ἔτ᾽ ἂν θνήσκοιμ᾽ ἂν ἐνδίκως, πόσι,
πρὸς σοῦ δικαίως, ἣν ὁ μὲν βίᾳ γαμεῖ,
τὰ δ᾽ οἴκοθεν κεῖν᾽ ἀντὶ νικητηρίων
πικρῶς ἐδούλευσ᾽; εἰ δὲ τῶν θεῶν κρατεῖν
βούλει, τὸ χρῄζειν ἀμαθές ἐστί σοι τόδε.
ΧΟ. βασίλει᾽, ἄμυνον σοῖς τέκνοισι καὶ πάτρᾳ,
πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ᾽, ἐπεὶ λέγει
καλῶς, κακοῦργος οὖσα· δεινὸν οὖν τόδε.
ΕΚ. ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι,
καὶ τήνδε δείξω μὴ λέγουσαν ἔνδικα.
ἐγὼ γὰρ Ἥραν παρθένον τε Παλλάδα
οὐκ ἐς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθεῖν δοκῶ
ὥσθ᾽ ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα,
Παλλὰς δ᾽ Ἀθήνας Φρυξὶ δουλεύειν ποτὲ,
αἳ παιδιαῖσι καὶ χλιδῇ μορφῆς πέρι

ἦλθον πρὸς Ἴδην. τοῦ γὰρ οὕνεκ' ἂν θεὰ
Ἥρα τοσοῦτον ἔσχ' ἔρωτα καλλονῆς;
πότερον ἀμείνον' ὡς λάβοι Διὸς πόσιν,
ἢ γάμον Ἀθάνα θεῶν τινος θηρωμένη,
ἣ παρθενείαν πατρὸς ἐξῃτήσατο,
φεύγουσα λέκτρα; μὴ 'μαθεῖς ποίει θεὰς
τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα· μὴ οὐ πείσῃς σοφούς.
Κύπριν δ' ἔλεξας, ταῦτα γὰρ γέλως πολύς,
ἐλθεῖν ἐμῷ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
οὐκ ἂν μένουσ' ἂν ἥσυχός σ' ἐν οὐρανῷ
αὐταῖς Ἀμύκλαις ἤγαγεν πρὸς Ἴλιον;
ἦν οὑμὸς υἱὸς κάλλος ἐκπρεπέστατος,
ὁ σὸς δ' ἰδών νιν νοῦς ἐποιήθη Κύπρις·
τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς,
καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς·
ὅν γ' εἰσιδοῦσα βαρβάροις ἐσθήμασι
χρυσῷ τε λαμπρὸν ἐξεμαργώθης φρένας.
ἐν μὲν γὰρ Ἄργει μίκρ' ἔχουσ' ἀνεστρέφου,
Σπάρτης δ' ἀπαλλαχθεῖσα τὴν Φρυγῶν πόλιν
χρυσῷ ῥέουσαν ἤλπισας κατακλύσειν
δαπάναισιν· οὐδ' ἦν ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
μέλαθρα ταῖς σαῖς ἐγκαθυβρίζειν τρυφαῖς.
εἶεν, βίᾳ γὰρ παῖδα φῄς σ' ἄγειν ἐμόν·
τίς Σπαρτιατῶν ᾔσθετ', ἢ ποίαν βοὴν
ἀνωλόλυξας, Κάστορος νεανίου
τοῦ συζύγου τ' ἔτ' ὄντος, οὐ κατ' ἄστρα πω.
ἐπεὶ δὲ Τροίαν ἦλθες Ἀργεῖοί τέ σου
κατ' ἴχνος, ἦν δὲ δοριπετὴς ἀγωνία,
εἰ μὲν τὰ τοῦδε κρείσσον' ἀγγέλλοιτό σοι,
Μενέλαον ᾔνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς,
ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν·
εἰ δ' εὐτυχοῖεν Τρῶες, οὐδὲν ἦν ὅδε·
ἐς τὴν τύχην δ' ὁρῶσα, τοῦτ' ἤσκεις ὅπως
ἕποι' ἅμ' αὐτῇ, τἀρετῇ δ' οὐκ ἤθελες.

κἄπειτα πλεκταῖς σῶμα σὸν κλέπτειν λέγεις
πύργων καθιεῖσ', ὡς μένουσ' ἀκουσίως;
ποῦ δῆτ' ἐλήφθης ἢ βρόχους ἀρτωμένη,
ἢ φάσγανον θήγουσ', ἃ γενναία γυνὴ
δράσειεν ἂν ποθοῦσα τὸν πάρος πόσιν;
καίτοι γ' ἐνουθέτουν σε πολλὰ πολλάκις,
ὦ θύγατερ, ἔξελθ', οἱ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμους
ἄλλους γαμοῦσι, σὲ δ' ἐπὶ ναῦς Ἀχαϊκὰς
πέμψω συνεκκλέψασα, καὶ παῦσον μάχης
Ἕλληνας ἡμᾶς τ'. ἀλλὰ σοὶ τόδ' ἦν πικρόν.
ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρου γὰρ ὕβριζες δόμοις,
καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὕπ' ἤθελες.
μεγάλα γὰρ ἦν σοι· κἀπὶ τοῖσδε σὸν δέμας
ἐξῆλθες ἀσκήσασα, κἄβλεψας πόσει
τὸν αὐτὸν αἰθέρ', ὦ κατάπτυστον κάρα·
ἣν χρῆν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἐρειπίοις
φρίκῃ τρέμουσαν κρᾶτ' ἀπεσκυθισμένην
ἐλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
ἔχουσαν, ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
Μενέλα', ἵν' εἰδῇς οἷ τελευτήσω λόγον,
στεφάνωσον Ἑλλάδ', ἀξίως τήνδε κτανὼν
σαυτοῦ, νόμον δὲ τόνδε ταῖς ἄλλαισι θὲς
γυναιξὶ, θνήσκειν ἥτις ἂν προδῷ πόσιν.

ΧΟ. Μενέλαε, προγόνων ἀξίως δόμων τε σῶν
τῖσαι δάμαρτα, κἀφελοῦ πρὸς Ἑλλάδος
ψόγον τὸ θῆλύ τ', εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς.

ΜΕ. ἐμοὶ σὺ συμπέπτωκας ἐς ταυτὸν λόγου,
ἑκουσίως τήνδ' ἐκ δόμων ἐλθεῖν ἐμῶν
ξένας ἐς εὐνὰς, χἠ Κύπρις κόμπου χάριν
λόγοις ἐνεῖται. βαῖνε λευστήρων πέλας,
πόνους τ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακροὺς
θανοῦσ', ἵν' εἰδῇς μὴ καταισχύνειν ἐμέ.

ΕΛ. μὴ, πρός σε γονάτων, τὴν νόσον τὴν τῶν θεῶν
προσθεὶς ἐμοὶ κτάνῃς με, συγγίγνωσκε δέ.

ΕΚ. μηδ' οὓς ἀπέκτειν' ἥδε συμμάχους προδῷς·
ἐγὼ πρὸ κείνων καὶ τέκνων σε λίσσομαι.
ΜΕ. παῦσαι, γεραιά· τῆσδε δ' οὐκ ἐφρόντισα.
λέγω δὲ προσπόλοισι πρὸς πρύμνας νεῶν
τήνδ' ἐκκομίζειν, ἔνθα ναυστολήσεται.
ΕΚ. μή νυν νεὼς σοὶ ταυτὸν ἐσβήτω σκάφος.
ΜΕ. τί δ' ἔστι; μεῖζον βρῖθος ἢ πάροιθ' ἔχει;
ΕΚ. οὐκ ἔστ' ἐραστὴς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ.
ΜΕ. ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς.
ἔσται δ' ἃ βούλει· ναῦν γὰρ οὐκ ἐσβήσεται
ἐς ἥνπερ ἡμεῖς· καὶ γὰρ οὐ κακῶς λέγεις·
ἐλθοῦσα δ' Ἄργος ὥσπερ ἀξία κακῶς
κακὴ θανεῖται, καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν
πάσαισι θήσει. ῥᾴδιον μὲν οὐ τόδε·
ὅμως δ' ὁ τῆσδ' ὄλεθρος ἐς φόβον βαλεῖ
τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ' ὦσ' ἐχθίονες.
ΧΟ. οὕτω δὴ τὸν ἐν Ἰλίῳ
ναὸν καὶ θυόεντα βω-
μὸν προὔδωκας Ἀχαιοῖς,
ὦ Ζεῦ, καὶ πελάνων φλόγα,
σμύρνης αἰθερίας τε κα-
πνὸν καὶ Πέργαμον ἱρὰν,
Ἰδαῖά τ' Ἰδαῖα κισσοφόρα νάπη
χιόνι κατάρυτα ποταμίᾳ
τέρμονά τε πρωτόβολον ἁλίῳ
τὰν καταλαμπομέναν ζαθέαν θεράπναν.
φροῦδαί σοι θυσίαι χορῶν τ'
εὔφημοι κέλαδοι κατ' ὄρ-
φναν τε παννυχίδες θεῶν,
χρυσέων τε ξοάνων τύποι,
Φρυγῶν τε ζάθεοι σελᾶ-
ναι συνδώδεκα πλήθει.
μέλει μέλει μοι τάδ' εἰ φρονεῖς, ἄναξ,
οὐράνιον ἕδρανον ἐπιβεβὼς

αἰθέρα τ᾿, ἐμᾶς πόλεος ὀλομένας,
ἂν πυρὸς αἰθομένα κατέλυσεν ὁρμά.
ὦ φίλος ὦ πόσι μοι,
σὺ μὲν φθίμενος ἀλαίνεις
ἄθαπτος, ἄνυδρος, ἐμὲ δὲ πόντιον σκάφος
αἴσσον πτεροῖσι πορεύσει
ἱππόβοτον Ἄργος, ἵνα τε τείχη
λάϊνα Κυκλώπι᾿ οὐράνια νέμονται.
τέκνων δὲ πλῆθος ἐν πύλαις
δάκρυσι κατᾴορα στένει, βοᾷ βοᾷ,
μᾶτερ, ὤμοι, μόναν δή μ᾿ Ἀχαιοὶ κομίζουσι σέθεν ἀπ᾿ ὀμμάτων
κυανέαν ἐπὶ ναῦν
εἰναλίαισι πλάταις
ἢ Σαλαμῖν᾿ ἱερὰν,
ἢ δίπορον κορυφὰν
Ἴσθμιον, ἔνθα πύλας
Πέλοπος ἔχουσιν ἕδραι.
εἴθ᾿ ἀκάτου Μενέλα
μέσον πέλαγος ἰούσας,
δίπαλτον ἱερὸν ἀνὰ μέσον πλατᾶν πέσοι
Αἰγαίου κεραυνοφαὲς πῦρ,
Ἰλιόθεν ὅτι με πολυδάκρυτον
Ἑλλάδι λάτρευμα γᾶθεν ἐξορίζει·
χρύσεα δ᾿ ἔνοπτρα, παρθένων
χάριτας, ἔχουσα τυγχάνει Διὸς κόρα·
μηδὲ γαῖάν ποτ᾿ ἔλθοι Λάκαιναν πατρῷόν τε θάλαμον ἑστίας,
μηδὲ πόλιν Πιτάνας,
χαλκόπυλόν τε θεὰν,
δύσγαμον αἶσχος ἑλὼν
Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ,
ταῖς Σιμοεντίσι τ᾿ αὖ
μέλεα πάθεα ῥοαῖσιν.
ἰὼ ἰὼ,
καιναὶ καινῶν μεταβάλλουσαι

χθονὶ συντυχίαι. λεύσσετε Τρώων
τόνδ' Ἀστυάνακτ' ἄλοχοι μέλεαι
νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν
Δαναοὶ κτείναντες ἔχουσιν.

ΤΑ. Ἑκάβη, νεὼς μὲν πίτυλος εἷς λελειμμένος
λάφυρα τἀπίλοιπ' Ἀχιλλείου τόκου
μέλλει πρὸς ἀκτὰς ναυστολεῖν Φθιώτιδας·
αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καινάς τινας
Πηλέως ἀκούσας συμφορὰς, ὥς νιν χθονὸς
Ἄκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελίου γόνος.
οὗ θᾶσσον οὕνεκ' ἢ χάριν μονῆς ἔχων
φροῦδος, μετ' αὐτοῦ δ' Ἀνδρομάχη, πολλῶν ἐμοὶ
δακρύων ἀγωγὸς, ἡνίκ' ἐξώρμα χθονὸς
πάτραν τ' ἀναστένουσα καὶ τὸν Ἕκτορος
τύμβον προσεννέπουσα. καί σφ' ᾐτήσατο
θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τειχέων
ψυχὴν ἀφῆκεν Ἕκτορος τοῦ σοῦ γόνος,
φόβον τ' Ἀχαιῶν, χαλκόνωτον ἀσπίδα
τήνδ', ἣν πατὴρ τοῦδ' ἀμφὶ πλεύρ' ἐβάλλετο,
μή νιν πορεῦσαι Πηλέως ἐφ' ἑστίαν,
μηδ' ἐς τὸν αὐτὸν θάλαμον, οὗ νυμφεύσεται
μήτηρ νεκροῦ τοῦδ' Ἀνδρομάχη, λύπας ὁρᾶν,
ἀλλ' ἀντὶ κέδρου περιβόλων τε λαΐνων
ἐν τῇδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' ἐς ὠλένας
δοῦναι, πέπλοισιν ὡς περιστείλῃς νεκρὸν
στεφάνοις θ', ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σὰ,
ἐπεὶ βέβηκε καὶ τὸ δεσπότου τάχος
ἀφείλετ' αὐτὴν παῖδα μὴ δοῦναι τάφῳ.
ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν σὺ κοσμήσῃς νέκυν,
γῆν τῷδ' ἐπαμπισχόντες ἀροῦμεν δόρυ·
σὺ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
ἑνὸς μὲν οὖν μόχθου σ' ἀπαλλάξας ἔχω·
Σκαμανδρίους γὰρ τάσδε διαπερῶν ῥοὰς
ἔλουσα νεκρὸν κἀπένιψα τραύματα.

ἀλλ' εἶμ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον,
ὡς σύντομ' ἡμῖν τἀπ' ἐμοῦ τε κἀπὸ σοῦ
ἐς ἓν ξυνελθόντ' οἴκαδ' ὁρμίσῃ πλάτην.
ΕΚ. θέσθ' ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἕκτορος πέδῳ,
λυπρὸν θέαμα κοὐ φίλον λεύσσειν ἐμοί.
ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες ἢ φρενῶν,
τί τόνδ', Ἀχαιοί, παῖδα δείσαντες φόνον
καινὸν διειργάσασθε; μὴ Τροίαν ποτὲ
πεσοῦσαν ὀρθώσειεν; οὐδὲν ἦτ' ἄρα,
ὅθ' Ἕκτορος μὲν εὐτυχοῦντος ἐς δόρυ
διωλλύμεσθα μυρίας τ' ἄλλης χερὸς,
πόλεως δ' ἁλούσης καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων
βρέφος τοσόνδ' ἐδείσατ'. οὐκ αἰνῶ φόβον,
ὅστις φοβεῖται μὴ διεξελθὼν λόγῳ.
ὦ φίλταθ', ὥς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχής.
εἰ μὲν γὰρ ἔθανες πρὸ πόλεως, ἥβης τυχὼν
γάμων τε καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
μακάριος ἦσθ' ἂν, εἴ τι τῶνδε μακάριον.
νῦν αὔτ' ἰδὼν μὲν γνούς τε σῇ ψυχῇ, τέκνον
οὐκ οἶσθ', ἐχρήσω δ' οὐδὲν ἐν δόμοις ἔχων.
δύστηνε, κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
τείχη πατρῷα, Λοξίου πυργώματα,
ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον
φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾷ
ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.
ὦ χεῖρες, ὡς εἰκοὺς μὲν ἡδείας πατρὸς
κέκτησθ', ἐν ἄρθροις δ' ἔκλυτοι πρόκεισθέ μοι.
ὦ πολλὰ κόμπους ἐκβαλὸν φίλον στόμα,
ὄλωλας, ἐψεύσω μ', ὅτ' ἐσπίπτων πέπλους,
ὦ μῆτερ, ηὔδας, ἦ πολύν σοι βοστρύχων
πλόκαμον κεροῦμαι, πρὸς τάφον θ' ὁμηλίκων
κώμους ἀπάξω, φίλα διδοὺς προσφθέγματα.
σὺ δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ἐγὼ σὲ τὸν νεώτερον,
γραῦς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.

οἴμοι, τὰ πόλλ' ἀσπάσμαθ' αἵ τ' ἐμαὶ τροφαὶ
ὕπνοι τ' ἐκεῖνοι φροῦδά μοι. τί καί ποτε
γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ;
τὸν παῖδα τόνδ' ἔκτειναν Ἀργεῖοί ποτε
δείσαντες; αἰσχρὸν τοὐπίγραμμά γ' Ἑλλάδι.
ἀλλ', ὦ πατρῴων οὐ λαχών, ἕξεις ὅμως
ἐν ᾗ ταφήσει χαλκόνωτον ἰτέαν.
ὦ καλλίπηχυν Ἕκτορος βραχίονα
σῴζουσ', ἄριστον φύλακ' ἀπώλεσας σέθεν.
ὡς ἡδὺς ἐν πόρπακι σὸς κεῖται τύπος,
ἴτυός τ' ἐν εὐτόρνοισι περιδρόμοις ἱδρώς,
ὃν ἐκ μετώπου πολλάκις πόνους ἔχων
ἔσταζεν Ἕκτωρ, προστιθεὶς γενειάδι.
φέρετε, κομίζετ' ἀθλίῳ κόσμον νεκρῷ
ἐκ τῶν παρόντων· οὐ γὰρ ἐς κάλλος τύχας
δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψει τάδε.
θνητῶν δὲ μῶρος ὅστις εὖ πράσσειν δοκῶν
βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις γὰρ αἱ τύχαι,
ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε
πηδῶσι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτε.
ΧΟ. καὶ μὴν πρὸ χειρῶν αἵδε σοι σκυλευμάτων
Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξάπτειν νεκρῷ.
ΕΚ. ὦ τέκνον, οὐκ ἵπποισι νικήσαντά σε
οὐδ' ἥλικας τόξοισιν, οὓς Φρύγες νόμους
τιμῶσιν, οὐκ ἐς πλησμονὰς θηρώμενοι,
μήτηρ πατρός σοι προστίθησ' ἀγάλματα
τῶν σῶν ποτ' ὄντων, νῦν δέ σ' ἡ θεοστυγὴς
ἀφείλεθ' Ἑλένη, πρὸς δὲ καὶ ψυχὴν σέθεν
ἔκτεινε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν.
ΧΟ. ἓ ἕ, φρενῶν ἔθιγες, ἔθιγες· ὦ
μέγας ἐμοί ποτ' ὢν ἀνάκτωρ πόλεως.
ΕΚ. ἃ δ' ἐν γάμοις ἐχρῆν σε προσθέσθαι χροΐ,
Ἀσιατίδων γήμαντα τὴν ὑπερτάτην,
Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξάπτω χροός.

σύ τ', ὦ ποτ' οὖσα καλλίνικε μυρίων
μῆτερ τροπαίων, Ἕκτορος φίλον σάκος,
στεφανοῦ· θανεῖ γὰρ οὐ θανοῦσα σὺν νεκρῷ·
ἐπεὶ σὲ πολλῷ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦ σοφοῦ
κακοῦ τ' Ὀδυσσέως ἄξιον τιμᾶν ὅπλα.
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ,
πικρὸν ὄδυρμα γαῖά σ', ὦ
τέκνον, δέξεται. στέναξον, μᾶτερ
ΕΚ. αἰαῖ.
ΧΟ. νεκρῶν ἴακχον.
ΕΚ. οἴμοι μοι.
ΧΟ. οἴμοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν.
ΕΚ. τελαμῶσιν ἕλκη τὰ μὲν ἐγώ σ' ἰάσομαι
τλήμων ἰατρὸς ὄνομ' ἔχουσα, τἄργα δ' οὔ·
τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντιεῖ πατὴρ σέθεν.
ΧΟ. ἄρασσ' ἄρασσε χειρὶ κρᾶ-
τα πιτύλους διδοῦσα χειρὸς, ἰώ μοι [μοι].
ΕΚ. ὦ φίλταται γυναῖκες.
ΧΟ. [Ἑκάβη] *σας ἔνεπε τίνα θροεῖς αὐδάν.
ΕΚ. οὐκ ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι πλὴν οὑμοὶ πόνοι,
Τροία τε πόλεων ἔκκριτον μισουμένη,
μάτην δ' ἐβουθυτοῦμεν. εἰ δὲ μὴ θεὸς
ἔστρεψ' ἄνωθεν περιβαλὼν κάτω χθονὸς,
ἀφανεῖς ἂν ὄντες οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἂν
μούσαις, ἀοιδὰς δόντες ὑστέροις βροτῶν.
χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβῳ νεκρόν·
ἔχει γὰρ οἷα δεῖ γε νερτέρων στέφη.
δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχὺ,
εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερισμάτων.
κενὸν δὲ γαύρωμ' ἐστὶ τῶν ζώντων τόδε.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ·
μελέα μάτηρ, ἣ τὰς μεγάλας
ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέκαμψε βίου.
μέγα δ' ὀλβισθεὶς ὡς ἐκ πέρατων

ἀγαθῶν ἐγένου,
δεινῷ θανάτῳ διόλωλας.
ΕΚ. ἔα ἔα·
τίνας Ἰλιάσιν ταῖσδ' ἐν κορυφαῖς
λεύσσω φλογέας δαλοῖσι χέρας
διερέσσοντας; μέλλει Τροίᾳ
καινόν τι κακὸν προσέσεσθαι.
ΤΑ. αὐδῶ λοχαγοῖς, οἳ τέταχθε πιμπράναι
Πριάμου τόδ' ἄστυ, μηκέτ' ἀργοῦσαν φλόγα
ἐν χειρὶ σώζειν, ἀλλὰ πῦρ ἐνιέναι,
ὡς ἂν κατασκάψαντες Ἰλίου πόλιν
στελλώμεθ' οἴκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
ὑμεῖς δ', ἵν' αὑτὸς λόγος ἔχῃ μορφὰς δύο,
χωρεῖτε, Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν
σάλπιγγος ἠχὼ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατοῦ,
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποστέλλησθε γῆς.
σύ τ', ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γύναι,
ἕπου. μεθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα
οἵδ', ᾧ σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει χθονός.
ΕΚ. οἲ 'γὼ τάλαινα· τοῦτο δὴ τὸ λοίσθιον
καὶ τέρμα πάντων τῶν ἐμῶν ἤδη κακῶν·
ἔξειμι πατρίδος, πόλις ὑφάπτεται πυρί.
ἀλλ', ὦ γεραιὲ πούς, ἐπίσπευσον μόλις,
ὡς ἀσπάσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν.
ὦ μεγάλα δήποτ' ἐμπνέουσ' ἐν βαρβάροις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσει τάχα.
πιμπρᾶσί σ', ἡμᾶς δ' ἐξάγουσ' ἤδη χθονὸς
δούλας· ἰὼ θεοί. καὶ τί τοὺς θεοὺς καλῶ;
καὶ πρὶν γὰρ οὐκ ἤκουσαν ἀνακαλούμενοι.
φέρ' ἐς πυρὰν δράμωμεν, ὡς κάλλιστά μοι
σὺν τῇδε πατρίδι κατθανεῖν πυρουμένῃ.
ΤΑ. ἐνθουσιᾷς, δύστηνε, τοῖς σαυτῆς κακοῖς·
ἀλλ' ἄγετε, μὴ φείδεσθ'· Ὀδυσσέως δὲ χρὴ
ἐς χεῖρα δοῦναι τήνδε καὶ πέμπειν γέρας.

ΕΚ. ὀτοτοτοτοτοτοῖ.
Κρόνιε, πρύτανι Φρύγιε, γενέτα
πάτερ, ἀνάξια τᾶς Δαρδάνου
γονᾶς τάδ' οἷα πάσχομεν δέδορκας;
ΧΟ. δέδορκεν, ἁ δὲ μεγαλόπολις
ἄπολις ὄλωλεν οὐδ' ἔτ' ἔστι Τροία.
ΕΚ. ὀτοτοτοτοτοτοῖ.
λέλαμπεν Ἴλιος,
Περγάμων τε πυρὶ καταίθεται τέρεμνα
καὶ πόλις ἄκρα τε τειχέων.
ΧΟ. πτέρυγι δὲ καπνὸς ὥς τις οὐ-
ράνια πεσοῦσα δορὶ καταφθίνει γᾶ.
μαλερὰ μέλαθρα πυρὶ κατάδρομα
δαΐῳ τε λόγχᾳ.
ΕΚ. ἰὼ γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων.
ΧΟ. ἒ ἔ.
ΕΚ. ὦ τέκνα, κλύετε, μάθετε ματρὸς αὐδάν.
ΧΟ. ἰαλέμῳ τοὺς θανόντας ἀπύεις.
ΕΚ. γεραιά τ' εἰς πέδον τιθεῖσα μέλεα,
καὶ χερσὶ γαῖαν κροτοῦσα δισσαῖς.
ΧΟ. διάδοχά σοι γόνυ τίθημι γαίᾳ,
τοὺς ἐμοὺς καλοῦσα νέρθεν
ἀθλίους ἀκοίτας.
ΕΚ. ἀγόμεθα, φερόμεθ' ΧΟ. ἄλγος ἄλγος βοᾷς.
ΕΚ. δούλειον ὑπὸ μέλαθρον ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.
ἰώ.
Πρίαμε Πρίαμε, σὺ μὲν ὀλόμενος
ἄταφος, ἄφιλος, ἄτας ἐμᾶς ἄϊστος εἶ.
ΧΟ. μέλας γὰρ ὄσσε κατεκάλυψε
θάνατος ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖσιν.
ΕΚ. ἰὼ θεῶν μέλαθρα καὶ πόλις φίλα.
ΧΟ. ἒ ἔ.
ΕΚ. τὰν φόνιον ἔχετε φλόγα δορός τε λόγχαν.
ΧΟ. τάχ' εἰς φίλαν γᾶν πεσεῖσθ' ἀνώνυμοι.

ΕΚ. κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρ'
ἄϊστον οἴκων ἐμῶν με θήσει.
ΧΟ. ὄνομα δὲ γᾶς ἀφανὲς εἶσιν· ἄλλᾳ δ'
ἄλλο φροῦδον, οὐδ' ἔτ' ἔστιν
ἁ τάλαινα Τροία.
ΕΚ. ἐμάθετ', ἐκλύετε; ΧΟ. Περγάμων γε κτύπον.
ΕΚ. ἔνοσις ἅπασαν ἔνοσις ἐπικλύσει πόλιν.
ἰώ.
τρομερὰ τρομερὰ μέλεα, φέρετ' ἐ-
μὸν ἴχνος. ἴτ' ἐπὶ δούλειον ἁμέραν βίου.
ΧΟ. ἰὼ τάλαινα πόλις· ὅμως δὲ
πρόφερε πόδα σὸν ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

ΒΑΚΧΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΒΑΚΧΩΝ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΚΑΔΜΟΣ.
ΠΕΝΘΕΥΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΑΓΑΥΗ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διόνυσος ἀποθεωθεὶς, μὴ βουλομένου Πενθέως τὰ ὄργια αὐτοῦ ἀναλαμβάνειν, εἰς μανίαν ἀγαγὼν τὰς τῆς μητρὸς ἀδελφὰς, ἠνάγκασε Πενθέα διασπάσαι. ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.

ΑΛΛΩΣ.

Διόνυσον οἱ προσήκοντες οὐκ ἔφασαν εἶναι θεόν. ὁ δὲ αὐτοῖς τιμωρίαν ἐπέστησε τὴν πρέπουσαν. ἐμμανεῖς γὰρ ἐποίησε τὰς τῶν Θηβαίων γυναῖκας. ὧν αἱ τοῦ Κάδμου θυγατέρες ἀφηγούμεναι τοὺς θιάσους εἰσῆγον ἐπὶ τὸν Κιθαιρῶνα. Πενθεὺς δὲ ὁ τῆς Ἀγαύης παῖς παραλαβὼν τὴν βασιλείαν ἐδυσφόρει τοῖς γενομένοις. καί τινας μὲν τῶν Βακχῶν συλλαβὼν ἔδησεν, ἐπ' αὐτὸν δὲ τὸν θεὸν ἀγγέλους ἀπέστειλεν. οἱ δὲ ἑκόντος αὐτοῦ κυριεύσαντες ἦγον πρὸς τὸν Πενθέα, κἀκεῖνος ἐκέλευσε δήσαντας αὐτὸν ἔνδον φυλάττειν, οὐ λέγων μόνον ὅτι θεὸς οὐκ ἔστι Διόνυσος, ἀλλὰ καὶ πράττειν πάντα ὡς κατ' ἀνθρώπου τολμῶν. ὁ δὲ σεισμὸν ποιήσας κατέστρεψε τὰ βασίλεια. ἀγαγὼν δὲ εἰς Κιθαιρῶνα ἔπεισε τὸν Πενθέα κατόπτην γενέσθαι τῶν γυναικῶν, λαμβάνοντα γυναικὸς ἐσθῆτα. αἱ δ' αὐτὸν διέσπασαν, τῆς μητρὸς Ἀγαύης καταρξαμένης. Κάδμος δὲ τὸ γεγονὸς καταισθόμενος τὰ διασπασθέντα μέλη συναγαγὼν τελευταῖον τὸ πρόσωπον ἐν ταῖς τῆς τεκούσης ἐφώρασε χερσίν. Διόνυσος δὲ ἐπιφανεὶς τὰ μὲν πᾶσι παρήγγειλεν, ἑκάστῳ δὲ ἃ συμβήσεται διεσάφησεν, ἵνα μὴ ἔργοις ἢ λόγοις ὑπό τινος τῶν ἐκτὸς ὡς ἄνθρωπος καταφρονηθῇ.

ΒΑΚΧΑΙ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

῞ΗΚΩ Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη,
Σεμέλη, λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί·
μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν
πάρειμι Δίρκης νάματ' Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
τόδ' ἐγγὺς οἴκων, καὶ δόμων ἐρείπια
τυφόμενα δίου τ' ἔτι πυρὸς ζῶσαν φλόγα,
ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
τίθησι, θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλου δέ νιν
πέριξ ἐγὼ 'κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
λιπὼν δὲ Λυδῶν τοὺς πολυχρύσους γύας
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας
Βάκτριά τε τείχη τήν τε δύσχιμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα
κεῖται, μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ' ὁμοῦ
πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
ἐς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν,
κἀκεῖ χορεύσας καὶ καταστήσας ἐμὰς
τελετὰς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς,
θύρσον τε δοὺς ἐς χεῖρα, κίσσινον βέλος,
ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν,

Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Διὸς,
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
ἐς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴστρησ' ἐγὼ
μανίαις· ὄρος δ' οἰκοῦσι, παράκοποι φρενῶν·
σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν,
καὶ πᾶν τὸ θῆλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι
γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων·
ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμεμιγμέναι
χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ἧνται πέτραις.
δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ,
φανέντα θνητοῖς δαίμον', ὃν τίκτει Διί.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι,
ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ καὶ σπονδῶν ἄπο
ὠθεῖ μ', ἐν εὐχαῖς τ' οὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
ὧν οὕνεκ' αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι
πᾶσίν τε Θηβαίοισιν. ἐς δ' ἄλλην χθόνα,
τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
δεικνὺς ἐμαυτόν. ἢν δὲ Θηβαίων πόλις
ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους βάκχας ἄγειν
ζητῇ, ξυνάψω μαινάσι στρατηλατῶν.
ὧν οὕνεκ' εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω,
μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
ἐκόμισα παρέδρους καὶ ξυνεμπόρους ἐμοὶ,
αἴρεσθε τἀπιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν
τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς ἐμά θ' εὑρήματα,
βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθοῦσαι τάδε

κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμου πόλις.
ἐγὼ δὲ βάκχαις, ἐς Κιθαιρῶνος πτύχας
ἐλθὼν, ἵν' εἰσὶ, συμμετασχήσω χορῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἀσίας ἀπὸ γαίας
ἱερὸν Τμῶλον ἀμείψασα θοάζω Βρομίῳ πόνον ἡδὺν
κάματόν τ' εὐκάματον, Βάκχιον εὐαζομένα θεόν.
τίς ὁδῷ τίς ὁδῷ; τίς
μελάθροις; ἔκτοπος ἔστω, στόμα τ' εὔφημον ἅπας ὁσιούσθω·
τὰ νομισθέντα γὰρ ἀεὶ Διόνυσον ὑμνήσω.
ὦ μάκαρ, ὅστις εὐδαί-
μων τελετὰς θεῶν
εἰδὼς βιοτὰν ἁγιστεύει
καὶ θιασεύεται ψυ-
χὰν, ἐν ὄρεσσι βακχεύ-
ων ὁσίοις καθαρμοῖσιν·
τά τε ματρὸς μεγάλας ὄργια Κυβέλας θεμιτεύων,
ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων κισσῷ τε στεφανωθεὶς
Διόνυσον θεραπεύει.
ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι, Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
Διόνυσον κατάγουσαι Φρυγίων ἐξ ὀρέων
Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιὰς τὸν Βρόμιον·
ὅν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδί-
νων λοχίαις ἀνάγκαι-
σι πταμένας Διὸς βροντᾶς
νηδύος ἔκβολον μά-
τηρ ἔτεκεν, λιποῦσ' αἰ-
ῶνα κεραυνίῳ πλαγᾷ·
λοχίοις δ' αὐτίκα νιν δέξατο θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς·
κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας χρυσέαισιν συνερείδει
περόναις κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας.
ἔτεκεν δ', ἀνίκα Μοῖραι τέλεσαν ταυρόκερων θεὸν,
στεφάνωσέν τε δρακόντων στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν
θυρσοφόροι μαινάδες ἀμφιβάλλονται πλοκάμοις.

ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆ-
βαι στεφανοῦσθε κισσῷ·
βρύετε βρύετε χλοήρει
μίλακι καλλικάρπῳ,
καὶ καταβακχιοῦσθε δρυὸς
ἢ ἐλάτας κλάδοισι,
στικτῶν τ' ἐνδυτὰ νεβρίδων
στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
μαλλοῖς· ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβρι-
στὰς ὁσιοῦσθ'· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει,
Βρόμιος ὅταν ἀγάγῃ θιάσους
εἰς ὄρος εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
θηλυγενὴς ὄχλος
ἀφ' ἱστῶν παρὰ κερκίδων τ'
οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.
ὦ θαλάμευμα Κουρή-
των ζάθεοί τε Κρῆτες
Διογενέτορες ἔναυλοι,
ἔνθα τρικόρυθες ἄντροις
βυρσότονον κύκλωμα τόδε
μοι Κορύβαντες εὗρον·
ἀνὰ δὲ βάκχια συντόνῳ
κέρασαν ἡδυβόᾳ Φρυγίων
αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε Ῥέας
εἰς χέρα θῆκαν, κτύπον εὐάσμασι βακχᾶν·
παρὰ δὲ μαινόμενοι σάτυροι
ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς,
εἰς δὲ χορεύματα
συνῆψαν τριετηρίδων,
αἷς χαίρει Διόνυσος,
ἡδὺς ἐν οὔρεσιν, ὅταν
ἐκ θιάσων δρομαίων
πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
ἱερὸν ἐνδυτόν, ἀγρεύων

αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγον χάριν,
ἱέμενος εἰς ὄρεα Φρύγια, Λύδια.
ὁ δ᾽ ἔξαρχος Βρόμιος, εὐοῖ.
ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ᾽ οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
νέκταρι, Συρίας δ᾽ ὡς λιβάνου καπνός.
ὁ Βακχεὺς δ᾽ ἔχων
πυρσώδη φλόγα πεύκας
ἐκ νάρθηκος ἀΐσσει,
δρόμῳ, χοροὺς ἐρεθίζων πλανάτας,
ἰαχαῖς τ᾽ ἀναπάλλων,
τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων.
ἅμα δ᾽ ἐπ᾽ εὐάσμασιν ἐπιβρέμει
τοιάδ᾽· ὦ ἴτε βάκχαι,
ὦ ἴτε βάκχαι,
Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ,
μέλπετε τὸν Διόνυσον
βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων,
εὔια τὸν εὔιον ἀγαλλόμεναι θεὸν
ἐν Φρυγίαισι βοαῖς ἐνοπαῖσί τε,
λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος ἱερὸς ἱερὰ
παίγματα βρέμῃ, σύνοχα φοιτάσιν
εἰς ὄρος εἰς ὄρος· ἡδομένα δ᾽ ἄρα
πῶλος ὅπως ἅμα ματέρι φορβάδι
κῶλον ἄγει ταχύπουν σκιρτήμασι βάκχα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλεῖ δόμων,
Ἀγήνορος παῖδ᾽, ὃς πόλιν Σιδωνίαν
λιπὼν ἐπύργωσ᾽ ἄστυ Θηβαίων τόδε;
ἴτω τις, εἰσάγγελλε Τειρεσίας ὅτι
ζητεῖ νιν· οἶδε δ᾽ αὐτὸς ὧν ἥκω πέρι,
ἅ τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρῳ,
θύρσους ἀνάπτειν καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν,
στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.

ΚΑΔΜΟΣ.

ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ᾐσθόμην κλύων,
σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς, ἐν δόμοισιν ὤν.
ἥκω δ' ἕτοιμος, τήνδ' ἔχων σκευὴν θεοῦ.
δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς,
Διόνυσον, ὃς πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς,
ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατὸν αὔξεσθαι μέγαν.
ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα,
καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι
γέρων γέροντι, Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
ὡς οὐ κάμοιμ' ἂν οὔτε νύκτ' οὔθ' ἡμέραν
θύρσῳ κροτῶν γῆν· ἐπιλελήσμεθ' ἡδέως
γέροντες ὄντες. ΤΕ. ταὔτ' ἐμοὶ πάσχεις ἄρα.
κἀγὼ γὰρ ἡβῶ κἀπιχειρήσω χοροῖς.
ΚΑ. οὐκοῦν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν.
ΤΕ. ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.
ΚΑ. γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.
ΤΕ. ὁ θεὸς ἀμοχθὶ κεῖσε νῷν ἡγήσεται.
ΚΑ. μόνοι δὲ πόλεως Βακχίῳ χορεύσομεν;
ΤΕ. μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι κακῶς.
ΚΑ. μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
ΤΕ. ἰδοὺ, ξύναπτε καὶ ξυνωρίζου χέρα.
ΚΑ. οὐ καταφρονῶ 'γὼ τῶν θεῶν, θνητὸς γεγώς.
ΤΕ. οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσι.
πατρίους παραδοχὰς, ἅς θ' ὁμήλικας χρόνῳ
κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος,
οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.
ἐρεῖ τις ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
μέλλων χορεύειν, κρᾶτα κισσώσας ἐμόν.
οὐ γὰρ διῄρηχ' ὁ θεὸς εἴτε τὸν νέον
ἐχρῆν χορεύειν εἴτε τὸν γεραίτερον,
ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
κοινὰς, δι' ἀριθμῶν δ' οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει.

ΚΑ. ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾷς,
ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ,
Ἐχίονος παῖς, ᾧ κράτος δίδωμι γῆς.
ὡς ἐπτόηται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;

ΠΕΝΘΕΥΣ.

ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονὸς,
κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακὰ,
γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
πλασταῖσι βακχείαισιν, ἐν δὲ δασκίοις
ὄρεσι θοάζειν, τὸν νεωστὶ δαίμονα
Διόνυσον, ὅστις ἐστὶ, τιμώσας χοροῖς·
πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι
κρατῆρας, ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
τὴν δ' Ἀφροδίτην πρόσθ' ἄγειν τοῦ Βακχίου.
ὅσας μὲν οὖν εἴληφα, δεσμίους χέρας
σώζουσι πανδήμοισι πρόσπολοι στέγαις·
ὅσαι δ' ἄπεισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
Ἰνώ τ' Ἀγαύην θ', ἥ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω.
καὶ σφᾶς σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσι
παύσω κακούργου τῆσδε βακχείας τάχα.
λέγουσι δ' ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος
γόης, ἐπῳδὸς Λυδίας ἀπὸ χθονὸς,
ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὔκοσμος κόμην,
οἰνωπὸς, ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων,
ὃς ἡμέρας τε κεὐφρόνας συγγίγνεται,
τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.
εἰ δ' αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
παύσω κτυποῦντα θύρσον ἀνασείοντά τε
κόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών.
ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεὸν,

ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐρράφη Διός,
ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις
σὺν μητρὶ, δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐπάξια,
ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος;
ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ,
πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς, πολὺν γέλων,
νάρθηκι βακχεύοντ'· ἀναίνομαι, πάτερ,
τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν νοῦν οὐκ ἔχον.
οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
θύρσου μεθήσεις χεῖρ', ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
σὺ ταῦτ' ἔπεισας, Τειρεσία; τόνδ' αὖ θέλεις
τὸν δαίμον' ἀνθρώποισιν εἰσφέρων νέον,
σκοπεῖν πτερωτοὺς κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν;
εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξερρύετο,
καθῆσ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων· γυναιξὶ γὰρ
ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος,
οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.

ΧΟ. τῆς δυσσεβείας. ὦ ξέν', οὐκ αἰδεῖ θεοὺς
Κάδμον τε, τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν;
Ἐχίονος δ' ὢν παῖς καταισχύνεις γένος.

ΤΕ. ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
καλὰς ἀφορμὰς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν·
σὺ δ' εὔτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
θρασὺς δὲ, δυνατὸς καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ,
κακὸς πολίτης γίγνεται, νοῦν οὐκ ἔχων.
οὗτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος
καθ' Ἑλλάδ' ἔσται· δύο γὰρ, ὦ νεανία,
τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Δημήτηρ θεὰ,
Γῆ δ' ἐστίν· ὄνομα δ' ὁπότερον βούλει κάλει·

αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς·
ὁ δ' ἦλθεν ἐπὶ τἀντίπαλον ὁ Σεμέλης γόνος,
βότρυος ὑγρὸν πῶμ' εὗρε κεἰσηνέγκατο
θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς,
ὕπνον τε, λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν,
δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.
οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγὼς,
ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ' ἀνθρώπους ἔχειν.
καὶ καταγελᾷς νιν, ὡς ἐνερράφη Διὸς
μηρῷ. διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
ἐπεί νιν ἥρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεὺς, ἐς δ' Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
Ἥρα νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανοῦ·
Ζεὺς δ' ἀντεμηχανήσαθ', οἷα δὴ θεός.
ῥήξας μέρος τι τοῦ χθόν' ἐγκυκλουμένου
αἰθέρος, ἔθηκε τόνδ' ὅμηρον ἐκδιδοὺς
Διόνυσον Ἥρας νεικέων· χρόνῳ δέ νιν
βροτοὶ τραφῆναί φασιν ἐν μηρῷ Διὸς,
ὄνομα μεταστήσαντες, ὅτι θεᾷ θεὸς
Ἥρᾳ ποθ' ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ βακχεύσιμον
καὶ τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει·
ὅταν γὰρ ὁ θεὸς ἐς τὸ σῶμ' ἔλθῃ πολὺς,
λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά·
στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα κἀπὶ τάξεσι
φόβος διεπτόησε, πρὶν λόγχης θιγεῖν·
μανία δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα.
ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
πάλλοντα καὶ σείοντα βακχεῖον κλάδον,
μέγαν τ' ἀν' Ἑλλάδ'. ἀλλ' ἐμοὶ, Πενθεῦ, πιθοῦ,
μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν,

μηδ', ἢν δοκῇς μὲν, ἡ δὲ δόξα σου νοσεῖ,
φρονεῖν δόκει τι· τὸν θεὸν δ' ἐς γῆν δέχου,
καὶ σπένδε καὶ βάκχευε καὶ στέφου κάρα.
οὐχ ὁ Διόνυσος σωφρονεῖν ἀναγκάσει
γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν ἐς τὰ πάντ' ἀεί.
τοῦτο σκοπεῖν χρή· καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται.
ὁρᾷς; σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
πολλοὶ, τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις·
κἀκεῖνος, οἶμαι, τέρπεται τιμώμενος.
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
κισσῷ τ' ἐρεψόμεσθα καὶ χορεύσομεν,
πολιὰ ξυνωρὶς, ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
κοὐ θεομαχήσω, σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
μαίνει γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
ἄκη λάβοις ἂν οὔτ' ἄνευ τούτων νοσεῖς.

ΧΟ. ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις
τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς, μέγαν θεόν.

ΚΑ. ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν·
οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
νῦν γὰρ πέτει τε καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
κεἰ μὴ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
παρὰ σοὶ λεγέσθω· καὶ καταψεύδου καλῶς
ὡς ἔστι, Σεμέλη θ' ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν,
ἡμῖν τε τιμὴ παντὶ τῷ γένει προσῇ.
ὁρᾷς τὸν Ἀκτέωνος ἄθλιον μόρον;
ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες ἃς ἐθρέψατο
διεσπάσαντο, κρείσσον' ἐν κυναγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργάσιν.
ὃ μὴ πάθῃς σύ· δεῦρό σου στέψω κάρα
κισσῷ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.

ΠΕ. οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, βακχεύσεις δ' ἰὼν,
μηδ' ἐξομόρξει μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί;

τῆς σῆς δ' ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
δίκην μέτειμι. στειχέτω τις ὡς τάχος,
ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ', ἵν' οἰωνοσκοπεῖ,
μοχλοῖς τριαίνου κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ,
καὶ στέμματ' ἀνέμοις καὶ θυέλλαισιν μέθες.
μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
οἱ δ' ἀνὰ πόλιν στείχοντες ἐξιχνεύσατε
τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
καινὴν γυναιξὶ καὶ λέχη λυμαίνεται.
κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε
δεῦρ' αὐτὸν, ὡς ἂν λευσίμου δίκης τυχὼν
θάνῃ, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
ΤΕ. ὦ σχέτλι', ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ' εἶ λόγων.
μέμηνας ἤδη, καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
στείχωμεν ἡμεῖς, Κάδμε, κἀξαιτώμεθα
ὑπέρ τε τούτου, καίπερ ὄντος ἀγρίου,
ὑπέρ τε πόλεως, τὸν θεὸν μηδὲν νέον
δρᾶν. ἀλλ' ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα·
πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμὸν, κἀγὼ τὸ σόν·
γέροντε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν· ἴτω δ' ὅμως.
τῷ Βακχίῳ γὰρ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
τοῖς σοῖσι, Κάδμε· μαντικῇ μὲν οὐ λέγω,
τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.
ΧΟ. ὁσία, πότνα θεῶν,
ὁσία δ', ἃ κατὰ γᾶν
χρυσέαν πτέρυγα φέρεις,
τάδε Πενθέως ἀΐεις,
ἀΐεις οὐχ ὁσίαν
ὕβριν ἐς τὸν Βρόμιον,
τὸν Σεμέλας τὸν παρὰ καλλιστεφάνοις
εὐφροσύναις δαίμονα πρῶτον μακάρων; ὃς τάδ' ἔχει,
θιασεύειν τε χοροῖς,

μετά τ' αὐλοῦ γελάσαι
ἀποπαῦσαί τε μερίμνας, ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν,
κισσοφόροις δ' ἐν θαλίαις ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.
ἀχαλίνων στομάτων
ἀνόμου τ' ἀφροσύνας
τὸ τέλος δυστυχία·
ὁ δὲ τᾶς ἡσυχίας
βίοτος καὶ τὸ φρονεῖν
ἀσάλευτόν τε μένει
καὶ συνέχει δώματα· πόρσω γὰρ ὅμως
αἰθέρα ναίοντες ὁρῶσιν τὰ βροτῶν οὐρανίδαι.
τὸ σοφὸν δ' οὐ σοφία,
τό τε μὴ θνητὰ φρονεῖν.
βραχὺς αἰών· ἐπὶ τούτῳ δέ τις ἂν μεγάλα διώκων τὰ παρόντ'
οὐχὶ φέροι.
μαινομένων οἵδε τρόποι καὶ κακοβούλων παρ' ἔμοιγε φωτῶν.
ἱκοίμαν ποτὶ Κύπρον,
νᾶσον τᾶς Ἀφροδίτας,
ἵν' οἱ θελξίφρονες νέμον-
ται θνατοῖσιν Ἔρωτες,
Πάφον θ', ἃν ἑκατόστομοι
βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
καρπίζουσιν ἄνομβροι.
ὅπου καλλιστευομένα
Πιερία μούσειος ἕδρα,
σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου,
ἐκεῖσ' ἄγε με, Βρόμιε Βρόμιε,
προβακχήιε δαῖμον·
ἐκεῖ χάριτες, ἐκεῖ δὲ πόθος·
ἐκεῖ δὲ βάκχαισι θέμις ὀργιάζειν.
ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς
χαίρει μὲν θαλίαισιν,
φιλεῖ δ' ὀλβοδότειραν Εἰ-
ρήναν, κουροτρόφον θεάν.

ἴσαν δ' εἴς τε τὸν ὄλβιον
τόν τε χείρονα δῶκ' ἔχειν
οἴνου τέρψιν ἄλυπον·
μισεῖ δ' ᾧ μὴ ταῦτα μέλει,
κατὰ φάος νύκτας τε φίλας
εὐαίωνα διαζῆν·
σοφὰν δ' ἀπέχειν πραπίδα φρένα τε
περισσῶν παρὰ φωτῶν.
τὸ πλῆθος ὅ τι τὸ φαυλότερον
ἐνόμισε χρῆταί τε, τόδε τοι λέγοιμ' ἄν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Πενθεῦ, πάρεσμεν, τήνδ' ἄγραν ἠγρευκότες,
ἐφ' ἣν ἔπεμψας, οὐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν.
ὁ θὴρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος, οὐδ' ὑπέσπασε
φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας,
οὐδ' ὠχρὸς, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν,
γελῶν δὲ καὶ δεῖν κἀπάγειν ἐφίετο,
ἔμενέ τε, τοὐμὸν εὐτρεπὲς ποιούμενος.
κἀγὼ δι' αἰδοῦς εἶπον, ὦ ξέν', οὐχ ἑκὼν
ἄγω σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἔπεμψ', ἐπιστολαῖς.
ἃς δ' αὖ σὺ βάκχας εἶρξας, ἃς συνήρπασας
κἄδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας
σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν.
αὐτόματα δ' αὐταῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
κλῇδές τ' ἀνῆκαν θύρετρ' ἄνευ θνητῆς χερός.
πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως
ἐς τάσδε Θήβας· σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν.

ΠΕ. μέθεσθε χειρῶν τοῦδ'· ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὢν
οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκὺς ὥστε μ' ἐκφυγεῖν.
ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
ὡς ἐς γυναῖκας, ἐφ' ὅπερ ἐς Θήβας πάρει·
πλόκαμός τε γάρ σου ταναὸς, οὐ πάλης ὕπο,
γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως·

λευκὴν δὲ χροιὰν ἐς παρασκευὴν ἔχεις,
οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς,
τὴν Ἀφροδίτην καλλονῇ θηρώμενος.
πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον ὅστις εἶ γένος.
ΔΙ. οὐ κόμπος οὐδείς· ῥᾴδιον δ' εἰπεῖν τόδε·
τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων.
ΠΕ. οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.
ΔΙ. ἐντεῦθέν εἰμι, Λυδία δέ μοι πατρίς.
ΠΕ. πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ' ἄγεις ἐς Ἑλλάδα;
ΔΙ. Διόνυσος ἡμᾶς εἰσέβησ' ὁ τοῦ Διός.
ΠΕ. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;
ΔΙ. οὐκ, ἀλλ' ὁ Σεμέλην ἐνθάδε ζεύξας γάμοις.
ΠΕ. πότερα δὲ νύκτωρ σ' ἢ κατ' ὄμμ' ἠνάγκασεν;
ΔΙ. ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.
ΠΕ. τὰ δ' ὄργι' ἐστὶ τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
ΔΙ. ἄρρητ' ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
ΠΕ. ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τίνα;
ΔΙ. οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ', ἔστι δ' ἄξι' εἰδέναι.
ΠΕ. εὖ τοῦτ' ἐκιβδήλευσας, ἵν' ἀκοῦσαι θέλω.
ΔΙ. ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεοῦ.
ΠΕ. τὸν θεὸν ὁρᾶν γὰρ φῂς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;
ΔΙ. ὁποῖος ἤθελ'· οὐκ ἐγὼ 'τασσον τόδε.
ΠΕ. τοῦτ' αὖ παρωχέτευσας εὖ, κοὐδὲν λέγων.
ΔΙ. δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων οὐκ εὖ φρονεῖν.
ΠΕ. ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ' ἄγων τὸν δαίμονα;
ΔΙ. πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ' ὄργια.
ΠΕ. φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.
ΔΙ. τάδ' εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.
ΠΕ. τὰ δ' ἱρὰ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;
ΔΙ. νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ' ἔχει σκότος.
ΠΕ. τοῦτ' ἐς γυναῖκας δόλιόν ἐστι καὶ σαθρόν.
ΔΙ. κἀν ἡμέρᾳ τό γ' αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.
ΠΕ. δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.
ΔΙ. σὲ δ' ἀμαθίας γε κἀσεβοῦντ' ἐς τὸν θεόν.

ΠΕ. ὡς θρασὺς ὁ βάκχος κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.
ΔΙ. εἴφ' ὅ τι παθεῖν δεῖ· τί με τὸ δεινὸν ἐργάσει;
ΠΕ. πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.
ΔΙ. ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω.
ΠΕ. ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν.
ΔΙ. αὐτός μ' ἀφαιροῦ· τόνδε Διονύσου φορῶ.
ΠΕ. εἱρκταῖσί τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
ΔΙ. λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω.
ΠΕ. ὅταν γε καλέσῃς αὐτὸν, ἐν βάκχαις σταθείς;
ΔΙ. καὶ νῦν ἃ πάσχω πλησίον παρὼν ὁρᾷ.
ΠΕ. καὶ ποῦ 'στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.
ΔΙ. παρ' ἐμοί· σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸν ὢν οὐκ εἰσορᾷς.
ΠΕ. λάζυσθε, καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε.
ΔΙ. αὐδῶ με μὴ δεῖν σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.
ΠΕ. ἐγὼ δὲ δεῖν γε κυριώτερος σέθεν.
ΔΙ. οὐκ οἶσθ' ὅ τι ζῇς, οὐδ' ὃ δρᾷς, οὔθ' ὅστις εἶ.
ΠΕ. Πενθεὺς, 'Αγαύης παῖς, πατρὸς δ' 'Εχίονος.
ΔΙ. ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ.
ΠΕ. χώρει. καθείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας.
ἐκεῖ χόρευε· τάσδε δ' ἃς ἄγων πάρει
κακῶν ξυνεργοὺς ἢ διεμπολήσομεν
ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε καὶ βύρσης κτύπου
παύσας, ἐφ' ἱστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.
ΔΙ. στείχοιμ' ἄν· ὅ τι γὰρ μὴ χρεὼν, οὔτοι χρεὼν
παθεῖν· ἀτάρ τοι τῶνδ' ἄποιν' ὑβρισμάτων
μέτεισι Διόνυσός σ', ὃν οὐκ εἶναι λέγεις·
ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν, κεῖνον ἐς δεσμοὺς ἄγεις.
ΧΟ. * * * 'Αχελῴου θύγατερ,
πότνι', εὐπάρθενε Δίρκα, σὺ γὰρ ἐν σαῖς
ποτε παγαῖς τὸ Διὸς βρέφος ἔλαβες,
ὅτε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτου Ζεὺς
ὁ τεκὼν ἥρπασέ νιν, τάδ' ἀμβοάσας·
ἴθι, Διθύραμβ', ἐμὰν ἄρσενα τάνδε βᾶθι νηδύν·

ἀναφανῶ σε τόδ', ὦ Βάκχιε, Θήβαις ὀνομάζειν.
σὺ δέ μ', ὦ μάκαιρα Δίρκα, στεφανηφόρους ἀπωθεῖ
θιάσους ἔχουσαν ἐν σοί. τί μ' ἀναίνει; τί με φεύγεις;
ἔτι ναὶ τὰν βοτρυώδη Διονύσου χάριν οἴνας ἔτι σοι
τοῦ Βρομίου μελήσει.
οἵαν οἵαν ὀργὰν ἀναφαίνει χθόνιον
γένος ἐκφύς τε δράκοντός ποτε Πενθεύς,
ὃν Ἐχίων ἐφύτευσε χθόνιος,
ἀγριωπὸν τέρας, οὐ φῶτα βρότειον,
φόνιον δ' ὥστε γίγαντ' ἀντίπαλον θεοῖς,
ὃς ἔμ' ἐν βρόχοισι τὰν τοῦ Βρομίου τάχα ξυνάψει,
τὸν ἐμὸν δ' ἐντὸς ἔχει δώματος ἤδη θιασώταν
σκοτίαις κρυπτὸν ἐν εἱρκταῖς. ἐσορᾷς τάδ', ὦ Διὸς παῖ
Διόνυσε, σοὺς προφήτας ἐν ἁμίλλαισιν ἀνάγκας;
μόλε χρυσῶπα τινάσσων ἀνὰ θύρσον κατ' Ὄλυμπον· φονίου δ'
ἀνδρὸς ὕβριν κατάσχες.
πόθι Νύσας ἄρα τᾶς θηροτρόφου θυρσοφορεῖς
θιάσους, ὦ Διόνυσ', ἢ κορυφαῖς Κωρυκίαις;
τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπου
θαλάμοις, ἔνθα ποτ' Ὀρφεὺς κιθαρίζων
σύναγεν δένδρεα Μούσαις, σύναγεν θῆρας ἀγρώτας.
μάκαρ ὦ Πιερία,
σέβεταί σ' Εὔιος, ἥξει τε χορεύσων
ἅμα βακχεύμασι, τόν τ' ὠκυρόαν
διαβὰς Ἄξιον εἱλισσομένας μαινάδας ἄξει,
Λυδίαν τε, τὸν εὐδαιμονίας
βροτοῖς ὀλβοδόταν,
πατέρα τε, τὸν ἔκλυον
εὔιππον χώραν ὕδασιν
καλλίστοισι λιπαίνειν.

ΔΙ. ἰώ,
κλύετ' ἐμᾶς κλύετ' αὐδᾶς,
ὦ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.

ΧΟ. τίς ὅδε, τίς, πόθεν δ' ὁ κέλαδος ἀνά μ' ἐκάλεσεν Εὐίου;

ΔΙ. ἰὼ ἰώ, πάλιν αὐδῶ,
ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
ΧΟ. ἰὼ ἰὼ δέσποτα δέσποτα,
μόλε νυν ἡμέτερον εἰς θίασον, ὦ
Βρόμιε Βρόμιε. πέδον χθονὸς,
ἔνοσι πότνια.
ἆ ἆ·
τάχα τὰ Πενθέως
μέλαθρα διατινάξεται πεσήμασιν.
ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα· σέβετέ νιν.
σέβομεν ὤ. ἴδετε λάϊνα
κίοσιν ἔμβολα
διάδρομα τάδε·
ὁ Βρόμιος ἀλαλάξεται στέγας ἔσω.
ΔΙ. ἅπτε κεραύνιον αἴθοπα λαμπάδα·
σύμφλεγε σύμφλεγε δώματα Πενθέως.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἆ ἆ·
πῦρ οὐ λεύσσεις οὐδ' αὐγάζει
Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον, ἅν
ποτε κεραυνοβόλος ἔλιπε φλόγα
δίου βροντᾶς;
ΗΜ. δίκετε πεδόσε δίκετε τρομερὰ
σώματα, μαινάδες·
ὁ γὰρ ἄναξ ἄνω κάτω τιθεὶς ἔπεισι
μέλαθρα τάδε Διὸς γόνος.
ΔΙ. βάρβαροι γυναῖκες, οὕτως ἐκπεπληγμέναι φόβῳ
πρὸς πέδῳ πεπτώκατ'; ᾔσθησθ', ὡς ἔοικε, Βακχίου
διατινάξαντος τὰ Πενθέως δώματ'· ἀλλ' ἀνίστατε
σῶμα, καὶ θαρσεῖτε, σαρκὸς ἐξαμείψασαι τρόμον.
ΧΟ. ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν εὐίου βακχεύματος,
ὡς ἐσεῖδον ἀσμένη σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
ΔΙ. εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσθ', ἡνίκ' εἰσεπεμπόμην,
Πενθέως ὡς ἐς σκοτεινὰς ὁρκάνας πεσούμενος;
ΧΟ. πῶς γὰρ οὔ; τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις;

ἀλλὰ πῶς ἠλευθερώθης, ἀνδρὸς ἀνοσίου τυχών;
ΔΙ. αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.
ΧΟ. οὐδέ σου ξυνῆψε χεῖρα δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;
ΔΙ. ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτόν, ὅτι με δεσμεύειν δοκῶν
οὔτ' ἔθιγεν οὔθ' ἥψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσιν δ' ἐβόσκετο.
πρὸς φάτναις δὲ ταῦρον εὑρών, οὗ καθεῖρξ' ἡμᾶς ἄγων,
τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι καὶ χηλαῖς ποδῶν,
θυμὸν ἐκπνέων, ἱδρῶτα σώματος στάζων ἄπο,
χείλεσιν διδοὺς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρὼν
ἥσυχος θάσσων ἔλευσσον. ἐν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
ἀνετίναξ' ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα καὶ μητρὸς τάφῳ
πῦρ ἀνῆψ'· ὁ δ', ὡς ἐσεῖδε, δώματ' αἴθεσθαι δοκῶν,
ᾗσσ' ἐκεῖσε κᾆτ' ἐκεῖσε, δμωσὶν Ἀχελῷον φέρειν
ἐννέπων, ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δοῦλος ἦν μάτην πονῶν.
διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πεφευγότος,
ἵεται ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας δόμων ἔσω.
κᾆθ' ὁ Βρόμιος, ὡς ἔμοιγε φαίνεται, δόξαν λέγω,
φάσμ' ἐποίησεν κατ' αὐλήν· ὁ δ' ἐπὶ τοῦθ' ὡρμημένος
ᾖσσε κἀκέντει φαεννὸν αἰθέρ', ὡς σφάζων ἐμέ.
πρὸς δὲ τοῖσδ' αὐτῷ τάδ' ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται·
δώματ' ἔρρηξεν χαμᾶζε· συντεθράνωται δ' ἅπαν
πικροτάτους ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμούς· κόπου δ' ὕπο,
διαμεθεὶς ξίφος παρεῖται. πρὸς θεὸν γὰρ ὢν ἀνὴρ
ἐς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμησ'· ἥσυχος δ' ἐκβὰς ἐγὼ
δωμάτων ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως οὐ φροντίσας.
ὡς δέ μοι δοκεῖ, ψοφεῖ γοῦν ἀρβύλη δόμων ἔσω,
ἐς προνώπι' αὐτίχ' ἥξει. τί ποτ' ἄρ' ἐκ τούτων ἐρεῖ;
ῥᾳδίως γὰρ αὐτὸν οἴσω, κἂν πνέων ἔλθῃ μέγα·
πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἀσκεῖν σώφρον' εὐοργησίαν.
ΠΕ. πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ' ὁ ξένος,
ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.
ἔα ἔα.
ὅδ' ἐστὶν ἁνήρ. τί τάδε; πῶς προνώπιος
φαίνει πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;
ΔΙ. στῆσον πόδ', ὀργῇ δ' ὑπόθες ἥσυχον πόδα.

ΠΕ. πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾷς;
ΔΙ. οὐκ εἶπον ἢ οὐκ ἤκουσας ὅτι λύσει μέ τις;
ΠΕ. τίς; τοὺς λόγους γὰρ ἐσφέρεις καινοὺς ἀεί.
ΔΙ. ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς.
ΠΕ. ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.
κλῄειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
ΔΙ. τί δ'; οὐχ ὑπερβαίνουσι καὶ τείχη θεοί;
ΠΕ. σοφὸς σοφὸς σὺ, πλὴν ἃ δεῖ σ' εἶναι σοφόν.
ΔΙ. ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ' ἔγωγ' ἔφυν σοφός.
κείνου δ' ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους μάθε,
ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι·
ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονὸς,
ἥκω, Κιθαιρῶν' ἐκλιπὼν, ἵν' οὔποτε
λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.
ΠΕ. ἥκεις δὲ ποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;
ΑΓ. βάκχας ποτνιάδας εἰσιδὼν, αἳ τῆσδε γῆς
οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
ἥκω, φράσαι σοὶ καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ,
ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τε κρείσσονα.
θέλω δ' ἀκοῦσαι, πότερά σοι παρρησίᾳ
φράσω τὰ κεῖθεν, ἢ λόγον στειλώμεθα.
τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ,
καὶ τοὐξύθυμον καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
ΠΕ. λέγ', ὡς ἀθῷος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσει·
τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
ὅσῳ δ' ἂν εἴπῃς δεινότερα βακχῶν πέρι,
τοσῷδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
γυναιξὶ τόνδε τῇ δίκῃ προσθήσομεν.
ΑΓ. ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,

ὧν ἦρχ᾽ ἑνὸς μὲν Αὐτονόη, τοῦ δευτέρου
μήτηρ Ἀγαύη σή, τρίτου δ᾽ Ἰνὼ χοροῦ.
εὗδον δὲ πᾶσαι σώμασιν παρειμέναι,
αἱ μὲν πρὸς ἐλάτης νῶτ᾽ ἐρείσασαι φόβην,
αἱ δ᾽ ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδῳ κάρα
εἰκῆ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῄς
οἰνωμένας κρατῆρι καὶ λωτοῦ ψόφῳ
θηρᾶν καθ᾽ ὕλην Κύπριν ἠρημωμένας.
ἡ σὴ δὲ μήτηρ ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
σταθεῖσα βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
μυκήμαθ᾽ ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν.
αἱ δ᾽ ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον
ἀνῇξαν ὀρθαί, θαῦμ᾽ ἰδεῖν εὐκοσμίας,
νέαι, παλαιαί, παρθένοι τ᾽ ἔτ᾽ ἄζυγες.
καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας,
νεβρίδας τ᾽ ἀνεστείλανθ᾽, ὅσαισιν ἁμμάτων
σύνδεσμ᾽ ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς
ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν.
αἱ δ᾽ ἀγκάλαισι δορκάδ᾽ ἢ σκύμνους λύκων
ἀγρίους ἔχουσαι, λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
ὅσαις νεοτόκοις μαστὸς ἦν σπαργῶν ἔτι,
βρέφη λιπούσαις· ἐπὶ δ᾽ ἔθεντο κισσίνους
στεφάνους δρυός τε μίλακός τ᾽ ἀνθεσφόρου.
θύρσον δέ τις λαβοῦσ᾽ ἔπαισεν ἐς πέτραν,
ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς·
ἄλλη δὲ νάρθηκ᾽ ἐς πέδον καθῆκε γῆς,
καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ᾽ οἴνου θεός·
ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα
γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον· ἐκ δὲ κισσίνων
θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί.
ὥστ᾽, εἰ παρῆσθα, τὸν θεόν, τὸν νῦν ψέγεις,
εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες, εἰσιδὼν τάδε.
ξυνήλθομεν δὲ βουκόλοι καὶ ποιμένες,

κοινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν,
ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τ' ἐπάξια·
καί τις πλάνης κατ' ἄστυ καὶ τρίβων λόγων
ἔλεξεν εἰς ἅπαντας, ὦ σεμνὰς πλάκας
ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ' ἐκ βακχευμάτων,
χάριν τ' ἄνακτι θῶμεν; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν
ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις
κρύψαντες αὑτούς· αἱ δὲ τὴν τεταγμένην
ὥραν ἐκίνουν θύρσον ἐς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόῳ στόματι, τὸν Διὸς γόνον,
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνεβάκχευσ' ὄρος
καὶ θῆρες, οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
κυρεῖ δ' Ἀγαύη πλησίον θρώσκουσά μου·
κἀγὼ 'ξεπήδησ', ὡς συναρπάσαι θέλων,
λόχμην κενώσας, ἔνθ' ἐκρυπτόμην δέμας.
ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ' ὕπ'· ἀλλ' ἕπεσθέ μοι,
ἕπεσθε, θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες ἐξηλύξαμεν
βακχῶν σπαραγμὸν, αἱ δὲ νεμομέναις χλόην
μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χεροῖν δίχα,
ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασιν.
εἶδες δ' ἂν ἢ πλεύρ' ἢ δίχηλον ἔμβασιν,
ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω· κρεμαστὰ δὲ
ἔσταζ' ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἵματι.
ταῦροι δ' ὑβρισταὶ κεἰς κέρας θυμούμενοι
τὸ πρόσθεν ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἐνδυτὰ
ἢ σε ξυνάψαι βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
χωροῦσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ,

πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοαῖς
εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίων στάχυν,
Ὑσίας τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
νέρθεν κατῳκήκασιν, ὥστε πολέμιοι,
ἐπεσπεσοῦσαι πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
διέφερον· ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα,
ὁπόσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
προσείχετ', οὐδ' ἔπιπτεν ἐς μέλαν πέδον,
οὐ χαλκὸς, οὐ σίδηρος· ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἔκαιεν, οἱ δ' ὀργῆς ὕπο
ἐς ὅπλ' ἐχώρουν, φερόμενοι βακχῶν ὕπο·
οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν, ἄναξ.
τῶν μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος,
κεῖναι δὲ θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν
ἐτραυμάτιζον κἀπενώτιζον φυγῇ
γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
κρήνας ἐπ' αὐτὰς, ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός.
νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηίδων
γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.
τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα,
δέχου πόλει τῇδ', ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας
κἀκεῖνό φασιν αὐτὸν, ὡς ἐγὼ κλύω,
τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος οὐκ ἔστιν Κύπρις,
οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.
ΧΟ. ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους
ἐς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
ΠΕ. ἤδη τόδ' ἐγγὺς, ὥστε πῦρ, ἐφάπτεται
ὕβρισμα βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ· στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
πύλας· κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους
ἵππων τ' ἀπαντᾶν ταχυπόδων ἐπεμβάτας,

πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
ψάλλουσι νευρὰς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
βάκχαισιν. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ' ἃ πάσχομεν.
ΔΙ. πείθει μὲν οὐδὲν, τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ· κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως
οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῷ,
ἀλλ' ἡσυχάζειν· Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
κινοῦντα βάκχας εὐίων ὀρῶν ἄπο.
ΠΕ. οὐ μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν
σώσει τόδ'; ἢ σοι πάλιν ἀναστρέψω δίκην.
ΔΙ. θύοιμ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον ἢ θυμούμενος
πρὸς κέντρα λακτίζοιμι, θνητὸς ὢν θεῷ.
ΠΕ. θύσω, φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι,
πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
ΔΙ. φευξεῖσθε πάντες, καὶ τόδ' αἰσχρὸν, ἀσπίδας
θύρσοισι βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτους.
ΠΕ. ἀπόρῳ γε τῷδε συμπεπλέγμεθα ξένῳ,
ὡς οὔτε πάσχων οὔτε δρῶν σιγήσεται.
ΔΙ. ὦ τᾶν, ἔτ' ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε.
ΠΕ. τί δρῶντα; δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς;
ΔΙ. ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ' ὅπλων ἄξω δίχα.
ΠΕ. οἴμοι· τόδ' ἤδη δόλιον ἔς με μηχανᾷ.
ΔΙ. ποῖόν τι, σῶσαί σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς;
ΠΕ. ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχεύητ' ἀεί.
ΔΙ. καὶ μὴν ξυνεθέμην, τοῦτό γ' ἴσθι, τῷ θεῷ.
ΠΕ. ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα· σὺ δὲ παῦσαι λέγων.
ΔΙ. ἆ·
βούλει σφ' ἐν ὄρεσι συγκαθημένας ἰδεῖν;
ΠΕ. μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.
ΔΙ. τί δ' εἰς ἔρωτα τοῦδε πέπτωκας μέγαν;
ΠΕ. λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξοινωμένας.
ΔΙ. ὅμως δ' ἴδοις ἂν ἡδέως ἅ σοι πικρά;
ΠΕ. σάφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.

ΔΙ. ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε, κἂν ἔλθῃς λάθρα.
ΠΕ. ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.
ΔΙ. ἄγω μὲν οὖν σε, κἀπιχειρήσεις ὁδῷ;
ΠΕ. ἄγ' ὡς τάχιστα, τοῦ χρόνου δέ σ' οὐ φθονῶ.
ΔΙ. στεῖλαί νυν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους.
ΠΕ. τί δὴ τόδ' ἐς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;
ΔΙ. μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῇς ἐκεῖ.
ΠΕ. εὖ γ' εἶπας αὐτὸ, καί τις εἶ πάλαι σοφός.
ΔΙ. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.
ΠΕ. πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ἃ σύ με νουθετεῖς καλῶς;
ΔΙ. ἐγὼ στελῶ σε, δωμάτων ἔσω μολών.
ΠΕ. τίνα στολήν; ἦ θῆλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.
ΔΙ. οὐκέτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἶ.
ΠΕ. στολὴν δὲ τίνα φῂς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;
ΔΙ. κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.
ΠΕ. τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι;
ΔΙ. πέπλοι ποδήρεις· ἐπὶ κάρᾳ δ' ἔσται μίτρα.
ΠΕ. ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;
ΔΙ. θύρσον γε χειρὶ καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
ΠΕ. οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.
ΔΙ. ἀλλ' αἷμα θήσεις, ξυμβαλὼν βάκχαις μάχην.
ΠΕ. ὀρθῶς· μολεῖν χρὴ πρῶτον ἐς κατασκοπήν.
ΔΙ. σοφώτερον γοῦν ἢ κακοῖς θηρᾶν κακά.
ΠΕ. καὶ πῶς δι' ἄστεως εἶμι Καδμείους λαθών;
ΔΙ. ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
ΠΕ. πᾶν κρεῖσσον ὥστε μὴ 'γγελᾶν βάκχας ἐμοί.
ΔΙ. ἐλθόντ' ἐς οἴκους ἂν δοκῇ βουλεύσομεν.
ΠΕ. ἔξεστι· πάντῃ τό γ' ἐμὸν εὐτρεπὲς πάρα.
στείχοιμ' ἄν· ἢ γὰρ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.
ΔΙ. γυναῖκες, ἁνὴρ ἐς βόλον καθίσταται·
ἥξει δὲ βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον, οὐ γὰρ εἶ πρόσω,
τισώμεθ' αὐτόν. πρῶτα δ' ἔκστησον φρενῶν,

ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν· ὡς φρονῶν μὲν εὖ
οὐ μὴ θελήσει θῆλυν ἐνδῦναι στολὴν,
ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν ἐνδύσεται.
χρῄζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὀφλεῖν
γυναικόμορφον ἀγόμενον δι' ἄστεως
ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρὶν, αἷσι δεινὸς ἦν.
ἀλλ' εἶμι κόσμον ὅνπερ εἰς Ἅιδου λαβὼν
ἄπεισι, μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγεὶς,
Πενθεῖ προσάψων· γνώσεται δὲ τὸν Διὸς
Διόνυσον ὃς πέφυκεν, ἐν τέλει θεὸς
δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἠπιώτατος.
ΧΟ. ἆρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς
θήσω ποτὲ λευκὸν
πόδ' ἀναβακχεύουσα δέρην
εἰς αἰθέρα δροσερὸν
ῥίπτουσ', ὡς νεβρὸς χλοεραῖς
ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς
ἡνίκ' ἂν φοβερὸν φύγῃ
θήραμ' ἔξω φυλακᾶς
εὐπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων,
θωΰσσων δὲ κυναγέτας
συντείνῃ δρόμημα κυνῶν,
μόχθοις τ' ὠκυδρόμοις τ' ἀέλ-
λαις θρώσκῃ πεδίον
παραποτάμιον, ἡδομένα
βροτῶν ἐρημίαις,
σκιαροκόμου τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
τί τὸ σοφὸν ἢ τί τὸ κάλλιον
παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς
ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
ὅ τι καλὸν φίλον ἀεί.
ὁρμᾶται μόλις, ἀλλ' ὅμως
πιστόν τό γε θεῖον

σθένος· ἀπευθύνει δὲ βροτῶν
τούς τ' ἀγνωμοσύναν
τιμῶντας καὶ μὴ τὰ θεῶν
αὔξοντας σὺν μαινομένᾳ δόξᾳ.
κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
δαρὸν χρόνου πόδα καὶ
θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον. οὐ
γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
γιγνώσκειν χρὴ καὶ μελετᾶν.
κούφα γὰρ δαπάνα νομί-
ζειν ἰσχὺν τόδ' ἔχειν,
ὅ τι ποτ' ἄρα τὸ δαιμόνιον,
τό τ' ἐν χρόνῳ μακρῷ
νόμιμον ἀεὶ φύσει τε πεφυκός.
τί τὸ σοφὸν ἢ τί τὸ κάλλιον
παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς
ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
ὅ τι καλὸν φίλον ἀεί.
εὐδαίμων μὲν ὃς ἐκ θαλάσσας
ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ' ἔκιχεν·
εὐδαίμων δ' ὃς ὕπερθε μόχθων
ἐγένεθ'· ἕτερα δ' ἕτερος ἕτερον
ὄλβῳ καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
μυρίαι μυρίοισιν
ἔτ' εἴσ' ἐλπίδες· αἱ μὲν
τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
βροτοῖς, αἱ δ' ἀπέβησαν·
τὸ δὲ κατ' ἦμαρ ὅτῳ βίοτος
εὐδαίμων, μακαρίζω.

ΔΙ. σὲ τὸν πρόθυμον ὄνθ' ἃ μὴ χρεὼν ὁρᾶν
σπεύδοντά τ' ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
σκευὴν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,

μητρός τε τῆς σῆς καὶ λόχου κατάσκοπος·
πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ.
ΠΕ. καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
δισσὰς δὲ Θήβας καὶ πόλισμ᾽ ἑπτάστομον·
καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς,
καὶ σῷ κέρατε κρατὶ προσπεφυκέναι.
ἀλλ᾽ ἦ ποτ᾽ ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν.
ΔΙ. ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ, πρόσθεν ὢν οὐκ εὐμενὴς,
ἔνσπονδος ἡμῖν· νῦν δ᾽ ὁρᾷς ἃ χρή σ᾽ ὁρᾶν.
ΠΕ. τί φαίνομαι δῆτ᾽; οὐχὶ τὴν Ἰνοῦς στάσιν,
ἢ τὴν Ἀγαύης ἑστάναι, μητρός γ᾽ ἐμῆς;
ΔΙ. αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾶν δοκῶ σ᾽ ὁρῶν.
ἀλλ᾽ ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ᾽ ὅδε,
οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοσα.
ΠΕ. ἔνδον προσείων αὐτὸν ἀνασείων τ᾽ ἐγὼ
καὶ βακχιάζων ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.
ΔΙ. ἀλλ᾽ αὐτὸν ἡμεῖς, οἷς σε θεραπεύειν μέλει,
πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ᾽ ὄρθου κάρα.
ΠΕ. ἰδοὺ, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.
ΔΙ. ζῶναί τέ σοι χαλῶσι, κοὐχ ἑξῆς πέπλων
στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν.
ΠΕ. κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα·
τἀνθένδε δ᾽ ὀρθῶς παρὰ τένοντ᾽ ἔχει πέπλος.
ΔΙ. ἦ πού με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσει φίλων,
ὅταν παράλογον σώφρονας βάκχας ἴδῃς;
ΠΕ. πότερα δὲ θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
ἢ τῇδε, βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι;
ΔΙ. ἐν δεξιᾷ χρὴ χἅμα δεξιῷ ποδὶ
αἴρειν νιν· αἰνῶ δ᾽ ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
ΠΕ. ἆρ᾽ ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτύχας
αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;
ΔΙ. δύναι᾽ ἂν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας
οὐκ εἶχες ὑγιεῖς, νῦν δ᾽ ἔχεις οἵας σε δεῖ.
ΠΕ. μοχλοὺς φέρωμεν, ἢ χεροῖν ἀνασπάσω,

κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον ἢ βραχίονα;
ΔΙ. μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα
καὶ Πανὸς ἕδρας, ἔνθ' ἔχει συρίγματα.
ΠΕ. καλῶς ἔλεξας. οὐ σθένει νικητέον
γυναῖκας, ἐλάταισιν δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.
ΔΙ. κρύψει σὺ κρύψιν ἥν σε κρυφθῆναι χρεὼν,
ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατάσκοπον.
ΠΕ. καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχμαις ὄρνιθας ὣς
λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.
ΔΙ. οὐκοῦν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀποστέλλει φύλαξ·
λήψει δ' ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
ΠΕ. κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονός·
μόνος γάρ εἰμ' αὐτῶν ἀνὴρ τολμῶν τόδε.
ΔΙ. μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις, μόνος·
τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, οὓς ἐχρῆν.
ἕπου δέ· πομπὸς δ' εἶμ' ἐγὼ σωτήριος.
κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. ΠΕ. ἡ τεκοῦσά γε.
ΔΙ. ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. ΠΕ. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
ΔΙ. φερόμενος ἥξεις ΠΕ. ἁβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
ΔΙ. ἐν χερσὶ μητρός. ΠΕ. καὶ τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις.
ΔΙ. τρυφάς γε τοιάσδ'. ΠΕ. ἀξίων μὲν ἅπτομαι.
ΔΙ. δεινὸς σὺ δεινὸς κἀπὶ δείν' ἔρχει πάθη,
ὥστ' οὐρανῷ στηρίζον εὑρήσεις κλέος.
ἔκτειν', Ἀγαύη, χεῖρας, αἵ θ' ὁμόσποροι
Κάδμου θυγατέρες· τὸν νεανίαν ἄγω
τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν· ὁ νικήσων δ' ἐγὼ
καὶ Βρόμιος ἔσται· τἄλλα δ' αὐτὸ σημανεῖ.
ΧΟ. ἴτε θοαὶ λύσσης κύνες ἴτ' εἰς ὄρος,
θίασον ἔνθ' ἔχουσι Κάδμου κόραι,
ἀνοιστρήσατέ νιν
ἐπὶ τὸν ἐν γυναικομίμῳ στολᾷ
μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη.
μάτηρ πρῶτά νιν λευρᾶς ἀπὸ πέτρας ἢ
σκόλοπος ὄψεται

δοκεύοντα· μαινάσιν δ' ἀπύσει,
τίς ὅδε Καδμείων
μαστὴρ οὔριον δρόμον ἐς ὄρος ἐς ὄρος
ἔμολεν, ὦ βάκχαι; τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
οὐ γὰρ ἐξ αἵματος γυναικῶν ἔφυ,
λεαίνας δέ τινος ὅδ' ἢ Γοργόνων Λιβυσσᾶν γένος.
ἴτω δίκα φανερὸς, ἴτω ξιφηφόρος,
φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον Ἐχίονος
γόνον γηγενῆ,
ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ παρανόμῳ τ' ὀργᾷ
περὶ σὰ, Βάκχι', ὄργια ματρός τε σᾶς
μανείσᾳ πραπίδι
παρακόπῳ τε λήματι στέλλεται,
τὰν ἀνίκατον ὡς κρατήσων βίᾳ.
γνώμαν σώφρον' ἀθάνατος ἀπροφάσιστος
εἰς τὰ θεῶν ἔφυ
βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος βίῳ.
τὸ σοφὸν οὐ φθόνῳ
χαίρω θηρεύουσα, τὰ δ' ἕτερα μεγάλα
φανερὰ τῶν ἀεὶ ἐπὶ τὰ καλὰ βίον
ἦμαρ εἰς νύκτα τ' εὖ ἄγοντ' εὐσεβεῖν·
τὰ δ' ἔξω νόμιμα δίκας ἐκβαλόντα τιμᾶν θεούς.
ἴτω δίκα φανερὸς, ἴτω ξιφηφόρος,
φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον Ἐχίονος
τόκον γηγενῆ.
φάνηθι ταῦρος ἢ πολύκρανος ἰδεῖν
δράκων ἢ πυριφλέγων ὁρᾶσθαι λέων.
ἴθ', ὦ Βάκχε, θηραγρέταν βακχᾶν
γελῶντι προσώπῳ περίβαλε βρόχον ἐπὶ θανάσι-
μον ἀγέλαν πεσόντα τὰν μαινάδων.
ΑΓ. ὦ δῶμ', ὃ πρίν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα,
Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς

δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος,
ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μὲν, ἀλλ' ὅμως
χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν; ἐκ βακχῶν τι μηνύεις νέον;
ΑΓ. Πενθεὺς ὄλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
ΧΟ. ὦναξ Βρόμιε· θεὸς φαίνει μέγας.
ΑΓ. πῶς φῄς; τί τοῦτ' ἔλεξας; ἢ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς
χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;
ΧΟ. εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις·
οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πτήσσω.
ΑΓ. Θήβας δ' ἀνάνδρους ὧδ' ἄγεις * *
ΧΟ. ὁ Διόνυσος ὁ Διόνυσος, οὐ Θῆβαι
κράτος ἔχουσ' ἐμόν.
ΑΓ. ξυγγνωστὰ μέν σοι, πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις
κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.
ΧΟ. ἔνεπέ μοι, φράσον, τίνι μόρῳ θνήσκει
ἄδικος ἄδικά τ' ἐκπορίζων ἀνήρ.
ΑΓ. ἐπεὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
λιπόντες ἐξέβημεν Ἀσωποῦ ῥοὰς,
λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν
Πενθεύς τε κἀγὼ, δεσπότῃ γὰρ εἱπόμην,
ξένος θ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας.
πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν ἵζομεν νάπος,
τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ καὶ γλώσσης ἄπο
σώζοντες, ὡς ὁρῷμεν οὐχ ὁρώμενοι.
ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον, ὕδασι διάβροχον,
πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα μαινάδες
κάθηντ', ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.
αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον,
αἱ δ' ἐκλιποῦσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ζυγὰ
βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον,
ἔλεξε τοιάδ'· ὦ ξέν', οὗ μὲν ἕσταμεν,

οὐκ ἐξικνοῦμαι μαινάδων ὄποι μόθων·
ὄχθον δ' ἐπεμβὰς ἢ 'λάτην ὑψαύχενα
ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς μαινάδων αἰσχρουργίαν.
τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου τι θαῦμ' ὁρῶ·
λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον
κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ἐς μέλαν πέδον·
κυκλοῦτο δ' ὥστε τόξον ἢ κυρτὸς τροχὸς
τόρνῳ γραφόμενος περιφορὰν ἕλκει δρόμον·
ὣς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων
ἔκαμπτεν ἐς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι
ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ' ἄνω
ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ 'ναχαιτίσειέ νιν.
ὀρθὴ δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο,
ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον.
ὤφθη δὲ μᾶλλον ἢ κατεῖδε μαινάδας·
ὅσον γὰρ οὔπω δῆλος ἦν θάσσων ἄνω
καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν,
ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι,
Διόνυσος ἀνεβόησεν, ὦ νεάνιδες,
ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ τἀμά τ' ὄργια
γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν
καὶ γαῖαν ἐστήριζε φῶς σεμνοῦ πυρός.
σίγησε δ' αἰθὴρ, σῖγα δ' εὔλειμος νάπη
φύλλ' εἶχε, θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
αἱ δ' ὠσὶν ἠχὴν οὐ σαφῶς δεδεγμέναι
ἔστησαν ὀρθαὶ καὶ διήνεγκαν κόρας.
ὁ δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ' ἐγνώρισαν
σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
ᾖξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες
ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασι
μήτηρ 'Αγαύη ξύγγονοί θ' ὁμόσποροι
πᾶσαί τε βάκχαι· διὰ δὲ χειμάρρου νάπης

ἀγμῶν τ' ἐπῄδων θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους
ἔρριπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν,
ὄζοισί τ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο·
ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι' αἰθέρος
Πενθέως, στόχον δύστηνον· ἀλλ' οὐκ ἤνυτον.
κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων
καθῆστο τλήμων, ἀπορίᾳ λελημμένος.
τέλος δὲ δρυΐνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους
ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ' οὐκ ἐξήνυτον,
ελεξ' Ἀγαύη, φέρε περιστᾶσαι κύκλῳ
πτόρθου λάβεσθε, μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
θῆρ' ὡς ἕλωμεν, μηδ' ἀπαγγείλῃ θεοῦ
χοροὺς κρυφαίους. αἱ δὲ μυρίαν χέρα
προσέθεσαν ἐλάτῃ κἀξανέσπασαν χθονός·
ὑψοῦ δὲ θάσσων ὑψόθεν χαμαιπετὴς
πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασι
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανε.
πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱερία φόνου,
καὶ πορσπίτνει νιν· ὁ δὲ μίτραν κόμης ἄπο
ἔρριψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
τλήμων Ἀγαύη, καὶ λέγει, παρηίδος
ψαύων, ἐγώ τοι, μῆτερ, εἰμὶ παῖς σέθεν
Πενθεύς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Ἐχίονος·
οἴκτειρε δ' ὦ μῆτέρ με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
ἁμαρτίαισι παῖδα σὸν κατακτάνῃς·
ἡ δ' ἀφρὸν ἐξιεῖσα καὶ διαστρόφους
κόρας ἑλίσσουσ', οὐ φρονοῦσ' ἃ χρῆν φρονεῖν,
ἐκ Βακχίου κατείχετ', οὐδ' ἔπειθέ νιν.
λαβοῦσα δ' ὠλέναις ἀριστερὰν χέρα,
πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος,
ἀπεσπάραξεν ὦμον, οὐχ ὑπὸ σθένους,

ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν.
'Ινὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο,
ῥηγνῦσα σάρκας, Αὐτονόη τ' ὄχλος τε πᾶς
ἐπεῖχε βακχῶν· ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοὴ,
ὁ μὲν στενάζων, ὅσον ἐτύγχανεν πνέων,
αἱ δ' ἠλάλαζον. ἔφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,
ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνοῦντο δὲ
πλευραὶ σπαραγμοῖς· πᾶσα δ' ᾑματωμένη
χεῖρας διεσφαίριζε σάρκα Πενθέως.
κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στύφλοις
πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ,
οὐ ῥᾴδιον ζήτημα· κρᾶτα δ' ἄθλιον,
ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,
πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον ὡς ὀρεστέρου
φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου,
λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι μαινάδων.
χωρεῖ δὲ θήρᾳ δυσπότμῳ γαυρουμένη
τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον,
τὸν ξυγκύναγον, τὸν ξυνεργάτην ἄγρας
τὸν καλλίνικον, ᾧ δάκρυα νικηφορεῖ.
ἐγὼ μὲν οὖν τῇδ' ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ
ἄπειμ', 'Αγαύην πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν
κάλλιστον οἶμαι ταὐτὸ καὶ σοφώτατον
θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα τοῖσι χρωμένοις.

ΧΟ. ἀναχορεύσωμεν Βάκχιον,
ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα Πενθέως,
ὃς τὰν θηλυγενῆ στολὰν
νάρθηκά τε, πιστὸν Ἅιδαν,
ἔλαβεν εὔθυρσον,
ταῦρον προηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
βάκχαι Καδμεῖαι,

τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
εἰς γόον, εἰς δάκρυα.
καλὸς ἀγὼν, ἐν αἵματι στάζουσαν
χέρα περιβαλεῖν τέκνου.
ἀλλ᾽ εἰσορῶ γὰρ ἐς δόμους ὁρμωμένην
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ᾽ ἐν διαστρόφοις
ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον εὐίου θεοῦ.

ΑΓΑΥΗ.

Ἀσιάδες βάκχαι. ΧΟ. τί μ᾽ ὀροθύνεις ὤ;
ΑΓΑ. φέρομεν ἐξ ὀρέων
ἕλικα νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
μακαρίαν θήραν.
ΧΟ. ὁρῶ τε καί σε δέξομαι σύγκωμον ὤ.
ΑΓΑ. ἔμαρψα τόνδ᾽ ἄνευ βρόχων *
* * νέον λὶν,
ὡς ὁρᾶν πάρα.
ΧΟ. πόθεν ἐρημίας;
ΑΓΑ. Κιθαιρὼν ΧΟ. τί Κιθαιρών;
ΑΓΑ. κατεφόνευσέ νιν.
ΧΟ. τίς ἁ βαλοῦσα πρώτα; ΑΓΑ. ἐμὸν τὸ γέρας.
μάκαιρ᾽ Ἀγαύη. κληζόμεθ᾽ ἐν θιάσοις.
ΧΟ. τίς ἄλλα; ΑΓΑ. τὰ Κάδμου ΧΟ. τί Κάδμου; ΑΓΑ. γένεθλα
μετ᾽ ἐμὲ μετ᾽ ἐμὲ τοῦδ᾽
ἔθιγε θηρός. ΧΟ. εὐτυχεῖς τᾷδ᾽ ἄγρᾳ.
ΑΓΑ. μέτεχέ νυν θοίνας. ΧΟ. τί μετέχω τλάμων;
ΑΓΑ. νέος ὁ μόσχος ἄρ-
τι γένυν, ἄπο κόρυθ᾽ ἁπαλότριχα
κατάκομον βάλλει.
ΧΟ. πρέπει γὰρ ὥστε θηρὸς ἀγραύλου φόβη.
ΑΓΑ. ὁ Βάκχιος κυναγέτας σοφὸς σοφῶς
ἀνέπηλεν ἐπὶ θήρᾳ
τοῦδε μαινάδας.
ΧΟ. ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς.

ΑΓΑ. ἐπαινεῖς; ΧΟ. τί δ'; ἐπαινῶ.
ΑΓΑ. τάχα δὲ Καδμεῖοι
ΧΟ. καὶ παῖς γε Πενθεὺς ματέρ' ΑΓΑ. ἐπαινέσεται,
λαβοῦσαν ἄγραν τάνδε λεοντοφυῆ
ΧΟ. περισσὰν ΑΓΑ. περισσῶς. ΧΟ. ἀγάλλει; ΑΓΑ. γέγηθα
μεγάλα μεγάλα καὶ
φανερὰ τᾷδε γᾷ κατειργασμένα.
ΧΟ. δεῖξόν νυν, ὦ τάλαινα, σὴν νικηφόρον
ἀστοῖσιν ἄγραν, ἣν φέρουσ' ἐλήλυθας.
ΑΓΑ. ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
ναίοντες, ἔλθεθ', ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες θηρὸς ἣν ἠγρεύσαμεν,
οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν,
οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λευκοπήχεσιν
χειρῶν ἀκμαῖσι. κᾆτα κομπάζειν χρεὼν
καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην;
ἡμεῖς δὲ ταύτῃ χειρὶ τόνδε θ' εἵλομεν
χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.
Πενθεύς τ' ἐμὸς παῖς ποῦ 'στιν; αἰρέσθω λαβὼν
πηκτῶν πρὸς οἴκους κλιμάκων προσαμβάσεις,
ὡς πασσαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
λέοντος, ὃν πάρειμι θηράσασ' ἐγώ.
ΚΑ. ἕπεσθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε, πρόσπολοι, δόμων πάρος,
οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
φέρω τόδ' εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς
διασπαρακτὸν, κοὐδὲν ἐν ταὐτῷ πέδῳ
λαβὼν, ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ.
ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα,
ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς
σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ, βακχῶν πέρι·
πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος κομίζομαι

τὸν κατθανόντα παῖδα μαινάδων ὕπο.
καὶ τὴν μὲν Ἀκτέων' Ἀρισταίᾳ ποτὲ
τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην Ἰνώ θ' ἅμα
ἔτ' ἀμφὶ δρυμοῖς οἰστροπλῆγας ἀθλίας,
τὴν δ' εἶπέ τίς μοι δεῦρο βακχείῳ ποδὶ
στείχειν Ἀγαύην, οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσαμεν·
λεύσσω γὰρ αὐτῆς ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα.
ΑΓΑ. πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ
θνητῶν· ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ' ἐμὲ,
ἣ τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας
ἐς μείζον' ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν.
φέρω δ' ἐν ὠλέναισιν, ὡς ὁρᾷς, τάδε
λαβοῦσα τἀριστεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις
ὡς ἂν κρεμασθῇ· σὺ δὲ, πάτερ, δέξαι χεροῖν·
γαυρούμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασι
κάλει φίλους ἐς δαῖτα· μακάριος γὰρ εἶ,
μακάριος, ἡμῶν τοιάδ' ἐξειργασμένων.
ΚΑ. ὦ πένθος οὐ μετρητὸν, οὐδ' οἷόν τ' ἰδεῖν,
φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένων.
καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν,
ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε κἀμὲ παρακαλεῖς.
οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν.
ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν, ἀλλ' ἄγαν,
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ' οἰκεῖος γεγώς.
ΑΓΑ. ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ
ἔν τ' ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς
εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις
ὅτ' ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
θηρῶν ὀριγνῷτ'. ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
οἷός τ' ἐκεῖνος. νουθετητέος, πάτερ,
σοί τ' ἐστὶ κἀμοὶ μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς.
ποῦ 'στιν; τίς αὐτὸν δεῦρ' ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν

καλέσειεν, ὥς ἴδῃ με τὴν εὐδαίμονα;
ΚΑ. φεῦ φεῦ· φρονήσασαι μὲν οἷ' ἐδράσατε
ἀλγήσετ' ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλους
ἐν τῷδ' ἀεὶ μενεῖτ', ἐν ᾧ καθέστατε,
οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ' οὐχὶ δυστυχεῖν.
ΑΓΑ. τί δ' οὐ καλῶς τῶνδ', ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;
ΚΑ. πρῶτον μὲν ἐς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμα σὸν μέθες.
ΑΓΑ. ἰδού· τί μοι τόνδ' ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;
ΚΑ. ἔθ' αὑτὸς, ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;
ΑΓΑ. λαμπρότερος ἢ πρὶν καὶ διιπετέστερος.
ΚΑ. τὸ δὲ πτοηθὲν τόδ' ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα;
ΑΓ. οὐκ οἶδα τοὔπος τοῦτο, γίγνομαι δέ πως
ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.
ΚΑ. κλύοις ἂν οὖν τι, κἀποκρίναι' ἂν σαφῶς;
ΑΓΑ. ὡς ἐκλέλησμαί γ' ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.
ΚΑ. ἐς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
ΑΓΑ. σπαρτῷ μ' ἔδωκας, ὡς λέγουσ', Ἐχίονι.
ΚΑ. τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
ΑΓΑ. Πενθεὺς, ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ.
ΚΑ. τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
ΑΓΑ. λέοντος, ὥς γ' ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.
ΚΑ. σκέψαι νιν ὀρθῶς, βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.
ΑΓΑ. ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;
ΚΑ. ἄθρησον αὐτὸ καὶ σαφέστερον μάθε.
ΑΓΑ. ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν' ἐγώ.
ΚΑ. μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;
ΑΓΑ. οὔκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν' ἔχω κάρα.
ΚΑ. οἰμωγμένον γε πρόσθεν ἢ σὲ γνωρίσαι.
ΑΓΑ. τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' ἐς χέρας;
ΚΑ. δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.
ΑΓΑ. λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.
ΚΑ. σύ νιν κατέκτας καὶ κασίγνηται σέθεν.
ΑΓΑ. ποῦ δ' ὤλετ'; ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;

ΚΑ. οὗπερ πρὶν Ἀκτέωνα διέλαχον κύνες.
ΑΓΑ. τί δ' ἐς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
ΚΑ. ἐκερτόμει θεὸν σάς τε βακχείας μολών.
ΑΓΑ. ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
ΚΑ. ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.
ΑΓΑ. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ'· ἄρτι μανθάνω.
ΚΑ. ὕβριν γ' ὑβρισθείς. θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.
ΑΓΑ. τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδὸς, πάτερ;
ΚΑ. ἐγὼ μόλις τόδ' ἐξερευνήσας φέρω.
ΑΓΑ. ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλῃμένον καλῶς;

* * * *

ΑΓΑ. Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς;
ΚΑ. ὑμῖν ἐγένεθ' ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν.
τοιγὰρ ξυνῆψε πάντας ἐς μίαν βλάβην,
ὑμᾶς τε τόνδε θ', ὥστε διολέσαι δόμους
κἄμ', ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς,
τῆς σῆς τόδ' ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος
αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ' ὁρῶ,
ᾧ δῶμ' ἀνέβλεφ', ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγὼς,
πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ', εἰσορῶν τὸ σὸν
κάρα· δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
ἔσπειρα, κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.
ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν ὅμως
τῶν φιλτάτων ἔμοιγ' ἀριθμήσει τέκνων,
οὐκέτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερὶ,
τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπτύξει, τέκνον,
λέγων, τίς ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει, γέρον,
τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν;
λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ', ὦ πάτερ.

νῦν δ' ἄθλιος μέν εἰμ' ἐγὼ, τλήμων δὲ σὺ,
οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
ἐς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον ἡγείσθω θεούς.
ΧΟ. τὸ σὸν μὲν ἀλγῶ, Κάδμε· σὸς δ' ἔχει δίκην
παῖς παιδὸς ἀξίαν μὲν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.
ΑΓΑ. ὦ πάτερ, ὁρᾷς γὰρ τἄμ' ὅσῳ μετεστράφη,
*
ΔΙ. *
δράκων γενήσει μεταβαλὼν, δάμαρ τε σὴ
ἐκθηριωθεῖσ' ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς.
ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
ἐλᾷς μετ' ἀλόχου, βαρβάρων ἡγούμενος.
πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατεύματι
πόλεις· ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν
σχήσουσι· σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται,
μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
ταῦτ' οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός· εἰ δὲ σωφρονεῖν
ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
εὐδαιμονοῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.
ΑΓΑ. Διόνυσε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν.
ΔΙ. ὄψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς, ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.
ΑΓΑ. ἐγνώκαμεν ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχει λίαν.
ΔΙ. καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν, θεὸς γεγὼς, ὑβριζόμην.
ΑΓΑ. ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.
ΔΙ. πάλαι τάδε Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.
ΑΓΑ. αἰαῖ, δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.
ΔΙ. τί δῆτα μέλλεθ' ἅπερ ἀναγκαίως ἔχει;
ΚΑ. ὦ τέκνον, ὡς ἐς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν,
σύ θ' ἡ τάλαινα σύγγονοί τε σαὶ *

ἐγώ θ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
ἐς Ἑλλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατόν.
καὶ τὴν Ἄρεως παῖδ' Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμήν,
δράκων δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν,
ἄξω 'πὶ βωμοὺς καὶ τάφους Ἑλληνικούς,
ἡγούμενος λόγχαισιν, οὐδὲ παύσομαι
κακῶν ὁ τλήμων, οὐδὲ τὸν καταιβάτην
Ἀχέροντα πλεύσας ἥσυχος γενήσομαι.
ΑΓΑ. ὦ πάτερ, ἐγὼ δὲ σοῦ στερεῖσα φεύξομαι.
ΚΑ. τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσίν, ὦ τάλαινα παῖ,
ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρως κύκνος ;
ΑΓΑ. ποῖ γὰρ τράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη ;
ΚΑ. οὐκ οἶδα, τέκνον· σμικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.
ΑΓΑ. χαῖρ', ὦ μέλαθρον, χαῖρ', ὦ πατρῴα
πόλις· ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυστυχίᾳ
φυγὰς ἐκ θαλάμων.
ΚΑ. στεῖχέ νυν, ὦ παῖ, τὸν Ἀρισταίου
* * *
ΑΓΑ. στένομαί σε, πάτερ. ΚΑ. κἀγὼ σέ, τέκνον,
καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτας.
ΑΓΑ. δεινῶς γάρτοι τάνδ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ τοὺς σοὺς * εἰς
οἴκους ἔφερεν.
ΚΑ. καὶ γὰρ ἔπασχεν δεινὰ πρὸς ὑμῶν,
ἀγέραστον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.
ΑΓΑ. χαῖρε, πάτερ, μοι. ΚΑ. χαῖρ', ὦ μελέα
θύγατερ. χαλεπῶς δ' εἰς τόδ' ἂν ἥκοις.
ΑΓΑ. ἄγετ' ὦ πομποί με, κασιγνήτας
ἵνα συμφυγάδας λήψομεθ' οἰκτράς.
ἔλθοιμι δ' ὅπου
μήτε Κιθαιρὼν μιαρός μ' ἐσίδοι
μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισιν ἐγώ,

μήθ' ὅθι θύρσου μνῆμ' ἀνάκειται·
βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν.

ΧΟ. πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοὶ,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τοδε πρᾶγμα.

ΚΥΚΛΩΨ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΕΙΛΗΝΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΣΑΤΥΡΩΝ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὀδυσσεὺς ἀναχθεὶς ἐξ Ἰλίου εἰς Σικελίαν ἀπερρίφη, ἔνθα ὁ Πολύφημος· εἰρὼν δὲ δουλεύοντας ἐκεῖ τοὺς Σατύρους, οἶνον δοὺς ἄρνας ἤμελλε λαμβάνειν καὶ γάλα παρ᾽ αὐτῶν. ἐπιφανεὶς δ᾽ ὁ Πολύφημος ζητεῖ τὴν αἰτίαν τῆς τῶν ἰδίων ἐκφορήσεως. ὁ Σειληνὸς δὲ τὸν ξένον ληστεύοντα καταλαβεῖν φησι.

ΚΥΚΛΩΨ.

ΣΕΙΛΗΝΟΣ.

Ὦ ΒΡΟΜΙΕ, διὰ σὲ μυρίους ἔχω πόνους
νῦν χὤτ᾽ ἐν ἥβῃ τοὐμὸν εὐσθένει δέμας·
πρῶτον μὲν ἡνίκ᾽ ἐμμανὴς Ἥρας ὕπο
Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ᾤχου τροφούς·
ἔπειτα δ᾽ ἀμφὶ γηγενῆ μάχην δορὸς
ἐνδέξιος σῷ ποδὶ παρασπιστὴς γεγὼς
Ἐγκέλαδον ἰτέαν μέσην θενὼν δορὶ
ἔκτεινα. φέρ᾽ ἴδω, τοῦτ᾽ ἰδὼν ὄναρ λέγω;
οὐ μὰ Δί᾽, ἐπεὶ καὶ σκῦλ᾽ ἔδειξα Βακχίῳ.
καὶ νῦν ἐκείνων μεῖζον᾽ ἐξαντλῶ πόνον·
ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοι γένος Τυρσηνικὸν
λῃστῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὁδηθείης μακρὰν,
ἐγὼ πυθόμενος σὺν τέκνοισι ναυστολῶ
σέθεν κατὰ ζήτησιν. ἐν πρύμνῃ δ᾽ ἄκρᾳ
αὐτὸς λαβὼν εὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ,
παῖδές τ᾽ ἐρετμοῖς ἥμενοι, γλαυκὴν ἅλα
ῥοθίοισι λευκαίνοντες, ἐζήτουν σ᾽, ἄναξ.
ἤδη δὲ Μαλέας πλησίον πεπλευκότας
ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνεύσας δορὶ
ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ᾽ ἐς Αἰτναίαν πέτραν,
ἵν᾽ οἱ μόνωπες ποντίου παῖδες θεοῦ
Κύκλωπες οἰκοῦσ᾽ ἄντρ᾽ ἔρημ᾽ ἀνδροκτόνοι.
τούτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
δοῦλοι· καλοῦσι δ᾽ αὐτὸν ᾧ λατρεύομεν
Πολύφημον. ἀντὶ δ᾽ εὐίων βακχευμάτων

ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίου ποιμαίνομεν.
παῖδες μὲν οὖν μοι κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
νέμουσι μῆλα, νεανίαι πεφυκότες,
ἐγὼ δὲ πληροῦν πίστρα καὶ σαίρειν στέγας
μένων τέταγμαι τάσδε, τῷ τε δυσσεβεῖ
Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος.
καὶ νῦν τὰ προσταχθέντ' ἀναγκαίως ἔχει,
σαίρειν σιδηρᾷ τῇδέ μ' ἁρπάγῃ δόμους,
ὡς τόν τ' ἀπόντα δεσπότην Κύκλωπ' ἐμὸν
καθαροῖσιν ἄντροις μῆλά τ' εἰσδεξώμεθα.
ἤδη δὲ παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
ποίμνας. τί ταῦτα; μῶν κρότος σικινίδων
ὅμοιος ὑμῖν νῦν τε χὤτε Βακχίῳ
κώμῳ συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους
προσῆτ' ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι;

ΧΟΡΟΣ.

πᾶ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων,
γενναίων δ' ἐκ τοκάδων,
πᾶ δή μοι νίσσει σκοπέλους;
οὐ τᾷδ' ὑπήνεμος αὔρα
καὶ ποιηρὰ βοτάνα,
δινᾶέν θ' ὕδωρ ποταμῶν
ἐν πίστραις κεῖται πέλας ἄν-
τρων, οὗ σοι βλαχαὶ τεκέων.
ψύττ', οὐ τάδ' οὖν οὐ τάδε νεμεῖ;
οὔτ' αὖ κλιτὺν δροσεράν;
ὠή, ῥίψω πέτρον τάχα σου,
ὕπαγ' ὦ ὕπαγ' ὦ κεράστα
μηλοβότα στασίωρον *
Κύκλωπος ἀγροβότα.
σπαργῶντάς μοι τοὺς μαστοὺς χάλασον·
δέξαι θηλαῖσι σποράς,
ἃς λείπεις ἀρνῶν θαλάμοις.
ποθοῦσί σ' ἁμερόκοιτοι

βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων.
εἰς αὐλάν ποτ' ἀμφιβαλεῖς,
ποιηροὺς λιποῦσα νομὰς,
Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων;
οὐ τάδε Βρόμιος, οὐ τάδε χοροὶ
βάκχαι τε θυρσοφόροι,
οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοὶ
κρήναισι παρ' ὑδροχύτοις,
οὐκ οἴνου χλωραὶ σταγόνες,
οὐ Νύσα μετὰ Νυμφᾶν.
Ἴακχον Ἴακχον ᾠδὰν
μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
ἂν θηρεύων πετόμαν
Βάκχαις σὺν λευκόποσιν.
ὦ φίλος ὦ φίλε Βάκχιε,
ποῖ οἰοπολεῖς
ξανθὰν χαίταν σείων;
ἐγὼ δ' ὁ σὸς πρόσπολος
θητεύω Κύκλωπι
τῷ μονοδέρκτᾳ,
δοῦλος ἀλαίνων σὺν τᾷδε
τράγου χλαίνᾳ μελέᾳ
σᾶς χωρὶς φιλίας.
ΣΕ. σιγήσατ', ὦ τέκν', ἄντρα δ' ἐς πετρηρεφῆ
ποίμνας ἀθροῖσαι προσπόλοις κελεύσατε.
ΧΟ. χωρεῖτ· ἀτὰρ δὴ τίνα, πάτερ, σπουδὴν ἔχεις;
ΣΕ. ὁρῶ πρὸς ἀκταῖς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος,
κώπης τ' ἄνακτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ
στείχοντας ἐς τόδ' ἄντρον, ἀμφὶ δ' αὐχέσι
τεύχη φέρουσι κενὰ, βορᾶς κεχρημένοι,
κρωσσούς θ' ὑδρηλούς. ὦ ταλαίπωροι ξένοι.
τίνες ποτ' εἰσίν; οὐκ ἴσασι δεσπότην
Πολύφημον οἷός ἐστιν, ἄξενον στέγην
τήνδ' ἐμβεβῶτες καὶ Κυκλωπίαν γνάθον

τήνδ' ἀνδροβρῶτα δυστυχῶς ἀφιγμένοι.
ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα
πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ξένοι, φράσαιτ' ἂν νᾶμα ποτάμιον πόθεν
δίψης ἄκος λάβοιμεν; εἴτε τις θέλει
βορὰν ὁδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
τί χρῆμα; Βρομίου πόλιν ἔοιγμεν εἰσβαλεῖν·
Σατύρων πρὸς ἄντροις τόνδ' ὅμιλον εἰσορῶ.
χαίρειν προσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτατον.
ΣΕ. χαῖρ', ὦ ξέν', ὅστις δ' εἶ φράσον, πάτραν τε σήν.
ΟΔ. Ἴθακος Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.
ΣΕ. οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμὺ Σισύφου γένος.
ΟΔ. ἐκεῖνος οὗτός εἰμι· λοιδόρει δὲ μή.
ΣΕ. πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρει;
ΟΔ. ἐξ Ἰλίου γε κἀπὸ Τρωικῶν πόνων.
ΣΕ. πῶς; πορθμὸν οὐκ ᾔδεισθα πατρῴας χθονός;
ΟΔ. ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίᾳ.
ΣΕ. παπαῖ· τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί.
ΟΔ. ἦ καὶ σὺ δεῦρο πρὸς βίαν ἀπεστάλης;
ΣΕ. λῃστὰς διώκων, οἳ Βρόμιον ἀνήρπασαν.
ΟΔ. τίς δ' ἥδε χώρα, καὶ τίνες ναίουσί νιν;
ΣΕ. Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.
ΟΔ. τείχη δὲ ποῦ 'στι καὶ πόλεως πυργώματα;
ΣΕ. οὐκ εἴσ'· ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων, ξένε.
ΟΔ. τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν; ἦ θηρῶν γένος;
ΣΕ. Κύκλωπες ἄντρ' ἔχοντες, οὐ στέγας δόμων.
ΟΔ. τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμευται κράτος;
ΣΕ. νομάδες· ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.
ΟΔ. σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν;
ΣΕ. γάλακτι καὶ τυροῖσι καὶ μήλων βορᾷ.
ΟΔ. Βρομίου δὲ πῶμ' ἔχουσιν, ἀμπέλου ῥοάς;
ΣΕ. ἥκιστα· τοιγὰρ ἄχαριν οἰκοῦσι χθόνα.
ΟΔ. φιλόξενοι δὲ χὤσιοι περὶ ξένους;

ΣΕ. γλυκύτατά φασι τὰ κρέα τοὺς ξένους φορεῖν.
ΟΔ. τί φῄς ; βορᾷ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ ;
ΣΕ. οὐδεὶς μολὼν δεῦρ' ὅστις οὐ κατεσφάγη.
ΟΔ. αὐτὸς δὲ Κύκλωψ ποῦ 'στιν ; ἦ δόμων ἔσω ;
ΣΕ. φροῦδος πρὸς Αἴτνῃ, θῆρας ἰχνεύων κυσίν.
ΟΔ. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός ;
ΣΕ. οὐκ οἶδ', Ὀδυσσεῦ· πᾶν δέ σοι δρῴημεν ἄν.
ΟΔ. ὄδησον ἡμῖν σῖτον, οὗ σπανίζομεν.
ΣΕ. οὐκ ἔστιν, ὥσπερ εἶπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
ΟΔ. ἀλλ' ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον.
ΣΕ. καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ καὶ βοὸς γάλα.
ΟΔ. ἐκφέρετε· φῶς γὰρ ἐμπολήμασιν πρέπει.
ΣΕ. σὺ δ' ἀντιδώσεις, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον ;
ΟΔ. οὐ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
ΣΕ. ὦ φίλτατ' εἰπὼν, οὗ σπανίζομεν πάλαι.
ΟΔ. καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεοῦ.
ΣΕ. ὃν ἐξέθρεψα ταῖσδ' ἐγώ ποτ' ἀγκάλαις ;
ΟΔ. ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέστερον μάθῃς.
ΣΕ. ἐν σέλμασιν νεώς ἐστιν, ἢ φέρεις σύ νιν ;
ΟΔ. ὅδ' ἀσκὸς, ὃς κεύθει νιν, ὡς ὁρᾷς, γέρον.
ΣΕ. οὗτος μὲν οὐδ' ἂν τὴν γνάθον πλήσειέ μου.
ΟΔ. ναὶ δὶς τόσον πῶμ' ὅσον ἂν ἐξ ἀσκοῦ ῥυῇ.
ΣΕ. καλήν γε κρήνην εἶπας, ἡδεῖαν δ' ἐμοί.
ΟΔ. βούλει σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ ;
ΣΕ. δίκαιον· ἦ γὰρ γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ.
ΟΔ. καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ' ἀσκοῦ μέτα.
ΣΕ. φέρ' ἐγκάναξον, ὡς ἀναμνησθῶ πιών.
ΟΔ. ἰδού. ΣΕ. παπαιὰξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει.
ΟΔ. εἶδες γὰρ αὐτήν ; ΣΕ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.
ΟΔ. γεῦσαί νυν, ὡς ἂν μὴ λόγῳ 'παινῇς μόνον.
ΣΕ. βαβαί· χορεῦσαι παρακαλεῖ μ' ὁ Βάκχιος.
ἆ ἆ.
ΟΔ. μῶν τὸν λάρυγγα διεκάναξέ σου καλῶς ;

ΣΕ. ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο.
ΟΔ. πρὸς τῷδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.
ΣΕ. χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον· ἔα τὸ χρυσίον.
ΟΔ. ἐκφέρετέ νυν τυρεύματ' ἢ μήλων τόκον.
ΣΕ. δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν.
ὡς ἐκπιεῖν ἂν κύλικα βουλοίμην μίαν,
πάντων Κυκλώπων ἀντιδοὺς βοσκήματα,
ῥῖψαί τ' ἐς ἅλμην λευκάδος πέτρας ἄπο,
ἅπαξ μεθυσθεὶς καταβαλών τε τὰς ὀφρῦς.
ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε μαίνεται·
ἵν' ἔστι τουτὶ τοὔρθὸν ἐξανιστάναι,
μαστοῦ τε δραγμὸς, καὶ παρεσκευασμένου
ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα,
κακῶν τε λῆστις. εἶτ' ἐγὼ οὐ κυνήσομαι
τοιόνδε πῶμα, τὴν Κύκλωπος ἀμαθίαν
κλαίειν κελεύων καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον;
ΧΟ. ἄκου', Ὀδυσσεῦ, διαλαλήσομέν τί σοι.
ΟΔ. καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
ΧΟ. ἐλάβετε Τροίαν τὴν Ἑλένην τε χειρίαν;
ΟΔ. καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.
ΧΟ. οὐκοῦν, ἐπειδὴ τὴν νεᾶνιν εἵλετε,
ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει,
ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη;
τὴν προδότιν, ἣ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους
περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα καὶ τὸν χρύσεον
κλοιὸν φοροῦντα περὶ μέσον τὸν αὐχένα
ἐξεπτοήθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
λῷστον λιποῦσα. μηδαμοῦ γένος ποτὲ
φῦναι γυναικῶν ὤφελ', εἰ μὴ 'μοὶ μόνῳ.
ΣΕ. ἰδοὺ τάδ' ὑμῖν ποιμνίων βοσκήματα,
ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων ἀρνῶν τροφαὶ,
πηκτοῦ γάλακτός τ' οὐ σπάνια τυρεύματα.
φέρεσθε, χωρεῖθ' ὡς τάχιστ' ἄντρων ἄπο,
βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες εὐίου.

ΟΔ. οἴμοι· Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;
ἀπολώλαμεν γὰρ, ὦ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;
ΣΕ. ἔσω πέτρας τῆσδ', οὗπερ ἂν λάθοιτέ γε.
ΟΔ. δεινὸν τόδ' εἶπας, ἀρκύων μολεῖν ἔσω.
ΣΕ. οὐ δεινόν· εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.
ΟΔ. οὐ δῆτ'· ἐπεί τἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι,
εἰ φευξόμεσθ' ἕν' ἄνδρα· μυρίον δ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
ἀλλ' εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐγενῶς,
ἢ ζῶντες αἶνον τὸν πάρος γ' εὖ σώσομεν.

ΚΥΚΛΩΨ.

ἄνεχε, πάρεχε, τί τάδε; τίς ἡ ῥᾳθυμία;
τί βακχιάζετ'; οὐχὶ Διόνυσος τάδε,
οὐ κρόταλα χαλκοῦ τυμπάνων τ' ἀράγματα.
πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα;
ἦ πρός τε μαστοῖς εἰσι χὐπὸ μητέρων
πλευρὰς τρέχουσι, σχοινίνοις τ' ἐν τεύχεσι
πλήρωμα τυρῶν ἐστιν ἐξημελγμένον;
τί φατε; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
δάκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω καὶ μὴ κάτω.
ΧΟ. ἰδοὺ, πρὸς αὐτὸν τὸν Δί' ἀνακεκύφαμεν,
καὶ τἄστρα καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι.
ΚΥ. ἄριστόν ἐστιν εὖ παρεσκευασμένον;
ΧΟ. πάρεστιν. ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον.
ΚΥ. ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέῳ;
ΧΟ. ὥστ' ἐκπιεῖν γέ σ', ἢν θέλῃς, ὅλον πίθον.
ΚΥ. μήλειον ἢ βόειον ἢ μεμιγμένον;
ΧΟ. ὃν ἂν θέλῃς σύ· μὴ 'μὲ καταπίῃς μόνον.
ΚΥ. ἥκιστ'· ἐπεί γ' ἂν ἐν μέσῃ τῇ γαστέρι
πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων.
ἔα· τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
λῃσταί τινες κατέσχον ἢ κλῶπες χθόνα.
ὁρῶ γέ τοι τούσδ' ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν
στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,

τεύχη τε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξῳδηκότα.
ΣΕ. ὤμοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας.
ΚΥ. ὑπὸ τοῦ; τίς ἐς σὸν κρᾶτ' ἐπύκτευσεν, γέρον;
ΣΕ. ὑπὸ τῶνδε, Κύκλωψ, ὅτι τὰ σ' οὐκ εἴων φέρειν.
ΚΥ. οὐκ ᾖσαν ὄντα θεόν με καὶ θεῶν ἄπο;
ΣΕ. ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἱ δ' ἐφόρουν τὰ χρήματα,
καὶ τόν γε τυρὸν οὐκ ἐῶντος ἤσθιον,
τούς τ' ἄρνας ἐξεφοροῦντο· δήσαντες δέ σε
κλῳῷ τριπήχει κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον
τὰ σπλάγχν' ἔφασκον ἐξαμήσεσθαι βίᾳ,
μάστιγί τ' εὖ τὸ νῶτον ἀπολέψειν σέθεν,
κἄπειτα συνδήσαντες ἐς θᾀδώλια
τῆς νηὸς ἐμβαλόντες ἀποδώσειν τινὶ
πέτρους μοχλεύειν, ἢ εἰς μυλῶνα καταβαλεῖν.
ΚΥ. ἄληθες; οὔκουν κοπίδας ὡς τάχιστ' ἰὼν
θήξεις μαχαίρας, καὶ μέγαν φάκελον ξύλων
ἐπιθεὶς ἀνάψεις; ὡς σφαγέντες αὐτίκα
πλήσουσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἀπ' ἄνθρακος
θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ,
τὰ δ' ἐκ λέβητος ἑφθὰ καὶ τετηκότα·
ὡς ἔκπλεώς γε δαιτός εἰμ' ὀρεσκόου·
ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένῳ
ἐλάφων τε, χρόνιος δ' εἴμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
ΣΕ. τὰ καινά γ' ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα,
ἡδίον' ἐστίν. οὐ γὰρ οὖν νεωστί γε
ἄλλοι πρὸς ἄντρα ταῦτ' ἀφίκοντο ξένοι.
ΟΔ. Κύκλωψ, ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τῶν ξένων.
ἡμεῖς βορᾶς χρῄζοντες ἐμπολὴν λαβεῖν
σῶν ἆσσον ἄντρων ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
τοὺς δ' ἄρνας ἡμῖν οὗτος ἀντ' οἴνου σκύφου
ἀπημπόλα τε κἀδίδου πιεῖν λαβὼν
ἑκὼν ἑκοῦσι, κοὐδὲν ἦν τούτων βίᾳ.
ἀλλ' οὗτος ὑγιὲς οὐδὲν ὧν φησιν λέγει,

ἐπεὶ κατελήφθη σοῦ λάθρα πωλῶν τὰ σά.
ΣΕ. ἐγώ; κακῶς γὰρ ἐξόλοι'. ΟΔ. εἰ ψεύδομαι.
ΣΕ. μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ', ὦ Κύκλωψ,
μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα καὶ τὸν Νηρέα,
μὰ τὴν Καλυψὼ τάς τε Νηρέως κόρας,
μά θ' ἱρὰ κύματ' ἰχθύων τε πᾶν γένος,
ἀπώμοσ', ὦ κάλλιστον, ὦ Κυκλώπιον,
ὦ δεσποτίσκε, μὴ τὰ σ' ἐξοδᾶν ἐγὼ
ξένοισι χρήματ'. ἢ κακῶς οὗτοι κακοὶ
οἱ παῖδες ἀπόλοινθ', οὓς μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ.
ΧΟ. αὐτὸς ἔχ'. ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
περνάντα σ' εἶδον· εἰ δ' ἐγὼ ψευδῆ λέγω,
ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου, τοὺς ξένους δὲ μὴ 'δίκει.
ΚΥ. ψεύδεσθ'· ἔγωγε τῷδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος
πλείω πέποιθα καὶ δικαιότερον λέγω.
θέλω δ' ἐρέσθαι· πόθεν ἐπλεύσατ', ὦ ξένοι;
ποδαποὶ, τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις;
ΟΔ. Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος, Ἰλίου δ' ἄπο,
πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασιν θαλασσίοις
σὴν γαῖαν ἐξωσθέντες ἥκομεν, Κύκλωψ.
ΚΥ. ἦ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς
Ἑλένης Σκαμάνδρου γείτον' Ἰλίου πόλιν;
ΟΔ. οὗτοι, πόνον τὸν δεινὸν ἐξηντληκότες.
ΚΥ. αἰσχρὸν στράτευμά γ', οἵτινες μιᾶς χάριν
γυναικὸς ἐξεπλεύσατ' ἐς γαῖαν Φρυγῶν.
ΟΔ. θεοῦ τὸ πρᾶγμα. μηδέν' αἰτιῶ βροτῶν.
ἡμεῖς δέ σ', ὦ θεοῦ ποντίου γενναῖε παῖ,
ἱκετεύομέν τε καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
μὴ τλῇς πρὸς ἄντρα σοὺς ἀφιγμένους φίλους
κτανεῖν, βοράν τε δυσσεβῆ θέσθαι γνάθοις·
οἳ τὸν σὸν, ὦναξ, πατέρ' ἔχειν νεῶν ἕδρας
ἐρρυσάμεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
ἱρός τ' ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν,
Μαλέας τ' ἄκροι κευθμῶνες, ἥ τε Σουνίῳ

δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
Γεραίστιοί τε καταφυγαί, τά θ' Ἑλλάδος
δύσφορά γ' ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν·
ὧν καὶ σὺ κοινοῦ· γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοὺς
οἰκεῖς ὑπ' Αἴτνῃ, τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.
νόμοις δὲ θνητοῖς ἐς λόγους ἀποστρέφου,
ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
ξένιά τε δοῦναι καὶ πέπλοις ἐπαρκέσαι,
οὐκ ἀμφὶ βουπόροισι πηχθέντας μέλη
ὀβελοῖσι νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
ἅλις δὲ Πριάμου γαῖ' ἐχήρωσ' Ἑλλάδα,
πολλῶν νεκρῶν πιοῦσα δορυπετῆ φόνον,
ἀλόχους τ' ἀνάνδρους γραῦς τ' ἄπαιδας ὤλεσε
πολιούς τε πατέρας. εἰ δὲ τοὺς λελειμμένους
σὺ συμπυρώσας δαῖτ' ἀναλώσεις πικρὰν,
ποῖ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, Κύκλωψ,
πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου, τὸ δ' εὐσεβὲς
τῆς δυσσεβείας ἀνθελοῦ· πολλοῖσι γὰρ
κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.

ΣΕ. παραινέσαι σοι βούλομαι· τῶν μὲν κρεῶν
μηδὲν λίπῃς τοῦδ'· ἢν δὲ τὴν γλῶσσαν δάκῃς,
κομψὸς γενήσει καὶ λαλίστατος, Κύκλωψ.

ΚΥ. ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός·
τὰ δ' ἄλλα κόμποι καὶ λόγων εὐμορφίαι.
ἄκρας δ' ἐναλίας ἃς καθίδρυται πατὴρ
χαίρειν κελεύω· τί τάδε προὐστήσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φρίσσω, ξένε,
οὐδ' οἶδ' ὅ τι Ζεύς ἐστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός.
οὔ μοι μέλει τὸ λοιπόν. ὡς δ' οὔ μοι μέλει
ἄκουσον· ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέῃ,
ἐν τῇδε πέτρᾳ στέγν' ἔχω σκηνώματα,
ἢ μόσχον ὀπτὸν ἤ τι θήρειον δάκος
δαινύμενος, εὖ τέγγων τε γαστέρ' ὑπτίαν,
ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον

κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
ὅταν δὲ βορέας χιόνα Θρῄκιος χέῃ,
δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν
καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος οὐδέν μοι μέλει.
ἡ γῆ δ' ἀνάγκῃ, κἂν θέλῃ κἂν μὴ θέλῃ,
τίκτουσα ποίαν τἀμὰ πιαίνει βοτά.
ἁγὼ οὔτινι θύω πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' οὒ,
καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων·
ὡς τοὐμπιεῖν γε καὶ φαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν,
Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν· οἳ δὲ τοὺς νόμους
ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
κλαίειν ἄνωγα· τὴν δ' ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
οὐ παύσομαι δρῶν εὖ κατεσθίων τε σέ.
ξενιά τε λήψει τοιάδ', ὡς ἄμεμπτος ὦ,
πῦρ καὶ πατρῷον τόνδε λέβητά γ', ὃς ζέσας
σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξει καλῶς.
ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, τῷ κατ' αὔλιον θεῷ
ἵν' ἀμφὶ βωμὸν στάντες εὐωχῆτέ με.

ΟΔ. αἰαῖ. πόνους μὲν Τρωικοὺς ὑπεξέδυν
θαλασσίους τε, νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίου
γνώμην κατέσχον ἀλίμενόν τε καρδίαν.
ὦ Παλλὰς, ὦ δέσποινα Διογενὲς θεὰ,
νῦν νῦν ἄρηξον· κρείσσονας γὰρ Ἰλίου
πόνους ἀφῖγμαι κἀπὶ κινδύνου βάθρα.
σύ τ', ὦ φαεννῶν ἀστέρων οἰκῶν ἕδρας,
Ζεῦ ξένι', ὅρα τάδ'· εἰ γὰρ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
ἄλλως νομίζει, Ζεῦ, τὸ μηδὲν ὢν, θεός.

ΧΟ. εὐρείας φάρυγγος, ὦ Κύκλωψ,
ἀναστόμου τὸ χεῖλος· ὡς ἕτοιμά σοι
ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ καὶ ἀνθρακιᾶς ἄπο χναύειν,
βρύκειν, κρεοκοπεῖν μέλη ξένων,
δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι καινόμενα.
μή μοι μὴ προδίδου·

μόνος μόνῳ κόμιζε πορθμίδος σκάφος.
χαιρέτω μὲν αὖλις ἥδε,
χαιρέτω δὲ θυμάτων
ἀποβώμιος ἂν ἔχει θυσίαν
Κύκλωψ Αἰτναῖος ξενικῶν
κρεῶν κεχαρμένος βορᾷ·
νηλὴς ὁ τλάμων, ὅστις
δωμάτων ἐφεστίους ξένους
ἱκτῆρας ἐκθύει δόμων,
κόπτων, βρύκων,
ἑφθά τε δαινύμενος μυσαροῖσιν ὀδοῦσιν
ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' ἀνθράκων κρέα.
ΟΔ. ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δείν' ἰδὼν ἄντρων ἔσω,
κοὐ πιστὰ, μύθοις εἰκότ' οὐδ' ἔργοις βροτῶν;
ΧΟ. τί δ' ἔστ', Ὀδυσσεῦ; μῶν τεθοίναται σέθεν
φίλους ἑταίρους ἀνοσιώτατος Κύκλωψ;
ΟΔ. δισσούς γ' ἀθρήσας κἀπιβαστάσας χεροῖν,
οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτρεφέστατον πάχος.
ΧΟ. πῶς, ὦ ταλαίπωρ', ἦτε πάσχοντες τάδε;
ΟΔ. ἐπεὶ πετραίαν τήνδ' ἐσήλθομεν χθόνα,
ἀνέκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
τρισσῶν ἁμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ
ἔνησεν εὐνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.
κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον,
μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν ἐσχέας γάλα.
σκύφος τε κισσοῦ παρέθετ' εἰς εὖρος τριῶν
πηχέων, βάθος δὲ τεσσάρων ἐφαίνετο.
καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέζεσεν πυρὶ,
ὀβελούς τ' ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρὶ,
ξεστοὺς δὲ δρεπάνῳ γ', ἀλλὰ παλιούρου κλάδῳ,
Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πελέκεων γνάθοις.
ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῷ θεοστυγεῖ

Ἅιδου μαγείρῳ, φῶτε συμμάρψας δύο
ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ τινι
τὸν μὲν λέβητος ἐς κύτος χαλκήλατον,
τὸν δ' αὖ, τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδὸς,
παίων πρὸς ὀξὺν γ' ὄνυχα πετραίου λίθου,
ἐγκέφαλον ἐξέρρανε, καὶ καθαρπάσας
λάβρῳ μαχαίρᾳ σάρκας ἐξώπτα πυρὶ,
τὰ δ' ἐς λέβητ' ἐφῆκεν ἕψεσθαι μέλη.
ἐγὼ δ' ὁ τλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων
ἐχριμπτόμην Κύκλωπι καὶ διηκόνουν·
ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες ἐν μυχοῖς πέτρας
πτήξαντες εἶχον, αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ.
ἐπεὶ δ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς
ἀνέπεσε, φάρυγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρὺν,
ἐσῆλθέ μοί τι θεῖον· ἐμπλήσας σκύφος
Μάρωνος αὐτῷ τοῦδε προσφέρω πιεῖν,
λέγων τάδ'· ὦ παῖ ποντίου θεοῦ, Κύκλωψ,
σκέψαι τόδ' οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο
θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσου γάνος.
ὁ δ' ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντου βορᾶς
ἐδέξατ' ἔσπασέν τ' ἄμυστιν ἑλκύσας,
κἀπῄνεσ' ἄρας χεῖρα, φίλτατε ξένων,
καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῇ δίδως.
ἡσθέντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπῃσθόμην ἐγὼ,
ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γιγνώσκων ὅτι
τρώσει νιν οἶνος καὶ δίκην δώσει τάχα.
καὶ δὴ πρὸς ᾠδὰς εἷρπ'. ἐγὼ δ' ἐπεγχέων
ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ σπλάγχν' ἐθέρμαινον ποτῷ.
ᾄδει δὲ παρὰ κλαίουσι συνναύταις ἐμοῖς
ἄμουσ', ἐπήχει δ' ἄντρον. ἐξελθὼν δ' ἐγὼ
σιγῇ, σὲ σῶσαι κἄμ', ἐὰν βούλῃ, θέλω.
ἀλλ' εἴπατ' εἴτε χρῄζετ' εἴτ' οὐ χρῄζετε
φεύγειν ἄμικτον ἄνδρα καὶ τὰ Βακχίου
ναίειν μέλαθρα Ναιάδων νυμφῶν μέτα.

ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ τάδ' ᾔνεσεν.
ἀλλ' ἀσθενὴς γὰρ κἀποκερδαίνων ποτοῦ,
ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος
πτέρυγα σαλεύει· σὺ δέ, νεανίας γὰρ εἶ,
σώθητι μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸν ἀρχαῖον φίλον
Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ.

ΧΟ. ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα.
ὡς διὰ μακροῦ γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον
χηρεύομεν, τόνδ' οὐκ ἔχοντες καταφυγεῖν.

ΟΔ. ἄκουε δή νυν ἣν ἔχω τιμωρίαν
θηρὸς πανούργου σῆς τε δουλείας φυγήν.

ΧΟ. λέγ'; ὡς Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον
κιθάρας κλύοιμεν ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.

ΟΔ. ἐπὶ κῶμον ἕρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει
Κύκλωπας ἡσθεὶς τῷδε Βακχίου ποτῷ.

ΧΟ. ξυνῆκ', ἔρημον ξυλλαβὼν δρυμοῖσί νιν
σφάξαι μενοινᾷς ἢ πετρῶν ὦσαι κάτω.

ΟΔ. οὐδὲν τοιοῦτον, δόλιος ἡ 'πιθυμία.

ΧΟ. πῶς δαί; σοφόν τοί σ' ὄντ' ἀκούομεν πάλαι.

ΟΔ. κώμου μὲν αὐτὸν τοῦδ' ἀπαλλάξαι, λέγων
ὡς οὐ Κύκλωψι πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
μόνον δ' ἔχοντα βίοτον ἡδέως ἄγειν.
ὅταν δ' ὑπνώσῃ Βακχίου νικώμενος,
ἀκρέμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισί τις,
ὃν φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποξύνας ἄκρον
ἐς πῦρ καθήσω· κᾆθ' ὅταν κεκαυμένον
ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν ἐς μέσην βαλὼν
Κύκλωπος ὄψιν ὄμματ' ἐκτήξω πυρί.
ναυπηγίαν δ' ὡσεί τις ἁρμόζων ἀνὴρ
διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ,
οὕτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαεσφόρῳ
Κύκλωπος ὄψει, καὶ συναυανῶ κόρας.

ΧΟ. ἰοὺ ἰού.

γέγηθα, μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασιν.
ΟΔ. κἄπειτα καὶ σὲ καὶ φίλους γέροντά τε
νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος
διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποστελῶ χθονός.
ΧΟ. ἔστ' οὖν ὅπως ἂν ὥσπερ ἐκ σπονδῆς θεοῦ
κἀγὼ λαβοίμην τοῦ τυφλοῦντος ὄμματα
δαλοῦ; φόνου γὰρ τοῦδε κοινωνεῖν θέλω.
ΟΔ. δεῖ γοῦν· μέγας γὰρ δαλὸς, ὃν ξυλληπτέον.
ΧΟ. ὡς κἂν ἁμαξῶν ἑκατὸν ἀραίμην βάρος,
εἰ τοῦ Κύκλωπος τοῦ κακῶς ὀλουμένου
ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκτρίψομεν.
ΟΔ. σιγᾶτέ νυν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασαι·
χὤταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι
πείθεσθ'· ἐγὼ γὰρ ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους
τοὺς ἔνδον ὄντας οὐ μόνος σωθήσομαι.
καίτοι φύγοιμ' ἂν, κἀκβέβηκ' ἄντρου μυχῶν·
ἀλλ' οὐ δίκαιον ἀπολιπόντ' ἐμοὺς φίλους,
ξὺν οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ἄγε, τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ
ταχθεὶς δαλοῦ κώπην ὀχμάσας
Κύκλωπος ἔσω βλεφάρων ὤσας
λαμπρὰν ὄψιν διακναίσει;
ΗΜ. σίγα σίγα. καὶ δὴ μεθύων
ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος
σκαιὸς ἀπῳδὸς καὶ κλαυσόμενος
χωρεῖ πετρίνων ἔξω μελάθρων.
φέρε νιν κώμοις παιδεύσωμεν
τὸν ἀπαίδευτον.
πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.
ΧΟ. μακάριος ὃς εὐιάζει
βοτρύων φίλαισι πηγαῖς
ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεὶς,
φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων,

ἐπὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας
μυρόχριστος λιπαρὸν βό-
στρυχον, αὐδᾷ δὲ, θύραν τίς οἴξει μοι;
ΚΥ. παπαπᾶ, πλέως μὲν οἴνου,
γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβης,
σκάφος ὁλκὰς ὣς γεμισθεὶς
ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων
ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,
ἐπὶ Κύκλωπας ἀδελφούς.
φέρε μοι, ξεῖνε, φέρ' ἀσκὸν ἔνδος μοι.
ΧΟ. καλὸν ὄμμασιν δεδορκὼς
καλὸν ἐκπερᾷ μελάθρων.
* * φιλεῖ τις ἡμᾶς.
λύχνα δ' ἀμμένει δάϊα σὸν
χρόα, χὼς τέρεινα νύμφα
δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων.
στεφάνων δ' οὐ μία χροιὰ
περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἐξομιλήσει.
ΟΔ. Κύκλωψ, ἄκουσον, ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου
τούτου τρίβων εἴμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.
ΚΥ. ὁ Βάκχιος δὲ τίς θεὸς νομίζεται;
ΟΔ. μέγιστος ἀνθρώποισιν ἐς τέρψιν βίου.
ΚΥ. ἐρυγγάνω γοῦν αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.
ΟΔ. τοιόσδ' ὁ δαίμων· οὐδένα βλάπτει βροτῶν.
ΚΥ. θεὸς δ' ἐν ἀσκῷ πῶς γέγηθ' οἴκους ἔχων;
ΟΔ. ὅπου τιθῇ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής.
ΚΥ. οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ δῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασιν.
ΟΔ. τί δ', εἴ σε τέρπει γ'; ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
ΚΥ. μισῶ τὸν ἀσκόν· τὸ δὲ ποτὸν φιλῶ τόδε.
ΟΔ. μένων νυν αὐτοῦ πῖνε κεὐθύμει, Κύκλωψ.
ΚΥ. οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῦδε προσδοῦναι ποτοῦ;
ΟΔ. ἔχων γὰρ αὐτὸς τιμιώτερος φανεῖ.

ΚΥ. διδοὺς δὲ τοῖς φίλοισι χρησιμώτερος.
ΟΔ. πυγμὰς ὁ κῶμος λοίδορόν τ' ἔριν φιλεῖ.
ΚΥ. μεθύωμεν· ἔμπας δ' οὔτις ἄν ψαύσειέ μου.
ΟΔ. ὦ τᾶν, πεπωκότ' ἐν δόμοισι χρὴ μένειν.
ΚΥ. ἠλίθιος ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ.
ΟΔ. ὃς δ' ἂν μεθυσθείς γ' ἐν δόμοις μείνῃ, σοφός.
ΚΥ. τί δρῶμεν, ὦ Σειληνέ; σοὶ μένειν δοκεῖ,
ΣΕ. δοκεῖ· τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων, Κύκλωψ;
ΚΥ. καὶ μὴν λαχνῶδές γ' οὖδας ἀνθηρᾶς χλόης.
ΣΕ. καὶ πρός γε θάλπος ἡλίου πίνειν καλόν.
κλίθητί νύν μοι πλευρὰ θεὶς ἐπὶ χθονός.
ΚΥ. ἰδού·
τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθέ μου τίθης;
ΣΕ. ὡς μὴ παρών τις καταλάβῃ. ΚΥ. πίνειν μὲν οὖν
κλέπτων σὺ βούλει· κάτθες αὐτὸν ἐς μέσον.
σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὲ τοὔνομ' ὅ τι σε χρὴ καλεῖν.
ΟΔ. Οὖτιν· χάριν δὲ τίνα λαβών σ' ἐπαινέσω;
ΚΥ. πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι.
ΟΔ. καλόν γε τὸ γέρας τῷ ξένῳ δίδως, Κύκλωψ.
ΚΥ. οὗτος, τί δρᾷς; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
ΣΕ. οὔκ, ἀλλ' ἔμ' οὗτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
ΚΥ. κλαύσει, φιλῶν τὸν οἶνον οὐ φιλοῦντά σε.
ΣΕ. ναὶ μὰ Δί', ἐπεί μού φησ' ἐρᾶν ὄντος καλοῦ.
ΚΥ. ἔγχει· πλέων δὲ τὸν σκύφον δίδου μόνον.
ΣΕ. πῶς οὖν κέκραται; φέρε διασκεψώμεθα.
ΚΥ. ἀπολεῖς· δὸς οὕτως. ΣΕ. ναὶ μὰ Δί' οὐ πρὶν ἂν σέ γε
στέφανον ἴδω λαβόντα, γεύσωμαί τ' ἔτι.
ΚΥ. ᾠνοχόος ἄδικος. ΣΕ. ναὶ μὰ Δί' ἀλλ' ᾧνος γλυκύς.
ἀπομυκτέον δέ σοί γ', ὅπως λήψει πιεῖν.
ΚΥ. ἰδού, καθαρὸν τὸ χεῖλος αἱ τρίχες τέ μου.
ΣΕ. θές νυν τὸν ἀγκῶν' εὐρύθμως, κᾆτ' ἔκπιε,
ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα χὤσπερ οὐκ ἐμέ.
ΚΥ. ἆ ἆ, τί δράσεις; ΣΕ. ἡδέως ἠμύστικα.
ΚΥ. λαβών, ξέν', αὐτὸς οἰνοχόος γέ μου γενοῦ.

ΟΔ. γιγνώσκεται γοῦν ἄμπελος τἠμῇ χερί.
ΚΥ. φέρ' ἔγχεόν νυν. ΟΔ. ἐγχέω, σίγα μόνον.
ΚΥ. χαλεπὸν τόδ' εἶπας, ὅστις ἂν πίνῃ πολύν.
ΟΔ. ἰδοὺ λαβὼν ἔκπιθι καὶ μηδὲν λίπῃς.
συνεκθανεῖν δὲ σπῶντα χρὴ τῷ πώματι.
ΚΥ. παπαῖ, σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.
ΟΔ. κἂν μὲν σπάσῃ γε δαιτὶ πρὸς πολλῇ πολὺν,
τέγξας ἄδιψον νηδὺν, εἰς ὕπνον βαλεῖς·
ἢν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.
ΚΥ. ἰοὺ ἰοὺ,
ὡς ἐξένευσα μόγις· ἄκρατος ἡ χάρις·
ὁ δ' οὐρανός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
τῇ γῇ φέρεσθαι, τοῦ Διός τε τὸν θρόνον
λεύσσω τὸ πᾶν τε δαιμόνων ἁγνὸν σέβας.
οὐκ ἂν φιλήσαιμ'· αἱ Χάριτες πειρῶσί με.
ἅλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι
κάλλιστα νὴ τὰς Χάριτας. ἥδομαι δέ πως
τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον ἢ τοῖς θήλεσιν.
ΣΕ. ἐγὼ γὰρ ὁ Διός εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ;
ΚΥ. ναὶ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζω γ' ἐγὼ 'κ τοῦ Δαρδάνου.
ΣΕ. ἀπόλωλα, παῖδες· σχέτλια πείσομαι κακά.
ΧΟ. μέμφει τὸν ἐραστὴν κἀντρυφᾷς πεπωκότι;
ΣΕ. οἴμοι· πικρότατον οἶνον ὄψομαι τάχα.
ΟΔ. ἄγε δὴ, Διονύσου παῖδες, εὐγενῆ τέκνα,
ἔνδον μὲν ἀνήρ· τῷ δ' ὕπνῳ παρειμένος
τάχ' ἐξ ἀναιδοῦς φάρυγος ὠθήσει κρέα.
δαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων ὠθεῖ καπνόν.
παρευτρέπισται δ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν πυροῦν
Κύκλωπος ὄψιν· ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσει.
ΧΟ. πέτρας τὸ λῆμα κἀδάμαντος ἕξομεν.
χώρει δ' ἐς οἴκους, πρίν τι τὸν πατέρα παθεῖν
ἀπάλαμνον, ὥς σοι τἀνθάδ' ἐστὶν εὐτρεπῆ.
ΟΔ. Ἥφαιστ' ἄναξ Αἰτναῖε, γείτονος κακοῦ
λαμπρὸν πυρώσας ὄμμ' ἀπαλλάχθηθ' ἅπαξ,

σύ τ', ὦ μελαίνης Νυκτὸς ἐκπαίδευμ', Ὕπνε,
ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεοστυγεῖ,
καὶ μὴ 'πὶ καλλίστοισι Τρωικοῖς πόνοις
αὐτόν τε ναύτας τ' ἀπολέσητ' Ὀδυσσέα
ὑπ' ἀνδρὸς, ᾧ θεῶν οὐδὲν ἢ βροτῶν μέλει.
ἢ τὴν τύχην μὲν δαίμον' ἡγεῖσθαι χρεὼν,
τὰ δαιμόνων δὲ τῆς τύχης ἐλάσσονα.

ΧΟ. λήψεται τὸν τράχηλον
ἐντόνως ὁ καρκίνος
τοῦ ξένων δαιτυμόνος· πυρὶ γὰρ τάχα
φωσφόρους ὀλεῖ κόρας·
ἤδη δαλὸς ἠνθρακωμένος·
κρύπτεται εἰς σποδιὰν δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
ἀλλ' ἴτω Μάρων·
πρασσέτω μαινόμενος·
ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς.
κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον Βρόμιον
ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
ἆρ' ἐς τοσόνδ' ἀφίξομαι;

ΟΔ. σιγᾶτε πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε,
συνθέντες ἄρθρα στόματος· οὐδὲ πνεῖν ἐῶ,
οὐ σκαρδαμύσσειν, οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα,
ὡς μὴ 'ξεγερθῇ τὸ κακὸν, ἔς τ' ἂν ὄμματος
ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρί.

ΧΟ. σιγῶμεν ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις.

ΟΔ. ἄγε νυν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν
ἔσω μολόντες· διάπυρος δ' ἐστὶν καλῶς.

ΧΟ. οὐκοῦν σὺ τάξεις οὕστινας πρώτους χρεὼν
καυστὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα.

ΗΜ. ἡμεῖς μέν ἐσμεν μακρότερον πρὸ τῶν θυρῶν
ἑστῶτες ὠθεῖν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.

ΗΜ. ἡμεῖς δὲ χωλοί γ᾽ ἀρτίως γεγενήμεθα.
ΗΜ. ταυτὸν πεπόνθατ᾽ ἆρ᾽ ἐμοί. τοὺς γὰρ πόδας
ἑστῶτες ἐσπάσθημεν οὐκ οἶδ᾽ ἐξ ὅτου.
ΗΜ. ἑστῶτες ἐσπάσθητε; ΗΜ. καὶ τά γ᾽ ὄμματα
μέστ᾽ ἐστὶν ἡμῶν κόνεος ἢ τέφρας ποθέν.
ΟΔ. ἄνδρες πονηροὶ κοὐδὲν οἵδε σύμμαχοι.
ΧΟ. ὁτιὴ τὸ νῶτον τὴν ῥάχιν τ᾽ οἰκτείρομεν,
καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι
τυπτόμενος, αὕτη γίγνεται πονηρία;
ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν ἐς τὸ κρανίον
στείχονθ᾽ ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.
ΟΔ. πάλαι μὲν ᾔδη σ᾽ ὄντα τοιοῦτον φύσει,
νῦν δ᾽ οἶδ᾽ ἄμεινον. τοῖσι δ᾽ οἰκείοις φίλοις
χρῆσθαί μ᾽ ἀνάγκη. χειρὶ δ᾽ εἰ μηδὲν σθένεις,
ἀλλ᾽ οὖν ἐπεγκέλευέ γ᾽, ὡς εὐψυχίαν
φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
ΧΟ. δράσω τάδ᾽. ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν.
κελευσμάτων δ᾽ ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ.
ἰὼ ἰώ.
γενναιόταθ᾽ ὠθεῖτε, σπεύδετε.
ἐκκαίετε τὴν ὀφρὺν
θηρὸς τοῦ ξενοδαίτα.
τύφετ᾽ ὦ, καίετ᾽ ὦ
τὸν Αἴτνας μηλονόμον.
τόρνευ᾽, ἕλκε, μή σ᾽ ἐξοδυνηθεὶς
δράσῃ τι μάταιον.
ΚΥ. ὤμοι, κατηνθρακώμεθ᾽ ὀφθαλμοῦ σέλας.
ΧΟ. καλός γ᾽ ὁ παιάν· μέλπε μοι τόνδ᾽, ὦ Κύκλωψ.
ΚΥ. ὤμοι μάλ᾽, ὡς ὑβρίσμεθ᾽, ὡς ὀλώλαμεν.
ἀλλ᾽ οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ᾽ ἔξω πέτρας
χαίροντες, οὐδὲν ὄντες· ἐν πύλαισι γὰρ
σταθεὶς φάραγγος τάσδ᾽ ἐναρμόσω χέρας.
ΧΟ. τί χρῆμ᾽ ἀϋτεῖς, ὦ Κύκλωψ; ΚΥ. ἀπωλόμην.

ΧΟ. αἰσχρός γε φαίνει. ΚΥ. κἀπὶ τοῖσδέ γ' ἄθλιος.
ΧΟ. μεθύων κατέπεσες ἐς μέσους τοὺς ἄνθρακας;
ΚΥ. Οὖτίς μ' ἀπώλεσ'. ΧΟ. οὐκ ἄρ' οὐδείς σ' ἠδίκει.
ΚΥ. Οὖτίς με τυφλοῖ βλέφαρον. ΧΟ. οὐκ ἄρ' εἶ τυφλός.
ΚΥ. ὡς δὴ σύ. ΧΟ. καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν;
ΚΥ. σκώπτεις· ὁ δ' Οὖτις ποῦ 'στιν; ΧΟ. οὐδαμοῦ, Κύκλωψ.
ΚΥ. ὁ ξένος, ἵν' ὀρθῶς ἐκμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν,
ὁ μιαρὸς, ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα κατέκλασεν.
ΧΟ. δεινὸς γὰρ οἶνος καὶ παλαίεσθαι βαρύς.
ΚΥ. πρὸς θεῶν πεφεύγασ' ἢ μένουσ' εἴσω δόμων;
ΧΟ. οὗτοι σιωπῇ τὴν πέτραν ἐπήλυγα
λαβόντες ἑστήκασι. ΚΥ. ποτέρας τῆς χερός;
ΧΟ. ἐν δεξιᾷ σου. ΚΥ. ποῦ; ΧΟ. πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.
ἔχεις; ΚΥ. κακόν γε πρὸς κακῷ· τὸ κρανίον
παίσας κατέαγα. ΧΟ. καί σε διαφεύγουσί γε.
ΚΥ. οὐ τῇδ', ἐπεὶ τῇδ' εἶπας. ΧΟ. οὐ ταύτῃ λέγω.
ΚΥ. πῇ γάρ; ΧΟ. περιάγουσίν σε πρὸς τἀριστερά.
οἴμοι· γελῶμαι· κερτομεῖτέ μ' ἐν κακοῖς.
ΧΟ. ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλὰ πρόσθεν οὗτός ἐστί σου.
ΚΥ. ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ; ΟΔ. τηλοῦ σέθεν
φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε.
ΚΥ. πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
ΟΔ. ὅπερ γ' ὁ φύσας μ' ὠνόμαζ' Ὀδυσσέα.
δώσειν δ' ἔμελλες ἀνοσίου δαιτὸς δίκας·
κακῶς γὰρ ἂν Τροίαν γε διεπυρωσάμην,
εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
ΚΥ. αἰαῖ· παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεραίνεται.
τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν σχήσειν μ' ἔφη
Τροίας ἀφορμηθέντος. ἀλλὰ καὶ σέ τοι
δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
πολὺν θαλάσσῃ χρόνον ἐναιωρούμενον.
ΟΔ. κλαίειν σ' ἄνωγα· καὶ δέδραχ' ὅπερ λέγω.
ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, καὶ νεὼς σκάφος
ἥσω 'πὶ πόντον Σικελὸν ἔς τ' ἐμὴν πάτραν.

ΚΥ. *οὐ δῆτ᾽, ἐπεί σε τῆσδ᾽ ἀπορρήξας πέτρας*
αὐτοῖσι συνναύταισι συντρίψω βαλών.
ἄνω δ᾽ ἐπ᾽ ὄχθον εἶμι, καίπερ ὢν τυφλὸς,
δι᾽ ἀμφιτρῆτος τῆσδε προσβαίνων ποδί.
ΧΟ. *ἡμεῖς δὲ συνναῦταί γε τοῦδ᾽ Ὀδυσσέως*
ὄντες τὸ λοιπὸν Βακχίῳ δουλεύσομεν.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΟΛΑΟΣ.
ΚΟΠΡΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΔΗΜΟΦΩΝ.
ΜΑΚΑΡΙΑ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΛΚΜΗΝΗ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἰόλαος υἱὸς μὲν ἦν Ἰφικλέους, ἀδελφιδοῦς δὲ Ἡρακλέους· ἐν νεότητι δ' ἐκείνῳ συστρατευσάμενος ἐν γήρᾳ τοῖς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς εὔνους παρέστη. τῶν γὰρ παίδων ἐξ ἁπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυσθέως, ἔχων αὐτοὺς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, κἀκεῖ προσφυγὼν τοῖς θεοῖς ἔσχε τὴν ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατοῦντος. Κοπρέως δὲ τοῦ Εὐρυσθέως κήρυκος ἀποσπᾶν θέλοντος τοὺς ἱκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀπῆλθε, πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δὲ τούτου μὲν ὠλιγώρει· χρησμῶν δὲ αὐτῷ νικηφόρων γενηθέντων, ἐὰν Δήμητρι τὴν εὐγενεστάτην παρθένων σφάξῃ, τοῖς λόγοις βαρέως ἔσχεν· οὔτε γὰρ ἰδίαν οὔτε τῶν πολιτῶν τινος θυγατέρα χάριν τῶν ἱκετῶν ἀποκτεῖναι δίκαιον ἡγεῖτο. τὴν μαντείαν δὲ προγνοῦσα μία τῶν Ἡρακλέους παίδων, Μακαρία, τὸν θάνατον ἑκουσίως ὑπέστη. ταύτην μὲν οὖν εὐγενῶς ἀποθανοῦσαν ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ τοὺς πολεμίους ἐπιγνόντες παρόντας, εἰς τὴν μάχην ὥρμησαν.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΙΟΛΑΟΣ.

ΠΑΛΑΙ ποτ᾽ ἐστὶ τοῦτ᾽ ἐμοὶ δεδογμένον,
ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ᾽ ἀνὴρ,
ὁ δ᾽ ἐς τὸ κέρδος λῆμ᾽ ἔχων ἀνειμένον
πόλει τ᾽ ἄχρηστος καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
αὑτῷ δ᾽ ἄριστος· οἶδα δ᾽ οὐ λόγῳ μαθών.
ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
ἐξὸν κατ᾽ Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ἡρακλέει,
ὅτ᾽ ἦν μεθ᾽ ἡμῶν· νῦν δ᾽ ἐπεὶ κατ᾽ οὐρανὸν
ναίει, τὰ κείνου τέκν᾽ ἔχων ὑπὸ πτεροῖς
σώζω τάδ᾽, αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.
ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατὴρ,
πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ᾽ Εὐρυσθεὺς κτανεῖν·
ἀλλ᾽ ἐξέδραμεν. καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
ψυχὴ δ᾽ ἐσώθη. φεύγομεν δ᾽ ἀλώμενοι,
ἄλλην ἀπ᾽ ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τόδ᾽ Εὐρυσθεὺς κακοῖς
ὕβρισμ᾽ ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ὑβρίσαι·
πέμπων ὅπη γῆς πυνθάνοιθ᾽ ἱδρυμένους
κήρυκας ἐξαιτεῖ τε κἀξείργει χθονὸς,
πόλιν προτείνων Ἄργος, οὐ σμικρὰν φίλην
ἐχθράν τε θέσθαι, χαὐτὸν εὐτυχοῦνθ᾽ ἅμα.
οἱ δ᾽, ἀσθενῆ μὲν τἀπ᾽ ἐμοῦ δεδορκότες,
σμικροὺς δὲ τούσδε καὶ πατρὸς τητωμένους,
τοὺς κρείσσονας σέβοντες ἐξείργουσι γῆς.

ἐγὼ δὲ σὺν φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις,
καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι συμπράσσω κακῶς,
ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ὧδ᾽ εἴπῃ βροτῶν·
ἴδεσθ᾽, ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστιν πατὴρ,
Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενὴς γεγώς.
πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητώμενοι,
Μαραθῶνα καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα
ἱκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν,
προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆσδε χθονὸς
δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος,
κλήρῳ λαχόντας, ἐκ γένους Πανδίονος,
τοῖσδ᾽ ἐγγὺς ὄντας· ὧν ἕκατι τέρμονας
κλεινῶν Ἀθηνῶν τήνδ᾽ ἀφικόμεσθ᾽ ὁδόν.
δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φυγή·
ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνων τέκνοις,
ἡ δ᾽ αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνης γένος,
ἔσωθε ναοῦ τοῦδ᾽ ὑπηγκαλισμένη,
σώζει· νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
ὄχλῳ πελάζειν κἀπιβωμιοστατεῖν.
Ὕλλος δ᾽ ἀδελφοί θ᾽ οἷσι πρεσβεύει γένος
ζητοῦσ᾽ ὅπη γῆς πύργον οἰκιούμεθα,
ἢν τῆσδ᾽ ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός.
ὦ τέκνα τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ᾽ ἐμῶν
πέπλων· ὁρῶ κήρυκα τόνδ᾽ Εὐρυσθέως
στείχοντ᾽ ἐφ᾽ ἡμᾶς, οὗ διωκόμεσθ᾽ ὕπο,
πάσης ἀλῆται γῆς ἀπεστερημένοι.
ὦ μῖσος, εἴθ᾽ ὄλοιο χὡ πέμψας σ᾽ ἀνήρ.
ὡς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίῳ πατρὶ
ἐκ τοῦδε ταὐτοῦ στόματος ἤγγειλας κακά.

ΚΟΠΡΕΥΣ.

ἦ που καθῆσθαι τήνδ᾽ ἕδραν καλὴν δοκεῖς
πόλιν τ᾽ ἀφῖχθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν·
οὐ γάρ τις ἔστιν ὃς πάροιθ᾽ αἱρήσεται
τὴν σὴν ἀχρεῖον δύναμιν ἀντ᾽ Εὐρυσθέως·

χώρει· τί μοχθεῖς ταῦτ'; ἀνίστασθαί σε χρὴ
ἐς Ἄργος, οὗ σε λεύσιμος μένει δίκη.
ΙΟ. οὐ δῆτ'· ἐπεί μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ
ἐλευθέρα τε γαῖ', ἐν ᾗ βεβήκαμεν.
ΚΟ. βούλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί;
ΙΟ. οὔτοι βίᾳ γέ μ' οὐδὲ τούσδ' ἄξεις λαβών.
ΚΟ. γνώσει σύ· μάντις δ' ἦσθ' ἄρ' οὐ καλὸς τάδε.
ΙΟ. οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ' ἐμοῦ ζῶντός ποτε.
ΚΟ. ἄπαιρ'· ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς,
ἄξω, νομίζων οὗπέρ εἰσ' Εὐρυσθέως.
ΙΟ. ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
ἀμύνεθ'· ἱκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς
βιαζόμεσθα, καὶ στέφη μιαίνεται,
πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμία.

ΧΟΡΟΣ.

ἔα ἔα. τίς ἡ βοὴ βωμοῦ πέλας
ἕστηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα;
ΙΟ. ἴδετε τὸν γέροντ'
ἀμαλὸν ἐπὶ πέδῳ χύμενον· ὦ τάλας.
ΧΟ. πρὸς τοῦ ποτ' ἐν γῇ πτῶμα δύστηνον πίτνεις;
* * * * *
ΙΟ. ὅδ', ὦ ξένοι, με σοὺς ἀτιμάζων θεοὺς
ἕλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.
ΧΟ. ὅδ' ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπτολιν
ξύνοικον ἦλθες
λαόν; ἢ πέραθεν ἁλίῳ πλάτᾳ
κατέχετ' ἐκλιπόντες Εὐβοῖδ' ἀκτάν;
ΙΟ. οὐ νησιώτην, ὦ ξένοι, τρίβω βίον,
ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα,
ΧΟ. ὄνομα τί σε, γέρον,
Μυκηναῖος ὠνόμαζεν λεώς;
ΙΟ. τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην
Ἰόλαον· οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.
ΧΟ. οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρίν· ἀλλὰ τοῦ ποτ' ἐν

χειρὶ σᾷ κομίζεις κόρους νεοτρεφεῖς, φράσον.
ΙΟ. Ἡρακλέους οἵδ᾽ εἰσὶ παῖδες, ὦ ξένοι,
ἱκέται σέθεν τε καὶ πόλεως ἀφιγμένοι.
ΧΟ. τί χρέος, ἢ λόγων
πόλεος, ἔνεπέ μοι, μελόμενοι τυχεῖν;
ΙΟ. μήτ᾽ ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.
ΚΟ. ἀλλ᾽ οὔτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ᾽ ἀρκέσει,
οἳ σοῦ κρατοῦντες ἐνθάδ᾽ εὑρίσκουσί σε.
ΧΟ. εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε,
καὶ μὴ βιαίῳ
χειρὶ δαιμόνων ἀπολιπεῖν σ᾽ ἕδη·
πότνια γὰρ Δίκα τάδ᾽ οὐ πείσεται.
ΚΟ. ἔκπεμπέ νυν γῆς τούσδε τοὺς Εὐρυσθέως,
κοὐδὲν βιαίῳ τῇδε χρήσομαι χερί.
ΧΟ. ἄθεον ἱκεσίαν
μεθεῖναι πόλει ξένων προστροπάν.
ΚΟ. καλὸν δέ γ᾽ ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος.
ΧΟ. οὔκουν τυράννῳ τῆσδε γῆς φράσαντά σε
χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίᾳ ξένους
θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ᾽ ἐλευθέραν.
ΚΟ. τίς δ᾽ ἐστὶ χώρας τῆσδε καὶ πόλεως ἄναξ;
ΧΟ. ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.
ΚΟ. πρὸς τόνδ᾽ ἀγὼν τις ἆρα τοῦδε τοῦ λόγου
μάλιστ᾽ ἂν εἴη· τἄλλα δ᾽ εἴρηται μάτην.
ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ᾽ αὐτὸς ἔρχεται σπουδὴν ἔχων
Ἀκάμας τ᾽ ἀδελφὸς, τῶνδ᾽ ἐπήκοοι λόγων.

ΔΗΜΟΦΩΝ.

ἐπείπερ ἔφθης πρέσβυς ὢν νεωτέρους
βοηδρομήσας τήνδ᾽ ἐπ᾽ ἐσχάραν Διὸς,
λέξον τίς ὄχλον τόνδ᾽ ἀθροίζεται τύχη.
ΧΟ. ἱκέται κάθηνται παῖδες οἵδ᾽ Ἡρακλέους,
βωμὸν καταστέψαντες, ὡς ὁρᾷς, ἄναξ,

πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης.
ΔΗ. τί δῆτ' ἰυγμῶν ἧδ' ἐδεῖτο συμφορά;
ΧΟ. βίᾳ νιν οὗτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
ζητῶν βοὴν ἔστησε, κἄσφηλεν γόνυ
γέροντος, ὥστε μ' ἐκβαλεῖν οἴκτῳ δάκρυ.
ΔΗ. καὶ μὴν στολήν γ' Ἕλληνα καὶ ῥυθμὸν πέπλων
ἔχει· τὰ δ' ἔργα βαρβάρου χερὸς τάδε.
σὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστὶ μὴ μέλλειν τ' ἐμοὶ
ποίας ἀφῖξαι δεῦρο γῆς ὅρους λιπών.
ΚΟ. Ἀργεῖός εἰμι· τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν.
ἐφ' οἷσι δ' ἥκω καὶ παρ' οὗ λέγειν θέλω.
πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυσθεὺς ἄναξ,
ἄξοντα τούσδε· πολλὰ δ' ἦλθον, ὦ ξένε,
δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε καὶ λέγειν ἔχων.
Ἀργεῖος ὢν γὰρ αὐτὸς Ἀργείους ἄγω,
ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούσδε δραπέτας ἔχων,
νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
θανεῖν· δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν
αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.
πολλῶν δὲ κἄλλων ἑστίας ἀφιγμένων,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοισίδ' ἕσταμεν λόγοις,
κοὐδεὶς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.
ἀλλ' ἤ τιν' ἐς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι
δεῦρ' ἦλθον, ἢ κίνδυνον ἐξ ἀμηχάνων
ῥίπτοντες, εἴτ' οὖν εἴτε μὴ γενήσεται·
οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
μόνον τοσαύτης ἣν ἐπῆλθον Ἑλλάδος
τὰς τῶνδ' ἀβούλους ξυμφορὰς κατοικτιεῖν·
φέρ' ἀντίθες γάρ, τούσδε τ' ἐς γαῖαν παρεὶς
ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξάγειν, τί κερδανεῖς;
τὰ μὲν παρ' ἡμῶν τοιάδ' ἔστι σοι λαβεῖν·
Ἄργους τοσήνδε χεῖρα τήν τ' Εὐρυσθέως
ἰσχὺν ἅπασαν τῇδε προσθέσθαι πόλει.
ἢν δ' ἐς λόγους τε καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα

βλέψας πεπανθῇς, ἐς πάλην καθίσταται
δορὸς τὸ πρᾶγμα· μὴ γὰρ ὡς μεθήσομεν
δόξῃς ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικοῦ.
τί δῆτα φήσεις, ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς
Τιρυνθίοις θεὶς πόλεμον Ἀργείοις τ' ἔχειν,
ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις, τίνος δ' ὕπερ
θάψεις νεκροὺς πεσόντας; ἦ κακὸν λόγον
κτήσει πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὕνεκα
τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
παίδων τε τῶνδ' ἐς ἄντλον ἐμβήσει πόδα.
ἐρεῖς, τὸ λῷστον, ἐλπίδ' εὑρήσειν μόνον.
καὶ τοῦτο πολλῷ τοῦ παρόντος ἐνδεές·
κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἵδ' ὡπλισμένοι
μάχοιντ' ἂν ἡβήσαντες, εἴ τι τοῦτό σε
ψυχὴν ἐπαίρει, χοὐν μέσῳ πολὺς χρόνος,
ἐν ᾧ διεργασθεῖτ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
δοὺς μηδέν, ἀλλὰ τἄμ' ἐῶν ἄγειν ἐμὲ
κτῆσαι Μυκήνας, μηδ', ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν,
πάθῃς σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν
φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λάβῃς.

ΧΟ. τίς ἂν δίκην κρίνειεν ἢ γνοίη λόγον,
πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῶς;

ΙΟ. ἄναξ, ὑπάρχει μὲν τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονί,
εἰπεῖν ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι,
κοὐδείς μ' ἀπώσει πρόσθεν, ὥσπερ ἄλλοθεν.
ἡμῖν δὲ καὶ τῷδ' οὐδέν ἐστιν ἐν μέσῳ·
ἐπεὶ γὰρ Ἄργους οὐδέν ἐσθ' ἡμῖν ἔτι,
ψήφῳ δοκῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι
ὅδ' ὄντας ἡμᾶς, οὓς ἀπήλασαν χθονός;
ξένοι γάρ ἐσμεν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὅρον
φεύγειν δικαιοῦθ' ὅστις ἂν τἄργος φύγῃ;
οὔκουν Ἀθήνας γ'· οὐκ ἄρ' Ἀργείων φόβῳ
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς.

οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν, οὐδ' Ἀχαϊκὸν
πόλισμ', ὅθεν σὺ τούσδε, τῇ δίκῃ μὲν οὔ,
τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷά περ καὶ νῦν λέγεις,
ἤλαυνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.
εἰ γὰρ τόδ' ἔσται καὶ λόγους κρανοῦσι σοὺς,
οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρας ἔτι.
ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν·
θνήσκειν θελήσουσ'· ἡ γὰρ αἰσχύνη πάρος
τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται.
πόλιν μέν ἀρκεῖ· καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθονον
λίαν ἐπαινεῖν ἐστι· πολλάκις δὲ δὴ
καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ' ἄγαν αἰνούμενος.
σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τούσδε βούλομαι φράσαι
σώζειν, ἐπείπερ τῆσδε προστατεῖς χθονός·
Πιτθεὺς μὲν ἐστι Πέλοπος, ἐκ δὲ Πιτθέως
Αἴθρα, πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν
Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος.
Ἡρακλέης ἦν Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς,
κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανεψίω
πατὴρ ἂν εἴη σός τε καὶ τούτων γεγώς.
γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν·
ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ
τῖσαι λέγω σοι παισί· φημὶ γάρ ποτε
σύμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρὶ,
ζωστῆρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα,
Ἅιδου τ' ἐρεμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
πατέρα σόν· Ἑλλὰς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ.
ὧν ἀντιδοῦναί σ' οἶδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν,
μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
τῶν σῶν ἀποσπασθέντες ἐκπεσεῖν χθονός.
σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν, χωρὶς ἐν πόλει κακὸν,
ἱκέτας ἀλήτας συγγενεῖς, οἴμοι κακῶν,
βλέψον πρὸς αὐτοὺς βλέψον, ἕλκεσθαι βίᾳ.
ἀλλ' ἄντομαί σε, καὶ καταστέφω, χεροῖν

καὶ πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀτιμάσῃς
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐς χέρας λαβών.
γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενής, γενοῦ φίλος,
πατήρ, ἀδελφός, δεσπότης· ἅπαντα γὰρ
ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.
ΧΟ. ᾤκτειρ' ἀκούσας τούσδε συμφορᾶς, ἄναξ.
τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην
νῦν δὴ μάλιστ' ἐσεῖδον· οἵδε γὰρ πατρὸς
ἐσθλοῦ γεγῶτες δυστυχοῦσ' ἀναξίως.
ΔΗ. τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί,
Ἰόλαε, τούσδε μὴ παρώσασθαι ξένους·
τὸ μὲν μέγιστον Ζεύς, ἐφ' οὗ σὺ βώμιος
θακεῖς νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν,
τὸ συγγενές τε καὶ τὸ προὐφείλειν καλῶς
πράσσειν παρ' ἡμῶν τούσδε πατρῴαν χάριν,
τό τ' αἰσχρόν, οὗπερ δεῖ μάλιστα φροντίσαι·
εἰ γὰρ παρήσω τόνδε συλᾶσθαι βίᾳ
ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, οὐκ ἐλευθέραν
οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν, Ἀργείοις δ' ὄκνῳ
ἱκέτας προδοῦναι· καὶ τόδ' ἀγχόνης πέλας.
ἀλλ' ὤφελες μὲν εὐτυχέστερον μολεῖν·
ὅμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς ὅπως σέ τις
σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσει βίᾳ.
σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
πρὸς τοῖσδέ τ', εἴ τι τοισίδ' ἐγκαλεῖ ξένοις,
δίκης κυρήσει· τούσδε δ' οὐκ ἄξεις ποτέ.
ΚΟ. οὐκ, ἢν δίκαιον ᾖ τε καὶ νικῶ λόγῳ;
ΔΗ. καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίᾳ;
ΚΟ. οὔκουν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρόν, ἀλλὰ σοὶ βλάβος.
ΔΗ. ἐμοί γ', ἐάν σοι τούσδ' ἐφέλκεσθαι μεθῶ.
ΚΟ. σὺ δ' ἐξόριζε, κᾆτ' ἐκεῖθεν ἄξομεν.
ΔΗ. σκαιὸς πέφυκας, τοῦ θεοῦ πλείω φρονῶν.
ΚΟ. δεῦρ', ὡς ἔοικε, τοῖς κακοῖσι φευκτέον.
ΔΗ. ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἕδρα.

ΚΟ. ταῦτ' οὐ δοκήσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
ΔΗ. οὔκουν ἐγὼ τῶν ἐνθάδ' εἰμὶ κύριος;
ΚΟ. βλάπτων ἐκείνους μηδέν, ἢν σὺ σωφρονῇς.
ΔΗ. βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μιαίνοντος θεούς.
ΚΟ. οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν.
ΔΗ. κἀγὼ τοιοῦτος· τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.
ΚΟ. ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβών.
ΔΗ. οὐκ ἆρ' ἐς Ἄργος ῥᾳδίως ἄπει πάλιν.
ΚΟ. πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἴσομαι.
ΔΗ. κλαίων ἄρ' ἅψει τῶνδε, κοὐκ ἐς ἀμβολάς.
ΧΟ. μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσῃς θενεῖν.
ΔΗ. εἰ μή γ' ὁ κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
ΧΟ. ἄπελθε· καὶ σὺ τοῦδε μὴ θίγῃς, ἄναξ.
ΚΟ. στείχω· μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
ἥξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν
πάγχαλκον αἰχμὴν δεῦρο· μυρίοι δέ με
μένουσιν ἀσπιστῆρες, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ
αὐτὸς στρατηγῶν· Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις
καραδοκῶν τἀνθένδε τέρμασιν μένει.
λαμπρὸς δ' ἀκούσας σὴν ὕβριν φανήσεται
σοὶ καὶ πολίταις γῇ τε τῇδε καὶ φυτοῖς·
μάτην γὰρ ἥβην ὧδέ γ' ἂν κεκτῴμεθα
πολλὴν ἐν Ἄργει, μή σε τιμωρούμενοι.
ΔΗ. φθείρου· τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες αἰσχύνας ἐμὲ
ἄξειν βίᾳ τούσδ'· οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
ὑπήκοον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.
ΧΟ. ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις πελάσαι
στρατὸν Ἀργείων· μάλα δ' ὀξὺς Ἄρης
ὁ Μυκηναίων,
ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ μᾶλλον ἔτ' ἢ πρίν.
πᾶσι γὰρ οὗτος κήρυξι νόμος,
δὶς τόσα πυργοῦν τῶν γιγνομένων.
πόσα νιν λέξειν βασιλεῦσι δοκεῖς,

ὡς δείν᾽ ἔπαθεν καὶ παρὰ μικρὸν
ψυχὴν ἦλθεν διακναῖσαι.

ΙΟ. οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας,
ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι,
γαμεῖν τ᾽ ἀπ᾽ ἐσθλῶν· ὃς δὲ νικηθεὶς πόθῳ
κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
τέκνοις ὄνειδος οὕνεχ᾽ ἡδονῆς λιπεῖν.
τὸ δυστυχὲς γὰρ ηὑγένει᾽ ἀμύνεται
τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν
ἐς τοὔσχατον πεσόντες εὕρομεν φίλους
καὶ ξυγγενεῖς τούσδ᾽, οἳ τοσῆσδ᾽ οἰκουμένης
Ἑλληνίδος γῆς τῶνδε προὔστησαν μόνοι.
δότ᾽, ὦ τέκν᾽, αὐτοῖς χεῖρα δεξιὰν δότε,
ὑμεῖς τε παισί, καὶ πέλας προσέλθετε.
ὦ παῖδες, ἐς μὲν πεῖραν ἤλθομεν φίλων,
ἢν δ᾽ οὖν ποθ᾽ ὑμῖν νόστος ἐς πάτραν φανῇ,
καὶ δώματ᾽ οἰκήσητε καὶ τιμὰς πατρὸς,
σωτῆρας ἀεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
καὶ μήποτ᾽ ἐς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθαι δόρυ,
μεμνημένοι τῶνδ᾽, ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν
πασῶν νομίζετ᾽. ἄξιόν γ᾽ ὑμῖν σέβειν
οἳ γῆν τοσήνδε καὶ Πελασγικὸν λεὼν
ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες· ἀλλ᾽ ὅμως
οὐκ ἐξέδωκαν, οὐδ᾽ ἀπήλασαν χθονός.
ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανὼν, ὅταν θάνω,
πολλῷ σ᾽ ἐπαίνῳ Θησέως, ὦ τᾶν, πέλας
ὑψηλὸν ἀρῶ καὶ λέγων τάδ᾽ εὐφρανῶ,
ὡς εὖ τ᾽ ἐδέξω καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
τοῖς Ἡρακλείοις, εὐγενὴς δ᾽ ἀν᾽ Ἑλλάδα
σώζεις πατρῴαν δόξαν, ἐξ ἐσθλῶν δὲ φὺς
οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρὸς
παύρων μετ᾽ ἄλλων· ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
εὕροις ἂν ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.

ΧΟ. ἀεί ποθ' ἥδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις
σὺν τῷ δικαίῳ βούλεται προσωφελεῖν.
τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων
ἤνεγκε, καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὁρῶ πέλας.
ΔΗ. σοί τ' εὖ λέλεκται, καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
τοιαῦτ' ἔσεσθαι· μνημονεύσεται χάρις.
κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι,
τάξω θ', ὅπως ἂν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
πολλῇ δέχωμαι χειρί. πρῶτα μὲν σκοποὺς
πέμψω πρὸς αὐτὸν, μὴ λάθῃ με προσπεσών·
ταχὺς γὰρ Ἄργει πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος·
μάντεις τ' ἀθροίσας θύσομαι. σὺ δ' ἐς δόμους
σὺν παισὶ χώρει, Ζηνὸς ἐσχάραν λιπών.
εἰσὶν γὰρ οἳ σοῦ, κἂν ἐγὼ θυραῖος ὦ,
μέριμναν ἕξουσ'. ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους, γέρον.
ΙΟ. οὐκ ἂν λίποιμι βωμόν. ἑζόμεσθα δὴ
ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν·
ὅταν δ' ἀγῶνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
ἴμεν πρὸς οἴκους· θεοῖσι δ' οὐ κακίοσι
χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ·
τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ, Διὸς δάμαρ,
ἡμῶν δ' Ἀθάνα. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν
καὶ τοῦθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν·
νικωμένη γὰρ Παλλὰς οὐκ ἀνέξεται.
ΧΟ. εἰ σὺ μέγ' αὐχεῖς, ἕτεροι
σοῦ πλέον οὐ μέλονται,
ὦ ξεῖν', Ἀργόθεν ἐλθών·
μεγαληγορίαισιν δέ γ' ἐμὰς
φρένας οὐ φοβήσεις.
μήπω ταῖς μεγάλαισιν οὕτω
καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις
εἴη. σύ τ' ἄφρων ὅ τ' Ἄργει
Σθενέλου τύραννος·
ὃς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν

οὐδὲν ἐλάσσον' Ἄργους,
θεῶν ἱκτῆρας ἀλάτας
καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντισχομένους
ξένος ὢν βιαίως
ἕλκεις, οὐ βασιλεῦσιν εἴξας,
οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰπών.
ποῦ ταῦτα καλῶς ἂν εἴη
παρά γ' εὖ φρονοῦσιν;
εἰρήνα μὲν ἔμοιγ' ἀρέσκει·
σὺ δ', ὦ κακόφρων ἄναξ,
λέγω, εἰ πόλιν ἥξεις,
οὐκ οὕτως ἃ δοκεῖς κυρήσεις.
οὐ σοὶ μόνῳ ἔγχος, οὐδ'
ἰτέα κατάχαλκός [ἐστιν.]
ἀλλ', ὦ πολέμων ἐραστὰ,
μή μοι δορὶ συνταράξῃς
τὰν εὖ χαρίτων ἔχουσαν
πόλιν, ἀλλ' ἀνάσχου.

ΙΟ. ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
ἥκεις; νέον τι πολεμίων λέγεις πέρι;
μέλλουσιν ἢ πάρεισιν ἢ τί πυνθάνει;
οὐ γάρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγος·
ὁ γὰρ στρατηγὸς εὐτυχὴς τὰ πρόσθεν ὢν
εἶσιν, σάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν
ἐς τὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ τῶν φρονημάτων
ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

ΔΗ. ἥκει στράτευμ' Ἀργεῖον Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ.
ἐγώ νιν αὐτὸς εἶδον. ἄνδρα γὰρ χρεὼν,
ὅστις στρατηγεῖν φησ' ἐπίστασθαι καλῶς,
οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὁρᾶν.
πεδία μὲν οὖν γῆς ἐς τάδ' οὐκ ἐφῆκέ πω
στρατὸν, λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος
σκοπεῖ, δόκησιν δὴ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι,
ποίᾳ προσάξει στρατόπεδον τὰ νῦν δορὸς,

ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆσδ' ἱδρύσεται χθονός.
καὶ τἀμὰ μέντοι πάντ' ἄραρ' ἤδη καλῶς·
πόλις τ' ἐν ὅπλοις σφάγιά θ' ἡτοιμασμένα
ἕστηκεν οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν,
θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο,
τροπαῖά τ' ἐχθρῶν καὶ πόλει σωτήρια.
χρησμῶν δ' ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν ἁλίσας
ἤλεγξα καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα
λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
καὶ τῶν μὲν ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτων
πόλλ'· ἓν δὲ πάντων γνῶμα ταυτὸν ἐμπρέπει·
σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρῃ
Δήμητρος, ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς.
ἐγὼ δ' ἔχω μέν, ὡς ὁρᾷς, προθυμίαν
τοσήνδ' ἐς ὑμᾶς· παῖδα δ' οὔτ' ἐμὴν κτενῶ
οὔτ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
ἄκονθ'· ἑκὼν δὲ τίς κακῶς οὕτω φρονεῖ,
ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα;
καὶ νῦν πικρὰς ἂν συστάσεις ἂν εἰσίδοις,
τῶν μὲν λεγόντων ὡς δίκαιον ἦν ξένοις
ἱκέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμὴν
κατηγορούντων· εἰ δὲ δὴ δράσω τόδε,
οἰκεῖος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται.
ταῦτ' οὖν ὅρα σὺ καὶ συνεξεύρισχ' ὅπως
αὐτοί τε σωθήσεσθε καὶ πέδον τόδε,
κἀγὼ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω·
ἀλλ' ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι.

ΧΟ. ἀλλ' ἦ πρόθυμον οὖσαν οὐκ ἐᾷ θεὸς
ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρῄζουσαν πόλιν;

ΙΟ. ὦ τέκν', ἔοιγμεν ναυτίλοισιν, οἵτινες
χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος
ἐς χεῖρα γῇ συνῆψαν, εἶτα χερσόθεν
πνοαῖσιν ἠλάθησαν ἐς πόντον πάλιν.

οὕτω δὲ χἠμεῖς τῆσδ' ἀπωθούμεσθα γῆς,
ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες, ὡς σεσωσμένοι.
οἴμοι· τί δῆτ' ἔτερψας ὦ τάλαινά με
ἐλπὶς τότ', οὐ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
συγγνωστὰ γάρτοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει
κτείνειν πολιτῶν παῖδας. αἰνέσας δ' ἔχω
καὶ τἀνθάδ'· εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
πράσσειν ἔμ', οὔτοι σοί γ' ἀπόλλυται χάρις.
ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι.
ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν;
ποῖον δὲ γαίας ἕρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
ὀλούμεθ', ὦ τέκν', ἐκδοθησόμεσθα δή.
κἀμοῦ μὲν οὐδὲν εἴ με χρὴ θανεῖν μέλει,
πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανών.
ὑμᾶς δὲ κλαίω καὶ κατοικτείρω, τέκνα,
καὶ τὴν γεραιὰν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν·
τλήμων δὲ κἀγώ, πολλὰ μοχθήσας μάτην.
χρῆν χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας
πεσόντας αἰσχρῶς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον.
ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι σύμπραξον; οὐχ ἅπασα γὰρ
πέφευγεν ἐλπὶς τῶνδέ μοι σωτηρίας.
ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἄναξ,
καὶ μήτε κινδύνευε σωθήτω τέ μοι
τέκν'· οὐ φιλεῖν δεῖ τὴν ἐμὴν ψυχήν· ἴτω.
μάλιστα δ' Εὐρυσθεύς με βούλοιτ' ἂν λαβὼν
τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον καθυβρίσαι·
σκαιὸς γὰρ ἀνήρ. τοῖς σοφοῖς δ' εὐκτὸν σοφῷ
ἔχθραν συνάπτειν, μὴ 'μαθεῖ φρονήματι·
πολλῆς γὰρ αἰδοῦς κἀτυχής τις ἂν τύχοι.

ΧΟ. ὦ πρέσβυ, μή νυν τήνδ' ἐπαιτιῶ πόλιν·
τάχ' ἂν γὰρ ἡμῖν κέρδος, ἀλλ' ὅμως κακὸν
γένοιτ' ὄνειδος ὡς ξένους προὐδώκαμεν.

ΔΗ. γενναῖα μὲν τάδ' εἶπας, ἀλλ' ἀμήχανα.

οὐ σοῦ χατίζων δεῦρ' ἄναξ στρατηλατεῖ,
τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πλέον
θανόντος; ἀλλὰ τούσδε βούλεται κτανεῖν.
δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς
νεανίαι τε καὶ πατρὸς μεμνημένοι
λύμας· ἃ κεῖνον πάντα προσκοπεῖν χρεών.
ἀλλ' εἴ τιν' ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
βουλὴν, ἑτοίμαζ', ὡς ἔγωγ' ἀμήχανος
χρησμῶν ἀκούσας εἰμὶ καὶ φόβου πλέως.

ΜΑΚΑΡΙΑ.

ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς
προσθῆτε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι·
γυναικὶ γὰρ σιγή τε καὶ τὸ σωφρονεῖν
κάλλιστον, εἴσω θ' ἥσυχον μένειν δόμων.
τῶν σῶν δ' ἀκούσασ', Ἰόλεως, στεναγμάτων,
ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεύειν γένους.
ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος· μέλει δέ μοι
μάλιστ' ἀδελφῶν τῶνδε, κἀμαυτῆς πέρι
θέλω πυθέσθαι, μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.

ΙΟ. ὦ παῖ, μάλιστα σ' οὐ νεωστὶ δὴ τέκνων
τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
ἡμῖν δὲ δόξας εὖ προχωρῆσαι δόμος
πάλιν μεθέστηκ' αὖθις ἐς τἀμήχανον·
χρησμῶν γὰρ ᾠδούς φησι σημαίνειν ὅδε,
οὐ ταῦρον οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένον
σφάξαι κελεύειν πατρὸς ἥτις εὐγενοῦς,
εἰ χρὴ μὲν ἡμᾶς, χρὴ δὲ τήνδ' εἶναι πόλιν.
ταῦτ' οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
σφάζειν ὅδ' αὑτοῦ φησιν οὔτ' ἄλλου τινός.
κἀμοὶ λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως,
εἰ μή τι τούτων ἐξαμηχανήσομεν,
ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὑρίσκειν τινὰ,
αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα.

ΜΑ. ἐν τῷδε κἀχόμεσθα σωθῆναι λόγῳ;
ΙΟ. ἐν τῷδε, τἄλλα γ' εὐτυχῶς πεπραγότες.
ΜΑ. μή νυν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργεῖον δόρυ·
ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
θνῄσκειν ἑτοίμη καὶ παρίστασθαι σφαγῇ.
τί φήσομεν γάρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
κίνδυνον ἡμῶν οὕνεκ' αἴρεσθαι μέγαν,
αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνους,
παρὸν σεσῶσθαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
στένειν μὲν ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
πατρὸς δ' ἐκείνου φύντας οὗ πεφύκαμεν,
κακοὺς ὁρᾶσθαι· ποῦ τάδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει;
κάλλιον, οἶμαι, τῆσδ', ἃ μὴ τύχοι ποτὲ,
πόλεως ἁλούσης χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν,
κἄπειτα δεινὰ πατρὸς οὖσαν εὐγενοῦς
παθοῦσαν Ἅιδην μηδὲν ἧσσον εἰσιδεῖν.
ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆσδ' ἀλητεύσω χθονὸς,
κοὐκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ', ἐὰν δή τις λέγῃ,
τί δεῦρ' ἀφίκεσθ' ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις,
αὐτοὶ φιλοψυχοῦντες; ἔξιτε χθονός·
κακοὺς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσωφελήσομεν.
ἀλλ' οὐδὲ μέντοι, τῶνδε μὲν τεθνηκότων,
αὐτὴ δὲ σωθεῖσ', ἐλπίδ' εὖ πράξειν ἔχω·
πολλοὶ γὰρ ἤδη τῇδε προὔδοσαν φίλους.
τίς γὰρ κόρην ἔρημον ἢ δάμαρτ' ἔχειν
ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
οὐκοῦν θανεῖν ἄμεινον ἢ τούτων τυχεῖν
ἀναξίαν. ἄλλῃ δὲ καὶ πρέπει τινὶ
μᾶλλον τάδ', ἥτις μὴ 'πίσημος ὡς ἐγώ.
ἡγεῖσθ' ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε,
καὶ στεμματοῦτε καὶ κατάρχεσθ', εἰ δοκεῖ·
νικᾶτε δ' ἐχθρούς· ἥδε γὰρ ψυχὴ πάρα
ἑκοῦσα κοὐκ ἄκουσα· κἀξαγγέλλομαι

θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε κἀμαυτῆς ὕπερ.
εὕρημα γάρτοι μὴ φιλοψυχοῦσ᾽ ἐγὼ
κάλλιστον εὕρηκ᾽, εὐκλεῶς λιπεῖν βίον.
ΧΟ. φεῦ φεῦ, τί λέξω, παρθένου μέγαν λόγον
κλύων, ἀδελφῶν ἣ πάρος θέλει θανεῖν;
τούτων τίς ἂν λέξειε γενναίους λόγους
μᾶλλον, τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
ΙΟ. ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ᾽ ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα,
ἀλλ᾽ ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
πέφυκας Ἡρακλῆος· οὐδ᾽ αἰσχύνομαι
τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ᾽ ἀλγύνομαι.
ἀλλ᾽ ᾗ γένοιτ᾽ ἂν ἐνδικωτέρως φράσω·
πάσας ἀδελφὰς τῆσδε δεῦρο χρὴ καλεῖν,
κᾆθ᾽ ἡ λαχοῦσα θνησκέτω γένους ὕπερ·
σὲ δ᾽ οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.
ΜΑ. οὐκ ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχοῦσ᾽ ἐγώ·
χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξῃς, γέρον.
ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἐνδέχεσθε, καὶ βούλεσθέ μοι
χρῆσθαι προθύμῳ, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
δίδωμ᾽ ἑκοῦσα τοῖσδ᾽, ἀναγκασθεῖσα δ᾽ οὔ.
ΙΟ. φεῦ.
ὅδ᾽ αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος·
κἀκεῖνος ἦν ἄριστος, ἀλλ᾽ ὑπερφέρεις
τόλμῃ τε τόλμαν καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον.
οὐ μὴν κελεύω γ᾽, οὐδ᾽ ἀπεννέπω, τέκνον,
θνήσκειν σ᾽· ἀδελφοὺς δ᾽ ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.
ΜΑ. σοφῶς κελεύεις· μὴ τρέσῃς μιάσματος
τοὐμοῦ μετασχεῖν, ἀλλ᾽ ἐλευθέρως θάνω.
ἕπου δὲ, πρέσβυ· σῇ γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ
θέλω· πέπλοις δὲ σῶμ᾽ ἐμὸν κρύψον παρών·
ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἶμ᾽ ἐγὼ,
εἴπερ πέφυκα πατρὸς οὗπερ εὔχομαι.
ΙΟ. οὐκ ἂν δυναίμην σῷ παρεστάναι μόρῳ.
ΜΑ. σὺ δ᾽ ἀλλὰ τοῦδε χρῄζε, μή μ᾽ ἐν ἀρσένων,

ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.
ΧΟ. ἔσται τάδ', ὦ τάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
κἀμοὶ τόδ' αἰσχρὸν, μή σε κοσμῆσαι καλῶς,
πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας
καὶ τοῦ δικαίου· τλημονεστάτην δὲ σὲ
πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
ἀλλ' εἴ τι βούλει τούσδε τὸν γέροντά τε,
χώρει προσειποῦσ' ὕστατον πρόσφθεγμα δή.
ΜΑ. ὦ χαῖρε, πρέσβυ, χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
τοιούσδε τούσδε παῖδας, ἐς τὸ πᾶν σοφοὺς,
ὥσπερ σύ· μηδὲν μᾶλλον· ἀρκέσουσι γάρ.
πειρῶ δὲ σῶσαι μὴ θανεῖν πρόθυμος ὤν·
σοὶ παῖδές ἐσμεν· σαῖν χεροῖν τεθράμμεθα.
ὁρᾷς δὲ κἀμὲ τὴν ἐμὴν ὥραν γάμου
διδοῦσαν ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην.
ὑμεῖς τ', ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία,
εὐδαιμονοῖτε, καὶ γένοιθ' ὑμῖν ὅσων
ἡ 'μὴ πάροιθεν καρδία σφαγήσεται.
καὶ τὸν γέροντα τήν τ' ἔσω γραῖαν δόμων
τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ
ξένους τε τούσδε. κἂν ἀπαλλαγὴ πόνων
καὶ νόστος ὑμῖν εὑρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
μέμνησθε τὴν σώτειραν ὡς θάψαι χρεών·
κάλλιστά τοι δίκαιον· οὐ γὰρ ἐνδεὴς
ὑμῖν παρέστην, ἀλλὰ προὔθανον γένους.
τάδ' ἀντὶ παίδων ἐστί μοι κειμήλια
καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός·
εἴη γε μέντοι μηδέν. εἰ γὰρ ἕξομεν
κἀκεῖ μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
οὐκ οἶδ' ὅποι τις τρέψεται· τὸ γὰρ θανεῖν
κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.
ΙΟ. ἀλλ', ὦ μέγιστον ἐκπρέπουσ' εὐψυχίᾳ,
πασῶν γυναικῶν, ἴσθι, τιμιωτάτη
καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν καὶ θανοῦσ' ἔσει πολύ·

καὶ χαῖρε· δυσφημεῖν γὰρ ἅζομαι θεὰν,
ᾗ σὸν κατῆρκται σῶμα, Δήμητρος κόρην.
ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· λύεται μέλη
λύπῃ· λάβεσθε κεἰς ἕδραν μ' ἐρείσατε
αὐτοῦ πέπλοισι τοῖσδε κρύψαντες, τέκνα.
ὡς οὔτε τούτοις ἥδομαι πεπραγμένοις,
χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος οὐ βιώσιμον·
μείζων γὰρ ἄτη· συμφορὰ δὲ καὶ τάδε.

ΧΟ. οὔτινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον, οὐ βαρύποτμον
ἄνδρα γενέσθαι,
οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ βεβάναι δόμον
εὐτυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλαν ἄλλα
μοῖρα διώκει·
τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισε,
τὸν δ' ἀλήταν εὐδαίμονα τεύχει.
μόρσιμα δ' οὔτι φυγεῖν θέμις· οὐ σοφίᾳ τις ἀπώσεται·
ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος ἀεὶ πόνον ἕξει.
ἀλλὰ σὺ μὴ προπίτνων τὰ θεῶν φέρε, μηδ' ὑπεράλγει
φροντίδα λύπᾳ·
εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος
ἁ μελέα πρό τ' ἀδελφῶν καὶ γᾶς,
οὐδ' ἀκλεής νιν
δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται·
ἁ δ' ἀρετὰ βαίνει διὰ μόχθων·
ἄξια μὲν πατρὸς, ἄξια δ' εὐγενίας τάδε γίγνεται.
εἰ δὲ σέβεις θανάτους ἀγαθῶν, μετέχω σοι.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ὦ τέκνα, χαίρετ'. Ἰόλεως δὲ ποῦ γέρων
μήτηρ τε πατρὸς τῆσδ' ἕδρας ἀποστατεῖ;

ΙΟ. πάρεσμεν, οἵα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.

ΘΕ. τί χρῆμα κεῖσαι καὶ κατηφὲς ὄμμ' ἔχεις;

ΙΟ. φροντίς τις ἦλθ' οἰκεῖος, ᾗ συνεσχόμην.

ΘΕ. ἔπαιρέ νυν σεαυτὸν, ὄρθωσον κάρα.

ΙΟ. γέροντές ἐσμεν κοὐδαμῶς ἐρρώμεθα.

ΘΕ. ἥκω γε μέντοι χάρμα σοι φέρων μέγα.
ΙΟ. τίς δ' εἶ σύ; ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;
ΘΕ. Ὕλλου πενέστης· οὔ με γιγνώσκεις ὁρῶν;
ΙΟ. ὦ φίλταθ', ἥκεις ἆρα σωτὴρ νῷν βλάβης;
ΘΕ. μάλιστα· καὶ πρός γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.
ΙΟ. ὦ μῆτερ ἐσθλοῦ παιδὸς, Ἀλκμήνην λέγω,
ἔξελθ', ἄκουσον τούσδε φιλτάτους λόγους.
πάλαι γὰρ ὠδίνουσα τῶν ἀφιγμένων
ψυχὴν ἐτήκου νόστος εἰ γενήσεται.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

τί χρῆμ' ἀΰτῆς πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος;
Ἰόλαε, μῶν τίς σ' αὖ βιάζεται παρὼν
κήρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενὴς μὲν ἥ γ' ἐμὴ
ῥώμη, τοσόνδε δ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν, ξένε,
οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τούσδ' ἐμοῦ ζώσης ποτέ.
ἦ τἄρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσθίξεις χερὶ,
δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιεῖ.
ΙΟ. θάρσει, γεραιὰ, μὴ τρέσῃς, οὐκ Ἀργόθεν
κήρυξ ἀφῖκται, πολεμίους λόγους ἔχων.
ΑΛ. τί γὰρ βοὴν ἔστησας ἄγγελον φόβου;
ΙΟ. σὲ, πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαίης πέλας.
ΑΛ. οὐκ ᾖσμεν ἡμεῖς ταῦτα· τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
ΙΟ. ἥκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.
ΑΛ. ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
ἀτὰρ τί χώρᾳ τῇδε προσβαλὼν πόδα
ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ
σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;
ΘΕ. στρατὸν καθίζει τάσσεταί θ' ὃν ἦλθ' ἔχων.
ΑΛ. τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δή.
ΙΟ. μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.
ΘΕ. τί δῆτα βούλει τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;
ΙΟ. πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;
ΘΕ. πολλούς· ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.

ΙΟ. ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι.
ΘΕ. ἴσασι· καὶ δὴ λαιὸν ἕστηκεν κέρας.
ΙΟ. ἤδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός;
ΘΕ. καὶ δὴ παρῆκται σφάγια τάξεων ἑκάς.
ΙΟ. πόσον τι δ' ἔστ' ἄπωθεν Ἀργεῖον δόρυ;
ΘΕ. ὥστ' ἐξορᾶσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς.
ΙΟ. τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;
ΘΕ. ᾐκάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
ἀλλ' εἶμ'· ἐρήμους δεσπότας τοὐμὸν μέρος
οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
ΙΟ. κἄγωγε σὺν σοί· ταὐτὰ γὰρ φροντίζομεν,
φίλοις παρόντες, ὡς ἔοιγμεν, ὠφελεῖν.
ΘΕ. ἥκιστα πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.
ΙΟ. καὶ μὴ μετασχεῖν γ' ἀλκίμου μάχης φίλοις;
ΘΕ. οὐκ ἔστ' ἐν ὄψει τραῦμα, μὴ δρώσης χερός.
ΙΟ. τί δ'; οὐ θένοιμι κἂν ἐγὼ δι' ἀσπίδος;
ΘΕ. θένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.
ΙΟ. οὐδεὶς ἔμ' ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
ΘΕ. οὐκ ἔστιν, ὦ τᾶν, ἥ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.
ΙΟ. ἀλλ' οὖν μαχοῦμαί γ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοσι.
ΘΕ. σμικρὸν τὸ σὸν σήκωμα προστίθης φίλοις.
ΙΟ. μή τοί μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.
ΘΕ. δρᾶν μὲν σύ γ' οὐχ οἷός τε, βούλεσθαι δ' ἴσως.
ΙΟ. ὡς μὴ μενοῦντα τἄλλα σοι λέγειν πάρα.
ΘΕ. πῶς οὖν ὁπλίταις τευχέων ἄτερ φανεῖ;
ΙΟ. ἔστ' ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ' ὅπλα
τοῖσδ', οἷσι χρησόμεσθα κἀποδώσομεν
ζῶντες· θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω κἀπὸ πασσάλων ἑλὼν
ἔνεγκ' ὁπλίτην κόσμον ὡς τάχιστά μοι.
αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε,
τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλίᾳ μένειν.
ΧΟ. λῆμα μὲν οὔπω στόρνυσι χρόνος
τὸ σόν, ἀλλ' ἡβᾷ· σῶμα δὲ φροῦδον.

τί πονεῖς ἄλλως; ἃ σὲ μὲν βλάψει,
σμικρὰ δ' ὀνήσει πόλιν ἡμετέραν.
χρὴ γνωσιμαχεῖν σὴν ἡλικίαν,
τὰ δ' ἀμήχαν' ἐᾶν. οὐκ ἔστιν ὅπως
ἥβην κτήσει πάλιν αὖθις.

ΑΛ. τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὢν
λιπεῖν μ' ἔρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
ΙΟ. ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρὴ τούτων μέλειν.
ΑΛ. τί δ', ἢν θάνῃς σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
ΙΟ. παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.
ΑΛ. ἢν δ' οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήσωνται τύχῃ;
ΙΟ. οἵδ' οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι.
ΑΛ. τοσόνδε γάρτοι θάρσος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.
ΙΟ. καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν, οἶδ' ἐγώ, μέλει πόνων.
ΑΛ. φεῦ·
Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεται κακῶς·
εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐμέ.
ΘΕ. ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾷς παντευχίαν,
φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας.
ὡς ἐγγὺς ἀγών, καὶ μάλιστ' Ἄρης στυγεῖ
μέλλοντας· εἰ δὲ τευχέων φοβεῖ βάρος,
νῦν μὲν πορεύου γυμνός, ἐν δὲ τάξεσιν
κόσμῳ πυκάζου τῷδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως.
ΙΟ. καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχων
τεύχη κόμιζε, χειρὶ δ' ἔνθες ὀξύην,
λαιόν τ' ἔπαιρε πῆχυν, εὐθύνων πόδα.
ΘΕ. ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὁπλίτην χρεών;
ΙΟ. ὄρνιθος οὕνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.
ΘΕ. εἴθ' ἦσθα δυνατὸς δρᾶν ὅσον πρόθυμος εἶ.
ΙΟ. ἔπειγε· λειφθεὶς δεινὰ πείσομαι μάχης.
ΘΕ. σύ τοι βραδύνεις κοὐκ ἐγὼ δοκῶν τι δρᾶν.
ΙΟ. οὔκουν ὁρᾷς μου κῶλον ὡς ἐπείγεται;
ΘΕ. ὁρῶ δοκοῦντα μᾶλλον ἢ σπεύδοντά σε.
ΙΟ. οὐ ταὐτὰ λέξεις, ἡνίκ' ἂν λεύσσῃς μ' ἐκεῖ.

ΘΕ. τί δρῶντα; βουλοίμην δ' ἂν εὐτυχοῦντά γε.
ΙΟ. δι' ἀσπίδος θείνοντα πολεμίων τινά.
ΘΕ. εἰ δήποθ' ἥξομέν γε. τοῦτο γὰρ φόβος.
ΙΟ. φεῦ·
εἴθ', ὦ βραχίων, οἷον ἡβήσαντά σε
μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἡνίκα ξὺν Ἡρακλεῖ
Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
τοιοῦτος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυσθέως
θείην· ἐπεί τοι καὶ κακὸς μένειν δόρυ.
ἔστιν δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον,
εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
τὸν εὐτυχοῦντα πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς.
ΧΟ. γᾶ καὶ παννύχιος σελάνα
καὶ λαμπρόταται θεοῦ
φαεσίμβροτοι αὐγαί,
ἀγγελίαν μοι ἐνέγκατε,
ἰαχήσατε δ' οὐρανῷ
καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν
γλαυκᾶς ἐν Ἀθάνας.
μέλλω τᾶς πατριώτιδος γᾶς,
μέλλω περὶ τῶν δόμων
ἱκέτας ὑποδεχθείς,
κίνδυνον πολιῷ τεμεῖν σιδάρῳ.
δεινὸν μὲν πόλιν ὡς Μυκήνας
εὐδαίμονα καὶ δορὸς
πολυαίνετον ἀλκᾷ
μῆνιν ἐμᾷ χθονὶ κεύθειν·
κακὸν δ', ὦ πόλις, εἰ ξένους
ἱκτῆρας παραδώσομεν,
κελεύσιμον Ἄργος.
Ζεύς μοι ξύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι,
Ζεύς μοι χάριν ἐνδίκως
ἔχει· οὔποτε θνατῶν
ἥσσονές ποτ' ἂν εἴτ' ἐμοῦ φανοῦνται.

ἀλλ', ὦ πότνια, σὸν γὰρ οὖδας
γᾶς σὸν καὶ πόλις, ἇς σὺ μάτηρ
δέσποινά τε καὶ φύλαξ,
πόρευσον ἄλλᾳ τὸν οὐ δικαίως
τᾷδ' ἐπάγοντα δορύσσοντα
στρατὸν Ἀργόθεν· οὐ γὰρ ἐμᾷ γ' ἀρετᾷ
δίκαιός εἰμ' ἐκπεσεῖν μελάθρων.
ἐπεί σοι πολύθυτος ἀεὶ
τιμὰ κραίνεται, οὐδὲ λήθει
μηνῶν φθινὰς ἁμέρα,
νέων τ' ἀοιδαὶ χορῶν τε μολπαί.
ἀνεμόεντι δὲ γᾶς ὄχθῳ
ὀλολύγματα παννυχίοις ὑπὸ παρ-
θένων ἰαχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

ΘΕ. δέσποινα, μύθους σοί τε συντομωτάτους
κλύειν ἐμοί τε τῷδε καλλίστους, φέρω.
νικῶμεν ἐχθρούς, καὶ τροπαῖ' ἱδρύεται
παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.

ΑΛ. ὦ φίλταθ', ἥδε σ' ἡμέρα διήλασεν
ἠλευθερῶσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
μιᾶς δέ μ' οὔπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς·
φόβος γὰρ εἴ μοι ζῶσιν οὓς ἐγὼ θέλω.

ΘΕ. ζῶσιν μέγιστόν γ' εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.

ΑΛ. ὁ μὲν γέρων οὐκ ἔστιν Ἰόλεως ὅδε;

ΘΕ. μάλιστα, πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δή.

ΑΛ. τί δ' ἔστι; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο;

ΘΕ. νέος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος αὖθις αὖ.

ΑΛ. θαυμάστ' ἔλεξας· ἀλλά σ' εὐτυχῆ φίλων
μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

ΘΕ. εἷς μου λόγος σοι πάντα σημαίνει τάδε·
ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὁπλίτην στρατὸν
κατὰ στόμ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων ποδα,
ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός.

κἄπειτ᾽ ἔλεξεν, ὦ στρατήγ᾽, ὃς Ἀργόθεν
ἥκεις, τί τήνδε γαῖαν οὐκ εἰάσαμεν;
καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσει κακὸν
ἀνδρὸς στερήσας· ἀλλ᾽ ἐμοὶ μόνος μόνῳ
μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἐμοὶ
τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες.
στρατὸς δ᾽ ἐπῄνεσ᾽, ἔς τ᾽ ἀπαλλαγὰς πόνων
καλῶς λελέχθαι μῦθον ἔς τ᾽ εὐψυχίαν.
ὁ δ᾽ οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγων
οὔτ᾽ αὐτὸς αὑτοῦ δειλίαν, στρατηγὸς ὤν,
ἐλθεῖν ἐτόλμησ᾽ ἐγγὺς ἀλκίμου δορὸς,
ἀλλ᾽ ἦν κάκιστος· εἶτα τοιοῦτος γεγὼς
τοὺς Ἡρακλείους ἦλθε δουλώσων γόνους.
Ὕλλος μὲν οὖν ἀπῴχετ᾽ ἐς τάξιν πάλιν·
μάντεις δ᾽, ἐπειδὴ μονομάχου δι᾽ ἀσπίδος
διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας,
ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ᾽ ἀφίεσαν
λαιμῶν βροτείων εὐθὺς οὔριον φόνον.
οἱ δ᾽ ἅρματ᾽ εἰσέβαινον, οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἀσπίδων
πλευραῖς ἔκρυπτον πλεύρ᾽· Ἀθηναίων δ᾽ ἄναξ
στρατῷ παρήγγελλ᾽ οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ,
ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ
καὶ τῇ τεκούσῃ νῦν τιν᾽ ἀρκέσαι χρεών.
ὁ δ᾽ αὖ τό τ᾽ Ἄργος μὴ καταισχῦναι θέλειν
καὶ τὰς Μυκήνας συμμάχους ἐλίσσετο.
ἐπεὶ δ᾽ ἐσήμην᾽ ὄρθιον Τυρσηνικῇ
σάλπιγγι, καὶ συνῆψαν ἀλλήλοις μάχην,
πόσον τιν᾽ αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
πόσον τινὰ στεναγμὸν οἰμωγήν θ᾽ ὁμοῦ;
τὰ πρῶτα μέν νυν πίτυλος Ἀργείου δορὸς
ἐρρήξαθ᾽ ἡμᾶς· εἶτ᾽ ἐχώρησαν πάλιν.
τὸ δεύτερον δὲ ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ,
ἀνὴρ δ᾽ ἐπ᾽ ἀνδρὶ στὰς, ἐκαρτέρει μάχῃ·

πολλοὶ δ' ἔπιπτον. ἦν δὲ δύο κελεύσματα,
ὦ τὰς Ἀθήνας, ὦ τὸν Ἀργείων γύην
σπείροντες, οὐκ ἀρήξετ' αἰσχύνην πόλει;
μόλις δὲ πάντα δρῶντες οὐκ ἄτερ πόνων
ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον ἐς φυγὴν δόρυ.
κἀνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὕλλον ἐξορμώμενον
ἰδών, ὀρέξας ἱκέτευσε δεξιὰν
Ἰόλαος ἐμβῆσαί νιν ἵππειον δίφρον.
λαβὼν δὲ χερσὶν ἡνίας Εὐρυσθέως
πώλοις ἐπεῖχε. τἀπὸ τοῦδ' ἤδη κλύων
λέγοιμ' ἂν ἄλλων, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως,
ἠράσαθ' Ἥβῃ Ζηνί θ', ἡμέραν μίαν
νέος γενέσθαι κἀποτίσασθαι δίκην
ἐχθρούς· κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι.
δισσὼ γὰρ ἀστέρ' ἱππικοῖς ἐπὶ ζυγοῖς
σταθέντ' ἔκρυψαν ἅρμα λυγαίῳ νέφει·
σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι
Ἥβην θ'· ὁ δ' ὄρφνης ἐκ δυσαιθρίου νέων
βραχιόνων ἔδειξεν ἡβητὴν τύπον.
αἱρεῖ δ' ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτραις Σκειρωνίσι.
δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας ἀκροθίνιον
κάλλιστον ἥκει τὸν στρατηλάτην ἄγων,
τὸν ὄλβιον πάροιθε· τῇ δὲ νῦν τύχῃ
βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν
θανόντ' ἴδῃ τις· ὡς ἐφήμεροι τύχαι.

ΧΟ. ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
ἐλεύθερον πάρεστιν ἦμαρ εἰσιδεῖν.

ΑΛ. ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲν τἀμ' ἐπεσκέψω κακά·
χάριν δ' ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω.
καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦσ' ἐγὼ

θεοῖς ὁμιλεῖν νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
ὦ τέκνα, νῦν δὴ νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὀλουμένου
Εὐρυσθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρὸς
ὄψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύσετε χθονὸς,
καὶ θεοῖς πατρῴοις θύσεθ', ὧν ἀπειργμένοι
ξένοι πλανήτην εἴχετ' ἄθλιον βίον.
ἀτὰρ τί κεύθων Ἰόλεως σοφόν ποτε
Εὐρυσθέως ἐφείσαθ' ὥστε μὴ κτανεῖν
λέξον· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
ἐχθροὺς λαβόντα μὴ 'ποτίσασθαι δίκην.
ΘΕ. τὸ σὸν προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
κρατοῦντα καὶ σῇ δεσποτούμενον χερί.
οὐ μὴν ἑκόντα γ' αὐτὸν, ἀλλὰ πρὸς βίαν
ἔζευξ' ἀνάγκῃ· καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
ζῶν ἐς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα καὶ δοῦναι δίκην.
ἀλλ', ὦ γεραιὰ, χαῖρε, καὶ μέμνησό μοι
ὃ πρῶτον εἶπας, ἡνίκ' ἠρχόμην λόγου·
ἐλευθέρωσόν μ'· ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρὴ
ἀψευδὲς εἶναι τοῖσι γενναίοις στόμα.
ΧΟ. ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδὺς, εἰ λίγεια
λωτοῦ χάρις εἰνὶ δαιτί.
εἴη δ' εὔχαρις Ἀφροδίτα.
τερπνὸν δέ τι καὶ φίλων ἆρ'
εὐτυχίαν ἰδέσθαι
τῶν πάρος οὐ δοκούντων.
πολλὰ γὰρ τίκτει
Μοῖρα τελεσσιδώτειρ'
Αἰών τε Κρόνου παῖς.
ἔχεις ὁδόν τιν', ὦ πόλις, δίκαιον·
οὐ χρή ποτε τοῦδ' ἀφελέσθαι,
τιμᾶν θεούς· ὁ δὲ μή σε φάσκων
ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
δεικνυμένων ἐλέγχων

τῶνδ᾿· ἐπίσημα γάρτοι
θεὸς παραγγέλλει,
τῶν ἀδίκων παραιρῶν
φρονήματος ἀεί.
ἔστιν ἐν οὐρανῷ βεβακὼς
τεὸς γόνος, ὦ γεραιά,
φεύγει λόγον ὡς τὸν Ἅιδα
δόμον κατέβα, πυρὸς
δεινᾷ φλογὶ σῶμα δαισθεὶς,
Ἥβας τ᾿ ἐρατὸν χροΐζει
λέχος χρυσέαν κατ᾿ αὐλάν.
ὦ Ὑμέναιε, δισσοὺς
παῖδας Διὸς ἠξίωσας.
συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς·
καὶ γὰρ πατρὶ τῶνδ᾿ Ἀθάναν
λέγουσ᾿ ἐπίκουρον εἶναι,
καὶ τούσδε θεᾶς πόλις
καὶ λαὸς ἔσωσε κείνας,
ἔσχεν δ᾿ ὕβριν ἀνδρὸς, ᾧ θυ-
μὸς ἦν πρὸ δίκας βιαίως.
μήποτ᾿ ἐμοὶ φρόνημα
ψυχά τ᾿ ἀκόρεστος εἴη.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

δέσποιν᾿, ὁρᾷς μὲν, ἀλλ᾿ ὅμως εἰρήσεται,
Εὐρυσθέα σοι τόνδ᾿ ἄγοντες ἥκομεν,
ἄελπτον ὄψιν, τῷδέ τ᾿ οὐχ ἧσσον τυχεῖν·
οὐ γάρ ποτ᾿ ηὔχει χεῖρας ἵξεσθαι σέθεν,
ὅτ᾿ ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνῳ σὺν ἀσπίδι
ἔστειχε, μείζω τῆς τύχης φρονῶν πολὺ,
πέρσων Ἀθήνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
δαίμων ἔθηκε καὶ μετέστησεν τύχην.
Ὕλλος μὲν οὖν ὅ τ᾿ ἐσθλὸς Ἰόλεως βρέτας
Διὸς τροπαίου καλλίνικον ἵστασαν·
ἐμοὶ δὲ πρὸς σὲ τόνδ᾿ ἐπιστέλλουσ᾿ ἄγειν,

τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν᾽. ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς
ἥδιστον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχοῦνθ᾽ ὁρᾶν.
ΑΛ. ὦ μῖσος, ἥκεις; εἷλέ σ᾽ ἡ Δίκη χρόνῳ;
πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ᾽ ἐπίστρεψον κάρα,
καὶ τλῆθι τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίον
ἐχθρούς· κρατεῖ γὰρ νῦν γε κοὐ κρατεῖς ἔτι·
ἐκεῖνος εἶ σὺ, βούλομαι γὰρ εἰδέναι,
ὃς πολλὰ μὲν τὸν ὄνθ᾽ ὅπου ᾽στὶ νῦν ἐμὸν
παῖδ᾽ ἠξίωσας, ὦ πανοῦργ᾽, ἐφυβρίσαι;
τί γὰρ σὺ κεῖνον οὐκ ἔτλης καθυβρίσαι;
ὃς καὶ παρ᾽ Ἅιδην ζῶντά νιν κατήγαγες,
ὕδρας λέοντάς τ᾽ ἐξαπολλύναι λέγων
ἔπεμπες; ἄλλα δ᾽ οἷ᾽ ἐμηχανῶ κακὰ
σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι.
κοὐκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον,
ἀλλ᾽ ἐξ ἁπάσης κἀμὲ καὶ τέκν᾽ Ἑλλάδος
ἤλαυνες, ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.
ἀλλ᾽ εὗρες ἄνδρας καὶ πόλισμ᾽ ἐλεύθερον,
οἵ σ᾽ οὐκ ἔδεισαν. δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς.
καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρὴ γὰρ οὐχ ἅπαξ
θνήσκειν σὲ, πολλὰ πήματ᾽ ἐξειργασμένον.
ΑΓ. οὐκ ἔστ᾽ ἀνυστὸν τόνδε σοι κατακτανεῖν.
ΑΛ. ἄλλως ἄρ᾽ αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν.
εἴργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θανεῖν νόμος;
ΑΓ. τοῖς τῆσδε χώρας προστάταισιν οὐ δοκεῖ.
ΑΛ. τί δὴ τόδ᾽; ἐχθροὺς τοισίδ᾽ οὐ καλὸν κτανεῖν;
ΑΓ. οὐχ ὅντιν᾽ ἄν γε ζῶνθ᾽ ἕλωσιν ἐν μάχῃ.
ΑΛ. καὶ ταῦτα δόξανθ᾽ Ὕλλος ἐξηνέσχετο;
ΑΓ. χρῆν δ᾽ αὐτὸν, οἶμαι, τῇδ᾽ ἀπιστῆσαι χθονί.
ΑΛ. χρῆν τόνδε μὴ ζῆν μηδὲ φῶς ὁρᾶν ἔτι.
ΑΓ. τότ᾽ ἠδικήθη πρῶτον οὐ θανὼν ὅδε.
ΑΛ. οὐκοῦν ἔτ᾽ ἐστὶν ἐν καλῷ δοῦναι δίκην.
ΑΓ. οὐκ ἔστι τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.

ΑΛ. ἔγωγε· καίτοι φημὶ κἄμ' εἶναί τινα.
ΑΓ. πολλὴν ἄρ' ἕξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
ΑΛ. φιλῶ πόλιν τήνδ'· οὐδὲν ἀντιλεκτέον.
τοῦτον δ', ἐπείπερ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμὰς
οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν ὅστις ἂν θέλῃ
καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρὴ
λέξει· τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται.
ΧΟ. δεινόν τι καὶ συγγνωστὸν, ὦ γύναι, σ' ἔχειν
νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε γιγνώσκω καλῶς.

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

γύναι, σάφ' ἴσθι μή με θωπεύσοντά σε,
μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
λέξονθ' ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν τινα.
ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ' ἠράμην·
ᾔδη γε σοὶ μὲν αὐτανέψιος γεγὼς,
τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλέει.
ἀλλ' εἴτ' ἔχρῃζον εἴτε μὴ, θεὸς γὰρ ἦν,
Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον.
ἐπεὶ δ' ἐκείνῳ δυσμένειαν ἠράμην
κἄγνων ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιούμενος,
πολλῶν σοφιστὴς πημάτων ἐγιγνόμην,
καὶ πόλλ' ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεὶ
ὅπως διώσας καὶ κατακτείνας ἐμοὺς
ἐχθροὺς τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοίην φόβῳ,
εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμως
ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα· καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν
ἀκούσεται τά γ' ἐσθλὰ, χρηστὸς ὢν ἀνήρ.
κείνου δ' ἀπαλλαχθέντος οὐκ ἐχρῆν μ' ἄρα,
μισούμενον πρὸς τῶνδε καὶ ξυνειδότα
ἔχθραν πατρῴαν, πάντα κινῆσαι πέτρον,
κτείνοντα κἀκβάλλοντα καὶ τεχνώμενον;
τοιαῦτα δρῶντι τἀμ' ἐγίγνετ' ἀσφαλῆ.
οὐκοῦν σύ γ' ἂν λαβοῦσα τὰς ἐμὰς τύχας

ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα
ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν, ἀλλὰ σωφρόνως
εἴασας οἰκεῖν Ἄργος· οὔτιν' ἂν πίθοις.
νῦν οὖν ἐπειδή μ' οὐ διώλεσαν τότε
πρόθυμον ὄντα, τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις
οὐχ ἁγνός εἰμι τῷ κτανόντι κατθανών.
πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονοῦσα, τὸν θεὸν
μεῖζον τίουσα τῆς ἐμῆς ἔχθρας πολύ.
ἅ γ' εἶπας ἀντήκουσας· ἐντεῦθεν δὲ χρὴ
τὸν προστρόπαιον τόν τε γενναῖον καλεῖν.
οὕτω γε μέντοι τἄμ' ἔχει· θανεῖν μὲν οὐ
χρῄζω, λιπὼν δ' ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.

ΧΟ. παραινέσαι σοι σμικρὸν, Ἀλκμήνη, θέλω,
τὸν ἄνδρ' ἀφεῖναι τόνδ', ἐπεὶ πόλει δοκεῖ.

ΑΛ. τί δ', ἢν θάνῃ τε καὶ πόλει πειθώμεθα;

ΧΟ. τὰ λῷστ' ἂν εἴη· πῶς τάδ' οὖν γενήσεται;

ΑΛ. ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως· κτανοῦσα γὰρ
τόνδ' εἶτα νεκρὸν τοῖς μετελθοῦσιν φίλων
δώσω· τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπιστήσω χθονί·
οὗτος δὲ δώσει τὴν δίκην θανὼν ἐμοί.

ΕΥ. κτεῖν', οὐ παραιτοῦμαί σε· τὴν δὲ δὴ πόλιν,
'πεί μ' ἀφῆκε καὶ κατῃδέσθη κτανεῖν,
χρησμῷ παλαιῷ Λοξίου δωρήσομαι,
ὃς ὠφελήσει μεῖζον ἢ δοκεῖν χρόνῳ.
θανόντα γάρ με θάψεθ' οὗ τὸ μόρσιμον,
δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος.
καὶ σοὶ μὲν εὔνους καὶ πόλει σωτήριος
μέτοικος ἀεὶ κείσομαι κατὰ χθονὸς,
τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,
ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χερὶ,
χάριν προδόντες τήνδε· τοιούτων ξένων
προὔστητε. πῶς οὖν ταῦτ' ἐγὼ πεπυσμένος
δεῦρ' ἦλθον, ἀλλ' οὐ χρησμὸν ᾐδούμην θεοῦ;
Ἥραν νομίζων θεσφάτων κρείσσω πολὺ,

κοὐκ ἂν προδοῦναί μ'. ἀλλὰ μήτε μοι χοὰς
μήθ' αἷμ' ἐάσῃς εἰς ἐμὸν στάξαι τάφον.
κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
δώσω· διπλοῦν δὲ κέρδος ἕξετ' ἐξ ἐμοῦ,
ὑμᾶς τ' ὀνήσω τούσδε τε βλάψω θανών.
ΑΛ. τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
κατεργάσασθαι τοῖσί τ' ἐξ ὑμῶν χρεών,
κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε;
δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην.
ἐχθρὸς μὲν ἀνήρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανών.
κομίζετ' αὐτόν, δμῶες, εἶτα χρὴ κυσὶ
δοῦναι κτανόντας· μὴ γὰρ ἐλπίσῃς ὅπως
αὖθις πατρῴας ζῶν ἔμ' ἐκβαλεῖς χθονός.
ΧΟ. ταῦτα δοκεῖ μοι. στείχετ', ὀπαδοί.
τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν
καθαρῶς ἔσται βασιλεῦσιν.

ΕΛΕΝΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΛΕΝΗ.	ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΤΕΥΚΡΟΣ.	ΘΕΟΝΟΗ.
ΧΟΡΟΣ.	ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.	[ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.]
ΓΡΑΥΣ.	ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡρόδοτος ἱστορεῖ περὶ Ἑλένης καί φησιν ἐλθεῖν μὲν αὐτὴν εἰς Αἴγυπτον, καὶ τοῦτο φάσκειν καὶ τὸν Ὅμηρον, ποιοῦντα τὴν Ἑλένην παρέχειν τῷ Τηλεμάχῳ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ λαθικηδὲς φάρμακον, τό οἱ πόρε Πολυδάμνα Θῶνος παράκοιτις, οὐ μὴν δὲ οὕτως, ὡς Εὐριπίδης φησίν. οἱ μὲν γὰρ πλανωμένην φασὶν αὐτὴν μετὰ τοῦ Μενελάου μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν καὶ εἰς Αἴγυπτον παραγενέσθαι, κἀκεῖθεν πεπορίσθαι τὰ φάρμακα· ὁ δὲ τὴν μὲν ἀληθῶς Ἑλένην φησὶ μηδ' ὁπωσοῦν ἐλθεῖν εἰς Τροίαν, τὸ εἴδωλον δὲ αὐτῆς. κλέψας γὰρ αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς Ἥρας βουλῇ Πρωτεῖ τῷ βασιλεῖ τῆς Αἰγύπτου φυλάττειν παρέδωκε. τούτου δὲ θανόντος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεοκλύμενος ἐπειρᾶτο γαμεῖν αὐτήν. ἡ δὲ ἱκέτις παρεκάθητο τῷ τοῦ Πρωτέως μνημείῳ, ὅθεν αὐτῇ ἐπιφαίνεται Μενέλεως, τὰς μὲν ναῦς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπολέσας, ὀλίγους δέ τινας τῶν ἑταίρων ἐν ἄντρῳ καθειργμένους σώζων. εἰς λόγους δὲ ἐλθόντες καὶ μηχανορραφήσαντες ἀπατῶσι μὲν τὸν Θεοκλύμενον, αὐτοὶ δὲ νηὶ ἐμβάντες, ὡς δὴ τῷ Μενέλεῳ θανόντι κατὰ θάλατταν θύσοντες, εἰς τὴν ἰδίαν διασώζονται.

ΕΛΕΝΗ.

ΕΛΕΝΗ.

ΝΕΙΛΟΥ μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαὶ,
ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.
Πρωτεὺς δ᾽, ὅτ᾽ ἔζη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ᾽ ἄναξ,
ὃς τῶν κατ᾽ οἶδμα παρθένων μίαν γαμεῖ,
Ψαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ᾽ ἀφῆκεν Αἰακοῦ.
τίκτει δὲ τέκνα δισσὰ τοῖσδε δώμασι,
Θεοκλύμενον ἄρσεν᾽, ὅτι δὴ θεοὺς σέβων
βίον διήνεγκ᾽, εὐγενῆ τε παρθένον
εἶδος τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμ᾽, ὅτ᾽ ἦν βρέφος,
ἐπεὶ δ᾽ ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίαν γάμων,
καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην· τὰ θεῖα γὰρ,
τά τ᾽ ὄντα καὶ μέλλοντα πάντ᾽ ἠπίστατο,
προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως· ἔστιν δὲ δὴ
λόγος τις ὡς Ζεὺς μητέρ᾽ ἔπτατ᾽ εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ᾽ ὄρνιθος λαβὼν,
ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ᾽ ὑπ᾽ αἰετοῦ
δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος.
Ἑλένη δ᾽ ἐκλήθην· ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ
λέγοιμ᾽ ἄν. ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι
Ἰδαῖον ἐς κευθμῶν᾽ Ἀλέξανδρον πάρα,

N 4

Ἥρα Κύπρις τε διογενής τε παρθένος,
μορφῆς θέλουσαι διαπεράνασθαι κρίσιν.
τοὐμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν τὸ δυστυχές,
Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ,
νικᾷ· λιπὼν δὲ βούσταθμ' Ἰδαῖος Πάρις
Σπάρτην ἀφίκεθ', ὡς ἐμὸν σχήσων λέχος.
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ' οὕνεκ' οὐ νικᾷ θεὰς,
ἐξηνέμωσε τἄμ' Ἀλεξάνδρῳ λέχη,
δίδωσι δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ
εἴδωλον ἔμπνουν οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ὕπο,
Πριάμου τυράννου παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν,
κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων. τὰ δ' αὖ Διὸς
βουλεύματ' ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς·
πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ
καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν
πλήθους τε κουφίσειε μητέρα χθόνα,
γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προὐτέθην, ἐγὼ μὲν οὔ,
τὸ δ' ὄνομα τοὐμὸν, ἆθλον Ἕλλησιν δορός.
λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος
νεφέλῃ καλύψας, οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου
Ζεὺς, τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο,
πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεω λέχος.
κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ', ὁ δ' ἄθλιος πόσις
στράτευμ' ἀθροίσας τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα.
ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ῥοαῖσιν ἔθανον· ἡ δὲ πάντα τλᾶσ' ἐγὼ
κατάρατός εἰμι, καὶ δοκῶ προδοῦσ' ἐμὸν
πόσιν συνάψαι πόλεμον Ἕλλησιν μέγαν.
τί δῆτ' ἔτι ζῶ; θεοῦ τόδ' εἰσήκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον
Σπάρτης σὺν ἀνδρὶ, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον

οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί.
ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπε
Πρωτεὺς, ἄσυλος ἦν γάμων· ἐπεὶ δὲ γῆς
σκότῳ κέκρυπται, παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος
θηρᾷ γαμεῖν με. τὸν πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
τιμῶσα, Πρωτέως μνῆμα προσπίτνω τόδε
ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τἀμὰ διασώσῃ λέχη,
ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφλῃ.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
Πλούτου γὰρ οἶκος ἄξιος προσεικάσαι,
βασίλειά τ' ἀμφιβλήματ' εὔθριγκοί θ' ἕδραι.
ἔα.
ὦ θεοὶ, τίν' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ὁρῶ
γυναικὸς εἰκὼ φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσε
πάντας τ' Ἀχαιούς. θεοί σ', ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπτύσαιεν. εἰ δὲ μὴ 'ν ξένῃ
γαίᾳ πόδ' εἶχον, τῷδ' ἂν εὐστόχῳ πέτρῳ
ἀπόλαυσιν εἰκοῦς ἔθανες ἂν Διὸς κόρης.
ΕΛ. τί δ', ὦ ταλαίπωρ', ὅστις ὤν μ' ἀπεστράφης,
καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ στυγεῖς;
ΤΕ. ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν·
μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις, γύναι.
ΕΛ. τίς δ' εἶ, πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;
ΤΕ. εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.
ΕΛ. οὔ τἄρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς θαυμαστέον.
ἀτὰρ τίς εἶ, πόθεν, τίνος, ἐξαυδᾶν σε χρή.
ΤΕ. ὄνομα μὲν ἡμῖν Τεῦκρος, ὁ δὲ φύσας πατὴρ
Τελαμὼν, Σαλαμὶς δὲ πατρὶς ἡ θρέψασά με.
ΕΛ. τί δῆτα Νείλου τούσδ' ἐπιστρέφει γύας;
ΤΕ. φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.
ΕΛ. τλήμων ἂν εἴης· τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας;

ΤΕ. Τελαμὼν ὁ φύσας. τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;
ΕΛ. ἐκ τοῦ; τὸ γάρ τοι πρᾶγμα συμφορὰν ἔχει.
ΤΕ. Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ' ἐν Τροίᾳ θανών.
ΕΛ. πῶς; οὔ τί που σῷ φασγάνῳ βίον στερείς;
ΤΕ. οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἅλμ' ἐπὶ ξίφος.
ΕΛ. μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τάδ' ἄν;
ΤΕ. τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;
ΕΛ. μνηστήρ ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκούομεν.
ΤΕ. θανὼν ὅδ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις.
ΕΛ. καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γίγνεται κακόν;
ΤΕ. ἄλλου λαβόντος ὅπλ' ἀπηλλάχθη βίου.
ΕΛ. σὺ τοῖς ἐκείνου δῆτα πήμασιν νοσεῖς;
ΤΕ. ὁθούνεκ' αὐτῷ γ' οὐ ξυνωλόμην ὁμοῦ.
ΕΛ. ἦλθες γὰρ, ὦ ξέν', Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;
ΤΕ. καὶ ξύν γε πέρσας αὐτὸς ἀνταπωλόμην.
ΕΛ. ἤδη γὰρ ἧπται καὶ κατείργασται πυρί;
ΤΕ. ὥστ' οὐδ' ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.
ΕΛ. ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.
ΤΕ. καὶ πρός γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασται κακά.
ΕΛ. πόσον χρόνον γὰρ διαπεπόρθηται πόλις;
ΤΕ. ἑπτὰ σχεδόν τι καρπίμους ἐτῶν κύκλους.
ΕΛ. χρόνον δ' ἐμείνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
ΤΕ. πολλὰς σελήνας, δέκα διελθούσας ἔτη.
ΕΛ. ἦ καὶ γυναῖκα Σπαρτιᾶτιν εἵλετε;
ΤΕ. Μενέλαος αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης.
ΕΛ. εἶδες σὺ τὴν δύστηνον; ἢ κλύων λέγεις;
ΤΕ. ὥσπερ σέ γ', οὐδὲν ἧσσον, ὀφθαλμοῖς ὁρῶ.
ΕΛ. σκοπεῖτε μὴ δόκησιν εἴχετ' ἐκ θεῶν.
ΤΕ. ἄλλου λόγου μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.
ΕΛ. οὕτω δοκεῖτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;
ΤΕ. αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἰδόμην καὶ νοῦς ὁρᾷ.
ΕΛ. ἤδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
ΤΕ. οὔκουν ἐν Ἄργει, οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς.
ΕΛ. αἰαῖ. κακὸν τόδ' εἶπας οἷς κακὸν λέγεις.

ΤΕ. ὡς κεῖνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλῄζεται.
ΕΛ. οὐ πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
ΤΕ. ἦν, ἀλλὰ χειμὼν ἄλλοσ' ἄλλον ὥρισεν.
ΕΛ. ποίοισιν ἐν νώτοισι ποντίας ἁλός;
ΤΕ. μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαίου πόρου.
ΕΛ. κἀκ τοῦδε Μενέλεων οὔτις οἶδ' ἀφιγμένον;
ΤΕ. οὐδείς· θανὼν δὲ κλῄζεται καθ' Ἑλλάδα.
ΕΛ. ἀπωλόμεσθα· Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;
ΤΕ. Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανοῦσα δή.
ΕΛ. ἦ πού νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;
ΤΕ. φασὶν, βρόχῳ γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην.
ΕΛ. οἱ Τυνδάρειοι δ' εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσὶν κόροι;
ΤΕ. τεθνᾶσι κοὐ τεθνᾶσι· δύο δ' ἐστὸν λόγω.
ΕΛ. πότερος ὁ κρείσσων; ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
ΤΕ. ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε φάσ' εἶναι θεώ.
ΕΛ. καλῶς ἔλεξας τοῦτο· θάτερον δὲ τί;
ΤΕ. σφαγαῖς ἀδελφῆς οὕνεκ' ἐκπνεῦσαι βίον.
ἅλις δὲ μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω στένειν.
ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε βασιλείους δόμους,
τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν,
συμπροξένησον, ὡς τύχω μαντευμάτων
ὅπη νεὼς στείλαιμ' ἂν οὔριον πτερὸν
ἐς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐθέσπισεν
οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν
Σαλαμῖνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.
ΕΛ. πλοῦς, ὦ ξέν', αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
γῆν τήνδε φεῦγε, πρίν σε παῖδα Πρωτέως
ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς· ἄπεστι δὲ
κυσὶν πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηροκτόνοις·
κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅντιν' ἂν λάβῃ ξένον.
ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν
ἐγώ τε σιγῶ· τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;
ΤΕ. καλῶς ἔλεξας, ὦ γύναι. θεοὶ δέ σοι
ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησαίατο.

Ἑλένῃ δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ' οὐ τὰς φρένας
ἔχεις ὁμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολύ.
κακῶς δ' ὄλοιτο, μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
ἔλθοι· σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεί, γύναι.

ΕΛ. ὦ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
ποῖον ἁμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μοῦσαν ἐπέλθω,
δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν;
ἒ ἔ.
πτεροφόροι νεάνιδες,
παρθένοι, Χθονὸς κόραι,
Σειρῆνες, εἴθ' ἐμοῖς γόοις
μόλοιτ' ἔχουσαι τὸν Λίβυν
λωτὸν ἢ σύριγγας, αἰλίνοις κακοῖς
τοῖς ἐμοῖσι σύνοχα δάκρυα,
πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα,
μουσεῖά τε θρηνήμασι ξυνῳδὰ
πέμψειε Φερσέφασσα
φόνια φόνια, χάριτας ἵν' ἐπὶ δάκρυσι
παρ' ἐμέθεν ὑπὸ μέλαθρα νύχια
νέκυσιν ὀλομένοις λάβῃ.

ΧΟΡΟΣ.

κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ
ἔτυχον ἕλικά τ' ἀνὰ χλόαν
φοίνικας ἁλίου πέπλους
αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσέαις
ἀμφιθάλπουσ' ἔν τε δόνακος ἔρνεσιν·
ἔνθεν οἰκτρὸν ἀνεβόασεν,
ὅμαδον ἔκλυον, ἄλυρον ἔλεγον,
ὅ τι ποτ' ἔλακεν αἰάγμασι στένουσα,
Νύμφα τις οἷα Ναῒς
ὄρεσι φυγάδα νόμον ἱεῖσα γοερὸν,
ὑπὸ δὲ πέτρινα μύχατα γύαλα
Πανὸς ἀναβοᾷ γάμους.

ΕΛ. ἰὼ ἰώ.

θήραμα βαρβάρου πλάτας,
Ἑλλανίδες κόραι,
ναύτας Ἀχαιῶν τις ἔμολεν ἔμολε,
δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
Ἰλίου κατασκαφὰν
πυρὶ μέλουσαν δαΐῳ
δι' ἐμὲ τὰν πολυκτόνον,
δι' ἐμὸν ὄνομα πολύπονον.
Λήδα δ' ἐν ἀγχόναις
θάνατον ἔλαβεν
αἰσχύνας ἐμᾶς ὑπ' ἀλγέων.
ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
ποσις ὀλομενος οἴχεται,
Κάστορός τε συγγόνου τε
διδυμογενὲς ἄγαλμα πατρίδος
ἀφανὲς ἀφανὲς ἱππόκροτα λέλοιπε δάπεδα
γυμνάσιά τε δονακόεντος
Εὐρώτα, νεανίαν πόνον.
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ.
ὦ δαίμονος πολυστόνου
μοίρας τε σᾶς, γύναι.
αἰὼν δυσαίων τις ἔλαχεν ἔλαχεν,
ὅτε σε τέκετο ματρόθεν
Ζεὺς πρέπων δι' αἰθέρος
χιονόχρως κύκνου πτερῷ·
τί γὰρ ἄπεστί σοι κακῶν;
τίνα δὲ βίοτον οὐκ ἔτλας;
μάτηρ μὲν οἴχεται,
δίδυμά τε Διὸς
οὐκ εὐδαιμονεῖ τέκεα φίλα,
χθόνα δὲ πάτριον οὐχ ὁρᾷς,
διὰ δὲ πόλεας ἔρχεται
βάξις, ἅ σε βαρβάροισι
λέχεσι, πότνια, παραδίδωσιν,

ὁ δὲ σὸς ἐν ἁλὶ κύμασί τε λέλοιπε βίοτον,
οὐδέ ποτ' ἔτι πάτρια μέλαθρα
καὶ τὰν Χαλκίοικον ὀλβιεῖς.
ΕΛ. φεῦ φεῦ, τίς ἦν Φρυγῶν;
ἢ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς
ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν Ἰλίῳ
πεύκαν; ἔνθεν ὀλόμενον
σκάφος συναρμόσας
ὁ Πριαμίδας ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτᾳ
τὰν ἐμὰν ἐφ' ἑστίαν,
ἐπὶ τὸ δυστυχὲς
κάλλος, ὡς ἕλοι γάμον ἐμόν.
ἁ δὲ δόλιος ἁ πολυκτόνος Κύπρις
Δαναΐδαις ἄγουσα θάνατον Πριαμίδαις τε.
ὢ τάλαινα συμφορᾶς.
ἡ δὲ χρυσέοις θρόνοις
Διὸς ὑπαγκάλισμα σεμνὸν [Ἥρα]
τὸν ὠκύπουν ἔπεμψε Μαιάδος γόνον,
ὅς με χλοερὰ δρεπομέναν ἔσω πέπλων
ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον ὡς Ἀθάναν
μόλοιμ', ἀναρπάσας δι' αἰθέρος
τάνδε γαῖαν εἰς ἄνολβον
ἔριν ἔριν τάλαιναν ἔθετο
Πριαμίδαισιν Ἑλλάδος.
τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα παρὰ Σιμουντίοις ῥοαῖσι
ματίδιον ἔχει φάτιν.
ΧΟ. ἔχεις μὲν ἀλγείν', οἶδα· συμφέρον δέ σοι
ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.
ΕΛ. φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεζύγην;
ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς οὔτε βάρβαρος
τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται,
ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.
τέρας γὰρ ὁ βίος καὶ τὰ πράγματ' ἐστί μοι,

τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.
εἴθ' ἐξαλειφθεῖσ', ὡς ἄγαλμ', αὖθις πάλιν
αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ 'λαβον,
καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς κακὰς, ἃς νῦν ἔχω,
Ἕλληνες ἐπελάθοντο, τὰς δὲ μὴ κακὰς
ἔσωζον ὥσπερ τὰς κακὰς σώζουσί μου.
ὅστις μὲν οὖν ἐς μίαν ἀποβλέπων τύχην
πρὸς θεῶν κακοῦται, βαρὺ μὲν, οἰστέον δ' ὅμως·
ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικός εἰμι δυσκλεής.
καὶ τοῦτο μεῖζον τῆς ἀληθείας κακὸν,
ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά.
ἔπειτα πατρίδος θεοί μ' ἀφιδρύσαντο γῆς
ἐς βάρβαρ' ἤθη, καὶ φίλων τητωμένη
δούλη καθέστηκ', οὖσ' ἐλευθέρων ἄπο·
τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα πλὴν ἑνός.
ἄγκυρα δή μου τὰς τύχας ὀχεῖ μόνη,
πόσιν ποθ' ἥξειν καί μ' ἀπαλλάξειν κακῶν·
οὗτος τέθνηκεν, οὗτος οὐκέτ' ἔστι δή.
μήτηρ δ' ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγὼ
ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τἄδικον τοῦτ' ἔστ' ἐμόν·
ὃ δ' ἀγλάϊσμα δωμάτων ἐμοῦ τ' ἔφυ,
θυγάτηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται·
τὼ τοῦ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρω
οὐκ ἐστόν. ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυστυχῆ
τοῖς πράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
τὸ δ' ἔσχατον τοῦτ', εἰ μόλοιμεν ἐς πάτραν,
κλῄθροις ἂν εἰργοίμεσθα, τὴν ὑπ' Ἰλίῳ
δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεώ μ' ἐλθεῖν μέτα.
εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἂν
ἐς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν.
νῦν δ' οὔτε τοῦτ' ἔστ' οὔτε μὴ σωθῇ ποτε.
τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην;
γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ἀπαλλαγὰς,

μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου, πρὸς πλουσίαν
τράπεζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
ξυνῇ γυναικὶ, καὶ τὸ σώζεσθαι πικρόν.
θανεῖν κράτιστον· πῶς θάνοιμ' ἂν οὖν καλῶς;
ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,
κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται,
σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι καὶ καλὸν,
σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς κάρτ' ἀπαλλάξαι βίου.
ἐς γὰρ τοσοῦτον ἤλθομεν βάθος κακῶν·
αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι διὰ τὸ κάλλος εὐτυχεῖς
γυναῖκες, ἡμᾶς δ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπώλεσεν.
ΧΟ. Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ', ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι.
ΕΛ. καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξ' ὀλωλέναι πόσιν.
ΧΟ. πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.
ΕΛ. καὶ τἄμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείας σαφῆ.
ΧΟ. ἐς συμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρει.
ΕΛ. φόβος γὰρ ἐς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.
ΧΟ. πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις;
ΕΛ. πάντες φίλοι μοι πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.
ΧΟ. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μνήματος λιποῦσ' ἕδραν,
ΕΛ. ἐς ποῖον ἕρπεις μῦθον ἢ παραίνεσιν;
ΧΟ. ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἣ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
τῆς ποντίας Νηρῇδος ἐκγόνου κόρης,
πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης εἴτ' ἔστ' ἔτι
εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ,
πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα τοὺς γόους τ' ἔχε.
πρὶν δ' οὐδὲν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
λυπουμένῃ γένοιτ' ἄν; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
τάφον λιποῦσα τόνδε σύμμιξον κόρῃ,
ὅθενπερ εἴσει πάντα. τἀληθῆ φράσαι
ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπεις πρόσω;
θέλω δὲ κἀγὼ σοὶ συνεισελθεῖν δόμους,
καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα.

γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.
ΕΛ. φίλαι, λόγους ἐδεξάμαν.
βᾶτε βᾶτε δ᾽ εἰς δόμους,
ἀγῶνας ἐντὸς οἴκων
ὡς πύθησθε τοὺς ἐμούς.
ΧΟ. θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς.
ΕΛ. ἰὼ μέλεος ἁμέρα.
τίν᾽ ἄρα τάλαινα τίνα δακρυό-
εντα λόγον ἀκούσομαι;
ΧΟ. μὴ πρόμαντις ἀλγέων
προλάμβαν᾽, ὦ φίλα, γόους.
ΕΛ. τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
πότερα δέρκεται φάος
τέθριππά τ᾽ ἀελίου
ἐς κέλευθά τ᾽ ἀστέρων,
ἢ ᾽ν νέκυσι κατὰ χθονὸς
τὰν χθόνιον ἔχει τύχαν;
ΧΟ. εἰς τὸ φέρτερον τίθει
τὸ μέλλον, ὅ τι γενήσεται.
ΕΛ. σὲ γὰρ ἐκάλεσα, σὲ δὲ κατόμοσα,
τὸν ὑδρόεντα δόνακι χλωρὸν
Εὐρώταν, θανοντος εἰ βάξις
ἔτυμος ἀνδρὸς ἅδε μοι.
ΧΟ. τί τάδ᾽ ἀσύνετα;
ΕΛ. φόνιον αἰώρημα
διὰ δέρης ὀρέξομαι,
ἢ ξιφοκτόνον δίωγμα
λαιμορύτου σφαγᾶς
αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σαρκὸς ἅμιλλαν,
θῦμα τριζύγοις θεαῖσι
τῷ τε σύριγγ᾽ ἀν᾽ Ἴδᾳ σεβί-
ζοντι Πριαμίδᾳ ποτ᾽ ἀμφὶ βουστάθμους.
ΧΟ. ἄλλοσ᾽ ἀποτροπὰ κακῶν
γένοιτο, τὸ δὲ σὸν εὐτυχές.

ΕΛ. ἰὼ Τροία τάλαινα
δι' ἔργ' ἄνεργ' ὄλλυσαι, μέλεά τ' ἔτλας·
τὰ δ' ἐμὰ δῶρα Κύπρις ἔτεκε
πολὺ μὲν αἷμα, πολὺ δὲ δάκρυον, ἄχεά τ' ἄχεσι,
δάκρυα δάκρυσιν ἔλαβε πάθεα,
ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν,
ἀπὸ δὲ παρθένοι κόμας
ἔθεντο σύγγονοι νεκρῶν, Σκαμάνδριον
ἀμφὶ Φρύγιον οἶδμα.
βοὰν βοὰν δ' Ἑλλὰς
κελάδησε κἀνωτότυξεν,
ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,
ὄνυχι δ' ἁπαλόχροα γένυν
ἔδευσε φονίαισι πλαγαῖς.
ὦ μάκαρ Ἀρκαδίᾳ ποτὲ παρθένε Καλλιστοῖ, Διὸς
ἃ λεχέων ἐπέβας τετραβάμοσι γυίοις,
ὡς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον,
ἃ μορφᾷ θηρῶν λαχνογυίων
ὄμματι λάβρῳ σχῆμα λεαίνης
ἐξαλλάξασ' ἄχεα λύπης·
ἅν τέ ποτ' Ἄρτεμις ἐξεχορεύσατο,
χρυσοκέρατ' ἔλαφον, Μέροπος Τιτανίδα κούραν
καλλοσύνας ἕνεκεν· τὸ δ' ἐμὸν δέμας
ὤλεσεν ὤλεσε Πέργαμα Δαρδανίας
ὀλομένους τ' Ἀχαιούς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ὦ τὰς τεθρίππους Οἰνομάῳ Πῖσαν κάτα
Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς ποτε,
εἴθ' ὤφελες τόθ', ἡνίκ' ἔρανον ἐς θεοὺς
πρισθεὶς ἐποίεις, ἐν θεοῖς λιπεῖν βίον,
πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαί ποτε,
ὃς ἐξέφυσεν Ἀερόπης λέκτρων ἄπο
Ἀγαμέμνον' ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν·
πλεῖστον γὰρ οἶμαι, καὶ τόδ' οὐ κόμπῳ λέγω,

στράτευμα κώπῃ διορίσαι Τροίαν ἔπι
τύραννος, οὐδὲν πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
ἑκοῦσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίαις.
καὶ τοὺς μὲν οὐκέτ' ὄντας ἀριθμῆσαι πάρα,
τοὺς δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένως πεφευγότας,
νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν.
ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντιον γλαυκῆς ἁλὸς
τλήμων ἀλῶμαι χρόνον ὅσονπερ Ἰλίου
πύργους ἔπερσα, κεἰς πάτραν χρῄζων μολεῖν,
οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε πρὸς θεῶν τυχεῖν.
Λιβύης τ' ἐρήμους ἀξένους τ' ἐπιδρομὰς
πέπλευκα πάσας· χὤταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα, κοὔποτ' οὔριον
εἰσῆλθε λαῖφος, ὥστε μ' ἐς πάτραν μολεῖν.
καὶ νῦν τάλας ναυαγὸς, ἀπολέσας φίλους,
ἐξέπεσον ἐς γῆν τήνδε· ναῦς δὲ πρὸς πέτρας
πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων.
τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῳ τύχῃ
Ἑλένη τε, Τροίας ἣν ἀποσπάσας ἔχω.
ὄνομα δὲ χώρας, ἥτις ἥδε καὶ λεὼς,
οὐκ οἶδ'· ὄχλον γὰρ ἐσπεσεῖν ᾐσχυνόμην,
ὥσθ' ἱστορῆσαι τὰς ἐμὰς δυσχλαινίας,
κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας. ὅταν δ' ἀνὴρ
πράξῃ καλῶς ὑψηλὸς, εἰς ἀηθίαν
πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυσδαίμονος.
χρεία δὲ τείρει μ'· οὔτε γὰρ σῖτος πάρα
οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰκάσαι
πάρεστι· ναὸς ἐκβόλοις ἀμπίσχομαι.
πέπλους δὲ τοὺς πρὶν λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα
χλιδάς τε πόντος ἥρπασ'· ἐν δ' ἄντρου μυχοῖς
κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ
ἄρξασαν ἥκω, τούς γε περιλελειμμένους
φίλων φυλάσσειν τἄμ' ἀναγκάσας λέχη.

μόνος δὲ νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις
τὰ πρόσφορ' ἤν πως ἐξερευνήσας λάβω.
ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε
πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινὸς,
προσῆλθον· ἐλπὶς δ' ἔκ γε πλουσίων δόμων
λαβεῖν τι ναύταις, ἐκ δὲ μὴ 'χόντων βίον,
οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.
ὠή· τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
ὅστις διαγγείλειε τἄμ' εἴσω κακά;

ΓΡΑΥΣ.

τίς πρὸς πύλαισιν; οὐκ ἀπαλλάξει δόμων,
καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις
ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανεῖ
Ἕλλην πεφυκὼς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί.
ΜΕ. ὦ γραῖα, ταῦτα πάντ' ἔπη καλῶς λέγεις.
ἔξεστι· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνες λόγον.
ΓΡ. ἄπελθ'· ἐμοὶ γὰρ τοῦτο πρόσκειται, ξένε,
μηδένα πελάζειν τοισίδ' Ἑλλήνων δόμοις.
ΜΕ. ἆ, μὴ πρόσειε χεῖρα, μηδ' ὤθει βίᾳ.
ΓΡ. πείθει γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω· σὺ δ' αἴτιος.
ΜΕ. ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς.
ΓΡ. πικρῶς ἂν οἶμαί γ' ἀγγελεῖν τοὺς σοὺς λόγους.
ΜΕ. ναυαγὸς ἥκω, ξένος, ἀσύλητον γένος.
ΓΡ. οἶκον πρὸς ἄλλον νύν τιν' ἀντὶ τοῦδ' ἴθι.
ΜΕ. οὐκ, ἀλλ' ἔσω πάρειμι· καὶ σύ μοι πιθοῦ.
ΓΡ. ὀχληρὸς ἴσθ' ὤν· καὶ τάχ' ὠσθήσει βίᾳ.
ΜΕ. αἰαῖ· τὰ κλεινὰ ποῦ 'στί μοι στρατεύματα;
ΓΡ. οὐκοῦν ἐκεῖ που σεμνὸς ἦσθ', οὐκ ἐνθάδε.
ΜΕ. ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξι' ἠτιμώμεθα.
ΓΡ. τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;
ΜΕ. πρὸς τὰς πάροιθε συμφορὰς εὐδαίμονας.
ΓΡ. οὔκουν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις;
ΜΕ. τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;
ΓΡ. Πρωτεὺς τάδ' οἰκεῖ δώματ', Αἴγυπτος δὲ γῆ.

ΜΕ. Αἴγυπτος; ὢ δύστηνος, οἷ πέπλευκ' ἄρα.
ΓΡ. τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστί σοι γένος;
ΜΕ. οὐ τοῦτ' ἐμέμφθην· τὰς ἐμὰς στένω τύχας.
ΓΡ. πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.
ΜΕ. ἔστ' οὖν ἐν οἴκοις ὅντιν' ὀνομάζεις ἄναξ;
ΓΡ. τόδ' ἔστιν αὐτοῦ μνῆμα, παῖς δ' ἄρχει χθονός.
ΜΕ. ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις;
ΓΡ. οὐκ ἔνδον· Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος.
ΜΕ. τίν' αἰτίαν σχὼν ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;
ΓΡ. Ἑλένη κατ' οἴκους ἐστὶ τούσδ' ἡ τοῦ Διός.
ΜΕ. πῶς φῄς; τίν' εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.
ΓΡ. ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατὰ Σπάρτην ποτ' ἦν.
ΜΕ. πόθεν μολοῦσα; τίνα τὸ πρᾶγμ' ἔχει λόγον;
ΓΡ. Λακεδαίμονος γῆς δεῦρο νοστήσασ' ἄπο.
ΜΕ. πότ'; οὔ τί που λελῄσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;
ΓΡ. πρὶν τοὺς Ἀχαιούς, ὦ ξέν', ἐς Τροίαν μολεῖν.
ἀλλ' ἕρπ' ἀπ' οἴκων· ἔστι γάρ τις ἐν δόμοις
τύχη, τύραννος ᾗ ταράσσεται δόμος.
καιρὸν γὰρ οὐδέν' ἦλθες· ἢν δὲ δεσπότης
λάβῃ σε, θάνατος ξένιά σοι γενήσεται.
εὔνους γάρ εἰμ' Ἕλλησιν, οὐχ ὅσον πικροὺς
λόγους ἔδωκα δεσπότην φοβουμένη.
ΜΕ. τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας
ἐκ τῶν πάροιθε τὰς παρεστώσας κλύω,
εἰ τὴν μὲν αἱρεθεῖσαν ἐκ Τροίας ἄγων
ἥκω δάμαρτα καὶ κατ' ἄντρα σώζεται,
ὄνομα δὲ ταυτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
δάμαρτος ἄλλη τοισίδ' ἐνναίει δόμοις.
Διός γ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι.
ἀλλ' ἦ τίς ἐστι Ζηνὸς ὄνομ' ἔχων ἀνὴρ
Νείλου παρ' ὄχθας; εἷς γὰρ ὅ γε κατ' οὐρανόν.
Σπάρτη δὲ ποῦ γῆς ἐστι πλὴν ἵνα ῥοαὶ
τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον;
ἁπλοῦν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται.

Λακεδαίμονος δὲ γαῖά τις ξυνώνυμος
Τροίας τ'; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.
πολλοὶ γάρ, ὡς εἴξασιν, ἐν πολλῇ χθονὶ
ὀνόματα ταὔτ' ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει
γυνή γυναικί τ'· οὐδὲν οὖν θαυμαστέον,
οὐδ' αὖ τὸ δεινὸν προσπόλου φευξούμεθα.
ἀνὴρ γὰρ οὐδεὶς ὧδε βάρβαρος φρένας,
ὃς ὄνομ' ἀκούσας τοὐμὸν οὐ δώσει βοράν.
κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ ἐγώ θ', ὃς ἧψά νιν,
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
δόμων ἄνακτα προσμενῶ· ἔχει δέ μοι
δισσὰς φυλάξεις· ἢν μὲν ὠμόφρων τις ᾖ,
κρύψας ἐμαυτὸν εἶμι πρὸς ναυάγια,
ἢν δ' ἐνδιδῷ τι μαλθακόν, τὰ πρόσφορα
τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
κακῶν δέ γ' ἡμῖν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις,
ἄλλους τυράννους αὐτὸν ὄντα βασιλέα
βίον προσαιτεῖν· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει.
λόγος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον.
ΧΟ. ἤκουσα τᾶς θεσπιῳδοῦ κόρας,
ἃ χρήζουσ' ἐφάνη τυράννοις
δόμοις, ὡς Μενέλαος οὔπω
μελαμφαὲς οἴχεται
δι' ἔρεβος, χθονὶ κρυφθείς,
ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἅλιον
τρυχόμενος οὔπω λιμένων
ψαύσειεν πατρίας γᾶς,
ἀλατείᾳ βιότου
ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
πόδα χριμπτόμενος εἰναλίῳ
κώπᾳ Τρῳάδος ἐκ γᾶς.
ΕΛ. ἥδ' αὖ τάφου τοῦδ' εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν

στείχω, μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους,
ἣ πάντ' ἀληθῶς οἶδε· φησὶ δ' ἐν φάει
πόσιν τὸν ἁμὸν ζῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
πορθμοὺς δ' ἀλᾶσθαι μυρίους πεπλευκότα
ἐκεῖσε κἀκεῖσ' οὐδ' ἀγύμναστον πλάνοις
ἥξειν, ὅταν δὴ πημάτων λάβῃ τέλος.
ἓν δ' οὐκ ἔλεξεν, εἰ μολὼν σωθήσεται.
ἐγὼ δ' ἀπέστην τοῦτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
ἡσθεῖσ', ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωσμένον.
ἐγγὺς δέ νίν που τῆσδ' ἔφασκ' εἶναι χθονὸς,
ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις.
ὤς μοι πόθ' ἥξεις; ὡς ποθεινὸς ἂν μόλοις.
ἔα, τίς οὗτος; οὔ τί που κρυπτεύομαι
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;
οὐχ ὡς δρομαία πῶλος ἢ βάκχη θεοῦ
τάφῳ ξυνάψω κῶλον; ἄγριος δέ τις
μορφὴν ὅδ' ἐστὶν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν.
ΜΕ. σὲ τὴν ὄρεγμα δεινὸν ἡμιλλημένην
τύμβου 'πὶ κρηπῖδ' ἐμπύρους τ' ὀρθοστάτας,
μεῖνον· τί φεύγεις; ὡς δέμας δείξασα σὸν
ἔκπληξιν ἡμῖν ἀφασίαν τε προστίθης.
ΕΛ. ἀδικούμεθ', ὦ γυναῖκες· εἰργόμεσθα γὰρ
τάφου πρὸς ἀνδρὸς τοῦδε, καί μ' ἑλὼν θέλει
δοῦναι τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους.
ΜΕ. οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐχ ὑπηρέται κακῶν.
ΕΛ. καὶ μὴν στολήν γ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις.
ΜΕ. στῆσον, φόβου μεθεῖσα, λαιψηρὸν πόδα.
ΕΛ. ἵστημ', ἐπεί γε τοῦδ' ἐφάπτομαι τόπου.
ΜΕ. τίς εἶ; τίν' ὄψιν σὴν, γύναι, προσδέρκομαι;
ΕΛ. σὺ δ' εἶ τίς; αὑτὸς γὰρ σὲ κἄμ' ἔχει λόγος.
ΜΕ. οὐπώποτ' εἶδον προσφερεστέραν δέμας.
ΕΛ. ὦ θεοί. θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
ΜΕ. Ἑλληνὶς εἶ τις ἢ 'πιχωρία γυνή;
ΕΛ. Ἑλληνίς· ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.

ΜΕ. Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.
ΕΛ. ἐγὼ δὲ Μενέλεῴ γε σ'· οὐδ' ἔχω τί φῶ.
ΜΕ. ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
ΕΛ. ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
ΜΕ. ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
ΕΛ. ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως, ἐμὸς πατήρ.
ΜΕ. ὦ φωσφόρ' Ἑκάτη, πέμπε φάσματ' εὐμενῆ.
ΕΛ. οὐ νυκτίφαντον πρόπολον Ἐνοδίας μ' ὁρᾷς.
ΜΕ. οὐ μὴν γυναικῶν γ' εἷς δυοῖν ἔφυν πόσις.
ΕΛ. ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;
ΜΕ. ἣν ἄντρα κεύθει κἀκ Φρυγῶν κομίζομαι.
ΕΛ. οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις ἀντ' ἐμοῦ γυνή.
ΜΕ. ἦ που φρονῶ μὲν εὖ, τὸ δ' ὄμμα μου νοσεῖ;
ΕΛ. οὐ γάρ με λεύσσων σὴν δάμαρθ' ὁρᾶν δοκεῖς;
ΜΕ. τὸ σῶμ' ὅμοιον, τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ.
ΕΛ. σκέψαι· τὸ δ' οὐδείς ἐστι σοῦ σοφώτερος;
ΜΕ. ἔοικας· οὔτοι τοῦτό γ' ἐξαρνήσομαι.
ΕΛ. τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος ἢ τὰ σ' ὄμματα;
ΜΕ. ἐκεῖ νοσοῦμεν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.
ΕΛ. οὐκ ἦλθον ἐς γῆν Τρῳάδ', ἀλλ' εἴδωλον ἦν.
ΜΕ. καὶ τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;
ΕΛ. αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη.
ΜΕ. τίνος πλάσαντος θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.
ΕΛ. Ἥρας διάλλαγμ', ὡς Πάρις με μὴ λάβοι.
ΜΕ. πῶς οὖν ἂν ἐνθάδ' ἦσθά τ' ἐν Τροίᾳ θ' ἅμα;
ΕΛ. τοὔνομα γένοιτ' ἂν πολλαχοῦ, τὸ σῶμα δ' οὔ.
ΜΕ. μέθες με, λύπας ἅλις ἔχων ἐλήλυθα.
ΕΛ. λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κέν' ἐξάξεις λέχη;
ΜΕ. καὶ χαῖρέ γ' Ἑλένῃ προσφερὴς ὁθούνεκ' εἶ.
ΕΛ. ἀπωλόμην· λαβοῦσά σ' οὐχ ἕξω πόσιν.
ΜΕ. τοὐκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, σὺ δ' οὔ.
ΕΛ. οἲ 'γώ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
οἱ φίλτατοι λείπουσιν· οὐδ' ἀφίξομαι
Ἕλληνας οὐδὲ πατρίδα τὴν ἐμήν ποτε.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Μενέλαε, μαστεύων σε κιγχάνω μόλις,
πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο.
ΜΕ. τί δ' ἔστιν; ἦ που βαρβάρων συλᾶσθ' ὕπο;
ΑΓ. θαυμάστ', ἔλασσον τοὔνομ' ἢ τὸ πρᾶγμ', ἔχων.
ΜΕ. λέγ', ὡς φέρεις τι τῇδε τῇ σπουδῇ νέον.
ΑΓ. λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην.
ΜΕ. παλαιὰ θρηνεῖς πήματ'· ἀγγέλλεις δὲ τί;
ΑΓ. βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτύχας
ἀρθεῖσ' ἄφαντος· οὐρανῷ δὲ κρύπτεται,
λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον οὗ σφ' ἐσώζομεν,
τοσόνδε λέξασ'· ὦ ταλαίπωροι Φρύγες
πάντες τ' Ἀχαιοὶ, δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ἀκταῖσιν Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε,
δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ' ἔχειν Πάριν.
ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν' ὅσον μ' ἐχρῆν,
τὸ μόρσιμον σώσασα, πατέρ' ἐς οὐρανὸν
ἄπειμι· φήμας δ' ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς
ἄλλως κακὰς ἤκουσεν οὐδὲν αἰτία.
ὦ χαῖρε, Λήδας θύγατερ, ἐνθάδ' ἦσθ' ἄρα;
ἐγὼ δέ σ' ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς
ἤγγελλον, εἰδὼς οὐδὲν ὡς ὑπόπτερον
δέμας φοροίης. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν
ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς μάτην ἐν Ἰλίῳ
πόνους παρεῖχες σῷ πόσει καὶ συμμάχοις.
ΜΕ. τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς· ὦ ποθεινὸς ἡμέρα,
ἥ σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν.
ΕΛ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὲν χρόνος
παλαιὸς, ἡ δὲ τέρψις ἀρτίως πάρα.
ἔλαβον ἀσμένα πόσιν ἐμὸν, φίλαι,
περιπετάσασα χέρα
φίλιον ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ.

ΜΕ. κἀγὼ σέ· πολλοὺς δ᾽ ἐν μέσῳ λόγους ἔχων
οὐκ οἶδ᾽ ὁποίου πρῶτον ἄρξομαι τὰ νῦν.
ΕΛ. γέγηθα, κρατὶ δ᾽ ὀρθίους ἐθείρας
ἀνεπτέρωκα, καὶ δάκρυ σταλάσσω,
περὶ δὲ γυῖα χεῖρας ἔβαλον *
ἡδονὰν ὡς λάβω.
ὦ πόσις, ὦ φιλτάτη πρόσοψις.
ΜΕ. οὐκ ἐμέμφθην· ἔχω
τὰ τοῦ Διὸς λέκτρα Λήδας θ᾽,
ἃν ὑπὸ λαμπάδων
κόροι λεύκιπποι ξυνομαίμονες ὤλβισαν ὤλβισαν
τὸ πρόσθ᾽, ἐκ δόμων δ᾽ ἐνόσφισαν θεοί σ᾽ ἐμοῦ.
ΕΛ. πρὸς ἄλλαν δ᾽ ἐλαύνει θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρείσσω·
τὸ κακὸν δ᾽ ἀγαθὸν σέ τε κἀμὲ συνάγαγε, πόσι,
χρόνιον, ἀλλ᾽ ὅμως ὀναίμαν τύχας.
ΜΕ. ὄναιο δῆτα. ταὐτὰ δὴ ξυνεύχομαι·
δυοῖν γὰρ ὄντοιν οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ᾽ οὔ.
ΕΛ. φίλαι φίλαι, τὰ πάρος
οὐκέτι στένομεν, οὐδ᾽ ἀλγῶ.
πόσιν ἐμὸν ἐμὸν ἔχομεν ἔχομεν, ὃν ἔμενον
ἔμενον ἐκ Τροίας πολυετῆ μολεῖν.
ΜΕ. ἔχεις μ᾽ ἔχω τέ σ᾽· ἡλίους δὲ μυρίους
μόγις διελθὼν ᾐσθόμην τὰ τῆς θεοῦ.
ἐμὰ δὲ δάκρυα χαρμονὰ πλέον ἔχει
χάριτος ἢ λύπας.
ΕΛ. τί φῶ; τίς ἂν τόδ᾽ ἤλπισεν βροτῶν ποτε;
ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.
ΜΕ. κἀγὼ σὲ τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν
μολεῖν Ἰλίου τε μελέους πύργους.
πρὸς θεῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;
ΕΛ. ἒ ἔ. πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις·
ἒ ἔ. πικρὰν δ᾽ ἐρευνᾷς φάτιν.
ΜΕ. λέγ᾽, ὡς ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.
ΕΛ. ἀπέπτυσα μὲν λόγον, οἷον οἷον ἐσοίσομαι.

ΜΕ. ὅπως δὲ λέξον· ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.
ΕΛ. οὐκ ἐπὶ λέκτρα βαρβάρου νεανία,
πετομένας κώπας,
πετομένου δ' ἔρωτος ἀδίκων γάμων.
ΜΕ. τίς γάρ σε δαίμων ἢ πότμος συλᾷ πάτρας;
ΕΛ. ὁ Διὸς ὁ Διός, ὦ πόσι, παῖς μ'
ἐπέλασεν Νείλῳ.
ΜΕ. θαυμαστὰ τοῦ πέμψαντος· ὦ δεινοὶ λόγοι.
ΕΛ. κατεδάκρυσα καὶ βλέφαρον ὑγραίνω
δάκρυσιν· ἁ Διός μ' ἄλοχος ὤλεσεν.
ΜΕ. Ἥρα; τίνων χρῄζουσα προσθεῖναι κακῶν;
ΕΛ. ὤμοι ἐμῶν δεινῶν, λουτρῶν καὶ κρηνῶν,
ἵνα θεαὶ μορφὰν
ἐφαίδρυναν ἔνθεν ἔμολεν κρίσις.
ΜΕ. τάδ' εἰς κρίσιν σοι τῶνδ' ἔθηχ' Ἥρα κακῶν;
ΕΛ. Κύπριν ὡς ἀφέλοιτο. ΜΕ. πῶς, αὔδα.
ΕΛ. Πάριν, ᾧ μ' ἐπένευσεν. ΜΕ. ὦ τλᾶμον.
ΕΛ. τλάμων τλάμων. ὧδ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ.
ΜΕ. εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον, ὡς σέθεν κλύω.
ΕΛ. τὰ δὲ κατὰ μέλαθρα πάθεα πάθεα, μᾶ-
τερ, οἲ 'γώ. ΜΕ. τί φῄς;
ΕΛ. οὐκ ἔστιν μάτηρ· ἀγχόνιον βρόχον
δι' ἐμὲ κατεδήσατο, δύσγαμον αἰσχύναν.
ΜΕ. ὤμοι· θυγατρὸς δ' Ἑρμιόνης ἔστιν βίος;
ΕΛ. ἄγαμος, ἄτεκνος, ὦ πόσι, καταστένει
γάμον ἄγαμον αἰσχύνᾳ.
ΜΕ. ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας Πάρις,
τάδε καὶ σὲ διώλεσε μυριάδας τε
χαλκεόπλων Δαναῶν.
ΕΛ. ἐμὲ δὲ πατρίδος ἄπο κακόποτμον ἀραίαν
ἔβαλε θεὸς ἀπό τε πόλεος ἀπό τε σέθεν,
ὅτι μέλαθρα λέχεά τ' ἔλιπον οὐ λιποῦσ'
ἐπ' αἰσχροῖς γάμοις.
ΧΟ. εἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος

τύχοιτε, πρὸς τὰ πρόσθεν ἀρκέσειεν ἄν.
ΑΓ. Μενέλαε, κἀμοὶ πρόσδοτέ τι τῆς ἡδονῆς,
ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.
ΜΕ. ἀλλ', ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.
ΑΓ. οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίῳ βραβεύς;
ΜΕ. οὐχ ἥδε, πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι,
νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν
τί φῄς;
νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;
ΜΕ. Ἥρας τάδ' ἔργα καὶ θεῶν τρισσῶν ἔρις.
ΑΓ. ἡ δ' οὖσ' ἀληθῶς ἐστιν ἥδε σὴ δάμαρ;
ΜΕ. αὕτη· λόγοις δ' ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.
ΑΓ. ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον
καὶ δυστέκμαρτον. εὖ δέ πως ἀναστρέφει,
ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων· ὁ μὲν πονεῖ,
ὁ δ' οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς,
βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
σὺ γὰρ πόσις τε σὸς πόνων μετέσχετε,
σὺ μὲν λόγοισιν, ὁ δὲ δορὸς προθυμίᾳ.
σπεύδων δ', ὅτ' ἔσπευδ', οὐδὲν εἶχε· νῦν δ' ἔχει
αὐτόματα πράξας τἀγάθ' εὐτυχέστατα.
οὐκ ἄρα γέροντα πατέρα καὶ Διοσκόρω
ᾔσχυνας, οὐδ' ἔδρασας οἷα κλῄζεται.
νῦν ἀνανεοῦμαι τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν,
καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ἃς τετραόροις
ἵπποις τροχάζων παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροις
σὺν τῷδε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
κακὸς γὰρ ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν
καὶ ξυγγέγηθε καὶ ξυνωδίνει κακοῖς.
ἐγὼ μὲν εἴην, κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις,
ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
δούλοισι, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον,
τὸν νοῦν δέ. κρεῖσσον γὰρ τόδ' ἢ δυοῖν κακοῖν
ἕν' ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς

ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.
ΜΕ. ἄγ', ὦ γεραιὲ, πολλὰ μὲν παρ' ἀσπίδα
μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκπονῶν ἐμοὶ,
καὶ νῦν μετασχὼν τῆς ἐμῆς εὐπραξίας
ἄγγειλον ἐλθὼν τοῖς λελειμμένοις φίλοις
τάδ' ὡς ἔχονθ' εὕρηκας οἷ τ' ἐσμὲν τύχης,
μένειν τ' ἐπ' ἀκταῖς τούς τ' ἐμοὺς καραδοκεῖν
ἀγῶνας, οἳ μένουσί μ', ὡς ἐλπίζομεν,
κεἰ τήνδε πως δυναίμεθ' ἐκκλέψαι χθονὸς,
φρουρεῖν ὅπως ἂν εἰς ἓν ἐλθόντες τύχης
ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἢν δυνώμεθα.
ΑΓ. ἔσται τάδ', ὦναξ. ἀλλά τοι τὰ μάντεων
ἐσεῖδον ὡς φαῦλ' ἐστὶ καὶ ψευδῶν πλέα.
οὐδ' ἦν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογὸς
οὔτε πτερωτῶν φθέγματ'· εὔηθες δέ τοι
τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ' οὐδ' ἐσήμηνε στρατῷ,
νεφέλης ὕπερ θνήσκοντας εἰσορῶν φίλους,
οὐδ' Ἕλενος, ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
εἴποις ἂν, οὕνεχ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο·
τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
θύοντας αἰτεῖν ἀγαθὰ, μαντείας δ' ἐᾶν·
βίου γὰρ ἄλλως δέλεαρ εὑρέθη τόδε,
κοὐδεὶς ἐπλούτησ' ἐμπύροισιν, ἀργὸς ὤν.
γνώμη δ' ἀρίστη μάντις ἥ τ' εὐβουλία.
ΧΟ. ἐς ταὐτὸ κἀμοὶ δόξα μάντεων πέρι
χωρεῖ γέροντι· τοὺς θεοὺς ἔχων τις ἂν
φίλους ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.
ΕΛ. εἶεν· τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει.
ὅπως δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο,
κέρδος μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά.
ΜΕ. ἦ πόλλ' ἀνήρου μ' ἑνὶ λόγῳ μιᾷ θ' ὁδῷ.
τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ φθορὰς,

τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα,
Κρήτην τε Λιβύην θ', ἃς ἐπεστράφην πόλεις,
σκοπιάς τε Περσέως; οὔτ' ἂν ἐμπλήσαιμί σε
μύθων, λέγων τ' ἄν σοι κάκ' ἀλγοίην ἔτι,
πάσχων τ' ἔκαμνον· δὶς δὲ λυπηθεῖμεν ἄν.
ΕΛ. κάλλιον εἶπας ἤ σ' ἀνηρόμην ἐγώ.
ἓν δ' εἰπὲ πάντα παραλιπὼν, πόσον χρόνον
πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνον.
ΜΕ. ἐνιαύσιον πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
ἔτεσι· διῆλθον δ' ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν.
ΕΛ. φεῦ φεῦ· μακρόν γ' ἔλεξας, ὦ τάλας, χρόνον.
σωθεὶς δ' ἐκεῖθεν ἐνθάδ' ἦλθες ἐς σφαγάς.
ΜΕ. πῶς φῄς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι[a].
ΕΛ. θανεῖ πρὸς ἀνδρὸς οὗ τάδ' ἐστὶ δώματα.
ΜΕ. τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;
ΕΛ. ἥκεις ἄελπτος ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις.
ΜΕ. ἦ γὰρ γαμεῖν τις τἄμ' ἐβουλήθη λέχη;
ΕΛ. ὕβριν θ' ὑβρίζειν εἰς ἔμ' ἣν ἔτλην ἐγώ.
ΜΕ. ἰδίᾳ σθένων τις ἢ τυραννεύων χθονός;
ΕΛ. ὃς γῆς ἀνάσσει τῆσδε Πρωτέως γόνος.
ΜΕ. τόδ' ἔστ' ἐκεῖν' αἴνιγμ' ὃ προσπόλου κλύω.
ΕΛ. ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν;
ΜΕ. τοῖσδ', ἔνθεν ὥσπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.
ΕΛ. ἦ που προσῄτεις βίοτον; ὢ τάλαιν' ἐγώ.
ΜΕ. τοὔργον μὲν ἦν τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχον τόδε.
ΕΛ. πάντ' οἶσθ' ἄρ', ὡς ἔοικας, ἀμφ' ἐμῶν γάμων.
ΜΕ. οἶδ'· εἰ δὲ λέκτρα διέφυγες τάδ' οὐκ ἔχω.
ΕΛ. ἄθικτον εὐνὴν ἴσθι σοι σεσωσμένην.
ΜΕ. τίς τοῦδε πειθώ; φίλα γὰρ, εἰ σαφῆ, λέγεις.
ΕΛ. ὁρᾷς τάφου τοῦδ' ἀθλίους ἕδρας ἐμάς;
ΜΕ. ὁρῶ, τάλαινα, στιβάδας, ὧν τί σοὶ μέτα;
ΕΛ. ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετεύομεν φυγάς.

[a] Post 779 sequebatur
φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός.

ΜΕ. βωμοῦ σπανίζουσ', ἢ νόμοισι βαρβάροις;
ΕΛ. ἐρρύεθ' ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.
ΜΕ. οὐδ' ἄρα πρὸς οἴκους ναυστολεῖν σ' ἔξεστί μοι;
ΕΛ. ξίφος μένει σε μᾶλλον ἢ τοὐμὸν λέχος.
ΜΕ. οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
ΕΛ. μή νυν καταιδοῦ· φεῦγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.
ΜΕ. λιπών σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.
ΕΛ. κρεῖσσον γὰρ ἤ σε τἄμ' ἀποκτεῖναι λέχη.
ΜΕ. ἄνανδρ' ἄρ' εἶπας Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια.
ΕΛ. οὐκ ἂν κτάνοις τύραννον, ὃν σπεύδεις ἴσως.
ΜΕ. οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;
ΕΛ. εἴσει. τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
ΜΕ. σιγῇ παράσχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;
ΕΛ. ἐς ἄπορον ἥκεις· δεῖ δὲ μηχανῆς τινος.
ΜΕ. δρῶντας γὰρ ἢ μὴ δρῶντας ἥδιον θανεῖν.
ΕΛ. μί' ἐστὶν ἐλπὶς, ᾗ μόνῃ σωθεῖμεν ἄν.
ΜΕ. ὠνητὸς ἢ τολμητὸς ἢ λόγων ὕπο;
ΕΛ. εἰ μὴ τύραννός σ' ἐκπύθοιτ' ἀφιγμένον.
ΜΕ. ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ' ὅς εἰμ' ἐγώ.
ΕΛ. ἔστ' ἔνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.
ΜΕ. φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;
ΕΛ. οὔκ, ἀλλ' ἀδελφή· Θεονόην καλοῦσί νιν.
ΜΕ. χρηστήριον μὲν τοὔνομ'· ὅ τι δὲ δρᾷ φράσον.
ΕΛ. πάντ' οἶδ', ἐρεῖ τε συγγόνῳ παρόντα σέ.
ΜΕ. θνήσκοιμεν ἄν· λαθεῖν γὰρ οὐχ οἷόν τέ μοι.
ΕΛ. εἴ πως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.
ΜΕ. τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' ἐς ἐλπίδα;
ΕΛ. παρόντα γαίᾳ μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.
ΜΕ. πείσαντε δ' ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα;
ΕΛ. κοινῇ γ' ἐκείνῃ ῥᾳδίως, λάθρα δ' ἂν οὔ.
ΜΕ. σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.
ΕΛ. ὡς οὐκ ἄχρωστα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν.
ΜΕ. φέρ', ἢν δὲ δὴ νῷν μὴ 'ποδέξηται λόγους;
ΕΛ. θανεῖ· γαμοῦμαι δ' ἡ τάλαιν' ἐγὼ βίᾳ.

ΜΕ. προδότις ἂν εἴης· τὴν βίαν σκήψασ᾽ ἔχεις.
ΕΛ. ἀλλ᾽ ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα.
ΜΕ. τί φῄς; θανεῖσθαι κοὔποτ᾽ ἀλλάξειν λέχη;
ΕΛ. ταὐτῷ ξίφει γε· κείσομαι δὲ σοῦ πέλας.
ΜΕ. ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν δεξιᾶς ἐμῆς θίγε.
ΕΛ. ψαύω, θανόντος σοῦ τόδ᾽ ἐκλείψειν φάος.
ΜΕ. κἀγὼ στερηθεὶς σοῦ τελευτήσω βίον.
ΕΛ. πῶς οὖν θανούμεθ᾽ ὥστε καὶ δόξαν λαβεῖν;
ΜΕ. τύμβου ᾽πὶ νώτῳ σὲ κτανὼν ἐμὲ κτενῶ.
πρῶτον δ᾽ ἀγῶνα μέγαν ἀγωνιούμεθα
λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὁ δὲ θέλων ἴτω πέλας·
τὸ Τρωικὸν γὰρ οὐ καταισχυνῶ κλέος,
οὐδ᾽ Ἑλλάδ᾽ ἐλθὼν λήψομαι πολὺν ψόγον,
ὅστις Θέτιν μὲν ἐστέρησ᾽ Ἀχιλλέως,
Τελαμωνίου δ᾽ Αἴαντος εἰσεῖδον σφαγὰς,
τὸν Θησέως τε παῖδα· διὰ δὲ τὴν ἐμὴν
οὐκ ἀξιώσω κατθανεῖν δάμαρτ᾽ ἐγώ;
μάλιστά γ᾽· εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοὶ,
εὔψυχον ἄνδρα πολεμίων θανόνθ᾽ ὕπο
κούφῃ καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ,
κακοὺς δ᾽ ὑφ᾽ ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς.
ΧΟ. ὦ θεοὶ, γενέσθω δήποτ᾽ εὐτυχὲς γένος
τὸ Ταντάλειον καὶ μεταστήτω κακῶν.
ΕΛ. οἳ ᾽γὼ τάλαινα. τῆς τύχης γὰρ ὧδ᾽ ἔχω·
Μενέλαε, διαπεπράγμεθ᾽· ἐκβαίνει δόμων
ἡ θεσπιῳδὸς Θεονόη. κτυπεῖ δόμος
κλῄθρων λυθέντων· φεῦγ᾽· ἀτὰρ τί φευκτέον;
ἀποῦσα γάρ σε καὶ παροῦσ᾽ ἀφιγμένον
δεῦρ᾽ οἶδεν· ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.
Τροίας δὲ σωθεὶς κἀπὸ βαρβάρου χθονὸς
ἐς βάρβαρ᾽ ἐλθὼν φάσγαν᾽ αὖθις ἐμπεσεῖ.

ΘΕΟΝΟΗ.

ἡγοῦ σὺ μὲν φέρουσα λαμπτήρων σέλας,
θεῖον δὲ σέμνου θεσμὸν αἰθέρος μυχῶν,

ὡς πνεῦμα καθαρὸν οὐρανοῦ δεξώμεθα·
σὺ δ' αὖ κέλευθον, εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ
στείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαρσίῳ φλογὶ,
κροῦσον δὲ πεύκην, ἵνα διεξέλθω, πυρός.
νόμον δὲ τὸν ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδοῦσαι, πάλιν
ἐφέστιον φλόγ' ἐς δόμους κομίζετε.
Ἑλένη, τί τἀμὰ πῶς ἔχει θεσπίσματα;
ἥκει πόσις σοι Μενέλεως ὅδ' ἐμφανὴς,
νεῶν στερηθεὶς τοῦ τε σοῦ μιμήματος.
ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους,
οὐδ' οἶσθα νόστον οἴκαδ', εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς·
ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς, σύλλογός τε σοῦ πέρι
ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῷδ' ἐν ἤματι.
Ἥρα μὲν, ἥ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
νῦν ἐστιν εὔνους, κεἰς πάτραν σῶσαι θέλει
ξὺν τῇδ', ἵν' Ἑλλὰς τοὺς Ἀλεξάνδρου γάμους,
δώρημα Κύπριδος, ψευδονυμφεύτους μάθῃ·
Κύπρις δὲ νόστον σὸν διαφθεῖραι θέλει,
ὡς μήτ' ἐλεγχθῇ μηδὲ πριαμένη φανῇ
τὸ κάλλος Ἑλένης οὕνεκ' ἀνονήτοις γάμοις.
τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ', ἃ βούλεται Κύπρις,
λέξασ' ἀδελφῷ σ' ἐνθάδ' ὄντα διολέσω
εἴτ' αὖ μεθ' Ἥρας στᾶσα σὸν σώσω βίον,
κρύψασ' ὁμαίμον', ὅς με προστάσσει τάδε
εἰπεῖν, ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς.
τίς εἶσ' ἀδελφῷ τόνδε σημανῶν ἐμῷ
παρόνθ', ὅπως ἂν τοὐμὸν ἀσφαλῶς ἔχῃ;
ΕΛ. ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ,
καὶ προσκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα
ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦδέ θ', ὃν μόλις ποτὲ
λαβοῦσ' ἐπ' ἀκμῆς εἰμὶ κατθανόντ' ἰδεῖν·
μή μου κατείπῃς σῷ κασιγνήτῳ πόσιν
τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας·
σῶσον δὲ, λίσσομαί σε· συγγόνῳ δὲ σῷ

τὴν εὐσέβειαν μὴ προδῷς τὴν σήν ποτε,
χάριτας πονηρὰς κἀδίκους ὠνουμένη.
μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν, τὰ κτητὰ δὲ
κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ ἐς ἁρπαγάς.[a]
κοινὸς γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσιν βροτοῖς
καὶ γαῖ', ἐν ᾗ χρὴ δώματ' ἀναπληρουμένους
τἀλλότρια μὴ 'χειν μηδ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ.
ἡμᾶς δὲ μακαρίως μέν, ἀθλίως δ' ἐμοί,
Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σῷ σῴζειν πόσει
τῷδ', ὃς πάρεστι κἀπολάζυσθαι θέλει.
πῶς οὖν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κεῖνος δὲ πῶς
τὰ ζῶντα τοῖς θανοῦσιν ἀποδοίη ποτ' ἄν;
ἤδη τὰ τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τοῦ πατρὸς σκόπει,
πότερον ὁ δαίμων χὠ θανὼν τὰ τῶν πέλας
βούλοιντ' ἂν ἢ οὐ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν.
δοκῶ μέν. οὔκουν χρή σε συγγόνῳ πλέον
νέμειν ματαίῳ μᾶλλον ἢ χρηστῷ πατρί.
εἰ δ', οὖσα μάντις καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη,
τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
τῷ δ' οὐ δικαίῳ συγγόνῳ δώσεις χάριν,
αἰσχρὸν τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναι,
τά τ' ὄντα καὶ μή, τὰ δὲ δίκαια μὴ εἰδέναι.
τὴν δ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς,
ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης·
Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν·
ἣ κλῄζομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδοῦσ' ἐμὸν
πόσιν Φρυγῶν ᾤκησα πολυχρύσους δόμους.
ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω κἀπιβῶ Σπάρτης πάλιν,
κλύοντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχναις θεῶν
ὤλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἤμην φίλων,
πάλιν μ' ἀνάξουσ' ἐς τὸ σῶφρον αὖθις αὖ,
ἐδνάσομαί τε θυγατέρ', ἣν οὐδεὶς γαμεῖ,

[a] Post 904 sequebatur
ἐατέος δ' ὁ πλοῦτος, ἄδικός τις ἄν.

τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικρὰν,
ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
κεὶ μὲν θανὼν ὅδ' ἐν πυρᾷ κατεσφάγη,
πρόσω σφ' ἀπόντα δακρύοις ἂν ἠγάπων,
νῦν δ' ὄντα καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι;
μὴ δῆτα, παρθέν', ἀλλά σ' ἱκετεύω τόδε·
δὸς τὴν χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμοῦ τρόπους
πατρὸς δικαίου· παισὶ γὰρ κλέος τόδε
κάλλιστον, ὅστις ἐκ πατρὸς χρηστοῦ γεγὼς
ἐς ταυτὸν ἦλθε τοῖς τεκοῦσι τοὺς τρόπους.

ΧΟ. οἰκτρὸν μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
οἰκτρὰ δὲ καὶ σύ. τοῦ δὲ Μενέλεω ποθῶ
λόγους ἀκοῦσαι τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.

ΜΕ. ἐγὼ σὸν οὔτ' ἂν προσπεσεῖν τλαίην γόνυ
οὔτ' ἂν δακρῦσαι βλέφαρα· τὴν Τροίαν γὰρ ἂν
δειλοὶ γενόμενοι πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν.
καίτοι λέγουσιν ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς
ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο τὸ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
αἱρήσομαι τὸ πρόσθε τῆς εὐψυχίας.
ἀλλ' εἰ μὲν ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον,
ζητοῦντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμὴν,
ἀπόδος τε καὶ πρὸς σῶσον· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις,
ἄθλιος ἂν εἴην, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανεῖ.
ἃ δ' ἄξι' ἡμῶν καὶ δίκαι' ἡγούμεθα
καὶ σῆς μάλιστα καρδίας ἀνθάψεται,
λέξω τόδ' ἀμφὶ μνῆμα σοῦ πατρὸς πόθῳ·
ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λάϊνον τάφον,
ἀπόδος, ἀπαιτῶ τὴν ἐμὴν δάμαρτά σε,
ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρό σοι σώζειν ἐμοί.
οἶδ' οὕνεχ' ἡμῖν οὔποτ' ἀποδώσεις θανών·
ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλούμενον
οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν εὐκλεέστατον

κακῶς ἀκοῦσαι· κυρία γάρ ἐστι νῦν.
ὦ νέρτερ' Ἅιδη, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
ὃς πόλλ' ἐδέξω τῆσδ' ἕκατι σώματα,
πεσόντα τὠμῷ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχεις·
ἤ νυν ἐκείνους ἀπόδος ἐμψύχους πάλιν,
ἢ τήνδ' ἀνάγκασόν γε δυσσεβοῦς πατρὸς
κρείσσω φανεῖσαν τἀμά γ' ἀποδοῦναι λέχη.
εἰ δέ με γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
ἅ σοι παρέλιπεν ἥδε τῶν λόγων, φράσω.
ὅρκοις κεκλῄμεθ', ὡς μάθῃς, ὦ παρθένε,
πρῶτον μὲν ἐλθεῖν διὰ μάχης σῷ συγγόνῳ·
κἀκεῖνον ἢ 'μὲ δεῖ θανεῖν· ἁπλοῦς λόγος.
ἢν δ' ἐς μὲν ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῇ ποδί,
λιμῷ δὲ θηρᾷ τύμβον ἱκετεύοντε νῷ,
κτανεῖν δέδοκται τήνδ' ἐμοί, κἄπειτ' ἐμὸν
πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε,
τύμβου 'πὶ νώτοις τοῦδ', ἵν' αἵματος ῥοαὶ
τάφου καταστάζωσι· κεισόμεσθα δὲ
νεκρὼ δύ' ἑξῆς τῷδ' ἐπὶ ξεστῷ τάφῳ,
ἀθάνατον ἄλγος σοί, ψόγος δὲ σῷ πατρί.
οὐ γὰρ γαμεῖ τήνδ' οὔτε σύγγονος σέθεν
οὔτ' ἄλλος οὐδείς· ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι,
εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
τί ταῦτα; δακρύοις ἐς τὸ θῆλυ τρεπόμενος
ἐλεινὸς ἦν ἂν μᾶλλον ἢ δραστήριος.
κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι· δυσκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς·
μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις,
ἵν' ᾖς δικαία καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.

ΧΟ. ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ νεᾶνι, τοὺς λόγους.
οὕτω δὲ κρῖνον ὡς ἅπασιν ἁνδάνῃς.

ΘΕΟΝ. ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν καὶ βούλομαι·
φιλῶ τ' ἐμαυτήν, καὶ κλέος τοὐμοῦ πατρὸς
οὐκ ἂν μιάναιμ', οὐδὲ συγγόνῳ χάριν
δοίην ἄν, ἐξ ἧς δυσκλεὴς φανήσομαι.

ἔνεστι δ' ἱρὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
ἐν τῇ φύσει· καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα
ἔχουσα σώζειν Μενέλεων πειράσομαι·
Ἥρα δ' ἐπείπερ βούλεταί σ' εὐεργετεῖν,
ἐς ταυτὸν οἴσω ψῆφον· ἡ Κύπρις δέ μοι
ἵλεως μὲν εἴη, συμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ·
πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.
ἃ δ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίζεις πατρὶ
ἡμῖν ὅδ' αὐτὸς μῦθος. ἀδικοίημεν ἂν,
εἰ μὴ 'ποδώσω· καὶ γὰρ ἂν κεῖνος βλέπων
ἀπέδωκεν ἂν σοὶ τήνδ' ἔχειν, ταύτῃ δὲ σέ.
καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις
καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ νοῦς
τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει
ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.
ὡς οὖν περαίνω μὴ μακρὰν, σιγήσομαι
ἅ μου καθικετεύσατ', οὐδὲ μωρίᾳ
ξύμβουλος ἔσομαι τοῦ κασιγνήτου ποτέ.
εὐεργετῶ γὰρ κεῖνον οὐ δοκοῦσ' ὅμως,
ἐκ δυσσεβείας ὅσιον εἰ τίθημί νιν.
αὐτοὶ μὲν οὖν τὴν ἔξοδόν γ' εὑρίσκετε,
ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδὼν σιγήσομαι.
ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε, χἰκετεύετε
τὴν μέν σ' ἐᾶσαι πατρίδα νοστῆσαι Κύπριν,
Ἥρας δὲ τὴν ἔννοιαν ἐν ταὐτῷ μένειν,
ἣν ἐς σὲ καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας.
σὺ δ', ὦ θανών μοι πάτερ, ὅσον γ' ἐγὼ σθένω,
οὔποτε κεκλήσει δυσσεβὴς ἀντ' εὐσεβοῦς.

ΧΟ. οὐδείς ποτ' εὐτύχησεν ἔκδικος γεγὼς,
ἐν τῷ δικαίῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας.

ΕΛ. Μενέλαε, πρὸς μὲν παρθένου σεσώσμεθα.
τοὐνθένδε δὴ σὲ τοὺς λόγους φέροντα χρὴ
κοινὴν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας.

ΜΕ. ἄκουε δή νυν· χρόνιος εἶ κατὰ στέγας,

καὶ συντέθραψαι προσπόλοισι βασιλέως.
ΕΛ. τί τοῦτ᾽ ἔλεξας· εἰσφέρεις γὰρ ἐλπίδας,
ὡς δή τι δράσων χρηστὸν ἐς κοινόν γε νῷν.
ΜΕ. πείσειας ἄν τιν᾽ οἵτινες τετραζύγων
ὄχων ἀνάσσουσ᾽ ὥστε νῷν δοῦναι δίφρους;
ΕΛ. πείσαιμ᾽ ἄν· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φευξούμεθα,
πεδίων ἄπειροι βαρβάρου τ᾽ ὄντες χθονός;
ΜΕ. ἀδύνατον εἶπας. φέρε, τί δ᾽, εἰ κρυφθεὶς δόμοις
κτάνοιμ᾽ ἄνακτα τῷδε διστόμῳ ξίφει;
ΕΛ. οὐκ ἂν ἀνάσχοιτ᾽ οὐδὲ σιγήσειεν ἂν
μέλλοντ᾽ ἀδελφὴ σύγγονον κατακτανεῖν.
ΜΕ. ἀλλ᾽ οὐδὲ μὴν ναῦς ἔστιν ᾗ σωθεῖμεν ἂν
φεύγοντες· ἣν γὰρ εἴχομεν θάλασσ᾽ ἔχει.
ΕΛ. ἄκουσον, ἤν τι καὶ γυνὴ λέξῃ σοφόν.
βούλει λέγεσθαι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν;
ΜΕ. κακὸς μὲν ὄρνις· εἰ δὲ κερδανῶ λέγων,
ἕτοιμός εἰμι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν.
ΕΛ. καὶ μὴν γυναικείοις ἂν οἰκτισαίμεθα
κουραῖσι καὶ θρήνοισι πρὸς τὸν ἀνόσιον.
ΜΕ. σωτηρίας δὲ τοῦτ᾽ ἔχει τί νῷν ἄκος;
παλαιότης γὰρ τῷ λόγῳ γ᾽ ἔνεστί τις.
ΕΛ. ὡς δὴ θανόντα σ᾽ ἐνάλιον κενῷ τάφῳ
θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι.
ΜΕ. καὶ δὴ παρεῖκεν· εἶτα πῶς ἄνευ νεὼς
σωθησόμεσθα κενοταφοῦντ᾽ ἐμὸν δέμας;
ΕΛ. δοῦναι κελεύσω πορθμίδ᾽, ᾗ καθήσομεν
κόσμον τάφῳ σῷ πελαγίας ἐς ἀγκάλας.
ΜΕ. ὡς εὖ τόδ᾽ εἶπας, πλὴν ἕν· εἰ χέρσῳ ταφὰς
θεῖναι κελεύσει σ᾽, οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει.
ΕΛ. ἀλλ᾽ οὐ νομίζειν φήσομεν καθ᾽ Ἑλλάδα
χέρσῳ καλύπτειν τοὺς θανόντας ἐναλίους.
ΜΕ. τοῦτ᾽ αὖ κατορθοῖς· εἶτ᾽ ἐγὼ συμπλεύσομαι
καὶ συγκαθήσω κόσμον ἐν ταὐτῷ σκάφει;
ΕΛ. σὲ καὶ παρεῖναι δεῖ μάλιστα τούς τε σοὺς

πλωτῆρας, οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.
ΜΕ. καὶ μὴν ἐάνπερ ναῦν ἐπ᾽ ἀγκύρας λάβω,
ἀνὴρ παρ᾽ ἄνδρα στήσεται ξιφηφόρος.
ΕΛ. σὲ χρὴ βραβεύειν πάντα· πόμπιμοι μόνον
λαίφει πνοαὶ γένοιντο καὶ νεὼς δρόμος.
ΜΕ. ἔσται· πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου.
ἀτὰρ θανόντα τοῦ μ᾽ ἐρεῖς πεπυσμένη;
ΕΛ. σοῦ· καὶ μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μόρον
᾽Ατρέως πλέων σὺν παιδὶ, καὶ θανόνθ᾽ ὁρᾶν.
ΜΕ. καὶ μὴν τάδ᾽ ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη
ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων.
ΕΛ. ἐς καιρὸν ἦλθε, τότε δ᾽ ἄκαιρ᾽ ἀπώλλυτο.
τὸ δ᾽ ἄθλιον κεῖν᾽ εὐτυχὲς τάχ᾽ ἂν πέσοι.
ΜΕ. πότερα δ᾽ ἐς οἴκους σοὶ συνεισελθεῖν με χρὴ,
ἢ πρὸς τάφῳ τῷδ᾽ ἥσυχοι καθώμεθα;
ΕΛ. αὐτοῦ μέν᾽· ἢν γὰρ καί τι πλημμελές σε δρᾷ,
τάφος σ᾽ ὅδ᾽ ἂν ῥύσαιτο φάσγανόν τε σόν.
ἐγὼ δ᾽ ἐς οἴκους βᾶσα βοστρύχους τεμῶ,
πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,
παρῇδί τ᾽ ὄνυχα φόνιον ἐμβαλῶ χροός.
μέγας γὰρ ἁγὼν, καὶ βλέπω δύο ῥοπάς·
ἢ γὰρ θανεῖν δεῖ μ᾽, ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
ἢ πατρίδα τ᾽ ἐλθεῖν καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
ὦ πότνι᾽, ἣ δίοισιν ἐν λέκτροις πίτνεις,
῞Ηρα, δύ᾽ οἰκτρὼ φῶτ᾽ ἀνάψυξον πόνων,
αἰτούμεθ᾽, ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
ῥίπτονθ᾽, ἵν᾽ οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
σύ θ᾽, ἣ ᾽πὶ τὠμῷ κάλλος ἐκτήσω γάμῳ,
κούρη Διώνης Κύπρι, μή μ᾽ ἐξεργάσῃ.
ἅλις δὲ λύμης, ἥν μ᾽ ἐλυμήνω πάρος,
τοὔνομα παρασχοῦσ᾽, οὐ τὸ σῶμ᾽, ἐν βαρβάροις.
θανεῖν δ᾽ ἔασόν μ᾽, εἰ κατακτεῖναι θέλεις,
ἐν γῇ πατρῴᾳ. τί ποτ᾽ ἄπληστος εἶ κακῶν,
ἔρωτας, ἀπάτας δόλιά τ᾽ ἐξευρήματα

ἀσκοῦσα φίλτρα θ' αἱματηρὰ δωμάτων;
εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἄλλα γ' ἡδίστη θεῶν
πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω.

ΧΟ. σὲ τὰν ἐναυλείοις ὑπὸ δενδροκόμοις
μουσεῖα καὶ θάκους ἐνίζουσαν ἀναβοάσω,
σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν
ἀηδόνα δακρυόεσσαν,
ἔλθ' ὦ διὰ ξουθᾶν γενύων ἐλελιζομένα,
θρήνοις ἐμοῖς ξύνεργος,
Ἑλένας μελέας πόνους,
τὸν Ἰλιάδων τ' ἀεί-
δουσα δακρυόεντα πόνον
Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
ὃς ἔμολεν ἔμολε πεδία βαρβάρῳ πλάτᾳ,
ὃς ἔδραμε ῥόθια μέλεα Πριαμίδαις ἄγων
Λακεδαίμονος ἄπο λέχεα
σέθεν ὡς εἷλεν Πάρις αἰνόγαμος
πομπαῖσιν Ἀφροδίτας.
πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ καὶ πετρίναις
ῥιπαῖσιν ἐκπνεύσαντες Ἅιδαν μέλεον ἔχουσιν,
τάλαιναν ὧν ἀλόχων κείραντες ἔθειραν·
ἄνυμφα δὲ μέλαθρα κεῖται·
πολλοὺς δὲ πυρσεύσας φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν
μονόκωπος ἀνήρ, πέτραις
Καφηρίσιν ἐμβαλὼν
Αἰγαίαις τ' ἐνάλοις ἀκταῖς,
δόλιον ἀστέρα λάμψας
ἀλίμεν' ἀν' ὄρεα μέλεα βαρβάρου στολᾶς,
ὅτε σύτο πατρίδος ἀποπρὸ χειμάτων πνοᾷ
τέρας, οὐ τέρας, ἀλλ' ἔριν
Δαναῶν νεφέλαν ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
εἴδωλον ἱρὸν Ἥρας.
ὅ τι θεὸς, ἢ μὴ θεὸς, ἢ τὸ μέσον,

τίς φησὶν ἐρευνήσας
βροτῶν μακρότατον πέρας εὑ-
ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
δεῦρο καὶ αὖθις ἐκεῖσε
καὶ πάλιν ἀντιλόγοις
πηδῶντ᾽ ἀνελπίστοις τύχαις.
σὺ Διὸς ἔφυς, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ·
πτανὸς γὰρ ἐν κόλποις σε Λή-
δας ἐτέκνωσε πατήρ.
καὶ ἰαχὴ σὴ καθ᾽ Ἑλλανίαν
ἄδικος, προδότις, ἄπιστος, ἄθεος· οὐδ᾽ ἔχω
τί τὸ σαφὲς, ὅ τι ποτ᾽ ἐν βροτοῖς.
τὸ θεῶν ἔπος ἀλαθὲς εὗρον.
ἄφρονες, ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
κτᾶσθ᾽, ἐν δορὸς ἀλκαίου
λόγχαισιν καταπαυόμενοι
πόνους θνατῶν ἀμαθῶς.
εἰ γὰρ ἅμιλλα κρινεῖ νιν
αἵματος, οὔποτ᾽ ἔρις
λείψει κατ᾽ ἀνθρώπων πόλεις·
αἳ Πριαμίδος γᾶς ἔλιπον θαλάμους,
ἐξὸν διορθῶσαι λόγοις
σὰν ἔριν, ὦ Ἑλένα.
νῦν δ᾽ οἱ μὲν Ἅιδᾳ μέλονται κάτω,
τείχεα δὲ, φλογμὸς ὥστε Διὸς, ἐπέσυτο φλὸξ,
ἐπὶ πάθεα πάθεσιν φέρουσ᾽
ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ.

ὦ χαῖρε, πατρὸς μνῆμ᾽· ἐπ᾽ ἐξόδοισι γὰρ
ἔθαψα, Πρωτεῦ, σ᾽ ἕνεκ᾽ ἐμῆς προσρήσεως·
ἀεὶ δέ σ᾽ ἐξιών τε κεἰσιὼν δόμους
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπει, πάτερ.
ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε καὶ θηρῶν βρόχους,
δμῶες, κομίζετ᾽ ἐς δόμους τυραννικούς·

ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή·
οὐ γάρ τι θανάτῳ τοὺς κακοὺς κολάζομεν.
καὶ νῦν πέπυσμαι φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
ἐς γῆν ἀφῖχθαι καὶ λεληθέναι σκοπούς,
ἤτοι κατόπτην ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
Ἑλένην· θανεῖται δ', ἤν γε δὴ ληφθῇ μόνον.
ἔα·
ἀλλ', ὡς ἔοικε, πάντα διαπεπραγμένα
εὕρηκα· τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
ἡ Τυνδαρὶς παῖς ἐκπεπόρθμευται χθονός.
ὠή, χαλᾶτε κλῇθρα, λύεθ' ἱππικὰς
φάτνας, ὀπαδοί, κἀκκομίζεθ' ἅρματα,
ὡς ἂν πόνου γ' ἕκατι μὴ λάθῃ με γῆς
τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἧς ἐφίεμαι.
ἐπίσχετ'· εἰσορῶ γὰρ οὓς διώκομεν
παρόντας ἐν δόμοισι κοὐ πεφευγότας.
αὕτη, τί πέπλους μέλανας ἐξήψω χροὸς
λευκῶν ἀμείψασ', ἔκ τε κρατὸς εὐγενοῦς
κόμας σίδηρον ἐμβαλοῦσ' ἀπέθρισας,
χλωροῖς τε τέγγεις δάκρυσι σὴν παρηίδα
κλαίουσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη
στένεις ὀνείροις, ἢ φάτιν τιν' οἴκοθεν
κλύουσα λύπῃ σὰς διέφθαρσαι φρένας;

ΕΛ. ὦ δέσποτ', ἤδη γὰρ τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος,
ὄλωλα· φροῦδα τἀμὰ κοὐδέν εἰμ' ἔτι.

ΘΕ. ἐν τῷ δὲ κεῖσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;

ΕΛ. Μενέλαος, οἴμοι, πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι.

ΘΕ. οὐδέν τι χαίρω σοῖς λόγοις, τὰ δ' εὐτυχῶ.
πῶς οἶσθα; μῶν σοι Θεονόη λέγει τάδε;

ΕΛ. κείνη τέ φησιν ὅ τε παρών, ὅτ' ὤλλυτο.

ΘΕ. ἥκει γὰρ ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῆ;

ΕΛ. ἥκει· μόλοι γάρ, ὡς ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.

ΘΕ. τίς ἐστί; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερον μάθω.

ΕΛ. ὅδ', ὃς κάθηται τῷδ' ὑποπτήξας τάφῳ.

ΘΕ. Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυσμόρφῳ πρέπει.
ΕΛ. οἴμοι δοκῶ μὲν κἀμὸν ὧδ' ἔχειν πόσιν.
ΘΕ. ποδαπὸς δ' ὅδ' ἀνὴρ καὶ πόθεν κατέσχε γῆν;
ΕΛ. Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλους πόσει.
ΘΕ. θανάτῳ δὲ ποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν;
ΕΛ. οἰκτρότατον ὑγροῖς ἐν κλυδωνίοις ἁλός.
ΘΕ. ποῦ βαρβάροισι πελάγεσιν ναυσθλούμενον;
ΕΛ. Λιβύης ἀλιμένοις ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις.
ΘΕ. καὶ πῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;
ΕΛ. ἐσθλῶν κακίους ἐνίοτ' εὐτυχέστεροι.
ΘΕ. λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα;
ΕΛ. ὅπου κακῶς ὄλοιτο, Μενέλεως δὲ μή.
ΘΕ. ὄλωλ' ἐκεῖνος· ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφει;
ΕΛ. ναῦταί σφ' ἀνεῖλον ἐντυχόντες, ὡς λέγει.
ΘΕ. ποῦ δὴ τὸ πεμφθὲν ἀντὶ σοῦ Τροίᾳ κακόν;
ΕΛ. νεφέλης λέγεις ἄγαλμ'; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.
ΘΕ. ὦ Πρίαμε καὶ γῆ Τρῳὰς, ὡς ἔρρεις μάτην.
ΕΛ. κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας.
ΘΕ. πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν ἢ κρύπτει χθονί;
ΕΛ. ἄθαπτον; οἳ 'γὼ τῶν ἐμῶν τλήμων κακῶν.
ΘΕ. τῶνδ' οὕνεκ' ἔταμες βοστρύχους ξανθῆς κόμης;
ΕΛ. φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν, ἐνθάδ' ὤν.
ΘΕ. ὀρθῶς μὲν ἥδε συμφορὰ δακρύεται;
ΕΛ. ἐν εὐμαρεῖ γοῦν σὴν κασιγνήτην θανεῖν;
ΘΕ. οὐ δῆτα. πῶς οὖν; τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον;
ΕΛ. τί κερτομεῖς με, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾷς;
ΘΕ. πιστὴ γὰρ εἶ σὺ σῷ πόσει φεύγουσά με.
ΕΛ. ἀλλ' οὐκέτ'· ἤδη δ' ἄρχε τῶν ἐμῶν γάμων.
ΘΕ. χρόνια μὲν ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.
ΕΛ. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; τῶν πάρος λαθώμεθα.
ΘΕ. ἐπὶ τῷ; χάρις γὰρ ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.
ΕΛ. σπονδὰς τέμωμεν καὶ διαλλάχθητί μοι.
ΘΕ. μεθίημι νεῖκος τὸ σὸν, ἴτω δ' ὑπόπτερον.
ΕΛ. πρός νύν σε γονάτων τῶνδ', ἐπείπερ εἶ φίλος,

ΘΕ. τί χρῆμα θηρῶσ᾽ ἱκέτις ὠρέχθης ἐμοῦ;
ΕΛ. τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.
ΘΕ. τίς δ᾽ ἔστ᾽ ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψεις σκιάν;
ΕΛ. Ἕλλησίν ἐστι νόμος, ὃς ἂν πόντῳ θάνῃ,
ΘΕ. τί δρᾶν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.
ΕΛ. κενοῖσι θάπτειν ἐν πέπλων ὑφάσμασιν.
ΘΕ. κτέριζ᾽· ἀνίστη τύμβον οὗ χρῄζεις χθονός.
ΕΛ. οὐχ ὧδε ναύτας ὀλομένους τυμβεύομεν.
ΘΕ. πῶς δαί; λέλειμμαι τῶν ἐν Ἕλλησιν νόμων.
ΕΛ. ἐς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.
ΘΕ. τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
ΕΛ. οὐκ οἶδ᾽· ἐγὼ δ᾽ ἄπειρος, εὐτυχοῦσα πρίν.
ΘΕ. ὦ ξένε, λόγων μὲν κληδόν᾽ ἤνεγκας φίλην.
ΜΕ. οὔκουν ἐμαυτῷ γ᾽ οὐδὲ τῷ τεθνηκότι.
ΘΕ. πῶς τοὺς θανόντας θάπτετ᾽ ἐν πόντῳ νεκρούς;
ΜΕ. ὡς ἂν παρούσης οὐσίας ἕκαστος ᾖ.
ΘΕ. πλούτου λέγ᾽ οὕνεχ᾽, ὅ τι θέλεις ταύτης χάριν.
ΜΕ. προσφάζεται μὲν αἷμα πρῶτα νερτέροις.
ΘΕ. τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ᾽ ἐγώ.
ΜΕ. αὐτὸς σὺ γίγνωσκ᾽· ἀρκέσει γὰρ ἂν διδῷς.
ΘΕ. ἐν βαρβάροις μὲν ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.
ΜΕ. διδούς γε μὲν δή, δυσγενὲς μηδὲν δίδου.
ΘΕ. οὐ τῶνδ᾽ ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανίζομεν.
ΜΕ. καὶ στρωτὰ φέρεται λέκτρα σώματος κενά.
ΘΕ. ἔσται· τί δ᾽ ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
ΜΕ. χαλκήλαθ᾽ ὅπλα· καὶ γὰρ ἦν φίλος δορί.
ΘΕ. ἄξια τάδ᾽ ἔσται Πελοπιδῶν ἃ δώσομεν.
ΜΕ. καὶ τἄλλ᾽ ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.
ΘΕ. πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπῳ καθίετε;
ΜΕ. ναῦν δεῖ παρεῖναι κἀρετμῶν ἐπιστάτας.
ΘΕ. πόσον δ᾽ ἀπείργει μῆκος ἐκ γαίας δόρυ;
ΜΕ. ὥστ᾽ ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσόθεν μόλις.
ΘΕ. τί δὴ τόδ᾽ Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβει;
ΜΕ. ὡς μὴ πάλιν γῇ λύματ᾽ ἐκβάλλῃ κλύδων.

ΘΕ. Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται.
ΜΕ. καλῶς ἂν εἴη, Μενέλεῴ γε πρὸς χάριν.
ΘΕ. οὐκοῦν σὺ χωρὶς τῆσδε δρῶν ἀρκεῖς τάδε;
ΜΕ. μητρὸς τόδ' ἔργον ἢ γυναικὸς ἢ τέκνων.
ΘΕ. ταύτης ὁ μόχθος, ὡς λέγεις, θάπτειν πόσιν.
ΜΕ. ἐν εὐσεβεῖ γοῦν νόμιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν.
ΘΕ. ἴτω· πρὸς ἡμῶν ἄλοχον εὐσεβῆ τρέφειν.
ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκρῷ,
καὶ σ' οὐ κεναῖσι χερσὶ γῆς ἀποστελῶ,
δράσαντα τῇδε πρὸς χάριν. φήμας δέ μοι
ἐσθλὰς ἐνεγκών γ', ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
ἐσθῆτα λήψει σῖτά θ', ὥστε σ' ἐς πάτραν
ἐλθεῖν, ἐπεὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὁρῶ.
σὺ δ', ὦ τάλαινα, μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις
* * * * *
τρύχουσα σαυτήν· Μενέλεως δ' ἔχει πότμον,
κοὐκ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ κατθανὼν πόσις.
ΜΕ. σὸν ἔργον, ὦ νεᾶνι· τὸν παρόντα μὲν
στέργειν πόσιν χρὴ, τὸν δὲ μηκέτ' ὄντ' ἐᾶν·
ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω καὶ τύχω σωτηρίας,
παύσω ψόγου σε τοῦ πρὶν, ἢν γυνὴ γένῃ
οἵαν γενέσθαι χρή σε σῷ ξυνευνέτῃ.
ΕΛ. ἔσται τάδ'· οὐδὲ μέμψεται πόσις ποτὲ
ἡμῖν· σὺ δ' αὐτὸς ἐγγὺς ὢν εἴσει τάδε.
ἀλλ', ὦ τάλας, εἴσελθε καὶ λουτρῶν τύχε
ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον. οὐκ ἐς ἀμβολὰς
εὐεργετήσω σ'. εὐμενέστερον γὰρ ἂν
τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόσφορα
δρῴης ἂν, ἡμῶν τυγχάνων οἵων σε χρή.
ΧΟ. ὀρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ
μάτηρ θεῶν ἐσύθη
ἀν' ὑλᾶντα νάπη
ποτάμιόν τε χεῦμ' ὑδάτων

βαρύβρομόν τε κῦμ' ἅλιον
πόθῳ τᾶς ἀποιχομένας
ἀρρήτου κούρας·
κρόταλα δὲ Βρόμια διαπρύσιον
ἱέντα κέλαδον ἀνεβόα,
θηρῶν ὅτε ζυγίους
ζεύξασα θεὰ σατίνας,
τὰν ἁρπασθεῖσαν κυκλίων
χορῶν ἔξω παρθενίων·
μετὰ κοῦραι ἀελλόποδες
ἁ μὲν τόξοις Ἄρτεμις, ἁ δ'
ἐν ἔγχει Γοργῶ πάνοπλος·
αὐγάζων δ' ἐξ οὐρανίων
* * *
ἄλλαν μοῖραν ἔκραινε.
δρομαίων δ' ὅτε πολυπλανήτων
μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
μαστεύουσα πόρους
θυγατρὸς ἁρπαγᾶς δολίους,
χιονοθρέμμονάς γ' ἐπέρασ'
Ἰδαιᾶν Νυμφᾶν σκοπιάς·
ῥίπτει δ' ἐν πένθει
πέτρινα κατὰ δρία πολυνιφέα·
βροτοῖσι δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
οὐ καρπίζουσ' ἀρότοις
λαῶν φθείρει γενεάν·
ποίμναις δ' οὐχ ἵει θαλερὰς
βοσκὰς εὐφύλλων ἑλίκων·
πολέων δ' ἀπέλειπε βίος,
οὐδ' ἦσαν θεῶν θυσίαι,
βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι πέλανοι·
πηγάς τ' ἀμπαύει δροσερὰς
λευκῶν ἐκβαλεῖν ὑδάτων
πένθει παιδὸς ἀλάστωρ.

ἐπεὶ δ᾽ ἔπαυσ᾽ εἰλαπίνας
θεοῖς βροτείῳ τε γένει,
Ζεὺς μειλίσσων στυγίους
ματρὸς ὀργὰς ἐνέπει,
βᾶτε, σεμναὶ Χάριτες,
ἴτε, τᾷ περὶ παρθένῳ
Δηοῖ θυμωσαμένᾳ
λύπαν ἀλλάξαιτ᾽ ἀλαλᾷ,
Μοῦσαί θ᾽ ὕμνοισι χορῶν·
χαλκοῦ τ᾽ αὐδὰν χθονίαν,
τύμπανα λάβετε βυρσοτενῆ.
καλλίστα τότε πρῶτα μακάρων
Κύπρις γέλασέ τε θεὰ
δέξατό τ᾽ εἰς χέρας
βαρύβρομον αὐλὸν
τερφθεῖσ᾽ ἀλαλαγμῷ.
ὧν οὐ θέμις οὔθ᾽ ὁσία,
ἐπύρωσας ἐν θαλάμοις,
μῆνιν δ᾽ ἔχεις μεγάλας
ματρὸς, ὦ παῖ, θυσίας
οὐ σεβίζουσα θεοῖς.
μέγα τοι δύναται νεβρῶν
παμποίκιλοι στολίδες,
κισσοῦ τε στεφθεῖσα χλόα
νάρθηκας εἰς ἱεροὺς,
ῥόμβου θ᾽ ἑλισσομένα
κύκλιος ἔνοσις αἰθερία,
βακχεύουσά τ᾽ ἔθειρα Βρομίῳ
καὶ παννυχίδες θεᾶς.
εὖ δέ νιν ἄμασιν
ὑπέρβαλε σελάνα.
μορφᾷ μόνον ηὔχεις.

ΕΛ. τὰ μὲν κατ᾽ οἴκους εὐτυχοῦμεν, ὦ φίλαι·
ἡ γὰρ συνεκκλέπτουσα Πρωτέως κόρη,

πόσιν παρόντα τὸν ἐμὸν ἱστορουμένη,
οὐκ εἶπ' ἀδελφῷ· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ
οὔ φησιν αὐγὰς εἰσορᾶν ἐμὴν χάριν.
κάλλιστα δῆτ' ἀνήρπασεν τεύχη πόσις·
ἃ γὰρ καθήσειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
ταῦτ' ἐμβαλὼν πόρπακι γενναίαν χέρα
αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβών,
ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.
προὔργου δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο,
ὡς βαρβάρων τροπαῖα μυρίων χερὶ
θήσων, ὅταν κωπῆρες εἰσβῶμεν σκάφος.
πέπλους δ' ἀμείψασ' ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς
ἐγώ νιν ἐξήσκησα, καὶ λουτροῖς χρόα
ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου.
ἀλλ' ἐκπερᾷ γὰρ δωμάτων ὁ τοὺς ἐμοὺς
γάμους ἑτοίμους ἐν χεροῖν ἔχειν δοκῶν,
σιγητέον μοι· καὶ σὲ προσποιούμεθα
εὔνουν, κρατοῦντα στόματος, ἢν δυνώμεθα,
σωθέντες αὐτοὶ καὶ σὲ συσσῶσαί ποτε.

ΘΕ. χωρεῖτ' ἐφεξῆς, ὡς ἔταξεν ὁ ξένος,
δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.
Ἑλένη, σὺ δ', ἤν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
πείθου, μέν' αὐτοῦ· ταὐτὰ γὰρ παροῦσά τε
πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἤν τε μὴ παρῇς.
δέδοικα γάρ σε μή τις ἐμπεσὼν πόθος
πείσῃ μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον,
τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην·
ἄγαν γὰρ αὐτὸν οὐ παρόνθ' ὅμως στένεις.

ΕΛ. ὦ καινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχει,
τὰ πρῶτα λέκτρα νυμφικάς θ' ὁμιλίας
τιμᾶν· ἐγὼ δὲ διὰ τὸ μὲν στέργειν πόσιν
καὶ ξυνθάνοιμ' ἄν· ἀλλὰ τίς κείνῳ χάρις
ξὺν κατθανόντι κατθανεῖν; ἔα δέ με
αὐτὴν μολοῦσαν ἐντάφια δοῦναι νεκρῷ.

θεοὶ δὲ σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω
καὶ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονεῖ τάδε.
ἕξεις δέ μ' οἵαν χρή σ' ἔχειν ἐν δώμασι
γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων εὐεργετεῖς
κἄμ'· ἔρχεται γὰρ δή τιν' ἐς τύχην τάδε·
ὅστις δὲ δώσει ναῦν, ἐν ᾗ τάδ' ἄξομεν,
πρόσταξον, ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρη λάβω.
ΘΕ. χώρει σὺ, καὶ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντορον
Σιδωνίαν δὸς κἀρετμῶν ἐπιστάτας.
ΕΛ. οὔκουν ὅδ' ἄρξει ναὸς ὃς κοσμεῖ τάφον;
ΘΕ. μάλιστ' ἀκούειν τοῦδε χρὴ ναύτας ἐμούς.
ΕΛ. αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.
ΘΕ. αὖθις κελεύω, καὶ τρίτον γ', εἴ σοι φίλον.
ΕΛ. ὄναιο, κἀγὼ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
ΘΕ. μή νυν ἄγαν σὸν δάκρυσιν ἐκτήξῃς χρόα.
ΕΛ. ἥδ' ἡμέρα σοι τὴν ἐμὴν δείξει χάριν.
ΘΕ. τὰ τῶν θανόντων οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλως πόνος.
ΕΛ. ἐστίν τι κἀκεῖ κἀνθάδ' ὧν ἐγὼ λέγω.
ΘΕ. οὐδὲν κακίω Μενέλεώ μ' ἕξεις πόσιν.
ΕΛ. οὐδὲν σὺ μεμπτός· τῆς τύχης μέλει μόνον.
ΘΕ. ἐν σοὶ τόδ', ἢν σὴν εἰς ἔμ' εὔνοιαν διδῷς.
ΕΛ. οὐ νῦν διδαξόμεσθα τοὺς φίλους φιλεῖν.
ΘΕ. βούλει ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψω στόλον;
ΕΛ. ἥκιστα· μὴ δούλευε σοῖς δούλοις, ἄναξ.
ΘΕ. ἀλλ' εἶα· τοὺς μὲν Πελοπιδῶν ἐῶ νόμους.
καθαρὰ γὰρ ἡμῖν δώματ'· οὐ γὰρ ἐνθάδε
ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως· ἴτω δέ τις
φράσων ὑπάρχοις τοῖς ἐμοῖς φέρειν γάμων
ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμούς· πᾶσαν δὲ χρὴ
γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις
ὑμέναιον Ἑλένης κἀμὸν, ὡς ζηλωτὸς ᾖ.
σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθὼν, πελαγίους ἐς ἀγκάλας
τῷ τῆσδε πρίν ποτ' ὄντι δοὺς πόσει τάδε,
πάλιν πρὸς οἴκους σπεῦδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,

ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆσδε συνδαίσας ἐμοὶ
στέλλῃ πρὸς οἴκους, ἢ μένων εὐδαιμονῇς.
ΜΕ. ὦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς κλῄζει θεός·
βλέψον πρὸς ἡμᾶς καὶ μετάστησον κακῶν.
ἕλκουσι δ᾽ ἡμῖν πρὸς λέπας τὰς συμφορὰς
σπουδῇ σύναψαι· κἂν ἄκρᾳ θίγῃς χερὶ,
ἥξομεν ἵν᾽ ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης.
ἅλις δὲ μόχθων οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
κέκλησθέ μοι, θεοὶ, πολλὰ χρήστ᾽ ἐμοῦ κλύειν
καὶ λύπρ᾽. ὀφείλω δ᾽ οὐκ ἀεὶ πράσσειν κακῶς,
ὀρθῷ δὲ βῆναι ποδί. μίαν δ᾽ ἐμοὶ χάριν
δόντες τὸ λοιπὸν εὐτυχῆ με θήσετε.
ΧΟ. Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ
ταχεῖα κώπα, ῥοθίοισι μάτηρ,
εἰρεσία φίλα,
χοραγὲ τῶν καλλιχόρων
δελφίνων, ὅταν αὔραις
πέλαγος νήνεμον ᾖ,
γλαυκὰ δὲ Πόντου θυγάτηρ
Γαλάνεια τάδ᾽ εἴπῃ·
κατὰ μὲν ἱστία πετάσατ᾽ αὔραις
λιπόντες ἐναλίαις,
λάβετε δ᾽ εἰλατίνας πλάτας,
ὦ ναῦται, ἰὼ ναῦται,
πέμποντες εὐλιμένους
Περσείων οἴκων Ἑλέναν ἐπ᾽ ἀκτάς.
ἦ που κόρας ἂν ποταμοῦ
παρ᾽ οἶδμα Λευκιππίδας, ἢ πρὸ ναοῦ
Παλλάδος ἂν λάβοις
χρόνῳ ξυνελθοῦσα χοροῖς
ἢ κώμοις Ὑακίνθου,
νυχίαν εὐφροσύναν,
ὃν ἐξαμιλλησάμενος
τρόχῳ τέρμονα δίσκου

ἔκανε Φοῖβος, τᾷ Λακαίνᾳ γᾷ
δὲ βούθυτον ἁμέραν
ὁ Διὸς εἶπε σέβειν γόνος,
μόσχον θ', ἂν λίποιτ' οἴκοις
* * *
ἇς οὔπω πεῦκαι πρὸ γάμων ἔλαμψαν.
δι' ἀέρος εἰ ποτανοὶ
γενοίμεσθα Λίβυες
οἰωνοὶ στολάδες
ὄμβρον λιποῦσαι χειμέριον
νίσσονται πρεσβυτάτᾳ
σύριγγι πειθόμεναι
ποιμένος, ὅς τ' ἄβροχα
πεδία κυρποφόρα τε γᾶς
ἐπιπετόμενος ἰαχεῖ.
ὦ πταναὶ δολιχαύχενες,
σύννομοι νεφέων δρόμου,
βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας
Ὠρίωνά τ' ἐννύχιον,
καρύξατ' ἀγγελίαν,
Εὐρώταν ἐφεζόμεναι,
Μενέλαος ὅτι Δαρδάνου
πόλιν ἑλὼν δόμον ἥξει.
μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἅρμα
δι' αἰθέρος ἱέμενοι
παῖδες Τυνδαρίδαι,
λαμπρῶν ἄστρων ὑπ' ἀέλλαισιν
οἳ ναίετ' οὐράνιοι,
σωτῆρες τᾶς Ἑλένας
γλαυκὸν ἐπ' οἶδμ' ἅλιον
κυανόχροά τε κυμάτων
ῥόθια πολιὰ θαλάσσας,
ναύταις εὐαεῖς ἀνέμων
πέμποντες Διόθεν πνοάς·

δύσκλειαν δ' ἀπὸ συγγόνου
βάλετε βαρβάρων λεχέων,
ἃν Ἰδαίων ἐρίδων
πονηθεῖσ' ἐκτήσατο, τὰν
οὐκ ἐλθοῦσαν Ἰλίου
Φοιβείους ἐπὶ πύργους.
ΑΓ. ἄναξ, κάκιστα τἀν δόμοις εὑρήκαμεν·
ὡς καίν' ἀκούσει πήματ' ἐξ ἐμοῦ τάχα.
ΘΕ. τί δ' ἔστιν; ΑΓ. ἄλλης ἐκπόνει μνηστεύματα
γυναικός· Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἔξω χθονός.
ΘΕ. πτεροῖσιν ἀρθεῖσ' ἢ πεδοστιβεῖ ποδί;
ΑΓ. Μενέλαος αὐτὴν ἐκπεπόρθμευται χθονός,
ὃς αὐτὸς αὑτὸν ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν.
ΘΕ. ὦ δεινὰ λέξας· τίς δέ νιν ναυκληρία
ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.
ΑΓ. ἥν γε ξένῳ δίδως σύ, τούς τε σοὺς ἔχων
ναύτας βέβηκεν, ὡς ἂν ἐν βραχεῖ μάθῃς.
ΘΕ. πῶς, εἰδέναι πρόθυμος· οὐ γὰρ ἐλπίδων
εἴσω βέβηκα μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα
τοσούσδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα.
ΑΓ. ἐπεὶ λιποῦσα τούσδε βασιλείους δόμους
ἡ τοῦ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
σοφώταθ' ἁβρὸν πόδα τιθεῖσ', ἀνέστενε
πόσιν πέλας παρόντα κοὐ τεθνηκότα.
ὡς δ' ἤλθομεν σῶν περίβολον νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν,
ζυγῶν τε πεντήκοντα, κἀρετμῶν μέτρα
ἔχουσαν· ἔργου δ' ἔργον ἐξημείβετο·
ὁ μὲν γὰρ ἱστόν, ὁ δὲ πλάτην καθίστατο
ταρσόν τε χειρί, λευκά θ' ἱστί' εἰς ἓν ἦν,
πηδάλιά τε ζεύγλαισι παρακαθίετο.
κἀν τῷδε μόχθῳ τοῦτ' ἄρα σκοπούμενοι
Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλεῳ ξυνέμποροι
προσῆλθον ἀκταῖς, ναυφθόροις ἠσθημένοι

πέπλοισιν, εὐειδεῖς μὲν, αὐχμηροὶ δ' ὁρᾷν.
ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος,
προσεῖπε, δόλιον οἶκτον ἐς μέσον φέρων,
ὦ τλήμονες, πῶς ἐκ τίνος νεὼς ποτε
Ἀχαΐδος θραύσαντες ἥκετε σκάφος;
ἆρ' Ἀτρέως παῖδ' ὀλόμενον συνθάπτετε,
ὃν Τυνδαρὶς παῖς ἥδ' ἀπόντα κενοταφεῖ;
οἱ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπῳ
ἐς ναῦν ἐχώρουν, Μενέλεῳ ποντίσματα
φέροντες. ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἥδ' ὑποψία
λόγος τ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπεισβατῶν
ὡς πλῆθος εἴη· διεσιωπῶμεν δ' ὅμως,
τοὺς σοὺς λόγους σώζοντες· ἄρχειν γὰρ νεὼς
ξένον κελεύσας πάντα συνέχεας τάδε.
καὶ τἄλλα μὲν δὴ ῥᾳδίως εἴσω νεὼς
ἐθέμεθα κουφίζοντα· ταύρειος δὲποὺς
οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κάτα,
ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ,
κυρτῶν τε νῶτα κεὶς κέρας παρεμβλέπων
μὴ θιγγάνειν ἀπεῖργεν. ὁ δ' Ἑλένης πόσις
ἐκάλεσεν, ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
οὐκ εἶ' ἀναρπάσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
νεανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας
ἐς πρῷραν ἐμβαλεῖτε, φάσγανόν θ' ἅμα
πρόχειρον ὥσει σφάγια τῷ τεθνηκότι;
οἱ δ' ἐς κέλευσμ' ἐλθόντες ἐξανήρπασαν
ταῦρον φέροντές τ' εἰσέθεντο σέλματα.
μονάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην
μέτωπά τ' ἐξέπεισεν ἐσβῆναι δόρυ.
τέλος δ' ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
πλήσασα κλιμακτῆρας εὐσφύρου ποδὸς
Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις ἑδωλίοις,
ὅ τ' οὐκέτ' ὢν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
ἄλλοι δὲ τοίχους δεξιοὺς λαιούς τ' ἴσοι

ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ἕζονθ', ὑφ' εἵμασι ξίφη
λαθραῖ' ἔχοντες, ῥόθιά τ' ἐξεπίμπλατο
βοῆς, κελευστοῦ φθέγμαθ' ὡς ἠκούσαμεν.
ἐπεὶ δὲ γαίας ἦμεν οὔτ' ἄγαν πρόσω
οὔτ' ἐγγὺς, οὕτως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·
ἔτ', ὦ ξέν', ἐς τὸ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει,
πλεύσωμεν; ἀρχαὶ γὰρ νεὼς μέλουσί σοι.
ὁ δ' εἶφ', ἅλις μοι· δεξιᾷ δ' ἑλὼν ξίφος
ἐς πρῷραν εἷρπε, κἀπὶ ταυρείῳ σφαγῇ
σταθεὶς νεκρῶν μὲν οὐδενὸς μνήμην ἔχων,
τέμνων δὲ λαιμὸν ηὔχετ', ὦ ναίων ἅλα
πόντιε Πόσειδον Νηρέως θ' ἁγναὶ κόραι,
σώσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας δάμαρτά τε
ἄσυλον ἐκ γῆς. αἵματος δ' ἀπορροαὶ
ἐς οἶδμ' ἐσηκόντιζον οὔρια ξένῳ.
καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία·
πάλιν πλέωμεν Ναξίαν· κέλευε σύ·
σὺ δὲ στρέφ' οἴακ'. ἐκ δὲ ταυρείου φόνου
Ἀτρέως σταθεὶς παῖς ἀνεβόησε συμμάχους,
τί μέλλετ', ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα,
σφάζειν, φονεύειν βαρβάρους, νεώς τ' ἄπο
ῥίπτειν ἐς οἶδμα; ναυβάταις δὲ τοῖσι σοῖς
βοᾷ κελευστὴς τὴν ἐναντίαν ὄπα,
οὐκ εἶ' ὁ μέν τις λοῖσθον ἀρεῖται δόρυ,
ὁ δὲ ζύγ' ἄξας, ὁ δ' ἀφελὼν σκαλμοῦ πλάτην,
καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων;
ὀρθοὶ δ' ἀνῇξαν πάντες, οἱ μὲν ἐν χεροῖν
κορμοὺς ἔχοντες ναυτικοὺς, οἱ δὲ ξίφη.
φόνῳ δὲ ναῦς ἐρρεῖτο· παρακέλευσμα δ' ἦν
πρύμνηθεν Ἑλένης, ποῦ τὸ Τρωικὸν κλέος;
δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπουδῆς δ' ὕπο
ἔπιπτον, οἱ δ' ὠρθοῦντο, τοὺς δὲ κειμένους
νεκροὺς ἂν εἶδες. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
ὅπη νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν,

ταύτῃ προσῆγε χειρὶ δεξιᾷ ξίφος,
ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἠρήμωσε δὲ
σῶν ναυβατῶν ἐρέτμ'. ἐπ' οἰάκων δὲ βὰς
ἄναξ ἐς Ἑλλάδ' εἶπεν εὐθύνειν δόρυ.
οἱ δ' ἱστὸν ᾖρον, οὔριαι δ' ἧκον πνοαί,
βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς· διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον
καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ' ἄγκυραν πάρα.
ἤδη δὲ κάμνονθ' ὁρμιὰν τείνων μέ τις
ἀνείλετ', ἐς δὲ γαῖαν ἐξέβησέ σοι
τάδ' ἀγγελοῦντα. σώφρονος δ' ἀπιστίας
οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς.
ΧΟ. οὐκ ἄν ποτ' ηὔχουν οὔτε σ' οὔθ' ἡμᾶς λαθεῖν
Μενέλαον, ὦναξ, ὡς ἐλάνθανεν παρών.
ΘΕ. ὦ γυναικείαις τέχναισιν αἱρεθεὶς ἐγὼ τάλας.
ἐκπεφεύγασιν γάμοι με. κεἰ μὲν ἦν ἁλώσιμος
ναῦς διώγμασιν, πονήσας εἷλον ἂν τάχα ξένους·
νῦν δὲ τὴν προδοῦσαν ἡμᾶς τισόμεσθα σύγγονον,
ἥτις ἐν δόμοις ὁρῶσα Μενέλεων οὐκ εἶπέ μοι.
τοιγὰρ οὔποτ' ἄλλον ἄνδρα ψεύσεται μαντεύμασιν.
ΧΟ. οὗτος ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἴρεις, δέσποτ', ἐς ποῖον φόνον;
ΘΕ. οἷπερ ἡ δίκη κελεύει μ'. ἀλλ' ἀφίστασ' ἐκποδών.
ΧΟ. οὐκ ἀφήσομαι πέπλων σῶν, μεγάλα γὰρ σπεύδεις κακά.
ΘΕ. ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεις δοῦλος ὤν; ΧΟ. φρονῶ γὰρ εὖ.
ΘΕ. οὐκ ἔμοιγ', εἰ μή μ' ἐάσεις. ΧΟ. οὐ μὲν οὖν σ' ἐάσομεν.
ΘΕ. σύγγονον κτανεῖν κακίστην. ΧΟ. εὐσεβεστάτην μὲν οὖν.
ΘΕ. ἥ με προὔδωκεν; ΧΟ. καλήν γε προδοσίαν δίκαια δρᾶν.
ΘΕ. τἀμὰ λέκτρ' ἄλλῳ διδοῦσα; ΧΟ. τοῖς γε κυριωτέροις.
ΘΕ. κύριος δὲ τῶν ἐμῶν τίς; ΧΟ. ὃς ἔλαβεν πατρὸς πάρα.
ΘΕ. ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. ΧΟ. τὸ δὲ χρεὼν ἀφείλετο.
ΘΕ. οὐ σὲ τἀμὰ χρὴ δικάζειν. ΧΟ. ἤν γε βελτίω λέγω.
ΘΕ. ἀρχόμεσθ' ἄρ', οὐ κρατοῦμεν. ΧΟ. ὅσια δρᾶν, τὰ δ' ἔκδικ' οὔ.
ΘΕ. κατθανεῖν ἐρᾶν ἔοικας. ΧΟ. κτεῖνε· σύγγονον δὲ σὴν
οὐ κτενεῖς ἡμῶν ἑκόντων, ἀλλ' ἔμ', ὡς πρὸ δεσποτῶν
τοῖσι γενναίοισι δούλοις εὐκλεέστατον θανεῖν.

ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ.

ἐπίσχες ὀργὰς, αἷσιν οὐκ ὀρθῶς φέρει,
Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ᾽ ἄναξ· δισσοὶ δέ σε
Διόσκοροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ
ἔτικτεν, Ἑλένην θ᾽, ἣ πέφευγε σοὺς δόμους·
οὐ γὰρ πεπρωμένοισιν ὀργίζει γάμοις,
οὐδ᾽ ἡ θεᾶς Νηρῇδος ἔκγονος κόρη
ἀδικεῖ σ᾽, ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν
τιμῶσα πατρός τ᾽ ἐνδίκους ἐπιστολάς.
ἐς μὲν γὰρ ἀεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον
κείνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν·
ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανεστάθη βάθρα,
καὶ τοῖς θεοῖς παρέσχε τοὔνομ᾽, οὐκέτι
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεῦχθαι γάμοις,
ἐλθεῖν δ᾽ ἐς οἴκους καὶ συνοικῆσαι πόσει.
ἀλλ᾽ ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου μέλαν ξίφος,
νόμιζε δ᾽ αὐτὴν σωφρόνως πράσσειν τάδε.
πάλαι δ᾽ ἀδελφὴν καὶ πρὶν ἐξεσώσαμεν,
ἐπείπερ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς·
ἀλλ᾽ ἥσσον᾽ ἦμεν τοῦ πεπρωμένου θ᾽ ἅμα
καὶ τῶν θεῶν, οἷς ταῦτ᾽ ἔδοξεν ὧδ᾽ ἔχειν.
σοὶ μὲν τάδ᾽ αὐδῶ· συγγόνῳ δ᾽ ἐμῇ λέγω
πλεῖν ξὺν πόσει σῷ. πνεῦμα δ᾽ ἕξετ᾽ οὔριον·
σωτῆρε δ᾽ ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλῶ
πόντον παριππεύοντε πέμψομεν πάτραν.
ὅταν δὲ κάμψῃς καὶ τελευτήσῃς βίον,
θεὸς κεκλήσει, καὶ Διοσκόρων μέτα
σπονδῶν μεθέξεις· ξένιά τ᾽ ἀνθρώπων πάρα
ἕξεις μεθ᾽ ἡμῶν· Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται.
οὗ δ᾽ ὥρισέν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος
Σπάρτης ἀπάρας, τῶν κατ᾽ οὐρανὸν δόμων
κλέψας δέμας σὸν, μὴ Πάρις γήμειέ σε
φρουρὰ παρ᾽ Ἀκτὴν τεταμένη, νῆσον λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,

ἐπεὶ κλοπὰς σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο.
καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα
μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον·
τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι δαίμονες,
τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι.
ΘΕ. ὦ παῖδε Λήδας καὶ Διὸς, τὰ μὲν πάρος
νείκη μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι.
ἐγὼ δ' ἀδελφὴν οὐκέτ' ἂν κτάνοιμ' ἐμήν.
κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
ἴστον δ' ἀρίστης σωφρονεστάτης θ' ἅμα
γεγῶτ' ἀδελφῆς μονογενοῦς ἀφ' αἵματος,
καὶ χαίρεθ', Ἑλένης οὕνεκ' εὐγενεστάτης
γνώμης, ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι.
ΧΟ. πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοὶ,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΙΩΝ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΡΜΗΣ.
ΙΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΔΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ΞΟΥΘΟΣ.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ ἢ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΠΥΘΙΑ ἤτοι ΠΡΟΦΗΤΙΣ.
ΑΘΗΝΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως Ἀπόλλων φθείρας ἔγκυον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις· ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος Ἑρμῆς ἀνελόμενος εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν· εὑροῦσα δ' ἡ προφῆτις ἀνέθρεψε· τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ Ἀθηναίοις τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον. τούτῳ μὲν οὖν ἄλλος παῖς οὐκ ἐγένετο· τὸν δ' ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν. ὁ δ' ἀγνοῶν ἐδούλευσε τῷ πατρί.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

Ι Ω Ν.

ΕΡΜΗΣ.

Ἄτλας, ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,
θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἣ 'μ' ἐγείνατο
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόρρους πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
ἀγνὼς δὲ πατρὶ, τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον,
γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον· ὡς δ' ἦλθεν χρόνος,
τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ' ἀπήνεγκεν βρέφος
ἐς ταυτὸν ἄντρον οὗπερ ηὐνάσθη θεῷ
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
προγόνων νόμον σώζουσα τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου· κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακε σώματος
δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγραυλίσι
δίδωσι σώζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
νόμος τίς ἐστιν ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις

τρέφειν τέκν᾽. ἀλλ᾽ ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν
τέκνῳ προσάψασ᾽ ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
καί μ᾽ ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος αἰτεῖται τάδε·
ὦ σύγγον᾽, ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν,
λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
αὐτῷ σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ᾽ οἷς ἔχει
ἔνεγκ᾽ ἀδελφῷ τἀμὰ πρὸς χρηστήρια,
καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
τὰ δ᾽ ἄλλ᾽, ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς,
ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ᾽ ἐγὼ χάριν
πράσσων ἀδελφῷ πλεκτὸν ἐξάρας κύτος
ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
τίθημι ναοῦ τοῦδ᾽, ἀναπτύξας κύτος
ἑλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ᾽ ὁ παῖς.
κυρεῖ δ᾽ ἅμ᾽ ἱππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
προφῆτις ἐσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ
ἐθαύμασ᾽ εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
λαθραῖον ὠδῖν᾽ ἐς θεοῦ ῥῖψαι δόμον,
ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν,
οἴκτῳ δ᾽ ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
σύνεργος ἦν τῷ παιδὶ μὴ ᾽κπεσεῖν δόμων.
τρέφει δέ νιν λαβοῦσα· τὸν σπείραντα δὲ
οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ᾽ ἧς ἔφυ,
ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
νέος μὲν οὖν ὢν ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
ἠλᾶτ᾽ ἀθύρων· ὡς δ᾽ ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ᾽ ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ
ταμίαν τε πάντων πιστόν, ἐν δ᾽ ἀνακτόροις
θεοῦ καταζῇ δεῦρ᾽ ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ᾽ ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ᾽ ὕπο·
ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,

οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
ὃν συμπονήσας καὶ ξυνεξελὼν δορὶ
γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
οὐκ ἐγγενὴς ὤν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
γεγὼς Ἀχαιός· χρόνια δὲ σπείρας λέχη,
ἄτεκνός ἐστι, καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα
ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε,
ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
ἐς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου
κρυπτοὶ γένωνται παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόσφορα·
Ἴωνα δ' αὐτὸν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς,
ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
ἀλλ' ἐς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.
ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῇ πυλώματα
δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,
Ἴων' ἐγώ σφε πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

ΙΩΝ.

ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων,
ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,
ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
ἐς νύχθ' ἱερὰν,
Παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
καταλαμπόμεναι τὴν ἡμέραν
ἁψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
σμύρνης δ' ἐνύδρου καπνὸς εἰς ὀρόφους
Φοίβου πέτεται.
θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
Δελφὶς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοὰς,

ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
βαίνετε δίνας, καθαραῖς δὲ δρόσοις
ἀφυδρανάμενοι στείχετε ναούς·
στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖν ἀγαθὸν,
φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσιν
μαντεύεσθαι
γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
ἡμεῖς δὲ, πόνους οὓς ἐκ παιδὸς
μοχθοῦμεν ἀεὶ, πτόρθοισι δάφνης
στέφεσίν θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
καθαρὰς θήσομεν ὑγραῖς τε πέδον
ῥανίσιν νοτερὸν, πτηνῶν τ' ἀγέλας,
αἳ βλάπτουσιν
σέμν' ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
φυγάδας θήσομεν· ὡς γὰρ ἀμήτωρ
ἀπάτωρ τε γεγὼς τοὺς θρέψαντας
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.
ἄγ' ὦ νεηθαλὲς ὦ
καλλίστας προπόλευμα δάφνας,
ἃ τὰν Φοίβου θυμέλαν
σαίρεις ὑπὸ ναοῖς
κήπων ἐξ ἀθανάτων,
ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ
* τὰν ἀέναον παγὰν
ἐκπροϊεῖσαι,
μυρσίνας ἱερὰν φόβαν,
ᾇ σαίρω δάπεδον θεοῦ
παναμέριος ἅμ' ἀελίου πτέρυγι θοῇ
λατρεύων τὸ κατ' ἦμαρ.
ὦ Παιὰν ὦ Παιὰν,
εὐαίων εὐαίων
εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.

καλόν γε τὸν πόνον, ὦ
Φοῖβε, σοὶ πρὸ δόμων λατρεύω,
τιμῶν μαντεῖον ἕδραν·
κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν,
οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις·
εὐφάμοις δὲ πόνοις μοχθεῖν
οὐκ ἀποκάμνω.
Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ.
τὸ δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος ὄνομα λέγω
Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν.
ὦ Παιὰν ὦ Παιὰν,
εὐαίων εὐαίων
εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.
ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
δάφνας ὁλκοῖς·
χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
γαίας παγὰν,
ἃν ἀποχεύονται
Κασταλίας δῖναι,
νοτερὸν ὕδωρ βάλλων,
ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.
εἴθ' οὕτως ἀεὶ Φοίβῳ
λατρεύων μὴ παυσαίμαν, ἢ
παυσαίμαν ἀγαθᾷ μοίρᾳ.
ἔα ἔα.
φοιτῶσ' ἤδη λείπουσίν τε
πτανοὶ Παρνασοῦ κοίτας·
αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς
μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
κήρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
ἰσχὺν νικῶν.

ὅδε πρὸς θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
κύκνος· οὐκ ἄλλᾳ
φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;
οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν·
πάραγε πτέρυγας·
λίμνας ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος·
αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσει,
τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.
ἔα ἔα.
τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
οὐ πείσει; χωρῶν ἐν δίναις
ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει
ἢ νάπος Ἴσθμιον,
ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται
ναοί θ' οἱ Φοίβου *;
κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι
τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθά-
ναις εὐκίονες ἦσαν αὐ-
λαὶ θεῶν μόνον, οὐδ' ἀγυι-
άτιδες θεραπεῖαι·
ἀλλὰ καὶ παρὰ Λοξίᾳ
τῷ Λατοῦς διδύμων προσώ-
πων καλλιβλέφαρον φῶς.
ἰδοὺ τάνδ' ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει

χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς·
φίλα, πρόσιδ' ὄσσοις.
ΗΜ. ὁρῶ. καὶ πέλας ἄλλος αὐ-
τοῦ πανὸν πυρίφλεκτον αἴ-
ρει· τίς; ἆρ' ὃς ἐμαῖσι μυ-
θεύεται παρὰ πήναις
ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς
κοινοὺς αἰρόμενος πόνους
δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;
ΗΜ. καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου·
τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει
τρισώματον ἀλκάν.
ΗΜ. παντᾶ τοι βλέφαρον διώκω.
ΗΜ. σκέψαι κλόνον ἐν τείχεσι
λαΐνοισι Γιγάντων.
ΗΜ. ὧδε δερκόμεθ', ὦ φίλαι, * *
ΗΜ. λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν;
ΗΜ. λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
ΗΜ. τί γάρ; κεραυνὸν
ἀμφίπυρον ὄμβριμον ἐν Διὸς
ἑκηβόλοισι χερσίν;
ΗΜ. ὁρῶ, τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
καὶ Βρόμιος ἄλλον
ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις
ἐναίρει Γᾶς τέκνων ὁ Βακχεύς.

ΧΟΡΟΣ.

σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐδῶ,
θέμις γυάλων ὑπερβῆ-
ναι λευκῷ ποδί γ' *;
ΙΩ. οὐ θέμις, ὦ ξέναι.
ΧΟ. οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν;

ΙΩ. τίνα δῆτα θέλεις;
ΧΟ. ἆρ᾽ ὄντως μέσον ὀμφαλὸν 222
γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;
ΙΩ. στέμμασί γ᾽ ἐνδυτὸν, ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.
ΧΟ. οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ. 225
ΙΩ. εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων
καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
πάριτ᾽ εἰς θυμέλας, ἐπὶ δ᾽ ἀσφάκτοις
μήλοισι δόμων μὴ πάριτ᾽ εἰς μυχόν.
ΧΟ. ἔχω μαθοῦσα· 230
θεοῦ δὲ νόμον οὐ παραβαίνομεν·
ἃ δ᾽ ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει. 231
ΙΩ. πάντα θεᾶσθ᾽, ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.
ΧΟ. μεθεῖσαν δεσπόται 233
με θεοῦ γύαλα τάδ᾽ εἰσιδεῖν. 233
ΙΩ. δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;
ΧΟ. Παλλάδος ἔνοικα 235
τρόφιμα μέλαθρα τῶν ἐμῶν τυράννων.
παρούσας δ᾽ ἀμφὶ τᾶσδ᾽ ἐρωτᾷς. 236
ΙΩ. γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
τὸ σχῆμ᾽ ἔχεις τόδ᾽, ἥτις εἶ ποτ᾽, ὦ γύναι.
γνοίη δ᾽ ἂν ὡς τὰ πολλά γ᾽ ἀνθρώπου πέρι
τὸ σχῆμ᾽ ἰδών τις εἰ πέφυκεν εὐγενής. 240
ἔα·
ἀλλ᾽ ἐξέπληξάς μ᾽ ὄμμα συγκλῄσασα σὸν
δακρύοις θ᾽ ὑγράνασ᾽ εὐγενῆ παρηίδα,
ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
τί ποτε μερίμνης ἐς τόδ᾽ ἦλθες, ὦ γύναι;
οὗ πάντες ἄλλοι γύαλα λεύσσοντες θεοῦ 245
χαίρουσιν, ἐνταῦθ᾽ ὄμμα σὸν δακρυρροεῖ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει
ἐς θαύματ᾽ ἐλθεῖν δακρύων ἐμῶν πέρι·
ἐγὼ δ᾽ ἰδοῦσα τούσδ᾽ Ἀπόλλωνος δόμους

μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔχομεν ἐνθάδ' οὖσά που.
ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
θεῶν. τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;

ΙΩ. τί χρῆμα δ' ἀνερεύνητα δυσθυμεῖ, γύναι;

ΚΡ. οὐδέν· μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῷδε δὲ
ἐγώ τε σιγῶ καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.

ΙΩ. τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;

ΚΡ. Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.

ΙΩ. ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.

ΚΡ. τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

ΙΩ. πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς,

ΚΡ. τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, ὦ ξέν', ἐκμαθεῖν θέλω.

ΙΩ. ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;

ΚΡ. Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.

ΙΩ. ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;

ΚΡ. ἐς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.

ΙΩ. δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;

ΚΡ. Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.

ΙΩ. ἤκουσα, λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.

ΚΡ. τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.

ΙΩ. φεῦ·
τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς ἢ μάτην λόγος;

ΚΡ. τί χρῆμ' ἐρωτᾷς; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.

ΙΩ. πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;

ΚΡ. ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.

ΙΩ. σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;

ΚΡ. βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.

ΙΩ. πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;

ΚΡ. πληγαὶ τριαίνης ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.

ΙΩ. Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος;
ΚΡ. τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.
ΙΩ. τιμᾷ σφε Πύθιος ἀστραπαί τε Πύθιαι;
ΚΡ. τιμᾷ γ' ἄτιμ'· ὡς μήποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.
ΙΩ. τί δέ; στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;
ΚΡ. οὐδέν· ξύνοιδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.
ΙΩ. πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων, γύναι;
ΚΡ. οὐκ ἀστὸς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
ΙΩ. τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.
ΚΡ. Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διός τ' ἄπο.
ΙΩ. καὶ πῶς ξένος σ' ὢν ἔσχεν οὖσαν ἐγγενῆ;
ΚΡ. Εὔβοι' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις.
ΙΩ. ὅροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὡρισμένη.
ΚΡ. ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.
ΙΩ. ἐπίκουρος ἐλθὼν, κᾆτα σὸν γαμεῖ λέχος;
ΚΡ. φερνάς γε πολέμου καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.
ΙΩ. σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις ἢ μόνη χρηστήρια;
ΚΡ. σὺν ἀνδρί. σηκοὺς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου.
ΙΩ. πότερα θεατὴς, ἢ χάριν μαντευμάτων;
ΚΡ. κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.
ΙΩ. καρποῦ δ' ὑπὲρ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;
ΚΡ. ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.
ΙΩ. οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;
ΚΡ. ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.
ΙΩ. ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ' οὐκ εὐτυχεῖς.
ΚΡ. σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.
ΙΩ. τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος εἰμί τ', ὦ γύναι.
ΚΡ. ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;
ΙΩ. οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν, Λοξίου κεκλήμεθα.
ΚΡ. ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις, ὦ ξέν', ἀντοικτείρομεν.
ΙΩ. ὡς μὴ εἰδόθ' ἥτις μ' ἔτεκεν ἐξ ὅτου τ' ἔφυν.
ΚΡ. ναοῖσι δ' οἰκεῖς τοισίδ', ἢ κατὰ στέγας;
ΙΩ. ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος.
ΚΡ. παῖς δ' ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;

ΙΩ. βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.
ΚΡ. καί τις γάλακτί σ' ἐξέθρεψε Δελφίδων;
ΙΩ. οὐπώποτ' ἔγνων μαστόν· ἣ δ' ἔθρεψέ με
ΚΡ. τίς, ὦ ταλαίπωρ'; ὡς νοσοῦσ' εὗρον νόσους.
ΙΩ. Φοίβου προφῆτις, μητέρ' ὣς νομίζομεν.
ΚΡ. ἐς δ' ἄνδρ' ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;
ΙΩ. βωμοί μ' ἔφερβον οὑπιών τ' ἀεὶ ξένος.
ΚΡ. τάλαιν' ἄρ' ἡ τεκοῦσά σ', ἥτις ἦν ποτε.
ΙΩ. ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.
ΚΡ. ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.
ΙΩ. τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.
ΚΡ. οὐδ' ᾖξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;
ΙΩ. ἔχω γὰρ οὐδὲν, ὦ γύναι, τεκμήριον.
ΚΡ. φεῦ.
πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταὔτ' ἄλλη γυνή.
ΙΩ. τίς; εἰ πόνου μοι ξυλλάβοι, χαίροιμεν ἄν.
ΚΡ. ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο πρὶν πόσιν μολεῖν.
ΙΩ. ποῖόν τι χρῄζουσ'; ὡς ὑπουργήσω, γύναι.
ΚΡ. μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.
ΙΩ. λέγοις ἄν· ἡμεῖς τἄλλα προξενήσομεν.
ΚΡ. ἄκουε δὴ τὸν μῦθον. ἀλλ' αἰδούμεθα.
ΙΩ. οὔ τἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργὸς ἡ θεός.
ΚΡ. Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.
ΙΩ. Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.
ΚΡ. καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πατρός.
ΙΩ. οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται.
ΚΡ. ὅ φησιν αὐτή· καὶ πέπονθεν ἄθλια.
ΙΩ. τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
ΚΡ. τὸν παῖδ' ὃν ἔτεκεν ἐξέθηκε δωμάτων.
ΙΩ. ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;
ΚΡ. οὐκ οἶδεν οὐδείς. ταῦτα καὶ μαντεύομαι.
ΙΩ. εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
ΚΡ. θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.
ΙΩ. ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;

ΚΡ. ἐλθοῦσ' ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ' οὐχ εὗρ' ἔτι.
ΙΩ. ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;
ΚΡ. οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.
ΙΩ. χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;
ΚΡ. σοὶ ταυτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.
ΙΩ. ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία.
ΚΡ. οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον.
ΙΩ. τί δ', εἰ λάθρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
ΚΡ. τὰ κοινὰ χαίρων οὐ δίκαια δρᾷ μόνος.
ΙΩ. οἴμοι· προσῳδὸς ἡ τύχη τὠμῷ πάθει.
ΚΡ. καὶ σ', ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.
ΙΩ. καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτόν μ' ἔξαγ' οὗ λελήσμεθα.
ΚΡ. σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.
ΙΩ. οἶσθ' οὖν ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;
ΚΡ. τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
ΙΩ. πῶς ὁ θεὸς ὃ λαθεῖν βούλεται μαντεύσεται;
ΚΡ. εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
ΙΩ. αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ 'ξέλεγχέ νιν.
ΚΡ. ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.
ΙΩ. οὐκ ἔστιν ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
ἐν τοῖς γὰρ αὑτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
δράσειεν ἄν τι πῆμ'· ἀπαλλάσσου, γύναι·
τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
ἐς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
φράζειν ἃ μὴ θέλουσιν ἢ προβωμίοις
σφαγαῖσι μήλων ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
ἂν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
οὐκ ὄντα κεκτήμεσθα τἀγάθ', ὦ γύναι·
ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.
ΧΟ. πολλαί γε πολλοῖς εἰσι συμφοραὶ βροτῶν,
μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν. ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.

ΚΡ. ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
ἐς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
σύ τ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν,
οὔθ' ἱστορούσῃ μητρὶ μάντις ὢν ἐρεῖς,
ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ,
εἰ δ' ἔστιν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
ἀλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ
κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν ἃ βούλομαι.
ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
λιπόντα θαλάμας, τοὺς λελεγμένους λόγους
σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω
διακονοῦσα κρυπτὰ, καὶ προβῇ λόγος
οὐχ ᾗπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
κἀν ταῖς κακαῖσιν ἀγαθαὶ μεμιγμέναι
μισούμεθ'· οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.

ΞΟΥΘΟΣ.

πρῶτον μὲν ὁ θεὸς τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀρρωδίᾳ;
ΚΡ. οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' ἐς μέριμναν. ἀλλά μοι
λέξον τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.
ΞΟ. οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
μαντεύμαθ'· ἓν δ' οὖν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
πρὸς οἶκον ἥξειν οὐδὲ σ' ἐκ χρηστηρίων.
ΚΡ. ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως
ἔλθοιμεν, ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν
ἐς παῖδα τὸν σὸν, μεταπέσοι βελτίονα.
ΞΟ. ἔσται τάδ'· ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;
ΙΩ. ἡμεῖς τά γ' ἔξω, τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε,
Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.

ΞΟ. καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ' ὅσων ἐχρῄζομεν.
στείχοιμ' ἂν εἴσω· καὶ γάρ, ὡς ἐγὼ κλύω,
χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι
κοινὸν πρὸ ναοῦ· βούλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ
τῇδ', αἰσία γάρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
σὺ δ' ἀμφὶ βωμούς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
λαβοῦσα κλῶνας εὔτεκνους εὔχου θεοῖς
χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
ΚΡ. ἔσται τάδ' ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,
ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
ΙΩ. τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
κρυπτοῖσιν ἀεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται
ἤτοι φιλοῦσά γ' ἧς ὕπερ μαντεύεται,
ἢ καί τι σιγῶσ' ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
μέλει προσήκοντ' οὐδέν; ἀλλὰ χρυσέαις
πρόχοισιν ἐλθὼν εἰς ἀπορραντήρια
δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχων παρθένους βίᾳ γαμῶν
προδίδωσι, παῖδάς τ' ἐκτεκνούμενος λάθρα
θνῄσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
ἀρετὰς δίωκε. καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν
κακὸς πεφύκῃ, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
πῶς οὖν δίκαιον τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
γράψαντας αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;
εἰ δ', οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,
δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων,
σὺ καὶ Ποσειδῶν Ζεύς θ' ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
σπεύδοντες ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακοὺς
λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακὰ

μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.

ΧΟ. σὲ τὰν ὠδίνων λοχιᾶν
ἀνειλείθυιαν, ἐμὰν
Ἀθάναν ἱκετεύω,
Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
κορυφᾶς Διός· ὦ πότνα Νίκα,
μόλε Πύθιον οἶκον,
Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων
πταμένα πρὸς ἀγυιάς,
Φοιβήιος ἔνθα γᾶς
μεσόμφαλος ἑστία
παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
μαντεύματα κραίνει,
σὺ καὶ παῖς ἁ Λατογενής,
δύο θεαὶ δύο παρθένοι,
κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου.
ἱκετεύσατε δ', ὦ κόραι,
τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς
μαντεύμασι κῦρσαι.
ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει
θνατοῖς εὐδαιμονίας
ἀκίνητον ἀφορμάν,
τέκνων οἷς ἂν καρποτρόφοι
λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
πατρίοισι νεάνιδες ἧβαι,
διαδέκτορα πλοῦτον
ὡς ἕξοντές γ' ἐκ πατέρων
ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις·
ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς
σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
δορί τε γᾷ πατρίᾳ φέρει
σωτήριον ἀλκάν.

ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος
βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
βίον, ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω·
μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς
εὔπαιδος ἐχοίμαν.
ὦ Πανὸς θακήματα καὶ
παραυλίζουσα πέτρα
μυχώδεσι Μακραῖς,
ἵνα χοροὺς στείβουσι ποδοῖν
'Αγραύλου κόραι τρίγονοι
στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος
ναῶν, συρίγγων
ὑπ' αἰόλας ἰαχᾶς
ὕμνων, ὅταν αὐλίοις
συρίζῃς, ὦ Πὰν,
τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
ἵνα τεκοῦσά τις παρθένος, ὦ μελέα,
βρέφος Φοίβῳ πτανοῖς ἐξώριζεν θοίναν
θηρσί τε φοινίαν δαῖτα, πικρῶν γάμων
ὕβριν. οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν οὔτε λόγοις
φάτιν ἄϊον εὐτυχίας μετέχειν
θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

ΙΩ. πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων
θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,
ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱρὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;
ΧΟ. ἐν δόμοις ἔστ', ὦ ξέν'· οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
δοῦπον, ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.
ΞΟ. ὦ τέκνον, χαῖρ'· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.
ΙΩ. χαίρομεν· σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' εὖ πράξομεν.
ΞΟ. δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς σώματός τ' ἀμφιπτυχάς.

ΙΩ. εὖ φρονεῖς μέν, ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;
ΞΟ. σωφρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρὼν εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι.
ΙΩ. παῦε, μὴ ψαύσας τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.
ΞΟ. ἅψομαι· ποῦ ῥυσιάζω, τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.
ΙΩ. οὐκ ἀπαλλάξει, πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;
ΞΟ. ὡς τί δὴ φεύγεις με, σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα;
ΙΩ. οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους καὶ μεμηνότας ξένους.
ΞΟ. κτεῖνε καὶ πίμπρῃ· πατρὸς γάρ, ἢν κτάνῃς, ἔσει φονεύς.
ΙΩ. ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;
ΞΟ. οὔ· τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τἀμὰ σημήνειεν ἄν.
ΙΩ. καὶ τί μοι λέξεις; ΞΟ. πατὴρ σός εἰμι καὶ σὺ παῖς ἐμός.
ΙΩ. τίς λέγει τάδ'; ΞΟ. ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.
ΙΩ. μαρτυρεῖς σαυτῷ. ΞΟ. τὰ τοῦ θεοῦ γ' ἐκμαθὼν χρηστήρια.
ΙΩ. ἐσφάλης αἴνιγμ' ἀκούσας. ΞΟ. οὐκ ἄρ' ὄρθ' ἀκούομεν;
ΙΩ. ὁ δὲ λόγος τίς ἐστὶ Φοίβου; ΞΟ. τὸν συναντήσαντά μοι
ΙΩ. τίνα συνάντησιν; ΞΟ. δόμων τῶνδ' ἐξιόντι τοῦ θεοῦ
ΙΩ. συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι; ΞΟ. παῖδ' ἐμὸν πεφυκέναι.
ΙΩ. σὸν γεγῶτ', ἢ δῶρον ἄλλως; ΞΟ. δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ.
ΙΩ. πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν; ΞΟ. οὐκ ἄλλῳ, τέκνον.
ΙΩ. ἡ τύχη πόθεν ποθ' ἥκει; ΞΟ. δύο μίαν θαυμάζομεν.
ΙΩ. ἔα· τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός; ΞΟ. οὐκ ἔχω φράσαι.
ΙΩ. οὐδὲ Φοῖβος εἶπε; ΞΟ. τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν' οὐκ ἠρόμην.
ΙΩ. γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. ΞΟ. οὐ πέδον τίκτει τέκνα.
ΙΩ. πῶς ἂν οὖν εἴην σός; ΞΟ. οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' ἐς τὸν θεόν.
ΙΩ. φέρε λόγων ἁψώμεθ' ἄλλων. ΞΟ. ταῦτ' ἄμεινον, ὦ τέκνον.
ΙΩ. ἦλθες ἐς νόθον τι λέκτρον; ΞΟ. μωρίᾳ γε τοῦ νέου.
ΙΩ. πρὶν κόρην λαβεῖν Ἐρεχθέως; ΞΟ. οὐ γὰρ ὕστερόν γέ πω.
ΙΩ. ἆρα δῆτ' ἐκεῖ μ' ἔφυσας; ΞΟ. τῷ χρόνῳ γε συντρέχει.
ΙΩ. κᾆτα πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρο; ΞΟ. ταῦτ' ἀμηχανῶ.
ΙΩ. διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου; ΞΟ. τοῦτο κἀμ' ἀπαιολᾷ.
ΙΩ. Πυθίαν δ' ἦλθες πέτραν πρίν; ΞΟ. ἐς φανάς γε Βακχίου.
ΙΩ. προξένων δ' ἔν τῳ κατέσχες; ΞΟ. ὅς με Δελφίσιν κόραις
ΙΩ. ἐθιάσευσ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς; ΞΟ. Μαινάσιν γε Βακχίου
ΙΩ. ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα; ΞΟ. Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς

ΙΩ. τοῦτ' ἐκεῖν' ἵν' ἐσπάρημεν. ΞΟ. ὁ πότμος ἐξεῦρεν, τέκνον.
ΙΩ. πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναούς; ΞΟ. ἔκβολον κόρης ἴσως.
ΙΩ. ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον. ΞΟ. πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.
ΙΩ. τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός. ΞΟ. εὖ φρονεῖς ἄρα.
ΙΩ. καὶ τί βουλόμεσθά γ' ἄλλο ΞΟ. νῦν ὁρᾷς ἃ χρή σ' ὁρᾶν.
ΙΩ. ἢ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς ΞΟ. ὃ σοί γε γίγνεται.
ΙΩ. ἦ θίγω δῆθ' οἵ μ' ἔφυσαν; ΞΟ. πιθόμενός γε τῷ θεῷ.
ΙΩ. χαῖρέ μοι, πάτερ, ΞΟ. φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.
ΙΩ. ἡμέρα θ' ἡ νῦν παροῦσα. ΞΟ. μακάριόν γ' ἔθηκέ με.
ΙΩ. ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἆρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας;
νῦν ποθῶ σε μᾶλλον ἢ πρὶν, ἥτις εἶ ποτ', εἰσιδεῖν.
ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.
ΧΟ. κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι·
ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν ἐς τέκν' εὐτυχεῖν
ἐβουλόμην ἂν τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.
ΞΟ. ὦ τέκνον, ἐς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τε σὲ,
σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
ὃ δ' ᾖξας ὀρθῶς, τοῦτο κἄμ' ἔχει πόθος,
ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν,
ἐγώ θ' ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ' ἴσως εὕροιμεν ἄν.
ἀλλ' ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ' ἀλητείαν τε σὴν
ἐς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρὶ,
οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρὸς,
πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ θάτερον νοσῶν
δυοῖν κεκλήσει δυσγενὴς πένης θ' ἅμα,
ἀλλ' εὐγενής τε καὶ πολυκτήμων βίου.
σιγᾷς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις,
ἐς φροντίδας δ' ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
πάλιν μεταστὰς δεῖμα προσβάλλεις πατρί;
ΙΩ. οὐ ταυτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
πρόσωθεν ὄντων ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.
ἐγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,

πατέρα σ' ἀνευρών· ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι
ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
κλεινὰς Ἀθήνας οὐκ ἐπείσακτον γένος,
ἵν' ἐσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
πατρός τ' ἐπακτοῦ καὐτὸς ὢν νοθαγενής.
καὶ τοῦτ' ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
ὁ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι·
ἢν δ' ἐς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
μισησόμεσθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα,
ὅσοι δὲ χρηστοὶ δυνάμενοί τ' εἶναι σοφοὶ
σιγῶσι κοὐ σπεύδουσιν ἐς τὰ πράγματα,
γέλωτ' ἐν αὐτοῖς μωρίαν τε λήψομαι
οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει φόβου πλέᾳ.
τῶν δ' αὖ λογίων τε χρωμένων τε τῇ πόλει
ἐς ἀξίωμα βὰς, πλέον φρουρήσομαι
ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ', ὦ πάτερ, φιλεῖ·
οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες ἀξίωμά τε
τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυς ὤν,
γυναῖκά θ' ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
τὰς συμφοράς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν
αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς,
πῶς οὐχ ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδὸς,
ἡ δ' οὖσ' ἄτεκνος τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς,
κᾆτ' ἢ προδοὺς σύ μ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
ἢ τἀμὰ τιμῶν δῶμα συγχέας ἔχῃς;
ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων τε θανασίμων
γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς.
ἄλλως τε τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω, πάτερ,
ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία
πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν οὖσ' ἀπαιδίᾳ νοσεῖν.
τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης

τὸ μὲν πρόσωπον ἡδὺ, τἀν δόμοισι δὲ
λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχὴς,
ὅστις δεδοικὼς καὶ περιβλέπων βίαν
αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον ἢ τύραννος ὢν,
ᾧ τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,
ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ κατθανεῖν φοβούμενος.
εἴποις ἂν ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
πλουτεῖν τε τερπνόν· οὐ φιλῶ ψόγους κλύειν
ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον οὐδ' ἔχειν πόνους.
εἴη δ' ἔμοιγε μέτρια μὴ λυπουμένῳ.
ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ' ἄκουσόν μου, πάτερ·
τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώπων σχολὴν
ὄχλον τε μέτριον· οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
πονηρὸς οὐδεὶς, κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετὸν
εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν.
θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἢ βροτῶν,
ὑπηρετῶν χαίρουσιν, οὐ γοωμένοις.
καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον, οἱ δ' ἧκον ξένοι,
ὥσθ' ἡδὺς ἀεὶ καινὸς ὢν καινοῖσιν ἦν.
ὃ δ' εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ,
δίκαιον εἶναί μ' ὁ νόμος ἡ φύσις θ' ἅμα
παρεῖχε τῷ θεῷ. ταῦτα συννοούμενος
κρείσσω νομίζω τἀνθάδ' ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
ἔα δ' ἐμαυτῷ ζῆν· ἴση γὰρ ἡ χάρις,
μεγάλοισι χαίρειν σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.
ΧΟ. καλῶς ἔλεξας, εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ
ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
ΞΟ. παῦσαι λόγων τῶνδ', εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο·
θέλω γὰρ οὗπέρ σ' εὗρον ἄρξασθαι, τέκνον,
κοινῆς τραπέζης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσὼν,
θῦσαί θ' ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον
δείπνοισι τέρψω. τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς

ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.
καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν αὐτὸς εὐτυχῶν.
χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
δάμαρτ' ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ' ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
ὁθούνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
πλήρωμ' ἀθροίσας βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν.
ὑμῖν δὲ σιγᾶν, δμωΐδες, λέγω τάδε,
ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμήν.

ΙΩ. στείχοιμ' ἄν· ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι·
εἰ μὴ γὰρ ἥτις μ' ἔτεκεν εὑρήσω, πάτερ,
ἀβίωτον ἡμῖν· εἰ δ' ἐπεύξασθαι χρεών,
ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνή,
ὥς μοι γένηται μητρόθεν παρρησία.
καθαρὰν γὰρ ἤν τις ἐς πόλιν πέσῃ ξένος,
κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
δοῦλον πέπαται κοὐκ ἔχει παρρησίαν.

ΧΟ. ὁρῶ δάκρυα καὶ πενθίμους
ἄλλας γε στεναγμάτων εἰσβολάς,
ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
πόσιν ἔχοντ' ἴδῃ,
αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ καὶ λελειμμένη τέκνων.
τίν', ὦ παῖ πρόμαντι Λατοῦς ἔχρησας ὑμνῳδίαν;
πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
τρόφιμος ἐξέβα, γυναικῶν τίνος;
οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
μή τιν' ἔχῃ δόλον.
δειμαίνω συμφορὰν
ἐφ' ὅ ποτε βάσεται.
ἄτοπος ἄτοπα γὰρ παραδίδωσί μοι,
τῳδί ποτ' εὔφημα.

ἔχει δόλον τύχαν θ' ὁ παῖς
ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
τίς οὐ τάδε ξυνοίσεται;
φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ
τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν,
πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ' ἐλπίδων
μέτοχος ἦν τλάμων;
νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ,
πολιὸν εἰσπεσοῦσα γῆρας, πόσις δ' ἀτίετος φίλων.
μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσεν τύχας.
ὄλοιτ' ὄλοιθ' ὁ πότνιαν
ἐξαπαφὼν ἐμάν·
καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
καλλίφλογα πέλανον ἐπὶ
πυρὶ καθαγνίσας· τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
* * *
* * τυραννίδος φίλα.
ἤδη πέλας δείπνων κυρεῖ
παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων,
ἵνα τε δειράδες Παρνασοῦ πέτρας
ἔχουσαι σκόπελον οὐράνιόν θ' ἕδραν,
ἵνα Βάκχιος, ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύκας
λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
μή τί ποτ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς,
νέαν δ' ἁμέραν ἀπολιπὼν θάνοι.
στενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν
ξενικὸν εἰσβολάν.
ἁλίας ἁλίας ὁ πάρος ἀρχαγὸς ὢν
Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

ΚΡ. ὦ πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως πατρὸς
τοὐμοῦ ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει,
ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ

θέσπισμα παίδων ἐς γονὰς ἐφθέγξατο·
σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς,
ὃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακὸν,
ἐς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ.
ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
δέσποιν' ὅμως οὖσ' ἀντικηδεύω πατρός.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
ἤθη φυλάσσεις κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας.
ἕλχ' ἕλκε πρὸς μέλαθρα καὶ κόμιζέ με.
αἰπεινά τοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι
συνεκπονοῦσα κῶλον ἰατρὸς γενοῦ.
ΚΡ. ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ' ὅπου τίθης.
ΠΑ. ἰδού·
τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδὺ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.
ΚΡ. βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.
ΠΑ. καὶ τοῦτο τυφλὸν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
ΚΡ. ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ πάρες κόπῳ.
ΠΑ. οὔκουν ἑκών γε, τοῦ δ' ἀπόντος οὐ κρατῶ.
ΚΡ. γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος
δούλευμα πιστὸν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
βέβηκε παίδων ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν
σημήνατ'· εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε,
οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖς χαράν.
ΧΟ. ἰὼ δαῖμον.
ΠΑ. τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές.
ΧΟ. ἰὼ τλᾶμον.
ΠΑ. ἀλλ' ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;
ΧΟ. εἶεν· τί δρῶμεν θάνατος ὧν κεῖται πέρι;
ΚΡ. τίς ἥδε μοῦσα, χὠ φόβος τίνων πέρι;
ΧΟ. εἴπωμεν ἢ σιγῶμεν ἢ τί δράσομεν;
ΚΡ. εἴφ'· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ.
ΧΟ. εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆ.

οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν᾽, ἐπ᾽ ἀγκάλαις λαβεῖν
τέκν᾽, οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ποτέ.
ΚΡ. ὤμοι θάνοιμι. ΠΑ. θύγατερ. ΚΡ. ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ.
συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος ἄβιον, ὦ φίλαι.
ΠΑ. διοιχόμεσθα, τέκνον.
ΚΡ. αἰαῖ αἰαῖ.
διανταῖος ἔτυπεν ὀδύνα με πνευμόνων τῶνδ᾽ ἔσω.
ΠΑ. μήπω στενάξῃς, ΚΡ. ἀλλὰ πάρεισι γόοι.
ΠΑ. πρὶν ἂν μάθωμεν ΚΡ. ἀγγελίαν τίνα μοι;
ΠΑ. εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης τῆς συμφορᾶς
κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς.
ΧΟ. κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, παῖδα Λοξίας
ἔδωκεν, ἰδίᾳ δ᾽ εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.
ΚΡ. τόδ᾽ ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον ἔλακες ἔλακες ἄχος ἐμοὶ στένειν.
ΠΑ. πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
τὸν παῖδ᾽ ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ᾽ ἐθέσπισεν;
ΧΟ. ἤδη πεφυκότ᾽ ἐκτελῆ νεανίαν
δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ᾽ ἐγώ.
ΚΡ. πῶς φῄς; ἄφατον ἄφατον * ἀναύδητον λόγον ἐμοὶ θροεῖς.
ΠΑ. κἄμοιγε. πῶς δ᾽ ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται
σαφέστερόν μοι φράζε, χὤστις ἔσθ᾽ ὁ παῖς.
ΧΟ. ὅτῳ ξυναντήσειεν ἐκ θεοῦ συθεὶς
πρώτῳ πόσις σὸς, παῖδ᾽ ἔδωκ᾽ αὐτῷ θεός.
ΚΡ. ὀτοτοτοῖ. τὸ δ᾽ ἐμὸν
ἄτεκνον ἄτεκνον ἔλαβεν ἔλαβεν ἄρα βίοτον, ἐν ἐρημίᾳ δ᾽
ὀρφανοὺς δόμους οἰκήσω.
ΠΑ. τίς οὖν ἐχρήσθη; τῷ συνῆψ᾽ ἴχνος ποδὸς
πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ ποῦ νιν εἰσιδών;
ΧΟ. οἶσθ᾽, ὦ φίλη δέσποινα, τὸν νεανίαν
ὃς τόνδ᾽ ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ᾽ ὁ παῖς.
ΚΡ. ἀν᾽ ὑγρὸν ἀμπταίην
αἰθέρα πόρσω γαίας Ἑλλανίας, ἀστέρας ἑσπέρους,
οἷον οἷον ἄλγος ἔπαθον.
ΠΑ. ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατὴρ

οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;
ΧΟ. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.
ΠΑ. μητρὸς δὲ ποίας ἐστίν; ΧΟ. οὐκ ἔχω φράσαι.
φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον,
παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια,
σκηνὰς ἐς ἱρὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.
ΠΑ. δέσποινα, προδεδόμεσθα, σὺν γάρ σοι νοσῶ,
τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ μεμηχανημένως
ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
ἐκβαλλόμεσθα. καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν
λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον ἢ κεῖνον φιλῶν,
ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν
καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
ὅμοιος εἶναι τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν,
λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα νυμφεύσας λάθρα
τὸν παῖδ' ἔφυσεν, ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὁ δ' ἐν θεοῦ
δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
κᾆθ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,
πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκεν πλοκὰς
τοιάσδ'· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ' ἐς τὸν δαίμονα,
ἐλθὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς.
καινὸν δὲ τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
οἳ συντιθέντες τἄδικ' εἶτα μηχαναῖς
κοσμοῦσι. φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον

θέλοιμι μᾶλλον ἢ κακὸν σοφώτερον.
καὶ τῶνδ᾽ ἁπάντων ἔσχατον πείσει κακὸν,
ἀμήτορ᾽, ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
γυναικὸς, ἐς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ᾽ εὐγενοῦς
μητρὸς, πιθών σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
ἐσῴκισ᾽ οἴκους· εἰ δὲ σοὶ τόδ᾽ ἦν πικρὸν,
τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾶν·
ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν ἢ δόλῳ τινὶ
ἢ φαρμάκοισι σὸν κατακτεῖναι πόσιν
καὶ παῖδα, πρὶν σοὶ θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν,
δεῖ σ᾽· εἰ δ᾽ ὑφήσεις τοῦδ᾽, ἀπαλλάξει βίου·
δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν ἢ θάτερον.
ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
καὶ συμφονεύειν παῖδ᾽ ἐπεισελθὼν δόμοις
οὗ δαῖθ᾽ ὁπλίζει, καὶ τροφεῖα δεσπόταις
ἀποδοὺς θανεῖν τε ζῶν τε φέγγος εἰσορᾶν.
ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
τοὔνομα· τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.

ΧΟ. κἀγὼ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
κοινουμένη τήνδ᾽ ἢ θανεῖν ἢ ζῆν καλῶς.

ΚΡ. ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω;
πῶς δὲ σκοτίας ἀναφήνω
εὐνὰς, αἰδοῦς δ᾽ ἀπολειφθῶ;
τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ᾽ ἔτι μοι;
πρὸς τίν᾽ ἀγῶνας τιθέμεσθ᾽ ἀρετῆς;
οὐ πόσις ἡμῶν προδότης γέγονεν;
στέρομαι δ᾽ οἴκων, στέρομαι παίδων,
φροῦδαι δ᾽ ἐλπίδες, ἃς διαθέσθαι
χρῄζουσα καλῶς οὐκ ἐδυνάσθην,
σιγῶσα γάμους,

σιγῶσα τόκους πολυκλαύτους.
ἀλλ' οὐ τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος
καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεὰν
λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος
πότνιαν ἀκτὰν,
οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
ἀπονησαμένη ῥᾴων ἔσομαι.
στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαὶ,
ψυχὰ δ' ἀλγεῖ, κακοβουλευθεῖσ'
ἔκ τ' ἀνθρώπων ἔκ τ' ἀθανάτων,
οὓς ἀποδείξω
λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
ὦ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων
κιθάρας ἐνοπὰν, ἅτ' ἀγραύλοις
κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ
μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους,
σοὶ μομφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους
κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον
ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ·
λευκοῖς δ' ἐμφὺς καρποῖσιν
χειρῶν εἰς ἄντρου κοίτας
κραυγὰν ὦ μᾶτέρ μ' αὐδῶσαν
θεὸς ὁμευνέτας ἆγες ἀναιδείᾳ
Κύπριδι χάριν πράσσων.
τίκτω δ' ἁ δύστανός σοι
κοῦρον, τὸν φρίκᾳ ματρὸς
εἰς εὐνὰν βάλλω τὰν σὰν,
ἵνα με λέχεσι μέλεα μέλεος
ἐζεύξω τὰν δύστανον·
οἴμοι μοι· καὶ νῦν ἔρρει
πτανοῖς ἁρπασθεὶς

θοίνα παῖς μοι καὶ σὸς
τλάμων, σὺ δὲ κιθάρᾳ
κλάζεις παιᾶνας μέλπων.
ὠή, τὸν Λατοῦς αὐδῶ,
ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
πρὸς χρυσέους θάκους
καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας,
εἰς οὖς αὐδὰν καρύξω·
ἰώ,
κακὸς εὐνάτωρ,
ὃς τῷ μὲν ἐμῷ νυμφευτᾳ
χάριν οὐ προλαβὼν
παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·
ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σός γ' ἀμαθὴς
οἰωνοῖς ἔρρει
συλαθεὶς οἰκεῖα
σπάργανα ματέρος ἐξαλλάξας.
μισεῖ σ' ἁ Δᾶλος καὶ δάφνας
ἔρνεα φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν,
ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο
Λατὼ Δίοισί σε καρποῖς.

ΧΟ. οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

ΠΑ. ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίμπλαμαι
πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο,
οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν
μετῆλθες ἄλλων πημάτων καινὰς ὁδούς.
τί φῄς; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
ποῖον τεκεῖν φῂς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
θηρσὶν φίλον τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.

ΚΡ. αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.

ΠΑ. ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.

ΚΡ. ἄκουε τοίνυν· οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;
ΠΑ. οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα καὶ βωμοὶ πέλας.
ΚΡ. ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.
ΠΑ. τίν'; ὥς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
ΚΡ. Φοίβῳ ξυνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον.
ΠΑ. ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ' ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;
ΚΡ. οὐκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις φαίημεν ἄν.
ΠΑ. νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρα;
ΚΡ. τότ' ἦν ἃ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά.
ΠΑ. κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
ΚΡ. ἔτεκον· ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
ΠΑ. ποῦ τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
ΚΡ. μόνη κατ' ἄντρον οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.
ΠΑ. ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν; ἵνα σὺ μηκέτ' ᾖς ἄπαις.
ΚΡ. τέθνηκεν, ὦ γεραιὲ, θηρσὶν ἐκτεθείς.
ΠΑ. τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
ΚΡ. οὐκ ἤρκεσ', Ἅιδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
ΠΑ. τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε.
ΚΡ. ἡμεῖς, ἐν ὄρφνῃ σπαργανώσαντες πέπλοις.
ΠΑ. οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;
ΚΡ. αἱ ξυμφοραί γε καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.
ΠΑ. καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
ΚΡ. πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη.
ΠΑ. φεῦ·
τλήμων σὺ τόλμης, ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
ΚΡ. εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι.
ΠΑ. μαστὸν διώκοντ' ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
ΚΡ. ἐνταῦθ' ἵν' οὐκ ὢν ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
ΠΑ. σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
ΚΡ. ὡς τὸν θεὸν σώσοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.
ΠΑ. οἴμοι, δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.
ΚΡ. τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
ΠΑ. σὲ καὶ πατέρα σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶν.

ΚΡ. τὰ θνητὰ τοιαῦτ᾽· οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.
ΠΑ. μή νυν ἔτ᾽ οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.
ΚΡ. τί γάρ με χρὴ δρᾶν; ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.
ΠΑ. τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ᾽ ἀποτίνου θεόν.
ΚΡ. καὶ πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς οὖσ᾽ ὑπερδράμω;
ΠΑ. πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια.
ΚΡ. δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.
ΠΑ. τὰ δυνατά νυν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.
ΚΡ. αἰδούμεθ᾽ εὐνὰς τὰς τόθ᾽ ἡνίκ᾽ ἐσθλὸς ἦν.
ΠΑ. νῦν δ᾽ ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
ΚΡ. πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν. ὡς θέλοιμί γ᾽ ἄν.
ΠΑ. ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ᾽ ὀπάονας.
ΚΡ. στείχοιμ᾽ ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
ΠΑ. ἱραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.
ΚΡ. ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
ΠΑ. οἴμοι, κακίζει. φέρε, σύ νυν βούλευέ τι.
ΚΡ. καὶ μὴν ἔχω γε δόλια καὶ δραστήρια.
ΠΑ. ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ᾽ ὑπηρέτης ἐγώ.
ΚΡ. ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;
ΠΑ. οἶδ᾽, ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
ΚΡ. ἐνταῦθα Γοργόν᾽ ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.
ΠΑ. ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
ΚΡ. ναί· καί νιν ἔκτειν᾽ ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
ΠΑ. ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ᾽ ἔχουσαν ἀγρίας;
ΚΡ. θώρακ᾽ ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.
ΠΑ. ἆρ᾽ οὗτός ἐσθ᾽ ὁ μῦθος ὃν κλύω πάλαι;
ΚΡ. ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
ΠΑ. ἣν αἰγίδ᾽ ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
ΚΡ. τόδ᾽ ἔσχεν ὄνομα θεῶν ὅτ᾽ ἦλθεν ἐς δόρυ.
ΠΑ. τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
ΚΡ. Ἐριχθόνιον οἶσθας, τί δ᾽ οὐ μέλλεις, γέρον;
ΠΑ. ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
ΚΡ. τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ
ΠΑ. τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος.

ΚΡ. δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
ΠΑ. ἰσχὺν ἔχοντας τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
ΚΡ. τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.
ΠΑ. ἐν τῷ καθάψασ' ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
ΚΡ. χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὁ δὲ δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
ΠΑ. κείνου δὲ κατθανόντος ἐς σ' ἀφίκετο;
ΚΡ. ναί· κἀπὶ καρπῷ γ' αὔτ' ἐγὼ χερὸς φέρω.
ΠΑ. πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
ΚΡ. κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου
ΠΑ. τί τῷδε χρῆσθαι; δύνασιν ἐκφέρει τίνα;
ΚΡ. νόσους ἀπείργει καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
ΠΑ. ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς ὃν λέγεις τί δρᾷ;
ΚΡ. κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
ΠΑ. εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἢ χωρὶς φορεῖς;
ΚΡ. χωρίς· κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
ΠΑ. ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις ὅσων σε δεῖ.
ΚΡ. τούτῳ θανεῖται παῖς· σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσει.
ΠΑ. ποῦ καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.
ΚΡ. ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
ΠΑ. οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
ΚΡ. πῶς; ἆρ' ὑπείδου τοῦθ' ὃ κἄμ' εἰσέρχεται;
ΠΑ. σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς.
ΚΡ. ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
ΠΑ. αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.
ΚΡ. προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
ΠΑ. καὶ σόν γε λήσεις πόσιν ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.
ΚΡ. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον,
ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδὰς θεοῖς
μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
κάθες βαλὼν ἐς πῶμα τῷ νεανίᾳ,
ἰδίᾳ δὲ, μή τι πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.

κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ᾽ ἵξεται
κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ᾽ αὐτοῦ μενεῖ.

ΠΑ. σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·
ἡμεῖς δ᾽ ἐφ᾽ ᾧ τετάγμεθ᾽ ἐκπονήσομεν.
ἄγ᾽, ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ
ἔργοισι, κεἰ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
ἐχθρὸν δ᾽ ἐπ᾽ ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
καὶ συμφόνευε καὶ συνεξαίρει δόμων.
τὴν δ᾽ εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν
τιμᾶν, ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.

ΧΟ. Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν
νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις,
καὶ μεθαμερίων ὅδωσον δυσθανάτων
κρατήρων πληρώματ᾽, ἐφ᾽ οἷσι πέμπει
πότνια πότνι᾽ ἐμὰ χθονίας
Γοργοῦς λαιμοτόμων ἀπὸ σταλαγμῶν
τῷ τῶν Ἐρεχθειδᾶν
δόμων ἐφαπτομένῳ·
μηδέ ποτ᾽ ἄλλος ἄλλων ἀπ᾽ οἴκων πόλεως ἀνάσσοι
πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.
εἰ δ᾽ ἀτελὴς θάνατος σπουδαί τε δεσποί-
νας, ὅ τε καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
ᾇ τε νῦν φέρετ᾽ ἐλπὶς, ἢ θηκτὸν ξίφος ἢ
λαιμῶν ἐξάψει βρόχον ἀμφὶ δειρὴν,
πάθεσι πάθεα δ᾽ ἐξανύτουσ᾽
εἰς ἄλλας βιότου κάτεισι μορφάς.
οὐ γὰρ δόμων γ᾽ ἑτέρους
ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
ζῶσά ποτ᾽ ὀμμάτων ἐν φαενναῖς ἀνέχοιτ᾽ ἂν αὐγαῖς
ἁ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ᾽ οἴκων.
αἰσχύνομαι τὸν πολύυμνον
θεὸν, εἰ περὶ Καλλιχόροισι παγαῖς
λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων

ὄψεται ἐννύχιος ἄϋπνος ὤν,
ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ,
χορεύει δὲ Σελάνα
καὶ πεντήκοντα κόραι
Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον
ἀενάων τε ποταμῶν
δίνας χορευόμεναι
τὰν χρυσοστέφανον κόραν
καὶ ματέρα σεμνάν·
ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
ἄλλων πόνον εἰσπεσὼν,
ὁ Φοίβειος ἀλάτας.
ὁρᾶθ' ὅσοι δυσκελάδοισιν
κατὰ μοῦσαν ἰόντες ἀείδεθ' ὕμνοις
ἁμέτερα λέχεα καὶ γάμους
Κύπριδος ἀθέμιτας ἀνοσίους
ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν
ἄδικον ἄροτρον ἀνδρῶν.
παλίμφαμος ἀοιδὰ
καὶ μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω
δυσκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων.
δείκνυσι γὰρ ὁ Διὸς ἐκ
παίδων ἀμνημοσύναν,
οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
οἴκοισι φυτεύσας
δεσποίνᾳ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
ἄλλαν θέμενος χάριν
νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

κλειναὶ γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
δέσποιναν εὕρω; πανταχῇ γὰρ ἄστεως
ζητῶν νιν ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία

ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις ;
ΘΕ. θηρώμεθ᾽· ἀρχαὶ δ᾽ ἀπιχώριοι χθονὸς
ζητοῦσιν αὐτὴν, ὡς θάνῃ πετρουμένη.
ΧΟ. οἴμοι, τί λέξεις ; οὔ τί που λελήμμεθα
κρυφαῖον ἐς παῖδ᾽ ἐκπορίζουσαι φόνον ;
ΘΕ. ἔγνως· μεθέξεις οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῦ.
ΧΟ. ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα ;
ΘΕ. τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
ἐξεῦρεν ὁ θεὸς, οὐ μιανθῆναι θέλων.
ΧΟ. πῶς ; ἀντιάζω σ᾽ ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε.
πεπυσμέναι γὰρ εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεὼν,
ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ᾽ ὁρᾶν φάος.
ΘΕ. ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ᾽ ἐκλιπὼν
πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
πρὸς δεῖπνα θυσίας θ᾽ ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ᾽ ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ᾽ ὀπτηρίων,
λέξας, σὺ μέν νυν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασιν.
θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν ἢν μακρὸν χρόνον
μένω, παροῦσι δαῖτες ἕστωσαν φίλοις.
λαβὼν δὲ μόσχους ᾤχεθ᾽. ὁ δὲ νεανίας
σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
ὀρθοστάταις ἱδρύεθ᾽ ἡλίου φλογὸς,
καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς,
ἀκτῖνας οὔτ᾽ αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,
μέτρημ᾽ ἔχουσαν τοὐν μέσῳ γε μυρίων
ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ,
ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἐς θοίνην καλῶν.
λαβὼν δ᾽ ὑφάσμαθ᾽ ἱρὰ θησαυρῶν πάρα
κατεσκίαζε, θαύματ᾽ ἀνθρώποις ὁρᾶν.
πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,

ἀνάθημα δίου παιδὸς, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
ἵππους μὲν ἤλαυν' ἐς τελευταίαν φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς
ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ.
κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω
μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε ναυτίλοις
σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἔπι
ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,
εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,
καὶ μιξόθηρας φῶτας ἱππείας τ' ἄγρας,
ἐλάφων λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.
κατ' εἰσόδους δὲ Κέκροπα θυγατέρων πέλας
σπείραισιν εἱλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
ἀνάθημα, χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
κρατῆρας ἔστησ'· ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ
κήρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχώριον
ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
στεφάνοισι κοσμηθέντες, εὐόχθου βορᾶς
ψυχὴν ἐπλήρουν. ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονὴν,
* * παρελθὼν πρέσβυς ἐς μέσον πέδον
ἔστη, γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολὺν,
πρόθυμα πράσσων· ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία
σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
ἦρχ', αὐτὸς αὑτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν ἐς κρατῆρά τε

κοινὸν, γέρων ἔλεξ', ἀφαρπάζειν χρεὼν
οἰνηρὰ τεύχη σμικρὰ, μεγάλα δ' ἐσφέρειν,
ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους
χρυσέας τε φιάλας· ὁ δὲ λαβὼν ἐξαίρετον,
ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν
ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
κοὐδεὶς τάδ' ᾔδειν· ἐν χεροῖν ἔχοντι δὲ
σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι
βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο·
ὁ δ', ὡς ἐν ἱρῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφεὶς,
οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ
δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
σιγὴ δ' ὑπῆλθεν. ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
κρατῆρας ἱροὺς Βυβλίνου τε πώματος.
κἀν τῷδε μόχθῳ πτηνὸς ἐσπίπτει δόμοις
κῶμος πελειῶν· Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις
ἄτρεστα ναίουσ'. ὡς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
* * *
κεὶς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι
καθῆκαν, εἷλκον δ' εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
ἡ δ' ἕζετ' ἔνθ' ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
ποτοῦ τ' ἐγεύσατ', εὐθὺς εὔπτερον δέμας
ἔσεισε κἀβάκχευσεν, ἐκ δ' ἔκλαγξ' ὄπα
ἀξύνετον αἰάζουσ'· ἐθάμβησεν δὲ πᾶς
θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους·
θνήσκει δ' ἀπασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
ὑπὲρ τραπέζης ἦχ' ὁ μαντευτὸς γόνος,
βοᾷ δὲ, τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν,

σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
ὤφθη δὲ καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις
τόλμας Κρεούσης πώματός τε μηχανάς.
θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας
ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς λέγει,
ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
ξένης γυναικὸς φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ
θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
τὸν ἱρὸν ὡς κτείνουσαν ἔν τ' ἀνακτόροις
φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
τὴν ἀθλίως σπεύσασαν ἀθλίαν ὁδόν·
παιδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.

ΧΟ. *οὐκ ἔστ' οὐκ ἔστιν θανάτου*
παρατροπὰ μελέᾳ μοι·
φανερὰ γὰρ φανερὰ τάδ' ἤδη
σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς
ἐχίδνας σταγόσιν μιγνυμένας φόνῳ,
φανερὰ θύματα νερτέρων,
συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
λεύσιμοι δὲ καταφθοραὶ
δεσποίνᾳ. τίνα φυγὰν πτερόεσσαν ἢ
χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν πορευθῶ
θανάτου λεύσιμον ἄταν
ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
ὠκίσταν χαλὰν ἐπιβᾶσ',
ἢ πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρῄζων
θεὸς ἐκκλέπτει.

τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
ψυχῇ σε παθεῖν; ἆρα θέλουσαι
δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας αὐταὶ
πεισόμεθ', ὥσπερ τὸ δίκαιον;

ΚΡ. πρόσπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγάς,
Πυθίᾳ ψήφῳ κρατηθεῖσ', ἔκδοτος δὲ γίγνομαι.
ΧΟ. ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφοράς, ἵν' εἶ τύχης.
ΚΡ. ποῖ φύγω δῆτ'; ἐκ γὰρ οἴκων προὔλαβον μόγις πόδα,
μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι διαφυγοῦσα πολεμίους.
ΧΟ. ποῖ δ' ἂν ἄλλοσ' ἢ 'πὶ βωμόν; ΚΡ. καὶ τί μοι πλέον τόδε;
ΧΟ. ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν. ΚΡ. τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.
ΧΟ. χειρία γ' ἁλοῦσα. ΚΡ. καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ
δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις. ΧΟ. ἵζε νυν πυρᾶς ἔπι.
κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
προστρόπαιον αἷμα θήσεις· οἰστέον δὲ τὴν τύχην.
ΙΩ. ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρός,
οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα,
ᾗ τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτανεῖν.
λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.
ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
μολεῖν 'Αθηνῶν χὐπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας
τὰς σάς, ὅσον μοι πῆμα δυσμενής τ' ἔφυς·
εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων
ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς Ἅιδου δόμους.
ἀλλ' οὔτε βωμὸς οὔτ' 'Απόλλωνος δόμος
σώσει σ', ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς ἐμοὶ κρείσσων πάρα
καὶ μητρὶ τἠμῇ· καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην

οἵαν ἔπλεξ᾽· οὐ βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων ;
ΚΡ. ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ
ὑπέρ τ᾽ ἐμαυτῆς τοῦ θεοῦ θ᾽, ἵν᾽ ἕσταμεν.
ΙΩ. τί δ᾽ ἐστὶ Φοίβῳ σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
ΚΡ. ἱρὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ᾽ ἔχειν.
ΙΩ. κᾆπειτ᾽ ἔκαινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;
ΚΡ. ἀλλ᾽ οὐκέτ᾽ ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.
ΙΩ. ἀλλ᾽ ἐγενόμεσθα, πατρὸς οὐσίαν λέγω.
ΚΡ. οὐκοῦν τότ᾽ ἦσθα· νῦν δ᾽ ἐγώ, σὺ δ᾽ οὐκέτ᾽ εἶ.
ΙΩ. οὐκ εὐσεβής γε, τἀμὰ δ᾽ εὐσεβῆ τότ᾽ ἦν.
ΚΡ. ἔκτεινά σ᾽ ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
ΙΩ. οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον ἐς τὴν σὴν χθόνα.
ΚΡ. μάλιστα· κἀπίμπρας γ᾽ Ἐρεχθέως δόμους.
ΙΩ. ποίοισι πανοῖς ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί ;
ΚΡ. ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ᾽, ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
ΙΩ. πατρός γε γῆν διδόντος ἣν ἐκτήσατο.
ΚΡ. τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος ;
ΙΩ. ὅπλοισιν αὐτὴν οὐ λόγοις ἐρρύσατο.
ΚΡ. ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ᾽ ἂν οὐκ εἴη χθονός.
ΙΩ. κᾆπειτα τοῦ μέλλειν μ᾽ ἀπέκτεινες φόβῳ;
ΚΡ. ὡς μὴ θάνοιμί γ᾽, εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
ΙΩ. φθονεῖς, ἄπαις οὖσ᾽, εἰ πατὴρ ἐξεῦρέ με;
ΚΡ. σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ᾽ ἀναρπάσεις δόμους ;
ΙΩ. ἡμῖν δέ γ᾽ ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος ;
ΚΡ. ὅσ᾽ ἀσπὶς ἔγχος θ᾽· ἥδε σοι παμπησία.
ΙΩ. ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.
ΚΡ. τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ᾽ ἐστὶ νουθέτει.
ΙΩ. σὺ δ᾽ οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ᾽ ἐμέ;
ΚΡ. ἤν γ᾽ ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.
ΙΩ. τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασι;
ΚΡ. λυπήσομέν τιν᾽ ὧν λελυπήμεσθ᾽ ὕπο.
ΙΩ. φεῦ.
δεινόν γε, θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς

ἔθηκεν ὁ θεὸς οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς·
τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
θεῶν πονηρὰν χεῖρα, τοῖσι δ' ἐνδίκοις
ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ', ἐχρῆν,
καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον
τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μὴ θεῶν πάρα.

ΠΥΘΙΑ.

ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
λιποῦσα θριγκοῦ τοῦδ' ὑπερβάλλω ποδὶ
Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.

ΙΩ. χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.
ΠΥ. ἀλλ' οὖν λεγόμεθά γ'· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.
ΙΩ. ἤκουσας ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;
ΠΥ. ἤκουσα· καὶ σύ γ' ὠμὸς ὢν ἁμαρτάνεις.
ΙΩ. οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;
ΠΥ. προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.
ΙΩ. ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε πάσχοντες κακῶς.
ΠΥ. μὴ ταῦτα· λείπων ἱρὰ καὶ στείχων πάτραν
ΙΩ. τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;
ΠΥ. καθαρὸς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
ΙΩ. καθαρὸς ἅπας τοι πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.
ΠΥ. μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔχω λόγους.
ΙΩ. λέγοις ἄν· εὔνους δ' οὖσ' ἐρεῖς ὅσ' ἂν λέγῃς.
ΠΥ. ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;
ΙΩ. ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν στέμμασιν.
ΠΥ. ἐν τῇδέ σ' ἔλαβον νεόγονον βρέφος ποτέ.
ΙΩ. τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.
ΠΥ. σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτά, νῦν δὲ δείκνυμεν.
ΙΩ. πῶς οὖν ἔκρυπτες τότε λαβοῦσ' ἡμᾶς πάλαι;
ΠΥ. ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
ΙΩ. νῦν δ' οὐχὶ χρῄζει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;
ΠΥ. πατέρα κατειπὼν τῆσδέ σ' ἐκπέμπει χθονός.

ΙΩ. σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν, σώζεις τάδε;
ΠΥ. ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
ΙΩ. τί χρῆμα δρᾶσαι, λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.
ΠΥ. σῶσαι τόδ' εὕρημ' ἐς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.
ΙΩ. ἔχει δέ μοι τί κέρδος ἢ τίνα βλάβην;
ΠΥ. ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν' οἷς ἐνῆσθα σύ.
ΙΩ. μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
ΠΥ. ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται, πάροιθε δ' οὔ.
ΙΩ. ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.
ΠΥ. λαβών νυν αὐτὰ τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.
πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους
γνώσει τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν
σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλετ' οὐκ ἔχω λέγειν.
ᾔδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
ἄρξαι δ', ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος,
ἔπειτα δ' εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
ἅπαντα Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.
ΙΩ. φεῦ φεῦ. κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς ὅθ' ἡ τεκοῦσά με,
κρυφαῖα νυμφευθεῖσ' ἀπημπόλα λάθρα,
καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστὰ, τοῦ δὲ δαίμονος
βαρέα· χρόνον γὰρ ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
μητρὸς τρυφῆσαι καί τι τερφθῆναι βίου,
ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
τλήμων δὲ χἡ τεκοῦσά μ', ὡς ταυτὸν πάθος
πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.

καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ' οἴσω θεῷ
ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν ὧν οὐ βούλομαι.
εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
εὑρεῖν κάκιον μητέρ' ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς.
καίτοι τί πάσχω, τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὅς γ' ἔσωσέ μοι.
ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ καὶ τολμητέον.
τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
ὦ στέμμαθ' ἱρὰ, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;
ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου
ὡς οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου,
εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ' ἐν μέσῳ
χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασιν.
ΚΡ. τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;
ΙΩ. σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.
ΚΡ. οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.
ὁρῶ γὰρ ἄχθος οὗ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε
σέ γ' ὦ τέκνον μοι βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον
Κέκροπος ἐς ἄντρα καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.
ΙΩ. λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο
βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.
ΚΡ. σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν· ὡς ἀνθέξομαι
καὶ τῆσδε καὶ σοῦ τῶν τ' ἔσω κεκρυμμένων.
ΙΩ. τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.
ΚΡ. οὔκ, ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκει φίλος.
ΙΩ. ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρα;
ΚΡ. παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.
ΙΩ. παῦσαι πλέκουσα· λήψομαί σ' ἐγὼ καλῶς.
ΚΡ. ἐς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.
ΙΩ. κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;
ΚΡ. σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.

ΙΩ. καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς, πρὶν εἰσιδεῖν;
ΚΡ. κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.
ΙΩ. λέγ'. ὡς ἔχει τι δεινὸν ἥ τόλμη γέ σου.
ΚΡ. σκέψασθ' ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.
ΙΩ. ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
ΚΡ. οὐ τέλεον, οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.
ΙΩ. μορφὴν ἔχον τίν'; ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς.
ΚΡ. Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.
ΙΩ. ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
ΚΡ. κεκρασπέδωται δ' ὄφεσιν αἰγίδος τρόπον.
ΙΩ. ἰδού.
τόδ' ἔσθ' ὕφασμα δεσμά θ', ὡς εὑρίσκομεν.
ΚΡ. ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.
ΙΩ. ἔστιν τι πρὸς τῷδ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;
ΚΡ. δράκοντε μαρμαίροντε παγχρύσῳ γένυι.
ΙΩ. δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
ΚΡ. Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.
ΙΩ. τί δρᾶν, τί χρῆσθαι, φράζε μοι, χρυσώμασι.
ΚΡ. δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον.
ΙΩ. ἔνεισιν οἵδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.
ΚΡ. στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,
ἣν πρῶτ' Ἀθάνα σκόπελον εἰσηνέγκατο.
ὃς, εἴπερ ἔστιν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.
ΙΩ. ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν
πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.
ΚΡ. ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου,
συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς, ἐν χεροῖν σ' ἔχω,
ἄελπτον εὕρημ', ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων
χθόνιον μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
ΙΩ. ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
ὁ κατθανών τε καὶ θανὼν φαντάζομαι.
ΚΡ. ἰὼ ἰὼ λαμπρᾶς αἰθέρος ἀμπτυχαὶ,
τίν' αὐδὰν ἀΰσω, βοάσω; πόθεν μοι

συνέκυρσ᾽ ἀδόκητος ἡδονά; πόθεν
ἐλάβομεν χαράν;
ΙΩ. ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε,
μῆτερ, παρέστη τῶνδ᾽ ὅπως σός εἰμ᾽ ἐγώ.
ΚΡ. ἔτι φόβῳ τρέμω.
ΙΩ. μῶν οὐκ ἔχειν μ᾽ ἔχουσα; ΚΡ. τὰς γὰρ ἐλπίδας
ἀπέβαλον πρόσω.
ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἔλαβες ἐμὸν
βρέφος * ἀγκαλῶν;
τίν᾽ ἀνὰ χέρα δόμους ἔβα Λοξίου;
ΙΩ. θεῖον τόδ᾽· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε δυστυχῆ.
ΚΡ. τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύει,
γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζει·
νῦν δὲ γενειάσιν παρὰ σέθεν πνέω,
μακαριωτάτας τυχοῦσ᾽ ἡδονᾶς.
ΙΩ. τοὐμὸν λέγουσα καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.
ΚΡ. ἄπαιδες οὐκέτ᾽ ἐσμὲν οὐδ᾽ ἄτεκνοι·
δῶμ᾽ ἑστιοῦται, τάδε δ᾽ ἔχει τυράννους·
ἀνηβᾷ δ᾽ Ἐρεχθεὺς,
ὅ τε γηγενέτας δομος οὐκέτι νύκτας δέρκεται,
ἀελίου δ᾽ ἀναβλέπει λαμπάσιν.
ΙΩ. μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ μετασχέτω
τῆς ἡδονῆς τῆσδ᾽ ἧς ἔδωχ᾽ ὑμῖν ἐγώ.
ΚΡ. ὦ τέκνον, τί φῄς; οἷον οἷον ἀνελέγχομαι.
ΙΩ. πῶς εἶπας; ΚΡ. ἄλλοθεν γέγονας γὰρ ἄλλοθεν.
ΙΩ. ὤμοι· νόθον με παρθένευμ᾽ ἔτικτε σόν;
ΚΡ. οὐχ ὑπὸ λαμπάδων οὐδὲ χορευμάτων
ὑμέναιος ἐμὸς,
τέκνον, ἔτικτε σὸν κάρα.
ΙΩ. αἰαῖ· πέφυκα δυσγενὴς, μῆτερ, πόθεν;
ΚΡ. ἴστω Γοργοφόνα,
ΙΩ. τί τοῦτ᾽ ἔλεξας;
ΚΡ. ἃ σκοπέλοις ἐπ᾽ ἐμοῖς

τὸν ἐλαιοφυῆ πάγον θάσσει.
ΙΩ. λέγεις λέγεις μοι δόλια κοὐ σαφῆ τάδε.
ΚΡ. παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ
ΙΩ. τί Φοῖβον αὐδᾷς;
ΚΡ. κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.
ΙΩ. λέγ'· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν εὐτυχές τέ μοι.
ΚΡ. δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ
κρύφιον ὠδῖν' ἔτεκον Φοίβῳ.
ΙΩ. ὦ φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.
ΚΡ. παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος
σπάργαν' ἀμφίβολά σοι τάδ' ἀν-
ῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους.
γάλακτι δ' οὐκ ἐπέσχον, οὐδὲ μαστῷ
τροφεῖα ματρὸς, οὐδὲ λουτρὰ χειροῖν,
ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον οἰωνῶν
γαμφηλαῖς φόνευμα θοίναμά τ' εἰς
Ἅιδαν ἐκβάλλει.
ΙΩ. ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.
ΚΡ. ἐν φόβῳ καταδεθεῖσα σὰν
ψυχὰν ἀπέβαλον, τέκνον·
ἔκτεινά σ' ἄκουσ'.
ΙΩ. ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.
ΚΡ. ἰὼ δεινὰ μὲν αἱ τότε τύχαι,
δείλαια δὲ καὶ τάδ'· ἑλισσόμεσθ' ἐκεῖθεν
ἐνθάδε δυστυχίαισιν
εὐτυχίαις τε πάλιν,
μεθίσταται δὲ πνεύματα.
μενέτω· τὰ πάροιθεν ἅλις κακά· νῦν δ'
ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.
ΧΟ. μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
ΙΩ. ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν
καὶ δυστυχῆσαι καὖθις αὖ πρᾶξαι καλῶς,
Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου,

μητέρα φονεῦσαι καὶ παθεῖν ἀνάξια.
φεῦ·
ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν;
φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, εὕρομεν,
καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε·
τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
ὅρα σύ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ' ἃ παρθένοις
ἐγγίγνεται νοσήματ' ἐς κρυπτοὺς γάμους,
ἔπειτα τῷ θεῷ προστίθης τὴν αἰτίαν,
καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ.
ΚΡ. μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθάναν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,
οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.
ΙΩ. πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρί,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;
ΚΡ. πεφυκέναι μὲν οὐχί, δωρεῖται δέ σε
αὑτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.
ΙΩ. ὁ θεὸς ἀληθής, ἢ μάτην μαντεύεται,
ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.
ΚΡ. ἄκουε δή νυν ἅμ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·
εὐεργετῶν σε Λοξίας ἐς εὐγενῆ
δόμον καθίζει· τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος
οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους
οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γάρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
ἔκρυπτον αὐτὴ καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
ὁ δ' ὠφελῶν σε προστίθησ' ἄλλῳ πατρί.
ΙΩ. οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους

εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς εἴτε Λοξίου.
ἔα· τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς
ἀντήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.

ΑΘΗΝΑ.

μὴ φεύγετ'· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις κἀνθάδ' οὖσαν εὐμενῆ.
ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα,
ὃς ἐς μὲν ὄψιν σφῶν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
μὴ τῶν πάροιθε μέμψις ἐς μέσον μόλῃ,
ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι,
ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε,
ἀλλ' ὡς κομίζῃ σ' οἶκον εὐγενέστατον.
ἐπεὶ δ' ἀνεῴχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων
καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐρρύσατο.
ἔμελλε δ', αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ,
ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σὴν
σέ θ', ὡς πέφυκας τῆσδε καὶ Φοίβου πατρός.
ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα καὶ χρησμοὺς θεῷ,
ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
λαβοῦσα τόνδε παῖδα Κεκροπίαν χθόνα
χώρει, Κρέουσα, κεἰς θρόνους τυραννικοὺς
ἵδρυσον· ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς
δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
ἔσται δ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής· οἱ τοῦδε γὰρ
παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
ἐπώνυμοι γῆς κἀπιφυλίου χθονὸς
λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Τελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον
Ὅπλητες Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' αἰγίδος

ἓν φῦλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις
χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τἠμῇ χθονὶ
δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς
Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσιν κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος,
Δῶρος μὲν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν δ' ὁ δεύτερος
Ἀχαιὸς, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν
ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους·
ἐπεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα κἀπέθου
ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
ἔθρεψέ τ' οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
νῦν οὖν σιώπα παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σὸς,
ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' ἴῃς, γύναι.
καὶ χαίρετ'· ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων
εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.

ΙΩ. ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ
σοὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πείθομαι δ' εἶναι πατρὸς
Λοξίου καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τοῦτο δ' οὐκ ἄπιστον ἦν.

ΚΡ. τἀμά νυν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρὶν,
οὕνεχ' οὗ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς ἀποδίδωσί μοι.
αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι καὶ θεοῦ χρηστήρια,
δυσμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρων χέρας
ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα καὶ προσεννέπω πύλας.

ΑΘ. ᾔνεσ' οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ'· ἀεί ποτε

χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, ἐς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.
ΚΡ. ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. ΑΘ. στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
ΙΩ. ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρός· ΚΡ. καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν.
ΑΘ. ἐς θρόνους δ' ἵζου παλαιούς. ΙΩ. ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
ΧΟ. ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'· ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαρσεῖν χρεών·
ἐς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων,
οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.
ΜΕΓΑΡΑ.
ΛΥΚΟΣ.
ΙΡΙΣ.
ΛΥΤΤΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΘΗΣΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡρακλῆς γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θήβαις αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν, Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ περιγενόμενος ἐπὶ πᾶσιν εἰς Ἅιδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ διατρίψας χρόνον δόξαν ἀπέλιπε παρὰ τοῖς ζῶσιν ὡς εἴη τεθνηκώς· στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον * * *

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

ΤΙΣ τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδεν βροτῶν,
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων᾽, ὃν Ἀλκαῖός ποτε
ἔτιχθ᾽ ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ᾽ Ἡρακλέους;
ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ᾽ ὁ γηγενὴς
σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης
ἔσωσ᾽ ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
τεκνοῦσι παίδων παισίν. ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων, Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατὴρ,
ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοί ποτε
λωτῷ συνηλάλαξαν, ἡνίκ᾽ εἰς ἐμοὺς
δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατῳκίσθην ἐγὼ,
Μεγάραν τε τήνδε πενθερούς τε παῖς ἐμὸς,
Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπείαν πόλιν
ὠρέξατ᾽ οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω, κτανὼν
Ἠλεκτρύωνα· συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
ἐξευμαρίζων καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν
ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ᾽ Ἥρας ὕπο
κέντροις δαμασθεὶς εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.
καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους,
τὸ λοίσθιον δὲ Ταινάρου διὰ στόμα
βέβηκ᾽ ἐς Ἅιδου, τὸν τρισώματον κύνα
ἐς φῶς ἀνάξων, ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν.

γέρων δὲ δή τίς ἐστι Καδμείων λόγος
ὡς ἦν πάρος Δίρκης τις εὐνήτωρ Λύκος,
τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον' ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.
οὗ ταυτὸν ὄνομα παῖς πατρὸς κεκλημένος,
Καδμεῖος οὐκ ὢν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολὼν,
κτείνει Κρέοντα, καὶ κτανὼν ἄρχει χθονὸς,
στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεσπεσὼν πόλιν.
ἡμῖν δὲ κῆδος ἐς Κρέοντ' ἀνημμένον
κακὸν μέγιστον, ὡς ἔοικε, γίγνεται.
τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς,
ὁ κλεινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει
κτανὼν δάμαρτά θ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
κἄμ', εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
γέροντ' ἀχρεῖον, μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι
μήτρωσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
ἐγὼ δὲ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασι
τροφὸν τέκνων οἰκουρὸν, ἡνίκα χθονὸς
μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμὸς,
σὺν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέους,
βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διὸς,
ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο
Μινύας κρατήσας οὑμὸς εὐγενὴς τόκος.
πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ' ἕδρας φυλάσσομεν,
σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
πλευρὰς τιθέντες· ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους,
οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία,
ἧς μήποθ', ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοὶ,
τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.

ΜΕΓΑΡΑ.

ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν,
στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορὸς,
ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θεῶν σαφές.
ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἐς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
ὃς οὕνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτὲ,
ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι
πηδῶσ' ἔρωτι σώματ' εἰς εὐδαίμονα,
ἔχων δὲ τέκνα· κἄμ' ἔδωκε παιδὶ σῷ,
ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας.
καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο·
ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον,
οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς
σώζω νεοσσοὺς ὄρνις ὣς ὑφειμένη.
οἱ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῦ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
τί δρᾷ; πόθ' ἥξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι
ζητοῦσι τὸν τεκόντ'· ἐγὼ δὲ διαφέρω
λόγοισι μυθεύουσα. θαυμάζω δ', ὅταν
πύλαι ψοφῶσι, πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
ὡς πρὸς πατρῷον προσπεσούμενοι γόνυ.
νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ' ἢ πόρον σωτηρίας
ἐξευμαρίζει, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω.
ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθρα·
φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονές κατ' ἐξόδους·
οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις
λέγ' ἐς τὸ κοινὸν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ᾖ,
χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.
AM. ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε
φαύλως παραινεῖν σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου.
ME. λύπης τι προσδεῖς ἢ φιλεῖς οὕτω φάος;
AM. καὶ τῷδε χαίρω καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
ME. κἀγώ· δοκεῖν δὲ τἀδόκητ' οὐ χρὴ, γέρον.

ΑΜ. ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ᾽ ἄκη.
ΜΕ. ὁ δ᾽ ἐν μέσῳ με λυπρὸς ὢν δάκνει χρόνος.
ΑΜ. γένοιτό τἂν, ὦ θύγατερ, οὔριος δρόμος
ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ᾽ ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν,
ἔλθοι τ᾽ ἔτ᾽ ἂν παῖς οὑμὸς, εὐνήτωρ δὲ σός.
ἀλλ᾽ ἡσύχαζε καὶ δακρυρρόους τέκνων
πηγὰς ἀφαίρει καὶ παρευκήλει λόγοις,
κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως.
κάμνουσι γάρτοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραὶ,
καὶ πνεύματ᾽ ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει,
οἵ τ᾽ εὐτυχοῦντες διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς·
ἐξίσταται γὰρ πάντ᾽ ἀπ᾽ ἀλλήλων δίχα.
οὗτος δ᾽ ἀνὴρ ἄριστος ὅστις ἐλπίσι
πέποιθεν ἀεί· τὸ δ᾽ ἀπορεῖν ἀνδρὸς κακοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

ὑπώροφα μέλαθρα
καὶ γεραιὰ δέμνι᾽, ἀμφὶ βάκτροις
ἔρεισμα θέμενος, ἐστάλην ἰηλέμων
γόων ἀοιδὸς, ὥστε πολιὸς ὄρνις,
ἔπεα μόνον καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
ἐννύχων ὀνείρων,
τρομερὰ μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως πρόθυμα
ὦ τέκεα πατρὸς ἀπάτορ᾽, ὦ
γεραιὲ, σύ τε, τάλαινα μᾶ-
τερ, ἃ τὸν Ἀΐδα δόμοις
πόσιν ἀναστενάζεις.
μὴ προκάμητε πόδα
βαρύ τε κῶλον, ὥστε πρὸς πετραῖον
λέπας ζυγηφόρον πῶλον ἀνέντες· ὡς
βάρος φέρων τροχηλάτοιο κώλου,
λαβοῦ χερῶν καὶ πέπλων, ὅτου λέλοιπε
ποδὸς ἀμαυρὸν ἴχνος·
γέρων γέροντα παρακόμιζε,
τὸ πάρος ἐν ἡλίκων πόνοις

ᾧ ξύνοπλα δόρατα νέα νέῳ
ξυνῆν ποτ', εὐκλεεστάτας
πατρίδος οὐκ ὀνείδη.
ἴδετε, πατρὸς ὡς
γοργῶπες αἵδε προσφερεῖς
ὀμμάτων αὐγαί.
τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων,
οὐδ' ἀποίχεται χάρις.
Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
οἵους οἵους ὀλέσασα
τούσδ' ἀποστερήσει.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς
Λύκον περῶντα τῶνδε δωμάτων πέλας.

ΛΥΚΟΣ.

τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον,
εἰ χρή μ', ἐρωτῶ· χρὴ δ', ἐπεί γε δεσπότης
ὑμῶν καθέστηχ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
τίν' ἐς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;
τίν' ἐλπίδ' ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
ἢ τὸν παρ' Ἅιδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
πιστεύεθ' ἥξειν; ὡς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών,
σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενοὺς
ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον θεὸν,
σὺ δ' ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
τί δὴ τὸ σεμνὸν σῷ κατείργασται πόσει,
ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανὼν
ἢ τὸν Νέμειον θῆρ'; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν
βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν.
τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκεν
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνήσκειν χρεών;
ὃς ἔσχε δόξαν οὐδὲν ὢν εὐψυχίας,
θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος,
ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερὶ,

οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα τάξιν ἐμβεβώς.
ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν, γέρον,
ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα, πατέρα τῆσδε, καὶ θρόνους ἔχων.
οὔκουν τραφέντων τῶνδε τιμωροὺς ἐμοὺς
χρῄζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.
ΑΜ. τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ', ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεες,
σὺν μάρτυσιν θεοῖς δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρόμην τέθριππά τε,
ἐν οἷς βεβηκὼς τοῖσι γῆς βλαστήμασι
Γίγασι πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη,
τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασε·
τετρασκελές θ' ὕβρισμα Κενταύρων γένος,
Φολόην ἐπελθὼν, ὦ κάκιστε βασιλέων,
ἐροῦ τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἂν,
ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν·
Δίρφυν δ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,
οὐκ ἂν ἐπαινέσειεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
ἐσθλόν τι δράσας μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν.
τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σάγην,
μέμφει· κλύων νῦν τἀπ' ἐμοῦ σοφὸς γενοῦ.
ἀνὴρ ὁπλίτης δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων,
καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ 'γαθοῖς
αὐτὸς τέθνηκε δειλίᾳ τῇ τῶν πέλας,
θραύσας τε λόγχην οὐκ ἔχει τῷ σώματι

θάνατον ἀμῦναι, μίαν ἔχων ἀλκὴν μόνον·
ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,
ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
ἄλλοις τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν,
ἑκὰς δ' ἀφεστὼς πολεμίους ἀμύνεται,
τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασι,
τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί· τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς
σῴζειν τὸ σῶμα, μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένους.
λόγοι μὲν οἵδε τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι.
παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
τί σ' οἵδ' ἔδρασαν; ἕν τί σ' ἡγοῦμαι σοφὸν,
εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον' αὐτὸς ὢν κακὸς
δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρὺ,
εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' οὕνεκα,
ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός·
βίᾳ δὲ δράσῃς μηδὲν, ἢ πείσει βίαν,
ὅταν θεός σοι πνεῦμα μεταβαλὼν τύχῃ.
φεῦ·
ὦ γαῖα Κάδμου, καὶ γὰρ ἐς σ' ἀφίξομαι
λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος,
τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ τέκνοισί τε;
ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
οὐδ' Ἑλλάδ' ᾔνεσ', οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
σιγῶν, κακίστην λαμβάνων ἐς παῖδ' ἐμὸν,
ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα
φέρουσαν ἐλθεῖν, ποντίων καθαρμάτων
χέρσου τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν.

τὰ δ' οὐ, τέκν', ὑμῖν οὔτε Θηβαίων πόλις
οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἔμ' ἀσθενῆ φίλον
δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα πλὴν γλώσσης ψόφον.
ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν ἣν πρὶν εἴχομεν·
γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα κἀμαυρὸν σθένος.
εἰ δ' ἦν νέος τε κἄτι σώματος κρατῶν,
λαβὼν ἂν ἔγχος τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
καθῃμάτωσ' ἄν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέρα
φεύγειν ὅρων ἂν δειλίᾳ τοὐμὸν δόρυ.
ΧΟ. ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν ἀγαθοὶ
θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;
ΛΥ. σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς οἷς πεπύργωσαι λόγοις,
ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
ἄγ', οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασοῦ πτύχας
τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑλουργοὺς δρυὸς
κορμούς· ἐπειδὰν δ' ἐσκομισθῶσιν πόλει,
βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα
ἐμπίμπρατ' αὐτῶν καὶ πυροῦτε σώματα
πάντων, ἵν' εἰδῶσ' οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν
κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τὰ νῦν τάδε.
ὑμεῖς δὲ πρέσβεις ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
τύχας, ὅταν πάσχῃ τι, μεμνήσεσθε δὲ
δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.
ΧΟ. ὦ γῆς λοχεύμαθ', οὓς Ἄρης σπείρει ποτὲ
λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
οὐ σκῆπτρα, χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα,
ἀρεῖτε, καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα
καθαιματώσεθ'; ὅστις οὐ Καδμεῖος ὢν
ἄρχει κάκιστος τῶν νέων ἔπηλυς ὤν;
ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ γε δεσπόσεις χαίρων ποτὲ,
οὐδ' ἁπόνησα πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερὶ
ἕξεις, ἀπέρρων δ' ἔνθεν ἦλθες ἐνθάδε,

ὕβριζ᾽· ἐμοῦ γὰρ ζῶντος οὐ κτενεῖς ποτε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας· οὐ τοσόνδε γῆς
ἔνερθ᾽ ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.
ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
ὁ δ᾽ ὠφελήσας ἀξίων οὐ τυγχάνει·
κἄπειτα πράσσω πόλλ᾽ ἐγώ, φίλους ἐμοὺς
θανόντας εὖ δρῶν οὗ φίλων μάλιστα δεῖ;
ὦ δεξιὰ χείρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
ἐν δ᾽ ἀσθενείᾳ τὸν πόθον διώλεσας.
ἐπεί σ᾽ ἔπαυσ᾽ ἂν δοῦλον ἐννέποντά με,
καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ᾠκήσαμεν,
ἐν αἷς σὺ χαίρεις. οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις
στάσει νοσοῦσα καὶ κακοῖς βουλεύμασιν·
οὐ γάρ ποτ᾽ ἂν σὲ δεσπότην ἐκτήσατο.
ΜΕ. γέροντες, αἰνῶ· τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα
ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών·
ἡμῶν δ᾽ ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι
πάθητε μηδέν. τῆς δ᾽ ἐμῆς, Ἀμφιτρύων,
γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.
ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα· πῶς γὰρ οὐ φιλῶ
ἅτικτον, ἁμόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
δεινὸν νομίζω· τῷ δ᾽ ἀναγκαίῳ τρόπῳ
ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτόν.
ἡμᾶς δ᾽ ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεὼν
μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν·
ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν καλά.
σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορός,
ὥστ᾽ οὐκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν σ᾽ ὕπο,
οὑμὸς δ᾽ ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,
ὡς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι
δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ,
ἐμοί τε μίμημ᾽ ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.

σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ', ᾗ λογίζομαι.
ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο·
καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν;
ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν·
ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς·
ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς ὑποβαλὼν φίλ' ἂν τύχοις.
ἤδη δ' ἐσῆλθέ μ' εἰ παραιτησαίμεθα
φυγὰς τέκνων τῶνδ'· ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
πενίᾳ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν·
ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοις
ἓν ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὃς μένει σ' ὅμως.
προκαλούμεθ' εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν·
τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖν τύχας
πρόθυμός ἐστιν, ἡ προθυμία δ' ἄφρων·
ὃ χρὴ γὰρ οὐδεὶς μὴ χρεὼν θήσει ποτέ.
ΧΟ. εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπαύσατ' ἄν·
νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν· σὸν δὲ τοὐντεῦθεν σκοπεῖν
ὅπως διώσει τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων.
ΑΜ. οὔτοι τὸ δειλὸν οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὶ βούλομαι
σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε φασγάνῳ δέρη
κεντεῖν, φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο·
μίαν δὲ νῷν δὸς χάριν, ἄναξ, ἱκνούμεθα.
κτεῖνόν με καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος,
ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,
ψυχορραγοῦντα καὶ καλοῦντα μητέρα
πατρός τε πατέρα· τἄλλα δ' ᾗ πρόθυμος εἶ
πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν.
ΜΕ. κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι χάριτι προσθεῖναι χάριν,
ἡμῖν ἵν' ἀμφοῖν εἷς ὑπουργήσῃς διπλᾶ·

κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,
δόμους ἀνοίξας· νῦν γὰρ ἐκκεκλῄμεθα·
ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.

ΛΥ. ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῇθρα προσπόλοις λέγω.
κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες· οὐ φθονῶ πέπλων.
ὅταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δώσων χθονί.

ΜΕ. ὦ τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
πατρῷον ἐς μέλαθρον, οὗ τῆς οὐσίας
ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.

ΑΜ. ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
μάτην δὲ παιδός τοι νεὼν ἐκλῄζομεν.
σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἥσσων ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος.
ἀρετῇ σε νικῶ θνητὸς ὢν θεὸν μέγαν.
παῖδας γὰρ οὐ προὔδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
σὺ δ' ἐς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
τἀλλότρια λέκτρα δόντος οὐδενὸς λαβών,
σῴζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
ἀμαθής τις εἶ θεός, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.

ΧΟ. αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ
μολπᾷ Φοῖβος ἰαχεῖ,
τὰν καλλίφθογγον κιθάραν
ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ·
ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς ἐνέρων τ' ἐς ὄρφναν
μολόντα, παῖδ' εἴτε Διός νιν εἴπω
εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἶνιν,
ὑμνῆσαι, στεφάνωμα μό-
χθων, δι' εὐλογίας θέλω.
γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων
τοῖς θανοῦσιν ἄγαλμα.
πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
ἠρήμωσε λέοντος,
πυρσοῦ δ' ἀμφεκαλύφθη
ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας

δεινῷ χάσματι θηρός·
τάν τ' ὀρεινόμον ἀγρίων
Κενταύρων ποτὲ γένναν
ἔτρωσεν τόξοις φονίοις,
ἐναίρων πτανοῖς βέλεσιν.
ξύνοιδε Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας
μακραί τ' ἄρουραι πεδίων ἄκαρποι
καὶ Πηλιάδες θεράπναι
σύγχορτοί θ' Ὁμόλας ἔναυ-
λοι, πεύκαισιν ὅθεν χέρας
πληροῦντες χθόνα Θεσσαλῶν
ἱππείαις ἐδάμαζον·
τάν τε χρυσοκάρανον
δόρκαν ποικιλόνωτον,
συλήτειραν ἀγρωστᾶν
κτείνας, θηροφόνον θεὰν
Οἰνωᾶτιν ἀγάλλει·
τεθρίππων τ' ἐπέβα
καὶ ψαλίοις ἐδάμασε πώλους
Διομήδεος, οἳ φονίαισι φάτναις ἀχάλιν' ἐθόαζον
κάθαιμα σῖτα γένυσι, χαρ-
μοναῖσιν ἀνδροβρῶσι δυστράπεζοι·
πέραν δ' ἀργυρορρύταν Ἕβρον
ἐκπέρασεν ὄχθαν,
Μυκηναίῳ πονῶν τυράννῳ,
τάν τε Πηλιάδ' ἀκτὰν
Ἀναύρου παρὰ πηγάς·
Κύκνον τε ξενοδαίκταν
τόξοις ὤλεσεν, Ἀμφαναί-
ας οἰκήτορ' ἄμικτον·
ὑμνῳδούς τε κόρας
ἤλυθεν ἑσπέριον ἐς αὐλὰν,
χρυσέων πετάλων ἄπο μηλοφόρον χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
δράκοντα πυρσόνωτον, ὃς

ἄπλατον ἀμφελικτὸς ἕλικ' ἐφρούρει,
κτανών· ποντίας θ' ἁλὸς μυχοὺς
εἰσέβαινε, θνατοῖς
γαλανείας τιθεὶς ἐρετμοῖς·
οὐρανοῦ θ' ὑπὸ μέσσαν
ἐλαύνει χέρας ἕδραν,
Ἄτλαντος δόμον ἐλθών·
ἀστρωπούς τε κατέσχεν οἴ-
κους εὐανορίᾳ θεῶν·
τὸν ἱππευτάν τ' Ἀμαζόνων στρατὸν
Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
ἔβα δι' Εὔξεινον οἶδμα λίμνας,
τίν' οὐκ ἀφ' Ἑλλανίας
ἄγορον ἁλίσας φίλων,
κόρας Ἀρείας πέπλων
χρυσεόστολον φάρος,
ζωστῆρος ὀλεθρίους ἄγρας.
τὰ κλεινὰ δ' Ἑλλὰς ἔλαβε βαρβάρου κόρας
λάφυρα, καὶ σώζετ' ἐν Μυκήναις.
τάν τε μυριόκρανον
πολύφονον κύνα Λέρνας
ὕδραν ἐξεπύρωσεν
βέλεσί τ' ἀμφέβαλλε,
τὸ τρισώματον οἷσιν ἔ-
κτα βοτῆρ' Ἐρυθείας.
δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ
διῆλθε· τὸν πολυδάκρυον
ἔπλευσ' ἐς Ἅιδαν, πόνων τελευτὰν,
ἵν' ἐκπεραίνει τάλας
βίοτον οὐδ' ἔβα πάλιν.
στέγαι δ' ἔρημοι φίλων,
τὰν δ' ἀνόστιμον τέκνων
Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα
βίου κέλευθον ἄθεον, ἄδικον· εἰς δὲ σὰς

χέρας βλέπει δώματ' οὐ παρόντος.
εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων
δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,
Καδμείων τε σύνηβοι,
τέκεσιν ἂν παρέσταν
ἀλκᾷ· νῦν δ' ἀπολείπομαι
τᾶς εὐδαίμονος ἥβας.
ἀλλ' ἐσορῶ γὰρ τούσδε φθιμένων
ἐνδύτ' ἔχοντας, τοὺς τοῦ μεγάλου
δήποτε παῖδας τὸ πρὶν Ἡρακλέους,
ἄλοχόν τε φίλην ὑπὸ σειραίοις
ποσὶν ἕλκουσαν τέκνα, καὶ γεραιὸν
πατέρ' Ἡρακλέους. δύστηνος ἐγὼ,
δακρύων ὡς οὐ δύναμαι κατέχειν
γραίας ὄσσων ἔτι πηγάς.

ΜΕ. εἶεν· τίς ἱρεὺς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων,
ἢ τῆς ταλαίνης τῆσδ' ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;
ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς Ἅιδου τάδε.
ὦ τέκν', ἀγόμεθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
ὁμοῦ γέροντες καὶ νέοι καὶ μητέρες.
ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμοῦ τε καὶ τέκνων
τῶνδ', οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
ἔτεκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
ὕβρισμα κἀπίχαρμα καὶ διαφθοράν.
φεῦ·
ἦ πολύ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων ποτ' ἤλπισα.
σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατὴρ,
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,
τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας,
στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ
λέοντος, ᾗπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο·
σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος,

ὡς ἐξέπειθες τὸν κατασπείραντά σε·
ἐς δεξιὰν δὲ σὴν ἀλεξητήριον
ξύλον καθίει, Δαιδάλου ψευδῆ δόσιν.
σοὶ δ' ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
τόξοισι δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι
πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν εὐανδρίᾳ,
ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,
κήδη συνάψουσ', ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς
Σπάρτης τε Θηβῶν θ' ὡς ἀνημμένοι κάλῳς
πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
καὶ ταῦτα φροῦδα· μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη
νύμφας μὲν ὑμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,
ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρά· δύστηνος φρενῶν.
πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾷ γάμους ὅδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερὸν, κῆδος πικρόν.
ὤμοι, τίν' ὑμῶν πρῶτον ἢ τίν' ὕστατον
πρὸς στέρνα θῶμαι; τῷ προσαρμόσω στόμα;
τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξουθόπτερος
μέλισσα συνενέγκαιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους,
εἰς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ' ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ.
ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον εἰσακούσεται
θνητῶν παρ' Ἅιδῃ, σοὶ τάδ', Ἡράκλεις, λέγω,
θνήσκει πατὴρ σὸς καὶ τέκν', ὄλλυμαι δ' ἐγὼ,
ἣ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκλῃζόμην βροτοῖς.
ἄρηξον, ἐλθὲ, καὶ σκιὰ φάνηθί μοι·
ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸς ἂν γένοιο σύ·
κακοὶ γὰρ ἐς σέ γ', οἳ τέκνα κτείνουσι σά.
ΑΜ. σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι·
ἐγὼ δὲ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικὼν,
αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοισίδ' ὠφελεῖν
μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις.
καίτοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην πονῶ·
θανεῖν γὰρ, ὡς ἔοικ', ἀναγκαίως ἔχει.

ἀλλ᾽, ὦ γέροντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου·
τοῦτον δ᾽ ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε,
ἐξ ἡμέρας ἐς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
σώζειν, τὸ δ᾽ αὑτοῦ σπουδάσας διέπτατο.
ὁρᾶτέ μ᾽, ὅσπερ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ᾽ ἀφείλεθ᾽ ἡ τύχη
ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ᾽ ἡμέρᾳ μιᾷ.
ὁ δ᾽ ὄλβος ὁ μέγας ἥ τε δόξ᾽ οὐκ οἶδ᾽ ὅτῳ
βέβαιός ἐστι· χαίρετ᾽· ἄνδρα γὰρ φίλον
πανύστατον νῦν, ἥλικες, δεδόρκατε.

ΜΕ. ἔα.
ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ᾽; ἢ τί φῶ;

ΑΜ. οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ᾽ ἔχει.

ΜΕ. ὅδ᾽ ἐστὶν ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
εἰ μή γ᾽ ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
τί φημί; ποῖ᾽ ὄνειρα κηραίνουσ᾽ ὁρῶ;
οὐκ ἔσθ᾽ ὅδ᾽ ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδὸς, γέρον.
δεῦρ᾽, ὦ τέκν᾽, ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων,
ἴτ᾽ ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ᾽, ἐπεὶ Διὸς
σωτῆρος ὑμῖν οὐδέν ἐσθ᾽ ὅδ᾽ ὕστερος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ χαῖρε, μέλαθρον πρόπυλά θ᾽ ἑστίας ἐμῆς,
ὡς ἄσμενός σ᾽ ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
ἔα· τί χρῆμα; τέκν᾽ ὁρῶ πρὸ δωμάτων
στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
ὄχλῳ τ᾽ ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον
πατέρα τε δακρύοντα συμφορᾶς τινος.
φέρ᾽ ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθεὶς
τί καινὸν ἦλθε τοῖσδε δώμασιν χρέος.

ΑΜ. ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρὶ,
ἥκεις, ἐσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις;

ΗΡ. τί φῄς; τίν᾽ ἐς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;

ΜΕ. διολλύμεσθα· σὺ δὲ, γέρον, σύγγνωθί μοι,

εἰ πρόσθεν ἥρπασ' ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν·
τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων,
καὶ τἄμ' ἔθνησκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.
ΗΡ. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχει λόγου.
ΜΕ. τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.
ΗΡ. πῶς φῄς; τί δράσας ἢ δορὸς ποίου τυχών;
ΜΕ. Λύκος σφ' ὁ κλεινὸς γῆς ἄναξ διώλεσεν.
ΗΡ. ὅπλοις ἀπαντῶν ἢ νοσησάσης χθονός;
ΜΕ. στάσει τὸ Κάδμου γ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.
ΗΡ. τί δῆτα πρὸς σὲ καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
ΜΕ. κτείνειν ἔμελλε πατέρα κἀμὲ καὶ τέκνα.
ΗΡ. τί φῄς; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;
ΜΕ. μή ποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισαίατο.
ΗΡ. κόσμος δὲ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;
ΜΕ. θανάτου τάδ' ἤδη περιβόλαι' ἀνήμμεθα.
ΗΡ. καὶ πρὸς βίαν ἐθνῄσκετ'; ὢ τλήμων ἐγώ.
ΜΕ. φίλων ἔρημοι, σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.
ΗΡ. πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἥδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
ΜΕ. Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.
ΗΡ. τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον ἑστίαν τ' ἐμήν;
ΜΕ. βίᾳ πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους.
ΗΡ. κοὐκ ἔσχεν αἰδῶ τὸν γέροντ' ἀτιμάσαι;
ΜΕ. αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.
ΗΡ. οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;
ΜΕ. φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;
ΗΡ. μάχας δὲ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπτυσαν;
ΜΕ. ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.
ΗΡ. οὐ ῥίψεθ' Ἅιδου τάσδε περιβολὰς κόμης,
καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότους
φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασιν δεδορκότες;
ἐγὼ δέ, νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός,
πρῶτον μὲν εἶμι καὶ κατασκάψω δόμους
καινῶν τυράννων, κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμὼν
ῥίψω κυνῶν ἕλκημα· Καδμείων δ' ὅσους

κακοὺς ἐφεῦρον εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι,
τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι,
νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου,
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
τῷ γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον ἢ δάμαρτι χρὴ
καὶ παισὶ καὶ γέροντι; χαιρόντων πόνοι·
μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρὸς,
θνῄσκειν ἀμύνοντ'· ἢ τί φήσομεν καλὸν
ὕδρᾳ μὲν ἐλθεῖν ἐς μάχην λέοντί τε
Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων
οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
ὁ καλλίνικος, ὡς πάροιθε, λέξομαι.

ΧΟ. δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα
πατέρα τε πρέσβυν τήν τε κοινωνὸν γάμων.

ΑΜ. πρὸς σοῦ μὲν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον
τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.

ΗΡ. τί δ' ἐστὶ τῶνδε θᾶσσον ἢ χρεών, πάτερ;

ΑΜ. πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ
δοκοῦντας εἶναι, συμμάχους ἄναξ ἔχει,
οἳ στάσιν ἔθηκαν καὶ διώλεσαν πόλιν
ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας, τὰ δ' ἐν δόμοις
δαπάναισι φροῦδα διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
ὤφθης ἐπελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα
ἐχθροὺς ἀθροίσας μὴ παρὰ γνώμην πέσῃς.

ΗΡ. μέλει μὲν οὐδὲν εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις,
ἔγνων πόνον τιν' ἐς δόμους πεπτωκότα·
ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.

ΑΜ. καλῶς προσελθὼν νῦν πρόσειπέ θ' ἑστίαν
καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
ἥξει γὰρ αὐτὸς σὴν δάμαρτα καὶ τέκνα
ἕλξων, φονεύσων, κἄμ' ἐπισφάξων, ἄναξ.

μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται,
τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πόλιν τε σὴν
μὴ πρὶν ταράξῃς πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.
ΗΡ. δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' εἴσω δόμων.
χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν
Ἅιδου Κόρης τ' ἔνερθεν οὐκ ἀτιμάσω
θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.
ΑΜ. ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς Ἅιδου, τέκνον;
ΗΡ. καὶ θῆρά γ' ἐς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον.
ΑΜ. μάχῃ κρατήσας ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
ΗΡ. μάχῃ· τὰ μυστῶν δ' ὄργι' εὐτύχησ' ἰδών.
ΑΜ. ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ;
ΗΡ. Χθονίας νιν ἄλσος Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις·
ΑΜ. οὐδ' οἶδεν Εὐρυσθεύς σε τῆς ἥκοντ' ἄνω;
ΗΡ. οὐκ οἶδ'· ἵν' ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.
ΑΜ. χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
ΗΡ. Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' ἐξ Ἅιδου, πάτερ.
ΑΜ. καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον;
ΗΡ. βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών.
ἀλλ' εἶ', ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', ἐς δόμους πατρί.
καλλίονές τἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε,
σύ τ', ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λαβὲ
τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων·
οὐ γὰρ πτερωτὸς, οὐδὲ φευξείω φίλους.
ἆ,
οἵδ' οὐκ ἀφιᾶσ', ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων
τοσῷδε μᾶλλον· ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ;
ἄξω λαβών γε τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν,
ναῦς δ' ὣς ἐφέλξω· καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
θεράπευμα τέκνων. πάντα τἀνθρώπων ἴσα.
φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν
οἵ τ' οὐδὲν ὄντες. χρήμασιν δὲ διάφοροι·

ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.
ΧΟ. ἁ νεότας μοι φίλον· ἄχθος δὲ τὸ γῆρας ἀεὶ
βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων
ἐπὶ κρατὶ κεῖται,
βλεφάρων σκοτεινὸν
φάρος ἐπικαλύψαν.
μή μοι μήτ' Ἀσιήτιδος
τυραννίδος ὄλβος εἴη,
μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη
τᾶς ἥβας ἀντιλαβεῖν,
ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.
τὸ δὲ λυγρὸν φόνιόν τε γῆ-
ρας μισῶ· κατὰ κυμάτων δ'
ἔρροι, μηδέ ποτ' ὤφελεν
θνατῶν δώματα καὶ πόλεις
ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἀ-
εὶ πτεροῖσι φορείσθω.
εἰ δὲ θεοῖς ἦν ξύνεσις καὶ σοφία, κατ' ἄνδρας
δίδυμον ἂν ἥβαν ἔφερον,
φανερὸν χαρακτῆρ'
ἀρετᾶς, ὅσοισιν
μέτα, καὶ θανόντες
εἰς αὐγὰς πάλιν ἁλίου
δισσοὺς ἂν ἔβαν διαύλους,
ἁ δυσγένεια δ' ἁπλᾶν ἂν
εἶχε ζόας βιοτάν,
καὶ τῷδ' ἦν τούς τε κακοὺς ἂν
γνῶναι καὶ τοὺς ἀγαθούς,
ἴσον ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄ-
στρων ναύταις ἀριθμὸς πέλει.
νῦν δ' οὐδεὶς ὅρος ἐκ θεῶν
χρηστοῖς οὐδὲ κακοῖς σαφής,
ἀλλ' εἱλισσόμενός τις αἰ-

ὧν πλοῦτον μόνον αὔξει.
οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας
Μούσαις συγκαταμιγνὺς,
ἡδίσταν συζυγίαν.
μὴ ζῴην μετ' ἀμουσίας,
ἀεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἴην.
ἔτι τοι γέρων ἀοιδὸς
κελαδεῖ Μναμοσύναν·
ἔτι τὰν Ἡρακλέους
καλλίνικον ἀείσω
παρά τε Βρόμιον οἰνοδόταν
παρά τε χέλυος ἑπτατόνου
μολπὰν καὶ Λίβυν αὐλόν·
οὔπω καταπαύσομεν
Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.
παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
ὑμνοῦσ', ἀμφὶ πύλας τὸν
Λατοῦς εὔπαιδα γόνον
εἱλίσσουσαι καλλίχορον·
παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις
κύκνος ὣς γέρων ἀοιδὸς
πολιᾶν ἐκ γενύων
κελαδήσω· τὸ γὰρ εὖ
τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει
Διὸς ὁ παῖς· τᾶς δ' εὐγενίας
πλέον ὑπερβάλλων *
μοχθήσας τὸν ἄκυμον
θῆκεν βίοτον βροτοῖς
πέρσας δείματα θηρῶν.

ΛΥ. ἐς καιρὸν οἴκων, Ἀμφιτρύων, ἔξω περᾷς·
χρόνος γὰρ ἤδη δαρὸς ἐξ ὅτου πέπλοις
κοσμεῖσθε σῶμα καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
ἀλλ' εἶα, παῖδας καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων,

ἐφ' οἷς ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.

ΑΜ. ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·
ἃ χρῆν σε μετρίως, κεἰ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστίθης ἡμῖν θανεῖν,
στέργειν ἀνάγκη, δραστέον δ' ἅ σοι δοκεῖ.

ΛΥ. ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;

ΑΜ. δοκῶ μὲν αὐτήν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι,

ΛΥ. τί χρῆμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;

ΑΜ. ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς ἑστίας θάσσειν βάθροις.

ΛΥ. ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.

ΑΜ. καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖ μάτην πόσιν.

ΛΥ. ὅδ' οὐ πάρεστιν, οὐδὲ μὴ μόλῃ ποτέ.

ΑΜ. οὐκ, εἴ γε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.

ΛΥ. χώρει πρὸς αὐτὴν καὶ κόμιζ' ἐκ δωμάτων.

ΑΜ. μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου δράσας τόδε.

ΛΥ. ἡμεῖς, ἐπειδὴ σοὶ τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
οἱ δειμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
σὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.

ΑΜ. σὺ δ' οὖν ἴθ', ἔρχει δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
ἄλλῳ μελήσει. προσδόκα δὲ δρῶν κακῶς
κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, ἐς καλὸν
στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν,
ὁ παγκάκιστος. εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
πίπτοντ'· ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
ἐχθρὸς τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.

ΧΟ. μεταβολὰ κακῶν· μέγας ὁ πρόσθ' ἄναξ
πάλιν ὑποστρέφει βίοτον εἰς Ἅιδαν.
ἰὼ δίκα καὶ θεῶν παλίρρους πότμος.
ἦλθες χρόνῳ μὲν οὗ δίκην δώσεις θανών,
ὕβρεις ὑβρίζων εἰς ἀμείνονας σέθεν.
χαρμοναὶ δακρύων ἔδοσαν ἐκβολάς·

πάλιν ἔμολεν ἃ πάρος οὔποτε διὰ φρενὸς
ἤλπισεν παθεῖν γᾶς ἄναξ.
ἀλλ', ὦ γεραιὲ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.

ΛΥ. ἰώ μοί μοι.

ΧΟ. τόδε κατάρχεται μέλος ἐμοὶ κλύειν
φίλιον ἐν δόμοις· θάνατος οὐ πρόσω.
βοᾷ φόνου φροίμιον στενάζων ἄναξ.

ΛΥ. ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλῳ.

ΧΟ. καὶ γὰρ διώλλυς· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων
τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.
τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων, θνητὸς ὢν,
ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλ',
ὡς ἄρ' οὐ σθένουσιν θεοί;
γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ.
σιγᾷ μέλαθρα· πρὸς χοροὺς τραπώμεθα·
φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν οὓς ἐγὼ θέλω.
χοροὶ χοροὶ καὶ θαλίαι μέλουσι Θήβας ἱερὸν κατ' ἄστυ.
μεταλλαγαὶ γὰρ δακρύων,
μεταλλαγαὶ συντυχίας
ἔτεκον ἀοιδάς.
βέβακ' ἄναξ ὁ καινὸς,
ὁ δὲ παλαίτερος
κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον·
δοκημάτων δ' ἐκτὸς ἦλθεν ἐλπίς.
θεοὶ θεοὶ τῶν ἀδίκων μέλουσι καὶ τῶν ὁσίων ἐπάειν.
ὁ χρυσὸς ἅ τ' εὐτυχία
φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται,
δύνασιν [ἄδικον] ἐφέλκων.
χρόνου γὰρ οὔτις ἔτλα
τὸ πάλιν εἰσορᾶν,
νόμον παρέμενος, ἀνομίᾳ χάριν διδούς·
ἔθραυσε δ' ὄλβου κελαινὸν ἅρμα.
Ἰσμήν' ὦ στεφανηφόρει,

ξεσταί θ' ἑπταπύλου πόλεως
ἀναχορεύσατ' ἀγυιαὶ,
Δίρκα θ' ἁ καλλιρρέεθρος,
σύν τ' Ἀσωπιάδες κόραι,
πατρὸς ὕδωρ βᾶτε λιποῦ-
σαι * συναοιδοὶ
νύμφαι τὸν Ἡρακλέους
καλλίνικον ἀγῶν'· ὦ
Πυθίου δενδρῶτι πέτρα
Μουσῶν θ' Ἑλικωνίδων δώματα,
ἥξετ' εὐγαθεῖ κελάδῳ
ἐμὰν πόλιν, ἐμὰ τείχη,
Σπαρτῶν ἵνα γένος ἐφάνη,
χαλκασπίδων λόχος, ὃς γᾶν
τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
Θήβαις ἱερὸν φῶς.
ὦ λέκτρων δύο συγγενεῖς
εὐναὶ, θνατογενοῦς τε καὶ
Διὸς, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς
Νύμφας τᾶς Περσηίδος· ὡς
πιστόν μοι τὸ παλαιὸν ἤ-
δη λέχος, ὦ Ζεῦ, τὸ σὸν οὐκ
ἐπ' ἐλπίδι φάνθη,
λαμπρὰν δ' ἔδειξ' ὁ χρόνος
τὰν Ἡρακλέος ἀλκάν·
ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,
Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
κρείσσων μοι τύραννος ἔφυς
ἢ δυσγένει' ἀνάκτων.
ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει
ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
ἅμιλλαν, εἰ τὸ δίκαιον
θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.
ἔα ἔα.

ἆρ' ἐς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ;
φυγῇ φυγῇ
νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα.
ὦναξ Παιὰν,
ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν πημάτων.

ΙΡΙΣ.

θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τὴν θεῶν λάτριν,
Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος,
ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς δώματα στρατεύομεν,
ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικροὺς,
τὸ χρεών νιν ἐξέσωζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν οὔτ' ἔμ' οὔθ' Ἥραν ποτέ.
ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρα προσάψαι καινὸν αἷμ' αὐτῷ θέλει,
παῖδας κατακτείναντι, συνθέλω δ' ἐγώ.
ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτον συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ παιδοκτόνους
φρενῶν ταραγμοὺς καὶ ποδῶν σκιρτήματα
ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων,
ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντῃ φόνῳ
γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος,
μάθῃ δὲ τὸν ἐμόν· ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.

ΛΥΣΣΑ.

ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς ἔκ τε μητέρος
πέφυκα, Νυκτὸς Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος·
τιμὰς δ' ἔχω τάσδ', οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις,
οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους·
παραινέσαι δὲ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,

Ἥρᾳ θέλω σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος οὔτ' ἐπὶ χθονὶ
οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ γέ μ' εἰσπέμπεις δόμους·
ἄβατον δὲ χώραν καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
τιμὰς πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
ὥστ' οὐ παραινῶ μεγάλα βούλεσθαι κακά.
ΙΡ. μὴ σὺ νουθέτει τά θ' Ἥρας κἀμὰ μηχανήματα.
ΛΥΣ. ἐς τὸ λῷστον ἐμβιβάζω σ' ἴχνος ἀντὶ τοῦ κακοῦ.
ΙΡ. οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.
ΛΥΣ. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα δρῶσ' ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι.
εἰ δὲ δή μ' Ἥρᾳ θ' ὑπουργεῖν σοί τ' ἀναγκαίως ἔχει
τάχος ἐπιρροίβδην θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτῃ κύνας,
εἶμί γ'· οὔτε πόντος οὕτω κύμασί στένων λάβρος,
οὔτε γῆς σεισμὸς κεραυνοῦ τ' οἶστρος ὠδῖνας πνέων,
οἷ' ἐγὼ σταδιοδραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
καὶ καταρρήξω μέλαθρα καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ,
τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον· ὁ δὲ κανὼν οὐκ εἴσεται
παῖδας οὓς ἔτικτ' ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμῆς λύσσης ὑφῇ.
ἤν' ἰδοὺ καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
καὶ διαστρόφους ἑλίσσει σῖγα γοργωποὺς κόρας.
ἀμπνοὰς δ' οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολὴν,
δεινὰ μυκᾶται δὲ Κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου.
τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω καὶ καταυλήσω φόβῳ.
στεῖχ' ἐς Οὔλυμπον πεδαίρουσ', Ἶρι, γενναῖον πόδα·
ἐς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέους.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ, στέναξον· ἀποκείρεται
σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος.
μέλεος Ἑλλὰς, ἃ τὸν εὐεργέταν
ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανίαισιν Λύσσας
χορευθέντ' ἀναύλοις.
βέβακεν ἐν δίφροισιν ἁ πολύστονος,
ἅρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον ὡς ἐπὶ λώβᾳ
Νυκτὸς Γοργὼν ἑκατογκεφάλοις

ὄφεων ἰαχήμασι, Λύσσα μαρμαρωπός.
ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλεν δαίμων,
ταχὺ δὲ πρὸς πατρὸς τέκν' ἐκπνεύσεται.
ἰώ μοι μέλεος, ἰὼ Ζεῦ, τὸ σὸν
γένος ἄγονον αὐτίκα λυσσάδες ὠμοβρῶ-
τες ἀποινόδικοι δίκαι κακοῖσιν ἐκπατάσσουσιν.
ἰὼ στέγαι,
κατάρχεται χορεύματ' ἄτερ τυπάνων,
οὐ βρομίῳ κεχαρισμένα θύρσῳ,
ἰὼ δόμοι,
πρὸς αἵματ', οὐχὶ τᾶς Διονυσιάδος
βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λοιβᾶς.
φυγῇ, τέκν', ἐξορμᾶτε· δάϊον τόδε
δάϊον μέλος ἐπαυλεῖται.
κυναγετεῖ [τε] τέκνων διωγμόν·
οὔποτ' οὔποτ' ἄκραντα δόμοισι Λύσσα βακχεύσει.
αἰαῖ κακῶν
αἰαῖ δῆτα τὸν γεραιὸν ὡς στένω
πατέρα τάν τε παιδοτρόφον, ᾇ μάταν
τέκεα γεννᾶται.
ἰδοὺ ἰδού,
θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει στέγη·
ἢ ἤ, τί δρᾷς, ὦ παῖ Διός;
μελάθρῳ τάραγμα ταρτάρειον,
ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλάς, ἐς δόμους πέμπεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ λευκὰ γήρᾳ σώματ'
ΧΟ. ἀνακαλεῖς τίνα με τίνα βοάν;
ΑΓ. ἄλαστα τὰν δόμοισι.
ΧΟ. μάντιν οὐχ ἕτερον ἄξομαι.
ΑΓ. τεθνᾶσι παῖδες· αἰαῖ·
στενάζεθ', ὡς στενακτά· δάϊοι φόνοι,
δάϊοι δὲ τοκέων χεῖρες.
οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον ἢ πεπόνθαμεν.

ΧΟ. πῶς παισὶ στενακτὰν ἄταν ἄταν
πατέρος ἀμφαίνεις;
λέγε λέγε τίνα τρόπον ἔσυτο θεόθεν ἐπὶ
μέλαθρα κακὰ τάδε
τλήμονάς τε παίδων τύχας.

ΑΓ. ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς
καθάρσι᾽ οἴκων, γῆς ἄνακτ᾽ ἐπεὶ κτανὼν
ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης·
χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων,
πατήρ τε Μεγάρα τ᾽· ἐν κύκλῳ δ᾽ ἤδη κανοῦν
εἵλικτο βωμοῦ, φθέγμα δ᾽ ὅσιον εἴχομεν.
μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
ἐς χέρνιβ᾽ ὡς βάψειεν, Ἀλκμήνης τόκος,
ἔστη σιωπῇ. καὶ χρονίζοντος πατρὸς,
παῖδες προσέσχον ὄμμ᾽· ὁ δ᾽ οὐκέθ᾽ αὑτὸς ἦν,
ἀλλ᾽ ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος,
ῥίζας τ᾽ ἐν ὄσσοις αἱματῶπας ἐκβαλὼν,
ἀφρὸν κατέσταζ᾽ εὐτρίχου γενειάδος.
ἔλεξε δ᾽ ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
πάτερ, τί θύω πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα
καθάρσιον πῦρ καὶ πόνους διπλοῦς ἔχω,
ἐξὸν μιᾶς μοι χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε;
ὅταν δ᾽ ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ᾽ Εὐρυσθέως,
ἐπὶ τοῖσι νῦν θανοῦσιν ἁγνιῶ χέρας.
ἐκχεῖτε πηγὰς, ῥίπτετ᾽ ἐκ χειρῶν κανᾶ.
τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς δ᾽ ὅπλον χερός;
πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι· λάζυσθαι χρεὼν
μοχλοὺς δικέλλας θ᾽, ὡς τὰ Κυκλώπων βάθρα
φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα
στρεπτῷ σιδήρῳ συντριαινώσω πόλιν.
ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ᾽ οὐκ ἔχων ἔχειν
ἔφασκε, δίφρου τ᾽ εἰσέβαινεν ἄντυγα,
κἄθεινε, κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων χερί.
διπλοῦς δ᾽ ὀπαδοῖς ἦν γέλως φόβος θ᾽ ὁμοῦ.

καί τις τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών·
παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
ὁ δ' εἷρπ' ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας,
μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' ἐσπεσὼν Νίσου πόλιν
ἥκειν ἔφασκε, δωμάτων εἴσω βεβώς.
κλιθεὶς δ' ἐς οὖδας, ὡς ἐκεῖ, σκευάζεται
θοίνην. διελθὼν δ' ἐς βραχὺν χρόνον μονῆς,
Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας.
κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων
πρὸς οὐδέν' ἡμιλλᾶτο, κἀκηρύσσετο
αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος, οὐδενὸς
ἀκοὴν ὑπειπών. δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
ἦν ἐν Μυκήναις τῷ λόγῳ. πατὴρ δέ νιν
θιγὼν κραταιᾶς χειρὸς ἐννέπει τάδε·
ὦ παῖ, τί πάσχεις; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
τῆσδ'; οὔ τί που φόνος σ' ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
οὓς ἄρτι καίνεις; ὁ δέ νιν Εὐρυσθέως δοκῶν
πατέρα προταρβοῦνθ' ἱκέσιον ψαύειν χερὸς,
ὠθεῖ, φαρέτραν δ' εὐτρεπῆ σκευάζεται
καὶ τόξ' ἑαυτοῦ παισὶ, τοὺς Εὐρυσθέως
δοκῶν φονεύειν. οἱ δὲ ταρβοῦντες φόβῳ
ὤρουον ἄλλος ἄλλοσ', ἐς πέπλους ὁ μὲν
μητρὸς ταλαίνης, ὁ δ' ὑπὸ κίονος σκιὰν,
ἄλλος δὲ βωμὸν ὄρνις ὣς ἔπτηξ' ὕπο.
βοᾷ δὲ μήτηρ, ὦ τεκὼν, τί δρᾷς; τέκνα
κτείνεις; βοᾷ δὲ πρέσβυς οἰκετῶν τ' ὄχλος.
ὁ δ' ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ,
τόρευμα δεινὸν ποδὸς, ἐναντίον σταθεὶς,
βάλλει πρὸς ἧπαρ· ὕπτιος δὲ λαΐνους
ὀρθοστάτας ἔδευσεν ἐκπνέων βίον.
ὁ δ' ἠλάλαξε κἀπεκόμπασεν τάδε·
εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως
ἔχθραν πατρῴαν ἐκτίνων πέπτωκέ μοι.
ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν

ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν.
φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς
καὶ πρὸς γένειον χεῖρα καὶ δέρην βαλών,
ὦ φίλτατ', αὐδᾷ, μή μ' ἀποκτείνῃς, πάτερ·
σός εἰμι σὸς παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.
ὁ δ' ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος στρέφων,
ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος,
μυδροκτύπον μίμημ', ὑπὲρ κάρα βαλὼν
ξύλον καθῆκε παιδὸς ἐς ξανθὸν κάρα,
ἔρρηξε δ' ὀστᾶ. δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλὼν,
χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν.
ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων
μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλῄει πύλας.
ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπείοισιν ὢν
σκάπτει, μοχλεύει θύρετρα, κἀκβαλὼν σταθμὰ
δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει.
κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον·
ἀλλ' ἦλθεν εἰκών, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο,
Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κέαρ,
κἄρριψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους,
ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔσχε κεἰς ὕπνον
καθῆκε· πίτνει δ' ἐς πέδον, πρὸς κίονα
νῶτον πατάξας, ὃς πεσήμασι στέγης
διχορραγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι.
ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα
σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχων
ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου
μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.
εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
παῖδας φονεύσας καὶ δάμαρτ'. ἐγὼ μὲν οὖν
οὐκ οἶδα θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος.

ΧΟ. ὁ φόνος ἦν ὃν Ἀργολὶς ἔχει πάτρα
τότε μὲν περισαμότατος καὶ ἄριστος
Ἑλλάδι τῶν Δαναοῦ παίδων·

τὰ δ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε τὰ τότε κακά.
τάλανι διογενεῖ κόρῳ μονοτέκνου Πρόκνης
φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον μούσαις·
σὺ δὲ τέκνα τρίγονα τεκόμενος, ὦ δάϊε,
λυσσάδι συγκατειργάσω μοίρᾳ.
ἐς τίνα στεναγμὸν
ἢ γόον ἢ φθιτῶν ᾠδὰν ἢ τὸν Ἅιδα χορὸν ἀχήσω;
φεῦ φεῦ·
ἴδεσθε, διάνδιχα κλῇθρα
κλίνεται ὑψιπύλων δόμων.
ὤμοι.
ἴδεσθε τὰ τέκνα πρὸ πατρὸς
ἄθλια κείμενα δυστάνου,
εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκποδὼν φόνου.
περὶ δὲ δεσμὰ καὶ πολύβροχ' ἁμμάτων
ἐρείσμαθ' Ἡράκλειον
ἀμφὶ δέμας τάδε λαΐνοις
ἀνημμέν' ἀμφὶ κίοσιν οἴκων.
ὁ δ', ὥς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων
ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῳ ποδὶ,
πικρὰν διώκων ἤλυσιν, πάρεσθ' ὅδε.
ΑΜ. Καδμεῖοι γέροντες, οὐ σῖγα σῖ-
γα τὸν ὕπνῳ παρειμένον ἐάσετ' ἐκ-
λαθέσθαι κακῶν;
ΧΟ. καὶ σέ γε δακρύοις στένω, πρέσβυ, καὶ
τέκεα καὶ τὸ καλλίνικον κάρα.
ΑΜ. ἑκαστέρω πρόβατε, μὴ κτυπεῖτε, μὴ
βοᾶτε, μὴ τὸν εὖ διαύοντα ὑπνώδεά τ'
εὐνᾶς ἐγείρετε.
ΧΟ. οἴμοι.
φόνος ὅσος ὅδ' ΑΜ. ἆ ἆ, διά μ' ὀλεῖτε. ΧΟ. κεχυ-
μένος ἐπαντέλλει.
ΑΜ. οὐκ ἀτρεμαῖα θρῆνον αἰάξετ', ὦ γέροντες;
μὴ δέσμ' ἀνεγειρόμενος χαλάσας ἀπολεῖ πόλιν,

ἀπὸ δὲ πατέρα μέλαθρά τε καταρρήξῃ.
ΧΟ. ἀδύνατ᾽ ἀδύνατά μοι.
ΑΜ. σῖγα, πνοὰς μάθω· φέρε πρὸς οὖς βάλω.
ΧΟ. εὕδει; ΑΜ. ναὶ, εὕδει ὕπνον ὀλόμενον, ὃς ἔ-
καν᾽ ἄλοχον, ἔκανε δὲ τέκεα, τοξήρει
ψαλμῷ τοξεύσας.
ΧΟ. στέναζέ νυν ΑΜ. στενάζω.
ΧΟ. τέκνων ὄλεθρον ΑΜ. ἰώ μοι.
ΧΟ. σέθεν τε παιδός. ΑΜ. αἰαῖ.
ΧΟ. ὦ πρέσβυ ΑΜ. σῖγα σῖγα·
παλίντροπος ἐξεγειρόμενος στρέφεται· φέρε
ἀπόκρυφον δέμας ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
ΧΟ. θάρσει· νὺξ ἔχει βλέφαρα παιδὶ σῷ.
ΑΜ. ὁρᾶθ᾽ ὁρᾶτε.
τὸ [μὲν] φάος ἐκλιπεῖν ἐπὶ κακοῖσιν οὐ
φεύγω τάλας· ἀλλ᾽ εἴ με κανεῖ πατέρ᾽ ὄντα,
πρὸς δὲ κακοῖς κακὰ μήσεται,
πρὸς Ἐρινύσι θ᾽ αἷμα σύγγονον ἕξει.
ΧΟ. τότε θανεῖν σ᾽ ἐχρῆν, ὅτε δάμαρτι σᾷ
φόνον ὁμοσπόρων
ἔμελλες ἐκπράξειν Ταφίων περίκλυστον ἄστυ πέρσας.
ΑΜ. φυγᾷ φυγᾷ, γέροντες, ἀποπρὸ δωμάτων
διώκετε, φεύγετε μάρ-
γον ἄνδρ᾽ ἐπεγειρόμενον.
τάχα φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν
ἀναβακχεύσει Καδμείων πόλιν.
ΧΟ. ὦ Ζεῦ, τί παῖδ᾽ ἤχθηρας ὧδ᾽ ὑπερκότως
τὸν σὸν, κακῶν δὲ πέλαγος ἐς τόδ᾽ ἤγαγες;
ΗΡ. ἔα.
ἔμπνους μέν εἰμι καὶ δέδορχ᾽ ἅπερ με δεῖ,
αἰθέρα τε καὶ γῆν τόξα θ᾽ ἡλίου τάδε·
ὡς δ᾽ ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι
πέπτωκα δεινῷ, καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω,
μετάρσι᾽, οὐ βέβαια, πνευμόνων ἄπο.

ἰδοὺ τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος
νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα,
πρὸς ἡμιθραύστῳ λαΐνῳ τειχίσματι
ἧμαι νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων,
πτερωτά τ' ἔγχη τόξα τ' ἔσπαρται πέδῳ,
ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν
ἔσωζε πλευρὰς, ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσώζετο.
ἢ που κατῆλθον αὖθις εἰς Ἅιδου πάλιν
Εὐρυσθέως δίαυλον εἰς Ἅιδου μολών;
ἀλλ' οὔτι Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον
Πλούτωνά τ', οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης.
ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ;
ὠὴ, τίς ἐγγὺς ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.
ΑΜ. γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;
ΧΟ. κἄγωγε σὺν σοὶ, μὴ προδοὺς τὰς συμφοράς.
ΗΡ. πάτερ, τί κλαίεις καὶ συναμπίσχει κόρας,
τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;
ΑΜ. ὦ τέκνον· εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων ἐμός.
ΗΡ. πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρὸν, οὗ δακρυρροεῖς;
ΑΜ. ἃ κἂν θεῶν τις, εἰ πάθοι, καταστένοι.
ΗΡ. μέγας γ' ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.
ΑΜ. ὁρᾷς γὰρ αὐτὸς, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.
ΗΡ. εἴπ' εἴ τι καινὸν ὑπογράφει τὠμῷ βίῳ.
ΑΜ. εἰ μηκέθ' Ἅιδου βάκχος, ἐκφράσαιμεν ἄν.
ΗΡ. παπαῖ, τόδ' ὡς ὕποπτον ᾐνίξω πάλιν.
ΑΜ. καί σ', εἰ βεβαίως εὖ φρονεῖς, ἤδη σκοπῶ.
ΗΡ. οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.
ΑΜ. λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδὸς, ἢ τί δρῶ;
ΗΡ. καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.
ΑΜ. τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
ΗΡ. ἀρκεῖ σιωπὴ γὰρ μαθεῖν ὃ βούλομαι;
ΑΜ. ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;

ΗΡ. ἀλλ' ἦ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
ΑΜ. τὴν θεὸν ἐάσας τὰ σὰ περιστέλλου κακά.
ΗΡ. ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν λέξεις τίνα;
ΑΜ. ἰδοὺ θέασαι τάδε τέκνων πεσήματα.
ΗΡ. οἴμοι· τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
ΑΜ. ἀπόλεμον, ὦ παῖ, πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.
ΗΡ. τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσεν;
ΑΜ. σὺ καὶ σὰ τόξα καὶ θεῶν ὃς αἴτιος.
ΗΡ. τί φῄς; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων πάτερ.
ΑΜ. μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.
ΗΡ. ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;
ΑΜ. μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.
ΗΡ. αἰαῖ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
ΑΜ. τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας.
ΗΡ. ἦ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ᾗ 'βάκχευσ', ἐμόν;
ΑΜ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, πάντα δυστυχῆ τὰ σά.
ΗΡ. ποῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ διώλεσεν;
ΑΜ. ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί.
ΗΡ. οἴμοι· τί δῆτα φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεύς,
κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,
ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας
τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι,
ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν κατεμπρήσας πυρί,
δύσκλειαν, ἣ μένει μ', ἀπώσομαι βίου;
ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει, συγγενὴς φίλος τ' ἐμός.
ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος
ἐς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.
οἴμοι· τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
εὕρω, πτερωτὸς ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
φέρ', ἐν πέπλοισι κρατὶ περιβάλω σκότος.
αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς,
καὶ τῷδε προστρόπαιον αἷμα προσβαλὼν,

οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.

ΘΗΣΕΥΣ.

ἥκω σὺν ἄλλοις οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
σῷ παιδὶ, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ.
κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν
ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος
ἐς πόλεμον ὑμῖν καὶ μάχην καθίσταται.
τίνων δ' ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς
σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς ἢ συμμάχων.
ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύει πέδον;
ἦ που λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν
ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ' ἔκτεινεν τέκνα;
τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὁρῶ συνάορον;
οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας,
ἀλλ' ἄλλο τοί που καινὸν εὑρίσκω κακόν.

ΑΜ. ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.
ΘΗ. τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις;
ΑΜ. ἐπάθομεν πάθεα μέλεα πρὸς θεῶν.
ΘΗ. οἱ παῖδες οἵδε τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;
ΑΜ. ἔτεκε μὲν οὑμὸς ἶνις τάλας,
τεκόμενος δ' ἔκανε, φόνιον αἷμα τλάς.
ΘΗ. εὔφημα φώνει.
ΑΜ. βουλομένοισιν ἐπαγγέλλει.
ΘΗ. ὦ δεινὰ λέξας.
ΑΜ. οἰχόμεθ' οἰχόμεθα πτανοί.
ΘΗ. τί φῄς; τί δράσας;
ΑΜ. μαινομένῳ πιτύλῳ πλαγχθεὶς
ἑκατογκεφάλου βαφαῖς ὕδρας.
ΘΗ. Ἥρας ὅδ' ἀγών· τίς δ' ὅδ' οὑν νεκροῖς, γέρον;
ΑΜ. ἐμὸς ἐμὸς ὅδε γόνος ὁ πολύπονος, ὃς ἐπὶ
δόρυ γιγαντοφόνον ἦλθεν σὺν θεοῖ-
σι Φλεγραῖον εἰς πεδίον ἀσπιστάς.

ΘΗ. φεῦ φεῦ· τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ;
ΑΜ. οὐκ ἂν ἴδοις ἕτερον
πολυμοχθότερον πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
ΘΗ. τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;
ΑΜ. αἰδόμενος τὸ σὸν ὄμμα καὶ
φιλίαν ὁμόφυλον
αἷμά τε παιδοφόνον.
ΘΗ. ἀλλ᾽ ὡς συναλγῶν γ᾽ ἦλθον· ἐκκάλυπτέ νιν.
ΑΜ. ὦ τέκνον, πάρες ἀπ᾽ ὀμμάτων
πέπλον, ἀπόδικε, ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον·
βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾶται.
ἱκετεύομεν ἀμφὶ σὰν
γενειάδα καὶ γόνυ καὶ χέρα προσπίτνων,
πολιόν τε δάκρυον ἐκβαλών.
ἰὼ παῖ, κατάσχεθε λέοντος ἀγρίου θυμὸν, ὡς
βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγει,
κακὰ θέλων κακοῖς συνάψαι, τέκνον.
ΘΗ. εἶεν· σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας
αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν.
οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ᾽ ἔχει μέλαν νέφος,
ὅστις κακῶν σῶν συμφορὰν κρύψειεν ἄν.
τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον;
ὡς μὴ μύσος με σῶν βάλῃ προσφθεγμάτων;
οὐδὲν μέλει μοι σύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς·
καὶ γάρ ποτ᾽ εὐτύχησ᾽· ἐκεῖσ᾽ ἀνοιστέον,
ὅτ᾽ ἐξέσωσάς μ᾽ ἐς φάος νεκρῶν πάρα.
χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,
συμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν οὔ.
ἀνίστασ᾽, ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
βλέψον πρὸς ἡμᾶς. ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,
φέρει τὰ θεῶν γε πτώματ᾽, οὐδ᾽ ἀναίνεται.
ΗΡ. Θησεῦ, δέδορκας τόνδ᾽ ἀγῶν᾽ ἐμῶν τέκνων;
ΘΗ. ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.

ΗΡ. τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ;
ΘΗ. τί δ' οὔ; μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν;
ΗΡ. φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.
ΘΗ. οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.
ΗΡ. ἐπῄνεσ'. εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι.
ΘΗ. ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ' οἰκτείρω σε νῦν.
ΗΡ. οἰκτρὸς γάρ εἰμι, τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα.
ΘΗ. κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
ΗΡ. εὗρες δέ γ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;
ΘΗ. ἅπτει κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίᾳ.
ΗΡ. τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ' ὥστε κατθανεῖν.
ΘΗ. δοκεῖς ἀπειλῶν σῶν μέλειν τι δαίμοσιν;
ΗΡ. αὔθαδες ὁ θεός· πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς ἐγώ.
ΘΗ. ἴσχε στόμ', ὡς μὴ μέγα λέγων μεῖζον πάθῃς.
ΗΡ. γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπου τεθῇ.
ΘΗ. δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρει θυμούμενος;
ΗΡ. θανών, ὅθενπερ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
ΘΗ. εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.
ΗΡ. σὺ δ' ἐκτὸς ὤν γε συμφορᾶς με νουθετεῖς.
ΘΗ. ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;
ΗΡ. οὔκουν τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον.
ΘΗ. εὐεργέτης βροτοῖσι καὶ μέγας φίλος;
ΗΡ. οἵδ' οὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
ΘΗ. οὐκ ἂν ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανεῖν.
ΗΡ. ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις
πρὸς νουθετήσεις σάς· ἀναπτύξω δέ σοι
ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τε καὶ πάροιθεν ὄν.
πρῶτον μὲν ἐκ τοῦδ' ἐγενόμην ὅστις κτανὼν
μητρὸς γεραιὸν πατέρα, προστρόπαιος ὤν,
ἔγημε τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους
ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.
Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεύς, πολέμιόν μ' ἐγείνατο
Ἥρᾳ· σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῇς, γέρον·

πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαί σ' ἐγώ.
ἔτ' ἐν γάλακτί τ' ὄντι γοργωποὺς ὄφεις
ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτησάμην
ἡβῶντα, μόχθους οὓς ἔτλην τί δεῖ λέγειν;
ποίους ποτ' ἢ λέοντας ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας ἢ Γίγαντας ἢ τετρασκελῆ
κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;
τήν τ' ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα
ὕδραν φονεύσας, μυρίων τ' ἄλλων πόνων
διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον ἐς φάος
ὅπως πορεύσαιμ' ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ' ἔτλην τάλας πόνον,
παιδοκτονήσας δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.
ἥκω δ' ἀνάγκης ἐς τόδ'· οὔτ' ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,
ἐς ποῖον ἱρὸν ἢ πανήγυριν φίλων
εἶμ'; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;
φέρ' ἀλλ' ἐς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν·
κἄπειθ' ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι,
γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδουχούμενοι,
οὐχ οὗτος ὁ Διός, ὃς τέκν' ἔκτεινέν ποτε
δάμαρτά τ'; οὐ γῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;
κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ
αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ' ἀεὶ κακῶς
ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγγενῶς δύστηνος ὤν.
ἐς τοῦτο δ' ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε·
φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν ἀπεννέπουσά με
μὴ θιγγάνειν γῆς, καὶ θάλασσα μὴ περᾶν,
πηγαί τε ποταμῶν, καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.

καὶ ταῦτ' ἄριστα, μηδέν' Ἑλλήνων μ' ὁρᾶν,
ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες ἦμεν ὄλβιοι.
τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν,
βίον γ' ἀχρεῖον ἀνόσιον κεκτημένοι;
χορευέτω δὲ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,
κρούουσ' Ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλῃ πόδα·
ἔπραξε γὰρ βούλησιν ἣν ἐβούλετο,
ἄνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον αὐτοῖσιν βάθροις
ἄνω κάτω στρέψασα. τοιαύτῃ θεῷ
τίς ἂν προσεύχοιθ'; ἣ γυναικὸς οὕνεκα,
λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ' οὐδὲν ὄντας αἰτίους.

ΘΗ. οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε
ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ' αἰσθάνει.

* * * *

παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον ἢ πάσχειν κακῶς.
οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
Ὄλυμπον ἠνέσχοντό θ' ἡμαρτηκότες.
καίτοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς
φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε τοῦ νόμου χάριν,
ἕπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
δόμους τε δώσω χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος.
ἃ δ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω σώσας κόρους
δὶς ἑπτὰ, ταῦρον Κνώσιον κατακτανὼν,
σοὶ ταῦτα δώσω· πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
τεμένη δέδασται. ταῦτ' ἐπωνομασμένα
σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται
ζῶντος· θανόντος δ', εὖτ' ἂν εἰς Ἅιδου μόλῃς,

θυσίαισι λαΐνοισί τ' ἐξογκώμασιν
τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο
ἄνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντας εὐκλείας τυχεῖν.
κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.
ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
ΗΡ. οἴμοι· πάρεργά τοι τάδ' ἔστ' ἐμῶν κακῶν.
ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ' ἃ μὴ θέμις
στέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάπτειν χεροῖν
οὔτ' ἠξίωσα πώποτ' οὔτε πείσομαι,
οὐδ' ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεὸς,
οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.
ἐσκεψάμην δὲ, καίπερ ἐν κακοῖσιν ὢν,
μὴ δειλίαν ὄφλω τιν' ἐκλιπὼν φάος.
τὰς συμφορὰς γὰρ ὅστις οὐκ ἐπίσταται
θνητὸς πεφυκὼς ὃν τρόπον χρεὼν φέρειν,
οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος.
ἐγκαρτερήσω θάνατον· εἶμι δ' ἐς πόλιν
τὴν σὴν, χάριν τε μυρίαν δώρων ἔχω.
ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην·
ὧν οὔτ' ἀπεῖπον οὐδὲν οὔτ' ἀπ' ὀμμάτων
ἔσταξα πηγὰς, οὐδ' ἂν ᾠόμην ποτὲ
ἐς τοῦθ' ἱκέσθαι, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
εἶεν· γεραιὲ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾷς,
ὁρᾷς δὲ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν.
δὸς τούσδε τύμβῳ καὶ περίστειλον νεκροὺς
δακρύοισι τιμῶν, ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος·
πρὸς στέρν' ἐρείσας μητρὶ δούς τ' ἐς ἀγκάλας,
κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
διώλεσ' ἄκων. γῇ δ' ἐπὴν κρύψῃς νεκροὺς,

οἴκει πόλιν τήνδ᾽, ἀθλίως μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.
ὦ τέκν᾽, ὁ φύσας χὠ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ
ἀπώλεσ᾽, οὐδ᾽ ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
ἁγὼ παρεσκεύαζον, ἐκμοχθῶν βίᾳ
εὔκλειαν ὑμῖν, πατρὸς ἀπόλαυσιν καλήν.
σέ τ᾽ οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν᾽, ἀπώλεσα,
ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ᾽ ἔσωζες ἀσφαλῶς,
μακρὰς διαντλοῦσ᾽ ἐν δόμοις οἰκουρίας.
οἴμοι δάμαρτος καὶ τέκνων, οἴμοι δ᾽ ἐμοῦ.
ὡς ἀθλίως πέπραγα, κἀποζεύγνυμαι
τέκνων γυναικός τ᾽. ὦ λυγραὶ φιλημάτων
τέρψεις, λυγραὶ δὲ τῶνδ᾽ ὅπλων κοινωνίαι.
ἀμηχανῶ γὰρ πότερ᾽ ἔχω τάδ᾽ ἢ μεθῶ,
ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπίτνοντ᾽ ἐρεῖ τάδε·
ἡμῖν τέκν᾽ εἷλες καὶ δάμαρθ᾽· ἡμᾶς ἔχεις
παιδοκτόνους σούς. εἶτ᾽ ἐγὼ τάδ᾽ ὠλέναις
οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ᾽ ἐξέπραξ᾽ ἐν Ἑλλάδι,
ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰσχρῶς θάνω;
οὐ λειπτέον τάδ᾽, ἀθλίως δὲ σωστέον.
ἕν μοί τι, Θησεῦ, σύγκαμ᾽ ἀθλίῳ· κυνὸς
κόμιστρ᾽ ἐς Ἄργος συγκατάστησον μολὼν,
λύπῃ τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
ὦ γαῖα Κάδμου πᾶς τε Θηβαῖος λεὼς,
κείρασθε, συμπενθήσατ᾽, ἔλθετ᾽ ἐς τάφον
παίδων, ἅπαντας δ᾽ ἑνὶ λόγῳ πενθήσατε
νεκρούς τε κἀμέ· πάντες ἐξολώλαμεν
Ἥρας μιᾷ πληγέντες ἀθλίῳ τύχῃ.
ΘΗ. ἀνίστασ᾽, ὦ δύστηνε· δακρύων δ᾽ ἅλις.
ΗΡ. οὐκ ἂν δυναίμην· ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου.
ΘΗ. καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.
ΗΡ. φεῦ.
αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.

ΘΗ. παῦσαι· δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρέτῃ φίλῳ.
ΗΡ. ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
ΘΗ. ἔκμασσε, φείδου μηδέν· οὐκ ἀναίνομαι.
ΗΡ. παίδων στερηθεὶς παῖδ' ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.
ΘΗ. δίδου δέρῃ σὴν χεῖρ', ὁδηγήσω δ' ἐγώ.
ΗΡ. ζεῦγός γε φίλιον· ἅτερος δὲ δυστυχής.
ὦ πρέσβυ; τοιόνδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.
ΑΜ. ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος.
ΗΡ. Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.
ΘΗ. ὡς δὴ τί φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥᾴων ἔσει;
ΗΡ. ποθῶ, πατρός τε στέρνα προσθέσθαι θέλω.
ΑΜ. ἰδοὺ τάδ', ὦ παῖ· τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.
ΘΗ. οὕτω πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις;
ΗΡ. ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.
ΘΗ. εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ', οὐκ αἰνέσει.
ΗΡ. ζῶ σοὶ ταπεινός; ἀλλὰ πρόσθεν οὐ δοκῶ.
ΘΗ. ἄγαν γ'· ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς ποῦ κεῖνος ὤν;
ΗΡ. σὺ ποῖος ἦσθα, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;
ΘΗ. ὡς ἐς τὸ λῆμα, παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.
ΗΡ. πῶς οὖν ἔτ' εἴπῃς ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
ΘΗ. πρόβαινε. ΗΡ. χαῖρ', ὦ πρέσβυ. ΑΜ. καὶ σύ μοι, τέκνον.
ΗΡ. θάφθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας. ΑΜ. ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;
ΗΡ. ἐγώ. ΑΜ. πότ' ἐλθών; ΗΡ. ἡνίκ' ἂν θάψῃς τέκνα.
ΑΜ. πῶς; ΗΡ. εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
ἀλλ' ἐσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῇ.
ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες.
ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ σθένος μᾶλλον φίλων
ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.
ΧΟ. στείχομεν οἰκτροὶ καὶ πολύκλαυτοι,
τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ ΜΥΚΗΝΑΙΟΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΠΥΛΑΔΗΣ. *κωφὸν πρόσωπον.*
ΧΟΡΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΠΡΕΣΒΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

* * * *

ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν ὁρίοις τῆς Ἀργείας γῆς· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γυναικῶν.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΑΥΤΟΥΡΓΟΣ.

Ὦ γῆς παλαιὸν Ἄργος, Ἰνάχου ῥοαὶ,
ὅθεν ποτ᾽ ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη
ἐς γῆν ἔπλευσε Τρῳάδ᾽ Ἀγαμέμνων ἄναξ.
κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ᾽ ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον, ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν,
ἀφίκετ᾽ εἰς τόδ᾽ Ἄργος, ὑψηλῶν δ᾽ ἐπὶ
ναῶν τέθεικε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.
κἀκεῖ μὲν εὐτύχησεν· ἐν δὲ δώμασι
θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ
καὶ τοῦ Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί.
χὠ μὲν παλαιὰ σκῆπτρα Ταντάλου λιπὼν
ὄλωλεν, Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονὸς,
ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
οὓς δ᾽ ἐν δόμοισιν ἔλιφ᾽, ὅτ᾽ ἐς Τροίαν ἔπλει,
ἄρσενά τ᾽ Ὀρέστην θῆλύ τ᾽ Ἠλέκτρας θάλος,
τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεὺς
μέλλοντ᾽ Ὀρέστην χερὸς ὕπ᾽ Αἰγίσθου θανεῖν,
Στροφίῳ τ᾽ ἔδωκε Φωκέων ἐς γῆν τρέφειν·
ἣ δ᾽ ἐν δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρὸς,
ταύτην ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ᾽ ἥβης χρόνος,
μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός.
δείσας δὲ μή τῳ παῖδ᾽ ἀριστέων τέκοι,
Ἀγαμέμνονος ποινάτορ᾽, εἶχεν ἐν δόμοις
Αἴγισθος, οὐδ᾽ ἥρμοζε νυμφίῳ τινί.
ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ᾽ ἦν φόβου πολλοῦ πλέων,
μή τῳ λαθραίως τέκνα γενναίῳ τέκοι,

κτανεῖν σφε βουλεύσαντος ὠμόφρων ὅμως
μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
ἐς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ᾽ ὀλωλότα,
παίδων δ᾽ ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνῳ.
ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνδ᾽ ἐμηχανήσατο
Αἴγισθος· ὃς μὲν γῆς ἀπηλλάχθη φυγὰς
᾽Αγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶφ᾽ ὃς ἂν κτάνῃ,
ἡμῖν δὲ δὴ δίδωσιν ᾽Ηλέκτραν ἔχειν
δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο
γεγῶσιν· οὐ δὴ τοῦτό γ᾽ ἐξελέγχομαι·
λαμπροὶ γὰρ ἐς γένος γε, χρημάτων δὲ δὴ
πένητες, ἔνθεν ηὑγένει᾽ ἀπόλλυται,
ὡς ἀσθενεῖ δοὺς ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ᾽ ἔχων ἀνὴρ,
εὕδοντ᾽ ἂν ἐξήγειρε τὸν ᾽Αγαμέμνονος
φόνον, δίκη τ᾽ ἂν ἦλθεν Αἰγίσθῳ τότε.
ἣν οὔποθ᾽ ἁνὴρ ὅδε, σύνοιδέ μοι Κύπρις,
ᾔσχυνεν εὐνῇ· παρθένος δ᾽ ἔτ᾽ ἐστὶ δή.
αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα
λαβὼν ὑβρίζειν, οὐ κατάξιος γεγώς.
στένω δὲ τὸν λόγοισι κηδεύοντ᾽ ἐμοὶ
ἄθλιον ᾽Ορέστην, εἴ ποτ᾽ εἰς ῎Αργος μολὼν
γάμους ἀδελφῆς δυστυχεῖς ἐσόψεται.
ὅστις δέ μ᾽ εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν
νέαν ἐς οἴκους παρθένον μὴ θιγγάνω,
γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος
τὸ σῶφρον ἴστω, καὐτὸς αὖ τοιοῦτος ὤν.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφὲ,
ἐν ᾗ τόδ᾽ ἄγγος τῷδ᾽ ἐφεδρεῦον κάρᾳ
φέρουσα πηγὰς ποταμίας μετέρχομαι,
οὐ δή τι χρείας ἐς τοσόνδ᾽ ἀφιγμένη,
ἀλλ᾽ ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς,
γόους τ᾽ ἀφείην αἰθέρ᾽ ἐς μέγαν πατρί.

ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρὶς, μήτηρ ἐμὴ,
ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει·
τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα
πάρεργ' Ὀρέστην κἀμὲ ποιεῖται δόμων.

ΑΥ. τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμὴν μοχθεῖς χάριν,
πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη,
καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος οὐκ ἀφίστασαι;

ΗΛ. ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον·
ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.
μεγάλη δὲ θνητοῖς μοῖρα συμφορᾶς κακῆς
ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγὼ σὲ λαμβάνω.
δεῖ δή με κἀκέλευστον εἰς ὅσον σθένω
μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾷον φέρῃς,
συνεκκομίζειν σοὶ πόνους. ἅλις δ' ἔχεις
τἄξωθεν ἔργα· τἀν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεὼν
ἐξευτρεπίζειν. εἰσιόντι δ' ἐργάτῃ
θύραθεν ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς.

ΑΥ. εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε· καὶ γὰρ οὐ πρόσω
πηγαὶ μελάθρων τῶνδ'. ἐγὼ δ' ἅμ' ἡμέρᾳ
βοῦς εἰς ἀρούρας ἐσβαλὼν σπερῶ γύας.
ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα
βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
πιστὸν νομίζω καὶ φίλον ξένον τ' ἐμοί·
μόνος δ' Ὀρέστην τόνδ' ἐθαύμαζες φίλων,
πράσσονθ' ἃ πράσσω δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθὼν,
ὅς μου κατέκτα πατέρα χἠ πανώλεθρος
μήτηρ. ἀφῖγμαι δ' ἐκ θεοῦ μυστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας, οὐδενὸς ξυνειδότος,
φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς
δάκρυά τ' ἔδωκα καὶ κόμης ἀπηρξάμην
πυρᾷ τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,

λαθὼν τυράννους οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.
καὶ τειχέων μὲν ἐντὸς οὐ βαίνω πόδα,
δυοῖν δ' ἅμιλλαν ξυντιθεὶς ἀφικόμην
πρὸς τέρμονας γῆς τῆσδ', ἵν' ἐκβάλω ποδὶ
ἄλλην ἐπ' αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν
ζητοῦντ' ἀδελφὴν, φασὶ γάρ νιν ἐν γάμοις
ζευχθεῖσαν οἰκεῖν, οὐδὲ παρθένον μένειν,
ὡς συγγένωμαι καὶ φόνου συνεργάτιν
λαβὼν τά γ' εἴσω τειχέων σαφῶς μάθω.
νῦν οὖν, Ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ' ἀναίρεται,
ἔξω τρίβου τοῦδ' ἴχνος ἀλλαξώμεθα.
ἢ γάρ τις ἀροτὴρ ἤ τις οἰκέτις γυνὴ
φανήσεται νῷν, ἥντιν' ἱστορήσομεν
εἰ τούσδε ναίει σύγγονος τόπους ἐμή.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τήνδε προσπόλων τινὰ,
πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ
φέρουσαν· ἑζώμεσθα κἀκπυθώμεθα,
δούλης γυναικὸς, ἤν τι δεξώμεσθ' ἔπος
ἐφ' οἶσι, Πυλάδη, τήνδ' ἀφίγμεθα χθόνα.

ΗΛ. σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν·
ὢ ἔμβα ἔμβα κατακλαίουσα.
ἰώ μοί μοι.
ἐγενόμαν Ἀγαμέμνονος
καί μ' ἔτικτε Κλυταιμνήστρα,
στυγνὰ Τυνδάρεω κόρα·
κικλήσκουσι δέ μ' ἀθλίαν
Ἠλέκτραν πολιῆται.
φεῦ φεῦ τῶν σχετλίων πόνων
καὶ στυγερᾶς ζόας.
ὦ πάτερ, σὺ δ' ἐν Ἅιδᾳ δὴ
κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς
Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.
ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον,
ἄναγε πολύδακρυν ἁδονάν.

σύντειν', ὥρα, ποδὸς ὁρμάν·
ὢ ἔμβα ἔμβα κατακλαίουσα.
ἰώ μοί μοι.
τίνα πόλιν, τίνα δ' οἶκον, ὦ
τλᾶμον σύγγονε, λατρεύεις
οἰκτρὰν ἐν θαλάμοις λιπὼν
πατρῴοις ἐπὶ συμφοραῖς
ἀλγίσταισιν ἀδελφεάν;
ἔλθοις τῶνδε πόνων ἐμοὶ
τᾷ μελέᾳ λυτὴρ,
ὦ Ζεῦ Ζεῦ, πατρί θ' αἱμάτων
ἐχθίστων ἐπίκουρος, Ἄρ-
γει κέλσας πόδ' ἀλάταν.
θὲς τόδε τεῦχος, ἐμῆς ἀπὸ κρατὸς ἑ-
λοῦσ', ἵνα πατρὶ γόους νυχίους
ἐπορθοβοάσω,
ἰαχὰν μέλος Ἀΐδα
Ἀΐδα, πάτερ,
σοὶ κατὰ γᾶς ἐνέπω γόους,
οἷς ἀεὶ τὸ κατ' ἦμαρ
διέπομαι, κατὰ μὲν φίλαν
ὄνυχι τεμνομένα δέραν,
χέρα τε κρᾶτ' ἐπὶ κούριμον
τιθεμένα θανάτῳ σῷ.
ἒ ἒ, δρύπτε κάρα·
οἵα δέ τις κύκνος ἀχέτας
ποταμίοις παρὰ χεύμασιν
πατέρα φίλτατον καλεῖ,
ὀλόμενον δολίοις βρόχων
ἕρκεσιν, ὣς σὲ τὸν ἄθλιον
πατέρ' ἐγὼ κατακλαίομαι,
λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροῒ,
κοίτᾳ ἐν οἰκτροτάτᾳ θανάτου.
ἰώ μοί μοι

πικρᾶς μὲν πελέκεως τομᾶς
σᾶς, πάτερ, πικρᾶς δ'
ἐκ Τροΐας ὁδίου βουλᾶς.
οὐ μίτραισι γυνή σε
δέξατ' οὐδ' ἐπὶ στεφάνοις,
ξίφεσι δ' ἀμφιτόμοις λυγρὰν
Αἰγίσθου λώβαν θεμένα
δόλιον ἔσχεν ἀκοίταν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἀγαμέμνονος ὦ κόρα,
ἤλυθον, Ἠλέκτρα, ποτὶ σὰν ἀγρότειραν αὐλάν.
ἔμολέ τις ἔμολεν γαλακτοπότας ἀνὴρ
Μυκηναῖος οὐριβάτας·
ἀγγέλλει δ', ὅτι νῦν τριταί-
αν καρύσσουσιν θυσίαν
Ἀργεῖοι, πᾶσαι δὲ παρ' Ἥ-
ραν μέλλουσι παρθενικαὶ στείχειν.
ΗΛ. οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι,
θυμὸν, οὐδ' ἐπὶ χρυσέοις
ὅρμοις ἐκπεπόταμαι
τάλαιν', οὐδὲ στᾶσα χοροῖς
Ἀργείαις ἅμα νύμφαις
ἑλικτὸν κρούσω πόδ' ἐμόν.
δάκρυσι χορεύω, δακρύων δέ μοι μέλει
δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ.
σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν
καὶ τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων,
εἰ πρέποντ' Ἀγαμέμνονος
κούρᾳ τᾷ βασιληίᾳ
Τροίᾳ θ', ἃ τοὐμοῦ πατέρος
μέμναταί ποθ' ἁλοῦσα.
ΧΟ. μεγάλα θεός· ἀλλ' ἴθι,
καὶ παρ' ἐμοῦ χρῆσαι πολύπηνά τε φάρεα δῦναι,
χρύσεά τε χάρισιν προσθήματ' ἀγλαΐας.

δοκεῖς τοῖς σοῖσιν δακρύοις,
μὴ τιμῶσα θεοὺς, κρατή-
σειν ἐχθρῶν; οὔτοι στοναχαῖς,
ἀλλ' εὐχαῖσι θεοὺς σεβί-
ζουσ' ἕξεις εὐαμερίαν, ὦ παῖ.

ΗΛ. οὐδεὶς θεῶν ἐνοπὰς κλύει
τᾶς δυσδαίμονος, οὐ παλαι-
ῶν πατρὸς σφαγιασμῶν.
οἴμοι τοῦ τε καπφθιμένου
τοῦ τε ζῶντος ἀλάτα,
ὅς που γᾶν ἄλλαν κατέχει
μέλεος ἀλαίνων ποτὶ θῆσσαν ἑστίαν,
τοῦ κλεινοῦ πατρὸς ἐκφύς.
αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις
ναίω ψυχὰν τακομένα
δωμάτων πατρῴων φυγὰς,
οὐρείας ναίουσ' ἐρίπνας.
μάτηρ δ' ἐν λέκτροις φονίοις
ἄλλῳ σύγγαμος οἰκεῖ.

ΧΟ. πολλῶν κακῶν Ἕλλησιν αἰτίαν ἔχει
σῆς μητρὸς Ἑλένη σύγγονος δόμοις τε σοῖς.

ΗΛ. οἴμοι, γυναῖκες· ἐξέβην θρηνημάτων·
ξένοι τινὲς παρ' οἶκον οἵδ' ἐφεστίους
εὐνὰς ἔχοντες ἐξανίστανται λόχου·
φυγῇ, σὺ μὲν κατ' οἶμον, ἐς δόμους δ' ἐγὼ,
φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί.

ΟΡ. μέν', ὦ τάλαινα· μὴ τρέσῃς ἐμὴν χέρα.

ΗΛ. ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, προσπίτνω σε μὴ θανεῖν.

ΟΡ. ἄλλους κτάνοιμι μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.

ΗΛ. ἄπελθε, μὴ ψαῦ' ὧν σε μὴ ψαύειν χρεών.

ΟΡ. οὐκ ἔσθ' ὅτου θίγοιμ' ἂν ἐνδικώτερον.

ΗΛ. καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμέ;

ΟΡ. μείνασ' ἄκουσον, καὶ τάχ' οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.

ΗΛ. ἕστηκα· πάντως δ' εἰμὶ σή· κρείσσων γὰρ εἶ.

ΟΡ. ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.
ΗΛ. ὦ φίλτατ᾽, ἆρα ζῶντος, ἢ τεθνηκότος;
ΟΡ. ζῇ· πρῶτα γάρ σοι τἀγάθ᾽ ἀγγέλλειν θέλω.
ΗΛ. εὐδαιμονοίης, μισθὸν ἡδίστων λόγων.
ΟΡ. κοινῇ δίδωμι τοῦτο νῷν ἀμφοῖν ἔχειν.
ΗΛ. ποῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;
ΟΡ. οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.
ΗΛ. ἦ που σπανίζων τοῦ καθ᾽ ἡμέραν βίου;
ΟΡ. ἔχει μὲν, ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.
ΗΛ. λόγον δὲ δὴ τίν᾽ ἦλθες ἐκ κείνου φέρων;
ΟΡ. εἰ ζῇς, ὅπως τε ζῶσα συμφορᾶς ἔχεις.
ΗΛ. οὐκοῦν ὁρᾷς μου πρῶτον ὡς ξηρὸν δέμας.
ΟΡ. λύπαις γε συντετηκὸς, ὥστε με στένειν.
ΗΛ. καὶ κρᾶτα πλόκαμόν τ᾽ ἐσκυθισμένον ξυρῷ.
ΟΡ. δάκνει σ᾽ ἀδελφὸς ὅ τε θανὼν ἴσως πατήρ;
ΗΛ. οἴμοι, τί γάρ μοι τῶνδέ γ᾽ ἐστὶ φίλτερον;
ΟΡ. φεῦ φεῦ· τί δαὶ σὺ σῷ κασιγνήτῳ δοκεῖς;
ΗΛ. ἀπὼν ἐκεῖνος, οὐ παρὼν ἡμῖν φίλος.
ΟΡ. ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ᾽ ἄστεως ἑκάς;
ΗΛ. ἐγημάμεσθ᾽, ὦ ξεῖνε, θανάσιμον γάμον.
ΟΡ. ᾤμωξ᾽ ἀδελφὸν σόν. Μυκηναίων τινί;
ΗΛ. οὐχ ᾧ πατήρ μ᾽ ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.
ΟΡ. εἴφ᾽, ὡς ἀκούσας σῷ κασιγνήτῳ λέγω.
ΗΛ. ἐν τοῖσδ᾽ ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.
ΟΡ. σκαφεύς τις ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων.
ΗΛ. πένης ἀνὴρ γενναῖος ἔς τέ μ᾽ εὐσεβής.
ΟΡ. ἡ δ᾽ εὐσέβεια τίς πρόσεστι σῷ πόσει;
ΗΛ. οὐπώποτ᾽ εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν.
ΟΡ. ἅγνευμ᾽ ἔχων τι θεῖον, ἤ σ᾽ ἀπαξιῶν;
ΗΛ. γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.
ΟΡ. καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών;
ΗΛ. οὐ κύριον τὸν δόντα μ᾽ ἡγεῖται, ξένε.
ΟΡ. ξυνῆκ᾽· Ὀρέστῃ μή ποτ᾽ ἐκτίσῃ δίκην.
ΗΛ. τοῦτ᾽ αὐτὸ ταρβῶν, πρὸς δὲ καὶ σώφρων ἔφυ.

ΟΡ. φεῦ·
γενναῖον ἄνδρ' ἔλεξας, εὖ τε δραστέον.
ΗΛ. εἰ δήποθ' ἥξει γ' ἐς δόμους ὁ νῦν ἀπών.
ΟΡ. μήτηρ δέ σ' ἡ τεκοῦσα ταῦτ' ἠνέσχετο;
ΗΛ. γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν', οὐ παίδων, φίλαι.
ΟΡ. τίνος δέ σ' οὕνεχ' ὕβρισ' Αἴγισθος τάδε;
ΗΛ. τεκεῖν μ' ἐβούλετ' ἀσθενῆ, τοιῷδε δούς.
ΟΡ. ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;
ΗΛ. τοιαῦτ' ἐβούλευσ', ὧν ἐμοὶ δοίη δίκην.
ΟΡ. οἶδεν δέ σ' οὖσαν παρθένον μητρὸς πόσις;
ΗΛ. οὐκ οἶδε· σιγῇ τοῦθ' ὑφαιρούμεσθά νιν.
ΟΡ. αἵδ' οὖν φίλαι σοι τούσδ' ἀκούουσιν λόγους;
ΗΛ. ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.
ΟΡ. τί δῆτ' Ὀρέστης, πρὸς τόδ' Ἄργος ἢν μόλῃ;
ΗΛ. ἤρου τόδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας· οὐ γὰρ νῦν ἀκμή;
ΟΡ. ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;
ΗΛ. τολμῶν ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη πατήρ.
ΟΡ. ἦ καὶ μετ' αὐτοῦ μητέρ' ἂν τλαίης κτανεῖν;
ΗΛ. ταὐτῷ γε πελέκει τῷ πατὴρ ἀπώλετο.
ΟΡ. λέγω τάδ' αὐτῷ, καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ;
ΗΛ. θάνοιμι μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.
ΟΡ. φεῦ·
εἴθ' ἦν Ὀρέστης πλησίον κλύων τάδε.
ΗΛ. ἀλλ', ὦ ξέν', οὐ γνοίην ἂν εἰσιδοῦσά νιν.
ΟΡ. νέα γάρ, οὐδὲν θαῦμ', ἀπεζεύχθης νέου.
ΗΛ. εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων.
ΟΡ. ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;
ΗΛ. πατρός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.
ΟΡ. ὁ κατθανὼν δὲ σὸς πατὴρ τύμβου κυρεῖ;
ΗΛ. ἔκυρσεν ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.
ΟΡ. οἴμοι, τόδ' οἷον εἶπας. αἴσθησις γὰρ οὖν
κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς.
λέξον δ', ἵν' εἰδὼς σῷ κασιγνήτῳ φέρω
λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν.

ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ,
σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν· οὐ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν.
ΧΟ. κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῷδ' ἔρον ψυχῆς ἔχω.
πρόσω γὰρ ἄστεως οὖσα τἀν πόλει κακὰ
οὐκ οἶδα, νῦν δὲ βούλομαι κἀγὼ μαθεῖν.
ΗΛ. λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή. χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν
τύχας βαρείας τὰς ἐμὰς κἀμοῦ πατρός.
ἐπεὶ δὲ κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω, ξένε,
ἄγγελλ' Ὀρέστῃ τἀμὰ κἀκείνου κακά,
πρῶτον μὲν οἵοις ἐν πέπλοις αὐλίζομαι,
πίνῳ θ' ὅσῳ βέβριθ', ὑπὸ στέγαισί τε
οἵαισι ναίω βασιλικῶν ἐκ δωμάτων,
αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα καὶ στερήσομαι,
αὐτὴ δὲ πηγὰς ποταμίους φορουμένη,
ἀνέορτος ἱρῶν καὶ χορῶν τητωμένη,
ἀναίνομαι γυναῖκας, οὖσα παρθένος,
ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ᾧ, πρὶν ἐς θεοὺς
ἐλθεῖν, ἔμ' ἐμνήστευον, οὖσαν ἐγγενῆ.
μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασι
θρόνῳ κάθηται, πρὸς δ' ἕδρας Ἀσιήτιδες
δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ,
Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
πόρπαισιν. αἷμα δ' ἔτι πατρὸς κατὰ στέγας
μέλαν σέσηπεν· ὃς δ' ἐκεῖνον ἔκτανεν,
ἐς ταὐτὰ βαίνων ἅρματ' ἐκφοιτᾷ πατρί,
καὶ σκῆπτρ', ἐν οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει,
μιαιφόνοισι χερσὶ γαυροῦται λαβών.
Ἀγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος,
οὐπώποτε χοὰς οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
ἔλαβε, πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων.
μέθῃ δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις
ὁ κλεινός, ὡς λέγουσιν, ἐνθρώσκει τάφῳ,

πετροις τε λεύει μνῆμα λάϊνον πατρὸς,
καὶ τοῦτο τολμᾷ τοὔπος εἰς ἡμᾶς λέγειν·
ποῦ παῖς Ὀρέστης; ἆρά σοι τύμβῳ καλῶς
παρὼν ἀμύνει; ταῦτ' ἀπὼν ὑβρίζεται.
ἀλλ', ὦ ξέν', ἱκετεύω σ', ἀπάγγειλον τάδε.
πολλοὶ δ' ἐπιστέλλουσιν, ἑρμηνεὺς δ' ἐγὼ,
αἱ χεῖρες, ἡ γλῶσσ' ἡ ταλαίπωρός τε φρὴν
κάρα τ' ἐμὸν ξυρῆκες ὅ τ' ἐκείνου τεκών.
αἰσχρὸν γὰρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλεν Φρύγας,
ὁ δ' ἄνδρ' ἕν' εἷς ὢν οὐ δυνήσεται κτανεῖν,
νέος πεφυκὼς κἀξ ἀμείνονος πατρός.

ΧΟ. καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὡρμημένον.

ΑΥ. ἔα· τίνας τούσδ' ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
τίνος δ' ἕκατι τάσδ' ἐπ' ἀγραύλους πύλας
προσῆλθον; ἢ 'μοῦ δεόμενοι; γυναικί τοι
αἰσχρὸν μετ' ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν.

ΗΛ. ὦ φίλτατ', εἰς ὕποπτα μὴ μόλῃς ἐμοί.
τὸν ὄντα δ' εἴσει μῦθον· οἵδε γὰρ ξένοι
ἥκουσ' Ὀρέστου πρός με κήρυκες λόγων.
ἀλλ', ὦ ξένοι, σύγγνωτε τοῖς εἰρημένοις.

ΑΥ. τί φασίν; ἀνὴρ ἔστι καὶ λεύσσει φάος;

ΗΛ. ἔστιν λόγῳ γοῦν· φασὶ δ' οὐκ ἄπιστ' ἐμοί.

ΑΥ. ἦ καί τι πατρὸς σῶν τε μέμνηται κακῶν;

ΗΛ. ἐν ἐλπίσιν ταῦτ'· ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.

ΑΥ. ἦλθον δ' Ὀρέστου τίν' ἀγορεύοντες λόγον;

ΗΛ. σκοποὺς ἔπεμψε τούσδε τῶν ἐμῶν κακῶν·

ΑΥ. οὐκοῦν τὰ μὲν λεύσσουσι, τὰ δὲ σύ που λέγεις.

ΗΛ. ἴσασιν, οὐδὲν τῶνδ' ἔχουσιν ἐνδεές.

ΑΥ. οὐκοῦν πάλαι χρῆν τοῖσδ' ἀνεπτύχθαι πύλας.
χωρεῖτ' ἐς οἴκους· ἀντὶ γὰρ χρηστῶν λόγων
ξενίων κυρήσεθ', οἷ' ἐμὸς κεύθει δόμος.
αἴρεσθ', ὀπαδοὶ, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων·
καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι

μολόντες ἀνδρός· καὶ γὰρ εἰ πένης ἔφυν,
οὔτοι τό γ' ἦθος δυσγενὲς παρέξομαι.
ΟΡ. πρὸς θεῶν, ὅδ' ἀνὴρ, ὃς συνεκκλέπτει γάμους
τοὺς σοὺς, Ὀρέστην οὐ καταισχύνειν θέλων;
ΗΛ. οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
ΟΡ. φεῦ·
οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν·
ἔχουσι γὰρ ταραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.
ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστά τ' ἐκ κακῶν τέκνα,
λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,
γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
πλούτῳ; πονηρῷ τἄρα χρήσεται κριτῇ·
ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἔχει νόσον
πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.
ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
μάρτυς γένοιτ' ἂν ὅστις ἐστὶν ἀγαθός;
κράτιστον εἰκῇ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.
οὗτος γὰρ ἀνὴρ οὔτ' ἐν Ἀργείοις μέγας
οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὤν, ἄριστος εὑρέθη.
οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων
πλήρεις πλανᾶσθε, τῇ δ' ὁμιλίᾳ βροτοὺς
κρινεῖτε καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς.
οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ
καὶ δώμαθ', αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν
ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν. οὐδὲ γὰρ δόρυ
μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει·
ἐν τῇ φύσει δὲ τοῦτο κἀν εὐψυχίᾳ.
ἀλλ' ἄξιος γὰρ ὅ τε παρὼν ὅ τ' οὐ παρὼν
Ἀγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν,
δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις· χωρεῖν χρεὼν,
δμῶες, δόμων τῶνδ' ἐντός. ὡς ἐμοὶ πένης

εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένος.
αἰνῶ μὲν οὖν τοῦδ' ἀνδρὸς ἐσδοχὰς δόμων·
ἐβουλόμην δ' ἄν, εἰ κασίγνητός με σὸς
ἐς εὐτυχοῦντας ἦγεν εὐτυχῶν δόμους.
ἴσως δ' ἂν ἔλθοι· Λοξίου γὰρ ἔμπεδοι
χρησμοὶ, βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ.

ΧΟ. νῦν ἢ πάροιθεν μᾶλλον, Ἠλέκτρα, χαρᾷ
θερμαινόμεσθα καρδίαν· ἴσως γὰρ ἂν
μόλις προβαίνουσ' ἡ τύχη σταίη καλῶς.

ΗΛ. ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν,
τί τούσδ' ἐδέξω μείζονας σαυτοῦ ξένους;

ΑΥ. τί δ'; εἴπερ εἰσὶν, ὡς δοκοῦσιν, εὐγενεῖς,
οὐκ ἔν τε μικροῖς ἔν τε μὴ στέρξουσ' ὁμῶς;

ΗΛ. ἐπεί νυν ἐξήμαρτες ἐν σμικροῖσιν ὤν,
ἔλθ' ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμοῦ φίλου πατρός·
ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Ταναὸν Ἀργείας ὅρους
τέμνοντα γαίας Σπαρτιάτιδός τε γῆς
ποίμναις ὁμαρτεῖ, πόλεος ἐκβεβλημένος·
κέλευε δ' αὐτὸν ἐς δόμους ἀφιγμένον
ἐλθεῖν ξένων τ' ἐς δαῖτα πορσῦναί τινα.
ἡσθήσεταί τοι καὶ προσεύξεται θεοῖς,
ζῶντ' εἰσακούσας παῖδ', ὃν ἐκσώζει ποτέ.
οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
λάβοιμεν ἄν τι· πικρὰ δ' ἀγγείλαιμεν ἄν,
εἰ ζῶντ' Ὀρέστην ἡ τάλαιν' αἴσθοιτ' ἔτι.

ΑΥ. ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, τούσδ' ἀπαγγελῶ λόγους
γέροντι· χώρει δ' ἐς δόμους ὅσον τάχος,
καὶ τἄνδον ἐξάρτυε. πολλά τοι γυνὴ
χρῄζουσ' ἂν εὕροι δαιτὶ προσφορήματα.
ἔστιν δὲ δὴ τοσαῦτα τἀν δόμοις ἔτι,
ὥσθ' ἕν γ' ἐπ' ἦμαρ τούσδε πληρῶσαι βορᾶς.
ἐν τοῖς τοιούτοις δ' ἡνίκ' ἂν γνώμη πέσῃ,
σκοπῶ τὰ χρήμαθ' ὡς ἔχει μέγα σθένος,
ξένοις τε δοῦναι, σῶμά τ' ἐς νόσον πεσὸν

δαπάναισι σῶσαι· τῆς δ' ἐφ' ἡμέραν βορᾶς
ἐς σμικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ
ὁ πλούσιός τε χὠ πένης ἴσον φέρει.

ΧΟ. κλειναὶ νᾶες, αἵ ποτ' ἔμβατε Τροίαν
τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,
πέμπουσα χοροὺς μετὰ Νηρῄδων,
ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελ-
φὶς πρῴραις κυανεμβόλοι-
σιν εἱλισσόμενος,
πορεύων τὸν τᾶς Θέτιδος
κοῦφον ἅλμα ποδῶν Ἀχιλῆ
σὺν Ἀγαμέμνονι Τρωικὰς
ἐπὶ Σιμουντίδας ἀκτάς.
Νηρῇδες δ' Εὐβοῖδας ἀκτὰς λιποῦσαι
Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων
μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων,
ἀνά τε Πήλιον ἀνά τε πρύ-
μνας Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
Νυμφαίας σκοπιὰς,
κόρας μάτευσ', ἔνθα πατὴρ
ἱππότας τρέφεν Ἑλλάδι φῶς,
Θέτιδος εἰνάλιον γόνον,
ταχύπορον πόδ' Ἀτρείδαις.
Ἰλιόθεν δ' ἔκλυόν τινος ἐν λιμέσιν
Ναυπλίοισι βεβῶτος
τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,
κλεινᾶς ἀσπίδος ἐν κύκλῳ
τοιάδε σήματα, δείματα
Φρύγια τετύχθαι·
περιδρόμῳ μὲν ἴτυος ἕδρᾳ
Περσέα λαιμοτόμον ὑπὲρ
ἁλὸς ποτανοῖσι πεδίλοισι φυὰν
Γοργόνος ἴσχειν, Διὸς ἀγγέλῳ σὺν Ἑρμᾷ,
τῷ Μαίας ἀγροτῆρι κούρῳ·

ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει φαέθων
κύκλος ἀελίοιο
ἵπποις ἃμ πτεροέσσαις,
ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροί,
Πλειάδες, Ὑάδες, Ἕκτορος
ὄμμασι τροπαῖοι·
ἐπὶ δὲ χρυσοτύπῳ κράνει
Σφίγγες ὄνυξιν ἀοίδιμον
ἄγραν φέρουσαι· περιπλεύρῳ δὲ κύτει
πύρπνοος ἔσπευδε δρόμῳ λέαινα χαλαῖς
Πειρηναῖον ὁρῶσα πῶλον.
ἐν δὲ δόρει φονίῳ τετραβάμονες ἵπποι ἔπαλλον,
κελαινὰ δ' ἀμφὶ νῶθ' ἵετο κόνις.
τοιῶνδ' ἄνακτα δοριπόνων
ἔκανες ἀνδρῶν, Τυνδαρί,
σὰ λέχεα, κακόφρων κόρα.
τοιγάρ σέ ποτ' οὐρανίδαι
πέμψουσιν θανάτοισι· σὰν δ'
ἔτ' ἔτι φόνιον ὑπὸ δέραν
ὄψομ' αἷμα χυθὲν σιδάρῳ.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ποῦ ποῦ νεᾶνις πότνι' ἐμὴ δέσποινά τε,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ἥν ποτ' ἐξέθρεψ' ἐγώ;
ὡς πρόσβασιν τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει
ῥυσῷ γέροντι τῷδε προσβῆναι ποδί.
ὅμως δὲ πρός γε τοὺς φίλους ἐξελκτέον
διπλῆν ἄκανθαν καὶ παλίρροπον γόνυ.
ὦ θύγατερ, ἄρτι γάρ σε πρὸς δόμοις ὁρῶ,
ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας τόδε,
πελάνους τε, τευχέων τ' ἐξελὼν τυρεύματα,
παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε
ὀσμῇ κατῆρες, σμικρόν, ἀλλ' ἐπεισβαλεῖν
ἡδὺ σκύφον τοῦδ' ἀσθενεστέρῳ ποτῷ.

ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τάδ' ἐς δόμους·
ἐγὼ δὲ τρύχει τῷδ' ἐμῶν πέπλων κόρας
δακρύοισι τέγξας ἐξομόρξασθαι θέλω.
ΗΛ. τί δ', ὦ γεραιέ, διάβροχον τόδ' ὄμμ' ἔχεις;
μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ' ἀνέμνησαν κακά;
ἢ τὰς Ὀρέστου τλήμονας φυγὰς στένεις
καὶ πατέρα τὸν ἐμόν, ὅν ποτ' ἐν χεροῖν ἔχων
ἀνόνητ' ἔθρεψας σοί τε καὶ τοῖς σοῖς φίλοις;
ΠΡ. ἀνόνηθ'· ὅμως δ' οὖν τοῦτό γ' οὐκ ἠνεσχόμην.
ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον, πάρεργ' ὁδοῦ,
καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ', ἐρημίας τυχών,
σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν ὃν φέρω ξένοις,
ἔσπεισα, τύμβῳ δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
πυρᾶς δ' ἐπ' αὐτῆς οἶν μελάγχιμον πόκῳ
σφάγιον ἐσεῖδον αἷμά τ' οὐ πάλαι χυθὲν
ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους.
κἀθαύμασ', ὦ παῖ, τίς ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
πρὸς τύμβον ἐλθεῖν· οὐ γὰρ Ἀργείων γέ τις.
ἀλλ' ἦλθ' ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθρα,
μολὼν δ' ἐθαύμασ' ἄθλιον τύμβον πατρός.
σκέψαι δὲ χαίτην, προστιθεῖσα σῇ κόμῃ,
εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός.
φιλεῖ γάρ, αἷμα ταὐτὸν οἷς ἂν ᾖ πατρός,
τὰ πόλλ' ὅμοια σώματος πεφυκέναι.
ΗΛ. οὐκ ἄξι' ἀνδρός, ὦ γέρον, σοφοῦ λέγεις,
εἰ κρυπτὸν ἐς γῆν τήνδ' ἂν Αἰγίσθου φόβῳ
δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν εὐθαρσῆ μολεῖν.
ἔπειτα χαίτης πῶς συνοίσεται πλόκος;
ὁ μὲν παλαίστραις ἀνδρὸς εὐγενοῦς τραφείς,
ὁ δὲ κτενισμοῖς θῆλυς· ἀλλ' ἀμήχανον.
πολλοῖς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπτέρους
καὶ μὴ γεγῶσιν αἵματος ταὐτοῦ, γέρον.
ΠΡ. σὺ δ' εἰς ἴχνος βᾶσ' ἀρβύλης σκέψαι βάσιν,
εἰ σύμμετρος σῷ ποδὶ γενήσεται, τέκνον.

ΗΛ. πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέῳ πέδῳ
γαίας ποδῶν ἔκμακτρον; εἰ δ' ἔστιν τόδε,
δυοῖν ἀδελφοῖνποὺς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος
ἀνδρός τε καὶ γυναικὸς, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
ΠΡ. οὐκ ἔστιν, εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μολὼν,
κερκίδος ὅτῳ γνοίης ἂν ἐξύφασμα σῆς,
ἐν ᾧ ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν;
ΗΛ. οὐκ οἶσθ', Ὀρέστης ἡνίκ' ἐκπίπτει χθονὸς,
νέαν μ' ἔτ' οὖσαν; εἰ δὲ κἄκρεκον πέπλους,
πῶς ἂν τότ' ὢν παῖς, ταὐτὰ νῦν ἔχοι φάρη,
εἰ μὴ ξυναύξοινθ' οἱ πέπλοι τῷ σώματι;
ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτείρας ξένος
ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκότος λαβὼν χθονός.
ΠΡ. οἱ δὲ ξένοι ποῦ; βούλομαι γὰρ εἰσιδὼν
αὐτοὺς ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι.
ΗΛ. οἵδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρῷ ποδί.
ΠΡ. ἀλλ' εὐγενεῖς μὲν, ἐν δὲ κιβδήλῳ τόδε.
πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοί·
ὅμως δὲ χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.
ΟΡ. χαῖρ', ὦ γεραιέ. τοῦ ποτ', Ἠλέκτρα, τόδε
παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;
ΗΛ. οὗτος τὸν ἀμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.
ΟΡ. τί φῄς; ὅδ' ὃς σὸν ἐξέκλεψε σύγγονον;
ΗΛ. ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας κεῖνον, εἴπερ ἔστ' ἔτι.
ΟΡ. ἔα·
τί μ' εἰσδέδορκεν, ὥσπερ ἀργύρου σκοπῶν
λαμπρὸν χαρακτῆρ'; ἢ προσεικάζει μέ τῳ;
ΗΛ. ἴσως Ὀρέστου σ' ἥλιχ' ἥδεται βλέπων.
ΟΡ. φίλου γε φωτός· τί δὲ κυκλεῖ πέριξ πόδα;
ΗΛ. καὐτὴ τόδ' εἰσορῶσα θαυμάζω, ξένε.
ΠΡ. ὦ πότνι', εὔχου, θύγατερ Ἠλέκτρα, θεοῖς
ΗΛ. τί τῶν ἀπόντων ἢ τί τῶν ὄντων πέρι;
ΠΡ. λαβεῖν φίλον θησαυρὸν, ὃν φαίνει θεός.
ΗΛ. ἰδοὺ, καλῶ θεούς. ἢ τί δὴ λέγεις, γέρον;

ΠΡ. βλέψον νυν ἐς τόνδ', ὦ τέκνον, τὸν φίλτατον.
ΗΛ. πάλαι δέδοικα, μὴ σύ γ' οὐκέτ' εὖ φρονῇς.
ΠΡ. οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;
ΗΛ. πῶς εἶπας, ὦ γεραί', ἀνέλπιστον λόγον;
ΠΡ. ὁρᾶν Ὀρέστην τόνδε τὸν Ἀγαμέμνονος.
ΗΛ. ποῖον χαρακτῆρ' εἰσιδών, ᾧ πείσομαι;
ΠΡ. οὐλὴν παρ' ὀφρύν, ἥν ποτ' ἐν πατρὸς δόμοις
νεβρὸν διώκων σοῦ μέθ' ᾑμάχθη πεσών.
ΗΛ. πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν πτώματος τεκμήριον.
ΠΡ. ἔπειτα μέλλεις προσπίτνειν τοῖς φιλτάτοις;
ΗΛ. ἀλλ' οὐκέτ', ὦ γεραιέ· συμβόλοισι γὰρ
τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν. ὦ χρόνῳ φανείς,
ἔχω σ' ἀέλπτως. ΟΡ. κἀξ ἐμοῦ γ' ἔχει χρόνῳ.
ΗΛ. οὐδέποτε δόξασ'. ΟΡ. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα.
ΗΛ. ἐκεῖνος εἶ σύ; ΟΡ. σύμμαχός γέ σοι μόνος,
ἢν ἐκσπάσωμαί γ' ὃν μετέρχομαι βόλον.
πέποιθα δ'. ἢ χρὴ μηκέθ' ἡγεῖσθαι θεούς,
εἰ τἄδικ' ἔσται τῆς δίκης ὑπέρτερα.
ΧΟ. ἔμολες ἔμολες, ὦ χρόνιος ἁμέρα,
κατέλαμψας, ἔδειξας ἐμφανῆ
πόλει πυρσόν, ὃς παλαιᾷ φυγᾷ
πατρῴων ἀπὸ δωμάτων
τάλας ἀλαίνων ἔβα.
θεὸς αὖ θεὸς ἁμετέραν τις ἄγει
νίκαν, ὦ φίλα.
ἄνεχε χέρας, ἄνεχε λόγον,
ἵει λιτὰς εἰς θεοὺς
τύχᾳ σοι τύχᾳ κασίγνητον ἐμβατεῦσαι πόλιν.
ΟΡ. εἶεν· φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
ἔχω, χρόνῳ δὲ καὖθις αὐτὰ δώσομεν.
σὺ δ', ὦ γεραιέ, καίριος γὰρ ἤλυθες,
λέξον, τί δρῶν ἂν φονέα τισαίμην πατρὸς
μητέρα τε τὴν κοινωνὸν ἀνοσίων γάμων.
ἔστιν τί μοι κατ' Ἄργος εὐμενὲς φίλων

ἢ πάντ᾽ ἀνεσκευάσμεθ᾽, ὥσπερ αἱ τύχαι;
τῷ συγγένωμαι; νύχιος, ἢ καθ᾽ ἡμέραν;
ποίαν ὁδὸν τραπώμεθ᾽ εἰς ἐχθροὺς ἐμούς;
ΠΡ. ὦ τέκνον, οὐδεὶς δυστυχοῦντί σοι φίλος.
εὕρημα γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται τόδε,
κοινῇ μετασχεῖν τἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
σὺ δ᾽, ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνῄρησαι φίλοις,
οὐδ᾽ ἐλλέλοιπας ἐλπίδ᾽, ἴσθι μου κλύων,
ἐν χειρὶ τῇ σῇ πάντ᾽ ἔχεις καὶ τῇ τύχῃ
πατρῷον οἶκον καὶ πόλιν λαβεῖν σέθεν.
ΟΡ. τί δῆτα δρῶντες τοῦδ᾽ ἂν ἐξικοίμεθα;
ΠΡ. κτανὼν Θυέστου παῖδα σήν τε μητέρα.
ΟΡ. ἥκω ᾽πὶ τόνδε στέφανον, ἀλλὰ πῶς λάβω;
ΠΡ. τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς οὐδ᾽ ἂν εἰ θέλοις.
ΟΡ. φρουραῖς κέκασται δεξιαῖς τε δορυφόρων;
ΠΡ. ἔγνως· φοβεῖται γάρ σε κοὐχ εὕδει σαφῶς.
ΟΡ. εἶεν· σὺ δὴ τοὐνθένδε βούλευσον, γέρον.
ΠΡ. κἀμοῦ γ᾽ ἄκουσον· ἄρτι γάρ μ᾽ ἐσῆλθέ τι.
ΟΡ. ἐσθλόν τι μηνύσειας, αἰσθοίμην δ᾽ ἐγώ.
ΠΡ. Αἴγισθον εἶδον, ἡνίχ᾽ εἷρπον ἐνθάδε.
ΟΡ. προσηκάμην τὸ ῥηθέν. ἐν ποίοις τόποις;
ΠΡ. ἀγρῶν πέλας τῶνδ᾽ ἱπποφορβίων ἔπι.
ΟΡ. τί δρῶνθ᾽; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδ᾽ ἐξ ἀμηχάνων.
ΠΡ. Νύμφαις ἐπόρσυν᾽ ἔροτιν, ὡς ἔδοξέ μοι.
ΟΡ. τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;
ΠΡ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.
ΟΡ. πόσων μετ᾽ ἀνδρῶν; ἢ μόνος δμώων μέτα;
ΠΡ. οὐδεὶς παρῆν ᾽Αργεῖος, οἰκεία δὲ χείρ.
ΟΡ. ἦ πού τις ὅστις γνωριεῖ μ᾽ ἰδών, γέρον;
ΠΡ. δμῶες μέν εἰσιν, οἳ σέ γ᾽ οὐκ εἶδόν ποτε.
ΟΡ. ἡμῖν δ᾽ ἂν εἶεν, εἰ κρατοῖμεν, εὐμενεῖς;
ΠΡ. δμώων γὰρ ἴδιον τοῦτο, σοὶ δὲ σύμφορον.
ΟΡ. πῶς οὖν ἂν αὐτῷ πλησιασθείην ποτέ;
ΠΡ. στείχων ὅθεν σε βουθυτῶν ἐσόψεται.

ΟΡ. ὁδὸν παρ' αὐτήν, ὡς ἔοικ', ἀγροὺς ἔχει.
ΠΡ. ὅθεν γ' ἰδών σε δαιτὶ κοινωνὸν καλεῖ.
ΟΡ. πικρόν γε συνθοινάτορ', ἢν θεὸς θέλῃ.
ΠΡ. τοὐνθένδε πρὸς τὸ πῖπτον αὐτὸς ἐννόει.
ΟΡ. καλῶς ἔλεξας. ἡ τεκοῦσα δ' ἐστὶ ποῦ;
ΠΡ. Ἄργει· παρέσται δ' ἐν πόσει θοίνην ἔπι.
ΟΡ. τί δ' οὐχ ἅμ' ἐξωρμᾶτ' ἐμὴ μήτηρ πόσει;
ΠΡ. ψόγον τρέμουσα δημοτῶν ἐλείπετο.
ΟΡ. ξυνῆχ'· ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.
ΠΡ. τοιαῦτα· μισεῖται γὰρ ἀνόσιος γυνή.
ΟΡ. πῶς οὖν ἐκείνην τόνδε τ' ἐν ταὐτῷ κτενῶ;
ΗΛ. ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.
ΟΡ. καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη θήσει καλῶς.
ΗΛ. ὑπηρετείτω μὲν δυοῖν ὄντοιν ὅδε.
ΠΡ. ἔσται τάδ'· εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον;
ΗΛ. [λέγ', ὦ γεραιέ, τάδε Κλυταιμνήστρᾳ μολών·]
λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ.
ΠΡ. πότερα πάλαι τεκοῦσαν, ἢ νεωστὶ δή;
ΗΛ. δέχ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.
ΠΡ. καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;
ΗΛ. ἥξει κλύουσα λόχι' ἐμοῦ νοσήματα.
ΠΡ. πόθεν; τί δ' αὐτῇ σοῦ μέλειν δοκεῖς, τέκνον;
ΗΛ. ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων.
ΠΡ. ἴσως· πάλιν τοι μῦθον ἐς καμπὴν ἄγω.
ΗΛ. ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται.
ΠΡ. καὶ μὴν ἐπ' αὐτάς γ' εἰσίτω δόμων πύλας.
ΗΛ. οὐκοῦν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς Ἅιδου τόδε;
ΠΡ. εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.
ΗΛ. πρώτιστα μέν νυν τῷδ' ὑφήγησαι, γέρον.
ΠΡ. Αἴγισθος ἔνθα νῦν θυηπολεῖ θεοῖς;
ΗΛ. ἔπειτ' ἀπαντῶν μητρὶ τἀπ' ἐμοῦ φράσον.
ΠΡ. ὥστ' αὐτά γ' ἐκ σοῦ στόματος εἰρῆσθαι δοκεῖν.
ΗΛ. σὸν ἔργον ἤδη· πρόσθεν εἴληχας φόνου.
ΟΡ. στείχοιμ' ἄν, εἴ τις ἡγεμὼν γίγνοιθ' ὁδοῦ.

ΠΡ. καὶ μὴν ἐγὼ πέμποιμ' ἂν οὐκ ἀκουσίως.
ΟΡ. ὦ Ζεῦ πατρῷε καὶ τροπαῖ' ἐχθρῶν ἐμῶν,
οἴκτειρέ θ' ἡμᾶς, οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν,
ΗΛ. οἴκτειρε δῆτα σοῦ γε φύντας ἐκγόνους.
ΟΡ. Ἥρα τε, βωμῶν ἣ Μυκηναίων κρατεῖς,
νίκην δὸς ἡμῖν, εἰ δίκαι' αἰτούμεθα.
ΗΛ. δὸς δῆτα πατρὸς τοῖσδε τιμωρὸν δίκην.
ΟΡ. σύ τ', ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν, πάτερ,
[καὶ Γῆ τ' ἄνασσα, χεῖρας ᾗ δίδωμ' ἐμὰς]
ἄμυν' ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.
νῦν πάντα νεκρὸν ἐλθὲ σύμμαχον λαβὼν,
οἵπερ γε σὺν σοὶ Φρύγας ἀνάλωσαν δορὶ,
χὤσοι στυγοῦσιν ἀνοσίους μιάστορας.
ἤκουσας, ὦ δειν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθών;
ΗΛ. πάντ', οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ· στείχειν δ' ἀκμή.
καί σοι προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν·
ὡς, εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσεῖ,
τέθνηκα κἀγὼ, μηδέ με ζῶσαν λέγε·
παίσω κάρα γὰρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.
δόμων δ' ἔσω βᾶσ' εὐτρεπὲς ποιήσομαι.
ὡς, ἢν μὲν ἔλθῃ πύστις εὐτυχὴς σέθεν,
ὀλολύξεται πᾶν δῶμα, θνήσκοντος δέ σου
τἀναντί' ἔσται τῶνδε· ταῦτά σοι λέγω.
ΟΡ. πάντ' οἶδα. ΗΛ. πρὸς τάδ' ἄνδρα γίγνεσθαί σε χρή.
ὑμεῖς δέ μοι, γυναῖκες, εὖ πυρσεύετε
κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε. φρουρήσω δ' ἐγὼ,
πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῇ·
οὐ γάρ ποτ' ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς νικωμένη
δίκην ὑφέξω σῶμ' ἐμὸν καθυβρίσαι.
ΧΟ. ἀταλᾶς ὑπὸ ματέρος,
'Αργείων ὀρέων ποτὲ κληδὼν
ἐν πολιαῖσι μένει φήμαις
εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις
Πᾶνα μοῦσαν ἡδύθροον

πνέοντ᾽, ἀγρῶν ταμίαν,
χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον πορεῦσαι·
πετρίνοις τ᾽ ἐπιστὰς
κάρυξ ἰάχει βάθροις,
ἀγορὰν ἀγορὰν, Μυκηναῖοι,
στείχετε μακαρίων ὀψόμενοι τυράννων
φάσματα, δείματα.
χοροὶ δ᾽ Ἀτρειδᾶν ἐγέραιρον οἴκους·
θυμέλαι δ᾽ ἐπίτναντο χρυ-
σήλατοι, σελαγεῖτο δ᾽ ἀν᾽ ἄστυ
πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων·
λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει
κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων·
μολπαὶ δ᾽ ηὔξοντ᾽ ἐραταὶ
χρυσέας ἀρνὸς, ὡς ἐπίλογοι Θυέστου·
κρυφίαις γὰρ εὐναῖς
πείσας ἄλοχον φίλαν
Ἀτρέως, τέρας ἐκκομίζει πρὸς
δώματα· νεόμενος δ᾽ εἰς ἀγόρους ἀΰτει
τὰν κερόεσσαν ἔ-
χειν χρυσόμαλλον κατὰ δῶμα ποίμναν.
τότε δὴ τότε φαεν-
νὰς ἄστρων μετέβασ᾽ ὁδοὺς
Ζεὺς καὶ φέγγος ἀελίου
λευκόν τε πρόσωπον ἀ-
οῦς, τὰ δ᾽ ἕσπερα νῶτ᾽ ἐλαύ-
νει θερμᾷ φλογὶ θεοπύρῳ,
νεφέλαι δ᾽ ἔνυδροι πρὸς ἄρ-
κτον ξηραί τ᾽ Ἀμμωνίδες ἕ-
δραι φθίνουσ᾽ ἀπειρόδροσοι,
καλλίστων ὄμβρων διόθεν στερεῖσαι.
λέγεται, τὰν δὲ πί-
στιν σμικρὰν παρ᾽ ἔμοιγ᾽ ἔχει,
στρέψαι θερμὰν ἀέλιον

χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλά-
ξαντα δυστυχίᾳ βροτεί-
ῳ θνατᾶς ἕνεκεν δίκας.
φοβεροὶ δὲ βροτοῖσι μῦ-
θοι κέρδος πρὸς θεῶν θεραπεί-
ας· ὧν οὐ μνασθεῖσα πόσιν
κτείνεις, κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν.
ἔα ἔα·
φίλαι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκὼ κενὴ
ὑπῆλθέ μ', ὥστε νερτέρα βροντὴ Διός;
ἰδοὺ τάδ' οὐκ ἄσημα πνεύματ' αἴρεται·
δέσποιν', ἄμειψον δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε.
ΗΛ. φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν;
ΧΟ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, φόνιον οἰμωγὴν κλύω.
ΗΛ. ἤκουσα κἀγὼ, τηλόθεν μὲν, ἀλλ' ὅμως.
ΧΟ. μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.
ΗΛ. Ἀργεῖος ὁ στεναγμὸς, ἢ φίλων ἐμῶν;
ΧΟ. οὐκ οἶδα· πᾶν γὰρ μίγνυται μέλος βοῆς.
ΗΛ. σφαγὴν ἀϋτεῖς τήνδε μοι· τί μέλλομεν;
ΧΟ. ἔπισχε, τρανῶς ὡς μάθῃς τύχας σέθεν.
ΗΛ. οὐκ ἔστι· νικώμεσθα· ποῦ γὰρ ἄγγελοι;
ΧΟ. ἥξουσιν· οὔτοι βασιλέα φαῦλον κτανεῖν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ καλλίνικοι παρθένοι Μυκηνίδες,
νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλλω φίλοις,
Ἀγαμέμνονος δὲ φονέα κείμενον πέδῳ
Αἴγισθον· ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών.
ΗΛ. τίς δ' εἶ σύ; πῶς μοι πιστὰ σημαίνεις τάδε;
ΑΓ. οὐκ οἶσθ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;
ΗΛ. ὦ φίλτατ', ἔκ τοι δείματος δυσγνωσίαν
εἶχον προσώπου· νῦν δὲ γιγνώσκω σε δή.
τί φῄς; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;
ΑΓ. τέθνηκε· δίς σοι ταὖθ', ἅ γ' οὖν βούλει, λέγω.
ΧΟ. ὦ θεοὶ, Δίκη τε πάνθ' ὁρῶσ', ἦλθές ποτε.

ΗΛ. ποίῳ τρόπῳ δὲ καὶ τίνι ῥυθμῷ φόνου
κτείνει Θυέστου παῖδα βούλομαι μαθεῖν.
ΑΓ. ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
εἰσβάντες ᾖμεν δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν
ἔνθ' ἦν ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβὼς,
δρέπων τερείνης μυρσίνης κάρᾳ πλόκους·
ἰδών τ' ἀϋτεῖ, χαίρετ', ὦ ξένοι· τίνες;
πόθεν πορεύεσθ' ἔστε τ' ἐκ ποίας χθονός;
ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης, Θεσσαλοί· πρὸς δ' Ἀλφεὸν
θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίῳ Διί.
κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐννέπει τάδε·
νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ συνεστίους ἐμοὶ
θοίνῃ γενέσθαι· τυγχάνω δὲ βουθυτῶν
Νύμφαις· ἑῷοι δ' ἐξαναστάντες λέχους
ἐς ταυτὸν ἥξετ'. ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους,
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε καὶ χερὸς λαβὼν
παρῆγεν ἡμᾶς, οὐδ' ἀπαρνεῖσθαι χρεών.
ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει τάδε·
λούτρ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τις αἰρέτω,
ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας.
ἀλλ' εἶπ' Ὀρέστης, ἀρτίως ἡγνίσμεθα
λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥείθρων ἄπο.
εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεὼν,
Αἴγισθ', ἕτοιμοι, κοὐκ ἀπαρνούμεσθ', ἄναξ.
τοῦτον μὲν οὖν μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον·
λόγχας δὲ θέντες, δεσπότου φρουρήματα,
δμῶες, πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.
οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, οἱ δ' ᾖρον κανᾶ,
ἄλλοι δὲ πῦρ ἀνῆπτον ἀμφί τ' ἐσχάρας
λέβητας ὤρθουν· πᾶσα δ' ἐκτύπει στέγη.
λαβὼν δὲ προχύτας μητρὸς εὐνέτης σέθεν
ἔβαλλε βωμοὺς, τοιάδ' ἐννέπων ἔπη·
Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν

καὶ τὴν κατ' οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ' ἐμὴν,
πράσσοντας ὡς νῦν, τοὺς δ' ἐμοὺς ἐχθροὺς κακῶς·
λέγων Ὀρέστην καὶ σέ. δεσπότης δ' ἐμὸς
τἀναντί' ηὔχετ', οὐ γεγωνίσκων λόγους,
λαβεῖν πατρῷα δώματ'. ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν
Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, μοσχίαν τρίχα
τεμὼν, ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾷ,
κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον, ὡς ἦραν χεροῖν
δμῶες· λέγει δὲ σῷ κασιγνήτῳ τάδε·
ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς
εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς
ἵππους τ' ὀχμάζει. λαβὲ σίδηρον, ὦ ξένε,
δεῖξόν τε φήμην ἔτυμον ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ' ἁρπάσας χεροῖν,
ῥίψας ἀπ' ὤμων εὐπρεπῆ πορπάματα,
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
δμῶας δ' ἀπωθεῖ· καὶ λαβὼν μόσχου πόδα,
λευκὰς ἐγύμνου σάρκας, ἐκτείνων χέρα·
θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν ἢ δρομεὺς
δισσοὺς διαύλους ἵππιος διήνυσε,
κἀνεῖτο λαγόνας. ἱρὰ δ' ἐς χεῖρας λαβὼν
Αἴγισθος ἤθρει. καὶ λοβὸς μὲν οὐ προσῆν
σπλάγχνοις, πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας
κακὰς ἔφαινον τῷ σκοποῦντι προσβολάς.
χὼ μὲν σκυθράζει, δεσπότης δ' ἀνιστορεῖ,
τί χρῆμ' ἀθυμεῖς, ὦ ξέν'; ὀρρωδῶ τινα
δόλον θυραῖον. ἔστι δ' ἔχθιστος βροτῶν
Ἀγαμέμνονος παῖς πολέμιός τ' ἐμοῖς δόμοις.
ὁ δ' εἶπε, φυγάδος δῆτα δειμαίνεις δόλον,
πόλεως ἀνάσσων; οὐχ, ὅπως πευστηρίαν
θοινασόμεσθα, Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς
οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ'; ἀπορρήξω χέλυν.
λαβὼν δὲ κόπτει. σπλάγχνα δ' Αἴγισθος λαβὼν
ἤθρει διαιρῶν. τοῦ δὲ νεύοντος κάτω,

ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στὰς κασίγνητος σέθεν
ἐς σφονδύλους ἔπαισε, νωτιαῖα δὲ
ἔρρηξεν ἄρθρα. πᾶν δὲ σῶμ' ἄνω κάτω
ἤσπαιρεν, ἠλάλαζε δυσθνῄσκων φόνῳ.
δμῶες δ' ἰδόντες εὐθὺς ᾖξαν ἐς δόρυ,
πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύ'. ἀνδρείας δ' ὕπο
ἔστησαν ἀντίπρωρα σείοντες βέλη
Πυλάδης Ὀρέστης τ'. εἶπε δ', οὐχὶ δυσμενὴς
ἥκω πόλει τῇδ', οὐδ' ἐμοῖς ὀπάοσι,
φονέα δὲ πατρὸς ἀντετιμωρησάμην
τλήμων Ὀρέστης. ἀλλὰ μή με κτείνετε,
πατρὸς παλαιοὶ δμῶες. οἱ δ', ἐπεὶ λόγων
ἤκουσαν, ἔσχον κάμακας· ἐγνώσθη δ' ὑπὸ
γέροντος ἐν δόμοισιν ἀρχαίου τινός.
στέφουσι δ' εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα
χαίροντες, ἀλαλάζοντες. ἔρχεται δὲ σοὶ
κάρα 'πιδείξων, οὐχὶ Γοργόνος φέρων,
ἀλλ' ὃν στυγεῖς Αἴγισθον· αἷμα δ' αἵματος
πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῷ θανόντι νῦν.

ΧΟ. θὲς εἰς χορὸν, ὦ φίλα, ἴχνος,
ὡς νεβρὸς, οὐράνιον
πήδημα κουφίζουσα σὺν ἀγλαΐᾳ.
νίκας στεφανηφορίαν
κρείσσω παρ' Ἀλφειοῦ ῥεέθροις τελέσας
κασίγνητος σέθεν· ἀλλ' ἐπάειδε
καλλίνικον ᾠδὰν ἐμῷ χορῷ.

ΗΛ. ὦ φέγγος, ὦ τέθριππον ἡλίου σέλας,
ὦ γαῖα καὶ νὺξ, ἣν ἐδερκόμην πάρος,
νῦν ὄμμα τοὐμὸν ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι,
ἐπεὶ πατρὸς πέπτωκεν Αἴγισθος φονεύς.
φέρ', οἷα δὴ 'γὼ καὶ δόμοι κεύθουσί μου
κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμαι, φίλαι,
στέψω τ' ἀδελφοῦ κρᾶτα τοῦ νικηφόρου.

ΧΟ. σὺ μέν νυν ἀγάλματ' ἄειρε

κρατί· τὸ δ' ἁμέτερον
χωρήσεται Μούσαισι χόρευμα φίλον.
νῦν οἱ πάρος ἁμέτεροι
γαίας τυραννεύσουσι φίλοι βασιλῆς,
δικαίως τοὺς ἀδίκους καθελόντες.
ἀλλ' ἴτω ξύναυλος βοὰ χαρᾷ.

ΗΛ. ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
γεγὼς, Ὀρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίῳ μάχης,
δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀνδήματα.
ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἔκπλεθρον δραμὼν
ἀγῶν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κτανὼν
Αἴγισθον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὸν ὤλεσε.
σύ τ', ὦ παρασπίστ', ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου
παίδευμα, Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
δέχου· φέρει γὰρ καὶ σὺ τῷδ' ἴσον μέρος
ἀγῶνος· ἀεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθέ μοι.

ΟΡ. θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης
ἀρχηγέτας τῆσδ', εἶτα κἄμ' ἐπαίνεσον,
τὸν τῶν θεῶν τε τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.
ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν, ἀλλ' ἔργοις κτανὼν
Αἴγισθον· ὡς δέ τῳ σάφ' εἰδέναι τάδε
προθῶμεν, αὐτὸν τὸν θανόντα σοι φέρω,
ὃν, εἴτε χρῄζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες,
ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν, αἰθέρος τέκνοις,
πήξασ' ἔρεισον σκόλοπι· σὸς γάρ ἐστι νῦν
δοῦλος, πάροιθε δεσπότης κεκλημένος.

ΗΛ. αἰσχύνομαι μὲν, βούλομαι δ' εἰπεῖν ὅμως.

ΟΡ. τί χρῆμα, λέξον, ὡς φόβου γ' ἔξωθεν εἶ.

ΗΛ. νεκροὺς ὑβρίζειν, μή μέ τις φθόνῳ βάλῃ.

ΟΡ. οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν μέμψαιτό σοι.

ΗΛ. δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.

ΟΡ. λέγ', εἴ τι χρῄζεις, σύγγον'· ἀσπόνδοισι γὰρ
νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.

ΗΛ. εἶεν· τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν;

ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;
καὶ μὴν δι' ὄρθρων γ' οὔποτ' ἐξελίμπανον
θρυλοῦσ', ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σόν,
εἰ δὴ γενοίμην δειμάτων ἐλευθέρα
τῶν πρόσθε· νῦν οὖν ἐσμεν· ἀποδώσω δέ σοι
ἐκεῖν' ἅ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
ἀπώλεσάς με κὠρφανὴν φίλου πατρὸς
καὶ τόνδ' ἔθηκας, οὐδὲν ἠδικημένος,
κἄγημας αἰσχρῶς μητέρ', ἄνδρα τ' ἔκτανες
στρατηλατοῦνθ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύγας.
ἐς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας ὥστ' ἤλπισας
ὡς ἐς σὲ μὲν δὴ μητέρ' οὐχ ἕξεις κακὴν
γήμας, ἐμοῦ δὲ πατρὸς ἠδίκεις λέχη.
ἴστω δ', ὅταν τις διολέσας δάμαρτά του
κρυπταῖσιν εὐναῖς εἶτ' ἀναγκασθῇ λαβεῖν,
δύστηνός ἐστιν, εἰ δοκεῖ τὸ σωφρονεῖν
ἐκεῖ μὲν αὐτὴν οὐκ ἔχειν, παρ' οἷ δ' ἔχειν.
ἄλγιστα δ' ᾤκεις, οὐ δοκῶν οἰκεῖν κακῶς·
ᾔδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας γάμον,
μήτηρ δὲ σ' ἄνδρα δυσσεβῆ κεκτημένη.
ἄμφω πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαιρεῖσθον τύχην,
κείνη τε τὴν σὴν καὶ σὺ τοὐκείνης κακόν.
πᾶσιν δ' ἐν Ἀργείοισιν ἤκουες τάδε·
ὁ τῆς γυναικός, οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.
καίτοι τόδ' αἰσχρόν, προστατεῖν γε δωμάτων
γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα· κἀκείνους στυγῶ
τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς
οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει.
ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη,
τἀνδρὸς μὲν οὐδείς, τῶν δὲ θηλειῶν λόγος.
ὃ δ' ἠπάτα σε πλεῖστον οὐκ ἐγνωκότα,
ηὔχεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων·
τὰ δ' οὐδὲν εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον.
ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, οὐ τὰ χρήματα.

ἡ μὲν γὰρ ἀεὶ παραμένουσ᾽ αἴρει κάρα·
ὁ δ᾽ ὄλβος ἄδικος καὶ μετὰ σκαιῶν ξυνὼν,
ἐξέπτατ᾽ οἴκων, σμικρὸν ἀνθήσας χρόνον.
ἃ δ᾽ ἐς γυναῖκας, παρθένῳ γὰρ οὐ καλὸν
λέγειν, σιωπῶ, γνωρίμως δ᾽ αἰνίξομαι.
ὕβριζες, ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους,
κάλλει τ᾽ ἀραρώς. ἀλλ᾽ ἔμοιγ᾽ εἴη πόσις
μὴ παρθενωπὸς, ἀλλὰ τἀνδρείου τρόπου.
τὰ γὰρ τέκν᾽ αὐτῶν Ἄρεος ἐκκρεμάννυται,
τὰ δ᾽ εὐπρεπῆ δὴ κόσμος ἐν χοροῖς μόνον.
ἔρρ᾽, οὐδὲν εἰδὼς ὧν ἐφευρεθεὶς χρόνῳ
δίκην δέδωκας, ὧδέ τις κακοῦργος ὤν.
μή μοι, τὸ πρῶτον βῆμ᾽ ἐὰν δράμῃ καλῶς,
νικᾶν δοκείτω τὴν δίκην, πρὶν ἂν πέλας
γραμμῆς ἵκηται, καὶ τέλος κάμψῃ βίου.

ΧΟ. ἔπραξε δεινά· δεινὰ δ᾽ ἀντέδωκε σοὶ
καὶ τῷδ᾽. ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος.

ΟΡ. εἶεν· κομίζειν τοῦδε σῶμ᾽ ἔσω χρεὼν
σκότῳ τε δοῦναι, δμῶες, ὡς ὅταν μόλῃ
μήτηρ, σφαγῆς πάροιθε μὴ εἰσίδῃ νεκρόν.

ΗΛ. ἐπίσχες· ἐμβάλωμεν εἰς ἄλλον λόγον.

ΟΡ. τί δ᾽; ἐκ Μυκηνῶν μῶν βοηδρόμους ὁρᾷς;

ΗΛ. οὐκ, ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν, ἥ μ᾽ ἐγείνατο.

ΟΡ. καλῶς ἄρ᾽ ἄρκυν ἐς μέσην πορεύεται.

ΗΛ. καὶ μὴν ὄχοις γε καὶ στολῇ λαμπρύνεται.

ΟΡ. τί δῆτα δρῶμεν; μητέρ᾽ ἦ φονεύσομεν;

ΗΛ. μῶν σ᾽ οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέμας;

ΟΡ. φεῦ.
πῶς γὰρ κτάνω νιν, ἥ μ᾽ ἔθρεψε κἄτεκεν;

ΗΛ. ὥσπερ πατέρα σὸν ἥδε κἀμὸν ὤλεσεν.

ΟΡ. ὦ Φοῖβε, πολλήν γ᾽ ἀμαθίαν ἐθέσπισας,

ΗΛ. ὅπου δ᾽ Ἀπόλλων σκαιὸς ᾖ, τίνες σοφοί;

ΟΡ. ὅστις μ᾽ ἔχρησας μητέρ᾽, ἣν οὐ χρῆν, κτανεῖν.

ΗΛ. βλάπτει δὲ δὴ τί πατρὶ τιμωρῶν σέθεν;

ΟΡ. μητροκτόνος νῦν φεύξομαι, τόθ' ἁγνὸς ὤν.
ΗΛ. καὶ μή γ' ἀμύνων πατρὶ δυσσεβὴς ἔσει.
ΟΡ. ἐγὼ δὲ μητρὶ τοῦ φόνου δώσω δίκας.
ΗΛ. τῷ δ' αὖ πατρῴαν διαμεθεὶς τιμωρίαν;
ΟΡ. ἆρ' αὔτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ;
ΗΛ. ἱρὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ.
ΟΡ. οὐδ' ἂν πιθοίμην εὖ μεμαντεῦσθαι τάδε.
ΗΛ. οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πέσῃς.
ΟΡ. ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῇδ' ὑποστήσω δόλον;
ΗΛ. ᾧ καὶ πόσιν καθεῖλες Αἴγισθον κτανών.
ΟΡ. εἴσειμι· δεινοῦ δ' ἄρχομαι προβλήματος.
καὶ δεινὰ δράσω γ'· εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
ἔστω· πικρὸν δὲ χἡδὺ τἀγώνισμά μοι.
ΧΟ. ἰώ,
βασίλεια γύναι χθονὸς Ἀργείας,
παῖ Τυνδάρεω,
καὶ τοῖν ἀγαθοῖν ξύγγονε κούροιν
Διός, οἳ φλογερὰν αἰθέρ' ἐν ἄστροις
ναίουσι, βροτῶν ἐν ἁλὸς ῥοθίοις
τιμὰς σωτῆρας ἔχοντες·
χαῖρε, σεβίζω σ' ἴσα καὶ μάκαρας
πλούτου μεγάλης τ' εὐδαιμονίας.
τὰς σὰς δὲ τύχας θεραπεύεσθαι
καιρὸς *, ὦ βασίλεια.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

ἔκβητ' ἀπήνης, Τρῳάδες, χειρὸς δ' ἐμῆς
λάβεσθ', ἵν' ἔξω τοῦδ' ὄχου στήσω πόδα.
σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι
Φρυγίοις, ἐγὼ δὲ τάσδε, Τρῳάδος χθονὸς
ἐξαίρετ', ἀντὶ παιδὸς ἣν ἀπώλεσα,
σμικρὸν γέρας, καλὸν δὲ κέκτημαι δόμοις.
ΗΛ. οὔκουν ἐγώ, δούλη γὰρ ἐκβεβλημένη
δόμων πατρῴων δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους,
μῆτερ, λάβωμαι μακαρίας τῆς σῆς χερός;

ΚΛ. δοῦλαι πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνει.
ΗΛ. τί δ'; αἰχμάλωτόν τοί μ' ἀπῴκισας δόμων,
ᾑρημένων δὲ δωμάτων ᾑρήμεθα,
ὡς αἵδε, πατρὸς ὀρφαναὶ λελειμμέναι.
ΚΛ. τοιαῦτα μέντοι σὸς πατὴρ βουλεύματα
ἐς οὓς ἐχρῆν ἥκιστ' ἐβούλευσεν φίλων.
λέξω δὲ, καίτοι δόξ' ὅταν λάβῃ κακὴ
γυναῖκα, γλώσσῃ πικρότης ἔνεστί τις,
ὡς μὲν παρ' ἡμῖν, οὐ καλῶς, τὸ πρᾶγμα δὲ
μαθόντας, ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχῃ,
στυγεῖν δίκαιον· εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ στυγεῖν;
ἡμᾶς δ' ἔδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρὶ
οὐχ ὥστε θνήσκειν, οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.
κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν, Ἀχιλλέως
λέκτροισι πείσας, ᾤχετ' ἐκ δόμων ἄγων
πρυμνοῦχον Αὖλιν· ἔνθ' ὑπερτείνας πυρᾶς
λευκὴν διήμησ' Ἰφιγόνης παρηίδα.
κεἰ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,
ἢ δῶμ' ὀνήσων τἄλλα τ' ἐκσώζων τέκνα
ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ, συγγνώστ' ἂν ἦν·
νῦν δ', οὕνεχ' Ἑλένη μάργος ἦν, ὅ τ' αὖ λαβὼν
ἄλοχον κολάζειν προδότιν οὐκ ἠπίστατο,
τούτων ἕκατι παῖδ' ἐμὴν διώλεσεν.
ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν, καίπερ ἠδικημένη,
οὐκ ἠγριούμην, οὐδ' ἂν ἔκτανον πόσιν·
ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἔνθεον κόρην,
λέκτροις τ' ἐπεισέφρησε, καὶ νύμφα δύο
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατεῖχ' ὁμοῦ.
μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω·
ὅταν δ', ὑπόντος τοῦδ', ἁμαρτάνῃ πόσις,
τἄνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
γυνὴ τὸν ἄνδρα χἄτερον κτᾶσθαι φίλον.
κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ' οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς.

εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθρα,
κτανεῖν μ' Ὀρέστην χρῆν, κασιγνήτης πόσιν
Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατὴρ
ἠνέσχετ' ἂν ταῦτ', εἶτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν
κτείνοντα χρῆν τἄμ', ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν;
ἔκτειν', ἐτρέφθην ἥνπερ ἦν πορεύσιμον
πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους. φίλων γὰρ ἂν
τίς ἂν πατρὸς σοῦ φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
λέγ', εἴ τι χρῄζεις, κἀντίθες παρρησίᾳ,
ὅπως τέθνηκε σὸς πατὴρ οὐκ ἐνδίκως.
ΗΛ. δίκαι' ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει·
γυναῖκα γὰρ χρῆν πάντα συγχωρεῖν πόσει,
ἥτις φρενήρης. εἰ δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
οὐδ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκει λόγων.
μέμνησο, μῆτερ, οὓς ἔλεξας ὑστάτους
λόγους, διδοῦσα πρὸς σέ μοι παρρησίαν.
ΚΛ. καὶ νῦν γέ φημι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον.
ΗΛ. ἆρα κλύουσα, μῆτερ, εἶτ' ἔρξεις κακῶς;
ΚΛ. οὐκ ἔστι, τῇ σῇ δ' ἡδὺ προσθήσω φρενί.
ΗΛ. λέγοιμ' ἄν· ἀρχὴ δ' ἥδε μοι προοιμίου.
εἴθ' εἶχες, ὦ τεκοῦσα, βελτίους φρένας.
τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει
Ἑλένης τε καὶ σοῦ, δύο δ' ἔφυτε συγγόνω,
ἄμφω ματαίω Κάστορός τ' οὐκ ἀξίω.
ἡ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ' ἑκοῦσ' ἀπώιχετο,
σὺ δ' ἄνδρ' ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας,
σκῆψιν προτείνουσ', ὡς ὑπὲρ τέκνου πόσιν
ἔκτεινας· οὐ γάρ, ὡς ἔγωγ', ἴσασιν εὖ,
ἥτις, θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγάς,
νέον τ' ἀπ' οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένου,
ξανθὸν κατόπτρῳ πλόκαμον ἐξήσκεις κόμης,
γυνὴ δ' ἀπόντος ἀνδρὸς ἥτις ἐκ δόμων
ἐς κάλλος ἀσκεῖ, διάγραφ' ὡς οὖσαν κακήν.
οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύρασιν εὐπρεπὲς

φαίνειν πρόσωπον, ἤν τι μὴ ζητῇ κακόν.
μόνην δὲ πασῶν οἶδ᾽ ἐγώ σ᾽ Ἑλληνίδων,
εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχοῖ, κεχαρμένην,
εἰ δ᾽ ἧσσον εἴη, συννεφοῦσαν ὄμματα,
Ἀγαμέμνον᾽ οὐ χρῄζουσαν ἐκ Τροίας μολεῖν.
καίτοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι·
ἄνδρ᾽ εἶχες οὐ κακίον᾽ Αἰγίσθου πόσιν,
ὃν Ἑλλὰς αὑτῆς εἵλετο στρατηλάτην·
Ἑλένης δ᾽ ἀδελφῆς τοιάδ᾽ ἐξειργασμένης,
ἐξῆν κλέος σοι μέγα λαβεῖν· τὰ γὰρ κακὰ
παράδειγμα τοῖς ἐσθλοῖσιν εἴσοψίν τ᾽ ἔχει.
εἰ δ᾽, ὡς λέγεις, σὴν θυγατέρ᾽ ἔκτεινεν πατὴρ,
ἐγὼ τί σ᾽ ἠδίκησ᾽ ἐμός τε σύγγονος;
πῶς οὐ πόσιν κτείνασα πατρῴους δόμους
ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ᾽ ἀπηνέγκω λέχη
τἀλλότρια, μισθοῦ τοὺς γάμους ὠνουμένη,
κοὔτ᾽ ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις
οὔτ᾽ ἀντ᾽ ἐμοῦ τέθνηκε, δὶς τόσως ἐμὲ
κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν· εἰ δ᾽ ἀμείψεται
φόνον δικάζων φόνος, ἀποκτενῶ σ᾽ ἐγὼ
καὶ παῖς Ὀρέστης, πατρὶ τιμωρούμενοι·
εἰ γὰρ δίκαι᾽ ἐκεῖνα, καὶ τάδ᾽ ἔνδικα.
ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν
γαμεῖ πονηρὰν, μῶρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
μεγάλων ἀμείνω σώφρον᾽ ἐν δόμοις λέχη.
ΧΟ. τύχη γυναικῶν ἐς γάμους· τὰ μὲν γὰρ εὖ,
τὰ δ᾽ οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.
ΚΛ. ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.
ἔστιν δὲ καὶ τόδ᾽· οἱ μέν εἰσιν ἀρσένων,
οἱ δ᾽ αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
συγγνώσομαί σοι· καὶ γὰρ οὐχ οὕτως ἄγαν
χαίρω τι, τέκνον, τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
σὺ δ᾽ ὧδ᾽ ἄλουτος καὶ δυσείματος χρόα
λεχὼ νεογνῶν ἐκ τόκων πεπαυμένη;

οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
ὡς μᾶλλον ἢ χρῆν ἤλασ' εἰς ὀργὴν πόσιν.
ΗΛ. ὀψὲ στενάζεις, ἡνίκ' οὐκ ἔχεις ἄκη·
πατὴρ μὲν οὖν τέθνηκε· τὸν δ' ἔξω χθονὸς
πῶς οὐ κομίζει παῖδ' ἀλητεύοντα σόν;
ΚΛ. δέδοικα· τοὐμὸν δ', οὐχὶ τοὐκείνου, σκοπῶ.
πατρὸς γάρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνῳ.
ΗΛ. τί δαὶ πόσιν σὸν ἄγριον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;
ΚΛ. τρόποι τοιοῦτοι· καὶ σὺ δ' αὐθάδης ἔφυς.
ΗΛ. ἀλγῶ γάρ· ἀλλὰ παύσομαι θυμουμένη.
ΚΛ. καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκέτ' ἔσται σοι βαρύς.
ΗΛ. φρονεῖ μέγ'· ἐν γὰρ τοῖς ἐμοῖς ναίει δόμοις.
ΚΛ. ὁρᾷς; ἀν' αὖ σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα.
ΗΛ. σιγῶ· δέδοικα γάρ νιν, ὡς δέδοικ', ἐγώ.
ΚΛ. παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀλλὰ τί μ' ἐκάλεις, τέκνον;
ΗΛ. ἤκουσας, οἶμαι, τῶν ἐμῶν λοχευμάτων·
τούτων ὕπερ μοι θῦσον, οὐ γὰρ οἶδ' ἐγώ,
δεκάτῃ σελήνῃ παιδὸς ὡς νομίζεται·
τρίβων γὰρ οὐκ εἴμ', ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πάρος.
ΚΛ. ἄλλης τόδ' ἔργον, ἥ σ' ἔλυσεν ἐκ τόκων.
ΗΛ. αὐτὴ 'λόχευον κἄτεκον μόνη βρέφος.
ΚΛ. οὕτως ἀγείτον' οἶκον ἵδρυσαι φίλων;
ΗΛ. πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.
ΚΛ. ἀλλ' εἶμι, παιδὸς ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
θύσω θεοῖσι· σοὶ δ' ὅταν πράξω χάριν
τήνδ', εἶμ' ἐπ' ἀγρόν, οὗ πόσις θυηπολεῖ
Νύμφαισιν. ἀλλὰ τούσδ' ὄχους, ὀπάονες,
φάτναις ἄγοντες πρόσθεθ'. ἡνίκ' ἂν δέ με
δοκῆτε θυσίας τῆσδ' ἀπηλλάχθαι θεοῖς,
πάρεστε· δεῖ γὰρ καὶ πόσει δοῦναι χάριν.
ΗΛ. χώρει πένητας ἐς δόμους· φρούρει δέ μοι
μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους·
θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύειν.
κανοῦν δ' ἐνῆρκται, καὶ τεθηγμένη σφαγίς,

ἥπερ καθεῖλε ταῦρον, οὗ πέλας πεσεῖ
πληγεῖσα· νυμφεύσει δὲ κἀν Ἅιδου δόμοις,
ᾧπερ ξυνηῦδες ἐν φάει· τοσήνδ' ἐγὼ
δώσω χάριν σοι, σὺ δέ γ' ἐμοὶ δίκην πατρός.

ΧΟ. ἀμοιβαὶ κακῶν· μετάτροποι πνέου-
σιν αὖραι δόμων. τότε μὲν ἐν λουτροῖς
ἔπεσεν ἐμὸς ἐμὸς ἀρχέτας,
ἰάχησε δὲ στέγα, λάϊνοί
τε θριγκοὶ δόμων, τάδ' ἐνέποντος· ὦ
σχέτλια, τί με, γύναι, φονεύεις, φίλαν
πατρίδα δεκέτεσιν σποραῖσιν ἐλθόντ' ἐμάν;
παλίρρους δὲ τάνδ' ὑπάγεται δίκα
διαδρόμου λέχους, μέλεον ἃ πόσιν
χρόνιον ἱκόμενον εἰς οἴκους
Κυκλώπειά τ' οὐράνια τείχε' ὀ-
ξυθήκτῳ βέλει κατέκαν' αὐτόχειρ,
πέλεκυν ἐν χεροῖν λαβοῦσα. τλάμων
πόσις, ὅτι ποτὲ τὰν τάλαιναν ἔσχεν κακόν.
ὀρεία τις ὡς λέαιν' ὀργάδων
δρύοχα νεμομένα, τάδε κατήνυσεν.

ΚΛ. ὦ τέκνα, πρὸς θεῶν μὴ κτάνητε μητέρα.

ΧΟ. κλύεις ὑπώροφον βοάν;

ΚΛ. ἰώ μοί μοι.

ΧΟ. ᾤμωξα κἀγὼ πρὸς τέκνων χειρουμένης.
νέμει τοι δίκαν θεὸς, ὅταν τύχῃ·
σχέτλια μὲν ἔπαθες, ἀνόσια δ' εἰργάσω,
τάλαιν', εὐνέταν.
ἀλλ' οἵδε μητρὸς νεοφόνοις ἐν αἵμασι
πεφυρμένοι βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα,
τροπαῖα δείγματ' ἀθλίων προσφθεγμάτων.
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οἶκος ἀθλιώτερος
τῶν Ταντραλείων οὐδ' ἔφυ ποτ' ἐκγόνων.

ΟΡ. ἰὼ Γᾶ καὶ Ζεῦ, πανδερκέτα
βροτῶν, ἴδετε τάδ' ἔργα φόνι-

α μυσαρὰ, δίγονα σώματ' ἐν
χθονὶ κείμενα, πλαγᾷ
χερὸς ὑπ' ἐμᾶς, ἄποιν' ἐμῶν πημάτων.

*   *   *

*   *   *

ΗΛ. δακρύτ' ἄγαν, ὦ σύγγον', αἰτία δ' ἐγώ.
διὰ πυρὸς ἔμολον ἁ τάλαι-
να ματρὶ τᾷδ', ἅ μ' ἔτικτε κούραν.
ἰὼ τύχας, τᾶς σᾶς τύχας, μᾶτερ τεκοῦσ',
ἄλαστα, μέλεα καὶ πέρα
παθοῦσα σῶν τέκνων ὑπαί.
πατρὸς δ' ἔτισας φόνον δικαίως.
ΟΡ. ἰὼ Φοῖβ' ἀνύμνησας δίκαν,
ἄφαντα φανερὰ δ' ἐξέπρα-
ξας ἄχεα, φόνια δ' ὤπασας
λέχε' ἀπὸ γᾶς Ἑλλανίδος.
τίνα δ' ἑτέραν μόλω πόλιν; τίς ξένος,
τίς εὐσεβὴς ἐμὸν κάρα
προσόψεται ματέρα κτανόντος;
ΗΛ. ἰὼ ἰώ μοι. ποῖ δ' ἐγὼ, τίν' ἐς χορὸν,
τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις
με δέξεται νυμφικὰς ἐς εὐνάς;
ΟΡ. πάλιν πάλιν φρόνημα σὸν μετεστάθη [πρὸς αὔραν]·
φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, τότ' οὐ
φρονοῦσα, δεινὰ δ' εἰργάσω,
φίλα, κασίγνητον οὐ θέλοντα.
κατεῖδες, οἷον ἁ τάλαιν' ἑῶν πέπλων
ἔβαλεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖσιν,
ἰώ μοι, πρὸς πέδῳ
τιθεῖσα γόνιμα μέλεα; τακόμαν δ' ἐγώ.
ΗΛ. σάφ' οἶδα, δι' ὀδύνας ἔβας, ἰήιον
κλύων γόον ματρὸς, ἅ σ' ἔτικτεν
ΟΡ. βοὰν δ' ἔλασκε τάνδε, πρὸς γένυν ἐμὰν
τιθεῖσα χεῖρα· τέκος ἐμὸν, λιταίνω·

παρῄδων τ᾽ ἐξ ἐμᾶν
ἐκρήμναθ᾽, ὥστε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.
ΗΛ. τάλαινα. πῶς ἔτλας φόνον δι᾽ ὀμμάτων
ἰδεῖν σέθεν ματρὸς ἐκπνεούσας;
ΟΡ. ἐγὼ μὲν ἐπιβαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖ-
σι φασγάνῳ κατηρξάμαν
ματέρος ἔσω δέρας μεθείς.
ΗΛ. ἐγὼ δέ γ᾽ ἐπεκέλευσά σοι,
ξίφους τ᾽ ἐφηψάμαν ἅμα.
δεινότατον παθέων ἔρεξας·
ΟΡ. λαβοῦ λαβοῦ, κάλυπτε μέλεα ματέρος
πέπλοις, καθάρμοσον σφαγάς·
φονέας ἔτικτες ἆρά σοι.
ΗΛ. ἰδού, φίλαν τε κοὐ φίλαν
φάρεα σέ γ᾽ ἀμφιβάλλομεν,
τέρμα κακῶν μεγάλων δόμοισιν.
ΧΟ. ἀλλ᾽ οἵδε δόμων ὑπὲρ ἀκροτάτων
φαίνουσι τινὲς δαίμονες, ἢ θεῶν
τῶν οὐρανίων· οὐ γὰρ θνητῶν γ᾽
ἥδε κέλευθος· τί ποτ᾽ εἰς φανερὰν
ὄψιν βαίνουσι βροτοῖσιν;

ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ.

Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι· δίπτυχοι δέ σε
καλοῦσι μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,
Κάστωρ κασίγνητός τε Πολυδεύκης ὅδε.
δεινὸν δὲ ναὸς ἀρτίως πόντου σάλον
παύσαντ᾽ ἀφίγμεθ᾽ Ἄργος, ὡς ἐσείδομεν
σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητέρος δὲ σῆς.
δίκαια μέν νυν ἥδ᾽ ἔχει· σὺ δ᾽ οὐχὶ δρᾷς,
Φοῖβός τε Φοῖβος, ἀλλ᾽ ἄναξ γάρ ἐστ᾽ ἐμός,
σιγῶ· σοφὸς δ᾽ ὢν οὐκ ἔχρησέ σοι σοφά.
αἰνεῖν δ᾽ ἀνάγκη ταῦτα. τἀντεῦθεν δὲ χρὴ
πράσσειν ἃ μοῖρα Ζεύς τ᾽ ἔκρανε σοῦ πέρι.
Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον ἐς δόμους,

σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· οὐ γὰρ ἔστι σοι πόλιν
τήνδ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείναντα σήν.
δειναὶ δὲ Κῆρές σ' αἱ κυνώπιδες θεαὶ
τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.
ἐλθὼν δ' Ἀθήνας, Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
πρόσπτυξον· εἴρξει γάρ νιν ἐπτοημένας
δεινοῖς δράκουσιν, ὥστε μὴ ψαύειν σέθεν,
γοργῶφ' ὑπερτείνουσά σου κάρᾳ κύκλον.
ἔστιν δ' Ἄρεώς τις ὄχθος, οὗ πρῶτον θεοὶ
ἕζοντ' ἐπὶ ψήφοισιν αἵματος πέρι,
Ἁλιρρόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,
μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
πόντου κρέοντος παῖδ', ἵν' εὐσεβεστάτη
ψῆφος βεβαία τ' ἐστὶν ἔκ γε τοῦ θεοῖς.
ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
ἴσαι δέ σ' ἐκσῴζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
ψῆφοι τεθεῖσαι· Λοξίας γὰρ αἰτίαν
ἐς αὑτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.
καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῷδ' ἄχει πεπληγμέναι
πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονός,
σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.
σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
οἰκεῖν Λυκαίου πλησίον σηκώματος·
ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται.
σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· τόνδε δ' Αἰγίσθου νέκυν
Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφῳ.
μητέρα δὲ τὴν σὴν ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωικὴν εἷλε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει· Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον, οὐδ' ἦλθεν Φρύγας.
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.

Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ᾽ ἔχων,
Ἀχαΐδος γῆς οἴκαδ᾽ ἐσπορευέτω,
καὶ τὸν λόγῳ σὸν πενθερὸν κομιζέτω
Φωκέων ἐς αἶαν, καὶ δότω πλούτου βάρος.
σὺ δ᾽ Ἰσθμίας γῆς αὐχέν᾽ ἐμβαίνων ποδὶ
χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας εὐδαίμονα.
πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου,
εὐδαιμονήσεις τῶνδ᾽ ἀπαλλαχθεὶς πόνων.
ΧΟ. ὦ παῖδε Διὸς, θέμις ἐν φθογγὰς
τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
ΔΙ. θέμις, οὐ μυσαροῖς τοῖσδε σφαγίοις.
ΟΡ. κἀμοὶ μύθου μέτα, Τυνδαρίδαι;
ΔΙ. καὶ σοί· Φοίβῳ τήνδ᾽ ἀναθήσω
πρᾶξιν φονίαν.
ΧΟ. πῶς ὄντε θεὼ τῆσδέ τ᾽ ἀδελφὼ
τῆς καπφθιμένης
οὐκ ἠρκέσατον κῆρας μελάθροις;
ΔΙ. μοῖραν ἀνάγκης ἦγεν τὸ χρεὼν,
Φοίβου τ᾽ ἄσοφοι γλώσσης ἐνοπαί.
ΗΛ. τίς δ᾽ ἔμ᾽ Ἀπόλλων, ποῖοι χρησμοὶ
φονίαν ἔδοσαν μητρὶ γενέσθαι;
ΔΙ. κοιναὶ πράξεις, κοινοὶ δὲ πότμοι,
μία δ᾽ ἀμφοτέρους
ἄτη πατέρων διέκναισεν.
ΟΡ. ὦ σύγγονέ μοι, χρονίαν σ᾽ ἐσιδὼν,
τῶν σῶν εὐθὺς φίλτρων στέρομαι,
καὶ σ᾽ ἀπολείψω σοῦ λειπόμενος.
ΔΙ. πόσις ἔστ᾽ αὐτῇ καὶ δόμος· οὐχ ἥδ᾽
οἰκτρὰ πέπονθεν, πλὴν ὅτι λείπει
πόλιν Ἀργείων.
ΟΡ. καὶ τίνες ἄλλαι στοναχαὶ μείζους
ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλείπειν;
ἀλλ᾽ ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
καὶ ἐπ᾽ ἀλλοτρίαις ψήφοισι φόνον

μητρὸς ὑφέξω. ΔΙ. θάρσει· Παλλάδος
ὁσίαν ἥξεις πόλιν· ἀλλ' ἀνέχου.
ΗΛ. περί μοι στέρνοις στέρνα πρόσαψον,
σύγγονε φίλτατε·
διὰ γὰρ ζευγνῦσ' ἡμᾶς πατρῴων
μελάθρων μητρὸς φόνιοι κατάραι.
ΟΡ. βάλε, πρόσπτυξον σῶμα· θανόντος δ'
ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον.
ΔΙ. φεῦ φεῦ· δεινὸν τόδ' ἐγηρύσω
καὶ θεοῖσι κλύειν.
ἔνι γὰρ κἀμοὶ τοῖς τ' οὐρανίδαις
οἶκτοι θνητῶν πολυμόχθων.
ΟΡ. οὐκέτι σ' ὄψομαι.
ΗΛ. οὐδ' ἐγὼ εἰς σὸν βλέφαρον πελάσω.
ΟΡ. τάδε λοίσθιά μοι προσφθέγματά σου.
ΗΛ. ὦ χαῖρε, πόλις,
χαίρετε δ' ὑμεῖς πολλὰ, πολίτιδες.
ΟΡ. ὦ πιστοτάτη, στείχεις ἤδη;
ΗΛ. στείχω, βλέφαρον τέγγουσ' ἁπαλόν.
ΟΡ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι, νυμφεύου
δέμας Ἠλέκτρας.
ΔΙ. τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ κύνας
τάσδ' ὑποφεύγων στεῖχ' ἐπ' Ἀθηνῶν·
δεινὸν γὰρ ἴχνος βάλλουσ' ἐπὶ σοὶ
χειροδράκοντες, χρῶτα κελαιναὶ,
δεινῶν ὀδυνῶν καρπὸν ἔχουσαι·
νὼ δ' ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπουδῇ
σώσοντε νεῶν πρῴρας ἐνάλους.
διὰ δ' αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,
τοῖς μὲν μυσαροῖς οὐκ ἐπαρήγομεν,
οἷσιν δ' ὅσιον καὶ τὸ δίκαιον
φίλον ἐν βιότῳ, τούτους χαλεπῶν
ἐκλύοντες μόχθων σῴζομεν.
οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,

μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω·
θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.
ΧΟ. *χαίρετε· χαίρειν δ' ὅστις δύναται*
καὶ ξυντυχίᾳ μή τινι κάμνει
θνητῶν, εὐδαίμονα πράσσει.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

(Ex recensione A. Matthiæ.)

ΑΙΓΕΥΣ.

1

SCHOL. Aristoph. Av. 494. ἐς δεκάτην γάρ ποτε: ὅτι τὴν δεκάτην εἱστίων ἐπὶ τοῖς γεννηθεῖσι καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὀνόματα ἐτίθεντο τοῖς παισὶ, καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ "Τί σε μᾶτερ ἐν δεκάτᾳ τόκον ὠνόμαζεν." Suidas v. δεκατεύειν, τίς σε μάτερ ἐν δεκάτᾳ τοῦ τόκου ὠνόμαζεν. Elmsleius ad Medeam p. 66. τίς σε μάτηρ ἐν δεκάτᾳ τόκον ὠνόμασε.

2

Clem. Alex. Strom. VI. p. 742, 18.

Ποίαν σε φῶμεν γαῖαν ἐκλελοιπότα
πόλει ξενοῦσθαι ; γῆ δὲ τίς πάτρας θ' ὅρος ;
τίς ἐσθ' ὁ φύσας ; τοῦ κεκήρυξαι πατρός ;

3

Stobæus 38. p. 226. Gesn.

Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός ;

4

Stobæus 45. p. 322.

Ἀνδρὸς δ' ὑπ' ἐσθλοῦ καὶ τυραννεῖσθαι καλόν.

5

Stobæus 7. p. 86.

Ἔστι καὶ παίσαντ' ἀρετὰν
ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

6

Stobæus 117. p. 599.

Κατθανεῖν δ' ὀφείλεται
καὶ τῷ κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.

7

Stobæus 84. p. 493.

Ἦ που κρεῖσσον τῆς εὐγενίας
τὸ καλῶς πράσσειν.

8

Stobæus 34. p. 215.

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσται σοι κακά.

9

Stobæus 71. p. 432.

Δειλῶν γυναῖκες δεσποτῶν θρασύστομοι.

10

Stobæus ibidem.

Πέφυκε γάρ πως παισὶ πολέμιον γυνὴ
τοῖς πρόσθεν ἡ ζυγεῖσα δευτέρῳ πόσει.

δευτέρα Elmsleius.

11

Stobæus 110. p. 581.

Πτηνὰς διώκεις, ὦ τέκνον, τὰς ἐλπίδας,
οὐχ ἡ τύχη σε. τῆς τύχης δ' οὐχ εἷς τρόπος.

ΑΙΟΛΟΣ.

1

Dicæarchus *βίῳ Ἑλλάδος* p. 22. Hudson. sine nomine fabulæ

Ἕλλην γὰρ, ὡς ἔοικε, γίγνεται Διὸς,
τοῦ δ' Αἴολος παῖς, Αἰόλου δὲ Σίσυφος
Ἀθάμας τε Κρηθεύς θ', ὅς τ' ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
θεοῦ μανεὶς ἔρριψε Σαλμωνεὺς φλόγα.

Strabo VIII. p. 546 b. Almel. Ἡ δὲ Σαλμώνη πλησίον ἐστὶ τῆς ὁμωνύμου κρήνης, ἐξ ἧς ῥεῖ ὁ Ἐνιπεύς. ἐμβάλλει δ' εἰς τὸν Ἀλφειὸν, καλεῖται δὲ νῦν Βαρνίχιος. τούτου ἐρασθῆναι τὴν Τυρώ φασιν.—ἐνταῦθα γὰρ βασιλεῦσαι τὸν πατέρα αὐτῆς Σαλμωνέα, καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐν Αἰόλῳ φησίν.

2

Stobæus 41. p. 240.

Δοκεῖτ' ἂν οἰκεῖν γαῖαν, εἰ πένης ἅπας
λαὸς πολιτεύοιτο πλουσίων ἄτερ;
οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακὰ,
ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις ὥστ' ἔχειν καλῶς.
ἃ μὴ γάρ ἐστι τῷ πένηθ', ὁ πλούσιος

δίδωσ', ὃ δ' οἱ πλουτοῦντες οὐ κεκτήμεθα,
τοῖσιν πένησι χρώμενοι θηρώμεθα.

V. 3, 4. Plutarchus Moral. p. 25 c. 369 b. 474 a. Theophrast. Metaphys. p. 269.

3

Stobæus 63. p. 406.

Ἴδοιμι δ' αὐτῶν ἔκγον' ἄρσεν' ἀρσένων,
πρῶτον μὲν εἶδος ἀξίους τυραννίδος.
πλείστη γὰρ ἀρετὴ τοῦθ' ὑπάρχον ἐν βίῳ,
τὴν ἀξίωσιν τῶν καλῶν τὸ σῶμ' ἔχειν.

V. 2. Athen. XIII. p. 566 b. Porphyrius in εἰσαγωγῇ s. libello περὶ τῶν ἑπτὰ φωνῶν et ex eo Etymol. M. p. 295, 43. (Gud. p. 163, 28.) Eustath. p. 399, 10. *ἀξίους* Stobæus. Gregorius Nazianz. Stel. p. 117. *τὸ εἶδος ἀληθῶς ἄξιον τυραννίδος.* Georgius Acrop. Hist. 65. *τὸ φρόνημα,—ὅ φησί τις τῶν παλαιῶν, τυραννίδος ἄξιον ἔκριναν.*

4

Stobæus 89. p. 502.

Τὴν δ' εὐγένειαν, πρὸς θεῶν, μή μοι λέγε·
ἐν χρήμασιν τόδ' ἐστί· μὴ γαυροῦ, πάτερ·
κύκλῳ γὰρ ἕρπει, τῷ μὲν ἔσθ', ὁ δ' οὐκ ἔχει·
κοινοῖσι δ' αὐτοῖς χρώμεθ'· ᾧ δ' ἂν ἐν δόμοις
χρόνον συνοικῇ πλεῖστον, οὗτος εὐγενής.

5

Sextus Empir. adv. Math. I, 13. s. 271. et s. 278. Plutarchus Moral. p. 34 d. Athenæus IV. p. 159 d. Stobæus 5. p. 63. 91. p. 507.

Μὴ πλοῦτον εἴπῃς· οὐχὶ θαυμάζω θεὸν
ὃν χὠ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

6

Stobæus 43. p. 302.

Λαμπροὶ δ' ἐν αἰχμαῖς Ἄρεος ἔν τε συλλόγοις
μή μοι τὰ κομψὰ ποικίλοι γενοίατο,
ἀλλ' ὧν πόλει δεῖ, μεγάλα βουλεύοντες εὖ.

Aristot. Polit. III. 2, 5. Καὶ Εὐριπίδης φησὶ "Μή μοι τὰ κόμψ', ἀλλ' ὧν πόλει δεῖ·" ὡς οὖσάν τινα ἄρχοντος παιδείαν.

7

Stobæus 61. p. 386.

Τῇ δ' Ἀφροδίτῃ πόλλ' ἔνεστι ποικίλα·
τέρπει τε γὰρ μάλιστα καὶ λυπεῖ βροτούς·
τύχοιμι δ' αὐτῆς, ἡνίκ' ἐστὶν εὐμενής.

8

Stobæus 69. p. 429.

Κακὸν γυναῖκα πρὸς νέαν ζεῦξαι νέον·
μακρὰ γὰρ ἰσχὺς μᾶλλον ἀρσένων μένει,
θήλεια δ' ἥβη θᾶσσον ἐκλείπει δέμας.

Apud Clement. Alex. Strom. VI. p. 740, 9. primo versui (in quo ille γραῖαν pro νέαν) duo alii subjunguntur ab illis diversi

ὁ μὲν γὰρ ἄλλης λέκτρον ἱμείρει λαβεῖν,
ἡ δ' ἐνδεὴς τοῦδ' οὖσα βουλεύει κακά.

9

Plutarchus Moral. p. 285 b. Stobæus 115. p. 592.

Ἀλλ' ἢ τὸ γῆρας τὴν Κύπριν χαίρειν ἐᾷ,
ἥ τ' Ἀφροδίτη τοῖς γέρουσιν ἄχθεται.

Plutarchus Moral. p. 786 a. 1094 f.

10

Schol. Aristoph. Pac. 113. Τὸ δὲ ἦ ῥ' ἔτυμός γε εἴρηται παρὰ τὸ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου ἀρ' ἔτυμος φάτειν ἔγνων Αἴολος εὐνάζειν τε τέκνα φίλτατα. Seidlerus dubitanter

Ἆρ' ἔτυμον φάτιν ἔγνων,
Αἴολε, σ' εὐνάζειν τε τέκνα φίλτατα.

11

Schol. Aristoph. Ran. 1523. Τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖς θεωμένοις δοκῇ: παρὰ τὰ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου·

Τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ;

Afferunt Plutarchus Moral. p. 33 c. et Serenus apud Stobæum V. p. 70. Eodem versu ad irridendum Euripidem usam esse Laidem auctor est Macho apud Athen. XIII. p. 582 c. Apud Athen. est εἰ—δοκεῖ.

12

Stobæus 4. p. 52.

Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίγνεται τέλος κακόν.

13

Stobæus 20. p. 171.

Ὀργῇ γὰρ ὅστις εὐθέως χαρίζεται,
κακῶς τελευτᾷ· πλεῖστα γὰρ σφάλλει βροτούς.

14

Stobæus 22. p. 187.

Σιγᾶν φρονοῦντα κρεῖσσον ἢ εἰς ὁμιλίαν
πεσόντα, τούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἴην φίλος

μήτε ξυνείην, ὅστις αὐτάρκη φρονεῖν
πέποιθε, δούλους τοὺς φίλους ἡγούμενος.

15

Stobæus 71. p. 432.

Γυναῖκα δ' ὅστις παύσεται λέγων κακῶς,
δύστηνος ἆρα κοὐ σοφὸς κεκλήσεται.

16

Stobæus 113. p. 584.

Οἴμοι, τίς ἀλγεῖν οὐκ ἐπίσταται κακοῖς;
τίς ἂν κλύων τῶνδ', οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ;

17

Stobæus 35. p. 216.

Παῖδες, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅστις ἐν βραχεῖ
πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς.

Suidas vv. *οἷος* et *σοῦ*, *σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς ὅστις ἐν βραχεῖ πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν* (*συντεμεῖν* voc. *σοῦ*) *λόγους*, ex Aristophane, qui diserte nominatur v. *σοῦ*, Thesmoph. 184.

18

Stobæus 115. p. 590.

Φεῦ φεῦ, παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει.
γέροντές ἐσμεν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὄχλος
καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.
νοῦς δ' οὐκέτ' ἐστὶν, οἰόμεσθα δ' εὖ φρονεῖν.

19

Galenus vol. V. p. 152. Charter. V. p. 418. Kühn. sine nomine fabulæ

Εἰ μὲν τόδ' ἦμαρ πρῶτον ἦν κακουμένῳ,
καὶ μὴ μακρὰν δὴ διὰ πόνων ἐναυστόλουν,
εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἂν, ὡς νεόζυγα
πῶλον χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον·
νῦν δ' ἀμβλύς εἰμι καὶ κατηρτυκὼς πόνων.

Grammaticus Bekkeri p. 105, 25. *Κατηρτυκέναι ἐλέγοντο οἱ μηκέτι βόλον ἔχοντες ἵπποι. Εὐριπίδης Αἰόλῳ.* Latine vertit Cicero Tusc. III. 28.

20

Stobæus 106. p. 568.

Μοχθεῖν ἀνάγκη· τὰς δὲ δαιμόνων τύχας
ὅστις φέρει κάλλιστ', ἀνὴρ οὗτος σοφός.

21

Stobæus 102. p. 558.

'Αεὶ τὸ μὲν ζῇ, τὸ δὲ μεθίσταται κακὸν,
τὸ δ' ἐκπέφηνεν αὖτις ἐξ ἀρχῆς νέον.

22

Stobæus 96. p. 531.

Γλυκεῖα γάρ μοι φροντὶς οὐδαμῇ βίου.

23

Stobæus 37. p. 226.

'Αλλ' ὅμως
οἰκτρός τις αἰὼν πατρίδος ἐκλιπεῖν ὅρους.

24

Stobæus 49. p. 352.

Τὰ πόλλ' ἀνάγκη διαφέρει τολμήματα.

25

Plutarchus Moral. p. 98 e. 959 d.

Ἦ βραχὺ σθένος ἀνέρος·
ἀλλὰ ποικιλίᾳ πραπίδων
δεινὰ μὲν φῦλα πόντου
χθονίων τ' ἀερίων τε
δάμναται παιδεύματα.

Ex Æolo hæc esse docuit Stobæus 52. p. 360.

26

Stobæus ecl. phys. I, 9. p. 232. ed. Heeren.

'Ο χρόνος ἅπαντα τοῖσιν ὕστερον φράσει.
λάλος ἐστὶν οὗτος, οὐκ ἐρωτῶσιν λέγει.

[" Alter versus si est Euripidis, mirer si poeta hoc scribere maluerit quam λάλος γάρ ἐστι κοὐκ ἐρωτῶσιν λέγει" G. Dindorfius.

27

Schol. Arist. Pac. 118. Καὶ τοῦτο παρὰ τὸ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου ἔπος

Δοξάσαι ἔστι, κόραι, τὸ δ' ἐτήτυμον οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

28

Photius et Suidas, Κλῆρος Ἑρμοῦ: συνήθεια ἀρχαία· ἔβαλλον οἱ κληροῦντες εἰς ὑδρίαν ἐλαίας φύλλον, ὃ προσηγόρευον Ἑρμῆν· καὶ πρῶτον ἐξῄρουν τοῦτο, τιμὴν τῷ θεῷ ταύτην ἀπονέμοντες· ἐλάγχανεν δὲ ὁ μετὰ τὸν θεόν. Εὐριπίδης ἐν Αἰόλῳ μνημονεύει τοῦ ἔθους τούτου.

29

Hesychius, 'Ακρατές: ἀσθενές. Εὐριπίδης Αἰόλῳ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

1

Stobæus 123. p. 616.

Παλαιὰ καινοῖς δακρύοις οὐ χρὴ στένειν.

2

Stobæus 113. p. 584.

α. Οἶδ'· ἀλλὰ κάμπτειν τῷ χρόνῳ λύπας χρεών.
β. χρή· τοῦτο δ' εἰπεῖν ῥᾷον ἢ φέρειν κακά.

3

Stobæus 103. p. 562.

Ὥστ' οὔ τις ἀνδρῶν εἰς ἅπαντ' εὐδαιμονεῖ.

4

Stobæus 106. p. 568.

Πάντων τὸ θανεῖν· τὸ δὲ κοινὸν ἄχος
μετρίως ἀλγεῖν σοφία μελετᾷ.

5

Stobæus 38. p. 222.

Οἴμοι· θανοῦμαι διὰ τὸ χρήσιμον φρενῶν,
ὃ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία.

6

Stobæus 60. p. 383.

Σοφὸς μὲν οὖν εἶ, Πρίαμ', ὅμως δέ σοι λέγω·
δούλου φρονοῦντος μᾶλλον ἢ φρονεῖν χρεὼν
οὐκ ἔστιν ἄχθος μεῖζον οὐδὲ δώμασιν
κτῆσις κακίων οὐδ' ἀνωφελεστέρα.

7

Stobæus 4. p. 53.

Ὅθεν δὲ νικᾶν χρῆν σε, δυστυχεῖς, ἄναξ,
ὅθεν δέ σ' οὐ χρῆν, εὐτυχεῖς· δούλοισι γὰρ
τοῖς σοῖσιν ἥκεις, τοῖς δ' ἐλευθέροισιν οὔ.

8

Stobæus 60. p. 384.

Δούλους γὰρ οὐ
καλὸν πεπᾶσθαι κρείσσονας τῶν δεσποτῶν.

9

Stobæus ibidem

Ὦ παγκάκιστοι καὶ τὸ δοῦλον οὐ λόγῳ
ἔχοντες, ἀλλὰ τῇ τύχῃ κεκτημένοι.

10

Stobæus ibidem

Ἤλεγχον· οὕτω γὰρ κακὸν δοῦλον γένος·
γαστὴρ ἅπαντα, τοὐπίσω δ' οὐδὲν σκοπεῖ.

11

Stobæus ibidem

Δούλων ὅσοι φιλοῦσι δεσποτῶν γένος,
πρὸς τῶν ὁμοίων πόλεμον αἴρονται μέγαν.

12

Stobæus 67. p. 424.

Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ' ἀεί.

13

Stobæus 40. p. 238.

Ἄναξ, διαβολαὶ δεινὸν ἀνθρώποις κακόν·
ἀγλωσσίᾳ δὲ πολλάκις ληφθεὶς ἀνὴρ
δίκαια λέξας ἧσσον εὐγλώσσου φέρει.

V. 2, 3. Clemens Alex. Strom. I. p. 290. V. 2. Stobæus *εὐγλωσσίᾳ.*

14

Stobæus 91. p. 507.

Ἄδικον δ' ὁ πλοῦτος, πολλὰ δ' οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ.

15

Stobæus 95. p. 518. et v. 1, 2. Clem. Alex. Strom. IV. p. 483.

Κακόν τι βούλευμ' ἦν ἄρ' εἰς εὐανδρίαν
ὁ πλοῦτος ἀνθρώποισιν αἵ τ' ἄγαν τρυφαί.
πενία δὲ δύστηνον μὲν, ἀλλ' ὅμως τρέφει
μοχθοῦντ' ἀμείνω τέκνα καὶ δραστήρια.

16

Stobæus 84. p. 492.

Περισσόμυθος ὁ λόγος, εὐγένειαν εἰ
βρότειον εὐλογήσομεν.
τὸ γὰρ πάλαι καὶ πρῶτον ὅτ' ἐγενόμεθα,
διὰ δ' ἔκρινεν ἁ τεκοῦσα γᾶ βροτοὺς,
ὁμοίαν χθὼν ἅπασιν ἐξεπαίδευσεν ὄψιν.
ἴδιον οὐδὲν ἔχομεν· μία δὲ γονὰ
τό τ' εὐγενὲς καὶ τὸ δυσγενές·
νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος.
τὸ φρόνιμον εὐγένεια καὶ τὸ συνετὸν ᾧ
θεὸς δίδωσιν, οὐχ ὁ πλοῦτος.

17

Stobæus ibidem p. 493.

Οὐκ ἔστιν ἐν κακοῖσιν εὐγένεια,
παρ' ἀγαθοῖσι δ' ἀνδρῶν.

18

Clem. Alex. Strom. VI. p. 621.

Χρόνος δὲ δείξει σ', ᾧ τεκμηρίῳ μαθὼν
ἢ χρηστὸν ὄντα γνώσομαι σέ γ' ἢ κακόν.

19

Longin. c. 15. Ὅμοια καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Κασάνδρας αὐτῷ (Εὐριπίδῃ)

Ἀλλ' ὦ φίλιπποι Τρῶες—.

20

Stobæus 110. p. 581.

Ἑκάβη, τὸ θεῖον ὡς ἄελπτον ἔρχεται
θνητοῖσιν, ἕλκει δ' οὔποτ' ἐκ ταὐτοῦ τύχας.

21

Schol. Aristoph. Ran. 100. (αἰθέρα Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα.) ἐξ Ἀλεξάνδρας Εὐριπίδου

Καὶ χρόνου προὔβαινε πούς.

22

Hesychius, Ἄρρητος κόρη: ἡ Περσεφόνη. Εὐριπίδης Ἀλεξάνδρᾳ.

Ad hanc fabulam Musgravius retulit Plutarchi Moral. p. 821 b. Ὥσπερ οὖν τῆς Κασάνδρας ἀδοξούσης ἀνόνητος ἦν ἡ μαντικὴ τοῖς πολίταις,

Ἄκραντα γάρ με (φησὶν) ἔθηκε θεσπίζειν θεὸς,
καὶ πρὸς παθόντων κἂν κακοῖσι κειμένων
σοφὴ κέκλημαι, πρὶν παθεῖν δὲ μαίνομαι.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ Ο ΔΙΑ ΨΩΦΙΔΟΣ.

1

Aristot. Eth. III. 1, 8. Ἔνια δ' ἴσως οὐκ ἔστιν ἀναγκασθῆναι, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποθνητέον παθόντα τὰ δεινότατα· καὶ γὰρ τὸν Εὐριπίδου Ἀλκμαίωνα γελοῖα φαίνεται τὰ ἀναγκάσαντα μητροκτονῆσαι. ubi schol. τὸν Ἀμφιαράου παῖδα τοῦτον, ᾧ ὁ πατὴρ ἀνελεῖν τὴν μητέρα ἐπέσκηψεν· εἰ δὲ μὴ, ἔσται τὸν πατέρα λυπῶν, ὃς οὐ δι' ἀξίας αἰτίας ποιῶν τοῦτο ἱστορεῖται. Ἄλλως. παρατίθεται τὸν παρ' Εὐριπίδῃ Ἀλκμαίωνα, ὡς δι' εὐτελῆ τινὰ ὑπομείναντα μητροκτονῆσαι· λέγει γὰρ παρ' αὐτῷ ὁ Ἀλκμαίων

μάλιστα μέν μ' ἐπῆρ' ἐπισκήψας πατὴρ,
ὅθ' ἅρματ' εἰσέβαινεν εἰς Θήβας ἰών.

διὰ γὰρ τούτων ἐντολὰς πατρὸς διηγεῖται, ὡς ἐντειλαμένου αὐτοῦ κτεῖναι τὴν μητέρα καὶ καταρασομένου αὐτοῦ, εἰ μὴ ἀποκτείνῃ, ἀκαρπίαν τε γῆς καὶ ἀτεκνίαν, ὧν οὐδὲν ἦν ἄξιον τοιοῦτον κακὸν ἀναγκάσαι ποιῆσαι τινά.

2

Schol. Pind. Nem. 4, 32. Ἀμφιτρύωνος ἀντὶ πατρωνυμικοῦ τοῦ Ἀμφιτρυωνίδου·—ὡς καὶ Ὅμηρος λέγει Ὑπερίονος Ἠελίοιο ἀντὶ τοῦ Ὑπεριονίδου, καὶ Εὐριπίδης

Ὅ σοι χρυσοῦν ἀπώλεσ', Οἰδίπους δ' ἐμὲ,
χρυσοῦν ἐνεγκὼν ὅρμον εἰς Ἄργους πόλιν.

V. 1. corruptus.

3

Photius et Suidas, Πενθερὰ τῷ νυμφίῳ ἡ τῆς κόρης μήτηρ, καὶ πενθερὸς ὁ πατήρ. Εὐριπίδης δὲ γαμβρὸν αὐτὸν παρὰ τάξιν λέγει· ὁ γοῦν Ἀλκμαίων τῷ Φηγεῖ φησι

Καί σ', ὦ γεραιὲ, τήν τε παῖδα μὴ δῷς ἐμοὶ,
γαμβρὸς νομίζῃ καὶ πατὴρ σωτήρ τ' ἐμός.

Suidas τήν τε παῖδα μὴ δοὺς ἐμοὶ γαμβρὸν νόμιζε.

4

Hesychius, Ἀργαίνειν: λευκαίνειν. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι διὰ Ψωφῖδος. Eustathius p. 1430, 62. Ἐκεῖθεν καὶ ἀργᾶντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἀργαίνειν τὸ λευκαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀλκμαίωνι.

5

Hesychius, Ἀτενής:

Ἥκω δ' ἀτενὴς ἀπ' οἴκων

Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ Ο ΔΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ.

6

Schol. Hesiod. Sc. Herc. in cod. Schellersheim. apud Creuzer. meletem. I. p. 65. Ὥσπερ ἐν Ὀρέστῃ "σίγα σίγα, λευκὸν ἴχνος ἀρβύλης" καὶ ἐν Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Κορίνθου "Φίλε φίλε πρόβατε μόλε τίς· ὁ δὲ σποδαπὸς ὁ ξένος Κορίνθιος ἔμολε ἀγχίαλος." Hermannus

Φίλαι φίλαι,
πρόβατε, μόλετε· τίς ὅδε, ποδαπὸς ὁ ξένος
Κορινθίοις ἔμολεν ἀγχίαλος;

7

Stobæus 88. p. 500.

Ὦ παῖ Κρέοντος, ὡς ἀληθὲς ἦν ἄρα

ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα,
κακῶν δ' ὅμοια τῇ φύσει τῇ τοῦ πατρός.

8

Hesychius, Ἀπαιώνιστον : δύσφημον.
Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι διὰ Κορίνθου.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ.

9

Aristoph. Eq. 1299.
Οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ', ὦ παρθένοι, τἀν τῇ πόλει;
ubi schol. ὁ στίχος δὲ παρὰ τὰ ἐξ Ἀλκμαίωνος Εὐριπίδου.

10

Stobæus 22. p. 188.
Ταπεινὰ γὰρ χρὴ τοὺς κακῶς πεπραγότας
λέγειν, ἐς ὄγκον δ' οὐκ ἄνω βλέπειν τύχης.

11

Stobæus ibidem p. 187.
Ὁρᾶτε τὸν τύραννον, ὡς ἄπαις γέρων
φεύγει· φρονεῖν δὲ θνητὸν ὄντ' οὐ χρὴ μέγα.

12

Stobæus 47. p. 343.
Φεῦ φεῦ, τὰ μεγάλα μεγάλα καὶ πάσχει κακά.

13

Stobæus 22. p. 187.
Βροτοῖς τὰ μείζω τῶν μέσων τίκτει νόσους·
θεῶν δὲ θνητοὺς κόσμον οὐ πρέπει φέρειν.

14

Stobæus 60. p. 384.
Μέτεστι τοῖς δούλοισι δεσποτῶν νόσου.

15

Stobæus ibidem
Ὅστις δὲ δούλῳ φωτὶ πιστεύει βροτῶν,
πολλὴν παρ' ἡμῖν μωρίαν ὀφλισκάνει.

16

Stobæus 67. p. 423. Γυναῖκα καὶ ὠφέλειαν (ὠφελίαν G. Dindorfius) καὶ νόσον ἀνδρὶ φέρει (φέρειν Valckenarius) μεγίσταν ἐδίδαξα τὠμῷ λόγῳ.

17

Stobæus 77. p. 454.
Τὰ τῶν τεκόντων ὡς μετέρχεται θεὸς
μιάσματα.
Plutarchus Moral. p. 556 e. et 562 f.

18

Erotianus p. 342.

Γυναῖκες, ὁρμήθητε, μηδ' ἀθυμίαν
σχέθῃ τις ὑμῶν· ταῦτα γὰρ σκεθρῶς ὁρᾶν
ἡμᾶς ἀνάγκη τοὺς νομίζοντας τέχνην.

19

Stobæus 77. p. 455.

Ἢ τί πλέον εἶναι παῖδας ἀνθρώποις, πάτερ,
εἰ μὴ 'πὶ τοῖς δεινοῖσιν ὠφελήσομεν;

20

Priscian. XVIII. vol. II. p. 205. ed. Krehl.

Εἰ τοῦ τεκόντος οὐδὲν ἐντρέπει πατρός.

ΑΛΚΜΗΝΗ.

1

Schol. Arist. Ran. 540. (Suidas v. ταῦτα πρὸς ἄλλον.)

Οὐ γάρ ποτ' εἴων Σθένελον ἐς τὸν εὐτυχῆ
χωροῦντα τοῖχον τῆς δίκης ἀποστερεῖν.

2

Schol. Arist. Ran. 93. (Suidas v. χελιδόνων μουσεῖα.) Χελιδόνων μουσεῖα: παρὰ τὰ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδου

Πολὺς δ' ἀνεῖρπε κισσὸς, εὐφυὴς κλάδος,
χελιδόνων μουσεῖον.

3

Stobæus 39. p. 241.

Ἀτρέκεια δ' ἄριστον ἀνδρὸς ἐν πόλει δικαίου πέλει.

4

Stobæus 43. p. 302.

Ἴστω δ' ἄφρων ὢν, ὅστις ἄνθρωπος γεγὼς
δῆμον κολούει, χρήμασιν γαυρούμενος.

5

Stobæus ibidem

Τὸν εὐτυχοῦντα χρὴ σοφὸν πεφυκέναι.

6

Stobæus 60. p. 384.

Ἀεὶ δ' ἀρέσκειν τοῖς κρατοῦσι· ταῦτα γὰρ
δούλοις ἄριστα· καφ' ὅτῳ τεταγμένος
εἴη τις, ἁνδάνοντα δεσπόταις ποιεῖν.

7

Stobæus 81. p. 474.

Δεινόν τι τέκνων φίλτρον ἔθηκεν
θεὸς ἀνθρώποις.

8

Stobæus 90. p. 505.

'Αλλ' οὐδὲν ηὑγένεια πρὸς τὰ χρήματα·
τὸν γὰρ κάκιστον πλοῦτος εἰς πρώτους ἄγει.

9

Stobæus 91. p. 507.

Σκαιόν τι χρῆμ' ὁ πλοῦτος ἥ τ' ἀπειρία.

10

Stobæus 97. p. 538.

'Αλλ' οὐ γὰρ ὀρθῶς ταῦτα, γενναίως ἴσως
ἔπραξας, αἰνεῖσθαι δὲ δυστυχῶν ἐγὼ
μισῶ· λογισμὸς γὰρ τοὔργον οὐ νικᾷ ποτέ.

V. 1. *γενναίως δ'* Matthiæ. V. 3. *λόγος* Porsonus: alii delent *γάρ*.

11

Stobæus 106. p. 568.

'Αλλ' εὖ φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.

12

Stobæus 110. p. 581.

Θάρσει· τάχ' ἂν γένοιτο· πολλά τοι θεοῖς
κἀκ τῶν ἀέλπτων εὔπορ' ἀνθρώποις πέλει.

13

Stobæus 113. p. 584.

Σοφώτεροι γὰρ συμφορὰς τὰς τῶν πέλας
πάντες διαιρεῖν ἢ τύχας τὰς οἴκοθεν.

14

Stobæus 8. p. 97.

'Ο φόβος, ὅταν τις σώματος μέλλῃ πέρι
λέγειν καταστὰς εἰς ἀγῶν' ἐναντίον,
τό τε στόμ' εἰς ἔκπληξιν ἀνθρώπων ἄγει
τὸν νοῦν τ' ἀπείργει μὴ λέγειν ἃ βούλεται·
τῷ μὲν γὰρ ἔνι κίνδυνος, ὁ δ' ἀθῷος μένει·
ὅμως δ' ἀγῶνα τόνδε δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν·
ψυχὴν γὰρ ἆθλα τιθεμένην ἐμὴν ὁρῶ.

V. 6. Cod. Paris. a pr. m. *ὑποδραμεῖν*, a sec. *ὑπερδραμεῖν*.

15

Stobæus 96. p. 530.

Ἀλλ' ἡμέρα τοι πολλὰ καὶ μέλαινα νὺξ
τίκτει βροτοῖς.

16

Pollux X, 117. Πανὸς καὶ φανὸς ἡ λαμπὰς, ὡς ὅταν φῇ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδης

Πόθεν δὲ πεύκης πανὸν ἐξεῦρες λαβεῖν;

17

Hesychius, Ἀμολγὸν νύκτα Εὐριπίδης Ἀλκμήνῃ ζοφερὰν καὶ σκοτεινήν.

ΑΛΟΠΗ.

Harpocratio, Ἀλόπη. Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ ἱερείας. Κερκύονος θυγάτηρ, ἐξ ἧς καὶ Ποσειδῶνος Ἱπποθόων ὁ τῆς Ἱπποθοωντίδος φυλῆς ἐπώνυμος, ὡς Ἑλλάνικός τε ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος καὶ Εὐριπίδης ἐν τῷ ὁμωνύμῳ.

1

Eustathius p. 656, 58. 1640, 60. 1681, 41. Εὔρηταί που κῦμα καὶ τὸ κύημα, ὡς δηλοῖ καὶ Εὐριπίδης ἐν Κερκύονι, οὗ τὴν θυγατέρα γέμειν ἔφη κύματος θεοσπόρου. τοῦ ἐκ Ποσειδῶνος δηλαδή. γέμουσαν est loco primo et tertio.

2

Eustathius p. 1902. in. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος τὸ Μεμνήσεσθαι οἴομαι ἔν περ ὀνείρῳ, λαβὼν ἐκεῖθεν Εὐριπίδης ἀνάπαλιν ἔφη ἐν Κερκύονι ἐπὶ φίλου ἀμελοῦς (Ποσειδῶν δὲ ἦν ἐκεῖνος) τὸ

Πλήσας δὲ νηδὺν οὐδ' ὄναρ κατ' εὐφρόνην
φίλοις ἔδειξεν αὐτόν.

Conf. p. 1607. in. ubi πλήσας δὲ νηδὺν explicat ἀντὶ τοῦ ἐγκύμονα ποιήσας.

3

Etymol. M. p. 420, 16. Εὐριπίδης Ἀλόπῃ

Οὐ μὴν σύ γ' ἡμᾶς τοὺς τεκόντας ᾐδέσω.

4

Stobæus 71. p. 432.

Γυνὴ γυναικὶ σύμμαχος πέφυκέ πως.

5

Stobæus 77. p. 455.

Ἐγὼ δ', ὃ μὲν μέγιστον, ἄρξομαι λέγειν
ἐκ τοῦδε πρῶτον· πατρὶ πείθεσθαι χρεὼν
παῖδας νομίζειν τ' αὐτὸ τοῦτ' εἶναι δίκην.

6

Ammonius p. 137. Τρόχους βαρυτόνως λέγουσι τοὺς δρόμους. ἀναγινώσκομεν γὰρ ἐν Ἀλόπῃ Εὐριπίδου

Ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον
στείχοντα θεωρὸν ἐκ τρόχων πεπαυμένον.

[V. 2. στείχονθ' ἑῷον G. Dindorfius.]

7

Stobæus 72. p. 439.

Τί δῆτα μοχθεῖν δεῖ γυναικεῖον γάμον
φρουροῦντας; αἱ γὰρ εὖ τεθραμμέναι πλέον
σφάλλουσιν οἴκους τῶν παρημελημένων.

8

Photius, Ὀδῆσαι: τὸ ὠνήσασθαι. Εὐριπίδης Ἀλόπῃ καὶ Κύκλωπι.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ.

Eratosth. Cataster. 17. Αὕτη κεῖται ἐν τοῖς ἄστροις, διὰ τὴν Ἀθηνᾶν, τῶν Περσέως ἄθλων ὑπόμνημα, διατεταμένη τὰς χεῖρας, ὡς καὶ προετέθη τῷ κήτει· ἀνθ' ὧν σωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Περσέως οὐχ εἵλετο τῷ πατρὶ συμμένειν οὐδὲ τῇ μητρὶ, ἀλλ' αὐθαίρετος εἰς τὸ Ἄργος ἀπῆλθε μετ' ἐκείνου εὐγενές τι φρονήσασα. λέγει δὲ καὶ Εὐριπίδης σαφῶς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς γεγραμμένῳ δράματι.

1

Aristoph. Thesm. 1074 sqq. (1065. Br.)

Ὦ νὺξ ἱερὰ,
ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις
ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ'
αἰθέρος ἱερᾶς
τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου.

Schol. Ὁ Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδα. τοῦ προλόγου Ἀνδρομέδας εἰσβολή.
Schol. Theocr. 2, 166. Ὅτι δὲ ἐπὶ ἅρματος ὀχεῖται ἡ νὺξ Εὐριπίδης "Ὦ νὺξ ἱερὰ—διφρεύουσα."

2

Aristoph. ib. 1079. (1070.)

Τί ποτ' Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν
μέρος ἐξέλαχον;

Schol. Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ προλόγου. "Ad primam fabulæ partem referenda etiam sunt Plutarch. Moral. p. 22 e. Τῷ θοάζειν τὸ κινεῖσθαι σημαίνουσιν, ὡς Εὐριπίδης,

Κῆτος θοάζον ἐξ Ἀτλαντικῆς ἁλός.

et p. 747 d. "Ὁ πετόμενος ἱερὸν ἀνὰ Διὸς αἰθέρα γοργοφόνος" denique versus a Zenobio V. 45. citatus

Οἴῳ μ' ὁ δαίμων θηρίῳ συνῴκισεν.

quem cum versu Theogneti comici apud Athen. III. p. 104 c. confert Casaubonus, Οἴῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν." MATTHIÆ.

3

Schol. Thesm. 1018. Πάλιν ἐξ Ἀνδρομέδας. πρὸς τὴν Ἠχὼ Ἀνδρομέδα λέγει "προσαιδοῦσσαι τὰς ἐν ἄντροις ἀπόπαυσον ἔασον ἀχοῖ με σὺν φίλαις γόου πόθον λαβεῖν." Seidlerus

Πρὸς Αἰδοῦς σε τὰν ἐν ἄντροις,
ἀπόπαυσον, ἔασον
Ἀχοῖ με σὺν φίλαις γόου πόθον λαβεῖν.

Eodem spectat scholion v. 1059. Ἐπεὶ εἰσήγαγε κακοστένακτον τὴν Ἠχὼ ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ, εἰς τοῦτο παίζει.

4

Schol. v. 1022. Παρὰ τὰ τοῦ χοροῦ ἐν Ἀνδρομέδᾳ

Ἄνοικτος ὃς τεκών σε τὴν
πολυπονωτάτην βροτῶν
μεθῆκεν Ἅιδᾳ πατρὸς ὑπερθανεῖν.

5

Schol. v. 1015. Παρὰ τὰ ἐξ Ἀνδρομέδας Εὐριπίδου "Φίλαι παρθένοι, φίλαι μοι." τὰ δὲ ἐπιφερόμενα πρὸς τὸ αὐτὸ χρήσιμον.

6

Schol. Arist. Av. 347. Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν: Ἀσκληπιάδης φησὶν ἀπὸ Ἀνδρομέδας εἶναι, ὡς καὶ τὸ "Σὰ γὰρ ταῦτα πάντα" καὶ "Ἐκεῖσε δεῦρο." Ἄλλως. Παρὰ τὸ Εὐριπίδου ἐξ Ἀνδρομέδας "Ἐκθεῖναι κήτει φορβὰν," ὡς Ἀριστοφάνης, τὰ μηδὲ διδαχθείσης τῆς τραγῳδίας παρατιθέμενος. καὶ τὸ "Σὰ γὰρ ταῦτα πάντα" καὶ "Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε" παρὰ τὰ ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν (v. 315.) φησίν. "Ad versum ἐκθεῖναι κήτει φορβὰν respicit Aristoph. Thesm. 1042. ubi schol. καὶ τοῦτο ἐξ Ἀνδρομέδας. ut omnino in toto illo cantico a v. 1015. Mnesilochus modo ex sua, modo ex Andromedæ persona loquitur: nam v. 1010. Mnesilochus, Ἀνὴρ, inquit, ἔοικεν οὐ προδώσειν, ἀλλά μοι Σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμὼν, Ὅτι δεῖ με γίγνεσθ' Ἀνδρομέδαν, ubi schol. ἀντὶ τοῦ ὡς Περσεύς. πιθανῶς, συνδεδίδακται γὰρ τῇ Ἑλένῃ. Sed in iis Aristophanea cum Euripideis ita commixta sunt, ut inter se vix dignosci queant.—Schol. ad Av. 424. Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσ' ἔτι: ἤγουν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. τοῦτο ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν φησι καὶ τὸ κεῖσε καὶ τὸ δεῦρο. ἐκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο est in Phœn. 315. nec videtur ex Andromeda citari." MATTHIÆ.

7

Schol. v. 1040. Ἀπὸ κοινοῦ λάβωμεν πέπονθα ἄνομα πάθεα. καὶ ταῦτα ἐξ Ἀνδρομέδας δεομένης τοῦ βαρβάρου. προεῖπε δὲ, γοᾶσθέ μ' ὦ γυναῖκες κ. τ. λ. v. 1036.

" Proxime sequi videntur quæ apud Aristoph. Thesm. 1109 sq. Euripides loquitur,

Περσ. Ὦ θεοὶ, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
ταχεῖ πεδίλῳ; διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
τέμνων κέλευθον πόδα τίθημ' ὑπόπτερον
Περσεὺς πρὸς Ἄργος ναυστολῶν, τὸ Γοργόνος
κάρα κομίζων.

Ad hæc schol. εἰς Περσέα ἐξ Ἀνδρομέδας τρία τὰ πρῶτα, καὶ λοιπὸν ἐπέζευξε τὰ ἑξῆς.

(1116.) Ἔα, τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ καὶ παρθένον
θεοῖς ὁμοίαν, ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;

Pergit Aristoph. v. 1118.

Ἀνδρ. Ὦ ξένε, κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν·
λῦσόν με δεσμῶν.

Schol. 1116.

Ἔα, τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ περίρρυτον
ἀφρῷ θαλάσσης, παρθένου τ' εἰκώ τινα
ἐξ αὐτομόρφων λαΐνων τυκισμάτων
σοφῆς ἄγαλμα χειρός.

V. 1, 2. affert scholiasta, v. 2, 3, 4. inde ab παρθένου Maximus in Dionys. Areop. T. II. p. 28. ed. Corder. et Pachymeres ibid. p. 30." Matthiæ.

8

Athenæus III. p. 561 b. Ἕτερος δέ τις προσέθηκε τῶν Εὐριπίδου τάδε

Σὺ δ', ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων, Ἔρως,
ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλὰ φαίνεσθαι καλὰ,
ἢ τοῖς ἐρῶσιν, ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ,
μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει.
καὶ ταῦτα μὲν δρῶν τίμιος θεοῖς ἔσει,
μὴ δρῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι φιλεῖν
ἀφαιρεθήσει χάριτας, αἷς τιμῶσί σε.

Lucianus de conscr. histor. 1. Ἅπαντες ἐς τραγῳδίαν παρεκινοῦντο καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο καὶ μέγα ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν

ἐμονῴδουν καὶ τὴν τοῦ Περσέως ῥῆσιν ἐν μέλει διεξῄεσαν, καὶ μεστὴ ἦν ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων καὶ λεπτῶν τῶν ἑβδομαίων ἐκείνων τραγῳδῶν,

Σὺ δ', ὦ θεῶν τύραννε κἀνθρώπων Ἔρως

καὶ τἄλλα. Stobæus 62. p. 399.

Σὺ δ', ὦ κάκιστε πάντων θεῶν τε κἀνθρώπων,
ἢ μὴ δίδασκε τὰ κακὰ φαίνεσθαι καλά,
ἢ τοῖς ἐρῶσιν εὐμενὴς παρίστασο.

9

Diogenes L. IV, 29. *Ἀρκεσιλάου Κράντωρ ἐρωτικῶς διατεθεὶς ἐπύθετο τὰ ἐξ Ἀνδρομέδας Εὐριπίδου προσενεγκάμενος*

Ὦ παρθέν', εἰ σώσαιμί σ', εἴσει μοι χάριν;

καὶ ὃς τὰ ἐχόμενα "Ἄγου με, ὦ ξένε, εἴτε δμωίδ' ἐθέλεις εἴτ' ἄλοχον." Suidas, Εἴσῃ: *γνώσῃ, λογίσῃ. Εὐριπίδης, εἰ σώσαιμί σε ἐξ Ἀνδρομέδας ὦ παρθένε, εἴσῃ μοι χάριν.* corruptius etiam schol. Med. 473. *παρθενεύσης ἕξει μοι χάριν* ex Eubulo comico. V. 2. Suidas v. *ἄλοχος.* Herodianus *περὶ σχημάτων* p. 58, 9. *παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ παρεισάγεται ἡ Ἀνδρομέδα λέγουσα τῷ Περσεῖ*

Ἄγου δέ μ', ὦ ξέν', εἴτε πρόσπολον θέλεις
εἴτ' ἄλοχον εἴτε δμωίδα.

10

Stobæus 110. p. 581.

Μή μοι προτείνων ἐλπίδ' ἐξάγου δάκρυ·
γένοιτο δ' ἂν πόλλ' ὧν δόκησις οὐκ ἔνι.

11

Stobæus 61. p. 388.

Ὅσοι γὰρ εἰς ἔρωτα πίπτουσιν βροτῶν,
ἐσθλῶν ὅταν τύχωσι τῶν ἐρωμένων,
οὐκ ἔστι ποίας λείπεται τόθ' ἡδονῆς.

12

Stobæus 69. p. 399.

Ἔρωτα δεινὸν ἔχομεν, ἐκ δὲ τῶν λόγων
ἑλοῦ τὰ βέλτισθ'· ὥστ' ἄπιστόν ἐστ' ἔρως,
κἂν τῷ κακίστῳ τῶν φρενῶν οἰκεῖν θέλει.

13

Stobæus ecl. phys. vol. II. p. 166. Heer. *Τὸ δαιμόνιον οὐχ ὁρᾷς ὅπῃ μοίρας διεξέρχεται, στρέφει δ' ἄλλους ἄλλως εἰς ἁμέραν.*

14

Stobæus 29. p. 199.

Εὔκλειαν ἔλαβον οὐκ ἄνευ πολλῶν πόνων.

15

Stobæus 29. p. 200.

Ἀλλ' ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων.

Citatur ab Aristot. Rhet. I. 11, 8. sine nomine auctoris. Plutarchus Moral. p. 630 e. Ὁ δ' Εὐριπίδης τοὐναντίον ὡς ἡδύ τι τὸν σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων. Latine vertit Cicero de Fin. 2, 32.

Suavis laborum est præteritorum memoria.

16

Stobæus 50. p. 357. Lucian. Necyomant. §. 2.

Νεότης μ' ἐπῆρε καὶ σθένος τοῦ νοῦ πλέον.

Lucian. pro σθένος citat θράσος.

17

Stobæus 65. p. 411.

Τῶν γὰρ πλούτων ὅδ' ἄριστος,
γενναῖον λέχος εὑρεῖν.

18

Stobæus 79. p. 469.

Ὦ τλῆμον, ὥς σοι τὰς τύχας μὲν ἀσθενεῖς
ἔδωχ' ὁ δαίμων, μέγα φρονοῦσι δ' οἱ λόγοι.

19

Stobæus III. p. 582.

Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραγότων
οὐ πώποθ' ὕβρισ', αὐτὸς ὀρρωδῶν παθεῖν.

Persei verba fuisse ex Ammonio p. 25. intelligitur.

20

Stobæus 89. p. 502.

Χρυσὸν μάλιστα βούλομαι δόμοις ἔχειν.
καὶ δοῦλος ὢν γὰρ τίμιος πλουτῶν ἀνήρ·
ἐλεύθερος δὲ χρεῖος ὢν οὐδὲν σθένει.
χρυσοῦ νόμιζε σαυτὸν οὕνεκ' εὐτυχεῖν.

21

Stobæus 96. p. 531.

Χρήμασιν γὰρ εὐτυχῶ,
ταῖς συμφοραῖσι δ', ὡς ὁρᾷς, οὐκ εὐτυχῶ.

22

Stobæus 97. p. 538.

Ἦ που τὸ μέλλον ἐκφοβεῖ καθ' ἡμέραν·
ὡς τοῦ γε πάσχειν τοὐπιὸν μεῖζον κακόν.

23

Stobæus 93. p. 561.

Ὁ μὲν ὄλβιος ἦν, τὸν δ' ἀπέκρυψεν
θεός· ἐκ κείνων τῶν ποτὲ λαμπρῶν
νεύει βίοτος, νεύει δὲ τύχα
κατὰ πνεῦμ' ἀνέμων.

24

Stobæus 103. p. 562.

Οὐκ ἔστιν ὅστις εὐτυχὴς ἔφυ βροτῶν
ὃν μὴ τὸ θεῖον ὡς τὰ πολλὰ συνθέλει.

25

Stobæus 112. p. 183.

Συνάλγησον· ὡς ὁ κάμνων
δακρύων μεταδοὺς
ἔχει κουφότητα μόχθων.

26

Stobæus 122. p. 613.

α. Τὸ ζῆν ἀφέντες τὸ κατὰ γῆν τιμῶσί σου.
β. κενόν γ'· ὅταν γὰρ ζῇ τις, εὐτυχεῖ, Κρέων.

27

Stobæus 75. p. 453.

Ἐγὼ δὲ παῖδας οὐκ ἐῶ νόθους λαβεῖν·
τῶν γνησίων γὰρ οὐδὲν ὄντες ἐνδεεῖς
νόμῳ νοσοῦσιν· ὅ σε φυλάξασθαι χρεών.

28

Stobæus 34. p. 215.

Σιγᾷς; σιωπὴ δ' ἄπορος ἑρμηνεὺς λόγων.

29

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 118. Heer.

Τήν τοι Δίκην λέγουσι παῖδ' εἶναι Διὸς
ἐγγύς τε ναίειν τῆς βροτῶν τιμωρίας.

In libris ex Eurip. Andromacha petitum esse dicitur.

30

Athenæus XI. p. 477 a. Eustathius p. 1632, 9. Macrob. Saturn. V, 21.

Πᾶς δὲ ποιμένων ἔρρει λεώς,
ὁ μὲν γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος
πόνων ἀναψυκτῆρ', ὁ δ' ἀμπέλων γάνος.

31

Tiberius §. 47. ed. Boissonade

῾Ορῶ δὲ πρὸς τῆς παρθένου θοινάματα.

32

Schol. Aristoph. Ranar. 105. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν· ἔχεις γὰρ οἰκίαν: καὶ τοῦτο παρὰ τὸ ἐν ᾿Ανδρομάχῃ (Εὐριπίδου addit Suid. v. μὴ τὸν ἐμόν.)

Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν· ἐγὼ γὰρ ἀρκέσω.

33

Schol. Arist. Lysistr. 962. Ποία ψυχή: παρὰ τὸ ἐξ ᾿Ανδρομέδας

Ποῖαι λιβάδες, ποία σειρήν.

34

Schol. Platon. p. 383. Bekk. ᾿Εκιρνῶντο ἐν αὐταῖς (ταῖς συνουσίαις) κρατῆρες τρεῖς, καὶ τὸν μὲν πρῶτον Διὸς ᾿Ολυμπίου καὶ θεῶν ᾿Ολυμπίων ἔλεγον, τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον σωτῆρος, ὡς ἐνταῦθά τε καὶ δὴ καὶ ἐν πολιτείᾳ. ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ τέλειον, ὡς Εὐριπίδης ᾿Ανδρομέδᾳ καὶ ᾿Αριστοφάνης Ταγηνισταῖς.

35

Bekk. Anecd. I. p. 339, 5. ῎Αγορος καὶ ἄγοροι. Εὐριπίδης ᾿Ανδρομέδᾳ οἱ κατ᾽ οἶκον ἀμφὶ δαῖτα καὶ τράπεζαν. Αἰθίοπας σημαίνει.

36

Ibidem p. 78, 21. Αἰσχροκερδής: Εὐριπίδης ᾿Ανδρομέδᾳ.

37

Hesychius, ᾿Αμείβεται: παραιτεῖται. Εὐριπίδης ᾿Ανδρομέδᾳ. Corrigunt περαιοῦται.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Schol. Soph Antig. extr. (ἰστέον) ὅτι διαφέρει τῆς Εὐριπίδου ᾿Αντιγόνης αὕτη, ὅτι φωραθεῖσα ἐκείνη, διὰ τὸν Αἵμονος ἔρωτα ἐξεδόθη πρὸς γάμον· ἐνταῦθα δὲ τοὐναντίον. Aristoph. gramm. argum. Antig. Soph. Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία καὶ παρ᾽ Εὐριπίδῃ ἐν ᾿Αντιγόνῃ· πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ τοῦ Αἵμονος δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ τίκτει τὸν Μαίμονα.

I

Aristoph. Ran. v. 1212.

῏Ην Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐδαίμων ἀνήρ.

ubi schol. ἐξ ᾿Αντιγόνης Εὐριπίδου. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος. Versum citant Dio Chrysost. p. 593 c. et schol. Æschyli S. c. Th. 781. Cohæret cum eo v. 1218.

εἶτ᾽ ἐγένετ᾽ αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.

2

Aristoph. Ran. v. 1438. Οὐκ ἔστι πειθοῦς κ. τ. λ., ubi schol. ἐξ Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. Cum secundo versu laudat Tzetz. ad Hesiodi Ἔργ. v. 135.

Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱρὸν ἄλλο πλὴν λόγος,
καὶ βωμὸς αὐτῆς ἐστ' ἐν ἀνθρώπου φύσει.

V. 1. affert Heracl. alleg. Hom. p. 483. ed. Gale in Opusc. mythol.

3

Stobæus 46. p. 325.

Δεῖ τοῖσι πολλοῖς τὸν τύραννον ἁνδάνειν.

4

Stobæus 41. p. 241.

Οἰκεῖος ἀνθρώποισι γίγνεσθαι φιλεῖ
πόλεμος ἐν ἀστοῖς, ἂν διχοστατῇ πόλις.

5

Stobæus 47. p. 343.

Οὔτ' εἰκὸς ἄρχειν οὔτ' ἐχρῆν εἶναι νόμον·
τύραννον εἶναι μωρία τὸ καὶ θέλειν,
ὃς τῶν ὁμοίων βούλεται κρατεῖν μόνος.

6

Stobæus 61. p. 386.

Ἀνδρὸς δ' ὁρῶντος εἰς Κύπριν νεανίου
ἀφύλακτος ἡ τήρησις· ἢν γὰρ φαῦλος ᾖ
τἄλλ', εἰς ἔρωτα πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος·
ἢν δ' αὖ προσῆται Κύπρις, ἥδιστον λαβεῖν.

7

Stobæus 62. p. 398. Plutarchus apud Stobæum ib. p. 503.

Ἤρων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς.

8

Stobæus 65. p. 411.

Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἕν γ' ἔχει τι χρηστόν· ἐν κήδει γὰρ ὢν
ἐσθλῷ δέδοικε μηδὲν ἐξαμαρτάνειν.

Primus versus tribuitur Hippothoo apud Stobæum 66. p. 421.

9

Clem. Alex. Strom. VI. p. 741. Stobæus 75. p. 452.

Ὀνόματι μεμπτὸν τὸ νόθον, ἡ φύσις δ' ἴση

10

Stobæus 85. p. 496.

Ἡ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας εἰκέναι
τὰ πολλὰ ταύτῃ γίγνεται τέκνων πέρι.

11

Stobæus 88. p. 500.

Τὸ μῶρον αὐτῷ τοῦ πατρὸς νόσημ' ἔνι·
φιλεῖ γὰρ οὕτως ἐκ κακῶν εἶναι κακούς.

12

Stobæus 91. p. 507.

Ἀνδρὸς φίλου δὲ χρυσὸς ἀμαθίας μέτα
ἄχρηστος, εἰ μὴ κἀρετὴν ἔχων τύχοι.

13

Stobæus 102. p. 558.

Ἐπ' ἄκραν ἥκομεν γραμμὴν κακῶν.

14

Stobæus 106. p. 567.

Μή νυν θέλε
λυπεῖν σεαυτὸν, εἰδὼς ὅτι
πολλάκις τὸ λυποῦν ὕστερον χαρὰν ἄγει,
καὶ τὸ κακὸν ἀγαθοῦ γίγνεται παραίτιον.

15

Stobæus 106. p. 568.

Ὅστις δὲ πρὸς τὸ πῖπτον εὐλόγως φέρει
τὸν δαίμον', οὗτος ἧσσόν ἐστ' ἀνόλβιος.

16

Stobæi Append. e cod. Flor. apud Gaisf. vol. IV. p. 28.

Ἄκουσον· οὐ γὰρ οἱ κακῶς πεπραγότες
σὺν ταῖς τύχαισι τοὺς λόγους ἀπώλεσαν.

17

Stobæus 124. p. 619.

Θάνατος γὰρ ἀνθρώποισι νεικέων τέλος
ἔχει· τί γὰρ τοῦδ' ἐστὶ μεῖζον ἐν βροτοῖς;
τίς γὰρ πετραῖον σκόπελον οὐτάζων δορὶ
ὀδύναισι δώσει; τίς δ' ἀτιμάζων νέκυς,
εἰ μηδὲν αἰσθάνοιντο τῶν παθημάτων;

18

Schol. Pindari Pyth. 3, 176. Θυώνῃ τῇ Σεμέλῃ φησί· διωνυμίᾳ γὰρ

ἐκέχρητο. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τὴν αὐτὴν Διώνην λέγουσιν, ὥσπερ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιγόνῃ

Ὦ παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεὸς,
Διόνυσε, θνητοῖς τ' οὐδαμῶς ὑπόστατος.

19

Schol. Eurip. Phœn. 1130. Ἐν τῇ Ἀντιγόνῃ "Ἐπὶ χρυσεόνωτον ἀσπίδα τὰν Καπανέως." Cf. Eustathius p. 707, 60. coll. 678, 23.

20

Stobæi Append. ed. Gaisford. vol. IV. p. 20.

Νέοι νέοισι συννοσοῦσι τἀφανῆ.

ΑΝΤΙΟΠΗ.

1

Etymol. M. p. 411, 11. (coll. Gudiano p. 230, 57.) Ζῆθος—εἴρηται—ὅτι ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐζήτει εὐμαρῶς τεκεῖν αὐτὸν, ὥς φησιν Εὐριπίδης

Τὸν μὲν κικλήσκει Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
τόκοισιν εὐμάρειαν ἡ τεκοῦσά νιν.

2

Etymol. M. p. 92, 4. Λέγει Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ἐτυμολόγος (ἐτυμολογῶν Valcken.) τὸ Ἀμφίων, ὅτι Ἀμφίων ἐκλήθη παρὰ τὴν ἄμφοδον, ἤγουν παρὰ τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν γεννηθῆναι.

3

Stephan. Byz. v. Ὑρία. χώρα πλησίον Αὐλίδος,—Ἡσίοδος δὲ ἐν Ὑρίᾳ τὴν Ἀντιόπην φησὶ γενέσθαι, Εὐριπίδης δ' ἐν Ὑσίᾳ. Harpocration, Ὑσίαι,—τῆς Βοιωτίας πόλις, ἧς μνημονεύει Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ.

4

Eustathius p. 1799, 54. Δῆλον δ' ὅτι κύειν καὶ τὸ ἔγκυον εἶναι δηλοῖ, ὃ διαφέρει τοῦ τίκτειν καθότι αὐτὸ ἀπαλλάττει τοῦ κύειν. καὶ φέρεται εἰς τοῦτο χρῆσις ἐξ Ἀντιόπης τὸ "Κύουσα τίκτον" ἤγουν κατὰ γαστρὸς φέρουσα εἶτα ἔτεκον. Ammonius p. 86. Κύειν μὲν τὸ ἔγκυον εἶναι, τίκτειν δὲ τὸ ἀπαλλάττεσθαι τοῦ κύειν. Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ "Κύουσα τίκτω" εἶπεν "ἡνίκ' ἠγόμην πάλιν." unde Valcken. effinxit

Κύουσα, τίκτω θ' ἡνίκ' ἠγόμην πάλιν.

5

Cedrenus p. 22 e. Ὁ μὲν Εὐριπίδης τὸν Δία φησὶν εἰς σάτυρον μεταβληθέντα τὴν Ἀντιόπην φθεῖραι.

6

Clemens Alex. Strom. V. p. 716, 1. Οὔκουν ἔτι κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν περὶ τοῦ θεοῦ ὑποληπτέον

Οὐδὲ γὰρ λάθρα δοκῶ

φωτὸς κακούργου σχῆματ᾽ ἐκμιμούμενον
σοὶ τήνδ᾽ ἐς εὐνὴν, ὥσπερ ἄνθρωπον, μολεῖν.

Ἀμφίων λέγει τῇ Ἀντιόπῃ. Hinc sumpsit Euseb. P. E. p. 679 d. ed. Viger. in quibus pro τήνδ᾽ scribendum esse Ζῆν᾽ monuit Valck. Diatr. p. 63.

7

Stobæus 97. p. 538.

Φρονῶ δ᾽ ἃ πάσχω· καὶ τόδ᾽ οὐ σμικρὸν κακόν·
τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει τινὰ
νοσοῦντα· κέρδος δ᾽ ἐν κακοῖς ἀγνωσία.

V. 1. est apud Erotianum p. 210. ed Franz. ubi legitur μικρόν.

8

Stobæus 72. p. 439.

Οὐ σωφρονίζειν ἔμαθον, αἰδεῖσθαι δὲ χρὴ,
γύναι, τὸ λίαν καὶ φυλάσσεσθαι φθόνον.

9

Schol. Il. λ, 774. Χόρτοι δὲ οἱ τριγχοὶ (s. τροχαλοὶ) ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ

Οἰνόῃ
σύγχορτα ναίω πεδία ταῖς τ᾽ Ἐλευθεραῖς.

καὶ ἐν Ἀνδρομάχῃ (v. 17.) ὁμοίως. Citat Strabo VIII. p. 577 a.

10

Stobæus 60. p. 383.

Οὐ χρή ποτ᾽ ἄνδρα δοῦλον ὄντ᾽ ἐλευθέρας
γνώμας διώκειν, οὐδ᾽ ἐς ἀργίαν βλέπειν.

In cod. Paris. A. ex Antigona citatur.

11

Stobæus ibidem.

Τὸ δοῦλον οὐχ ὁρᾷς ὅσον κακόν;

12

Stobæus ibidem p. 384. extr.

Φεῦ φεῦ, τὸ δοῦλον ὡς ἁπανταχῇ γένος
πρὸς τὴν ἐλάσσω μοῖραν ὥρισεν θεός.

13

Clemens Alex. Strom. I. p. 418. Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ φησὶν

Ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
κομῶντα κισσῷ στῦλον Εὐίου θεοῦ.

14

Longin. s. XL. Ἐπὶ δὲ τῆς συρομένης ὑπὸ τοῦ ταύρου Δίρκης (Εὐριπίδης)

Εἰ δέ που τύχοι
πέριξ ἑλίξας, εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν
γυναῖκα, πέτραν, δρῦν, μεταλλάσσων ἀεί.

15

Stobæus ecl. phys. vol. 1. p. 118. Heer.

Δίκα τοι δίκα χρόνιος· ἀλλ' ὅμως
ὑποπεσοῦσ' ἔλαθεν, ὅταν ἔχῃ
τιν' ἀσεβῆ βροτῶν.

16

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 122. Heer.

Τήν τοι Δίκην λέγουσι παῖδ' εἶναι Χρόνου,
δείκνυσι δ' ἡμῶν ὅστις ἔστ' ἢ μὴ κακός.

17

Stobæus 68. p. 426.

Πᾶσι δ' ἀγγέλλω βροτοῖς,
ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν εὐγενῆ σπείρειν τέκνα.

18

Stobæus ibidem p. 425.

Κῆδος καθ' αὑτὸν τὸν σοφὸν κτᾶσθαι χρεών.

19

Stobæus 70. p. 430.

Εἰ νοῦς ἔνεστιν· εἰ δὲ μὴ, τί δεῖ καλῆς
γυναικὸς, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι;

20

Plato Gorg. p. 484 e. Συμβαίνει γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου, λαμπρός τ' ἐστὶν ἕκαστος ἐν τούτῳ

Κἀπὶ τοῦτ' ἐπείγεται,
νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,
ἵν' αὐτὸς αὑτοῦ τυγχάνῃ βέλτιστος ὤν.

ubi schol. τὰ ἰαμβεῖα ταῦτ' ἐστὶν ἐξ Ἀντιόπης τοῦ δράματος Εὐριπίδου ἐκ τῆς Ζήθου ῥήσεως πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἀμφίονα. V. 3. κράτιστος Plato Alcib. II. p. 146 a. Plutarch. Moral. p. 514 a. 630 b.

21, 22

Plato ibidem p. 485 e. Κινδυνεύω οὖν πεπονθέναι ὅπερ ὁ Ζῆθος πρὸς τὸν Ἀμφίονα ὁ Εὐριπίδου, οὗπερ ἐμνήσθην. καὶ γὰρ ἐμοὶ τοιαῦτ' ἄττα ἐπέρ-

χεται πρὸς σὲ λέγειν, οἵαπερ ἐκεῖνος πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ὅτι ἀμελεῖς, ὦ Σώκρατες, ὧν δεῖ σε ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φύσιν ψυχῆς ὧδε γενναίαν μειρακιώδει τινὶ διαπρέπεις μορφώματι, καὶ οὔτ' ἂν δίκης βουλαῖσι προθεῖο ἂν ὀρθῶς λόγον, οὔτ' εἰκὸς καὶ πιθανὸν ἂν λάβοις, οὔθ' ὑπὲρ ἄλλων νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιο. ubi Olympiodorus, ὁρᾷς πῶς, Εὐριπίδου γυναικώδει εἰρηκότος, αὐτὸς μειρακιώδει εἶπε. Philostr. vit. Apollon. IV, 21. p. 160. οἱ (ἔφηβοι)—νῦν ἴσως ὀμοῦνται—κόρυν μὲν οὐδεμίαν φέρειν, γυναικομίμῳ δὲ μορφώματι κατὰ τὸν Εὐριπίδην. Ad seqq. Olympiod. Εὐριπίδης εἶπεν· καὶ οὐκ ἂν ἀσπίδος κύτει προσομιλήσῃς. οὗτος δέ φησι, δίκαις σχολάζει, ὦ Σώκρατες.

23

Stobæus 30. p. 209.

Ἀνὴρ γὰρ ὅστις, εὖ βίον κεκτημένος,
τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελίᾳ παρεὶς ἐᾷ,
μολπαῖσι δ' ἡσθεὶς τοῦτ' ἀεὶ θηρεύεται,
ἀργὸς μὲν οἴκοις καὶ πόλει γενήσεται,
φίλοισι δ' οὐδείς· ἡ φύσις γὰρ οἴχεται,
ὅταν γλυκείας ἡδονῆς ἥσσων τις ᾖ.

V. 3—6. affert Sextus Empir. p. 363.

24

Pergit Plato p. 486 b. Καίτοι πῶς σοφὸν τοῦτ' ἐστὶν, ὦ Σώκρατες, εἴ τις εὐφυᾶ λαβοῦσα τέχνη φῶτα ἔθηκε χείρονα, μήτε αὐτὸν αὑτῷ δυνάμενον βοηθεῖν μήτ' ἐκσῶσαι κ. τ. λ.

25

Plato ibidem c. ἀλλ', ὦγαθὲ, ἐμοὶ πείθου, παῦσαι δ' ἐλέγχων, πραγμάτων δ' εὐμουσίαν ἄσκει, καὶ ἄσκει ὁπόθεν δόξεις φρονεῖν, ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ' ἀφεὶς εἴτε ληρήματα χρὴ φάναι εἶναι εἴτε φλυαρίας,

ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

His interserit Stobæus 54. p. 369.

τοιαῦτ' ἄειδε, καὶ δόξεις φρονεῖν
σκάπτων, ἀρῶν γῆν, ποιμνίων ἐπιστατῶν,
ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ' ἀφεὶς σοφίσματα.

Olympiodorus, ἐκεῖνος εἶπε τῷ Ἀμφίονι, ὅτι πολέμων δὲ εὐμουσίαν ἄσκει, οὗτος δέ φησι πραγμάτων.

26

Olympiodorus et scholiasta Platonis p. 115. Ζῆθός φησι τῷ Ἀμφίονι, μουσικῷ ὄντι, Ῥῖψον τὴν λύραν, κέχρησο δὲ ὅπλοις (Olymp. καὶ κέχρησο ὅ.).

27

Dio Chrysost. or. 73. p. 635 c. Ὡς ἐκεῖνος (Zethus) ἐνουθέτει τὸν

ἀδελφὸν, οὐκ ἀξιῶν φιλοσοφεῖν αὐτὸν οὐδὲ περὶ μουσικὴν διατρίβειν, ἐάσαντα τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν· ἔφη δὲ αὐτὸν ἄτοπόν τινα καὶ ἀσύμφορον μοῦσαν εἰσάγειν, ὥσπερ ἂν τυχὸν εἴποι τις καὶ σὲ τοιαύτην προειρῆσθαι πρᾶξιν, οὐκ ἀργὸν οὐδὲ φίλοινον οὐδαμῶς, χρημάτων μέντοι τῶν αὐτοῦ ἀτημελῆ ἴσως. καὶ νὴ Δία λέγοι ἂν καὶ τόδε τὸ ἔπος

Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

Sextus Empir. adv. Math. VI, 27. p. 362. λέγομεν τοὐναντίον αὐτὴν ἀσύμφορον εἶναι καὶ ἀργὴν, φίλοινον, χρημάτων ἀτημελῆ. "Inde Porson. ad Eurip. Med. 139. VII.

Μοῦσάν τιν' ἄτοπον εἰσάγεις, ἀσύμφορον,
ἀργὸν, φίλοινον, χρημάτων ἀτημελῆ.

Prioris locum fortasse tenebat versus citatus a Porsono ex Athenæo XIV. p. 616 c. Plutarch. Moral. p. 634 f.

Κακῶν κατάρχεις τήνδε Μοῦσαν εἰσάγων,

apud illos irrisionis causa ita deflexus τήνδ' ἐμοῦσαν εἰσάγων." MATTHIÆ.

28

Stobæi Append. apud Gaisford. vol. IV. p. 11.

Ὃς δ' εὐγλωσσίᾳ
νικᾷ, σοφὸς μὲν, ἀλλὰ γὰρ τὰ πράγματα
κρεῖσσον νομίζω τῶν λόγων ἀεί ποτε.

29

Stobæus 80. p. 472.

Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
ἀγῶνα θεῖτ' ἂν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

30

Stobæus 3. p. 36.

Τὸ δ' ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος
κακῶς ἐμέμφθης· καὶ γὰρ εἰ φρονεῖν ἔχω,
κρεῖσσον τόδ' ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος.

31

Stobæus 52. p. 359.

Γνώμῃ γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
εὖ δ' οἶκος, εἴς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα,
σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία μεῖζον κακόν.

V. 3. 4. Sext. Empir. adv. Math. I, 279. p. 277. Galen. Protrept. I, p. 35. ed. Kühn. Plutarch. Moral. p. 790 a. Eustath. p. 182, 42. schol. Il. β, 372. et vetus inscriptio commemorata Villoison. Anecd. Gr. II. p. 144. V. 4. Pro πλέον Sext. Empir. 1. c. et schol. Ven. habent πλεῖστον, Galenus σὺν ὅπλοις δ' ἀμαθία χεῖρον ἢ κακόν.

32

Stobæus 16. p. 153.

Εἰ δ' εὐτυχῶν τις καὶ βίον κεκτημένος
μηδὲν δόμοισι τῶν καλῶν πειράσεται,
ἐγὼ μὲν οὔποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ,
φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

33

Stobæus 6. p. 79.

Καὶ μὴν ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
ἀσκοῦσι βίοτον, ἢν σφαλῶσι χρημάτων,
κακοὶ πολῖται· δεῖ γὰρ ἄνδρ' εἰθισμένον
ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς ἐν ταὐτῷ μένειν.

34

Stobæus 3. p. 38.

Ἐγὼ μὲν οὖν ᾄδοιμι καὶ λέγοιμί τι
σοφὸν, ταράσσων μηδὲν ὧν πόλις νοσεῖ.

35

Stobæus 56. p. 374.

Ὅστις δὲ πράσσει πολλὰ, μὴ πράσσειν παρὸν,
μῶρος, παρὸν ζῆν ἡδέως ἀπράγμονα.

36

Stobæus 46. p. 325.

Ὁ δ' ἥσυχος φίλοισί τ' ἀσφαλὴς φίλος
πόλει τ' ἄριστος. μὴ τὰ κινδυνεύματα
αἰνεῖτ'· ἐγὼ γὰρ οὔτε ναυτίλον φιλῶ
τολμῶντα λίαν οὔτε προστάτην χθονός.

37

Philostr. Vit. Soph. II. 27, 4. p. 618. Μελέτης δὲ ὁ Ἱππόδρομος οὔτε ἐν ἀγρῷ διαιτώμενος ἠμέλει οὔτε ὁδοιπορῶν, οὔτε ἐν Θετταλίᾳ, ἀλλὰ καὶ κρεῖττον ὄλβου κτῆμα ἐκάλει αὐτὴν ἐκ τῶν Εὐριπίδου τε ὕμνων καὶ Ἀμφίονος.

38

Stobæus 1. p. 1.

Τρεῖς εἰσιν ἀρεταὶ, τὰς χρεών σ' ἀσκεῖν, τέκνον,
θεούς τε τιμᾶν, τούς τε φύσαντας γονεῖς,
νόμους τε κοινοὺς Ἑλλάδος. καὶ ταῦτα δρῶν
κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί.

39

Stobæus 30. p. 210.

Πολλοὶ δὲ θνητῶν τοῦτο πάσχουσιν κακόν·
γνώμῃ φρονοῦντες οὐ θέλουσ' ὑπηρετεῖν
ψυχῇ, τὰ πολλὰ πρὸς φίλων νικώμενοι.

40

Stobæus 36. p. 217.

Κόσμος δὲ σιγῆς στέφανος ἀνδρὸς οὐ κακοῦ·
τὸ δ' ἐκλαλοῦν τοῦθ' ἡδονῆς μὲν ἅπτεται,
κακὸν δ' ὁμίλημ', ἀσθενὲς δὲ καὶ πόλει.

41

Stobæus 96. p. 531.

Φεῦ φεῦ, βρότειαι πημάτων ὅσαι τύχαι
ὅσαι τε μορφαί· τέρμα δ' οὐκ εἴποι τις ἄν.

Clem. Alex. Strom. III. p. 435 c. βροτείων.

42

Stobæus ibidem

Πόλλ' ἐστὶν ἀνθρώποισιν, ὦ ξένοι, κακά.

43

Stobæus ibidem p. 409. Grot.

Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο τῶν πολλῶν βροτῶν·
δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.

44

Stobæus 103. p. 560.

Τοιόσδε θνητῶν τῶν ταλαιπώρων βίος·
οὔτ' εὐτυχεῖ τὸ πάμπαν οὔτε δυστυχεῖ,
εὐδαιμονεῖ τε καὖθις οὐκ εὐδαιμονεῖ.
τί δῆτ' ἐν ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες
οὐ ζῶμεν ὡς ἥδιστα, μὴ λυπούμενοι;

V. 4. Clem. Alex. Strom. VI. p. 623. Sylb. citat τί δή ποτ' ὄλβῳ.

45

Stobæus 61. p. 386.

Κόρος δὲ πάντων· καὶ γὰρ ἐκ καλλιόνων
λέκτροις ἐν αἰσχροῖς εἶδον ἐκπεπληγμένους·
δαιτὸς δὲ πληρωθείς τις ἄσμενος πάλιν
φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθη στόμα.

V. 4. Athen. X. p. 421 f. ubi est ἥσθην.

46

Photius, Εὔκρας: εὔκρατος. Εὐριπίδης

Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ γένοιτ' ἂν ἡδέως.

ἐν Ἀντιόπῃ. Schol. Plat. p. 211. Ruhnk. Εὔκρας, εὔκρατος, ἢ εὐκέφαλος, ὡς Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ.

47

Hesychius, Εὐθυδήμονα: ἁπλοῦν δημότην. Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ.

48

Bekk. Anecd. p. 109, 17. et Photius, Νόσον ἔχειν: ἀντὶ τοῦ φαῦλον ἔθος ἔχειν. Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ.

ΑΡΧΕΛΑΟΣ.

1

Aristophanes Ran. 1237.

Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
σὺν παισὶ πεντήκοντα ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών.

ubi schol. Ἀρχελάου αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρχή.

2

Anonym. de Nili increm. post Athenæi librum II. p. 164. ed. Dindorf. post Herodot. Wessel. p. 788. Strabo V. p. 339 a. VIII. p. 570 c.

Δαναὸς, ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ,
Νεῖλον λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ,
ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιὼν,
τεθριππεύοντος ἡλίου κατὰ χθόνα,
ἐλθὼν ἐς Ἄργος ᾤκισ' Ἰνάχου πόλιν,
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τὸ πρὶν
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

Ex Anonymo sunt v. 1—5. e Strabone 1. 6. 7. 8. Primus versus est apud Plutarch. Moral. p. 497 b. 837 e. V. 2. 3. 4. citat Diod. Sic. I, 38. V. 2. Tiberius de figur. p. 70. habet εὐκταίης ὕδωρ. V. 3. Pro ῥοὰς Anon. habet θέρει. V. 4. Stephan. Byz. v. Αἰθίοψ.

3

Dionys. Hal. de compos. verb. 25. p. 394. Schæf. Τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ λαμβανόμενον κῶλον ἐξ ἀναπαίστων σύγκειται ῥυθμῶν, καὶ προάγει μέχρι ποδῶν ὀκτὼ, τὸ αὐτὸ σχῆμα διασῶζον—ὅμοιον τῷ παρ' Εὐριπίδῃ

Βασιλεῦ χώρας τῆς πολυβώλου,
κισσεῦ, πεδίον πυρὶ μαρμαίρει.

4

Stobæus 94. p. 517.

Οὐ γὰρ ὑπερθεῖν κύματος ἄκραν
δυνάμεσθ'· ἔτι γὰρ θάλλει πενία,
κακὸν ἔχθιστον, φεύγει δ' ὄλβος.

5

Stobæus 86. p. 497. (Plutarch. vol. V. p. 965. ed. Wyttenb.)

Ἡμῶν τί δῆτα τυγχάνεις χρείαν ἔχων;
πατέρων γὰρ ἐσθλῶν ἐλπίδας δίδως γεγώς.
Πένης γὰρ οὐκ ἐκεῖν' ἀπώλεσεν,
τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον.

6

Stobæus ibidem p. 498.

Ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἀρετὴ τῶν εὐγενῶν
ἐν ἔλαβε κρείσσων τ' ἐστὶ πλουσίου γάμου.

7

Stobæus 8. p. 97.

Ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν ἡ κακή τ' ἀνανδρία
οὔτ' οἶκον οὔτε πόλιν ἀνορθώσειεν ἄν.

8

Stobæus 49. p. 354.

Νεανίαν γὰρ ἄνδρα χρὴ τολμᾶν ἀεί·
οὐδεὶς γὰρ ὢν ῥᾴθυμος εὐκλεὴς ἀνὴρ,
ἀλλ' οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐδοξίαν.

9

Stobæus 49. p. 355.

Ἐμὲ δ' ἄρ' οὐ
μοχθεῖν δίκαιον; τίς δ' ἄμοχθος εὐκλεής;
τίς τῶν μεγίστων δειλὸς ὢν ὠρέξατο;

10

Stobæus 29. p. 199.

Οὐκ ἔστιν ὅστις ἡδέως ζητῶν βιοῦν
εὔκλειαν εἰσεκτήσατ', ἀλλὰ χρὴ πονεῖν.

11

Stobæus ibidem p. 198.

Σοὶ δ' εἶπον, ὦ παῖ, τὰς τύχας ἐκ τῶν πόνων
θηρᾶν· ὁρᾷ γὰρ σὸν πατέρα τιμώμενον.

12

Stobæus 29. p. 200.

Σὺν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.

13

Stobæus 52. p. 360.

Ὀλίγον ἄλκιμον δόρυ
κρεῖσσον στρατηγοῦ μυρίου στρατεύματος.

14

Stobæus 49. p. 355.

Ὀλίγοι γὰρ ἐσθλοὶ κρείσσονες πολλῶν κακῶν.

15

Stobæus 52. p. 360. 86. p. 497.

Ἔχει δὲ καὶ τοῦτ' οὐχὶ μικρὸν, εὐγενὴς
ἀνὴρ στρατηγῶν εὐκλεᾶ τ' ἔχων φάτιν.

Loco altero pro ἔχει est φέρει.

16

Schol. Eurip. Phœn. 1159.

Ἐγὼ δὲ τὸν σὸν κρᾶτ' ἀναστέψαι θέλω.

17

Stobæus 89. p. 502.

Τί δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς ὄλβιος γεγώς;

18

Stobæus ibidem.

Μὴ πλούσιον θῇς· ἐνδεέστερος γὰρ ὢν
ταπεινὸς ἔσται. κεῖνο δ' ἰσχύει μέγα,
πλοῦτος, λαβών τε τοῦτον εὐγενὴς ἀνήρ.

19

Stobæus ibidem.

Οὐκ ἔστι πενίας ἱρὸν, αἰσχίστης θεοῦ.
Μισῶ γὰρ ὄντως οἵτινες φρονοῦσι μὲν,
φρονοῦσι δ' οὐδενός γε χρημάτων ὕπερ.

20

Stobæus 50. p. 357.

Νεανίας τε καὶ πένης σοφός θ' ἅμα·
ταῦτ' εἰς ἓν ἐλθόντ' ἄξι' ἐνθυμήσεως.

21

Stobæus 60. p. 387.

Κρεῖσσον γὰρ οὔτε δοῦλον οὔτ' ἐλεύθερον
τρέφειν ἐν οἴκοις ἀσφαλὲς τοῖς σώφροσι.

22

Stobæus 20. p. 171.

Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.
Πόλλ' ἐστὶν ὀργῆς ἐξ ἀπαιδεύτου κακά.

23

Stobæus 20. p. 172.

Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακὸν
εἰς ταυτὸν ἐλθὸν τοῦ λίαν παρείλετο.

24

Plutarchus Moral. p. 20 d.

α. Πόλλ', ὦ τέκνον, σφάλλουσιν ἀνθρώπους θεοί.

β. τὸ ῥᾷστον εἶπας, αἰτιάσασθαι θεούς.

" Priorem versum citat ex Euripidis Archelao Justin Mart. de monarch. p. 108 c. alterum Euripidis nomine memorat Plutarch. p. 1049 e." WYTTENB.

25

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 124.

Τὰ γὰρ οὐκ ὀρθῶς πρασσόμεν' ὀρθῶς
τοῖς πράσσουσιν κακὸν ἦλθεν.

26

Stobæus 103. p. 562.

Πάλαι σκοποῦμαι τὰς τύχας τὰς τῶν βροτῶν,
ὡς εὖ μεταλλάσσουσιν· ὃς γὰρ ἂν σφαλῇ,
εἰς ὀρθὸν ἔστη χὡ πρὶν εὐτυχῶν πίτνει.

27

Stobæus 121. p. 613.

Ἔστιν καὶ παρὰ δάκρυσι κείμενον
ἡδὺ βροτοῖς, ὅταν
ἄνδρα φίλον στενάχῃ τις ἐν οἴκτῳ.

28

Stobæus 7. p. 86.

Ἓν δέ σοι μόνον προφωνῶ, μὴ 'πὶ δουλείαν ποτὲ
ζῶν ἑκὼν ἔλθῃς, παρόν σοι κατθανεῖν ἐλευθέρως.

29

Stobæus 34. p. 215.

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος, μὴ λέγ' εὖ· τὸ γὰρ λέγειν
εὖ δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τινα βλάβην.

30

Stobæus 45. p. 322.

Τυραννίδ', ἣ θεῶν δευτέρα νομίζεται·
τὸ μὴ θανεῖν γὰρ οὐκ ἔχει, τὰ δ' ἄλλ' ἔχει.

31

Stobæus 60. p. 383.

Ἔσωσα δούλην οὖσαν· οἱ γὰρ ἥσσονες
τοῖς κρείσσοσιν φιλοῦσι δουλεύειν βροτῶν.

32

Stobæus 77. p. 455.

Πατρὸς δ' ἀνάγκη παισὶ πείθεσθαι λόγῳ.

33

Stobæus 91. p. 507.

Πλουτεῖς; ὁ πλοῦτος δ' ἀμαθία δειλόν θ' ἅμα.

34

Schol. Pind. Pyth. II, 54. Πειρατὰς τοὺς κατὰ πέλαγος λῃστὰς λέγομεν, κυρίως δὲ τοὺς ἐν ὁδῷ κακουργοῦντας, παρ' ὃ δὴ καὶ ὁδουροὺς αὐτοὺς λέγουσιν. Εὐριπίδης ἐν Ἀρχελάῳ

Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας.

35

Stobæus 29. p. 198.

Τὸ συνεχὲς ἔργου παντὸς εὑρίσκει τέλος.

36

Stobæus 20. p. 171.

Πολλοὺς δ' ὁ θυμὸς ὁ μέγας ὤλεσεν βροτῶν
ἥ τ' ἀξυνεσία, δύο κακὼ τῷ χρωμένῳ.

ΑΥΓΗ.

Schol. Aristoph. Ran. 1112. quum Æschylus de Euripide dixisset, οὐ προαγωγοὺς κατέδειξ' οὗτος καὶ τικτούσας ἐν τοῖς ἱεροῖς, annotat, ἔγραψε γὰρ τὴν Αὔγην ὠδίνουσαν ἐν τῷ ἱερῷ. Strabo XIII. p. 915 b. Εὐριπίδης δ' ὑπὸ Ἀλέου φησὶ τοῦ τῆς Αὔγης πατρὸς εἰς λάρνακα τὴν Αὔγην κατατεθεῖσαν ἅμα τῷ παιδὶ Τηλέφῳ καταποντωθῆναι, Ἀθηνᾶς δὲ προνοίᾳ τὴν λάρνακα περαιωθεῖσαν ἐκπεσεῖν εἰς τὸ στόμα τοῦ Καΐκου· τὸν δὲ Τεύθραντα ἀναλαβόντα τὰ σώματα, τῇ μὲν ὡς γαμετῇ χρήσασθαι, τῷ δὲ ὡς ἑαυτοῦ παιδί.

1

Stobæus 18. p. 164.

Νῦν δ' οἶνος ἐξέστησέ μ'· ὁμολογῶ δέ σε
ἀδικεῖν· τὸ δ' ἀδίκημ' ἐγένετ' οὐχ ἑκούσιον.

2

Clem. Alex. Strom. VII. p. 712. ed. Sylb. Εὖ δὲ καὶ ἡ Αὔγη δικαιολογουμένη πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἐπὶ τῷ χαλεπαίνειν αὐτῇ τετοκυίᾳ ἐν τῷ ἱερῷ λέγει

Σκῦλα μὲν βροτοφθόρα
χαίρεις ὁρῶσα καὶ νεκρῶν ἐρείπια,
κοὐ μιαρά σοι ταῦτ' ἔστιν, εἰ δ' ἐγὼ 'τεκον,
δεινὸν τόδ' ἡγεῖ.

Huc Valcken. refert glossam Hesychii, Ἀπενήσω: ἀπέβαλες. Εὐριπίδης Αὔγῃ.

3

Stobæus 61. p. 387.

Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν
καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον,
ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν
οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

V. 1. 3. 4. Athenæus XIII. p. 600 d. ubi Ὅστις Ἔρωτα μὴ μόνον κρίνει θεόν.

4

Stobæus 71. p. 433.

Γυναῖκές ἐσμεν· τὰ μὲν ὄκνῳ νικώμεθα,
τὰ δ' οὐκ ἂν ἡμῶν θράσος ὑπερβάλλοιτό τις.

5

Stobæus 22. p. 187.

Ποῖ; πῶς δὲ λήσει; τίς δὲ νῷν πιστὸς φίλος;
ζητῶμεν· ἡ δόκησις ἀνθρώποις κακὸν,
καὶ τοὐπιχειρεῖν ἐξαμαρτάνειν φιλεῖ.

6

Stobæus 76. p. 453.

Τίς δ' οὐχὶ χαίρει νηπίοις ἀθύρμασιν;

7

Stobæus 37. p. 220.

Τὸ γὰρ ἐπιεικὲς ὠφελεῖ τὰς συμφοράς.

8

Stobæus 44. p. 307.

Οὐ τῶν κακούργων οἶκτος, ἀλλὰ τῆς δίκης.

9

Stobæus 93. p. 561.

Πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν, οὐχ ἡμῖν μόνον,
ἢ καὶ παραυτίκ', ἢ χρόνῳ δαίμων βίον
ἔσφηλε, κοὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ.

10

Stobæus 47. v. 343. Philo Jud. p. 607.

Κακῶς δ' ὄλοιντο πάντες, οἳ τυραννίδι
χαίρουσιν ὀλίγῃ τ' ἐν πόλει μοναρχίᾳ·
τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον,
κἂν σμίκρ' ἔχῃ τις, μεγάλ' ἔχειν νομίζεται.

V. 3. 4. citantur a Philone Jud. p. 886 c. ed. Hoeschel.

11

Apollonius Dysc. in Bekk. Anecd. p. 514, 10. Καὶ ἐν Αὔγῃ

Καὶ βουθυτεῖν γὰρ ἠξίους ἐμὴν χάριν.

12

Hesychius, Διέφθειρε: διῆγεν. Εὐριπίδης Αὔγῃ. διέφερε Kusterus.

13

Hesychius, Κέρας ὄρθιον: ἡ νευρά. Εὐριπίδης ἐν Αὔγῃ.

14

Bekk. Anecd. p. 116, 2. Φιλοτραφής: ὃν ἡ συνήθεια φιλότροφον λέγει. Εὐριπίδης Αὔγῃ.

ΑΥΤΟΛΥΚΟΣ.

1

Athenæus X. p. 413 c. (Galen. II. p. 10. Chart.) Εὐριπίδης ἐν τῷ πρώτῳ Αὐτολύκῳ λέγει

Κακῶν γὰρ ὄντων μυρίων καθ' Ἑλλάδα,
οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους·
οἳ πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε μανθάνουσιν εὖ
οὔτ' ἂν δύναιντο· πῶς γὰρ, ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
γνάθου τε δοῦλος νηδύος θ' ἡσσημένος,
κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός;
οὐδ' αὖ πένεσθαι κἀξυπηρετεῖν τύχαις
οἷοί τ'· ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ,
σκληρῶς μεταλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα.
λαμπροὶ δ' ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα
φοιτῶσ'· ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν,
τρίβωνες ἐκβαλόντες οἴχονται κρόκας.
ἐμεμψάμην δὲ καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον,
οἳ τῶνδ' ἕκατι σύλλογον ποιούμενοι
τιμῶσ' ἀχρείους ἡδονὰς δαιτὸς χάριν.
τίς γὰρ παλαίσας εὖ, τίς ὠκύπους ἀνὴρ,
ἢ δίσκον ἄρας, ἢ γνάθον παίσας καλῶς,
πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών;
πότερα μαχοῦνται πολεμίοισιν ἐν χεροῖν
δίσκους ἔχοντες, ἢ δι' ἀσπίδων ποσὶ
θείνοντες ἐκβαλοῦσι πολεμίους πάτρας;
οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας
στάς. ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε κἀγαθοὺς

φύλλοις στέφεσθαι, χὤστις ἡγεῖται πόλει
κάλλιστα, σώφρων καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,
ὅστις γε μύθοις ἔργ' ἀπαλλάσσει κακὰ,
μάχας τ' ἀφαιρῶν καὶ στάσεις· τοιαῦτα γὰρ
πόλει τε πάσῃ πᾶσί θ' Ἕλλησιν καλά.

V. 1. 2. Eustathius p. 1299, 20. V. 7. Athenæus *καὶ ξυνηρετμεῖν*. V. 12. *τρίβωνας ἐκλείποντες* Diogenes Laert. I, 56. V. 22. Plutarchus Moral. p. 581 f. 803 b.

2

Pollux X, 111. *Εὐριπίδης μὲν εἴρηκεν ἐν Αὐτολύκῳ σατυρικῷ τοὺς ὄνους τοὺς λαρκαγωγοὺς οἴσειν ἐξ ὄρους ξύλα.*

3

Pollux X, 178. *Καὶ Εὐριπίδου ἐν Αὐτολύκῳ εἰπόντος "Σχοινίνας γὰρ ἵπποισι φλοΐνας ἡνίας πλέκει."*

ΒΕΛΛΕΡΟΦΩΝ.

De argumento fabulæ schol. Aristoph. Acharn. 425. Pac. 135. 146. Ran. 870.

1

Plutarchus Moral. p. 529 e. *Οὐδὲ δεῖ τοῖς ἐπαίνοις κηλούμενον ἥδεσθαι —μηδ' ὥσπερ ὁ Εὐριπίδου Πήγασος*

Ἔπτησσ' ὑπείκων μᾶλλον ἢ θέλοι

τῷ Βελλεροφόντῃ, τοῖς δεομένοις ἑαυτὸν ἐκδιδόναι καὶ συνεκταπεινοῦν. Idem p. 807 e. *Ἀγησίλαος περὶ τὰς τῶν φίλων σπουδὰς αὐτὸς αὑτοῦ γινόμενος ἀσθενέστατος καὶ ταπεινότατος, ὥσπερ ὁ Εὐριπίδου Πήγασος*

Ἔπτηξ' ὑπείκων μᾶλλον ἢ μᾶλλον θέλοι.

καὶ ταῖς ἀτυχίαις προθυμότερον βοηθῶν τοῦ δέοντος ἐδόκει συνεξομοιοῦσθαι ταῖς ἀδικίαις.

2

Schol. Eurip. Orest. (872.) 859-861. *Χῶμα, οὗ συμβαίνει τοὺς Ἀργείους δικάζειν. τάχα δ' ἂν τούτου καὶ ἐν Βελλεροφόντῃ μνημονεύοι εἰπὼν*

καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναϊδῶν ἑδρασμάτων.

ἑδράσματα Hermannus.

3

Stobæus 10. p. 127.

Ὡς ἔμφυτος μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις κάκη·

ὅστις δὲ πλεῖστον μισθὸν εἰς χεῖρας λαβὼν
κακὸς γένηται, τῷδε συγγνώμη μὲν οὔ,
πλείω δὲ μισθὸν μείζονος τόλμης ἔχων
τὸν τῶν λεγόντων ῥᾷον ἂν φέροι ψόγον.

4

Stobæus 8. p. 96.

Δόλοι δὲ καὶ σκοτεινὰ μηχανήματα
χρείας ἀνάνδρου φάρμαχ' εὕρηται βροτοῖς.

5

Stobæus 38. p. 222.

Φθονοῦσιν αὐτοὶ χείρονες πεφυκότες·
εἰς τἀπίσημα δ' ὁ φθόνος πηδᾶν φιλεῖ.

6

Stobæus 38. p. 222.

Ἤδη γὰρ εἶδον καὶ δίκης παραστάτας
ἐσθλοὺς πονηρῷ τῷ φθόνῳ νικωμένους.

7

Stobæus 104. p. 565.

α. Τιμή σ' ἐπαίρει τῶν πέλας μᾶλλον φρονεῖν.
β. θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄξιον λεύσσειν φάος
κακοὺς ὁρῶντας ἐκδίκως τιμωμένους.

8

Stobæi Append. apud Gaisford. vol. IV. p. 20.

Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτε,
κακῷ κακός τε συντέτηκεν ἡδοναῖς·
φιλεῖ δὲ θοὐμόφυλον ἀνθρώπους ἄγειν.

Versu 2. ad orationem suam accommodato utitur Aristoteles Magn. Moral. II, 11. Ethic. Eudem. VII, 2.

9

Stobæus 52. p. 360.

Νείκη γὰρ ἀνδρῶν φόνια καὶ μάχας χερῶν
δόλοισι κλέπτειν· τῆς δ' ἀληθείας ὁδὸς
φαύλη τίς ἐστι, ψεύδεσιν δ' Ἄρης φίλος.

10

Stobæus ibidem.

Ἀεὶ γὰρ ἄνδρα σκαιὸν ἰσχυρὸν φύσει
ἧσσον δέδοικα τἀσθενοῦς τε καὶ σοφοῦ.

11

Stobæus 88. p. 501.

Οὐκ ἂν γένοιτο τραύματ', ἥν τις ἐγξύσῃ
θάμνοις ἐλείοις, οὐδ' ἂν ἐκ μητρὸς κακῆς
ἐσθλοὶ γένοιντο παῖδες εἰς ἀλκὴν δορός.

12

Stobæus 71. p. 432.

Ὦ παγκακίστη καὶ γυνή· τί γὰρ λέγων
μεῖζόν σε τοῦδ' ὄνειδος ἐξείποι τις ἄν;

13

Stobæus 114. p. 585.

Ὦ παῖ, νέων τι δρᾶν μὲν ἔντονοι χέρες,
γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων·
ὁ γὰρ χρόνος δίδαγμα ποικιλώτατον.

Phurnutus de N. D. p. 222. ed. Gale. *Ὡς γὰρ νέων τι δρᾶν εὐτονώτεραι αἱ χεῖρες, οὕτω ψυχαὶ ἀμείνους τῶν γεραιτέρων πολύ.*

14

Stobæus 7. p. 86.

Θάρσος δὲ πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.

15

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 154.

Πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τἄλλ' ἔστ' ἀσθενῆ.

16

Schol. Arist. Vesp. 754. *Πάρες, ὦ σκιερά: παρὰ τὰ ἐκ Βελλεροφόντου παίζει ταῦτα*

Πάρες, ὦ σκιερὰ φυλλὰς, ὑπερβῶ
κρηναῖα νάπη· τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς
αἰθέρ' ἰδέσθαι σπεύδω τίν' ἔχει
στάσιν Εἰνοδίας.

17

Aristoph. Pac. 75. *Ὦ Πηγάσιόν μοι, φησὶ, γενναῖον πτερόν*: ubi schol. *παρὰ τὸ ἐκ Βελλεροφόντου. ἐκεῖνος γὰρ διὰ τοῦ Πηγάσου τοῦ πτερωτοῦ ἐπεθύμει καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν*

Ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν·

Eadem Suidas v. *ἑώρημα*, ubi pro *πτερόν* habet *ταχύπτερον*. Porsono versus quoque 139. *τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος;* ex Euripidis Bellerophonte desumptus esse videbatur.

18

Schol. Arist. Pac. 115. *Καὶ τάδε ἐκ Βελλεροφόντου*

Ἴθι χρυσοχάλιν' αἴρων πτέρυγας,

τὸν κάνθαρον τῷ Πηγάσῳ ἐπεικάζων.

19

Arist. Equ. 1246.

Κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.

ubi schol. *ταῦτα δὲ ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κυλίνδετ' ἀντὶ τοῦ κομίζετε.*

20

Stobæus 95. p. 519.

Ἐγὼ τὸ μὲν δὴ πανταχοῦ θρυλούμενον
κράτιστον εἶναί φημι, μὴ φῦναι βροτῷ·
τρισσῶν δὲ μοιρῶν ἐγκρινῶ νικᾶν μίαν,
πλούτου τε, χὤτῳ σπέρμα γενναῖον προσῇ,
πενίας τ'· ἀριθμὸν γὰρ τοσόνδε προὐθέμην.
ὁ μὲν ζάπλουτος, εἰς γένος δ' οὐκ εὐτυχής,
ἀλγεῖ μὲν ἀλγεῖ, παγκάλως δ' ἀλγύνεται,
ὄλβου διοίγων θάλαμον ἥδιστον χερί.
ἔξω δὲ βαίνων τοῦδε, τὸν πάρος χρόνον
πλουτῶν, ὑπ' ἄτης ζεῦγμ' ἂν ἀσχάλλοι πεσών.
ὅστις δὲ γαῦρον σπέρμα γενναῖόν τ' ἔχων
βίου σπανίζει, τῷ γένει μὲν εὐτυχεῖ,
πενίᾳ δ' ἐλάσσων ἐστὶν, ἐν δ' ἀλγύνεται,
φρενῶν δ' ὑπ' αἰδοῦς ἔργ' ἀπωθεῖται χεροῖν.
ὁ δ' οὐδὲν οὐδεὶς, διὰ τέλους δὲ δυστυχῶν,
τοσῷδε νικᾷ· τοῦ γὰρ εὖ τητώμενος
οὐκ οἶδεν, ἀεὶ δυστυχῶν κακῶς τ' ἔχων.
οὕτως ἄμεινον μὴ πεπειρᾶσθαι καλῶν.
ἐκεῖνο γὰρ μεμνήμεθ'· οἷος ἦν ποτὲ
κἀγὼ, μετ' ἀνδρῶν ἡνίκ' εὐτύχουν ποτέ.

V. 1. 2. Stobæus 96. p. 531. V. 8. *ὄλβου*] *πλούτου* Plutarchus Moral. p. 1069 a. V. 11—14. Stobæus 94. p. 517.

21

Justin. Martyr. de monarch. p. 108 c. ed. Colon.

Φησίν τις εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
οὐκ εἰσὶν οὐκ εἴσ'. εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
μὴ τῷ παλαιῷ μῶρος ὢν χρήσθω λόγῳ.
σκέψασθε δ' αὐτὰ, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις
γνώμην ἔχοντες. φήμ' ἐγὼ τυραννίδα
κτείνειν τε πλείστους κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,

ὅρκους τε παραβαίνοντας ἐκπορθεῖν πόλεις.
καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλόν εἰσ' εὐδαίμονες
τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν·
πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεοὺς,
αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων,
λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι.
οἶμαι δ' ἂν ὑμᾶς, εἴ τις ἀργὸς ὢν θεοῖς
εὔχοιτο, καὶ μὴ χειρὶ συλλέγοι βίον,
τὰ θεῖα πυργοῦσ', αἱ κακαί τε συμφοραί.

22

Stobæus 98. p. 539.

Πρὸς τὴν νόσον τοι καὶ τὸν ἰατρὸν χρεὼν
ἰδόντ' ἰᾶσθαι, μὴ 'πιτακτὰ φάρμακα
διδόντ', ἐὰν μὴ ταῦτα τῇ νόσῳ πρέπῃ.

23

Stobæus ibidem.

Νόσοι δὲ θνητῶν αἱ μέν εἰσ' αὐθαίρετοι,
αἱ δ' ἐκ θεῶν πάρεισιν, ἀλλὰ τῷ νόμῳ
ἰώμεθ' αὐτάς. ἀλλά σοι λέξαι θέλω,
εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶν θεοί.

V. 3. Plutarch. Moral. p. 21 a. 1049 e. qui priore loco pro αἰσχρὸν habet φαῦλον, ut Justin. M. p. 108.

24

Plutarch. Moral. p. 475 c. Diogenes Laert. IV, 26. Suidas in οἴμοι, Hesychius Miles. p. 23.

Οἴμοι, τί δ' οἴμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν.

25

Stobæus 110. p. 581.

Ὁρᾷς δ' ἀέλπτων μυρίων ἀναστροφάς.
πολλοὶ μὲν οἶδμα διέφυγον θαλάσσιον,
πολλοὶ δὲ λόγχαις πολεμίων ἀμείνονες
ἥσσους γεγῶτες κρείσσον' ἦλθον εἰς τύχην.

26

Stobæus 2. p. 30. Theoph. ad Autolyc. p. 115. ed. Paris.

Οὐδέποτ' εὐτυχίαν κακοῦ ἀνδρὸς ὑπέρφρονά τ' ὄλβον
βέβαιον εἰκάσαι χρεὼν,
οὐδ' ἀδίκων γενεάν· ὁ γὰρ οὐδενὸς ἐκφὺς
χρόνος δικαίους ἐπάγων κανόνας
δείκνυσιν ἀνθρώπων κακότητας ἐμοί.

27

Stobæus 103. p. 560.

Ποῦ δὴ τὸ σαφὲς θνατοῖσι βιοτᾶς;
θοαῖσι μὲν ναυσὶ πόρον πνοαὶ κατὰ
βένθος ἅλιον ἰθύνουσι· τύχας δὲ θνητῶν
τὸ μὲν μέγ' εἰς οὐδὲν ὁ πολὺς χρόνος
μεθίστησι, τὸ δὲ μεῖον αὔξων.

28

Stobæus 52. p. 360. 106. p. 568. Plutarch. Moral. p. 467 a. de vita Hom. p. 1194. ed. Wyttenb. Arrian. dissert. Epictet. II, 5.

Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών·
μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν· ἀλλ' οὑντυγχάνων,
τὰ πράγματ' ὀρθῶς ἢν τιθῇ, πράσσει καλῶς.

29

Ælian. N. A. V, 34. *Τοιοῦτόν τινα καὶ τὸν Βελλεροφόντην ἡρωικῶς καὶ μεγαλοψύχως εἰς θάνατον παρεσκευασμένον ὑμνεῖ ὁ Εὐριπίδης· πεποίηκε γοῦν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λέγοντα αὐτὸν*

Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ
ξένοις τ' ἐπήρκεις, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους.

30

Aristoph. Pac. 721.

Ὑφ' ἅρματ' ἐλθὼν Ζηνὸς ἀστραπηφορεῖ.

ubi schol. *ὁ στίχος ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου.*

"Huc referendus esse videtur locus apud schol. Aristophan. Pac. 96. *Καὶ Εὐριπίδης ἔρχεσθαι ὀλολύζετ' ὦ γυναῖκες ὡς ἐλέχθη θεὰ ἡ χρυσὸν ἔχουσα γοργόνα ἐπίκουρος πόλει.* quæ Seidlerus sic emendavit, *Ὀλολύζειν ἀντὶ τοῦ εὔχεσθαι. καὶ Εὐριπίδης*

Ὀλολύζετ', ὦ γυναῖκες, ὡς ἔλθῃ θεὰ
χρυσῆν ἔχουσα Γοργόν' ἐπίκουρος πόλει.

Nam quæ paulo ante ex Euripide commemorata sunt, ea e Bellerophonte sumpta esse annotatur." Matthiæ.

ΒΟΥΣΙΡΙΣ.

1

Stobæus 60. p. 384.

Δούλῳ γὰρ οὐχ οἷόν τε τἀληθῆ λέγειν,
εἰ δεσπόταισι μὴ πρέποντα τυγχάνοι.

2

Hesychius, Ἁγνίσαι: ἀποθῦσαι, Βουσίριδι. ubi Εὐριπίδης excidisse censent.

3

Hesychius, Ἀτρεκήσασα: ἀκριβωσαμένη. Εὐριπίδης Βουσίριδι.

ΔΑΝΑΗ.

Pollux IV, 111. Τῶν δὲ χορικῶν ᾀσμάτων τῶν κωμικῶν ἕν τι καὶ ἡ παράβασις, ὅταν ἃ ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ θέατρον βούλεται λέγειν, ὁ χορὸς παρελθὼν λέγῃ ταῦτα. ἐπιεικῶς δὲ αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ κωμῳδοποιηταί. τραγικὸν δὲ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' Εὐριπίδης αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. ἐν μέν γε Δανάῃ (codices Δαναΐδι) τὸν χορὸν τὰς γυναῖκας ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιήσας παρειπεῖν, ἐκλαθόμενος ὡς ἄνδρας λέγειν ἐποίησε τῷ σχήματι τῆς λέξεως τὰς γυναῖκας.

1

Stobæus 76. p. 453.

Τάχ' ἂν πρὸς ἀγκάλαισι καὶ στέρνοις ἐμοῖς
πηδῶν ἀθύροι καὶ φιλημάτων ὄχλῳ
ψυχὴν ἐμὴν κτήσαιτο· ταῦτα γὰρ βροτοῖς
φίλτρον μέγιστον, αἱ ξυνουσίαι, πάτερ.

2

Stobæus 69. p. 429.

Καὶ νῦν παραινῶ πᾶσι τοῖς νεωτέροις
μὴ πρὸς τὸ γῆρας τοὺς γάμους ποιουμένους
σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας·—οὐ γὰρ ἡδονὴ,
γυναικί τ' ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνὴρ—
ἀλλ' ὡς τάχιστα· καὶ γὰρ ἐκτροφαὶ καλαὶ
καὶ συννεάζων ἡδὺ παῖς νέῳ πατρί.

3

Stobæus 73. p. 448.

Γύναι, φίλον μὲν φέγγος ἡλίου τόδε,
καλὸν δὲ πόντου χεῦμ' ἰδεῖν εὐήνεμον,
γῆ τ' ἠρινὸν θάλλουσα πλούσιόν θ' ὕδωρ,
πολλῶν τ' ἔπαινον ἐστί μοι λέξαι καλῶν·
ἀλλ' οὐδὲν οὕτω λαμπρὸν οὐδ' ἰδεῖν καλὸν,
ὡς τοῖς ἄπαισι καὶ πόθῳ δεδηγμένοις
παίδων νεογνῶν ἐν δόμοις ἰδεῖν φάος.

4

Stobæus eclog. phys. vol. I. p. 216.

Ἐς ταυτὸν ἥκειν φημὶ τὰς βροτῶν τύχας
τόνδ' ὃν καλοῦσιν αἰθέρ', ᾧ τάδ' ἔστι δή.
οὗτος θέρους τε λαμπρὸν ἐκλάμπει σέλας,
χειμῶνά τ' αὔξει συντιθεὶς πυκνὸν νέφος,
θάλλειν τε καὶ μὴ, ζῆν τε καὶ φθίνειν ποιεῖ.
οὕτω δὲ θνητῶν σπέρμα τῶν μὲν εὐτυχεῖ
λαμπρᾷ γαλήνῃ, τῶν δὲ συννεφεῖ πάλιν,
ζῶσίν τε σὺν κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα
φθίνουσ' ἐτείοις προσφερεῖς μεταλλαγαῖς.

5

Stobæus 7. p. 86.

Φεῦ, τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
πρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

6

Stobæus 10. p. 127.

Κρείσσων γὰρ οὔτις χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
πλὴν εἴ τις· ὅστις δ' οὗτός ἐστιν, οὐχ ὁρῶ.

7

Stobæus 16. p. 153.

Ὅστις δόμους μὲν ἥδεται πληρουμένους,
γαστρὸς δ' ἀφαιρῶν σῶμα δύστηνον κακοῖ,
τοῦτον νομίζω καὶ θεῶν συλᾶν βρέτη,
τοῖς φιλτάτοις τε πολέμιον πεφυκέναι.

8

Stobæus 62. p. 398.

Ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἀργοῖς ἔφυ·
φιλεῖ κάτοπτρα καὶ κόμης ξανθίσματα,
φεύγει δὲ μόχθους. ἓν δέ μοι τεκμήριον·
οὐδεὶς προσαιτῶν βίοτον ἠράσθη βροτῶν,
ἐν τοῖς δ' ἔχουσιν ἡβητὴς πέφυχ' ὅδε.

V. 1. ἀργοῖς Piersonus. Stobæus ἔργοις. κἀπὶ τοιούτοις Plutarchus Moral. p. 757 a. (coll. 760 d.)

9

Stobæus 75. p. 452.

Γυνὴ γὰρ ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων
οὐ τῶν τεκόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τοῦ λέχους·

τὸ δ᾽ ἄρσεν ἕστηκ᾽ ἐν δόμοις ἀεὶ γένος
θεῶν πατρῴων καὶ τάφων τιμάορον.

V. 1. 2. Stobæus 71. p. 432. ubi γυνὴ μέν.

10

Stobæus 71. p. 432.

Ἦν γάρ τις αἶνος ὡς γυναιξὶ μὲν τέχναι
μέλουσι, λόγχῃ δ᾽ ἄνδρες εὐστοχώτεροι.
εἰ γὰρ δόλοισιν ἦν τὸ νικητήριον,
ἡμεῖς ἂν ἀνδρῶν εἴχομεν τυραννίδα.

11

Stobæus ibidem.

Συμμαρτυρῶ σοι· πανταχοῦ λελείμμεθα
πᾶσαι γυναῖκες ἀρσένων ἀεὶ δίχα.

12

Stobæus 95. p. 519.

Φιλοῦσι γάρ τοι τῶν μὲν ὀλβίων βροτοὶ
σοφοὺς τίθεσθαι τοὺς λόγους, ὅταν δέ τις
λεπτῶν ἀπ᾽ οἴκων εὖ λέγῃ πένης ἀνὴρ,
γελᾶν. ἐγὼ δὲ πολλάκις σοφωτέρους
πένητας ἄνδρας εἰσορῶ τῶν πλουσίων,
καὶ θεοῖσι μικρὰ χειρὶ θύοντας τέλη
τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους.

V. 6. 7. Athenæus II. p. 40 c. exscriptus ab Eustathio p. 892, 39.

13

Stobæus LXXIV, 13. Gaisf.

Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος οὔτε χρήματα,
οὔτ᾽ ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν ὡς γυνή.

Qui versus LXXIII, 42. Alexidi tribuuntur.

14

Athen. IV. p. 159 b. Stobæus 89. p. 501. Maximus in Gesn. ed. Stob. p. 759.

Ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
ὡς οὔτε μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ᾽ ἔχει,
οὐ παῖδες ἀνθρώποισιν, οὐ φίλος πατὴρ,
οἵας σὺ χοἰ σὲ δώμασιν κεκτημένοι.
εἰ δ᾽ ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
οὐ θαῦμ᾽ ἔρωτας μυρίους αὐτὴν τρέφειν.

V. 1. Sextus Empir. adv. Gramm. XI, 122. p. 713. Lucianus Gall. vol. I. p. 153. V. 1—4. Sextus Emp. ib. I, 279. p. 277. Athenag. apol. p. 117. E Bellerophonte petitos esse Seneca indicavit ep. 115. memoriæ errore, ut videtur. V. 3. *ἐν δόμοισιν* Athenæus.

15

Stobæus XCI. 23. XCII, 6. Gaisf.

Ἆρ' οἶσθ' ὁθούνεχ' οἱ μὲν εὐγενεῖς βροτῶν
πένητες ὄντες οὐδὲν ἐμφαίνουσ' ἔτι,
οἳ δ' οὐδὲν ἦσαν πρόσθεν, ὄλβιοι δὲ νῦν,
δόξαν φέρονται τοῦ νομίσματος χάριν,
καὶ συμπλέκοντες σπέρμα καὶ γάμους τέκνων;
δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ
πρόθυμός ἐστιν ἢ πένητι κἀγαθῷ,
κακὸς δ' ὁ μὴ 'χων, οἱ δ' ἔχοντες ὄλβιοι.

V. 2. Codex Paris. A. priore loco *ἐμφαίνουσ'*, altero *ἀναφαίνουσ'*.

ΔΙΚΤΥΣ.

1

Plutarchus Moral. p. 106. *Ὁ δὲ παραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησὶ*

Δοκεῖς τὸν Ἅιδην σῶν τι φροντίζειν γόων
καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
ῥᾴων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις,
ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθηνται βροτῶν,
ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων,
τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
τὸ μηδὲν ὄντας· ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

V. 7. *μέγιστον* Elmsleius.

2

Stobæus 13. p. 145.

Θάρσει· τό τοι δίκαιον ἰσχύει μέγα.

3

Schol. Soph. Aj. 787. *Τί μ' αὖ τάλαιναν: πρὸς τὸ Εὐριπίδου ἐν Δίκτυϊ* "*Τί μ' ἄρτι πημάτων λελησμένην ὀρθοῖς;*"

4

Stobæus 81. p. 474.

Εἷς γάρ τις ἐστὶ κοινὸς ἀνθρώποις νόμος,

καὶ θεοῖσι τοῦτο δόξαν, ὡς σαφῶς λέγω,
θηρσίν τε πᾶσι, τέκνα τίκτουσιν φιλεῖν·
τὰ δ' ἄλλα χωρὶς χρώμεθ' ἀλλήλων νόμοις.

5

Stobæus 50. p. 357.

Νέος, πόνοις δέ γ' οὐκ ἀγύμναστος φρένας.

πόνοισι δ' οὐκ Musgravius.

6

Stobæus 62. p. 399.

Κύπρις γὰρ οὐδὲ νουθετουμένη χαλᾷ,
ἤν τ' αὖ βιάζῃ, μᾶλλον ἐντείνειν φιλεῖ,
κἄπειτα τίκτει πόλεμον· εἰς δ' ἀνάστασιν
δόμων περαίνει πολλάκις τὰ τοιάδε.

V. 1. 2. Galenus V. p. 149. Charter. (V. p. 411. Kühn.) ubi v. 2. ἂν γάρ.

7

Stobæus 81. p. 474.

Πατέρα τε παισὶν ἡδέως συνεκφέρειν
φίλους ἔρωτας ἐκβαλόντ' αὐθαδίαν,
παῖδάς τε πατρί· καὶ γὰρ οὐκ αὐθαίρετοι
βροτοῖς ἔρωτες, οὐδ' ἑκουσία νόσος.
σκαιόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ,
θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει.

8

Stobæus eclog. phys. vol. 1. p. 272.

Φίλος γὰρ ἦν μοι· καί μ' ἔρως ἕλοι ποτὲ
οὐκ εἰς τὸ μῶρον, οὐδέ μ' εἰς Κύπριν τρέπων.
ἀλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως,
ψυχῆς δικαίας σώφρονός τε κἀγαθῆς.
καὶ χρῆν δὲ τοῖς βροτοῖσι τόνδ' εἶναι νόμον,
τῶν εὐσεβούντων οἵτινές γε σώφρονες
ἐρᾶν, Κύπριν δὲ τὴν Διὸς χαίρειν ἐᾶν.

V. 3. 4. Plutarchus Moral. p. 11 e. et ex Euripidis Theseo Stobæus 5. p. 63. ubi locus deest in Paris. A.

9

Stobæus ibidem.

Ὄντων δὲ παίδων καὶ πεφυκότος γένους,
καινοὺς φυτεῦσαι παῖδας ἐν δόμοις θέλεις,
ἔχθραν μεγίστην σοῖσι συμβάλλων τέκνοις.

10

Stobæus ibidem.

Ἐγὼ νομίζω πατρὶ φίλτατον τέκνον,
παισίν τε τοὺς τεκόντας, οὐδὲ συμμάχους
ἄλλους γενέσθαι φήμ' ἂν ἐνδικωτέρους.

11

Stobæus 84. p. 492.

Εἰς δ' εὐγένειαν ὀλίγ' ἔχω φράσαι καλά·
ὁ μὲν γὰρ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἔμοιγ' ἀνὴρ,
ὁ δ' οὐ δίκαιος, κἂν ἀμείνονος πατρὸς
Ζηνὸς πεφύκῃ, δυσγενὴς εἶναι δοκεῖ.

12

Stobæus 91. p. 507. 92. p. 511.

Μή μοί ποτ' εἴη χρημάτων νικωμένῳ
κακῷ γενέσθαι, μηδ' ὁμιλοίην κακοῖς.

13

Stobæus 37. p. 226.

Εἰ δ' ἦσθα μὴ κάκιστος, οὔποτ' ἂν πόλιν
τὴν σὴν ἀτίζων τήνδ' ἂν εὐλόγεις πάτραν.

14

Stobæus ibidem.

Ὡς ἔν γ' ἐμοὶ κρίνοιτ' ἂν οὐ καλῶς φρονεῖν
ὅστις πατρῴας γῆς ἀτιμάζων ὅρους
ἄλλην ἐπαινεῖ καὶ τρόποισιν ἥδεται.

15

Stobæus 88. p. 500.

Φεῦ φεῦ, παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει·
οὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός.

16

Stobæus 104. p. 565.

Πολλοῖς παρέστην κἀφθόνησα δὴ βροτῶν
ὅστις κακοῖσιν ἐσθλὸς ὢν ὅμοιος ᾖ,
λόγων ματαίων εἰς ἅμιλλαν ἐξιών.
τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐκ ἀκουστὸν οὐδ' ἀνασχετὸν,
σιγᾶν κλύοντα δεινὰ πρὸς κακιόνων.

17

Stobæus 36. p. 217.

Τυραννικόν τι πόλλ' ἐπίστασθαι λέγειν.

18

Stobæus 42. p. 276.

Μὴ νεῖκος, ὦ γεραιὲ, κοιράνοις τίθου,
σέβειν δὲ τοὺς κρατοῦντας ἀρχαῖος νόμος.

ΕΡΕΧΘΕΥΣ.

Plutarchus Moral. p. 310 d. Ἐρεχθεὺς πρὸς Εὔμολπον πολεμῶν ἔμαθε νικῆσαι, ἐὰν τὴν θυγατέρα προθύσῃ· καὶ συγκοινωνήσας τῇ γυναικὶ Πραξιθέᾳ προέθυσε τὴν παῖδα. μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Ἐρεχθεῖ.

1

Clem. Alex. Strom. VI. p. 619 d. Eustathius p. 1058, 4.

Ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ
εὕδουσι, πηγαῖς δ' οὐχ ὑγραίνουσιν πόδας.

De Sellis, oraculi Dodonæi sacerdotibus, qui ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι vocantur Il. π, 224. hæc dicta.

[Ex hac fabulæ parte versus est ab Eustathio p. 1720, 23. servatus

Τοὐνθένδ' ἀπίχθυς βαρβάρους οἰκεῖν δοκῶ.

quem Aristophani non recte tribui ostendi ad comici fragmenta p. 8. G. Dindorf.]

2

Append. Vatic. II, 67, p. 292. Μίασμα δρυός: παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἐρεχθεῖ αἰνιττόμενον τὸ Θηβαῖον παρανόμημα εἰς τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον.—ἠσέβησαν γὰρ εἰς τὴν ἱέρειαν εἰσβαλόντες αὐτὴν εἰς τὸν ἐν Δωδώνῃ λέβητα ζέοντα ἐρωτικῶς διατεθεῖσαν εἰς ἕνα τῶν θεωρῶν.

3

Hesychius, Ζεῦγος τριπάρθενον: Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ. Theon schol. in Arat. 169. Εὐριπίδης μὲν οὖν ἐν Ἐρεχθεῖ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας Ὑάδας φησὶ γενέσθαι τρεῖς οὔσας.

4

Stobæus 52. p. 360.

Οὐδεὶς στρατεύσας ἄδικα σῶς ἦλθεν πάλιν.

5

Stobæus 49. p. 355.

Ὀλίγους ἐπαινῶ μᾶλλον ἢ πολλοὺς κακούς.

6

Stobæus 52. p. 360.

Ὡς σὺν θεοῖσι τοὺς σοφοὺς κινεῖν δόρυ
στρατηλάτας χρὴ, τῶν θεῶν δὲ μὴ βίᾳ.

7

Stobæus 57. p. 378.

Ναῦς ἡ μεγίστη κρεῖσσον ἢ μικρὸν σκάφος.

8

Stobæus 52. p. 360.

Μισῶ δ' ὅταν τις καὶ χθονὸς στρατηλάτης
μὴ πᾶσι πάντων προσφέρῃ μειλίγματα.

9

Stobæus 29. p. 199.

Ἐκ τῶν πόνων τοι τἀγάθ' αὔξεται βροτοῖς·
ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν ἡ κακή τ' ἀτολμία
οὔτ' οἶκον οὔτε βίοτον οὐδὲν ὠφελεῖ.

Apud eundem 8. p. 97. ad Archelaum referuntur.

10

Stobæus 92. p. 512.

Τὰς οὐσίας γὰρ μᾶλλον ἢ τὰς ἁρπαγὰς
τιμᾶν δίκαιον· οὔτε γὰρ πλοῦτός ποτε
βέβαιος ἄδικος—.

11

Stobæus 120. p. 609.

Ἐγὼ δὲ τοὺς καλῶς τεθνηκότας
ζῆν φημι μᾶλλον τοῦ βλέπειν τοὺς μὴ καλῶς.

12

Clem. Alex. Strom. VI. p. 621 b.

Αἰδοῦς δὲ καὐτὸς δυσκρίτως ἔχω πέρι·
καὶ δεῖ γὰρ αὐτῆς κἄστιν οὗ κακὸν μέγα.

13

Stobæus 53. p. 367.

Κείσθω δόρυ μοι μίτον ἀμφιπλέκειν
ἀράχναις, μετὰ δ' ἡσυχίας πολιῷ
γήρᾳ συνοικοίην·
ἀείδοιμι δὲ στεφάνοις κάρα
πολιὸν στεφανώσας,
Θρῃίκιον πέλταν πρὸς Ἀθάνας
περικίοσιν ἀγκρεμάσας θαλάμοις,
δέλτων τ' ἀναπτύσσοιμι γῆρυν,
ἃν σοφοὶ κλέονται.

V. 1. Plutarchus Vit. p. 529 a.

14

Etymol. M. p. 153, 31. Ἀσιᾶτις: Ἀσιάδος κρούματα τῆς κιθάρας. οὕτως Ἀριστοφάνης (Thesm. 126.) εἶπε, παρῳδῶν τὸ ἐξ Ἐρεχθέως Εὐριπίδου. ἡ τρίχορδος κιθάρα οὕτω καλεῖται.

15

Suidas, Ἀνάστατοι: πλακούντων εἶδος.—αἱ δὲ σεληναι πέμματά εἰσι πλατέα κυκλοτερῆ· πέλανοι δὲ τὰ εἰς θεοὺς πέμματα.—καὶ ἐν Ἐρεχθεῖ τὰς σελήνας πελάνους εἴρηκεν Εὐριπίδης

Καί μοι, πολὺν γὰρ πέλανον ἐκπέμπεις δόμων,
φράσον σελήνας τάσδε πυρίμου χλόης.

Eadem leguntur s. v. σεληναι. V. 2. πυρίνου Toupius.

16

Suidas, Βοῦς ἕβδομος: πέμματα κέρατα ἔχοντα κατὰ μίμησιν τῆς πρωτοφαοῦς σελήνης. ἐκάλουν δὲ αὐτὸν βοῦν προστιθέντες καὶ τὸ ἕβδομον, ἐπεὶ ἐπὶ ἓξ ταῖς σελήναις ἐπεθύετο οὗτος ἕβδομος. ὁμοίως δὲ αἱ σεληναι πέμματα πλατέα κυκλοτερῆ, ἃ καὶ οὕτως ἐκάλουν. ἔστι δὲ παρὰ Εὐριπίδῃ ἐν Ἐρεχθεῖ καὶ παρ' Ἀχαιῷ ἐν Ἴριδι.

17

Lycurgus adv. Leocrat. p. 160, 9. ed. H. Steph. vol. III. p. 261.—264. ed. Bekker. Φασὶν Εὔμολπον τὸν Ποσειδῶνος καὶ Χιόνης μετὰ Θρᾳκῶν ἐλθεῖν τῆς χώρας ταύτης ἀμφισβητοῦντα, τυχεῖν δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους βασιλεύοντα Ἐρεχθέα, γυναῖκα ἔχοντα Πραξιθέαν τὴν Κηφισοῦ θυγατέρα, μεγάλου δὲ στρατοπέδου μέλλοντος αὐτοῖς εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν, εἰς Δελφοὺς ἰὼν ἠρώτα τὸν θεὸν, τί ποιῶν ἂν νίκην λάβοι παρὰ τῶν πολεμίων. χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα εἰ θύσειε πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατοπέδω, κρατήσειν τῶν πολεμίων, ὁ δὲ τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ' ἔπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε. διὸ καὶ δικαίως ἄν τις Εὐριπίδην ἐπαινέσειεν, ὅτι τά τε ἄλλ' ὢν ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ τοῦτον τὸν μῦθον προείλετο ποιῆσαι, ἡγούμενος κάλλιστον ἂν γενέσθαι τοῖς πολίταις παράδειγμα τὰς ἐκείνων πράξεις, πρὸς ἃς ἀποβλέποντας καὶ θεωροῦντας συνεθίζεσθαι ταῖς ψυχαῖς τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν. ἄξιον δὲ καὶ τῶν ἰαμβείων ἀκοῦσαι, ἃ πεποίηκε λέγουσαν τὴν μητέρα τῆς παιδός· ὄψεσθε γὰρ ἐν αὐτοῖς μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιότητα ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ γενέσθαι Κηφισοῦ θυγατέρα

Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
χρόνῳ δὲ δρῶσι, δυσγενέστερον.
ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν·
λογίζομαι δὲ πολλὰ, πρῶτα μὲν πόλιν
οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λαβεῖν,

ᾗ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις,
πεσσῶν ὁμοίως διαφοραῖς ἐκτισμέναι,
ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι.
ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκίζει πόλιν,
ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγεὶς,
λόγῳ πολίτης ἐστὶ, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκατι τίκτομεν,
ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ῥυώμεθα.
πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἓν, πολλοὶ δέ νιν
ναίουσι· τούτους πῶς διαφθεῖραί με χρὴ,
ἐξὸν πρὸ πάντων μίαν ὑπερδοῦναι θανεῖν;
εἴπερ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τοὐλάσσονος
τὸ μεῖζον, οὑμὸς οἶκος οὐ πλεῖον σθένει
πταίσας ἁπάσης πόλεος οὐδ' ἴσον φέρει.
εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλέων στάχυς
ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλὸξ,
οὐκ ἄν νιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς
θάνατον προταρβοῦσ'; ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη τέκνα,
ἃ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσιν πρέποι,
μὴ σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.
τὰ μητέρων δὲ δάκρυ' ὅταν πέμπῃ τέκνα,
πολλοὺς ἐθήλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
εἵλοντο παῖδας καὶ παρῄνεσαν κακά.
καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα
τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον εὔκλειάν τ' ἴσην.
τἠμῇ δὲ παιδὶ στέφανος εἷς μιᾷ μόνῃ
πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ δοθήσεται,
καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ δύο θ' ὁμοσπόρω
σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
τὴν οὐκ ἐμὴν* πλὴν φύσει δώσω κόρην
θῦσαι πρὸ γαίας. εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται·
ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
ἐκεῖνο δ', οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος,
οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἄτερ (ἄνερ Valck.)

προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ.
οὐδ' ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος
τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾷξ ἀναστέψει λεὼς
στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.
χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασιν,
σώζεσθε, νικᾶτ'· ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
ὦ πατρὶς, εἴθε πάντες οἳ ναίουσί σε
οὕτω φιλοῖεν ὡς ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως
οἰκοῖμεν ἄν σε, κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

Plutarchus Moral. p. 604 d. Τίς γὰρ εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης;

Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις
πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς
ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν ἐξαγώγιμοι.
Εἰ δὲ πάρεργον χρή τι κομπάσαι, γύναι,
οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ κεκραμένον,
ἵν' οὔτ' ἄγαν πῦρ οὔτε χεῖμα συμπίτνει.
ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα
τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν.

18

Stobæus 74. p. 451.

Θετῶν δὲ παίδων ποῦ κράτος; τὰ φύντα γὰρ
κρείσσω νομίζειν τῶν δοκημάτων χρεών.

19

Stobæus 77. p. 454.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἥδιον τέκνοις.
ἐρᾶτε μητρὸς παῖδες· ὡς οὐκ ἔστ' ἔρως
τοιοῦτος ἄλλος, οἷος ἡδίων ἐρᾶν.

20

Stobæus 3. p. 36.

Ὀρθῶς μ' ἐπήρου, βούλομαι δέ σοι, τέκνον,—
φρονεῖς γὰρ ἤδη κἀποσώσαι' ἂν πατρὸς
γνώμας φράσαντος, ἢν θάνω,—παραινέσαι
κειμήλι' ἐσθλὰ καὶ νέοισι χρήσιμα,
βραχεῖ δὲ μύθῳ πολλὰ συλλαβὼν ἐρῶ.

πρῶτον φρένας μὲν ἠπίους ἔχειν χρεών·
τῷ πλουσίῳ τε μὴ διδοὺς μεῖζον μέρος
ἴσον σεαυτὸν εὐσεβεῖν πᾶσιν δίδου.
δυοῖν παρόντοιν πραγμάτοιν πρὸς θάτερον
γνώμην προσάπτων τὴν ἐναντίαν μίσει.
ἀδίκως δὲ μὴ κτῶ κτήματ', ἣν βούλῃ πολὺν
χρόνον μελάθροις ἐμμένειν· τὰ γὰρ κακῶς
οἴκους ἐσελθόντ' οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
ἔχειν δὲ πειρῶ· τοῦτο γὰρ τό τ' εὐγενὲς
καὶ τοὺς γάμους δίδωσι τοὺς πρώτους ἔχειν.
ἐν τῷ πένεσθαι δ' ἐστὶν ἥ τ' ἀδοξία,
κἂν ᾖ σοφός τις, ἥ τ' ἀτιμία βίου.
φίλους δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
κέκτησο, τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
τῇ σῇ πονηροὺς κλῇθρον εἰργέτω στέγης.
ὁμιλίας τε τὰς γεραιτέρας φίλει,
ἀκόλαστα δ' ἤθη, λαμπρὰ συγγελᾶν μόνον,
μίσει· βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς.
ἐξουσίᾳ δὲ μήποτ' ἐντυχὼν, τέκνον,
αἰσχροὺς ἔρωτας δημοτῶν διωκαθεῖν,
ὃ καὶ σίδηρον ἀγχόνας τ' ἐφέλκεται,
χρηστῶν πενήτων ἤν τις αἰσχύνῃ τέκνα.
καὶ τοὺς πονηροὺς μή ποτ' αὔξειν ἐν πόλει·
κακοὶ γὰρ ἐμπλησθέντες ἢ νομίσματος,
ἢ πόλεος ἐμπεσόντες εἰς ἀρχήν τινα,
σκιρτῶσιν, ἀδόκητ' εὐτυχησάντων δόμων.
ἀλλ' ὦ τέκνον μοι δὸς χέρ', ὡς θίγῃ πατὴρ,
καὶ χαῖρ'· ὑπ' αἰδοῦς δ' οὐ λίαν ἀσπάζομαι·
γυναικόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

V. 11. 12. 13. Stobæus 92. p. 511. V. 14—17. Stobæus 89. p. 503. V. 18. 19. 20. Stobæus 14. p. 148. Plutarchus Moral. p. 63 a. V. 21. 22. 23. Stobæus 114. p. 585. V. 24. 25. 26. 27. Stobæus 17. p. 156. V. 28. 29. 30. 31. Stobæus 42. p. 276.

V. 10. *μίσει*] *στύγει* Boissonadius. V. 18—20. Plutarchus memoriæ errore, ut videtur, Meropæ tribuit, *Ὅθεν ἡ τραγικὴ Μερόπη παραινεῖ, Φίλους*—unde hæc inter fragmenta Cresphontæ relata sunt.

21

Steph. Byz. v. *Αἰθίοψ*.

Αἰθιοπίαν νιν ἐξέσωσ' ἐπὶ χθόνα.

ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ.

1

Pollux X, 108. Σκεῦος δὲ μαγειρικὸν καὶ ἠθμὸς Εὐριπίδου ἐν Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ εἰπόντος

Ἢ κύαθον, ἢ χαλκήλατον
ἠθμὸν προσίσχων τοῖσδε τοῖς ὑπωπίοις.

2

Pollux X, 145. Ὅτι δὲ καὶ τὴν σπάθην ἐπὶ τοῦ ξίφους εἰρήκασιν εὕροις ἂν ἐν Εὐριπίδου Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ

Πᾶς δ' ἐξεθέρισεν, ὥστε πύρινον στάχυν
σπάθῃ κολούων φασγάνου μελανδέτου.

3

Erotianus p. 366. Τέρθρον ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ ἔσχατον καὶ ἐπὶ τέλει, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Εὐρυσθεῖ ποιεῖ τὸν Ἡρακλέα λέγοντα οὕτως

Πέμψεις δ' ἐς Ἅιδου ζῶντα κοὐ τεθνηκότα,
καί μοι τὸ τέρθρον δῆλον εἰσπορεύομαι.

4

Stobæus 60. p. 384.

Πιστὸν μὲν οὖν εἶναι χρὴ τὸν διάκονον
τοιοῦτον εἶναι, καὶ στέγειν τὰ δεσποτῶν.

" Mihi εἶναι e secundo vs. huc retractum et in fine aliquid excidisse videtur: πιστὸν μὲν οὖν χρὴ τὸν διάκονον * ." Matthiæ.

5

Stobæus 75. p. 452.

Μάτην δὲ θνητοὶ τοὺς νόθους φεύγουσ' ἄρα
παῖδας φυτεύειν· ὃς γὰρ ἂν χρηστὸς φυῇ,
οὐ τοὔνομ' αὐτοῦ τὴν φύσιν διαφθερεῖ.

6

Stobæus 90. p. 505.

Νῦν δ' ἥν τις οἴκων πλουσίαν ἔχῃ φάτνην,
πρῶτος γέγραπται τῶν κακιόνων κράτει,
τὰ δ' ἔργ' ἐλάσσω χρημάτων νομίζομεν.

7

Stobæus 96. p. 531.

Οὐκ οἶδ' ὅτῳ χρὴ κανόνι τὰς βροτῶν τύχας
ὀρθῶς ἀθρήσαντ' εἰδέναι τὸ δραστέον.

8

Schol. Eurip. Hecub. 821. Τὸν Δαίδαλον φασὶ ποιεῖν εἴδωλα, καὶ μετὰ

τὸ πληροῦν (ἀποπληροῦν) αὐτὰ ποιεῖν ταῦτα κινεῖσθαι καὶ φθέγγεσθαι. ὅτι δὲ ἐκινεῖτο καὶ προΐει φωνὴν αὐτός τε Εὐριπίδης ἐν Εὐρυσθεῖ λέγει

Οὐκ ἔστιν, ὦ γεραιὲ, μὴ δείσῃς τάδε·
τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ
βλέπει τ' ἀγάλμαθ'· ὧδ' ἀνὴρ κεῖνος σοφός.

Tzetz. Chiliad. I, 518. secundum et tertium versum affert, Platoni comico eos tribuens.

9

Athenæus XI. p. 498 e. Εὐριπίδης δ' Εὐρυσθεῖ ἀρσενικῶς ἔφη "Σκύ-"φος τε μακρός." Hinc Eustath. p. 1775, 19.

10

Steph. Byz. v. Τάρταρος.—Ὁ οἰκήτωρ Ταρτάριος, καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου Εὐριπίδης ἐν Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ.

ΘΗΣΕΥΣ.

1

Schol. Arist. Ran. 476. Ὁ τόπος οὗτος παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου

Κάρα τε γάρ σου συγχεῶ κόμαις ὁμοῦ·
ῥανῶ τε πεδόσ' ἐγκέφαλον, ὀμμάτων δ' ἄπο
αἱμοσταγεῖ πρηστῆρε ῥεύσονται κάτω.

2

Schol. Arist. Ran. 478. Ταρτησία μύραινα: μύραινα δαίμων φοβερὰ, παρὰ τὸ μύρεσθαι. παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου. et paulo post, ἔστι δὲ τὰ ἐν Θησεῖ πεποιημένα Εὐριπίδῃ. ἐκεῖ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν Εὐριπίδης, οἷος ἐνταῦθα παίζων. Versus sunt Aristophanis 470. sqq. ex Euripide sumpti.

3

Schol. Arist. Vesp. 312. Πράγματα νόσκειν: ὁ λόγος ἐκ Θησέως Εὐριπίδου. ἐκεῖ γὰρ ταῦτα λέγουσιν οἱ ταττόμενοι παῖδες εἰς βορὰν τῷ Μινωκενταύρῳ. τὸ δὲ ἑξῆς τὸ, Ἀνόνητον ἄρα, Ἱππόλυτος ὁ λέγων ἐκεῖ

Ἀνόνητον ἄγαλμα, πάτερ,
οἴκοισι τεκών.

Quod primo loco cum Theseo comparatur, videtur pertinere ad versum 311.

Τί με δῆτ', ὦ μελέα μῆτερ, ἔτικτες.

4

Plutarchus Moral. p. 112 d. Galenus vol. V. p. 418. ed. Kühn. Ὁ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ Θησεὺς—φησὶν

Ἐγὼ δὲ τοῦτο παρὰ σοφοῦ τινὸς μαθὼν

εἰς φροντίδας νοῦν συμφοράς τ' ἐβαλλόμην,
φυγάς τ' ἐμαυτῷ προστιθεὶς πάτρας ἐμῆς,
θανάτους τ' ἀώρους καὶ κακῶν ἄλλας ὁδοὺς,
ἵν', εἴ τι πάσχοιμ' ὧν ἐδόξαζον φρενὶ,
μή μοι νεωρὲς προσπεσὸν μᾶλλον δάκοι.

Locum vertit Cicero Tuscul. Disp. III, 14.

5

Plutarchus Vit. Thes. p. 6 d. (c. 15.) Τοὺς δὲ παῖδας εἰς Κρήτην κομιζομένους ὁ μὲν τραγικώτατος μῦθος ἀποφαίνει τὸν Μινώταυρον ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ διαφθείρειν, ἢ πλανωμένους αὐτοὺς καὶ τυχεῖν ἐξόδου μὴ δυναμένους ἐκεῖ καταθνήσκειν, τὸν δὲ Μινώταυρον, ὥσπερ Εὐριπίδης φησὶ,

Σύμμικτον εἶδος κἀποφώλιον βρέφος

γεγονέναι, καὶ

Ταύρου μεμίχθαι καὶ βροτοῦ διπλῇ φύσει.

Priorem versum sic citat Plutarchus Moral. p. 520 c. Σύμμικτον εἶδος καὶ ἀποφώλιον τέρας.

6

Athenæus X. p. 454 b. Εὐριπίδης δὲ τὴν ἐν τῷ Θησεῖ τὴν ἐγγράμματον ἔοικε ποιῆσαι ῥῆσιν. βοτὴρ δ' ἐστὶν ἀγράμματος αὐτόθι δηλῶν τοὔνομα τὸ Θησέως ἐπιγεγραμμένον οὕτως

Ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις,
μορφὰς δὲ λέξω καὶ σαφῆ τεκμήρια.
κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος·
οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.
τὸ δεύτερον δὲ πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο·
ταύτας διείργει δ' ἐν μέσαις ἄλλη μία.
τρίτον δὲ βόστρυχός τις ὡς εἱλιγμένος.
τὸ δ' αὖ τέταρτον ἦν μὲν εἰς ὀρθὴν μία,
λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι
εἰσίν. τὸ πέμπτον δ' οὐκ ἐν εὐμαρεῖ φράσαι·
γραμμαὶ γάρ εἰσιν ἐκ διεστώτων δύο,
αὗται δὲ συντρέχουσιν εἰς μίαν βάσιν.
τὸ λοίσθιον δὲ τῷ τρίτῳ προσεμφερές.

7

Steph. Byz. v. Εὐρώπη. λέγεται δὲ καὶ—διὰ τοῦ ι Εὐρωπία.—Εὐριπίδης ἐν Θησεῖ

σχεδὸν παρ' αὐτοῖς κρασπέδοις Εὐρωπίας.

Aristides vol. II. p. 336. de Alexandria: καίτοι κράσπεδον Εὐριπίδου φωνῇ μάλιστ' ἄν τις αὐτὴν Αἰγύπτου προσείποι.

8

Stobæus 9. p. 100.

Κρεῖσσον δὲ πλούτου καὶ πολυχρύσου χλιδῆς
ἀνδρῶν δικαίων κἀγαθῶν παρουσίαι.

9

Stobæus 43. p. 302.

Ἀνὴρ γὰρ ὅστις χρημάτων μὲν ἐνδεὴς,
δρᾶσαι δὲ χειρὶ δυνατὸς, οὐκ ἀνέξεται,
τὰ τῶν δ' ἐχόντων χρήμαθ' ἁρπάζειν φιλεῖ.

Præterea a Stobæo 5. p. 63. e Theseo citantur duo versus, qui ab eodem in eclog. phys. cum quinque aliis ad Dictyn referuntur. Vid. Dict. fr. VIII, 3. 4.

ΙΝΩ.

De argumento fabulæ schol. Aristoph. Vesp. 1404.

1

Schol. Pind. Isthm. 41, 39. Ἀλλ' ἀνεγειρομένα χρῶτα λάμπει: τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ Εὐριπίδης κέχρηται

Ἰδοῦσα δ' Ἰνοῦς συμφορὰν πολὺν χρόνον
νῦν ὄμμ' ἐγείρει.

2

Stobæus 39. p. 237. Plutarchus Moral. p. 507 b. schol. Pindar. Pyth. 3, 66.

Ἴστω δὲ μηδεὶς ταῦθ', ἃ σιγᾶσθαι χρεών·
μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
πρήσειεν ἄν τις, καὶ πρὸς ἄνδρ' εἰπὼν ἕνα
πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες ἃ κρύπτειν χρεών.

3

Stobæus 87. p. 500.

Ἐπίσταμαι δὲ πάνθ', ὅσ' εὐγενῆ χρεὼν,
σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλὲς,
ὁρᾶν θ' ἃ δεῖ με, κοὐχ ὁρᾶν ἃ μὴ χρεὼν,
γαστρὸς κρατεῖν δέ· καὶ γὰρ ἐν κακοῖσιν ὢν
ἐλευθέροισιν ἐμπεπαίδευμαι τρόποις.

V. 2. Plutarchus Moral. p. 506 c. 606 a. Gellius XIII, 18.

4

Stobæus 83. p. 483.

Τοιάνδε χρὴ γυναικὶ πρόσπολον ἐᾶν,

ἥτις τὸ μὲν δίκαιον οὐ σιγήσεται,
τὰ δ' αἰσχρὰ μισεῖ καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔχει.

V. 1. *πρόσπολόν σ' ἑλεῖν* Lobeckius.

5

Stobæus 86. p. 498.

Τό τ' εὐγενὲς
πολλὴν δίδωσιν ἐλπίδ', ὡς ἄρξουσι γῆς.

6

Stobæus ibidem.

Τὴν εὐγένειαν, κἂν ἄμορφος ᾖ γάμος,
τιμῶσι πολλοὶ πρὸς τέκνων χάριν λαβεῖν,
τό τ' ἀξίωμα μᾶλλον ἢ τὰ χρήματα.

7

Stobæus 9. p. 99. 92. p. 511.

Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἂν ἔχῃς ἄνευ ψόγου
καὶ μικρὰ σώζου τῇ δίκῃ ξυνοῦσ' ἀεί.
μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος εὖ πράξας ποτὲ
ζητῶν τὰ πλείον' εἶτα πάντ' ἀπώλεσεν.

8

Stobæus 13. p. 145. Plutarchus Moral. p. 63 a.

'Εμοὶ γὰρ εἴη πτωχὸς, εἰ δὲ βούλεται
πτωχοῦ κακίων, ὅστις ὢν εὔνους ἐμοὶ
φόβον παρελθὼν τἀπὸ καρδίας ἐρεῖ.

9

Stobæus 71. p. 432.

Φεῦ,
ὅσῳ τὸ θῆλυ δυστυχέστερον γένος
πέφυκεν ἀνδρῶν· ἔν τε τοῖσι γὰρ καλοῖς
πολλῷ λέλειπται κἀπὶ τοῖς αἰσχροῖς πλέον.

10

Stobæus ibidem.

Ὦ θνητὰ πράγματ', ὦ γυναικεῖαι φρένες,
ὅσον νόσημα τὴν Κύπριν κεκτήμεθα.

11

Stobæus 38. p. 222.

Τίς ἆρα μήτηρ ἢ πατὴρ κακὸν μέγα
βροτοῖς ἔφυσε τὸν δυσώνυμον φθόνον;
ποῦ καί ποτ' οἰκεῖ σώματος λαχὼν μέρος;
ἐν χερσὶν, ἢ σπλάγχνοισιν, ἢ παρ' ὄμματα

ἔσθ' ἡμιν; ὡς ἦν μόχθος ἰατροῖς μέγας
τομαῖς ἀφαιρεῖν ἢ ποτοῖς ἢ φαρμάκοις
πασῶν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων.

12

Stobæus 4. p. 52.

Πολλοί γε θνητῶν τῷ θράσει τὰς συμφορὰς
ζητοῦσ' ἀμαυροῦν κἀποκρύπτεσθαι κακά.

13

Stobæus 10. p. 127. 91. p. 507.

Βίᾳ νυν ἕλκετ', ὦ κακοὶ, τιμὰς, βροτοὶ,
καὶ κτᾶσθε πλοῦτον, πάντοθεν θηρώμενοι
σύμμικτα, μὴ δίκαια καὶ δίκαι' ὁμοῦ·
ἔπειτ' ἀμᾶσθε τῶνδε δύστηνον θέρος.

V. 1. altero loco καὶ νῦν ἐφέλκετ'. V. 4. Porsonus ἐπεὶ τόδ' ἐξαμᾶσθε δύστηνον θέρος.

14

Stobæus 66. p. 420.

Νόμοι γυναικῶν οὐ καλῶς κεῖνται πέρι·
χρῆν γὰρ τὸν εὐτυχοῦνθ' ὅτι πλείστας ἔχειν
γυναῖκας, εἴπερ δὴ τροφὴ δόμοις παρῆν,
ὡς τὴν κακὴν μὲν ἐξέβαλλε δωμάτων,
τὴν δ' οὖσαν ἐσθλὴν ἡδέως ἐσώζετο.
νῦν δ' εἰς μίαν βλέπουσι, κίνδυνον μέγαν
ῥίπτοντες· οὐ γὰρ τῶν τρόπων πειρώμενοι
νύμφας ἐς οἴκους ἑρματίζονται βροτοί.

15

Stobæus 111. p. 582.

Μὴ σκυθρωπὸς ἴσθ' ἄγαν
πρὸς τοὺς κακῶς πράσσοντας ἄνθρωπος γεγώς.

16

Stobæus 16. p. 153.

'Αμουσία τοι μηδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ
στάζειν· κακὸν δὲ, χρημάτων ὄντων ἅλις,
φειδοῖ πονηρᾷ μηδέν' εὖ ποιεῖν βροτῶν.

Verba ἀμουσία—στάζειν 112. p. 583.

17

Pollux VII, 178. Εὐριπίδης ἐν 'Ινοῖ

Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥστε θὴρ μόνος.

18

Plutarchus Moral. p. 556 a. Τῆς Ἰνοῦς ἐν τοῖς θεάτροις λεγούσης ἀκούομεν ἐφ' οἷς ἔδρασε μεταμελομένης,

Φίλαι γυναῖκες, πῶς ἂν ἐξ ἀρχῆς δόμους
Ἀθάμαντος οἰκήσαιμι, τῶν πεπραγμένων
δράσασα μηδέν.

19

Stobæus 103. p. 561.

Ἄνασσα, πολλοῖς ἐστιν ἀνθρώπων κακὰ,
τοῖς δ' ἄρτι λήγει, τοῖς δὲ κίνδυνος μολεῖν.
κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπίμοις τε γῆς φυτοῖς
θνητῶν τε γενεᾷ· τοῖς μὲν αὔξεται βίος,
τῶν δὲ φθίνει τε καὶ θερίζεται πάλιν.

V. 3—5. Plutarchus Moral. p. 104 b. V. 3. Stobæus κύκλῳ γὰρ ἕρπει.

20

Stobæus 109. p. 580.

Ἐν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

21

Stobæus ibidem.

Μήτ' εὐτυχοῦσα πᾶσαν ἡνίαν χάλα,
κακῶς τε πράσσουσ' ἐλπίδος κεδνῆς ἔχου.

22

Stobæus 123. p. 615.

Γίγνωσκε τἀνθρώπεια, μηδ' ὑπερμέτρως
ἄλγει· κακοῖς γὰρ οὐ σὺ πρόσκεισαι μόνη.

23

Stobæus 103. p. 559.

Ὁρᾷς, τυράννους διὰ μακρῶν ηὐξημένους
ὡς μικρὰ τὰ σφάλλοντα, καὶ μί' ἡμέρα
τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω.
ὑπόπτερος δ' ὁ πλοῦτος· οἷς γὰρ ἦν ποτε,
ἐξ ἐλπίδων πίπτοντας ὑπτίους ὁρῶ.

V. 1. Philostr. vit. Apoll. VII, 4. Ὁ ὑποκριτὴς ἤδη ἐπέραινε τὰ ἰαμβεῖα (ἐπὶ τῇ Ἰνοῖ τῷ δράματι), ἐν οἷς ὁ Εὐριπίδης διὰ μακρῶν αὐξηθέντας τοὺς τυράννους ἁλίσκεσθαί φησιν ὑπὸ μικρῶν. Stobæus ἠσκημένους. V. 2. 3. Plutarchus Moral. p. 104 a. V. 3. Philo p. 588 c. Ἡ μία γὰρ, ὡς ἔφη τις, ἡμέρα τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω. Io. Lydus de mensibus p. 61. ed. Schow.

24

Stobæus 84. p. 493.

Φειδώμεθ' ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδώμεθα,
κακοὺς δ' ἀποπτύωμεν, ὥσπερ ἄξιοι.

25

Athenagoras leg. pro Christ. c. 26. p. 33. ed. Colon. Καὶ Ἰνὼ μετὰ τὴν μανίαν—θεὸν δοξάζουσι γεγονέναι

Πόντου πλάνητες Λευκοθέαν ἐπώνυμον,

καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς

Σεμνὸς Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται.

ΙΞΙΩΝ.

Plutarchus Moral. p. 19 e. Ὁ Εὐριπίδης εἰπεῖν λέγεται πρὸς τοὺς τὸν Ἰξίονα λοιδοροῦντας ὡς ἀσεβῆ καὶ μιαρὸν, Οὐ μέντοι πρότερον αὐτὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξήγαγον ἢ τῷ τροχῷ προσηλῶσαι.

1

Plutarchus Moral. p. 18 e. Stobæus 2. p. 30.

Τοῦ μὲν δικαίου τὴν δόκησιν ἄρνυσο,
τὰ δ' ἔργα τοῦ πᾶν δρῶντος ἔνθα κερδανεῖς.

2

Stobæus 49. p. 355.

Τά τοι μέγιστα πάντ' ἀπεργάζεται βροτοῖς
τόλμ' ὥστε νικᾶν· οὔτε γὰρ τυραννίδες
χωρὶς πόνου γένοιντ' ἂν οὔτ' οἶκος μέγας.

V. 1. ἀπείργασται Heathius.

3

Schol. Apoll. III, 62. Φλεγύου δὲ παῖς καὶ Ἰξίων, ὡς καὶ Εὐριπίδης

Φλεγύαντος υἱὲ, δέσποτ' Ἰξῖον * *.

4

Stobæus 10. p. 126.

Ὅστις γὰρ ἐπὶ τὸ πλέον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, οὐδὲ βούλεται,
φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει.

V. 1. 3. Stobæus 22. p. 187. ubi ὅστις γὰρ ἀστῶν πλέον.

5

Diogen. L. IX, 55. Φησὶ δὲ Φιλόχορος πλέοντος αὐτοῦ (Πρωταγόρου) ἐς Σικελίαν τὴν ναῦν καταποντισθῆναι, καὶ τοῦτο αἰνίττεσθαι Εὐριπίδην ἐν Ἰξίονι.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΣ

De argumento fabulæ schol. Theocr. II, 10. Ταῖς ἔρωτι κατεχομέναις τὴν σελήνην μετακαλεῖσθαι σύνηθες, ὡς καὶ Εὐριπίδης ποιεῖ Φαίδραν πράττουσαν ἐν τῷ κατακαλυπτομένῳ Ἱππολύτῳ. Plutarchus Moral. p. 28 a. Καὶ ὁ σύσκηνος αὐτοῦ (Σοφοκλέους) πάλιν ὁρᾷς ὅτι τήν γε Φαίδραν προσεγκαλοῦσαν τῷ Θησεῖ πεποίηκεν, ὡς διὰ τὰς ἐκείνου παρανομίας ἐρασθεῖσαν τοῦ Ἱππολύτου.

1

Stobæus 12. p. 140.

Ἔγωγέ φημι καὶ νόμον γε μὴ σέβειν
ἐν τοῖσι δεινοῖς τῶν ἀναγκαίων πλέον.

2

Stobæus 49. p. 355.

Οὐ γὰρ κατ' εὐσέβειαν αἱ θνητῶν τύχαι,
τολμήμασιν δὲ καὶ χερῶν ὑπερβολαῖς
ἁλίσκεταί τε πάντα καὶ θηρεύεται.

3

Stobæus 61. p. 388.

Ἔχω δὲ τόλμης καὶ θράσους διδάσκαλον
ἐν τοῖς ἀμηχάνοισιν εὐπορώτατον,
Ἔρωτα, πάντων δυσμαχώτατον θεῶν.

4

Stobæus 31. p. 211.

Ὦ πότνι' Αἰδὼς, εἴθε τοῖς πᾶσιν βροτοῖς
ξυνοῦσα τἀναίσχυντον ἐξῄρου φρενῶν.

5

Aristoph. Vesp. 748.

Μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ,

ubi schol. ἐξ Ἱππολύτου Εὐριπίδου.

6

Plutarchus Moral. p. 778 b. Stobæus 61. p. 386.

Οἱ γὰρ Κύπριν φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν
νοσοῦσ' ὁμοίως τοῖς ἄγαν θηρωμένοις.

7

Clem. Alex. Strom. VI. p. 622 b. Stobæus 71. p. 432.

Ἀντὶ γὰρ πυρὸς
πῦρ ἄλλο μεῖζον ἠδὲ δυσμαχώτερον
ἔβλαστον αἱ γυναῖκες.

8

Stobæus 118. p. 601.

Ὦ λαμπρὸς αἰθὴρ ἡμέρας θ' ἁγνὸν φάος,
ὡς ἡδὺ λεύσσειν τοῖς τε πράσσουσιν καλῶς
καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν, ὧν πέφυκ' ἐγώ.

9

Stobæus 91. p. 507. Apostolius XIX. 82.

Ὕβριν τε τίκτει πλοῦτος, ἢ φειδὼ βίου.

10

Stobæus 103. p. 562.

Ὁρῶ δὲ τοῖς πολλοῖσιν ἀνθρώποις ἐγὼ
τίκτουσαν ὕβριν τὴν πάροιθ' εὐπραξίαν.

11

Stobæus 71. p. 434.

Θησεῦ, παραινῶ σοι τὸ λῷστον, εἰ φρονεῖς,
γυναικὶ πείθου μηδὲ τἀληθῆ κλύων.

12

Stobæus 80. p. 472.

Φεῦ φεῦ, τὸ μὴ τὰ πράγματ' ἀνθρώποις ἔχειν
φωνήν, ἵν' ἦσαν μηδὲν οἱ δεινοὶ λέγειν.
νῦν δ' εὐρόοισι στόμασι τἀληθέστατα
κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἃ χρὴ δοκεῖν.

V. 1, 2. Plutarchus Moral. p. 802 a. V. 3. 4. Clemens Alex. Strom. I. p. 290. Sylb. V. 3. Stobæus εὐρύθμοισι.

13

Erotianus p. 120. Διεβλήθησαν: παρελογίσθησαν, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ φησὶ

Τί δ' ἢν λυθείς με διαβάλῃς, παθεῖν σε δεῖ;

14

Justin. Mart. de monarch. p. 107.

Ἀλλ' οὐ γὰρ ὀρθῶς ταῦτα κραίνουσιν θεοί.

15

Stobæus ecl. phys. p. 143. vol. I. p. 235.

Χρόνος διέρπων πάντ' ἀληθεύειν φιλεῖ.

16

Pollux IX, 50. Καὶ στάσις ἵππων, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ

Πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.

17

Stobæus 5. p. 63.

Ὦ μάκαρ, οἵας ἔλαχες τιμὰς,
Ἱππόλυθ' ἥρως, διὰ σωφροσύνην·
οὔποτε θνητοῖς ἀρετῆς ἄλλη
δύναμις μείζων· ἦλθε γὰρ ἢ πρόσθ'
ἢ μετόπισθεν
τῆς εὐσεβίας χάρις ἐσθλή.

18

Erotianus p. 118. Διόπῳ: τῷ τῆς νηὸς ἐπιμελητῇ παρὰ τὸ διοπτεύειν. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις κειμένη καὶ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σισύφῳ καὶ Εὐριπίδῃ ἐν Ἱππολύτῳ.

Ex Hippolyto priore sumptos esse suspicatur Monk. ad Hippol. 1249. versus a Stobæo 86. p. 498. servatos

Τὸν σὸν δὲ παῖδα σωφρονοῦντ' ἐπίσταμαι
χρηστοῖς θ' ὁμιλοῦντ' εὐσεβεῖν τ' ἠσκηκότα.
πῶς οὖν ἂν ἐκ τοιοῦδε σώματος κακὸς
γένοιτ' ἄν; οὐδεὶς τοῦτό μ' ἂν πίθοι ποτέ.

ΚΑΔΜΟΣ.

"Cadmus tragœdia non nisi Probi ad Virg. Ecl. VI. 31. auctoritate nititur qui, *Accipere debemus aera*, inquit, *quem Euripides in Cadmo* χάος *appellavit, sic :* Οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς καινῶς φοιτῶν ἕδος δαιμόνιον, τὸ δ' ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος. Ad hanc tragœdiam Valcken. refert quæ velut Euripidea servavit Hermogenes p. 226. 227.

Οἴμοι, δράκων μου γίγνεται τό γ' ἥμισυ,
τέκνον, περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί."

Matthiæ.

ΚΡΕΣΦΟΝΤΗΣ.

Eustratius s. Aspasius ad Aristot. Ethic. III, 1. Καὶ ἔστι παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ Κρεσφόντῃ ἐπιβουλεύουσα Κρεσφόντῃ τῷ υἱῷ, ὡς πολεμίῳ, δι' ἄγνοιαν.

1—7

Strabo VIII. p. 563. Περὶ δὲ τῆς φύσεως τῶν τόπων καὶ τούτων καὶ τῶν Μεσσηνιακῶν ταῦτα μὲν ἀποδεκτέον λέγοντος Εὐριπίδου· τὴν γὰρ Λακωνικὴν φησιν ἔχειν

Πολλὴν μὲν ἄροτον, ἐκπονεῖν δ' οὐ ῥᾴδιον·
κοίλη γὰρ, ὄρεσι περίδρομος τραχεῖά τε
δυσείσβολός τε πολεμίοις·

τὴν δὲ Μεσσηνιακὴν καλλίκαρπον

κατάρρυτόν τε μυρίοισι νάμασι
καὶ βουσὶ καὶ ποίμναισιν εὐβοτωτάτην,
οὔτ' ἐν πνοαῖσι χείματος δυσχείμερον
οὔτ' αὖ τεθρίπποις ἡλίου θερμὴν ἄγαν.

καὶ ὑποβὰς τῶν πάλων φησὶν ὧν οἱ Ἡρακλεῖδαι περὶ τῆς χώρας ἐποιήσαντο τὸν μὲν πρότερον γενέσθαι

γαίης Λακαίνης κύριον, φαύλου χθονὸς,

τὸν δὲ δεύτερον Μεσσήνης

ἀρετὴν ἐχούσης μείζον' ἢ λόγῳ φράσαι.

τὴν δὲ Λακωνικὴν καὶ τὴν Μεσσηνίαν ὁρίζειν αὐτοῦ φήσαντος

Πάμισον εἰς θάλασσαν ἐξορμώμενον

οὐ συγχωρητέον—. οὐκ εὖ δὲ οὐδ' ὅτι τῆς Μεσσηνίας ὁμοίως ἐπιθαλαττίας οὔσης τῇ Λακωνικῇ φησιν αὐτὴν

πρόσω ναυτίλοισιν

εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ τὴν Ἦλιν εὖ διορίζει,

Πρόσω δὲ βαντὶ ποταμὸν Ἦλις ἡ Διὸς
γείτων κάθηται.

8

Stobæus 92. p. 511.

Κέρδη τοιαῦτα χρή τινα κτᾶσθαι βροτῶν,
ἐφ' οἷσι μέλλει μή ποθ' ὕστερον στένειν.

9

Schol. Eurip. Med. 85. Τῇ δὲ διανοίᾳ ταύτῃ καὶ ἐν Κρεσφόντῃ κέχρηται οὕτως

Ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ' ὅπερ ἅπαντες βροτοὶ,
φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.

10

Plutarch. Moral. p. 110 d. Ἡ δὲ Μερόπη λόγους ἀνδρώδεις προφερομένη κινεῖ τὰ θέατρα λέγουσα τοιαῦτα

Τεθνᾶσι παῖδες οὐκ ἐμοὶ μόνῃ βροτῶν,
οὐδ' ἀνδρὸς ἐστερήμεθ', ἀλλὰ μυρίαι
τὸν αὐτὸν ἐξήντλησαν ὡς ἐγὼ βίον.

11

Schol. Eurip. Phœn. 159. Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντῃ λέγει

Καὶ δὶς ἑπτ' αὐτῆς τέκνα
Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν.

12

Plutarchus Moral. p. 90 a. Ἡ Μερόπη φησὶν
Αἱ τύχαι δέ με
μισθὸν λαβοῦσαι τῶν ἐμῶν τὰ φίλτατα
σοφὴν ἔθηκαν.

13

Sextus Empir. Pyrrh. hypot. III. 24, 230. p. 186. Clem. Alex. Strom. III. p. 432. Sylb. Stob. 119. p. 603.

Ἐχρῆν γὰρ ἡμᾶς σύλλογον ποιουμένους
τὸν φύντα θρηνεῖν, εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ,
τὸν δ' αὖ θανόντα καὶ πόνων πεπαυμένον
χαίροντας εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.

"V. 2—4. afferunt Strabo XI. p. 790 a. Plutarchus Moral. p. 36 e. Dio Chrysost. 23. p. 276. ex parte saltem, primum et secundum Aristid. T. II. p. 199. secundum Æschin. Axiocho §. 10. Ex Euripidis Cresphonte petitos esse versus docet Cicero Tusc. disp. I, 48. qui etiam vertit. V. 1. Clem. Arist. ἔδει γάρ. Stobæus ἐχρῆν μέν. γὰρ expressit Cicero. V. 2. Stobæus τὸν ζῶντα. V. 3. Sext. καὶ κακῶν πεπ." Matthiæ.

14

Gellius VII, 3. *Recte hoc vitio dat Lucilius poetæ Euripidæ, quod, quum Polyphontes rex propterea se interfecisse fratrem diceret, quod ipse ante consilium de nece ejus cepisset, Merope fratris uxor hisce cum verbis eluserit:*

Εἰ γάρ σ' ἔμελλεν, ὡς σὺ φῄς, κτείνειν πόσις,
χρὴ καὶ σὲ μέλλειν, ὡς χρόνος δῆθεν παρῆν.

15

Stobæus 53. p. 367. Polyb. XII. vol. III. p. 434. ed. Schweigh.

Εἰρήνα βαθύπλουτε καὶ
καλλίστα μακάρων θεῶν,
ζῆλός μοι σέθεν, ὡς χρονίζεις,
δέδοικα δὲ μὴ πρὶν πόνοις
ὑπερβάλῃ με γῆρας,
πρὶν σὰν χαρίεσσαν προσιδεῖν ὥραν
καὶ καλλιχόρους ἀοιδὰς
φιλοστεφάνους τε κώμους.
ἴθι μοι, πότνια, πόλιν

τάνδ' ἐχθρὰν στάσιν εἶργ' ἀπ' οἴκων
τὰν μαινομέναν τ' ἔριν,
θηκτῷ τερπομέναν σιδάρῳ.

16

Plutarchus Moral. p. 110 b. *Ὁ Κρεσφόντης δέ που ὁ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ περὶ τοῦ Ἡρακλέους λέγων*

Εἰ μὲν γὰρ οἰκεῖ (φησὶ) νερτέρας ὑπὸ χθονὸς,
ἐν τοῖσιν οὐκέτ' οὖσιν, οὐδὲν ἂν σθένοι.

17

Plutarchus Moral. p. 998 e. *Σκόπει δὲ καὶ τὴν ἐν τῇ τραγῳδίᾳ Μερόπην ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτὸν (αὐτῆς) ὡς φονέα τοῦ υἱοῦ πέλεκυν ἀραμένην καὶ λέγουσαν*

Ὁσιωτέραν δὴ τήνδ' ἐγὼ δίδωμί σοι
πληγὴν,

ὅσον ἐν τῷ θεάτρῳ κίνημα ποιεῖ, συνεξορθιάζουσα φόβῳ, καὶ δέος μὴ φθάσῃ τὸν ἐπιλαμβανόμενον γέροντα, καὶ τρώσῃ τὸ μειράκιον.

18

Stobæus 31. p. 212.

Αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖσι γίγνεται τέκνον.

ΚΡΗΣΣΑΙ.

De argumento fabulæ schol. Sophocl. Ajac. 1297. Aristoph. Ran. 873. Acharn. 432.

1

Aristoph. Vesp. 759.

Τοῦτο δὲ
Ἅιδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ubi schol. *Ἐν Κρήσσαις Εὐριπίδου ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην κρινεῖ ταῦτα.* ubi Toupius corrigit, *πρὸς τὴν Ἀερόπην φησὶν, Ἅιδης διακρινεῖ ταῦτα.*

2

Stobæus 72. p. 437.

Οὐ γάρ ποτ' ἄνδρα τὸν σοφὸν γυναικὶ χρὴ
δοῦναι χαλινοὺς, οὐδ' ἀφέντ' ἐᾶν κρατεῖν·
πιστὸν γὰρ οὐδέν ἐστιν· εἰ δέ τις κυρεῖ
γυναικὸς ἐσθλῆς, εὐτυχεῖ κακὸν λαβών.

3

Stobæus 70. p. 430.

Γαμεῖτε νῦν γαμεῖτε, κᾆτα θνήσκετε
ἢ φαρμάκοισιν ἐκ γυναικὸς ἢ δόλοις.

4

Stobæus 107. p. 579.

Λύπη μὲν ἄτη περιπεσεῖν αἰσχρᾷ τινί.
εἰ δ' οὖν γένοιτο, χρὴ περιστεῖλαι καλῶς
κρύπτοντα καὶ μὴ πᾶσι κηρύσσειν τάδε·
γέλως γὰρ ἐχθροῖς γίγνεται τὰ τοιάδε.

5

Etymol. M. p. 796, 10. Εὐριπίδης παράγωγον ῥῆμα ἀπὸ τούτου ποιήσας φησὶν ἐν Κρήσσαις

Πρὶν ἂν ἐκφλῆναί με καὶ μαθεῖν λόγον.

πρὶν γὰρ Sylburg.

6

Stobæus 29. p. 199.

Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν,
αἰσχρόν τε μοχθεῖν μὴ θέλειν νεανίαν.

7

Stobæus 96. p. 530.

Εἰ δ' ἄτερ πόνων
δοκεῖς ἔσεσθαι, μῶρος εἶ, θνητὸς γεγώς.

8

Stobæus 89. p. 502. et v. 2. 90. p. 505.

Ἐπίσταμαι δὲ καὶ πεπείραμαι λίαν
ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.

9

Stobæus 90. p. 505.

Πλούτου δ' ἀπορρυέντος ἀσθενεῖς γάμοι·
τὴν μὲν γὰρ εὐγένειαν αἰνοῦσιν βροτοὶ,
μᾶλλον δὲ κηδεύουσι τοῖς εὐδαίμοσιν.

10

Athenæus III. p. 97 a.

Νόμος δὲ λείψαν' ἐκβάλλειν κυσίν.

ἐν Κρήσσαις ὁ Εὐριπίδης ἔφη.

11

Apollon. Dysc. in Anecd. Bekk. p. 514, 5. Ἔτι μέντοι φησὶν ὁ Τρύφων, ὡς παρὰ (Εὐριπίδῃ) καὶ ἔτι ἄλλοις ποιηταῖς ὀνοματικῆς συντάξεως ἔτυχεν. ἐν μὲν γὰρ Κρήσσαις

Ἐγὼ χάριν σὴν παῖδας οὐ κατακτενῶ.

12

Athenæus XI. p. 504 b. Εὐριπίδης ἐν Κρήσσαις

Τὰ δ' ἄλλα χαῖρε, κύλικος ἑρπούσης κύκλῳ.

13

Athenæus XIV. p. 640 a. Πολλάκις οὖν, ὡς ἔφην, τῶν τοιούτων ἡμῖν παρατιθεμένων ἐπιδορπισμάτων, ἔφη τις τῶν παρόντων

Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι.
τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα; τῷ δ' οὐ βρίθεται;
πλήρης μὲν ὄψων ποντίων, πάρεισι δὲ
μόσχων τε σὰρξ τέρεινα χηνεία τε δαὶς
καὶ πεπτὰ καὶ κροτητὰ, τῆς ξουθοπτέρου
πελάνῳ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα.

V. 5, 6. Plutarchus Moral. p. 1097 d.

14

Achilles Tatius περὶ σφαίρας in Petavii Uranolog. p. 122. 140.

Δείξας γὰρ ἄστρων τὴν ἐναντίαν ὁδὸν
δήμους τ' ἔσωσα καὶ τύραννος ἱζόμην.

Cf. Strabo I. p. 43 a.

15

Aristot. Rhet. II, 23.

Ἀλλ' εἴπερ ἐστὶν ἐν βροτοῖς ψευδηγορεῖν
πιθανὸν, νομίζειν χρή γε καὶ τοὐναντίον,
ἄπιστ' ἀληθῆ πολλὰ συμβαίνειν βροτοῖς.

ubi scholiasta ed. Paris. 1539. fol. 43. vers. 27. Εὐριπίδου ταῦτα φησὶ πρὸς τὸν Θυέστην· ὃς ταῦτά φησι πρὸς τὸν Ἀτρέα, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΡΗΤΕΣ.

De argumento fabulæ schol. Aristoph. Ran. 873.

1

Schol. Aristoph. Ran. 1398. ad verba Ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα, τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε, annotat, Ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐκ Κρητῶν Εὐριπίδου.

2

Porphyrius de abstinentia IV, 19. p. 172. Μικροῦ με παρῆλθε καὶ τὸ Εὐριπίδειον παραθέσθαι, ὃς τοὺς ἐν Κρήτῃ τοῦ Διὸς προφήτας ἀπέχεσθαί φησι διὰ τούτων. λέγουσι δὲ οἱ κατὰ τὸν χορὸν πρὸς Μίνω

Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
τέκνον Εὐρώπας καὶ τοῦ μεγάλου
Ζανὸς, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου,
ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκοὺς

στεγανοὺς παρέχει Χαλύβῳ πελέκει
καὶ ταυροδέτῳ κόλλῃ κραθεῖσ'
ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπάρισσος.
ἁγνὸν δὲ βίον τείνομεν, ἐξ οὗ
Διὸς Ἰδαίου μύστης γενόμην,
καὶ νυκτιπόλου Ζαγρέως βιοτὰς
τάς τ' ὠμοφάγους δαῖτας τελέσας,
μητρί τ' ὀρείᾳ δᾷδας ἀνασχὼν,
καὶ Κουρήτων
Βάκχος ἐκλήθην ὁσιωθείς.
πάλλευκα δ' ἔχων εἵματα φεύγω
γένεσίν τε βροτῶν καὶ νεκροθήκης
οὐ χριμπτόμενος, τήν τ' ἐμψύχων
βρῶσιν ἐδεστῶν πεφύλαγμαι.

V. 5—9. Erotianus p. 36. V. 12. Codex Monac. βροντάς.

ΛΑΜΙΑ.

Scholiasta Platonis p. 61. Ruhnk. Δευτέρα δὲ (Σίβυλλα) Λίβυσσα, ἧς μνήμην ἐποιήσατο ἐν τῷ τῆς Λαμίας προλόγῳ Εὐριπίδης. Lactantius Instit. div. I, 6. qui ex eodem fonte hausit: *Secundam* (Sibyllam) *Libyssam, cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo*. Ad hanc fabulam referunt quod Diodor. Sic. ex Euripide citat XX, 41. Ὅτι δὲ κατὰ τὴν Λιβύην γέγονεν αὕτη (ἡ Λάμια) καὶ τὸν Εὐριπίδην δείξαι τις ἂν μαρτυροῦντα. λέγει γὰρ

Τίς τοὔνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς
οὐκ οἶδε Λαμίας τῆς Λιβυστικῆς γένος;

ΛΙΚΥΜΝΙΟΣ.

Schol. Aristoph. Av. 1242. Λικυμνίαις βολαῖς: ὁ μὲν Καλλίμαχος γράφων οὕτως· Λικυμνίοις βολαῖς, φησὶ, ταύτης τῆς διδασκαλίας οὐ μέμνηται. ἐν δὲ ἐνίοις τῶν σχολικῶν ὑπομνημάτων ταυτὶ γέγραπται· ἴσως ὁ Λικύμνιος ἐνεπύρισε τινῶν οἰκίας. ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις Ἀπολλωνίου ταῦτα γέγραπται, ὅτι ἡμίφλεκτόν τινα εἰσάγει εἰς τοιοῦτό τι κεκεραυνωμένον ἀπὸ τῆς περιστάσεως ἐκείνης. εἴη δ' ἂν τοῦ Εὐριπίδου μεμνημένος ἀγγέλου τοῦ ἐν τῷ Λικυμνίῳ. λέγει γὰρ ἐπὶ τελευτῆς ἐκεῖνος. ἐν Λικυμνίῳ δὲ δράματι Εὐριπίδου εἰσήχθη τις κεραυνοβολούμενος. Hesychius, Λικυμνίοις βολαῖς: τῶν ἐν τῷ Εὐριπίδου Λικυμνίῳ μνημονεύοι ἂν ἴσως. κεραυνοῦται γὰρ ἡ ναῦς κατὰ τὸν ἐκεῖ λόγον, οὐχ ὡς αὐτοῦ τοῦ Λικυμνίου τῆς Φωκίδος κατεσκεμμένου.

1

Diogen. L. III, 63. Ὁ γοῦν φαῦλος λέγεται παρ' αὐτῷ (Πλάτωνι) καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλοῦ, ὡς καὶ παρὰ Εὐριπίδῃ ἐν Λικυμνίῳ φέρεται ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους οὑτωσὶ

Φαῦλον, ἄκομψον, τὰ μέγιστ' ἀγαθὸν,
πᾶσαν ἐν ἔργῳ παρατεμνόμενον
σοφίαν, λέσχης ἀτρίβωνα.

V. 1. Eustathius p. 1492, 28. Etymol. M. p. 789, 34. Photius et Suidas v. φαῦλον. schol. Platonis p. 84. Plutarchus Vit. p. 310 c.

2

Stobæus 29. p. 198.

Πόνος γὰρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.

Cf. Apostol. XVI, 29. Sophocli versum tribuit schol. Hermogen. p. 377. apud Ruhnk. ad Xenoph. Mem. II, 1, 20.

3

Stephan. Byz. v. Τευθρανία. λέγεται καὶ Τευθράντιος. Εὐριπίδης Λικυμνίῳ

Τευθράντιον δὲ σχῆμα Μυσίας χθονός.

4

Macrobius Saturn. I, 18. *Et ne quis opinetur diversis diis Parnassum montem dicatum, idem Euripides in Licymnio Apollinem Liberumque unum eumdemque deum esse significans scribit* " Δέσποτα φιλόδαφνε Βάκχε, Παιὰν Ἄπολλον εὔλυρε."

5

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 156.

Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγειν ὅσον ζυγόν.

6

Hesychius, Θριάζειν: φυλλολογεῖν, ἐνθουσιᾶν, ἐνθουσιάζειν. Εὐριπίδης Λικυμνίῳ καὶ Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ.

ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ Η ΣΟΦΗ.

Partem argumenti habet Dionysius Halicarn. τέχν. ῥητορ. c. 9. vol. V. p. 354. Reisk. Ἡ Μελανίππη ἡ σοφὴ, τὸ δρᾶμα Εὐριπίδου, ἐπιγέγραπται μὲν σοφὴ, ὅτι φιλοσοφεῖ καὶ διὰ τοῦτο τοιαύτης μητρός ἐστιν, ἵνα μὴ ἀπίθανος ᾖ ἡ φιλοσοφία.—ἡ δὲ Μελανίππη ἐπαιδεύθη (ἐπλήσθη Valckenarius) μὲν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, γέγονε δὲ ταύτῃ παιδία, ἐξέθηκε δ' αὐτὰ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια. ὁ δὲ πατὴρ ἡγεῖται ἐκ βοὸς εἶναι καὶ ὡς τέρας βούλεται κατακαῦσαι. βοηθοῦσα αὕτη ἡ Μελανίππη ἀποφαίνεσθαι πειρᾶται, ὅτι τέρας οὐδέν ἐστιν κ. τ. λ. Cf. ibidem p. 300.

1

Plutarchus Moral. p. 756 b. Ἀκούεις δὲ δήπου τὸν Εὐριπίδην ὡς ἐθορυβήθη ποιησάμενος ἀρχὴν τῆς Μελανίππης " Ζεύς, οὐ γὰρ οἶδα πλὴν λόγῳ" ἤλλαξε τὸν στίχον, ὡς νῦν γέγραπται,

Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.

Priorem versum citat Lucian. Iov. trag. 41.

Ζεὺς, ὅστις ὁ Ζεύς· οὐ γὰρ οἶδα πλὴν λόγῳ
κλύων.

et Athenag. p. 23. Justin. M. p. 41 e. Versu correcto utitur Aristoph. Ran. 1275. ubi schol. Μελανίππης τῆς σοφῆς ἡ ἀρχή. Pleniorem locum habet Gregor. Cor. comm. in Hermog. in Reisk. Orat. gr. XIII. p. 949. ἐν δὲ τῇ Μελανίππῃ παρεισάγει ταύτην προοιμιαζομένην·

Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο,
Ἕλλην' ἔτικτε.

Idem versus est in Pirithoo quod monuit Gregorius p. 948.

2

Stephanus Byz. v. Βοιωτία de Bœoto, Νικοκράτης δέ φησιν ὅτι Ποσειδῶνος καὶ Ἄρνης ἦν παῖς. Εὐφορίων·—καὶ Εὐριπίδης

Τὸν δ' ἀμφὶ βοῦν ῥιφέντα Βοιωτὸν καλεῖν.

Ad Melanippam retulit Musgrav.

3

Clemens Alex. Strom. I. p. 306 b. (Cyrill. c. Julian. IV. p. 134 b.) Ἱππὼ δὲ, ἡ θυγάτηρ τοῦ Κενταύρου (Chironis), συνοικήσασα Αἰόλῳ ἐδιδάξατο αὐτὸν τὴν φυσικὴν θεωρίαν, τὴν πάτριον ἐπιστήμην. μαρτυρεῖ δὲ Εὐριπίδης περὶ τῆς Ἱπποῦς ὧδέ πως

ἣ πρῶτα μὲν τὰ θεῖα προὐμαντεύσατο
χρησμοῖσι σαφέσιν ἀστέρων ἐπ' ἀντολαῖς.

4

Eratosthenes Cataster. c. 18. Εὐριπίδης δέ φησι Μελανίππην εἶναι (φησὶν ἐν Μελανίππῃ, Ἵππην εἶναι Valckenarius) τὴν τοῦ Χείρωνος θυγατέρα, ὑπ' Αἰόλου δὲ ἀπατηθεῖσαν φθαρῆναι καὶ διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς φυγεῖν εἰς τὰ ὄρη· κἀκεῖ ὠδινούσης αὐτῆς τὸν πατέρα ἐλθεῖν κατὰ ζήτησιν, τὴν δ' εὔξασθαι καταλαμβανομένην πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι μεταμορφωθῆναι καὶ γενέσθαι ἵππον. διὰ γοῦν τὴν εὐσέβειαν αὐτῆς τε καὶ τοῦ πατρὸς ὑπ' Ἀρτέμιδος εἰς τὰ ἄστρα τεθῆναι, ὅθεν τῷ Κενταύρῳ οὐχ ὁρατή ἐστιν. Eadem Hygin. Poet. Astron. II, 18.

5

Dionysius Halic. τέχν. ῥητ. p. 301. ed. Reisk. Ὁ δὲ τῆς Μελανίππης (σχηματισμὸς) " Τίς τὰ παιδία ἐξέθηκεν εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια;" et

p. 356. Melanippæ γέγονε παιδία· ἐξέθηκε δ' αὐτὰ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια. ὁ δὲ πατὴρ ἡγεῖται ἐκ βοὸς εἶναι καὶ ὡς τέρας βούλεται κατακαῦσαι. βοηθοῦσα αὕτη ἡ Μελανίππη ἀποφαίνεσθαι πειρᾶται, ὅτι τέρας οὐδέν ἐστιν—. περιερχομένη γὰρ πάσας αἰτίας τοῦ σῶσαι τὰ παιδία, λέγει "Εἰ δὲ παρθένος φθαρεῖσα ἐξέθηκε τὰ παιδία, καὶ φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ φόνον δράσεις;"

6

Dionysius Halic. vol. V. p. 355. (Diod. Sic. I. c. 7. Euseb. P. E. I. p. 20 d.) Ἀναξαγόρᾳ προσεφοίτησεν Εὐριπίδης. Ἀναξαγόρου δὲ λόγος ἐστὶν, ὅτι πάντα ἐν πᾶσιν, εἶτα ὕστερον διεκρίθη. μετὰ ταῦτα ὡμίλησε καὶ Σωκράτει, καὶ ἐπὶ τὸ ἀπορώτερον ἤγαγε τὸν λόγον. ὁμολογεῖ οὖν τὴν διδασκαλίαν τὴν ἀρχαίαν διὰ τῆς Μελανίππης

Κοὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸς πάρα,
ὡς οὐρανός τε γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία·
ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχα,
τίκτουσι πάντα κἀνέδωκαν εἰς φάος
δένδρη, πετεινὰ, θῆρας, οὕς θ' ἅλμη τρέφει,
γένος τε θνητῶν.

Primum versum solus habet Dionysius sed adjuncto secundo. Hanc Melanippes ῥῆσιν tanquam παράδειγμα τοῦ ἀπρεποῦς καὶ μὴ ἁρμόττοντος vituperat Aristot. Poet. c. 15, 8.

7

Schol. Aristophanis Ran. 100. (coll. Suida in παρακεκινδυνευμένον) Αἰθέρα Διὸς δωμάτιον: ἐκ Μελανίππης σοφῆς

Ὄμνυμι δ' ἱρὸν αἰθέρ', οἴκησιν Διός.

qui versus legitur apud Aristoph. Thesm. 279.

ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ ΔΕΣΜΩΤΙΣ.

8

Stobæus 123. p. 616.

Τί τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς τεθνηκέναι
καὶ τἀκχυθέντα συλλέγεις ἀλγήματα;

9

Stobæus 74. p. 451.

Ἴστω δ' ἄφρων ὢν, ὅστις ἄτεκνος ὢν τὸ πρὶν
παῖδας θυραίους εἰς δόμους ἐκτήσατο,
τὴν μοῖραν εἰς τὸ μὴ χρεὼν παραστρέφων.

ᾧ γὰρ θεὸς δίδωσι μὴ φῦναι τέκνα,
οὐ χρὴ 'γκαλεῖσθαι πρὸς τὸ θεῖον, ἀλλ' ἐᾶν.

10

Stobæus 60. p. 384.

Δοῦλον γὰρ ἐσθλὸν τοὔνομ' οὐ διαφθερεῖ,
πολλοὶ δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν ἐλευθέρων.

11

Stobæus 84. p. 493.

'Εγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδ' ὅπως σκοπεῖν χρεὼν
τὴν εὐγένειαν· τοὺς γὰρ ἀνδρείους φύσιν
καὶ τοὺς δικαίους τῶν κενῶν δοξασμάτων,
κἂν ὦσι δούλων, εὐγενεστέρους λέγω.

12

Stobæus Eclog. Phys. vol. I. p. 108.

α. Δοκεῖτε πηδᾶν τἀδικήματ' εἰς θεοὺς
πτεροῖσι, κἄπειτ' ἐν Διὸς δέλτου πτυχαῖς
γράφειν τιν' αὐτὰ, Ζῆνα δ' εἰσορῶντά νιν
θνητοῖς δικάζειν; οὐδ' ὁ πᾶς ἂν οὐρανὸς
Διὸς γράφοντος τὰς βροτῶν ἁμαρτίας
ἐξαρκέσειεν, οὐδ' ἐκεῖνος ἂν σκοπῶν
πέμπειν ἑκάστῳ ζημίαν· ἀλλ' ἡ Δίκη
ἐνταῦθά πού 'στιν ἐγγὺς, εἰ βούλεσθ' ὁρᾶν.
β. ταύτας μὲν ἀνθρώποισιν, ὦ γύναι, θεοὶ
τίσεις διδοῦσιν, οὓς ἂν ἐχθαίρωσ', ἐπεὶ
οὔ σφιν πονηρόν ἐστιν.

13

Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 232.

Οὐκ ἔστι πράττοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν·
ὀξὺ βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

14

Stobæus 67. p. 423. Eusebius P. E. X. p. 466.

Τῆς μὲν κακῆς κάκιον οὐδὲν γίγνεται
γυναικὸς, ἐσθλῆς δ' οὐδὲν εἰς ὑπερβολὴν
πέφυκ' ἄμεινον, διαφέρουσι δ' αἱ φύσεις.

15

Stobæus 68. p. 425.

Γάμους δ' ὅσοι σπεύδουσι μὴ πεπρωμένους,

μάτην πονοῦσιν· ἡ δὲ τῷ χρεὼν πόσει
μένουσα κἀσπούδαστος ἦλθεν εἰς δόμους.

16

Stobæus ibidem.

Ὅσοι γαμοῦσι δ' ἢ γένει κρείσσους γάμους,
ἢ πολλὰ χρήματ', οὐκ ἐπίστανται γαμεῖν.
τὰ τῆς γυναικὸς γὰρ κρατοῦντ' ἐν δώμασιν
δουλοῖ τὸν ἄνδρα, κοὐκέτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
πλοῦτος δ' ἐπακτὸς ἐκ γυναικείων γάμων
ἀνόνητος· αἱ γὰρ διαλύσεις οὐ ῥᾴδιαι.

17

Stobæus 72. p. 431.

Μετρίων λέκτρων, μετρίων δὲ γάμων
μετὰ σωφροσύνης
κῦρσαι θνητοῖσιν ἄριστον.

18

Stobæus 67. p. 424.

Ἄλγιστόν ἐστι θῆλυ μισηθὲν γένος·
αἱ γὰρ σφαλεῖσαι ταῖσιν οὐκ ἐσφαλμέναις
αἶσχος γυναιξὶ, καὶ κεκοίνωνται ψόγον
ταῖς οὐ κακαῖσιν αἱ κακαί· τὰ δ' εἰς γάμους
οὐδὲν δοκοῦσιν ὑγιὲς ἀνδράσιν φρονεῖν.

19

Stobæus 71. p. 432.

Πλὴν τῆς τεκούσης θῆλυ πᾶν μισῶ γένος.

20

Stobæus 72. p. 437.

Τίσασθε τήνδε. καὶ γὰρ ἐντεῦθεν νοσεῖ
τὰ τῶν γυναικῶν· οἱ μὲν ἢ παίδων πέρι
ἢ συγγενείας οὕνεκ' οὐκ ἀπώλεσαν
κακὴν λαβόντες· εἶτα δ' οὕτω τἄδικον
πολλαῖς ὑπερρύηκε καὶ χωρεῖ πρόσω,
ὥστ' ἐξίτηλος ἀρετὴ καθίσταται.

21

Stobæus 30. p. 210.

Ἀργὸς πολίτης κεῖνος ὡς κακός γ' ἀνήρ.

22

Stobæus 50. p. 357.

Παπαῖ, νέος καὶ σκαιὸς οἷός ἐστ' ἀνήρ.

23

Stobæus 114. p. 585.

Παλαιὸς αἶνος· ἔργα μὲν νεωτέρων,
βουλαὶ δ' ἔχουσι τῶν γεραιτέρων κράτος.

24

Stobæus 81. p. 473.

Ὅστις δ' ἄμικτον πατέρ' ἔχει νεανίας
στυγνόν τ', ἐν οἴκοις μεγάλα κέκτηται κακά.

25

Stobæus 92. p. 511.

Ὦ τέκνον, ἀνθρώποισιν ἔστιν οἷς βίος
ὁ μικρὸς εὐκρὰς ἐγένεθ', οἷς δ' ὄγκος κακόν.

26

Plutarchus Moral. p. 116 f. Stobæus 106. p. 568.

Τὰ προσπεσόντα δ' ὅστις εὖ φέρει βροτῶν,
σοφὸν νομίζω, σωφρονεῖν τέ μοι δοκεῖ.

V. 1. τὰ τυγχάνοντα Stobæus.

27

Stobæus 115. p. 590.

Τί δ' ἄλλο, φωνὴ καὶ σκιὰ γέρων ἀνήρ.

28

Erotianus p. 62. Βακχεῖος μὲν ἐν πρώτῳ φονεῖς φησὶν (ἀλάστορας) ἐκ τῆς Εὐριπίδου Μελανίππης

Ἴσως ἀλάστορ' οὐκ ἐτόλμησε κτανεῖν.

29

Athenæus XIV. p. 614 d. Καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν τῇ δεσμώτιδι Μελανίππῃ ἔφη

Ἀνδρῶν δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα
ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους· ἐγὼ δέ πως
μισῶ γελοίους, οἵτινες μὲν ἐπὶ σοφῶν
ἀχάλιν' ἔχουσι στόματα, κεἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ
τελοῦσ' ἀριθμὸν, ἐν γέλωτι δ' εὐπρεπεῖς.
οἰκοῦσι δ' οἴκους καὶ τὰ ναυστολούμενα
ἔσω δόμων σώζουσι.

V. 1. 2. Eustathius p. 1837.

30

Athenæus XII. p. 523 e. Ὠνομάσθη δ' ἡ Σίρις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι καὶ Εὐριπίδης ἐν Δεσμώτιδι ἢ Μελανίππῃ ἀπὸ γυναικός τινος Σίριδος.

31

Schol. Platonis p. 68. Ruhnk. Ἀδώνιδος κήπους: Ἀδώνιδος κῆποι ἐπὶ τῶν ἀώρων καὶ ὀλιγοχρονίων καὶ μὴ ἐρριζωμένων. ἐμνήσθη δὲ αὐτῆς καὶ Εὐριπίδης Μελανίππῃ καὶ ἐνταῦθα Πλάτων.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ.

1

Pseudo-Plutarchus Moral. p. 312 a. Ἄρης Ἀλθαίᾳ συνῆλθε καὶ Μελέαγρον ποιήσας, ὡς Εὐριπίδης ἐν Μελεάγρῳ.

2

Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
ἐν ἀντιπόρθμοις πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.
Οἰνεὺς δ' ἀνάσσει τῆσδε γῆς Αἰτωλίας,
Πορθάονος παῖς, ὅς ποτ' Ἀλθαίαν γαμεῖ,
Λήδας ὅμαιμον, Θεστίου δὲ παρθένον.

V. 1. 2. Demetr. Phaler. de Eloc. 58. Lucian. Conviv. 25. V. 1. Aristot. Rhetor. III, 9, 4. schol. Arist. Ran. 1269. V. 3. scholiasta Aristotelis.

3

Aristoph. Ran. 1269.

Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
θύων ἀπαρχάς.

ubi schol. Ἔστι μὲν ἐκ Μελεάγρου μετὰ ἱκανὰ τῆς ἀρχῆς· ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος, "Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίας χθονός." τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ στίχου "οὐκ ἔθυσεν Ἀρτέμιδι." Verba *θύων ἀπαρχάς* citat Eustathius p. 770, 21.

4

Macrobius Saturn. V, 18. *In Euripidis tragœdia, quæ Meleager inscribitur, nuntius inducitur describens, quo quisque habitu fuerit ex ducibus, qui ad aprum capiendum convenerant; in eo hi versus sunt:*

Τελαμὼν δὲ χρυσοῦν αἰετὸν πέλτης ἔπι
πρόβλημα θηρὸς, βότρυσι δ' ἔστεψεν κάρα,
Σαλαμῖνα κοσμῶν πατρίδα τὴν εὐδαίμονα.
Κύπριδος δὲ μίσημ' Ἀρκὰς Ἀταλάντη κύνας
καὶ τόξ' ἔχουσα· πελέκεως δὲ δίστομον
γένυν ἔπαλλ' Ἀγκαῖος, οἱ δὲ Θεστίου
κόροι τὸ λαιὸν ἴχνος ἀνάρβυλοι ποδὸς,
τὸν δ' ἐν πεδίλοις, ὡς ἐλαφρίζον γόνυ
ἔχοιεν, ὃς δὴ πᾶσιν Αἰτωλοῖς νόμος.

5

Aristoph. Ran. 1449.

Σιδηροβριθές τ' ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον.

ubi schol. τὸ δὲ σιδηροβριθὲς ἐκ Μελεάγρου.

6

Etymol. M. p. 576, 30. Μελέαγρος. ἐτυμολογεῖ Εὐριπίδης

Μελέαγρε, μελέαν γάρ ποτ' ἀγρεύεις ἄγραν.

Eodem respicit grammat. in Bekkeri Anecd. p. 1163.

7

Stobæus 8. p. 96.

Δειλοὶ γὰρ ἄνδρες οὐκ ἔχουσιν ἐν μάχῃ
ἀριθμὸν, ἀλλ' ἄπεισι κἂν παρῶσ' ὅμως.

8

Stobæus 68. p. 425.

Εἰ δ' εἰς γάμους ἔλθοιμ', ὃ μὴ τύχοι ποτὲ,
τῶν ἐν πόνοισιν ἡμερευουσῶν ἀεὶ
βελτίον' ἂν τέκοιμι δώμασιν τέκνα.
ἐκ γὰρ πατρὸς καὶ μητρὸς ὅστις ἐκπονεῖ
σκληρὰς διαίτας οἱ γόνοι βελτίονες.

V. 4. 5. Clemens Alex. Strom. VI. p. 620. et Joannes Damasc. in Gaisfordi append. ad Stobæum vol. IV. p. 35.

9

Stobæus 70. p. 431.

Ἡγησάμην οὖν, εἰ παραζεύξειέ τις
χρηστῷ πονηρὸν λέκτρον, οὐκ ἂν εὐτεκνεῖν,
ἐσθλοῖν δ' ἀπ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἂν φῦναι γόνον.

10

Stobæus 72. p. 439.

Ἔνδον μένουσαν τὴν γυναῖκ' εἶναι χρεὼν
ἐσθλὴν, θύρασι δ' ἀξίαν τοῦ μηδενός.

11

Stobæus 7. p. 432.

Εἰ κερκίδων μὲν ἀνδράσιν μέλοι πόνος,
γυναιξὶ δ' ὅπλων ἐμπέσοιεν ἡδοναί.
ἐκ τῆς ἐπιστήμης γὰρ ἐκπεπτωκότες
κεῖνοί τ' ἂν οὐδὲν εἶεν οὔθ' ἡμεῖς ἔτι.

12

Stobæus 73. p. 448.

Καὶ κτῆμα δ', ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον τόδε,

πλούτου δὲ κρεῖσσον· τοῦ μὲν ὠκεῖα πτέρυξ,
παῖδες δὲ χρηστοὶ, κἂν θάνωσι, δώμασι
καλὸν τὸ θησαύρισμα, τοῖς τεκοῦσί τε
ἀνάθημα βιότου, κοὔποτ' ἐκλείπει δόμους.

13

Stobæus 85. p. 497.

Μόνον δ' ἂν αὐτὰ χρημάτων οὐκ ἂν λάβοις,
γενναιότητα κἀρετήν· καλὸς δέ τις
κἂν ἐκ πονηρῶν σωμάτων γένοιτο παῖς.

14

Stobæus CXIX, 9. Gaisf.

Τερπνὸν τὸ φῶς μοι, τὸ δ' ὑπὸ γῆν Ἅιδου σκότος
οὐδ' εἰς ὄνειρον οὐδεὶς ἀνθρώπους μολεῖν.
ἐγὼ μὲν οὖν γεγῶσα τηλικήδ' ὅμως
ἀπέπτυσ' αὐτὸ, κοὔποτ' εὔχομαι θανεῖν.

15

Etymol. M. p. 803, 46. Φῷ ἀντὶ τοῦ φωτὶ σὺν τῷ ι. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ

Τὸ μὲν ἐν φῷ, τὸ δὲ κάτω σκότος κακόν.

16

Schol. Pind. Nem. 10, 12. Τυδεὺς—ἀπεγεύσατο τῶν Μελανιππείων κρεῶν, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν τῷ Μελεάγρῳ φησὶ

Εἰς ἀνδροβρῶτας ἡδονὰς ἀφίξεται
κάρηνα Τυδεὺς γέννσι Μελανίππου σπάσας.

17

Suidas v. νῦν δή et Photius.

Ὁρᾷς σὺ νῦν δή μ' ὡς ἐπράϋνας, τύχη.

18

Aristoph. Ran. 1349. Εἱλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες ἱστότονα πηνίσματα καὶ

κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας.

ubi schol. τὸ δὲ κερκίδος ἐκ Μελεάγρου Εὐριπίδου.

19

Stobæus 60. p. 383.

Ὡς ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν,
καὶ δεσπόταισι δοῦλον εὐμενῆ δόμοις.

20

Stobæus 96. p. 527. et 120. p. 609.

Τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν· κατθανὼν δὲ πᾶς ἀνὴρ
γῆ καὶ σκιά· τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν ῥέπει.

21

Stobæus 103. p. 563.

Φεῦ, τὰ τῶν εὐδαιμονούντων ὡς τάχα στρέφει θεός.

22

Stobæus 62. p. 399.

Ἡ γὰρ Κύπρις πέφυκε τῷ σκότῳ φίλη,
τὸ φῶς δ' ἀνάγκην προστίθησι σωφρονεῖν.

23

Stobæus 71. p. 434.

Μισῶ γυναῖκας, ἐκ πασῶν δὲ σὲ
ἥτις πονηρὰ τἄργ' ἔχουσ' εἶτ' εὖ λέγεις.

24

Hesychius, Ἀντήλιοι θεοί: οἱ πρὸ τῶν πυλῶν ἱδρυμένοι. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ.

25

Hesychius, Καθωσίωσε: κατέθυσε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

1

Ælian. N. A. XII, 7. Erotian. p. 378. de Sphinge

Οὐρὰν δ' ὑπίλασ' ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν
καθέζετ'.

2

Schol. Eurip. Phœn. 61. Ἐν δὲ τῷ Οἰδίποδι οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτόν.

Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ
ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.

3

Stobæus ecl. phys. vol. I. p. 270.

Ἑνὸς δ' ἔρωτος ὄντος οὐ μί' ἡδονή·
οἱ μὲν κακῶν ἐρῶσιν, οἱ δὲ τῶν καλῶν.
ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως
ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν· ὧν εἴην ἐγώ.

V. 3. 4. Æschines contra Timarch. p. 21. H. Steph.

4

Stobæus 67. p. 424.

Πᾶσα γὰρ δούλη πέφυκεν ἀνδρὸς ἡ σώφρων γυνὴ,
ἡ δὲ μὴ σώφρων ἀνοίᾳ τὸν ξυνόνθ' ὑπερφρονεῖ.

Sententiam horum versuum habet Clemens Alex. Strom. IV. p. 499. ed. Sylb. V. 1. est apud Stobæum 65. p. 411.

5

Clemens Alex. Strom. IV. p. 499. Stobæus 71. p. 432.

Πᾶσα γὰρ ἀνδρὸς κακίων ἄλοχος,
κἂν ὁ κάκιστος
γήμῃ τὴν εὐδοκιμοῦσαν.

6

Stobæus 64. p. 409.

Νοῦν χρὴ θεάσασθαι· τί τῆς εὐμορφίας
ὄφελος, ὅταν τις μὴ φρένας καλὰς ἔχῃ.

7

Stobæus 65. p. 411.

Μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή·
ἴσην γὰρ ἀνδρὶ συμφορὰν εἶναι λέγω
τέκνων θ' ἁμαρτεῖν καὶ πάτρας καὶ χρημάτων
ἀλόχου τε κεδνῆς· ὡς μόνων τῶν χρημάτων
ἣ κρεῖσσόν ἐστι τἀνδρὶ, σώφρον' ἂν λάβῃ.

8

Stobæus 71. p. 431.

Ἄλλως δὲ πάντων δυσμαχώτατον γυνή.

9

Stobæus tit. 1.

Οὔτοι νόμισμα λευκὸς ἄργυρος μόνον
καὶ χρυσός ἐστιν, ἀλλὰ κἀρετὴ βροτοῖς
νόμισμα κεῖται πᾶσιν, ᾗ χρῆσθαι χρεών.

V. 3. Heath, χἠρετὴ, quod recepit Gaisford. Clemens Alex. Strom. IV. p. 484 a. ed. Sylb. Οὔκουν μόνον τοῦτο νόμισμα λευκὸς ἄργυρος ἢ χρυσός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετὴ βροτοῖς, ὥς φησιν ὁ Σοφοκλῆς.

10

Stobæus 38. p. 222.

Φθόνος δ' ὁ πολλῶν φρένα διαφθείρων βροτῶν
ἀπώλεσ' αὐτὸν κἀμὲ συνδιώλεσεν.

11

Stobæus 7. p. 86.

Πότερα γενέσθαι δῆτα χρησιμώτερον
συνετὸν ἄτολμον, ἢ θρασύν τε κἀμαθῆ.
τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν σκαιὸν, ἀλλ' ἀμύνεται,
τὸ δ' ἡσυχαῖον ἀργόν· ἐν δ' ἀμφοῖν νόσος.

12

Stobæus 103. p. 562.

Πολλάς γ' ὁ δαίμων τοῦ βίου μεταστάσεις
ἔδωκεν ἡμῖν μεταβολάς τε τῆς τύχης.

13

Stobæus ibidem.

Ἀλλ' ἡμέρα τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.

14

Stobæus 108. p. 579.

Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας
εἰς πάντας ἀμαθὲς, τὸ δ' ἐπικρύπτεσθαι σοφόν.

15

Stobæus 110. p. 581.

Ἐκ τῶν ἀέλπτων ἡ χάρις μείζων βροτοῖς
φανεῖσα, μᾶλλον ἢ τὸ προσδοκώμενον.

16

Stobæus Eclog. Phys. vol. I. p. 104.

Ὁρῶ γὰρ ἐν χρόνῳ
δίκην ἅπαντ' ἄγουσαν εἰς φάος βροτοῖς.

17

Hesychius, Ἄναρθρος: ἄτονος, ἀσθενής. Εὐριπίδης Οἰδίποδι.

ΟΙΝΕΥΣ.

Scholiasta Aristoph. Acharn. 417. Γέγραπται τῷ Εὐριπίδῃ δρᾶμα Οἰνεύς. μετὰ δὲ τὸν θάνατον Τυδέως καὶ ἐπιστράτευσιν Διομήδους κατὰ Θηβαίων ἀφῃρέθη τὴν βασιλείαν Οἰνεὺς ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων, καὶ περιήει ταπεινὸς, ἄχρις οὗ ἐπανελθὼν Διομήδης Ἄγριον μὲν ἀνεῖλε, τὴν βασιλείαν δὲ Οἰνεῖ παρέδωκε.

1

Scholiasta Aristot. Rhet. III, 16.

Ὦ γῆς πατρῴας χαῖρε φίλτατον πέδον

Καλυδῶνος, ἔνθεν αἷμα συγγενὲς φυγὼν
Τυδεὺς, τόκος μὲν Οἰνέως, πατὴρ δ' ἐμὸς
ᾤκησεν Ἄργος, παῖδα δ' Ἀδράστου λαβὼν
συνῆψε γένναν.

2

Stobæus 104. p. 565.

Ὅταν κακοὶ πράξωσιν, ὦ ξένοι, καλῶς
ἄγαν κρατοῦντες κοὐ νομίζοντες δίκην
δώσειν, ἔδρασαν πάντ' ἐφέντες ἡδονῇ.

3

Schol. Aristoph. Ran. 72. Οἱ μὲν γὰρ οὐκέτ': Εὐριπίδου ἐξ Οἰνέως

α. Σὺ δ' ὧδ' ἔρημος ξυμμάχων ἀπόλλυσαι;
β. οἱ μὲν γὰρ οὐκέτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες κακοί.

4

Erotianus p. 362. Τιμωρέουσα, βοηθοῦσα, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Οἰνεῖ φησιν

Ἐγὼ δὲ πατρὸς αἷμ' ἐτιμωρησάμην
σὺν τοῖς ἐφηβήσασι τῶν ὀλωλότων.

5

Suidas, Ἡρακλείαν λίθον τινὲς τὴν Μαγνησίαν ἀπέδοσαν διὰ τὸ τὴν Ἡρακλείαν τῆς Μαγνησίας εἶναι. οἱ δὲ ὅτι ἡ μὲν ἐπισπωμένη τὸν σίδηρον Ἡρακλειῶτις, ἡ δὲ Μαγνῆτις ἀργύρῳ ὁμοία ἐστὶν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Οἰνεῖ "Τὰς βροτῶν γνώμας σκοπῶν, ὥστε μαγνῆτις λίθος τὴν δόξαν ἕλκει καὶ μεθίστησιν πάλιν." οὐ λέγει νῦν ὑπὸ τῆς Μαγνήτιδος λίθου τὸν σίδηρον, ἀλλὰ τὴν τῶν θεωμένων δόκησιν ἕλκεσθαι πλανωμένων ὡς ἐπὶ ἀργύρῳ.

Plato Ione p. 533 d. ἔστι γὰρ τοῦτο τέχνη μὲν οὐκ ὂν παρὰ σοὶ περὶ Ὁμήρου εὖ λέγειν, ὃ νῦν δὴ ἔλεγον, θεία δὲ δύναμις ἥ σε κινεῖ, ὥσπερ ἐν τῇ λίθῳ, ἣν Εὐριπίδης μὲν Μαγνῆτιν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ Ἡράκλειαν. καὶ γὰρ αὕτη ἡ λίθος οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει τοὺς σιδηροῦς, ἀλλὰ καὶ κ. τ. λ.

6

Stobæus 112. p. 583.

Σχολὴ μὲν οὐχί· τῷ δὲ δυστυχοῦντί πως
τερπνὸν τὸ λέξαι κἀποκλαύσασθαι πάλιν.

Apud Galenum vol. V. p. 153. Chart. vol. V. p. 423. Kühn. τοῖς δὲ δυστυχοῦσί πως τερπνὸν τὸ κλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας, ad Æschyli Prometh. v. 632. aberrans.

7

Stobæus 73. p. 448.

Ὡς οὐδὲν ἀνδρὶ πιστὸν ἄλλο, πλὴν τέκνων·
κέρδους δ' ἕκατι καὶ τὸ συγγενὲς νοσεῖ.

8

Clemens Alex. Strom. VI. p. 619 sq. ed. Sylb. Εὐριπίδης δ' ἐν Οἰνεῖ φησιν

Ἀλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἥδεται τρόποις.

9

Athenæus XV. p. 666 c. Κότταβος δ' ἐκαλεῖτο (καὶ) τὸ τιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, ὡς Εὐριπίδης παρίστησιν ἐν Οἰνεῖ λέγων οὕτως

Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασιν
κάρα γέροντος, τὸν βαλόντα δὲ στέφειν
ἐγὼ 'τετάγμην. ἆθλα κόσσαβον διδούς.

10

Philostratus Heroic. p. 663. Olear. p. 12. Boisson. Νυνὶ δέ μοι ἐκεῖνο εἰπὲ, οἰκεῖα γεωργεῖς ταῦτα, ἢ δεσπότης μὲν αὐτῶν ἕτερος, σὺ δὲ τρέφοντα τοῦτον τρέφεις, ὥσπερ τὸν τοῦ Εὐριπίδου Οἰνέα.

11

Hesychius, Ἀκρίζων: ἄκροις ποσὶν ἐπιπορευόμενος. Εὐριπίδης Οἰνεῖ.

12

Aristoph. Ach. 471. Καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν Ὀχληρὸς οὖν δοκῶν γε κοιράνους στιγεῖν. ubi schol. Τοῦτο πεπαρῴδηται ἀσήμως ἐς Οἰνέως Εὐριπίδου. ὁ δὲ Σύμμαχος καὶ ἐκ Τηλέφου φησὶν αὐτό.

ΟΙΝΟΜΑΟΣ.

1

Stobæus 56. p. 374.

Ὁ πλεῖστα πράσσων πλεῖσθ' ἁμαρτάνει βροτῶν.

2

Stobæus 74. p. 451.

Ἀμηχανῶ δ' ἔγωγε κοὐκ ἔχω μαθεῖν
εἴτ' οὖν ἄμεινόν ἐστι γίγνεσθαι τέκνα
θνητοῖσιν εἴτ' ἄπαιδα καρποῦσθαι βίον.
ὁρῶ γὰρ οἷς μὲν οὐκ ἔφυσαν ἀθλίους,
ὅσοισι δ' εἰσὶν οὐδὲν εὐτυχεστέρους.
καὶ γὰρ κακοὶ γεγῶτες ἐχθίστη νόσος,
κἂν αὖ γένωνται σώφρονες, κακὸν μέγα·
λυποῦσι τὸν φύσαντα, μὴ πάθωσί τι.

3

Stobæus 97. p. 538.

Ἕν ἐστι πάντων πρῶτον εἰδέναι τάδε,
φέρειν τὰ συμπίπτοντα μὴ παλιγκότως.
χοὗτός γ' ἀνὴρ ἄριστος, αἵ τε συμφοραὶ
ἧσσον δάκνουσιν. ἀλλὰ ταῦτα γὰρ λέγειν
ἐπιστάμεσθα, δρᾶν δ' ἀμηχάνως ἔχει.

4

Stobæus 115. p. 590.

Ὅστις δὲ θνητῶν βούλεται δυσώνυμον
εἰς γῆρας ἐλθεῖν, οὐ λογίζεται καλῶς·
μακρὸς γὰρ αἰὼν μυρίους τίκτει πόνους.

5

Stobæus 121. p. 613.

Ἀλλ' ἔστι γὰρ δὴ κἀν κακοῖσιν ἡδονὴ
θνητοῖς, ὀδυρμοὶ δακρύων τ' ἐπιρροαί.
ἀλγηδόνας δὲ ταῦτα κουφίζει φρενῶν
καὶ καρδίας ἔλυσε τοὺς ἄγαν πόνους.

6

Clemens Alex. Strom. VI. p. 625 a. ed. Sylburg.

Τεκμαιρόμεσθα τοῖς παροῦσι τἀφανῆ.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

1

Stobæus 89. p. 503.

Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισι πᾶσιν αἱ τύχαι
μορφὴν ἔχουσι· συντρέχει δ' εἰς χρήματα.
τούτων δὲ πάντες, οἵ τε μουσικῆς φίλοι,
ὅσοι τε χωρὶς ζῶσι, χρημάτων ὕπερ
μοχθοῦσιν, ὃς δ' ἂν πλεῖστ' ἔχῃ, σοφώτατος.

2

Stobæus 79. p. 469.

Τὰ τῆς γε λήθης φάρμακ' ὀρθώσας μόνος
ἄφωνα καὶ φωνοῦντα, συλλαβάς τε θεὶς
ἐξεῦρον ἀνθρώποισι γράμματ' εἰδέναι,
ὥστ' οὐ παρόντα ποντίας ὑπὲρ πλακὸς
τἀκεῖ κατ' οἴκους πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς,
παισίν τ' ἀποθνήσκοντα χρημάτων μέτρον

γράψαντας εἰπεῖν, τὸν λαβόντα δ' εἰδέναι.
ἃ δ' εἰς ἔριν πίπτουσιν ἀνθρώποις κακὰ,
δέλτος διαιρεῖ κοὐκ ἐᾷ ψευδῆ λέγειν.

Aristoph. Thesm. 768. Br. *φέρε, τίν' ἂν, τίν' ἄγγελον Πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον ἐκ τοῦ Παλαμήδους. ὡς ἐκεῖνος, τὰς πλάτας ῥίψω γράφων.* ubi schol. *Ὁ γὰρ Εὐριπίδης ἐν τῷ Παλαμήδει ἐποίησε τὸν Οἴακα τὸν ἀδελφὸν Παλαμήδους ἐπιγράψαι εἰς τὰς ναῦς τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἵνα φερόμεναι ἑαυταῖς ἔλθωσιν εἰς Ναύπλιον τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ ἀπαγγείλωσι τὸν θάνατον αὐτοῦ. ἄλλως. ὥσπερ Οἴαξ τῷ Ναυπλίῳ γράφει ἐν τῷ Παλαμήδει Εὐριπίδου. ὁ γὰρ Οἴαξ ἐγχαράττει πολλαῖς πλάταις τὰ περὶ τὸν Παλαμήδη, καὶ ἀφίησιν εἰς θάλασσαν, ὥστε μιᾷ γέ τινι τὸν Ναύπλιον περιπεσεῖν,* et ad v. 773. *πίνακες γὰρ ἦσαν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἀπὸ τούτων λαβὼν γράφει καὶ ῥίπτει αὐτὰς λέγων, ἀπέλθετε, σημάνατε Εὐριπ.* Cf. Suidas v. *Παλαμήδης.* [Ibid. v. 487. *Τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται.* ubi schol. *α . .* (*ἀστείως*?) *ἐχρῆτο τῇ ἐκ Παλαμήδους ἐπινοίᾳ.* G. Dindorf.]

Euripidis e Palamede petitos censet Hermannus versus apud Stobæum Ecl. Phys. I. c. 2. p. 4. ed. Heer. qui Æschyli versibus e Prometheo 464. subjecti leguntur:

Ἔπειτα πάσης Ἑλλάδος καὶ ξυμμάχων
βίον διῴκησ' ὄντα πρὶν πεφυρμένον
θηρσίν θ' ὅμοιον. πρῶτα μὲν τὸν πάνσοφον
ἀριθμὸν εὕρηκ' ἔξοχον σοφισμάτων.

3

Stobæus 52. p. 360.

Στρατηλάται τἂν μυρίοι γενοίμεθα,
σοφὸς δ' ἂν εἷς τις ἢ δύ' ἐν μακρῷ χρόνῳ.

4

Eustathius p. 179. *Σολοικοφανῆ, οἷον τοῦ Εὐριπίδου τὸ*

Πάλαι δέ σ' ἐξερωτῆσαι θέλων,
σχολή μ' ἀπεῖργε.

E Palamede hæc petita esse indicat scholion Il. β'. 353. *ἀστράπτων: ὅτι ἀκαταλλήλως εἴρηται (ἔδει γὰρ ἀστράπτοντα καὶ φαίνοντα) ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Παλαμήδει*

Λάϊε, πάλαι δή σ' ἐξερωτῆσαι θέλων,
σχολή μ' ἀπεῖργε.

Pro *Λάϊε* Valcken. *Αἶαν* vel *Αἴας*.

5

Stobæus 9. p. 101.

Εἷς τοι δίκαιος μυρίων οὐκ ἐνδίκων
κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν δίκην τε συλλαβών.

6

Joannes Damasc. in Gaisfordi append. ad Stobæum vol. IV. p. 11.

Ὅστις λέγει μὲν εὖ, τὰ δ' ἔργ' ἐφ' οἷς λέγει
αἴσχρ' ἐστὶν αὐτοῦ, τοῦτον οὐκ αἰνῶ ποτέ.

7

Strabo X. p. 720 c. Almelov. Τὴν κοινωνίαν τῶν περὶ τὸν Διόνυσον ἀποδειχθέντων ἱερῶν νομίμων παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τῶν παρὰ τοῖς Φρυξὶ περὶ τὴν μητέρα τῶν θεῶν συνοικειῶν ἀλλήλοις Εὐριπίδης τε ἐν ταῖς Βάκχαις τὰ παραπλήσια ποιεῖ " Οὐ σὺν Διονύσῳ κωμῶν ὃς ἀν' Ἴδαν τέρπεται σὺν ματρὶ φίλᾳ τυμπάνων ἰάκχοις."

8

Philostratus Heroic. p. 718. Olear. p. 168. Boisson. Ὅθεν καὶ τὸν θρῆνον τὸν παρ' Εὐριπίδῃ ἐπαινεῖ, ὁπότε Εὐριπίδης ἐν Παλαμήδους μέλεσιν,

Ἐκάνετε (φησὶν) ἐκάνετε τὰν πάνσοφον, ὦ Δαναοὶ,
τὰν οὐδὲν ἀλγύνουσαν ἀηδόνα Μουσᾶν.

καὶ τὰ ἐφεξῆς μᾶλλον, ἐν οἷς φησι καὶ ὅτι πεισθέντες ἀνθρώπῳ δεινῷ καὶ ἀναιδεῖ λόγῳ ταῦτα δράσειαν. " Iidem versus citantur a Tzetze ad Lycophr. 384. exeg. in Iliad. p. 44. Diog. L. II, 44. Auctor argum. Isocr. Busir. hæc habet, ἐκάνετε, ἐκάνετε τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον. Quod addunt Diogenes et auctor argum. Busir. ὅτι τὸ θέατρον ἅπαν ἐδάκρυσε, διότι περὶ Σωκράτους ᾐνίττετο, refutavit Valck. Diatr. p. 190 e." Matthiæ.

9

Pollux X, 146. Καὶ Εὐριπίδης μὲν ἐν Παλαμήδει λέγει κώπην χρυσόκολλον.

10

Harpocratio, Διεκωδώνισε :—ἡ δὲ μεταφορὰ ἤτοι ἀπὸ τῶν περιπολούντων σὺν κώδωσι νυκτὸς τὰς φυλακὰς, Εὐριπίδης Παλαμήδει, ἢ ἀπὸ τῶν δοκιμαζόντων τὰς μαχίμους ὄρτυγας τῷ ἤχῳ τοῦ κώδωνος, ὡς Ἀρίσταρχος.

11

Hesychius, Ἔμβολα : Εὐριπίδης Παλαμήδῃ καὶ Σκίρωνι.

Valckenarius ad Phœn. 1331. ad Palamedem refert hos versus apud Plutarchum Moral. p. 20 d.

Τί δῆτα δεῖ σε κάμνειν; κατθανεῖν
ἄμεινον· οὐδεὶς κάματος εὐσεβεῖν θεούς.

ΠΕΙΡΙΘΟΥΣ.

Dubitatum esse utrum Euripidis an Critiæ fabula esset ostendit Athenæus XI. p. 496 b. et grammaticus ab Elmsleio ad calcem ed. Baccharum editus, qui Pirithoum inter *τὰ νοθευόμενα* refert.

1

Athenæus XI. p. 496 b. *Μνημονεύει δὲ αὐτῶν (τῶν πλημοχοῶν) καὶ ὁ τὸν Πειρίθουν γράψας, εἴτε Κριτίας ἐστὶν ὁ τύραννος ἢ Εὐριπίδης, λέγων οὕτως*

Ἵνα πλημοχοὰς τάσδ' εἰς χθόνιον
χάσμ' εὐφήμως προχέωμεν.

2

Clemens Alex. Strom. V. p. 603 c. *Ἐν δὲ τῷ Πειρίθῳ δράματι ὁ αὐτὸς καὶ τάδε τραγῳδεῖ*

Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
ῥύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ',
ὃν περὶ μὲν φῶς, περὶ δ' ὀρφναία
νὺξ αἰολόχρως ἄκριτός τ' ἄστρων
ὄχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.

Eosdem versus e Clemente sumsit Eusebius P. E. XIII. p. 681 b. Duos priores versus citant schol. Eurip. Or. 970—976. schol. Apollon. Rh. IV, 144. verba *αἰθερίῳ ῥύμβῳ* Eustath. in Dionys. Perieg. 1134. et Hesych. v. *Αἰθέρος ῥύμβος.*

3

Clem. Alex. Strom. V. p. 563 d. *Περὶ τούτων, οἶμαι, καὶ ἡ τραγῳδία φυσιολογοῦσά φησιν*

Ἀκάμας τε χρόνος περί γ' ἀενάῳ
ῥεύματι πλήρει φοιτᾷ, τίκτων
αὐτὸς ἑαυτόν, δίδυμοί τ' ἄρκτοι
τοῖς ὠκυπλάνοις πτερύγων ῥιπαῖς
τὸν Ἀτλάντειον τηροῦσι πόλον.

E Pirithoo hæc petita esse intelligitur e schol. Aristoph. Av. 179. et Suida v. *πόλος*, qui versum 5. laudant *καὶ τὸν Ἀτλάντιον φρουρῶν πόλον.*

4

Plutarchus Moral. p. 96 c. *Ὡς τὸν Κρέοντα τῆς θυγατρὸς οὐδὲν ὁ χρυσὸς οὐδὲ ὁ πλοῦτος ὠφελεῖ, τὸ δὲ πῦρ ἀναφθὲν αἰφνιδίως προσδραμόντα καὶ*

περιπτύξαντα κατέκαυσε καὶ συναπώλεσεν, οὕτως ἔνιοι τῶν φίλων οὐδὲν ἀπολαύσαντες εὐτυχούντων συναπόλλυνται δυστυχοῦσιν. καὶ τοῦτο μάλιστα πάσχουσιν οἱ φιλόσοφοι καὶ χαρίεντες, ὡς Θησεὺς τῷ Πειρίθῳ κολαζομένῳ καὶ δεδεμένῳ

Πέδαις ἀχαλκεύτοισιν ἔζευκται πόδας.

Ad hunc versum respexit Plutarch. Moral. p. 482 a. 533 a. 763 f.

5

Gregor. Cor. in Hermogen. in Reisk. Orat. Gr. VIII. p. 948. Ἐν μὲν τῷ Πειρίθῳ παρεισάγεται Ἡρακλῆς ἐν Ἅιδου κατελθὼν κατὰ κέλευσιν Εὐρυσθέως, καὶ ὑπὸ τοῦ Αἰακοῦ ἐρωτώμενος ὅστις ἐστὶ καὶ ἀποκρινόμενος

Ἐμοὶ πατρὶς μὲν Ἄργος, ὄνομα δ' Ἡρακλῆς·
θεῶν δὲ πάντων πατρὸς ἐξέφυν Διός.
ἐμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ κεδνῇ πρὸς λέχος
Ζεύς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.
ἥκω δὲ δεῦρο πρὸς βίαν Εὐρυσθέως.

6

Stobæus Ecl. Eth. vol. II. p. 336.

Ὁ πρῶτος εἰπὼν οὐκ ἀγυμνάστῳ φρενὶ
ἔρριψεν ὅστις τόνδ' ἐκαίνισεν λόγον,
ὡς τοῖσιν εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ τύχη.

7

Stobæus 37. p. 220.

Τρόπος ἐστὶ χρηστὸς ἀσφαλέστερος νόμου.
τὸν μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν διαστρέψαι ποτὲ
ῥήτωρ δύναιτο, τὸν δ' ἄνω τε καὶ κάτω
λόγοις ταράσσων πολλάκις λυμαίνεται.

8

Stobæus 120. b. 608.

Οὐκοῦν τὸ μὴ ζῆν κρεῖττόν ἐστ' ἢ ζῆν κακῶς.

ΠΕΛΙΑΔΕΣ.

[De argumento hujus fabulæ locum insignem ex Mosis Chorenensis Progymnasmatis edidit A. Maius ad Eusebium p. 43. G. Dindorf.]

1, 2

Eurip. Med. 688.

Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.

ubi schol. σεσημείωται ὁ στίχος, ὅτι καὶ ἐν Πελιάσιν ἐστὶν, ὧν ἡ ἀρχὴ

Μήδεια, πρὸς μὲν δώμασιν τυραννικοῖς.

3

Stobæus Ecl. Eth. vol. II. p. 336.

Οὐκ ἔστι τὰ θεῶν ἄδικ', ἐν ἀνθρώποισι δὲ
κακοῖς νοσοῦντα σύγχυσιν πολλὴν ἔχει.

4

Stobæus 3. p. 37. scholiasta Pindari Pyth. 2, 173.

Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε τοῖς κρατοῦσί σου.

5

Stobæus 47. p. 343.

Τὸ δ' ἔσχατον δὴ τοῦτο θαυμαστὸν βροτοῖς,
τυραννίς· οὐχ εὕροις ἂν ἀθλιώτερον.
φίλους τε πορθεῖν καὶ κατακτανεῖν χρεών·
πλεῖστος φόβος πρόσεστι μὴ δράσωσί τι.

6

Stobæus 72. p. 440.

Αἰνῶ· διδάξαι δ', ὦ τέκνον, σὲ βούλομαι,
ὅταν μὲν ᾖς παῖς, μὴ πλέον παιδὸς φρονεῖν,
ἐν παρθένοις δὲ παρθένου τρόπους ἔχειν,
ὅταν δ' ὑπ' ἀνδρὸς χλαῖναν εὐγενοῦς πέσῃς,
* * * * * *
τὰ δ' ἄλλ' ἀφεῖναι μηχανήματ' ἀνδράσιν.

7

Stobæus 90. p. 505.

Ὁρῶσι δ' οἱ διδόντες εἰς τὰ χρήματα.

8

Ælianus N. A. VII, 47. Τῶν ὑστρίχων—τὰ ἔκγονα ὄβρια καλεῖται· καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι καὶ Δικτυουλκοῖς. "Ad indicium Æschyli scribi facile potuerat ὀβρίκαλα καλεῖται. Αἰσχύλος ὀβρίκαλα καλεῖ τοὺς λεοντιδεῖς Eustath. in Il. γ. p. 288." Valcken. Diatr. p. 200.

9

Joannes Damasc. in Gaisf. append. ad Stobæum vol. IV. p. 12. Εὐριπίδου Πελιάσι

Φθεῖρου· τὸ γὰρ δρᾶν οὐκ ἔχων λόγους ἔχεις.

10

Ibidem p. 20. et p. 33.

Ὁ γὰρ ξυνὼν, κακὸς μὲν ἢν τύχῃ γεγὼς,

τοιούσδε τοὺς ξυνόντας ἐκπαιδεύεται,
χρηστοὺς δ' ὁ χρηστός· ἀλλὰ τὰς ὁμιλίας
ἐσθλὰς διώκειν, ὦ νέοι, σπουδάζετε.

11

Ibidem p. 31.

Ἐν τοῖσι μὲν δεινοῖσιν ὡς φίλοι φίλων,
ὅταν δὲ πράξωσ' εὖ, διωθοῦνται χάριν,
αὐτοὶ δι' αὑτοὺς εὐτυχεῖν ἡγούμενοι.

12

Hesychius, Ἀρταμεῖν: κατακόπτειν. Εὐριπίδης Πελιάσιν. Idem, Ἀντεμμάσσασθαι: ἀνταποδοῦναι, ἐπιπλῆξαι. Εὐριπίδης Πελιάσιν.

13

Bekkeri Anecd. p. 95, 23. Εὐστόχως: Εὐριπίδης Πελιάσιν.

14

Ibidem p. 106, 27. Λύσιμον θηλυκῶς λέγει Εὐριπίδης Πελιάσιν.

15

Schol. Platonis p. 137. Ruhnk. Κατηβολή, τὸ ἐπιβάλλον. Εὐριπίδης Τημένῳ καὶ Πελιάσι. Eadem Hesychius.

ΠΗΛΕΥΣ.

1

Aristoph. Nub. 1153. Βοάσομ' ἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν: παρὰ τὰ ἐκ Πηλέως Εὐριπίδου. ἐπιφέρει γὰρ

Ἰὼ πύλαισιν ἥτις ἐν δόμοις.

2

Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 170.

Κλύετ' ὦ Μοῖραι, Διὸς αἵτε παρὰ
θρόνον ἀγχόταται θεῶν ἑζόμεναι.

3

Stobæus 88. p. 500.

Οὐκ ἔστιν ἀνθρώποισι τοιοῦτο σκότος,
οὐ δῶμα γαίας κλειστὸν, ἔνθα τὴν φύσιν
ὁ δυσγενὴς κρύψας ἂν * εἴη σοφός.

4

Stobæus 91. p. 507.

Τὸν ὄλβον οὐδὲν οὐδαμοῦ κρίνω βροτοῖς,
ὅν γ' ἐξαλείφει ῥᾷον ἢ γράφει θεός.

5

Stobæus 114. p. 585.

Τὸ γῆρας, ὦ παῖ, τῶν νεωτέρων φρενῶν
σοφώτερον πέφυκε κἀσφαλέστερον,
ἐμπειρία τε τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.

6

Ioh. Lydus de Magistrat. III, 25. p. 192.

Τὰ δ' ἔνθεν οὐκέτ' ἂν φράσαι λόγῳ
δακρύων δυναίμην χωρὶς,

κατὰ τὸν Εὐριπίδου Πηλέα.

ΠΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

1

Schol. Homeri Il. δ', 319.

Οὐ τὸν σὸν ἔκταν πατέρα πολέμιόν γε μήν.

2

Stobæus 46. p. 325.

Δήμῳ δὲ μήτε πᾶν ἀναρτήσῃς κράτος
μήτ' αὖ κακώσῃς, πλοῦτον ἔντιμον τιθείς·
μηδ' ἄνδρα δήμῳ πιστὸν ἐκβάλῃς ποτὲ,
μηδ' αὖξε καιροῦ μεῖζον· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς,
μή σοι τύραννος λαμπρὸς ἐξ αὐτοῦ φανῇ.
κώλυε δ' ἄνδρα παρὰ δίκην τιμώμενον·
πόλει γὰρ εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ νόσος.

3

Stobæus 91. p. 507.

Ὦ πλοῦθ', ὅσῳ μὲν ῥᾷστον εἶ βάρος φέρειν.
πόνοι δὲ κἂν σοὶ καὶ φθοραὶ πολλαὶ βίου
ἔνεισ'· ὁ γὰρ πᾶς ἀσθενὴς αἰὼν βροτοῖς.

V. 1. 89. p. 502. ex Euripidis Phœnice citatur.

4

Ammon. v. βωμός. Παρὰ Εὐριπίδῃ ἐσχάρα ἀντὶ τοῦ βωμοῦ κεῖται ἐν ἐπ' Πλεισθένει

Μηλοσφαγεῖτε δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις.

Eustathius p. 1564, 30. Λέγει δὲ καὶ Εὐριπίδης μηλοσφαγεῖ τε δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις.

5

Steph. Byz. v. Ἄργος. λέγεται καὶ Ἀργόλας.—Εὐριπίδης ἐν Πλεισθένει

Ἐγὼ δὲ Σαρδιανὸς, οὐ γὰρ οὐκέτ' Ἀργόλας.

6

Athenæus XV. p. 668 b. Τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο, ἀφιέντες ἐπ' αὐτοῖς τοὺς λεγομένους κοσσάβους. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ Ἀφροδισίαν εἴρηκε τὴν λάταγα—καὶ Εὐριπίδης ἐν Πλεισθένει

Πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς
Κύπριδος προσῳδὸν
ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοισιν.

Hesychius, Κότταβος: λάταξ. Εὐριπίδης Πλεισθένει. Eustathius p. 1170, 53. Κότταβον, ὃν ὁ φιλοσίγματος Εὐριπίδης ἐν δυσὶ σσ γράφει, et ad Il. υ, 57. χρῆσις δὲ κοσσάβου ἐν τῷ "Πολὺς κοσσάβων ἀραγμός."

7

Bekkeri Anecd. p. 107, 10. Μόμφον: τὴν μέμψιν. Εὐριπίδης Πλεισθένει.

ΠΟΛΥΙΔΟΣ Η ΓΛΑΥΚΟΣ.

Ælianus N. A. V, 2. Ἔοικεν ὁ Εὐριπίδης ἀβασανίστως πεποιηκέναι τὸν Πολύϊδον ὁρῶντα (γλαῦκα) καὶ ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ὅτι εὑρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον τὸν τεθνεῶτα τοῦ Μίνω τὸν υἱόν. Schol. Aristid. vol. II. p. 307. ed. Jebb. Τραγικῆς βοός: Πολύειδος πεποίηται δρᾶμα Εὐριπίδῃ, ἐν ᾧ βοῦν τρίχρωμον ποιεῖ εὑρῆσθαί τισι, περὶ οὗ γέγονεν αὐτοῖς φιλονεικία βασιλείας.

1

Schol. in Hermog. p. 416. ed. Laurent. II. p. 254. ed. Sturm. Τὸ Εὐριπίδου ἐν Πολυΐδῳ: οὕτως ἔχουσι τὰ τοῦ Πολυΐδου ῥήματα

Ἔα ἔα.
ὁρῶ γ' ἐπ' ἀκταῖς νομάδα κυματοφθόρον
ἁλιαίετον· τὸν παῖδα χερσεύει μόρος.
εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἔπτατο
ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἂν
τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασιν τεθνηκέναι·
νῦν δ' ἐκλιπὼν ἤθη τε καὶ νόμον βίου
δεῦρ' ἔπτατ'· οὔκουν ἔσθ' ὁ παῖς ἐν οἴδμασιν.

2

Eratosth. ep. de cubi duplicatione apud Eutocium comm. in Archim. de sphæra et cyl. p. 20. *Τῶν ἀρχαίων τινὰ τραγῳδοποιῶν φασὶν εἰσαγαγεῖν τὸν Μίνω τῷ Γλαύκῳ κατασκευάζοντα τάφον· πυθόμενον δὲ ὅτι πανταχοῦ ἑκατόμπεδος εἴη εἰπεῖν*

Μικρόν γ' ἔλεξας βασιλικοῦ σηκὸν τάφου.
διπλάσιος ἔστω· τοῦ κύβου δὲ μὴ σφαλῇς.

3

Stobæus 3. p. 36.

Ὅστις νέμει κάλλιστα τὴν αὑτοῦ φύσιν,
οὗτος σοφὸς πέφυκε πρὸς τὸ συμφέρον.

4

Schol. Il. *κ'*, 56. de voc. *τέλος. ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πολυείδῳ*

Μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ' ἐκβαίη τέλος.

Omisso dramatis nomine versum citat Eustathius p. 789, 14.

5

Stobæus 122. p. 613.

Ἀνθρώπων δὲ μαίνονται φρένες,
δαπάνας ὅταν θανοῦσι πέμπωσιν κενάς.

6

Plutarchus Moral. p. 1104 d. *Ἐκ δὲ τούτου παρατροπῆς γενομένης καὶ ὅπλα καὶ σκεύη καὶ ἱμάτια συνήθη τοῖς τεθνηκόσι, καὶ ὡς ὁ Μίνως τῷ Γλαύκῳ*

Κρητικοὺς
αὐλοὺς θανούσης κῶλα ποικίλης νεβροῦ

συνθάπτοντες ἥδιον ἔχουσιν.

7

Sext. Empir. Pyrrhon. hypotyp. III, 229. p. 185. Diog. Laert. IX, 73. schol. Plat. p. 119. Ruhnk.

Τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν κάτω νομίζεται.

" *κάτω νομίζεται* etiam schol. Plat. Pro eo Diog. L. habet *νομίζεται βροτοῖς.* Reliqui, ut Plato Gorg. p. 492 e. Clem. Alex. Strom. p. 432 d. Origenes in Celsum VII. p. 366. schol. Eur. Hipp. 191. schol. Arist. Ran. 1114. (vid. fr. Phrix. XIV.) priorem et alterum usque ad *ζῆν* tantummodo citant. Schol. Ran. 1526. post *ζῆν* addit *ὑπνοῦν δὲ τὸ κατθανεῖν,* quæ comici alicujus esse vel metrum ostendit." MATTHIÆ.

8

Stobæus 59. p. 382.

Οἱ τὰς τέχνας δ' ἔχοντες ἀθλιώτεροι
τῆς φαυλότητος. τοιγὰρ ἐν κοινῷ ψέγειν
ἅπασι κεῖσθαι δυστυχὲς κοὐκ εὐτυχές.

9

Stobæus 89. p. 502.

Οὐ γὰρ παρὰ κρατῆρα καὶ θοίνην μόνον
τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν ἡδονὰς ἔχει,
ἀλλ' ἐν κακοῖσι δύναμιν οὐ μικρὰν φέρει.

10

Stobæus 93. p. 514.

Πλουτεῖς· τὰ δ' ἄλλα μὴ δοκεῖς ξυνιέναι·
ἐν τῷ γὰρ ὄλβῳ φαυλότης ἔνεστί τις,
πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε διὰ τὸ δυστυχές.

Versus tertius in proverbium abiit: vid. Clem. Alex. Strom. IV. p 483 sq. Zenob. V, 72. In eo Clem. διὰ τὸ συγγενὲς pro διὰ τὸ δυστυχές.

11

Stobæus 22. p. 187. E. Γλαύκῳ

Βαρὺ τὸ φόρημ' οἴησις ἀνθρώπου κακοῦ·
ὅστις γὰρ ἀστῶν πλέον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει.

12

Stobæus 43. p. 302. E. Γλαύκῳ

Ὅταν κακός τις ἐν πόλει πράσσῃ καλῶς,
νοσεῖν τίθησι τῶν ἀμεινόνων φρένας,
παράδειγμ' ἔχοντας τῶν κακῶν ἐξουσίαν.

13

Stobæus 115. p. 590. E. Γλαύκῳ

Φεῦ φεῦ, τὸ γῆρας ὡς ἔχει πολλὰς νόσους.
γέροντι δ' οὐχ οἷόν τε μηκύνειν χρόνον·
μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.

14

Erotianus p. 120. Διεβλήθησαν:—Εὐριπίδης—μέμνηται τῆς λέξεως καὶ ἐν Πολυείδῳ καὶ ἐν Ὀρέστῃ.

15

Gregor. Cor. p. 17 sq. Εὐριπίδης ἐς Πολυΐδῳ τῷ δράματι

Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον

ἀντὶ τοῦ δράσεις ἐξήνεγκε. Schol. Arist. Thesmoph. 870. Σύνηθες τὸ σχῆμα. Μένανδρος "Οἶσθ' ὃ ποίησον."—"Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον" Εὐριπίδης Πολυΐδῳ.

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ.

Schol. Aristid. vol. II. p. 228. ed. Iebb. Ὁ Πρωτεσίλαος δρᾶμα γέγραπται τῷ Εὐριπίδῃ. λέγεται δὲ ὅτι γαμήσας καὶ μίαν ἡμέραν μόνον συγγενόμενος τῇ γυναικὶ ἠναγκάσθη μετὰ τῶν Ἑλλήνων κατὰ Τροίας ἀπελθεῖν, καὶ πρῶτος ἐπιβὰς τῆς Τροίας ἐτελεύτησε. καὶ φασὶν ὅτι τοὺς κάτω δαίμονας ᾐτήσατο καὶ ἀφείθη μίαν ἡμέραν καὶ συνεγένετο τῇ ἑαυτοῦ γυναικί. Cf. Tzetz. Chil. II, 760 sqq.

1

Schol. Soph. Œd. C. 10. Βέβηλος τόπος ἐστὶν ὁ ἀκάθαρτος καὶ βατὸς πᾶσι. καὶ βέβηλος ἀνὴρ, ὁ μιαρός. Εὐριπίδης Πρωτεσιλάῳ

Οὐ γὰρ θέμις βέβηλον ἅπτεσθαι δόμων.

Hinc Suidas v. βέβηλος.

2

Plutarchus Moral. p. 10 a. Stobæus 5. p. 63. 19. p. 168.

Δυοῖν λεγόντοιν, θατέρου θυμουμένου,
ὁ μὴ 'ντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.

3

Stobæus 67. p. 423.

Ὅστις δὲ πάσας συντιθεὶς ψέγει λόγῳ
γυναῖκας ἑξῆς, σκαιός ἐστι κοὐ σοφός.
πολλῶν γὰρ οὐσῶν τὴν μὲν εὑρήσεις κακὴν,
τὴν δ', ὥσπερ αὕτη, λῆμ' ἔχουσαν εὐγενές.

4

Stobæus 96. p. 532.

Οὐ θαῦμ' ἔλεξας, θνητὸν ὄντα δυστυχεῖν.

5

Stobæus 123. p. 615.

Πέπονθεν, οἷα καὶ σὲ καὶ πάντας μένει.

6

Stobæus 110. p. 581.

Πόλλ' ἐλπίδες ψεύδουσι καὶ λόγοι βροτούς.

7

Dio Chrys. Or. 37. p. 467 b. Ἐγὼ δὲ τὴν Εὐριπίδου Λαοδάμειαν

οὐκ ἂν προδοίην καίπερ ἄψυχον φίλον.

8

Photius et Suidas v. πενθερὰ, Πενθερὰ, τῷ νυμφίῳ ἡ τῆς κόρης μήτηρ, καὶ πενθερὸς ὁ πατήρ. Εὐριπίδης δὲ γαμβρὸν αὐτὸν παρὰ τάξιν λέγει.—καὶ ὁ Πρωτεσίλαος τῷ Ἀλκάθῳ φησὶν

Ἄξιος δ' ἐμὸς
γαμβρὸς κέκλησαι, παῖδά μοι ξυνοικίσας.

9

Clemens Alex. Strom. VI. p. 628 a. Πλάτωνος ἐν Πολιτείᾳ εἰπόντος κοινὰς εἶναι τὰς γυναῖκας, Εὐριπίδης ἐν Πρωτεσιλάῳ γράφει

Κοινὸν γὰρ εἶναι καὶ γυναικεῖον λέχος.

10

Stobæus 73. p. 448.

Ὦ παῖδες, οἷον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ.

Hanc fabulam νοθεύεσθαι dicit grammaticus apud Elmsl. ad calcem ed. Baccharum.

1

Stobæus Ecl. Eth. vol. II. p. 342. Floril. 62. p. 401.

Ἔρωτες ἡμῖν εἰσι παντοῖοι βίου.
ὁ μὲν γὰρ εὐγένειαν ἱμείρει λαβεῖν·
τῷ δ' οὐχὶ τούτου φροντὶς, ἀλλὰ χρημάτων
πολλῶν κεκλῆσθαι βούλεται πατὴρ δόμοις·
ἄλλῳ δ' ἀρέσκει μηδὲν ὑγιὲς ἐκ φρενῶν
λέγοντι πείθειν τοὺς πέλας τόλμῃ κακῇ·
οἱ δ' αἰσχρὰ κέρδη πρόσθε τοῦ καλοῦ βροτῶν
ζητοῦσιν. οὕτω βίοτος ἀνθρώπων πλάνη.
ἐγὼ δὲ τούτων οὐδενὸς χρῄζω τυχεῖν,
δόξαν δὲ βουλοίμην ἂν εὐκλείας ἔχειν.

2

Strabo VIII. p. 546 a. Εὐριπίδης ἐν Ῥαδαμάνθυι [καλεῖ πόλιν τὴν χώραν]

Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοῖδα πρόσχωρον πόλιν.

3

Bekkeri Anecd. p. 93 sq. Ἐξαίρειν: ἀντὶ τοῦ ἀπαίρειν. Εὐριπίδης δὲ Ῥαδαμάνθυι

Οὐδεὶς γὰρ ἡμᾶς . . . . ἐξαιρήσεται

αὐτὸν supplevit Pierson.

ΣΘΕΝΕΒΟΙΑ.

1

Aristoph. Ran. 1250. (1217. Br.)

Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ·
ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς οὐκ ἔχει βίον,
ἢ δυσγενὴς ὢν

ubi schol. τὸ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου

πλουσίαν ἀροῖ πλάκα.

ἐκ Σθενεβοίας δὲ ἡ ἀρχή. Primo versu usus est Nicostratus comicus apud Stobæum 103. p. 563. Philippides ib. 106. p. 568. Plutarchus Moral. p. 103 b.

2

Schol. Arist. Vesp. 111. Τοιαῦτ' ἀλύει, νουθετούμενος δ' ἀεὶ μᾶλλον δικάζει: παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐκ Σθενεβοίας

Τοιαῦτ' ἀλύει νουθετούμενος ἔρως.

Sententiam explet Plutarchus Moral. p. 71 a. οὐ γὰρ ἁπλῶς νουθετούμενος ἔρως μᾶλλον πιέζει κατ' Εὐριπίδην κ. τ. λ. et Galenus vol. V. p. 411. ed. Kühn. νουθετούμενος δ' ἔρως μᾶλλον πιέζει.

3

Plutarchus Moral. p. 622 c. Πῶς εἴρηται τὸ

Μουσικὸν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Euripidis locum esse idem monstrat p. 405 f. 762 b. Cf. Aristid. vol. I. p. 30. et p. 198. E Sthenebœa petitos esse versus docet schol. Aristoph. Vesp. 1069. Eumdem locum respicit Plato Sympos. p. 196 e. Πᾶς γοῦν ποιητὴς γίγνεται, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, οὗ ἂν Ἔρως ἅψηται.

4

Athenæus X. p. 421 sq. Ἐν Σθενεβοίᾳ δ' ὁ Εὐριπίδης περὶ εὐτελείας λέγων

Βίος δὲ πορφυροῦς θαλάσσιος
οὐκ εὐτράπεζος, ἀλλ' ἐπάκτιοι φάτναι·
ὑγρὰ δὲ μήτηρ, οὐ πεδοστιβὴς τροφὸς,
θάλασσα. τήνδ' ἀροῦμεν, ἐκ ταύτης βίος
βρόχοισι καὶ πέδαισιν οἴκαδ' ἔρχεται.

5

Athenæus X. p. 427 e. Τοῖς δὲ τετελευτηκόσι τῶν φίλων ἀπένεμον τὰ

πίπτοντα τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν τραπεζῶν. διὸ καὶ Εὐριπίδης περὶ τῆς Σθενεβοίας φησὶν, ἐπειδὴ νομίζει τὸν Βελλεροφόντην τεθνάναι

Πεσὸν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς,
ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ, τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.

Locum ridet Aristoph. Thesm. 403. ἀνὴρ ἐρωτᾷ, Τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα; οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ. ubi schol. ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. διαβάλλει δὲ ὡς μοιχοὺς τοὺς Κορινθίους. Cf. Hesych. v. Κορίνθιος ξένος.

6

Stobæus 83. p. 483.

Κομίζετ' εἴσω τήνδε· πιστεύειν δὲ χρὴ
γυναικὶ μηδὲν, ὅστις εὖ φρονεῖ βροτῶν.

7

Photius, Ξεναπάτας: ἰδίως ἐπὶ τῶν ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ

Τίς ἄνδρα τιμᾷ ξεναπάτην.

Pollux III, 58. εἴρηται δὲ ξεναπάτης παρ' Εὐριπίδῃ.

8

Stobæus 66. p. 420.

Πολλοὺς δὲ πλούτῳ καὶ γένει γαυρουμένους
γυνὴ κατῄσχυν' ἐν δόμοισι νηπία.

9

Stobæus 29. p. 199.

Ἄνευ τύχης γὰρ, ὥσπερ ἡ παροιμία,
πόνος μονωθεὶς οὐκέτ' ἀλγύνει βροτούς.

10

Schol. Venet. Arist. Pac. 123. ὁ λόγος ἔκαθεν ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου, τινὲς δὲ οἴονται ἐκ Βελλεροφόντου παρῳδῆσθαι. ἔστι δὲ ἐν τῇ Σθενεβοίᾳ παρὰ τραγικῷ οὕτως. πέλας δὲ ταύτης δεινὸς ἵδρυται κρά ἔνθηρος ἢ λῃστὴς φρουρεῖται κλύδωνι δεινῷ βροτοστόνῳ βρέμει πτηνὸς πυρεύγει (cod. Venet. 475. πορεύει). "Primus versus videtur esse iambicus trimeter

πέλας δὲ ταύτης δεινὸς ἵδρυται κράτος

tum iambicorum reliquiæ laceræ

ἔνθηρος ἢ λῃστὴς ⏑ φρουρεῖται ⏑ -
κλύδωνι δεινῷ—βροτοστόνῳ βρέμει
πτηνὸς πορεύει."

Matthiæ.

ΣΙΣΥΦΟΣ.

Sisyphum, fabulam satyricam, ab Euripide in scenam productam

esse Ol. 91, 1. testatur Ælianus V. H. II, 8. Qui ab Pseudo-Plutarcho in libro de placitis philosophorum afferuntur ex Sisypho Euripidis versus, non hujus sunt, sed Critiæ apud Sextum Empir. p. 562. De quo dictum ab Bachio ad Critiæ fragmenta p. 56. seqq.

1

Suidas, Χαίρω: δοτικῇ τὸ εὐφραίνομαι, καὶ χαίρω σε ἐληλυθότα. Ὠρωπικοὶ οὕτω λέγουσιν. Εὐριπίδης Σισύφῳ

Χαίρω τε σ', ὦ βέλτιστον Ἀλκμήνης τέκος,
* * τόν τε μιαρὸν ἐξολωλότα.

Priora Χαίρω σὲ ἐλ.—Σισύφῳ habet etiam Etymol. M. p. 808, 4. V. 2. ἐλθόντα supplet Valckenarius.

2

Hesychius, Ἑλίσσων: πλέκων, ψευδόμενος, οὐκ ἐπὶ εὐθείας λέγων ἢ κινῶν. Εὐριπίδης Σισύφῳ.

ΣΚΙΡΩΝ.

1

Pollux X, 35. Τῶν ἀδοξοτέρων ἡ χαμεύνη καὶ τὸ χαμεύνιον. ἐν γοῦν τῷ σατυρικῷ Σκίρωνι Εὐριπίδης φησὶ

Σχεδὸν χαμεύνη σύμμετρος Κορινθίας
παιδὸς, κναφάλλου δ' οὐχ ὑπερτείνεις πόδα.

2

Pollux IX, 75. Τάχα δ' ἂν εἴη κόρη, ὡς Εὐριπίδης ὠνόμασε παρθένον ἐν Σκίρωνι, λέγων περὶ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρουσῶν

Καὶ τὰς μὲν ἄξει πῶλον ἂν διδῷς ἕνα,
τὰς δὲ ξυνωρίδ', αἱ δὲ κἀπὶ τεσσάρων
φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν· φιλοῦσι δὲ
τὰς ἐξ Ἀθηνῶν παρθένους, ὅταν φέρῃς
πολλάς.

τὰς μὲν οὖν παρθένους λέγοι ἂν τὰς κόρας, αἷς ἐνεκεχάρακτο Ἀθηνᾶς πρόσωπον (§. 74. κόρη νόμισμα παρ' Ἀθηναίοις ἦν)· ὅθεν τὸ νόμισμα τοῦτ' Εὔβουλος ἐν Ἀγχίσῃ καλεῖ Παλλάδας· πῶλον δὲ τὸ νόμισμα τὸ Κορίνθιον, ὅτι Πήγασον εἶχεν ἐντετυπωμένον.

3

Athenæus III. p. 76 c. Μνημονεύει δὲ τῶν ἐρινῶν σύκων Εὐριπίδης ἐν Σκίρωνι

Ἢ προσπηγνύναι
κράδαις ἐριναῖς.

4

Athenæus IX. p. 368 d. Καὶ Εὐριπίδης ἐν Σκείρωνι "Οὐδὲ κωλῆνες νεβρῶν."

5

Stobæus 44. p. 307.

Ἔστι τοι καλὸν
τοὺς κακοὺς κολάζειν.

6

Vid. Fragm. Palam. XI.

ΣΚΥΡΙΑΙ.

1

Sextus Empir. adv. Mathem. I, 308. Ἡ τὸ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐπὶ τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηιδαμείᾳ λεγόμενον

α. Ἡ παῖς νοσεῖ σοῦ κἀπικινδύνως ἔχει.
β. πρὸς τοῦ; τίς αὐτὴν πημονὴ δαμάζεται;
μῶν κρυμὸς αὐτῆς πλευρὰ γυμνάζει χολῆς;

πυνθάνεται γὰρ μή τι πλευριτικὴ γέγονε διὰ τὸ τοὺς πλευριτικοὺς βήσσοντας ὑπόχολον ἀνάγειν.

2

Stobæus 103. p. 561.

Φεῦ, τῶν βροτείων ὡς ἀνώμαλοι τύχαι.
οἳ μὲν γὰρ εὖ πράσσουσι, τοῖς δὲ συμφοραὶ
σκληραὶ πάρεισιν εὐσεβοῦσιν εἰς θεοὺς,
καὶ πάντ' ἀκριβῶς κἀπὶ φροντίδων βίον
σὺν τῷ δικαίῳ ζῶσιν αἰσχύνης ἄτερ.

V. 1—3. leguntur in Anthol. Palat. II. p. 311. eosdem affert Ioh. Lydus de mens. p. 60. et 108. qui priore loco præponit, Θεοῦ γὰρ ἐκτὸς οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν (al. βροτός). V. 3. Ioh. Lyd. et Anthol. εὐσ. πρὸς θεούς.

3

Stobæus 108. p. 579.

Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.

4

Hesychius, Ζεύγλας: ζυγοὶ, ἢ μέρη τοῦ ζυγοῦ. καὶ ζευκτῆρες ἱμαντόδεσμοι. καὶ τροπωτῆρες μεταφορικῶς. Εὐριπίδης Σκυρίαις.

ΣΥΛΕΥΣ.

1

Philo Jud. p. 98. ed. Hœsch. p. 537 d. 869 a. 880 b. Eusebius P. E. VI. p. 242. Artemid. IV, 59.

Πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα·
πίμπρη, κάταιθε σάρκας, ἐμπλήσθητί μου
πίνων κελαινὸν αἷμα· πρόσθε γὰρ κάτω
γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ δ' ἄνεισ' εἰς αἰθέρα,
πρὶν ἐξ ἐμοῦ σοι θῶπ' ἀπαντῆσαι λόγον.

Philo p. 537. primum tantum versum habet; p. 880. hæc præfatur οἷα παρ' Εὐριπίδῃ φησὶν ὁ Ἡρακλῆς. Idem legitur Phœn. 521. V. 2. πίμπρη] ὄπτα Artemidorus. τέμνε Eusebius.

2

Philo Jud. p. 880 c. ed. Hœsch. Πάλιν τὸν αὐτὸν σπουδαῖον οὐχ ὁρᾷς, ὅτι οὐδὲ πωλούμενος θεράπων εἶναι δοκεῖ, καταπλήττων τοὺς ὁρῶντας, ὡς οὐ μόνον ἐλεύθερος ὤν, ἀλλὰ καὶ δεσπότης ἐπόμενος τοῦ πριαμένου; ὁ γοῦν Ἑρμῆς πυνθανομένοις ἡμῖν ὡς φαῦλός ἐστιν, ἀποκρίνεται·

Ἥκιστα φαῦλος, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον,
πρόσχημα σεμνὸς κοὐ ταπεινὸς, οὐδ' ἄγαν
εὔογκος, ὡς ἂν δοῦλος, ἀλλὰ καὶ στολὴν
ἰδόντι λαμπρὸς καὶ ξύλῳ δραστήριος,

3

Pergit Philo Jud.

Οὐδεὶς δ' ἐς οἴκους δεσπότας ἀμείνονας
αὑτοῦ πρίασθαι βούλεται· σὲ δ' εἰσορῶν
πᾶς τις δέδοικεν· ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμεις,
ταῦρος λέοντος ὡς βλέπων πρὸς ἐμβολήν.

εἶτ' ἐπιλέγει

τὸ ἦθος αὐτοῦ * * οὗ κατηγορεῖ
σιγῶντος, ὡς εἴης ἂν οὐχ ὑπήκοος,
τάσσειν δὲ μᾶλλον ἢ 'πιτάσσεσθαι θέλοις.

4

Philo Jud. ibid. e. ita pergit: ἐπεὶ δὲ καὶ πριαμένου Συλέως εἰς ἀγρὸν ἐπέμφθη, διέδειξεν ἔργοις τὸ τῆς φύσεως ἀδούλωτον· τὸν μὲν γὰρ ἄριστον τῶν ἐκεῖ ταύρων καταθύσας Διὶ πρόφασιν εὐωχεῖτο, πολὺν δ' οἶνον ἐμφορήσας ἄθρουν εὖ μάλα κατακλιθεὶς ἠκρατίζετο. Συλεῖ δὲ ἀφικομένῳ καὶ δυσανασχετοῦντι ἐπί τε τῇ βλάβῃ καὶ τῇ τοῦ θεράποντος ῥᾳθυμίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ περιττῇ καταφρονήσει, μηδὲν μήτε τῆς χρόας μήτε ὧν ἔπραττε καταβαλὼν εὐτολμότατά φησι

Κλίθητι καὶ πίωμεν· ἐν τούτῳ δέ μου
τὴν πεῖραν εὐθὺς λάμβαν', εἰ κρείττων ἔσει.

5

Stobæus 44. p. 306.

Τοῖς μὲν δικαίοις ἔνδικος, τοῖς δ' αὖ κακοῖς
πάντων μέγιστος πολέμιος κατὰ χθόνα.

6

Bekkeri Anecd. p. 85, 10. Βαυβᾶν : ἀντὶ τοῦ καθεύδειν. Εὐριπίδης Συλεῖ

Βαυβῶμεν εἰσελθόντες· ἀπόμορξαι σέθεν
τὰ δάκρυα.

7

Eustathius p. 107, 45. Etymol. M. p. 294, 45. Apollon. π. ἀντων. p. 353. C.

Εἶα δὴ, φίλον ξύλον
ἔγειρέ μοι σεαυτὸ, καὶ γίγνου θρασύ.

"E Syleo esse locum ex Eustathio discimus. Is ante ξύλον addit φίλον, quod apud reliquos deest. ἔγειρε est apud Apollon. pro ἄγειρε, quod habet Etymol. Apud Eustath. est ἔκτεινέ μοι σεαυτό. [Apud Ioannem Alex. τονικ. παραγγ. p. 25, 5. Ἅπαξ που παρ' Εὐριπίδῃ εἴρηται τὸ σεαυτὸ "Εἶα δὴ ξύλον ἐγεῖραί μοι σεαυτό." G. Dindorf.]

8

"Alium locum tanquam e Syleo afferunt Grotius et Barnesius, e Philone, puto, depromptum :

Ἐγὼ δ' ἐμαυτοῦ καὶ κλύειν ἐπίσταμαι,
ἄρχειν δ' ὁμοίως, τἀρετῇ σταθμώμενος
τὰ πάντα."

Matthiæ.

ΤΕΝΝΗΣ.

Scriptor vitæ Euripidis, quam e codice Mediolanensi edidit Elmslei. ad calcem Baccharum, de numero fabularum Euripidis loquens, σώζεται δὲ ση, inquit. τούτων νοθεύεται τρία, Τέννης, Ῥαδάμανθυς, Πειρίθους.

Stobæus 2. p. 30. Τενν̃ Paris. A. sed abscissa in fine nominis fabulæ litterula. ἐν Τημένῳ Schow. codd. B. C.

Φεῦ,
οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει.

ΤΗΛΕΦΟΣ.

1

Aristophanes Acharn. 439.

Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
εἶναι μὲν, ὅσπερ εἰμὶ, φαίνεσθαι δὲ μή.

Schol. *οἱ δύο στίχοι οὗτοι ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου*. Locum affert Suidas v. *εἶναι* et *φαινόμενα*.

2

Locum e Diogen. Epist. 5. in Notit. MSS. T. 10, 2. p. 241. inter fr. Telephi retulit Boisson.

Πτώχ' ἀμφίβλητα σώματος λαβὼν ῥάκη
ἀρκτήρια τύχης.

3

Eustathius p. 1084, 2.

Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.

ἤγουν δύω μονάδας καὶ τέτταρα. ὃν στίχον Εὐριπίδης ἐν Τηλέφῳ θεὶς, ὅπου κυβεύοντας ἥρωας εἰσήγαγε, καὶ μαθὼν ἐπ' αὐτῷ χλευασθῆναι ὡς εὐτελεῖ, καθὰ σκώπτει καὶ ὁ κωμικὸς, αἰδεσθεὶς περιεῖλεν ὅλον τὸ ἐπεισόδιον. Eadem fere habet p. 1397, 20. Cf. Zenob. II, 85. App. Vat. I, 29. Suidas et Photius v. *τρὶς ἓξ ἢ τρεῖς κύβοι*. Versu utitur Aristoph. Ran. 1447. Kust. 1400. Br. ubi schol. *Ἀρίσταρχός φησιν ἀδεσπότως τοῦτο προφέρεσθαι. ὡς Εὐριπίδου πεποιηκότος κυβεύοντας ἐν τῷ Τηλέφῳ, οὓς καὶ περιεῖλε. μή ποτε οὖν ἐκεῖθεν ἦν, μᾶλλον δὲ ἐσχεδιακὼς ἂν εἴη Ἀριστοφάνης. οὐδὲ γὰρ τὸν Εὐριπίδην τοῦτο προφερόμενον, ἀλλὰ τὸν Διόνυσον χλευάζοντα. τινὲς δὲ ὅτι ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἦν ὁ τόπος, οἱ δὲ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι.* Similiter Zenob. et App. Vatic. *Τοῦτο Εὐριπίδου ἐστί. καὶ Ἀριστόξενος δέ φησιν ὅτι Εὐριπίδης διορθῶν τὸν Τήλεφον ἐξεῖλε τὴν πεττείαν.*

4

Aristophanes Lys. 707.

Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;

Schol. *ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου*. Fortasse ex eadem scena est versus Aristoph. ib. 714. *Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν, τὸ δὲ σιωπῆσαι βαρὺ,* ubi schol. *ἐξ Εὐριπίδου* et v. 717. *Ἰὼ Ζεῦ. τί Ζῆν' ἀϋτεῖς;*

5

Stobæus 13. p. 145.

Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ πέλεκυν ἐν χεροῖν ἔχων
μέλλοι τις εἰς τράχηλον ἐμβαλεῖν ἐμὸν,
σιγήσομαι, δίκαιά γ' ἀντειπεῖν ἔχων.

6

Aristophanes Acharn. 470. Καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν ὀχληρὸς οὖν δοκῶν γε κοιράνους στυγεῖν. Schol. τοῦτο πεπαρῴδηται ἀσήμως ἐξ Οἰνέως Εὐριπίδου. ὁ δὲ Σύμμαχος καὶ ἐκ Τηλέφου φησὶν αὐτό.

7

Schol. Aristoph. Acharn. 496. Ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου

Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι,
εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν.

8

Aristophanes Acharn. 539.

Ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί χρῆν; εἴπατε.

Schol. καὶ τοῦτο ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου.

9

Aristophanes Acharn. 542.

Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἦ πολλοῦ γε δεῖ.

Schol. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὅλως. καὶ τοῦτο ἐκ Τηλέφου.

10

Stobæus 29. p. 200.

Οὔ τἄρ' Ὀδυσσεύς ἐστιν αἱμύλος μόνος·
χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

11

Aristophanes Thesm. 517. Br. 524. Kust. Ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν, ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα, οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν; Schol. παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου

εἶ δὴ θυμούμεθα
παθόντες οὐδὲν μᾶλλον ἢ δεδρακότες.

"F. εἶτα δὴ θυμούμεθα." Matthiæ.

12

Aristophanes Acharn. 554.

Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε. τὸν δὲ Τήλεφον
οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς ἄρ' ὑμῖν οὐκ ἔνι.

Schol. τὸν δὲ Τήλεφον: καὶ ταῦτα ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Aristides vol. II. p. 16. Ἡμῖν δὲ ἀποδεικτέον αὖ τοὐναντίον, φησὶν, ὡς ἐπ' εὐτυχίᾳ τῇ μεγίστῃ παρὰ θεῶν ἡ τοιαύτη μανία δίδοται. τὸν δὲ Τήλεφον οὐκ οἴει τὰ αὐτὰ ταῦτα; ubi schol. τὶς τῶν ποιητῶν εἰσάγει τὸν Τήλεφον ἐλέγχοντα τὸν Ὀδυσσέα ἐκ τῶν αὐτοῦ λόγων, οὓς πρὸς τὸν Τήλεφον εἶπε.

13

Schol. Aristoph. Acharn. 8. Ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι: τοῦτο παρῳδία κα-

λεῖται, ὅταν ἐκ τραγῳδίας μετενεχθῇ. ἔστι δὲ τὸ ἡμιστίχιον ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου, ἔχον οὕτω

Κακῶς ὄλοιτ' ἄν· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.

Elmsleius ὀλοίτην.

14

Schol. Aristoph. Equ. 810. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει:

Ὦ πόλις Ἄργους

ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου· τὸ δὲ Κλύεθ' οἷα λέγει ἀπὸ Μηδείας (v. 170.). "Hoc non recte dictum videtur Elmsleio ad Med. 165. sed omnia illa verba Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει, ex Euripidis Telepho sumta esse; Menelai autem verba esse. Suspicio Elmsleii confirmatur scholio ad Plut. 601. ubi totum versum repetit Aristoph. Ταῦτα, φασὶν, ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου τραγικεύεται. μετείληπται δὲ ὁ στίχος ἐκ Φοινισσῶν Εὐριπίδου, Πολυνείκους λέγοντος." MATTHIÆ.

15

Aristoph. Acharn. 453. Τί δ' ὦ τάλας γε τοῦδ' ἔχεις πλέκους χρέος; Schol. καὶ τοῦτο δὲ παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου

Τί δ', ὦ τάλας, σὺ τῷδε πείθεσθαι θέλεις;

θέλεις scribi jussit Valcken. pro μέλλεις.

16

Aristoph. Acharn. 445. Εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ. Schol. παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου

Καλῶς ἔχοιμι, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.

Athen. V. p. 186 c. Εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ νοῶ.

17

Clemens Alex. Strom. VI. p. 624 c. Sylb. Καὶ μὴν ἐν Τηλέφῳ Εὐριπίδου εἰπόντος

Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύσομεν;

Θρασύμαχος ἐν τῷ ὑπὲρ Λαρισσαίων λέγει· Ἀρχελάῳ δουλεύσομεν, Ἕλληνες ὄντες βαρβάρῳ;

18

Ammonius, Πρόξενος πόλεως καὶ ἔθνους, ὡς παρὰ Θουκυδίδῃ, ξένος δὲ ὁ εἷς ἑνός· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἰδιόξενος. οὐκ ὀρθῶς οὖν Εὐριπίδης ἐν Τηλέφῳ πρόξενον εἴρηκε τὸν ἰδιόξενον·

Κακός τίς ἐστι προξένῳ σοι χρώμενος.

19

Schol. Aristoph. Pac. 527. Ἐσχημάτισται δὲ (τὸ πλέκος) ὡς ἀπὸ τοῦ

βλέπω βλεπτὸς καὶ Ἀττικῶς βλέπος, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ ῥέω ῥέος. ἔστι δὲ Εὐριπίδου ἐκ Τηλέφου ἢ Τληπολέμου τὸ

Ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον τέκος.

20

Aristot. Rhetor. III, 2, 10. Τὸ δὲ, ὡς ὁ Τήλεφος Εὐριπίδου φησὶ, κώπας ἀνάσσειν καὶ ἀποβὰς εἰς Μυσίαν, ἀπρεπὲς, ὅτι μεῖζον τὸ ἀνάσσειν, ἢ κατ' ἀξίαν. Reliqua supplet scholiasta

Κώπης ἀνάσσει κἀποβὰς εἰς Μυσίαν
ἐτραυματίσθη πολεμίῳ βραχίονι.

21

Aristoph. Equ. 1237.

Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;

Schol. ὁ στίχος ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου.

22

Schol. Aristoph. Nub. 888. Ἴθ' ὅποι χρῄζεις: τοῦτο ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου

Ἴθ' ὅποι χρῄζεις· οὐκ ἀπολοῦμαι
τῆς σῆς Ἑλένης οὕνεκα.

23

Stobæus 37. p. 226.

Σπάρτην ἔλαχες· κείνην κόσμει,
τὰς δὲ Μυκήνας ἡμεῖς ἰδίᾳ.

Priorem versum sine nomine auctoris citat Plutarchus Moral. p. 602 b. qui scribit Σπάρταν, et ταύτην κόσμει, Diogenianus VIII, 18. Σπάρταν et κείναν, ibid. 46. ἣν ἔλαχες Σπάρταν κόσμει.

24

Stobæus 20. p. 173.

Ὥρα σε θυμοῦ κρείσσονα γνώμην ἔχειν.

25

Stobæus 22. p. 189.

Σὺ δ' εἶκ' ἀνάγκῃ, καὶ θεοῖσι μὴ μάχου.
τόλμα δὲ προσβλέπειν με, καὶ φρονήματος
χάλα. τά τοι μέγιστα πολλάκις θεὸς
ταπεῖν' ἔθηκε καὶ συνέστειλεν πάλιν.

26

Plutarchus Moral. p. 46 f. Οὐ γὰρ μόνον, ὡς Εὐριπίδης φησὶ, τὸ Τηλέφου τραῦμα

Πριστοῖσι λόγχης θέλγεται ῥινήμασιν.

27

Stobæus 29. p. 198.

Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.

28

Sext. Empir. adv. Eth. p. 702. Stobæus 91. p. 507. et 95. p. 519.

Τί γάρ με πλοῦτος ὠφελεῖ νοσοῦντά γε;
σμίκρ' ἂν θέλοιμι καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων
ἄλυπον οἰκεῖν βίοτον ἢ πλουτῶν νοσεῖν.

29

Stobæus 49. p. 355.

Τόλμα ἀεὶ, κἄν τι τρηχὺ νέμωσι θεοί.

30

Schol. Platonis p. 50. Ψυκτήρ: σκεῦος, ἔνθα διανίζουσι τὰ ποτήρια, ἢ ποτηρίου εἶδος, ὡς Εὐριπίδης Τηλέφῳ.

ΤΗΜΕΝΟΣ. ΤΗΜΕΝΙΔΑΙ.

1

Stobæus 1. Εὐριπίδου Τημενίδων

Ἀρετὴ δὲ κἂν θάνῃ τις, οὐκ ἀπόλλυται,
ζῇ δ' οὐκέτ' ὄντος σώματος· κακοῖσι δὲ
ἅπαντα φροῦδα συνθανόνθ' ὑπὸ χθονός.

Primum versum citat Sext. Empir. adv. Gramm. 271. sine nomine auctoris.

2

Stobæus 13. p. 145. Ε. Τημενίσιν

Καλόν γ' ἀληθὴς κἀτενὴς παρρησία.

3

Clemens Alex. Strom. VI. p. 621 c. Πάλιν Εὐριπίδου μὲν ἐν Κτιμένῳ (leg. Τημένῳ) "Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ θεὸς συλλαμβάνει." quod fragm. uno versu auctum exhibet schol. Il. δ', 249.

αὐτός τι νῦν δρᾶ, χοὔτω δαίμονας κάλει·
τῷ γὰρ πονοῦντι χὡ θεὸς συλλαμβάνει.

Prior versus citatur a Suida v. Αὐτός τι et Σὺν Ἀθήνῃ emendate scriptus, Αὐτός τι νῦν δρῶν εἶτα δαίμονας κάλει. Alter versus affertur a Stobæo 29. p. 199. sed ex Euripidis Hippolyto. Ex Euripide Apostolius XIX, 75. ubi καὶ θεὸς.

4

Stobæus 31. p. 211.

Αἰδὼς γὰρ ὀργῆς πλεῖον ὠφελεῖ βροτούς.

5

Stobæus 37. p. 226.

Εἰκὸς δὲ παντὶ καὶ λόγῳ καὶ μηχανῇ
πατρίδος ἐρῶντας ἐκπονεῖν σωτηρίαν.

6

Stobæus 48. p. 351.

Φιλεῖ τοι πόλεμος οὐ πάντ' εὐτυχεῖν·
ἐσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασιν νεανιῶν,
κακοὺς δὲ μισεῖ. τῇ πόλει μὲν οὖν νόσος
τόδ' ἐστὶ, τοῖς δὲ κατθανοῦσιν εὐκλεές.

7

Stobæus 49. p. 354. Τημενίδων

Οὐκ ἔστι κρεῖττον ἄλλο πλὴν κρατεῖν δορί.

8

Stobæus ibidem.

Τολμᾶν δὲ χρεών· ὁ γὰρ ἐν καιρῷ
μόχθος πολλὴν εὐδαιμονίαν
τίκτει θνητοῖσι τελευτῶν.

9

Stobæus 52. p. 360. Τημένῳ

Τὸ δὲ στρατηγεῖν τοῦτ' ἐγὼ κρίνω, καλῶς
γνῶναι τὸν ἐχθρὸν, ᾗ μάλισθ' ἁλώσιμος.

10

Ibidem, *ἐν τῷ αὐτῷ*

Ἄρξεις ἄρ' οὕτω· χρὴ δὲ τὸν στρατηλάτην
ὁμῶς δίκαιον ὄντα ποιμαίνειν στρατόν.

11

Ibidem, Τημενίσι.

Ῥώμη δέ γ' ἀμαθὴς πολλάκις τίκτει βλάβην.

12

Stobæus 54. p. 369. Βουτημένῳ

Ἄλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμωτέρα.

13

Stobæus 86. p. 497. Τημενίσι

Φεῦ φεῦ, τὸ φῦναι πατρὸς εὐγενοῦς ἄπο

ὅσην ἔχει φρόνησιν ἀξίωμά τε.
κἂν γὰρ πένης ὢν τυγχάνῃ χρηστὸς γεγὼς,
τιμὴν ἔχει τιν', ἀναμετρούμενος δέ πως
τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον ὠφελεῖ τρόπῳ.

Hinc sumsit compilator libelli περὶ εὐγενείας, qui inter Plutarcheos est vol. V. ed. Wytt. p. 965.

14

Stobæus 104. p. 565. Τημενίσι

Πολλοὶ γεγῶτες ἄνδρες οὐκ ἔχουσ' ὅπως
δείξωσιν αὑτοὺς, τῶν κακῶν ἐξουσίᾳ.

15

Stobæus 123. p. 617. Τημενίσι

Τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποισι κατθανεῖν μένει.
κοινὸν δ' ἔχοντες αὐτὸ κοινὰ πάσχομεν
πάντες· τὸ γὰρ χρεὼν μεῖζον ἢ τὸ μὴ χρεών.

16

Stobæus 4. p. 52. Τημενίσιν

'Ασύνετος, ὅστις ἐν φόβῳ μὲν ἀσθενὴς,
λαβὼν δὲ μικρὸν τῆς τύχης φρονεῖ μέγα.

17

Pollux IX, 27. Τοῖς γὰρ ποιηταῖς καὶ τὰς κώμας λέγουσι πόλεις οὐ προσεκτέον, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ—ἐν Τημενίδαις

Ἅπασα Πελοπόννησος εὐτυχεῖ πόλις.

18

Ælianus N. A. VII, 39. Ἐν δὲ τοῖς Τημενίδαις τὸ Ἡράκλειον ἆθλον ἔλαφον κέρατα ἔχειν ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ τὸν τρόπον τόνδε ᾄδων "Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον μεγάλων ἄθλων ἵνα (marg. Gesn. χρῆμα) δεινὸν ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους ἐπί τε λειμῶνας ποιμένιά τε ἄλση."

19

Hesychius, Αἰσίως : καλῶς, δεξιῶς. Εὐριπίδης Τημένῳ.

20

Hesychius, Ἀνανομήν : ἀναδασμόν. ἀνανέμειν γὰρ τὸ μερίζειν. Εὐριπίδης Τημένῳ.

21

Hesychius, Ἄπυργος : ἀτείχιστος. Εὐριπίδης Τημένῳ.

22

Hesychius, Κατηβολή: τὸ ἐπιβάλλον. Εὐριπίδης Τημένῳ καὶ Πελιάσιν. Eadem leguntur in scholiis Platon. p. 137.

ΥΨΙΠΥΛΗ.

1

Aristoph. Ran. 1242. Macrobius Saturn. I, 18.

Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασὸν κάτα
πηδᾷ χορεύων παρθένοις σὺν Δελφίσιν.

ubi schol. Ὑψιπύλης ἡ ἀρχή. et ad v. 1244. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου παρθένοις σὺν Δελφίσιν. Hæc enim omisit Aristoph. sicut Macrobius etiam. Eosdem versus citat schol. Aristoph. Nub. 604. et v. 2. Etymol. M. p. 1, 38. Hesychius in καθαπτός.

2, 3

Schol. Arist. Ran. 1355. Οἰνάνθας γάνος ἀμπέλου: παρὰ τὰ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου "Οἰνάνθα φέρει τὸν ἱερὸν βότρυν." καὶ τὸ "Περίβαλ', ὦ τέκνον" ἐξ Ὑψιπύλης. Apud Aristoph. ad verba περίβαλ' ὦ τέκνον additur ὠλένας.

4

Macrob. Saturn. V, 18. *Licet abunde ista sufficiant ad probationem moris antiqui, quo ita loquendi usus fuit, ut Achelous commune omnis aquæ nomen haberetur, tamen his quoque Euripidis nobilissimi tragœdiarum scriptoris additur auctoritas, quam idem Didymus Grammaticus in his libris, quos* τραγῳδουμένης λέξεως *scripsit, posuit his verbis:* Ἀχελῷον πᾶν ὕδωρ Εὐριπίδης φησὶν ἐν Ὑψιπύλῃ. λέγων γὰρ περὶ ὕδατος ὄντος σφόδρα πόρρω τῆς Ἀκαρνανίας, ἐν ᾗ ἐστὶ ποταμὸς Ἀχελῷος, φησὶ

Δείξω μὲν ἀργεννοῖσιν Ἀχελώου ῥόον.

5

Plutarchus Moral. p. 93 d. 664 f. Ὥσπερ ὁ τῆς Ὑψιπύλης τρόφιμος

εἰς τὸν λειμῶνα καθίσας
ἔδρεπεν ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ αἰρόμενος
ἄγρευμ' ἀνθέων ἡδομένᾳ ψυχᾷ,
τὸ νήπιον ἄπληστον ἔχων.

V. 4. ἄπληστον] ἄχρηστον 93.

6

Plutarchus Moral. p. 110. Clem. Alex. Strom. IV. p. 495. Stobæus 106. p. 568. Plutarchi hæc sunt verba: Οὐ φαύλως γὰρ ἂν δό-

ξειεν ὁ παρὰ τῷ ποιητῇ Ἀμφιάρεως παραμυθεῖσθαι τὴν Ἀρχεμόρου μητέρα δυσχεραίνουσαν ὅτι νήπιος ὢν ὁ παῖς καὶ ἄγαν ἄωρος ἐτελεύτησε· φησὶ γὰρ οὕτως

Ἔφυ μὲν οὐδεὶς ὅστις οὐ πονεῖ βροτῶν·
θάπτει τε τέκνα χἄτερ' αὖ κτᾶται νέα,
αὐτός τε θνήσκει. καὶ τάδ' ἄχθονται βροτοὶ
εἰς γῆν φέροντες γῆν· ἀναγκαίως δ' ἔχει
βίον θερίζειν ὥστε κάρπιμον στάχυν,
καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μή. τί ταῦτα δεῖ
στένειν ἅπερ δεῖ κατὰ φύσιν διεκπερᾶν;
δεινὸν γὰρ οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς.

His solus Clemens illum præponit

Ἅ γ' οὖν παραινῶ, ταῦτά μου δέξαι, γύναι.

V. 1. Stobæus ὅστις οὐκ ἀεὶ πονεῖ. Cicero vertit Tusc. III, 25. *Mortalis nemo est, quem non attingat dolor Morbusque.* V. 2. Clemens σπείρει pro κτᾶται. Cicero: *multi sunt humandi liberi, Rursum creandi.* V. 8. Plutarch. Moral. p. 117 d. Οὐδὲν γὰρ δεινὸν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς. Clemens οὗ δεινὸν οὐδὲν τῶν ἀν. βρ.

7

Stobæus 10. p. 127.

Κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον.

8

Stobæus 20. p. 171. 172.

Ἔξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.

9

Stobæus 109. p. 580.

Ἄελπτον οὐδὲν, πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.

10

Schol. Arist. Ran. 1363. Ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον Κυρήνης μελοποιῶν: Κυρήνη ἑταίρα τις ἐπίσημος, δωδεκαμήχανος ἐπικαλουμένη διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν. ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου

Ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον ἄντρον.

Eadem Suidas v. δωδεκαμήχανος, qui pro ἄντρον habet ἄστρον.

11

Galenus V. p. 615. ed. Basil. XII. p. 376. Chart. de voc. ἀέτωμα οἴκου s. ἀετός· καὶ Εὐριπίδης ἐν Ὑψιπύλῃ φησὶν

Ἰδοὺ πρὸς αἰθέρ' ἐξαμιλλῆσαι κόραι
γραπτοὺς * * * οἷσι προσβλέπειν τύπους.

Valckenarius, ἐξαμιλλῶνται κόραι γραπτοὺς ἐν αἰετοῖσι.

12

Eustathius p. 959, 42.

Εὔσημα καὶ σᾶ καὶ κατεσφραγισμένα.

13

Harpocratio, Ἀρκτεῦσαι:—ὅτι δὲ ἀρκτευόμεναι παρθένοι ἄρκτοι καλοῦνται Εὐριπίδης Ὑψιπύλῃ. Conf. Bekkeri Anecd. p. 444, 32.

14

Hesychius, Ἀναδρομαί: αὐξήσεις, βλαστήσεις. Εὐριπίδης Ἱκέτισιν, Ὑψιπύλῃ.

15

Bekkeri Anecd. p. 93, 26. Ἐκδημία: οὐ μόνον ἀποδημία. Εὐριπίδης Ὑψιπύλῃ.

16

Bekkeri Anecd. p. 109, 15. Νεαρός: ἀντὶ τοῦ νέος. Εὐριπίδης Ὑψιπύλῃ.

ΦΑΕΘΩΝ.

I

Strabo I. p. 33. ed. Casaub. p. 58. sq. Almel. Ὁ Εὐριπίδης ἐπὶ τῷ Φαέθοντι τὴν Κλυμένην φησὶ

δοθῆναι Μέροπι τῆσδ' ἄνακτι γῆς,
ἣν ἐκ τεθρίππων ἁρμάτων πρώτην χθόνα
Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βάλλει φλογί.
καλοῦσι δ' αὐτὴν γείτονες μελάμβροτοι
Ἕω φαεννὰν Ἡλίου θ' ἱπποστάσεις.

νῦν μὲν δὴ κοινὰς ποιεῖται τὰς ἱπποστάσεις τῇ τε Ἠοῖ καὶ τῷ Ἡλίῳ, ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς πλησίον αὐτάς φησιν εἶναι τῇ οἰκήσει τοῦ Μέροπος. καὶ ὅλῃ γε τῇ δραματουργίᾳ τοῦτο παραπέπλεκται, οὐ δήπου τῆς κατ' Αἴγυπτον Αἰθιοπίας ἴδιον ὄν, μᾶλλον δὲ τῆς παρ' ὅλον τὸ μεσημβρινὸν κλίμα διηκούσης παραλίας. Diogen. L. II, 10. de Anaxagora, φασὶ δ' αὐτὸν προειπεῖν τὴν περὶ Αἰγὸς ποταμὸν γενομένην τοῦ λίθου πτῶσιν, ὃν εἶπεν ἐκ τοῦ ἡλίου πεσεῖσθαι· ὅθεν καὶ Εὐριπίδην μαθητὴν ὄντα αὐτοῦ χρυσέαν βῶλον εἰπεῖν τὸν ἥλιον ἐν τῷ Φαέθοντι. " unde Valcken. Diatr. p. 31. suspicabatur Diogenem v. 3. legisse χρυσέᾳ βώλῳ φλέγει. Mirum vero Diogenem e Phaethonte citare, quod etiam in Oreste v. 974. legitur nec quam commode Sol dicatur χρυσέᾳ βώλῳ φλέγειν, intelligo. Itaque memoriter citans Diogenes Phaethontem pro Oreste nominasse mihi videtur." Matthiæ.

Fragmenta ex codice Parisino ab Bekkero descripta, emendata ab Hermanno (Opusc. vol. III.).

2

Μνησθεὶς ὅ μοί ποτ' εἶφ', ὅτ' εὐνάσθη, θεὸς,
αἰτοῦ τί χρῄζεις ἕν· πέρα γὰρ οὐ θέμις
λαβεῖν σε· κἂν μὲν τυγχάνῃς, σάφ' ἴσθ' ὅτι
θεοῦ πέφυκας· εἰ δὲ μὴ, ψευδὴς ἐγώ.
Φ. πῶς οὖν πρόσειμι δῶμα θερμὸν Ἡλίου ;
Κ. κείνῳ μελήσει σῶμα μὴ βλάπτειν τὸ σόν.
Φ. εἴπερ πατὴρ πέφυκε, κοὐκ ἄλλως λέγεις.
Κ. σάφ' ἴσθι· πεύσῃ δ' αὐτὸ τῷ χρόνῳ σαφῶς.
Φ. ἀρκεῖ· πέποιθα γάρ σε μὴ ψευδῆ λέγειν.
ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους· καὶ γὰρ αἵδ' ἔξω δόμων
δμωαὶ περῶσιν, αἳ πατρὸς κοιμωμένου
σαίρουσι δῶμα, καὶ δόμων κειμήλια
καθ' ἡμέραν φοιβῶσι, κἀπιχωρίοις
ὀσμαῖσι θυμιῶσιν εἰσόδους δόμων.
ὅταν δ' ὕπνον γεραιὸς ἐκλιπὼν πατὴρ
πύλας ἀμείψῃ, καὶ λόγους γάμων πέρι
λέξῃ πρὸς ἡμᾶς, Ἡλίου μολὼν δόμους,
τοὺς σοὺς ἐλέγξω, μῆτερ, εἰ σαφεῖς λόγοι.
ΧΟΡ. . . . . στρ. α'.
. . . . . . κατὰ γᾶν
. . α . . . . . .
. . . .
μέλπει δὲ δένδρεσι λεπτὰν
ἀηδὼν ἁρμονίαν,
γόοις ὀρθρευομένα,
Ἴτυν Ἴτυν πολύθρηνον.
σύριγγας δ' οὐριβάται ἀντ. α'.
κινοῦσιν ποίμνας ἐλαταί·
ἔγρονται δ' εἰς βοτάναν
ξανθᾶν πώλων συζυγίαι.
ἤδη δ' εἰς ἔργα κυναγοὶ
στείχουσιν θηροφόνοι,
παγαῖς τ' ἐπ' ὠκεανοῦ
μελιβόας κύκνος ἀχεῖ.

ἄκατοι δ' ἀνάγονται ὑπ' εἰρεσίας στρ. β'.
ἀνέμων τ' εὐαέσιν ῥοθίοις
ἀνὰ δ' ἱστί . . . .
. . . .
. . . .
. . . . . .
. . . .
σινδὼν δὲ πρότονον ἐπὶ μέσον πελάσσει.
τὰ μὲν οὖν ἑτέροισι μέριμνα πέλει. ἀντ. β'.
κῶμον δ' ὑμεναίων δεσποσύνων
ἐμὲ καὶ τὸ δίκαιον ἄγει καὶ ἔρως
ὑμνεῖν· δμωσὶν γὰρ ἀνάκτων
εὐάμεροι προσιοῦσαι
μολπαὶ θράσος αὔξουσ'
ἐπὶ χάρματ'· εἰ δὲ τύχα τι τέκοι,
βαρὺν βαρεῖα φόβον ἔπεμψεν οἴκοις.
ὁρίζεται δὲ τόδε φάος γάμων τέλος, ἐπῳδ.
τὸ δή ποτ' εὐχαῖς ἐγὼ
λισσομένα προσέβαν ὑμέναιον ἀεῖσαι
φίλον φίλων δεσποτᾶν.
θεοὺς ἔδωκε, χρόνος ἔκρανε
λέχος ἐμοῖσιν ἀρχέταις.
ἴτω τελεία γάμων ἀοιδά.
ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς πρὸ δόμων
κῆρυξ θ' ἱερὸς καὶ παῖς Φαέθων
στείχουσι, τριπλοῦν ζεῦγος, ἔχειν χρὴ
στόμ' ἐν ἡσυχίᾳ·
περὶ γὰρ μεγάλων γνώμας δείξει,
παῖδ' ὑμεναίοις, ὥς φησι, θέλων
ζεῦξαι νύμφης τε λεπάδνοις.
ΚΗΡ. Ὠκεανοῦ πεδίων οἰκήτορες,
εὐφαμεῖτ', ὦ,
ἐκτόπιοί τε δόμων ἀπαείρετε,
ὦ ἴτε, λαοί.
κηρύσσω δ' ὁσίαν βασιλήιον,
αἰτῶ δ' αἶσαν
εὐτεκνίαν τε γάμοις, ὧν ἔξοδος
ἅδ' ἕνεχ' ἥκει,

παιδὸς πατρός τε τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ λέχη
κρᾶναι θελόντων· ἀλλὰ σῖγ' ἔστω λεώς.
ΜΕΡ. . . . .
. . . . . εἰ γὰρ εὖ λέγω,

Πυροῦσσ' Ἐρινὺς ἐν νεκροῖς θερήιον
ζῶσ' ἥδ' ἀνίησ' ἀτμὸν ἐμφανῆ . .
ἀπωλόμην· οὐκ οἴσετ' εἰς δόμους νέκυν ;
ἴθ', ὡς πόσις μοι πλησίον γαμηλίους
μολπὰς ἀϋτεῖ, παρθένοις ἡγούμενος.
οὐ θᾶσσον ; οὐκ ἀμολγὸν ἐξομόρξετε,
εἴ πού τίς ἐστιν αἵματος χαμαὶ πεσών ;
ἐπείγετ', εἶα, δμωίδες· κρύψω δέ νιν
ξεστοῖσι θαλάμοις, ἔνθ' ἐμῷ κεῖται πόσει
χρυσός· μόνη δὲ κλῇθρ' ἐγὼ σφραγίζομαι.
ὦ καλλιφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας,
καὶ τόνδ'. Ἀπόλλω δ' ἐν βροτοῖς σ' ὀρθῶς καλεῖ,
ὅστις τὰ σιγῶντ' ὀνόματ' οἶδε δαιμόνων.
ΧΟΡ. Ὑμὴν Ὑμήν, στρ.
τὰν Διὸς οὐρανίαν ἀείδομεν,
τὰν ἐρώτων πότνιαν, τὰν παρθένοις
γαμήλιον Ἀφροδίταν
πότνια, σοὶ τάδ' ἐγὼ νυμφεῖ' ὀφείλω,
Κύπρι, θεῶν καλλίστα,
τῷ τε μονόζυγι σῷ
πώλῳ, τὸν ἐν αἰθέρι κρύπτεις
σῶν γάμων γένναν·
ἃ τὸν μέγαν ἀντ.
τᾶσδε πόλεως βασιλῆ νυμφεύετε,
ἀστερωποῖσιν δόμοισι χρυσέοις
ἀρχὸν, φίλον Ἀφροδίτᾳ.
ὦ μάκαρ, ὦ βασιλέως μείζων ἔτ' ὄλβον,
ὃς θεὰν κηδεύσεις,
καὶ μόνος ἀθανάτοις
γαμβρὸς δι' ἀπείρονα γαῖαν
θνατὸς ὑμνήσῃ.
ΜΕΡ. χώρει σύ, καὶ τάσδ' εἰς δόμους ἄγων κόρας,
γυναῖκ' ἄνωχθι πᾶσι τοῖς κατὰ στόμα

θεοῖς χορεῦσαι, καὶ κυκλώσασθαι δόμους
σεμνοῖσιν ὑμεναίοισιν, Ἑστίας θ' ἕδος,
ἀφ' ἧς τὸ σῶφρον πᾶς ἂν ἄρχεσθαι θέλοι
εὐχὰς π[οιεῖσθαι] . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
θεᾶς προσέλθῃ τέμενος ἐξ ἐμῶν δόμων.
ΘΕΡ. *ὦ δέσποτ', ἔστρεψ' ἐκ δόμων ταχὺν πόδα.*
οὗ γὰρ σὺ σώζῃ σεμνὰ θησαυρίσματα
χρυσοῦ, δι' ἁρμῶν ἐξαμείβεται πύλης
καπνοῦ μέλαινα λιγνὺς ἔνδοθεν στέγης.
προσθεὶς πρόσωπον, φλόγα μὲν οὐχ ὁρῶ πυρός,
γέμοντα δ' οἶκον μέλανος ἔνδον αἰθάλου.
ἀλλ' ἔσιθ' ἐς οἶκον, μή τιν' Ἥφαιστος χόλον
δόμοις ἐπεισφρεὶς, μέλαθρα συμφλέξῃ πυρὶ
ἐν τοῖσιν ἡδίστοισι Φαέθοντος γάμοις.
ΜΕΡ. *πῶς φῄς; ὅρα μὴ θυμάτων πυρουμένων*
κατ' οἶκον ἀτμὸν κεῖσ' ἀποσταλέντ' ἴδῃς.
ΘΕΡ. *ἅπαντα ταῦτ' αἴθρῃ τ' ἀκάπνωτοί θ' ὁδοί.*
ΜΕΡ. *οἶδεν δ' ἐμὴ τάδ' ἢ οὐκ ἐπίσταται δάμαρ;*
ΘΕΡ. *θυηπολοῦσα θεοῖς, ἐκεῖσ' ἔχει φρένας.*
ΜΕΡ. *ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι καὶ φιλεῖ τὰ τοιάδε*
ληφθέντα φαύλως ἐς μέγαν χειμῶν' ἄγειν.
σὺ δ', ὦ πυρὸς δέσποινα, Δήμητρος κόρη,
Ἥφαιστέ τ', εἴητ' εὐμενεῖς δόμοις ἐμοῖς.
ΧΟΡ. *τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα, ποῖ πόδα*
πτερόεντα καταστάσω;
τίν' αἰθέρ', ἢ γᾶς ὑπὸ κεῦθος ἄφαν-
τον ἐξαμαυρωθῶ;
ἰώ μοί μοι, καταφανήσεται
βασίλεια τάλαινα, παῖς τ' ἔσω
κρυφαῖος νέκυς.
ὀτοτοτοῖ, κεραύνιοί τ' ἐκ Διὸς
πυρίβολοι πλαγαὶ, λέχεά θ' Ἁλίου.
ὦ δυστάλαινα τῶν ἀμετρήτων κακῶν
Ὠκεανοῦ κόρα,

πατρὸς ἴθι πρόσπεσε
γόνυ λιταῖς σφαγάς,
σφαγὰς, οἰκτρά τ' ἀρκέσαι σᾶς δειρᾶς.
ΜΕΡ. *ἰώ μοί μοι.*
ΧΟΡ. *ἠκούσατ' ἀρχὰς δεσπότου στεναγμάτων;*
ΜΕΡ. *ἰὼ τέκνον.*
ΧΟΡ. *καλεῖ τὸν οὐ κλύοντα δυστυχῆ γόνον*
. . . . *ὀμμάτων ὁρᾶν σαφῆ.*

3

Plutarchus Moral. p. 665 c. *Πολλοὶ γὰρ οὔτε κατορύττουσιν, ἀλλ' ἐῶσι περιφράξαντες, ὥστε ὁρᾶσθαι τοὺς νεκροὺς ἀσήπτους ἀεὶ, τὴν Εὐριπίδου Κλυμένην ἐλέγχοντας ἐπὶ τοῦ Φαέθοντος εἰποῦσαν*

Φίλος δέ μοι
ἄλουτος ἐν φάραγξι σήπεται νέκυς.

"Fortasse huc etiam referendum p. 666 c. *Καὶ μυρίους ἤδη τεθνηκότας ἰδεῖν ἔστιν ὑπὸ βροντῆς, οὐδὲν οὔτε πληγῆς ἴχνος οὔτε καύσεως ἔχοντας, ἀλλ' ὑπὸ φόβου τῆς ψυχῆς, ὡς ἔοικεν, ὄρνιθος δίκην ἀποπταμένης τοῦ σώματος. πολλοὺς γὰρ, ὥς ὁ Εὐριπίδης φησὶν, βροντῆς πνεῦμ' ἄναιμον ὤλεσεν.* In eo Theo Smyrnæus de musica c. 2. p. 75. legit *τραῦμ' ἄναιμον.*" MATTHIÆ.

4

Plutarchus Moral. p. 608 d. *Ἀλλὰ δέδια πάλιν μὴ συνεκβάλωμεν τῷ λυποῦντι τὴν μνήμην, ὥσπερ ἡ Κλυμένη λέγουσα "Μισῶ δ' εὐάγκαλον τόξον κρανείας, γυμνάσια δ' οἴχοιτο."*

5

Longinus de Sublim. 15. *Τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος*

Ἔλα δὲ μήτε Λιβυκὸν αἰθέρ' ἐμβαλών·
κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν
κάτω διήσει,

φησίν· εἶθ' ἑξῆς,

Ἵει δ' ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον.
τοσαῦτ' ἀκούσας εἶτ' ἔμαρψεν ἡνίας,
κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων
μεθῆκεν· αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτύχας.
πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα σειραίου βεβὼς
ἵππευε, παῖδα νουθετῶν· ἐκεῖσ' ἔλα,

τῇ ῥα (?) στρέφ' ἅρμα τῇδε,

ἆρ' οὐκ ἂν εἴποις ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνεπιβαίνει τοῦ ἅρματος καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο, τοιαῦτ' ἄν ποτε ἐφαντάσθη.

6

Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 540. Heer. Vitruvius IX, 4. (IX, 1, 13. ed. Schneid.)

Θερμὴ δ' ἄνακτος φλὸξ ὑπερτέλλουσα γῆς
καίει τὰ πόρρω, τἀγγύθεν δ' εὔκρατ' ἔχει.

Binos versus conjungendos esse, quorum alter apud unum Vitruv. legitur, vidit Barnes.

7

Theon. schol. in Arati Phænom. 169. *Οὐκ ἀνωνύμως, φησὶ, φέρονται αἱ Ὑάδες ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ ταύρου. Θαλῆς μὲν οὖν δύο αὐτὰς εἶπεν εἶναι, τὴν μὲν βόρειον, τὴν δὲ νότιον· Εὐριπίδης δ' ἐν τῷ Φαέθοντι τρεῖς.*

8

Athenæus XI. p. 503 d. Εὐριπίδης Φαέθοντι

Ψυκτήρια
δένδρη φίλαισιν ὠλέναισι δέξεται.

9

Stobæus 38. p. 230.

Ὡς πανταχοῦ γε πατρὶς ἡ βόσκουσα γῆ.

10

Stobæus 41. p. 239.

Ἐν τοῖσι μώροις τοῦτ' ἐγὼ κρίνω, βροτῶν
ὅστις πατὴρ ὢν παισὶ μὴ φρονοῦσιν εὖ
ἢ καὶ πολίταις παραδίδωσ' ἐξουσίαν.

11

Stobæus ibidem. Apostolius XIII, 56.

Ναῦν τοι μί' ἄγκυρ' οὐδαμῶς σώζειν φιλεῖ,
ὡς τρεῖς ἀφέντι, προστάτης θ' ἁπλοῦς πόλει
σφαλερὸς, ὑπὼν δὲ κἄλλος οὐ κακὸν πόλει.

12

Stobæus 91. p. 507.

Δεινόν γε· τοῖς πλουτοῦσι τοῦτο δ' ἔμφυτον,
σκαιοῖσιν εἶναι. τί ποτε τούτου ταἴτιον;
ἆρ' ὄλβος αὐτοῖς ὅτι τυφλὸς συνηρεφεῖ,
τυφλὰς ἔχουσι τὰς φρένας καὶ τῆς τύχης;

13

Eustathius p. 1731, 54. Ἡ δὲ τοιαύτη προὶξ ὅτι καὶ φερνὴ λέγεται δηλοῖ, φασὶν, ἐν Φαέθοντι Εὐριπίδης εἰπὼν

Ἐλεύθερος δ' ὢν δοῦλός ἐστι τοῦ λέχους,
πεπραμένον τὸ σῶμα τῆς φερνῆς ἔχων.

Eodem respicit Plutarchus Moral. p. 498 b. Ad hanc fabulam referendum esse, quod de Phaethonte ex Euripide commemorat Plinius Hist. Natur. 37, 2. suspicabatur Ruhnken. apud Luzac. Exerc. acad. p. 52.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Hujus fabulæ descriptionem magna ex parte exposuit Dio Chrysost. oratione LII. servatis partim ipsius poetæ verbis, quæ numeris suis restituere conatus est Valckenarius Diatrib. cap. XI.

1

Aristot. Ethic. Nicom. VI, 8. Eudem. V, 8. Plutarchus Moral. p. 544 c. V. 4. Plutarchus Moral. p. 779 d. schol. Aristoph. Ran. 284. V. 5. 6. Stobæus 29. p. 199.

Πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως
ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένῳ στρατοῦ
ἴσον μετασχεῖν τῷ σοφωτάτῳ τύχης;
οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον ὡς ἀνὴρ ἔφυ·
τοὺς γὰρ περισσοὺς καί τι πράσσοντας πλέον
τιμῶμεν, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

2

Plutarchus Moral. p. 544 c.

Ὀκνῶ δὲ μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέαι χάριν,
καὶ τοὺς παρόντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

3

Plutarchus Moral. p. 521 a.

Δύσμορφα μέντοι τἄνδον εἰσιδεῖν, ξένε.

4

Stobæus 119. p. 602.

Ἅλις, ὦ βιοτά· πέραινε, πρίν τινα συντυχίαν
ἢ κτεάτεσσιν ἐμοῖς, ἢ σώματι τῷδε γενέσθαι.

5

Justin. M. π. μοναρχ. p. 109 b. ed. Colon.

Ὁρᾶτε δ' ὡς κἀν θεοῖσι κερδαίνειν καλὸν,

θαυμάζεται δ' ὁ πλεῖστον ἐν ναοῖς ἔχων
χρυσόν· τί δῆτα καὶ σὲ κωλύει λαβεῖν
κέρδος παρόν γε, κἀξομοιοῦσθαι θεοῖς.

6

Stobæus Ecl. Eth. vol. II. p. 4.

Τί δῆτα θάκοις ἀρχικοῖς ἐνήμενοι
σαφῶς διόμνυσθ' εἰδέναι τὰ δαιμόνων
οἱ τῶνδε χειρώνακτες ἄνθρωποι λόγων;
ὅστις γὰρ αὐχεῖ θεῶν ἐπίστασθαι πέρι,
οὐδέν τι μᾶλλον οἶδεν ἢ πείθει λέγων.

7

Aristotel. Poet. 22, 13. Οἷον, τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἓν δὲ μόνον ὄνομα μετατιθέντος, ἀντὶ κυρίου εἰωθότος γλῶτταν, τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε

φαγέδαινα, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδὸς,

ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐσθίει τὸ θοινᾶται μετέθηκε.

8

Plutarchus Moral. p. 1108 b. Diog. Laert. V, 3. Cicero de Orat. III, 35. Quintil. Instit. III. 1, 14.

Ὑπέρ γε μέντοι παντὸς Ἑλλήνων στρατοῦ
αἰσχρὸν σιωπᾶν, βαρβάρους δ' ἐᾶν λέγειν.

"Alterum versum habent Diogen. Cic. Quint. sed pro βαρβάρους δ' ille Ξενοκράτη δ', Quintil. καὶ Ἰσοκράτην vel Ἰσοκράτη δ', sed in Euripidis versu fuisse βαρβάρους δ' apparet e Ciceronis verbis: *Aristoteles, quum florere Isocratem nobilitate discipulorum videret, — — versum quendam de Philocteta paulo secus dixit. Ille enim turpe sibi ait tacere, quum barbaros, hic autem quum Isocratem pateretur dicere.* Ex *Euripidis* Philoctete esse non patet quidem e Cicerone, sed verisimile tamen est, potius quam ex Æschyli Philoctete. Priorem versum solus præponit Plutarchus, Ἀλλ' ἴσως ἂν ἐπὶ τούτοις καὶ γελάσειέ τις ἐννοήσας τὴν Σωκράτους πρᾳότητα καὶ χάριν.

Ὑπέρ γε μέντοι παντὸς Ἑλλήνων στρατοῦ

τῶν ἄλλων φιλοσόφων — — οὐ μόνον

αἰσχρὸν σιωπᾶν

ἀλλ' οὐδὲ ὅσιον ἐνδοῦναί τι." Matthiæ.

9

Stobæus 20. p. 172.

Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ,

οὕτω προσήκει μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν
ἀθάνατον, ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.

Locum respexit auctor epp. Phalarid. 24. *θνητοὺς γὰρ ὄντας ἀθάνατον ὀργὴν ἔχειν, ὥς φασί τινες, οὐ προσήκει,* quæ ipsa poetæ verba esse credebat Porson. ad Eurip. Med. 139. 140.

10

Aristot. Rhetor. ad Alex. c. 18. (al. 19.) ubi de *προκαταλήψεσιν* loquitur: *Κέχρηται δὲ καὶ Εὐριπίδης ἐν Φιλοκτήτῃ τεχνικῶς τούτῳ τῷ εἴδει διὰ τοῦδε*

Λέξω δ' ἐγὼ, κἄν μου διαφθείρας δοκῇ
λόγους ὑποστὰς αὐτὸς ἠδικηκέναι·
ἀλλ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ τἀμὰ μαθήσῃ κλύων·
ὁ δ' αὐτὸς αὑτὸν ἐμφανίζει σοι λέγων.

11

Stobæus 57. p. 377.

Μακάριος, ὅστις εὐτυχῶν οἴκοι μένει.
ἐν γῇ δ' ὁ φόρτος καὶ πάλιν ναυτίλλεται.

V. 1. est apud Clement. Alex. Strom. VI. p. 620. ed. Sylb. et apud Stobæum 37. p. 226.

12

Stobæus 38. p. 230.

Πατρὶς καλῶς πράσσουσα τὸν εὐτυχοῦντ' ἀεὶ
μείζω τίθησι, δυστυχοῦντα δ' ἀσθενῆ.

13

Hesychius, *Αἴρειν νοεῖς : δοξάζειν ἡγῇ. Εὐριπίδης Φιλοκτήτῃ.* Bekkeri Anecd. p. 359, 22. *Αἱρεῖς : δοξάζεις, ἡγῇ.*

14

Hesychius, *Αἰών :—Εὐριπίδης δὲ Φιλοκτήτῃ αἰῶνα τὴν ψυχὴν λέγει "'Απέπνευσεν αἰῶνα."*

15

Hesychius, *'Ακριβές : ἄκρον, Εὐριπίδης Φιλοκτήτῃ.*

ΦΟΙΝΙΞ.

1

Stobæus 69. p. 429.

Μοχθηρόν ἐστιν ἀνδρὶ πρεσβύτῃ τέκνα
δίδωσιν, ὅστις οὐκέθ' ὡραῖος γαμεῖ·
δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

2

Stobæus ibidem.

Πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

3

Stobæus 115. p. 592.

Ὦ γῆρας, οἷον τοῖς ἔχουσιν εἶ κακόν.

4

Æschin. in Timarch. p. 154. Reisk. et in Stob. Append. vol. IV. p. 12. ed. Gaisf.

Ἤδη δὲ πολλῶν ᾑρέθην λόγων κριτὴς,
καὶ πόλλ' ἁμιλληθέντα μαρτύρων ὕπο
τἀναντί' ἔγνων συμφορᾶς μιᾶς πέρι.
κἀγὼ μὲν οὕτω χὤστις ἔστ' ἀνὴρ σοφὸς
λογίζομαι τἀληθὲς εἰς ἀνδρὸς φύσιν
σκοπῶν δίαιταν ἥνπερ ἐμπορεύεται.
ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γιγνώσκων ὅτι
τοιοῦτός ἐστιν, οἷσπερ ἥδεται ξυνών.

" V. 6. Stob. App. Flor. βλέπων pro σκοπῶν et ἱμερεύεται pro ἐμπορεύεται. " F. ἡμερεύεται." Gaisf. Boisson. δίαιτάν θ'. in eadem desunt vv. 7. 8. 9. quos citat Diod. Sic. XII, 14. Eosdem in Æschinem retorquet Demosthen. π. παραπρ. p. 417, 17. ed. Reisk. His illa annexa habet Stob. App. Florent.

καὶ τῷδε δηλώσαιμ' ἂν, εἰ βούλοιο σὺ,
τἀληθὲς, ὡς ἔγωγε καὐτὸς ἄχθομαι,
ὅστις λέγειν μὲν εὐπρεπῶς ἐπίσταται,
τὰ δ' ἔργα χείρω τῶν λόγων παρέσχετο.

Sed hi versus sejungendi videntur Boissonadio". Matthiæ.

5

Clemens Alex. Strom. VI. p. 625 a. Εὐριπίδου δὲ γράφοντος ἐν τῷ Φοίνικι,

Τἀφανῆ τεκμηρίοισιν εἰκότως ἁλίσκεται.

Ὑπερίδης λέγει· ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ τοῖς εἰκόσι ζητεῖν. A Clemente sumsit Theodoret. Therap. VI. p. 102, 12.

6

Stobæus 38. p. 222.

Φθόνον οὐ σέβω, φθονεῖ-
σθαι δ' ἐθέλοιμ' ἂν ἐπ' ἐσθλοῖς.

7

Stobæus append. Flor. p. 11.

Οἱ πεῖραν οὐ δεδωκότες
μᾶλλον δοκοῦντες ἢ πεφυκότες σοφοί.

8

Erotianus p. 132. Διηπέτης, ἀντὶ τοῦ διαυγὴς καὶ καθαρός. ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Φοίνικι λέγων " Δμωσὶ δ' ἐμοῖσιν εἶπον, ὡς ταυτηρίαις πυρίδες καὶ διηπέτη κτεῖναι." Quæ sic emendavit Valck. Diatr. p. 274.

Δμωσὶν δ' ἐμοῖσιν εἶπον, ὡς καυτήρια
ἐς πῦρ ἔδει καὶ [ταῦτα] δὴ διιπετῆ
θεῖναι.

9

Stobæus 120. p. 608.

Καίτοι ποτ' εἴ τιν' εἰσίδοιμ' ἀνὰ πτόλιν
τυφλὸν προηγητῆρος ἐξηρτημένον,
εὐδαιμονῶν ταῖς συμφοραῖς ἐλοιδόρουν,
ὡς δειλὸς εἴη θάνατον ἐκποδὼν ἔχων.
καὶ νῦν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ἐναντίως
πέπτωχ' ὁ τλήμων. ὦ φιλόζωοι βροτοὶ,
οἳ τὴν ἐπιστείχουσαν ἡμέραν ἰδεῖν
ποθεῖτ' ἔχοντες μυρίων ἄχθος κακῶν.
οὕτως ἔρως βροτοῖσιν ἔγκειται βίου.
τὸ ζῆν γὰρ ἴσμεν· τοῦ θανεῖν δ' ἀπειρίᾳ
πᾶς τις φοβεῖται φῶς λιπεῖν τόδ' ἡλίου.

10

Stobæus 39. p. 226.

Σὺ δ', ὦ πατρῴα χθὼν ἐμῶν γεννητόρων,
χαῖρ'· ἀνδρὶ γάρ τοι, κἂν ὑπερβάλλῃ κακοῖς,
οὐκ ἔστι τοῦ θρέψαντος ἥδιον πέδον.

11

Stobæus 71. p. 434.

Γυνή τε πάντων ἀγριώτατον κακόν.

12

Stobæus 88. p. 500.

Μέγιστον ἆρ' ἦν ἡ φύσις· τὸ γὰρ κακὸν
οὐδεὶς τρέφων εὖ χρηστὸν ἂν θείη ποτέ.

13

Hesychius, Ἀμνήστευτος γυνή : ἡ παλλακή. Εὐριπίδης Φοίνικι.

ΦΡΙΞΟΣ.

Scholiastes Apollonii Rhod. II, 382. Ὅτι δὲ ἡ νῆσος αὕτη ὄρνιθας ἔχει τοξευούσας τοῖς πτεροῖς ὡς βέλεσιν, ἱστορεῖ καὶ Εὐριπίδης ἐν Φρίξῳ.

1

Aristoph. Ran. 1256.

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς.

ubi schol. ἔστι δὲ τοῦ β' φρίξου Εὐριπίδου ἡ ἀρχή· τὸ λοιπὸν δὲ τοῦ στίχου

ἵκετ' ἐς Θήβης πέδον.

Priorem versum memorant Lucian. Macrob. 23. Plutarchus Moral. p. 837 e. Hesychius, Γλυκερῷ Σιδωνίῳ: δρᾶμα δέ ἐστιν, ἐν ᾧ τῆς θυμέλης ἄρχεται οὕτως

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς.

διεβεβόητο δὲ τὸ μέρος τοῦτο.

2

Schol. Eurip. Phœn. 6. Ἐν γοῦν τῷ Φρίξῳ φησὶν, ἦσαν γὰρ Ἀγήνορος παῖδες,

Κίλιξ, ἀφ' οὗ καὶ Κιλικία κικλήσκεται,
Φοίνιξ, ὅθενπερ τοὔνομ' ἡ χώρα φέρει
καὶ Θάσος.

Ad hunc prologum Valckenarius refert versum, qui sine nomine auctoris legitur apud Plutarch. Moral. p. 607 b. Καὶ ὁ τοῦ Διονύσου πάππος, ὃς ἐξεπέμφθη τὴν Εὐρώπην ἀνευρεῖν, οὐδὲ αὐτὸς ἐπανῆλθε,

Φοίνιξ πεφυκὼς, ἐκ δ' ὁρίζεται γένος

εἰς τὰς Θήβας παραγενόμενος. In eo pro γένος Valckenarius conjicit χθονός.

3

Eratosth. Cataster. 14. Ταῦρος. οὗτος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι, διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης φησὶν ἐν τῷ Φρίξῳ. Idem narrant schol. Germanic. Eudocia p. 392. et Hygin. Poet. Astron. 21. Cf. Malalæ Chron. 35.

4

Etymol. M. p. 714, 17. Σιροί: τὸ ἐπιτήδειον ἀγγεῖον εἰς ἀπόθεσιν πυρῶν καὶ τῶν ἄλλων ὀσπρίων. Ἀμμώνιος δὲ ἱστορεῖ ὡς οἱ Ἀττικοὶ ὀξύνοντες τὸ ὄνομα τὸ ι βραχύνουσι, καὶ ἡ τριβὴ τῆς ἀναγνώσεως ἐκτείνεται. εὑρίσκεται δὲ καὶ βραχὺ, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ Φρίξῳ

Ἀνοῖξαι μὲν σιροὺς οὐκ ἠξίου.

Cf. Draco de Metr. p. 82. Versum explet MS. Leidensis apud Valck. Diatrib. p. 217. καὶ μῶν ἂν. unde Valckenarius

Καὶ νῷν ἀνοῖξαι μὲν σιροὺς οὐκ ἠξίου.

5

Stobæus 71. p. 433.

Ὡς οὐδὲν ὑγιές φασι μητρυιὰς φρονεῖν
νόθοισι παισίν· ὧν φυλάξομαι ψόγον.

6

Stobæus 65. p. 411.

Γυνὴ γὰρ ἐν κοκοῖσι καὶ νόσοις πόσει
ἥδιστόν ἐστι, δώματ' ἢν οἰκῇ καλῶς,
ὀργήν τε πραΰνουσα καὶ δυσθυμίας
ψυχὴν μεθίστασ'· ἡδὺ κἀπάται φίλων.

Eosdem versus affert Antipater apud Stob. ibid. p. 417. ubi ἐν νόσοισι καὶ κακοῖς.

7

Stobæus 72. p. 441.

Δίκαι' ἔλεξε· χρὴ γὰρ εὐναίῳ πόσει
γυναῖκα κοινῇ τὰς τύχας φέρειν ἀεί.

8

Sextus Empir. adv. Math. I, 13. 274. et 287. Οἷόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ Εὐριπίδῃ λεχθὲν ἐν Φρίξῳ

ὅστις δὲ θνητῶν οἴεται καθ' ἡμέραν
κακόν τι πράσσων τοὺς θεοὺς λεληθέναι,
δοκεῖ πονηρὰ καὶ δοκῶν ἁλίσκεται,
ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ Δίκη.

Iidem versus leguntur apud Clement. Alex. Strom. V. p. 606. C. D. Euseb. XIII, 13. p. 684. sed tanquam Diphili, Justin. Mart. de Monarch. p. 38 sq. Stob. Ecl. Phys. I. p. 110.

9

Justin. de Monarch. p. 41 d.

Εἰ δ' εὐσεβὴς ὢν τοῖσι δυσσεβεστάτοις
εἰς ταὔτ' ἔπρασσον, πῶς τάδ' ἂν καλῶς ἔχοι,
εἰ Ζεὺς ὁ λῷστος μηδὲν ἔνδικον φρονεῖ;

10

Stobæus 121. p. 613.

Καὶ γὰρ πέφυκε τοῦτ' ἐν ἀνθρώπου φύσει·

ἢν καὶ δίκῃ θνήσκῃ τις, οὐχ ἧσσον ποθεῖ
πᾶς τις δακρύειν τοὺς προσήκοντας φίλους.

11

Stobæus 92. p. 511.

Κρείσσων δὲ βαιὸς ὄλβος ἀβλαβὴς βροτοῖς,
ἢ δῶμα πλούτῳ δυσσεβῶς ὠγκωμένον.

12

Stobæus 41. p. 239.

Αἱ γὰρ πόλεις εἴσ᾽ ἄνδρες, οὐκ ἐρημία.

13

Stobæus 8. p. 97.

Ἀνὴρ δ᾽ ὃς εἶναι φῄς, ἀνδρὸς οὐκ ἄξιον
δειλὸν κεκλῆσθαι καὶ νοσεῖν αἰσχρὰν νόσον.

14

Stobæus 119. p. 602.

Τίς δ᾽ οἶδεν εἰ ζῆν τοῦθ᾽, ὃ κέκληται θανεῖν,
τὸ ζῆν δὲ θνήσκειν ἐστί· πλὴν ὅμως βροτῶν
νοσοῦσιν οἱ βλέποντες, οἱ δ᾽ ὀλωλότες
οὐδὲν νοσοῦσιν οὐδὲ κέκτηνται κακά.

"Cum alio fragmento e Polyido hoc confuderunt schol. Aristoph. Ran. 1114. 1525. schol. Plat. p. 119. ut Polyidi fragm. cum loco Hippolyti v. 190 sqq. schol. Aristoph. ib. 1525. Vel in Polyido vel in Phrixo hæc a muliere pronuntiata esse videntur, quia Aristoph. 1114. ex Euripide memorat τὰς φασκούσας οὐ ζῆν τὸ ζῆν. Ad eum locum schol. Ὅτι παρὰ τὰ ἐκ Φρίξου Εὐριπίδου "Τίς δ᾽ οἶδεν εἰ τὸ ζῆν—. ἀλλ᾽ ὁ λέγων ἐστὶ Φρίξος. οὗτος δὲ ὡς παρὰ γυναικὸς αὐτὸ λέγει εἰρημένον. ἰδεῖν οὖν χρὴ μήποτε τὸν αὐτὸν νοῦν παρ᾽ Εὐριπίδῃ γυνὴ λέγῃ, καὶ μήποτε τὸ ὑπὸ τῆς τροφοῦ ἐν Ἱππολύτῳ εἰρημένον· Ἀλλ᾽ ὅ τι τούτου κ. τ. λ. Quum is Phrixum pro Polyido commemoraverit, videndum ne ὁ λέγων ἐστὶ Φρίξος dixerit pro ὁ λέγων ἐστὶ Πολύϊδος." Matthiæ.

15

Etym. M. p. 410, 43. Τὸ προστακτικὸν ζῆ, ὡς παρ᾽ Εὐριπίδῃ—ἐν Φρίξῳ

Δι᾽ ἐλπίδος ζῆ καὶ δι᾽ ἐλπίδος τρέφου.

16

Athenæus VI. p. 264 c. Καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν Φρίξῳ λάτριας αὐτοὺς ὀνομάζει διὰ τούτων

Λάτρις πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων.

Hinc Eustath. p. 1090, 50.

17

Stobæus 60. p. 384.

Πολλοῖσι δούλοις τοὔνομ' αἰσχρὸν, ἡ δὲ φρὴν
τῶν οὐχὶ δούλων ἔστ' ἐλευθερωτέρα.

18

Photius, Πώγωνα πυρός: τὴν ἀναφορὰν τοῦ πυρός. Εὐριπίδης Φρίξῳ. Huc respexit Pollux II, 88.

ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ.

In Agathonis gratiam tragœdiam scriptam esse narrat Ælian. V. H. II, 21.

1

Clem. Alex. Strom. II. p. 388 b. ed. Sylb. Ὁ μὲν Λάϊος ἐκεῖνος κατὰ τὴν τραγῳδίαν φησὶν

Λέληθεν οὐδὲν τῶνδέ μ' ὧν σὺ νουθετεῖς,
γνώμην δ' ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται.

2

Plutarch. Moral. p. 446 a. Αἱ δὲ τῆς ἀκρασίας (φωναὶ) γνώμην ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται, καὶ

Αἰαῖ, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή.

"Idem est apud Stobæum 5. p. 63. ubi τόδ' ἤδη θεῖον legitur pro τὸ δὴ θεῖον, ut est etiam apud Plutarchum Moral. p. 33 e. Utrumque locum ex Euripidis Chrysippo esse probabile fit loco Alcinoi Isag. in Plat. c. 24. p. 52. ed. Oxon. citato a Valcken. p. 22." Matthiæ.

3

Stobæus 64. p. 409.

Γνώμη σοφός μοι καὶ χέρ' ἀνδρείαν ἔχειν·
δύσμορφος εἴην μᾶλλον ἢ καλὸς κακός.

4

Stobæus 103. p. 560.

Ὦ δέσποτ', οὐδεὶς οἶδεν ἄνθρωπος γεγὼς
οὔτ' εὐτυχοῦς ἀριθμὸν οὔτε δυστυχοῦς.

5

Plutarch. Moral. p. 750 a. Τί οὐκ ἂν τις προσδοκήσειεν, εἰ καὶ Πρωτογένης ἔρωτι πολεμήσων πάρεστιν, ᾧ καὶ παιδιὰ πᾶσα καὶ σπουδὴ περὶ ἔρωτα καὶ δι' ἔρωτος λήθῃ μὲν λόγων, λήθῃ δὲ πάτρας οὐχ ὡς τῷ Λαΐῳ πέντε μόνον ἡμερῶν ἀπέχοντι τῆς πάτρας. Hunc locum Musgravius ad Chrysippum retulit.

6

Sextus Empir. adv. Mathem. VI, 17. p. 360. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ παρὰ τοῖς τραγικοῖς μέλη τὰ στάσιμα φυσικόν τινα ἐπέχοντα λόγον, ὁποῖά ἐστι τὰ οὕτω λεγόμενα

Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθὴρ,
ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
ἡ δ' ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
παραδεξαμένη τίκτει θνατοὺς,
τίκτει δὲ βορὰν, φῦλά τε θηρῶν,
ὅθεν οὐκ ἀδίκως
μήτηρ πάντων νενόμισται.

His Grotius adjunxit quæ sunt apud Philon. Jud. π. ἀφθαρσίας κόσμου p. 948 c. ed. Hoesch.

Χωρεῖ δ' ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
φύντ' εἰς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ' οὐδὲν
τῶν γιγνομένων, διακρινόμενον δ'
ἄλλο πρὸς ἄλλου
μορφὴν ἰδίαν ἀπέδειξε.

"Verba τὰ μὲν ἐκ γαίας—πάλιν perturbato ordine affert M. Antonin. VII, 50. χωρεῖ δ' usque ad βλαστόντα γονῆς Heraclid. alleg. Hom. p. 440. ed. Gale. V. 10. βλαστάνοντα γῆς Philo, et v. 13. ἄλλο πρὸς ἄλλο tribus locis. V. 11. a verbis θνήσκει δ' οὐδὲν usque ad finem citat idem Philo p. 939 d. 963 e. Plutarch. Moral. p. 908 d. Clem. Alex. Strom. VI. p. 626. qui e Chrysippo petitos esse dicit." Matthiæ. V. 14. ἑτέραν pro ἰδίαν Philo p. 963. et Clemens.

7

Hesychius, Εἰάζων : εἶα ἐπικελεύων. Εὐριπίδης Χρυσίππῳ.

ΑΔΗΛΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ.

1

Stobæus Eclog. Phys. vol. I. p. 26. Lucian. Jup. trag. 41. Clemens Alex. Strom. p. 603 c. (unde Euseb. P. E. p. 681.) Athenag. leg. p. 5.

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐς ἀγκάλαις.
τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν.

Duos priores versus citat Plutarch. Moral. p. 601 a. p. 780 d. p. 919 b. Clem. Alex. admon. p. 15 d. Tertio utitur Lucian. Philop. T. IX. p. 248.

2

Plutarchus Moral. p. 549 a. Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 114, 21.

Οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη σε—μὴ τρέσῃς—
παίσει πρὸς ἧπαρ, οὐδὲ τῶν ἄλλων βροτῶν
τὸν ἄδικον, ἀλλὰ σῖγα καὶ βραδεῖ ποδὶ
στείχουσα μάρψει τοὺς κακούς, ὅταν τύχῃ.

3

Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 126, 40.

Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι δοκεῖς,
ὅταν τις ὅρκῳ θάνατον ἐκφυγεῖν θέλῃ,
ἢ δεσμὸν ἢ βίαια πολεμίων κακά,
ἢ παισὶν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων.
ἦ τἄρα θνητῶν εἰσιν ἀσυνετώτεροι,
εἰ τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγοῦνται δίκης.

Tres priores versus sunt apud Stobæum Floril. 28. p. 196.

4

Stobæus Ecl. Phys. vol. I. p. 268. Athenæus XIII. p. 599 f.

Τὴν Ἀφροδίτην οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός;
ἣν οὐδ' ἂν εἴποις οὐδὲ μετρήσειας ἂν
ὅση πέφυκε κἀφ' ὅσον διέρχεται.
αὕτη τρέφει σὲ κἀμὲ καὶ πάντας βροτούς.
τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς,
ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τοῦ θεοῦ·
ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ', ὅταν ξηρὸν πέδον
ἄκαρπον αὐχμῷ νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ,
ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος
ὄμβρου πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο.
ὅταν δὲ συμμιχθῆτον εἰς ταυτὸν δύο,
τίκτουσιν ἡμῖν πάντα κἀκτρέφουσ' ἅμα,
ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Euripidis locum esse testantur Athen. Aristot. Eth. Nicom. VIII, 1, 6. Magn. Moral. II, 11. Plutarch. Moral. p. 756 e. primo versui statim subjicit Hippolyti versus 449 sq. V. 3. est apud Plut. Moral. p. 442 c. V. 7. sqq. afferuntur ab Aristot. Eth. Nic. 1. c. Eudem.

VII, 1. Septem deinceps versus ex Athenæo Eustathius p. 978, 23. Plutarchus Moral. p. 770 a. Οὕτω γὰρ ἐρᾶν ὄμβρου γαῖαν οἱ ποιηταὶ λέγουσι καὶ γῆς οὐρανόν. M. Antonin. X, 21. ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖα, ἐρᾷ δὲ σεμνὸς αἰθήρ. E Menandro citat schol. Hes. Theog. 138.

5

Stobæus 1. p. 1.

Οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον·
οὐ γὰρ πέφυκε δοῦλον οὔτε χρημάτων
οὔτ' ἀσφαλείας οὔτε θωπείας ὄχλου.—
'Αρετὴ δ', ὅσῳπερ μᾶλλον ἂν χρῆσθαι θέλῃς,
τοσῷδε μᾶλλον αὔξεται λειουμένη.

6

Stobæus ibidem.

'Αρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλόν.

7

Stobæus 4. p. 52.

Τὸ μὴ εἰδέναι σε μηδὲν ὧν ἁμαρτάνεις
ἔκκαυμα τόλμης ἱκανόν ἐστι καὶ θράσους.

8

Stobæus ibidem p. 53.

Τὸ δ' ὠκὺ τοῦτο καὶ τὸ λαιψηρὸν φρενῶν
εἰς συμφορὰν ἵστησι πολλὰ δὴ βροτούς.

9

Athenæus XV. p. 665 a. Plutarch. Moral. p. 502 c. Stobæus 4. p. 53.

Εἴ μοι τὸ Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλος
'Αντήνορός τε τοῦ Φρυγὸς δοίη θεὸς,
οὐκ ἂν δυναίμην μὴ στέγοντα πιμπλάναι
σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους.

Duo priores versus servati sunt ab Athenæo, unde sumsit Eustath. p. 1301, 37. duo sequentes a Plutarcho et Stobæo. Utrumque locum conjunxit Musgr. auctore Athenæo, qui post allatos illos versus addit,—δοίη θεὸς, κατὰ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην οὐκ ἂν δυναίμην ἀπομνημονεύειν—.

10

Stobæus ibidem p. 53.

Εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, κεἴ σ' ἐλάνθανεν πάρος,
τὸ σκαιὸν εἶναι πρῶτ' ἀμουσίαν ἔχει.

11

Plutarchus Moral. p. 36 c. Stobæus 5. p. 63.

Ἐγὼ δ' οὐδὲν πρεσβύτερον
νομίζω τᾶς σωφροσύνας,
ἐπεὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ ξύνεστι.

12

Athenæus IV. p. 158 e. Gellius VII, 16. Ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι κατὰ τὸν σὸν Εὐριπίδην, γραμματικώτατε, πλὴν δυοῖν μόνον,

Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου,
ἅπερ πάρεστι καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρέφειν;
ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονή· τρυφῇ γέ τοι
ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

Duos priores versus affert Plutarch. Moral. p. 36 f. p. 1043 e. p. 1044 b. f. Stobæus 5. p. 63. tres priores Sextus Emp. adv. Gramm. I. 271. p. 274. Musonius apud Stobæum 38. p. 235. Eustath. p. 868, 33. Verba τρυφῇ γέ τοι cum v. quinto habet Teles apud Stobæum 106. p. 575.

13

Stobæus 9. p. 101.

Φεῦ φεῦ, τὸ νικᾶν τἄνδιχ' ὡς καλὸν γέρας,
τὰ μὴ δίκαια δ' ὡς ἁπανταχοῦ κακόν.
καὶ γλῶσσα φλαύρα καὶ φθόνος τοῦ μὴ φθονεῖν
ὅσῳ κάκιον μὴ καλῶς ὠγκωμένοις.

14

Stobæus 12. p. 140.

Δύστηνος, ὅστις καὶ τὰ καλὰ ψευδῆ λέγων
οὐ τοῖσδε χρῆται τοῖς καλοῖς ἀληθέσιν.

15

Stobæus 13. p. 145.

Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω,
ἢ σκλήρ' ἀληθῆ; φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις.

16

Stobæus ibidem.

Ἀτὰρ σιωπᾶν τά γε δίκαι' οὐ χρή ποτε.

17

Stobæus 22. p. 187.

Κρίνει τίς αὐτὸν πώποτ' ἄνθρωπον μέγαν
ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον;

18

Stobæus 29. p. 200.

Οὐκ αἰσχρὸν οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς.

19

Stobæus 38. p. 234. Apostolius IV, 8.

Ἅπας μὲν ἀὴρ αἰετῷ περάσιμος,
ἅπασα δὲ χθὼν ἀνδρὶ γενναίῳ πατρίς.

20

Stobæus 41. p. 240.

Δεινὴ πόλις νοσοῦσ᾽ ἀνευρίσκειν κακά.

21

Stobæus ibidem.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον·
χρῆν γὰρ τύχας μὲν τὰς μάτην πλανωμένας
μηδὲν δύνασθαι, τἀμφανῆ δ᾽ ὑψήλ᾽ ἄγειν.
ὅστις κατ᾽ ἰσχὺν πρῶτος ὠνομάζετο
ἢ τόξα πάλλων ἢ μάχῃ δορὸς σθένων,
τοῦτον τυραννεῖν τῶν κακιόνων ἐχρῆν.

22

Stobæus ibidem.

Ἀλλ᾽ οὔποτ᾽ αὐτὸς ἀμπλακὼν ἄλλον βροτὸν
παραινέσαιμ᾽ ἂν παισὶ προσθεῖναι κράτη,
πρὶν ἂν κατ᾽ ὄσσων τυγχάνῃ μέλας σκότος,
εἰ χρὴ διελθεῖν πρὸς τέκνων νικώμενον.

23

Stobæus 42. p. 276.

Ἄρχεσθαι χρεὼν
κακοὺς ὑπ᾽ ἐσθλῶν καὶ κλύειν τῶν κρεισσόνων.

24

Stobæus 44. p. 307. Apostolius X, 94.

Ἐγὼ γὰρ ὅστις μὴ δίκαιος ὢν ἀνὴρ
βωμὸν προσίζει, τὸν νόμον χαίρειν ἐῶν
πρὸς τὴν δίκην ἄγοιμ᾽ ἄν, οὐ τρέσας θεούς·
κακὸν γὰρ ἄνδρα χρὴ κακῶς πράσσειν ἀεί.

25

Stobæus 46. p. 325.

Ἀλλ᾽ οὐ πρέπει τύραννον, ὡς ἐγὼ φρονῶ,

οὐδ' ἄνδρα χρηστὸν νεῖκος αἵρεσθαι κακοῖς·
τιμὴ γὰρ αὕτη τοῖσιν ἀσθενεστέροις.

26

Stobæus 49. p. 355.

Σὺν τοῖσι δεινοῖς αὔξεται κλέος βροτοῖς.

27

Stobæus 65. p. 411.

Οἰκοφθόρον γὰρ ἄνδρα κωλύει γυνὴ
ἐσθλὴ παραζευχθεῖσα καὶ σώζει δόμους.

28

Stobæus 67. p. 422.

Οὐ πάντες οὔτε δυστυχοῦσιν ἐν γάμοις
οὔτ' εὐτυχοῦσι· συμφορὰ δ' ὃς ἂν τύχῃ
κακῆς γυναικὸς, εὐτυχεῖ δ' ἐσθλῆς τυχών.

29

Stobæus 67. p. 423.

Μακάριος, ὅστις εὐτυχεῖ γάμον λαβὼν
ἐσθλῆς γυναικὸς, εὐτυχεῖ δ' ὁ μὴ λαβών.

30

Stobæus 49. p. 355.

Νεανίας γὰρ ὅστις ὢν Ἄρη στυγεῖ,
κόμη μόνον καὶ σάρκες, ἔργα δ' οὐδαμοῦ.
Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον, ὡς ἡδὺς βίος,
ὅ τ' ὄλβος ἔξωθέν τίς ἐστι πραγμάτων.
ἀλλ' οὐκ ἔνεστι στέφανος οὐδ' εὐανδρία,
εἰ μή τι καὶ τολμῶσι κινδύνου μέτα.
οἱ γὰρ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐανδρίαν,
ἡ δ' εὐλάβεια σκότον ἔχει καθ' Ἑλλάδα,
τὸ διαβιῶναι μόνον ἀεὶ θηρωμένη.

V. 3. citat Athen. XIV. p. 641 c. Ab eo vero novum fragm. incipere videtur.

31

Stobæus 69. p. 429.

α. Ἐγὼ παρέξω λέκτρα σοι καλῶς ἔχειν.
β. δίκαιόν ἐστιν, οἷσι συγγηράσομαι.

32

Stobæus 71. p. 431.

Δεινὴ μὲν ἀλκὴ κυμάτων θαλασσίων,

δειναὶ δὲ ποταμοῦ καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαὶ,
δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία,
ἀλλ' οὐδὲν οὕτω δεινὸν ὡς γυνὴ κακὸν,
οὐδ' ἂν γένοιτο γράμμα τοιοῦτ' ἐν γραφῇ,
οὐδ' ἂν λόγος δείξειεν. εἰ δέ του θεῶν
τόδ' ἐστὶ πλάσμα, δημιουργὸς ὢν κακῶν
μέγιστος ἴστω καὶ βροτοῖσι δυσμενής.

V. 1. 2. Planudes vit. Æsopi p. 12. (28.) citat Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί.

33

Stobæus 71. p. 439.

Μοχθοῦμεν ἄλλως θῆλυ φρουροῦντες γένος·
ἥτις γὰρ αὐτὴ μὴ πέφυκεν ἔνδικος,
τί δεῖ φυλάσσειν κἀξαμαρτάνειν πλέον;

34

Stobæus ibidem.

Γυναικὶ δ' ὄλβος, ἢν πόσιν στέργοντ' ἔχῃ.

35

Stobæus 77. p. 455.

'Αλλ' ἴστ', ἐμοὶ μὲν οὗτος οὐκ ἔσται νόμος,
τὸ μὴ οὐ σὲ, μῆτερ, προσφιλῆ νέμειν ἀεὶ
καὶ τοῦ δικαίου καὶ τόκων τῶν σῶν χάριν.
στέργω δὲ τὸν φύσαντα τῶν πάντων βροτῶν
μάλισθ'· ὁρίζω τοῦτο, καὶ σὺ μὴ φθόνει·
κείνου γὰρ ἐξέβλαστον, οὐδ' ἂν εἷς ἀνὴρ
γυναικὸς αὐχήσειεν, ἀλλὰ τοῦ πατρός.

36

Stobæus 79. p. 468.

Καὶ τῶν παλαιῶν πόλλ' ἔπη καλῶς ἔχει·
λόγος γὰρ ἐσθλὸς φάρμακον φόβου βροτοῖς.

37

Stobæus 86. p. 497.

Εἰ τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν λελείμμεθα,
ἡ δ' εὐγένεια καὶ τὸ γενναῖον μένει.

Hinc sumsit auctor libelli inter Plutarcheos ὑπὲρ εὐγενείας vol. V. p. 964. Wyttenb.

38

Stobæus 88. p. 500.

Οὐ γάρ τις οὕτω παῖδας εὖ παιδεύσεται
ὥστ' ἐκ πονηρῶν μὴ οὐ κακοὺς πεφυκέναι.

39

Plutarchus Moral. p. 20 d. Stobæus 91. p. 507.

α. Χρυσοῦ σὲ πλήθει, τούσδε δ' οὐ χαίρειν χρεών;
β. σκαιὸν τὸ πλουτεῖν κἄλλο μηδὲν εἰδέναι.

40

Stobæus 97. p. 598.

Ὅστις δὲ λύπας φησὶ πημαίνειν βροτοὺς,
δεῖν δ' ἀγχονῶν τε καὶ πετρῶν ῥίπτειν ἄπο,
οὐκ ἐν σοφοῖσιν ἐστὶν, εὐχέσθω δ' ὅμως
ἄπειρος εἶναι τῆς νόσου ταύτης ἀεί.

41

Stobæus ibidem.

Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.

42

Stobæus 100. p. 551.

Μέλλων τ' ἰατρὸς τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον
ἰάσατ' ἤδη μᾶλλον ἢ τεμὼν χρόα.

43

Stobæus 103. p. 560.

Οὐ χρή ποτ' ὀρθαῖς ἐν τύχαις βεβηκότα
ἕξειν τὸν αὐτὸν δαίμον' εἰσαεὶ δοκεῖν.
ὁ γὰρ θεός πως, εἰ θεόν σφε χρὴ καλεῖν,
κάμνει ξυνὼν τὰ πολλὰ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
θνητῶν δὲ θνητὸς ὄλβος· οἱ δ' ὑπέρφρονες
καὶ τῷ παρόντι τοὐπιὸν πιστούμενοι
ἔλεγχον ἔλαβον τὴν τύχην ἐν τῷ παθεῖν.

44

Stobæus ibidem p. 562.

Βέβαια δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχεῖ γεγώς.

45

Stobæus 106. p. 568.

Θνητὸς γὰρ ὢν καὶ θνητὰ πείσεσθαι δόκει.
θεοῦ βίον ζῆν ἀξιοῖς ἄνθρωπος ὤν;

46

Stobæus ibidem.

Πέπονθας οἷα χἄτεροι πολλοὶ βροτῶν·
τὰς γὰρ παρούσας οὐχὶ σώζοντες τύχας
ὤλοντ' ἐρῶντες μειζόνων ἀβουλίᾳ.

47

Stobæus 112. p. 583.

Οὐκ ἔστι λύπης ἄλλο φάρμακον βροτοῖς,
ὡς ἀνδρὸς ἐσθλοῦ καὶ φίλου παραίνεσις.
ὅστις δὲ ταύτῃ τῇ νόσῳ ξυνὼν ἀνὴρ
μέθῃ ταράσσει καὶ γαληνίζει φρένα,
πάραυτα δ' ἡσθεὶς ὕστερον στένει διπλᾶ.

48

Stobæus 115. p. 590.

Ὦ γῆρας, οἵαν ἐλπίδ' ἡδονῆς ἔχεις;
καὶ πᾶς τις εἰς σὲ βούλετ' ἀνθρώπων μολεῖν·
λαβὼν δὲ πεῖραν μεταμέλειαν λαμβάνει·
ὡς οὐδέν ἐστι χεῖρον ἐν θνητῷ γένει.

49

Stobæus 125. p. 620.

Τύμβῳ γὰρ οὐδεὶς πιστὸς ἀνθρώπων φίλος.

50

Stobæus ibidem p. 621.

Ὡς σκαιὸς ἀνὴρ καὶ ξένοισιν ἄξενος
καὶ μνημονεύων οὐδὲν ὧν ἐχρῆν φίλον.

51

Stobæus ibidem.

Σπάνιον δ' ἄρ' ἦν θανοῦσιν ἀσφαλεῖς φίλοι,
κἂν ὁμόθεν ὦσι· τὸ γὰρ ἔχειν πλέον κρατεῖ
τῆς εὐσεβείας· ἡ δ' ἐν ὀφθαλμοῖς χάρις
ἀπόλωλ', ὅταν τις ἐκ δόμων ἔλθῃ.

52

A. Melissa I, 72. Maxim. T. II. p. 615. Combef.

Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενί.

53

Anton. Mel. II, 71. Maxim. T. II. p. 634.

Θράσει μὲν οὐδεὶς οὐδέπω, πόνῳ δὲ καὶ
γενναιότητι κἀπιεικείᾳ
ἀρετὴν ἐπεκτήσατο.

54

Plat. Epist. I. p. 309 d. Καί μοι τὸ τοῦ Εὐριπίδου κατὰ καιρόν ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι σοι πραγμάτων ἄλλων ποτὲ ξυμπεσόντων

Εὔξει τοιοῦτον ἄνδρα σοι παρεστάναι.

55

Aristot. Ethic. Nicom. V. 9. Ἀπορήσειε δ' ἄν τις, εἰ ἱκανῶς διώρισται περὶ τοῦ ἀδικεῖσθαι καὶ τοῦ ἀδικεῖν· πρῶτον μὲν εἰ ἔστιν ὥσπερ Εὐριπίδης εἴρηκε, λέγων ἀτόπως·

Μητέρα κατέκτα τὴν ἐμήν· βραχὺς λόγος·
ἑκὼν ἑκοῦσαν, ἢ θέλουσαν οὐχ ἑκών.

"Michael. Ephesium et Scholiastam Paris. hos versus e Bellerophonte esse dicere didici e Zellii comment. p. 191. Equidem non video quomodo in Belleroph. locum habere potuerint. Iidem afferuntur ab Aristot. Ethic. Eudem. IV, 7. Boisson. κατέκταν." MATTHIÆ.

56

Aristot. Polit. V. 7, 22. Ζῇ ἐν ταῖς τοιαύταις δημοκρατίαις ἕκαστος ὡς βούλεται, καὶ εἰς ὃ χρήζων, ὥς φησιν Εὐριπίδης.

57

Plutarchus Moral. p. 480 d.

Χαλεποὶ πόλεμοι γὰρ ἀδελφῶν.

58

Aristot. Ethic. Eudem. VIII, 11.

Λόγον δίκαιον μισθὸν ἂν λόγου φέροις,
ἔργων δ' ἐκεῖνος ἔργ' ἃ καὶ παρέσχετο.

59 a

Strabo VIII. p. 379. Τοῦ δ' οὖν Εὐριπίδου φήσαντος οὕτως "Ἥκω περίκλυστον προλιποῦσ' ἄκρον Κόρινθον ἱερὸν ὄχθον πόλιν Ἀφροδίτας" τὸ περίκλυστον ἤτοι κατὰ βάθους λεκτέον, ἐπεὶ καὶ φρέατα καὶ ὑπόνομοι λιβάδες διήκουσι δι' αὐτῆς, ἢ τὸ παλαιὸν ὑποληπτέον τὴν Πειρήνην ἐπιπολάζειν καὶ κατάρρυτον ποιεῖν τὸ ὄρος. Eumdem locum respexit Plutarch. Moral. p. 767 f. ἐπεὶ δ' Ἔρως ἔθιγεν αὐτῆς Ἱππολόχου τοῦ Θεσσαλοῦ, ὕδατι χλωρῷ κατακλυζόμενον προλιποῦσ' Ἀκροκόρινθον, καὶ ἀποδράσασα ᾤχετο κοσμίως—.

59 b

Cicero Ep. ad Fam. XVI, 8.

Ψῦχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον.

60

Cicero ad Att. VIII, 8. Clem. Alex. Strom. VI. p. 670 b. Suidas v. παλαμᾶσθαι,

Πρὸς ταῦθ' ὅ τι χρὴ καὶ παλαμάσθω,
καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω·

τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
σύμμαχον ἔσται,
κοὺ μή ποθ' ἁλῶ κακὰ πράσσων.

" Totum locum citat Suid. v. παλαμᾶσθαι et Clem. Alex. sed sine nomine auctoris. Nec Cicero, qui hæc usque ad vv. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ affert, nominat auctorem, quem Euripidem esse ex uno Suida v. ἁλωτὸν colligitur, καὶ Εὐριπίδης· οὐ μή ποθ' ἁλῶ κακὰ πράσσων. Eum paulum mutatum in Acharnenses transsumsit Aristoph. 659. V. 3. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ. Cicero affert etiam ad Att. VI, 1." MATTHIÆ.

61

Dionys. Halic. de Compos. v. p. 54. ed. Schæf. Καλῶς ἂν ἔχοι τὰ Εὐριπίδεια ταῦτα ἐπενεγκεῖν:

Μή μοι
λεπτῶν θίγγανε μύθων, ψυχή.
τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ μέλλεις
σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

62

Dionys. Hal. ib. p. 426. Ἐκ δὲ τῆς ποιήσεως τῆς ἰαμβικῆς τὰ Εὐριπίδου ταυτὶ

Ὦ γαῖα πατρὶς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται,
χαῖρ'

τὸ πρῶτον ἄχρι τούτου κῶλον.

ὅς τε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων
Πὰν ἐμβατεύεις

τὸ δεύτερον μέχρι τοῦδε.

ἔνθεν εὔχομαι γένος.

τοῦτο τρίτον. τὰ μὲν πρότερα μείζονα στίχου, τοῦτο δὲ ἔλαττον.

Αὔγη γὰρ Ἀλέου παῖς με τῷ Τιρυνθίῳ
τίκτει λαθραίως Ἡρακλεῖ·

μετὰ τοῦτο " ξύνοιδ' ὄρος Παρθένιον" οὐδέτερον αὐτῶν στίχῳ συμμετρούμενον. εἶτ' αὖθις ἕτερον στίχου τε ἔλαττον καὶ στίχου μεῖζον

ἔνθα μητέρ' ὠδίνων ἐμὴν
ἔλυσεν Εἰλείθυια

καὶ τὰ ἑξῆς τούτων παραπλήσια.

63

Polybius V, 106. Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἀεί ποτε Πελοποννήσιοι—κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἦσαν ἀεὶ τλησίμοχθοί τινες κοὔποθ' ἥσυχοι δορί.

64

Strabo IV. p. 183.—Τοσοῦτον ἀπειργάσατο φθόνον Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, ὅπερ Εὐριπίδης ἀνήνεγκεν εἰς τὸν Δία

Ζεὺς γὰρ κακὸν μὲν Τρωσὶ, πῆμα δ' Ἑλλάδι
θέλων γενέσθαι ταῦτ' ἐβούλευσεν πατήρ.

65

Strabo XIII. p. 616.—Ὁ δὲ Καϊκὸς οὐκ ἀπὸ τῆς Ἴδης ῥεῖ, καθάπερ εἴρηκε Βακχυλίδης, οὐθ' ὡς Εὐριπίδης τὸν Μαρσύαν φησὶ

τὰς διωνομασμένας
ναίειν Κελαινὰς ἐσχάτοις Ἴδης τόποις.

πολὺ γὰρ τῆς Ἴδης ἄπωθέν εἰσιν αἱ Κελαιναί.

66

Theophilus ad Autolyc. II. p. 252. ed. Wolf. Ὡσαύτως καὶ Εὐριπίδης

Ἀνέχου πάσχων· δρῶν γὰρ ἔχαιρες.
Νόμος τὸν ἐχθρὸν δρᾶν, ὅπου λάβῃς, κακῶς.

καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς

Ἐχθρὸν κακῶς δρᾶν ἀνδρὸς ἡγοῦμαι μέρος.

67

Theophil. p. 87. Ὁμοίως καὶ Εὐριπίδης

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν χωρὶς ἀνθρώποις θεοῦ.

καὶ πάλιν Εὐριπίδης

Σῶσαι γὰρ ὁπόταν τῷ θεῷ δοκῇ * *
πολλὰς προφάσεις δίδωσιν εἰς σωτηρίαν.

V. 2. Grotius πολλὴν δίδωσι πρόφασιν.

68

Ibidem, Ὅθεν Εὐριπίδης ὁμολογεῖ λέγων

Σπουδάζομεν δὲ πόλλ' ὑπ' ἐλπίδων μάτην
πόνους ἔχοντες, οὐδὲν εἰδότες.

69

Aristoteles Phys. II, 2.

Ἔχει τελευτὴν ἧσπερ οὕνεκ' ἐγένετο.

70

Plutarchus Vit. p. 90 d. Τῷ μὲν γὰρ Λυκούργῳ καὶ πόλιν οἰκοῦντι καθαρὰν ὄχλου ξενικοῦ καὶ χώραν κεκτημένῳ πολλοῖς πολλὴν, δὶς τοσοῖσδε πλείονα, κατ' Εὐριπίδην,—καλῶς εἶχεν—συνέχειν. Musgravius πολλοῖσι πολλὴν, δὶς τοσ. πλ.

71

Plutarchus Moral. p. 24 d.

Εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὧδε θανεῖν καλὸν
εἰς ἀρετὴν καταλυσαμένους βίον.

Euripidis versus esse intelligitur ex ejusd. Vit. p. 317 e. Ἄριστον μὲν γὰρ νικῶντα σώζεσθαι τὸν στρατηγὸν καὶ ἀποθανεῖν εἰς ἀρετὴν καταλύσαντα βίον, ὡς Εὐριπίδης φησίν.

72

Plutarchus Vit. p. 695 c. Moral. p 1128 a. Cicero Epist. Famil. XIII, 15.

Μισῶ σοφιστὴν ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.

Cic. Ep. Fam. VII, 6. *Quoniam Medeam agere cœpi, illud semper memento: Qui ipse sibi sapiens prodesse non quit, nequidquam sapit.* quem versum idem Ennio tribuit Offic. III. 15, 62.

73

Plutarchus Vit. p. 956 e. Οὐδὲ γεγανωμένος καὶ ἀνθηρὸς ἐπὶ τὰς μάχας ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος προῄει, κοιμίζων δὲ τοὺς θιάσους καὶ τὰ βακχεῖα καταπαύων, "ἀμφίπολος Ἄρεος ἀνιέρου" κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἐγίνετο.

74

Plutarchus Vit. p. 184 b. Οὐ μόνον δ' ἦν ἄρα τὸ φίλων πεῖραν λαβεῖν, ὡς Εὐριπίδης φησὶν, οὐ σμικρὸν κακὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ φρονίμων στρατηγῶν.

75

Plutarchus Moral. p. 20 f. 431 a. Stobæus 3. p. 35.

Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων
σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες.

76

Plutarchus Moral. p. 34 b. 106 d. Clemens Alex. Strom. IV. p. 494 b. Philo Jud. p. 808. Cicero ad Att. IX, 2.

Τίς δ' ἐστὶ δοῦλος τοῦ θανεῖν ἄφροντις ὤν;

77

Plutarchus Moral. p. 36 c. Τιμᾶν τ' ἀντέτασθε, πλούτῳ δ' ἀρετὰν κατεργάσασθαι δοκεῖτ', ἐν ἐσθλοῖς δὲ καθήσεσθ' ἄνολβοι.

78

Plutarchus Moral. p. 102 b. (et v. 2. 3. p. 69 d.) Κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Εὐριπίδην

Ἄλλ' ἄλλ' ἐπ' ἄλλῃ φάρμακον κεῖται νόσῳ·

λυπουμένῳ μὲν μῦθος εὐμενὴς φίλων,
ἄγαν δὲ μωραίνοντι νουθετήματα.

79

Plutarchus Moral. p. 84 f. Vit. p. 658 d.

Φεῦ, τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἅπαν καλόν.

80

Plutarchus Moral. p. 116 f. Epictet. Enchir. extr.

Ὅστις δ' ἀνάγκῃ συγκεχώρηκεν βροτῶν,
σοφὸς παρ' ἡμῖν καὶ τὰ θεῖ' ἐπίσταται.

81

Plutarchus Moral. p. 120 a. Ὁ βίος γὰρ, φησὶν Εὐριπίδης, ὄνομ' ἔχει, πόνος ἐγώ σ'.

82

Plutarchus Moral. p. 132 b. Πρὸς δὲ τὸν οἶνον, ἅπερ Εὐριπίδης πρὸς τὴν Ἀφροδίτην διαλεκτέον

Εἴης μοι μέτριον δέ πως
εἴης, μηδ' ἀπολείποις.

Valckenario Plutarchus accommodate ad propositum suum scripsisse videtur *εἴης μοι μέτριον δέπας*, quum Euripides scripsisset *εἴης μοι μετρία θεός* vel simile quid.

83

Plutarchus Moral. p. 379 d. Ἕλληνες μὲν ἔν γε τούτοις λέγουσιν ὀρθῶς καὶ νομίζουσιν ἱερὸν Ἀφροδίτης ζῷον εἶναι τὴν περιστερὰν, καὶ τὸν δράκοντα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὸν κόρακα τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς Εὐριπίδης,

Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου κύων ἔσει.

Euripidem ridet Aristophanes ap. Eustath. p. 1467, 36. Καὶ κύων ἀκράχολος Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου γενήσομαι.

84

Plutarchus Moral. p. 416 d. Ἡ δὲ φύσις αἰσθητὰς εἰκόνας ἐξέθηκε καὶ ὁμοιότητας ὁρωμένας, θεῶν μὲν ἥλιον καὶ ἄστρα, θνητῶν δὲ σέλα καὶ κομήτας καὶ διᾴττοντας, ὡς Εὐριπίδης εἴκασεν ἐν οἷς εἶπεν,

Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σῶμα, διοπετὴς ὅπως
ἀστὴρ ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς ἐς αἰθέρα.

85

Plutarchus Moral. p. 432 c. Οὐ γὰρ, ὡς Εὐριπίδης φησὶ,

μάντις ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

86

Plutarchus Moral. p. 464 a. 811 d. Ὁ τοῦ κόσμου βασιλεὺς,

τῶν ἄγαν γὰρ ἅπτεται
θεὸς, τὰ μικρὰ δ' εἰς τύχην ἀφεὶς ἐᾷ.

87

Plutarchus Moral. p. 526 c. Οὐ γὰρ μόνον κατὰ τὸν Εὐριπίδην

ἀκόλαστα πάντη γίγνεται δούλων τέκνα,

ἀλλὰ καὶ μικρολόγων.

88

Plutarchus Moral. p. 532 f. Τὴν γὰρ σιωπὴν ὁ μὲν Εὐριπίδης φησὶ τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισιν εἶναι.

89

Plutarchus Moral. p. 539 b. Εὐριπίδης εἰπὼν,

Εἰ δ' ἦσαν ἀνθρώποισιν ὠνητοὶ λόγοι,
οὐδεὶς ἂν αὑτὸν εὖ λέγειν ἐβούλετο·
νῦν δ', ἐκ βαθείας γὰρ πάρεστιν αἰθέρος
λαβεῖν ἀμισθὶ, πᾶς τις ἥδεται λέγων
τά τ' ὄντα καὶ μή· ζημίαν γὰρ οὐκ ἔχει.

90

Plutarchus Moral. p. 699 a. Εὐριπίδης δὲ σαφῶς δήπου λέγων,

Οἶνος περάσας πλευμόνων διαρροὰς

δῆλός ἐστιν Ἐρασιστράτου βλέπων τι ὀξύτερον. Versum citat Macrob. Saturn. VII, 15.

91

Plutarchus Moral. p. 713 d. Οὐ γὰρ μόνον ὅσοι τὴν σωτηρίαν οἴκοι καὶ παρ' αὑτῶν ἔχοντες

ἄλλην θέλουσιν εἰσαγώγιμον λαβεῖν,

ὡς Εὐριπίδης εἶπεν, ἀβέλτεροί εἰσιν.

92

Plutarchus Moral. p. 755 b. Τὸν Ζεύξιππον ὁ πατὴρ ἔφη γελάσαι καὶ εἰπεῖν, ἅτε δὴ καὶ φιλευριπίδην ὄντα

Πλούτῳ χλιδῶσα θνητὰ δὴ, γύναι, φρονεῖς.

93

Plutarchus Moral. p. 802 a.

Εἴθ' ἦν ἄφωνον σπέρμα δυστήνων βροτῶν.

94

Plutarchus Moral. p. 812 e.

Τέκτων γὰρ ὢν ἔπρασσες οὐ ξυλουργικά.

95

Plutarchus Moral. p. 965 e. *Γέγονεν (ὁμολογία περὶ τάξεως) πολλὴν παρασχοῦσα φιλονεικίαν· εἶτα κατ' Εὐριπίδην*

Ὁ τῆς Τύχης παῖς κλῆρος ἐπὶ τούτῳ ταγεὶς

τὰ χερσαῖα προεισάγει δίκαια τῶν ἐνάλων. Eodem respicit Plutarch. p. 644 d.

96

Plutarchus Moral. p. 1028 f. *Εἰ δὲ ὀρθῶς ὁ Εὐριπίδης διορίζεται, θέρους τέσσαρας μῆνας καὶ χειμῶνος ἴσους,*

Φίλης τ' ὀπώρας διπτύχους ἦρός τ' ἴσους

ἐν τῷ διὰ πασῶν αἱ ὧραι μεταβάλλουσιν.

97

Plutarchus Moral. p. 1040 b. *Οὕτω δὲ διασύρας τὰ τοῦ Πλάτωνος ἐπαινεῖ πάλιν ἐν ἄλλοις καὶ προφέρεται τὰ Εὐριπίδου ταυτὶ πολλάκις*

ἀλλ' ἔστιν, εἴ τις ἐγγελᾷ λόγῳ,
Ζεὺς καὶ θεοὶ βρότεια λεύσσοντες πάθη.

98

Clemens Alex. Protrept. p. 50. ed. Sylb. *Τότε δ' ἐμμανῆ εἰσάγων Ἡρακλέα (Εὐριπίδης) καὶ μεθύοντα ἀλλαχόθι καὶ ἄπληστον· πῶς γὰρ οὐχί; ὃς ἑστιώμενος τοῖς κρέασι*

Χλωρὰ σῦκ' ἐπήσθιεν,
ἄμουσ' ὑλακτῶν, ὥστε βαρβάρῳ μαθεῖν.

Athen. VII. p. 276 f. *οἷος ἦν Ἡρακλῆς, ὃς τοῖς βοείοις κρέασιν ἐπήσθιε σῦκα χλωρά.* supplevit Musgrav.

Κρέασι βοείοις χλωρὰ σῦκ' ἐπήσθιεν.

Verba *ἄμουσ' ὑλακτῶν* sunt etiam Alcest. 777.

99

Clemens Alex. Strom. III. p. 455. *Λέγει γὰρ ἡ τραγῳδία*

Τὸ μὴ γενέσθαι κρεῖσσον ἢ φῦναι βροτούς.
ἔπειτα παῖδας σὺν πικραῖς ἀλγηδόσι
τίκτω· τεκοῦσα δ', ἢν μὲν ἄφρονας τέκω,
στένω ματαίως, εἰσορῶσα μὲν κακούς,
χρηστοὺς δ' ἀπολέσασ'· ἢν δὲ καὶ σεσωσμένους,
τήκω τάλαιναν καρδίαν ὀρρωδίᾳ.
τί τοῦτο δὴ τὸ χρηστόν; οὐκ ἀρκεῖ μίαν
ψυχὴν ἀπολύειν, κἀπὶ τοῦδ' ἔχειν πόνους;

καὶ ἔθ' ὁμοίως,

Ἔμοιγε νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·

παῖδας φυτεύειν οὔποτ' ἀνθρώπους ἐχρῆν,
πόνους ὁρῶντας εἰς ὅσους φυτεύομεν.

ἐν δὲ τοῖς αὖθις λεγομένοις καὶ τὴν αἰτίαν τῶν κακῶν ἐναργῶς ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἐπανάγει λέγων ὧδε

Ὦ δυστυχεῖν φὺς καὶ κακῶς πεπραγέναι,
ἄνθρωπος ἐγένου, καὶ τὸ δυστυχὲς βίου
ἐκεῖθεν ἔλαβες, ὅθεν ἅπασιν ἤρξατο
τρέφειν ὅδ' αἰθὴρ, ἐνδιδοὺς θνητοῖς πνοάς.
μή νυν τὰ θνητὰ θνητὸς ὢν ἀγνωμόνει.

100

Clemens Alex. Strom. IV. p. 524. *Φίλανδρον μετὰ σεμνότητος ὑπογράφει γυναῖκα Εὐριπίδης παραινῶν*

Εὐλογεῖν δ', ὅταν τι λέξῃ, χρὴ δοκεῖν, κἂν μὴ λέγῃ,
κἀκπονεῖν ἂν τῷ ξυνόντι πρὸς χάριν μέλλῃ λέγειν.

καὶ αὖθίς που τούτοις τὰ ὅμοια

Ἡδὺ δ', ἢν κακόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν πόσει
ἄλοχον, ἐν κοινῷ τε λύπης ἡδονῆς τ' ἔχειν μέρος.

τό τε πρᾶον καὶ φιλόστοργον ὧδέ πως ὑποδεικνύων, κἀν ταῖς συμφοραῖς ἐπιφέρει·

Σοὶ δ' ἔγωγε καὶ νοσοῦντι συννοσοῦσ' ἀνέξομαι,
καὶ κακῶν τῶν σῶν συνοίσω, κοὐδέν ἐστί μοι πικρόν.

μετὰ γὰρ τῶν φίλων εὐτυχεῖν τι χρή—τί γὰρ δὴ τὸ φίλον ἄλλο, πλὴν τόδε; —χρὴ δὲ τὸν εὐδαίμονα γάμον οὔτε πλούτῳ ποτὲ οὔτε κάλλει κρίνεσθαι, ἀλλ' ἀρετῇ.

Οὐδεμίαν, φησὶν ἡ τραγῳδία, ὤνησε κάλλος εἰς πόσιν ξυνάορον,
ἀρετὴ δ' ὤνησε πολλάς· πᾶσα γὰρ ἀγαθὴ γυνὴ,
ἥτις ἀνδρὶ συντέτηκε, σωφρονεῖν ἐπίσταται.

εἶτα οἷον παραινέσεις διδοῦσά φησι

Πρῶτα μέν γε τοῦθ' ὑπάρχει· κἂν ἄμορφος ᾖ πόσις,
χρὴ δοκεῖν εὔμορφον εἶναι τῇ γε νοῦν κεκτημένῃ·
οὐ γὰρ ὀφθαλμὸς τὸ κρῖνόν ἐστιν, ἀλλὰ νοῦς.

101

Clemens Alex. Strom. IV. p. 536 d.

Ὄλβιος ὅστις τῆς ἱστορίας
ἔσχε μάθησιν, μήτε πολιτῶν
ἐπὶ πημοσύνῃ μήτ' εἰς ἀδίκους
πράξεις ὁρμῶν,

ἀλλ᾽ ἀθανάτου καθορῶν φύσεως
κόσμον ἀγήρω, πῇ τε συνέστη
καὶ ὅπῃ καὶ ὅπως.
τοῖς δὲ τοιούτοις οὐδέποτ᾽ αἰσχρῶν
ἔργων μελέτημα προσίζει.

V. 2—6. Themistius p. 307 ed. Hard. V. 6. *κόσμον ἀγήρω* Pollux II, 14.

102

Clemens Alex. Strom. IV. p. 543 b. *Ὁ μὲν οὖν Εὐριπίδης*
Χρύσεαι δή μοι πτέρυγες περὶ νώτῳ, φησὶ,
καὶ τὰ Σειρήνων ἐρόεντα πέδιλα
ἁρμόζεται·
βάσομαί τ᾽ ἐς αἰθέρα πολὺν
ἀερθεὶς, Ζηνὶ προσμίξων.

Τὰς Εὐριπίδου χρυσᾶς πτέρυγας hinc commemorat Plutarch. Moral. p. 786 d.

103

Clemens Alex. Strom. V. p. 581 e. *Πάνυ θαυμαστῶς ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φιλόσοφος Εὐριπίδης τοῖς προειρημένοις ἡμῖν συνῳδὸς διὰ τούτων εὑρίσκεται, πατέρα καὶ υἱὸν ἅμα οὐκ οἶδ᾽ ὅπως αἰνισσόμενος*
Σοὶ, τῷ πάντων μεδέοντι, χοὴν
πέλανόν τε φέρω, Ζεὺς εἴτ᾽ Ἀΐδης
ὀνομαζόμενος στέργεις· σὺ δέ μοι
θυσίαν ἄπυρον παγκαρπείας
δέξαι πλήρη προχυθεῖσαν.

ὁλοκάρπωμα γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν ἄπυρον θῦμα ὁ Χριστός. καὶ ὅτι τὸν σωτῆρα αὐτὸς οὐκ εἰδὼς λέγει, σαφὲς ποιήσει ἐπάγων
Σὺ γὰρ ἔν τε θεοῖς τοῖς οὐρανίδαις
σκῆπτρον τὸ Διὸς μεταχειρίζων
χθονίων θ᾽ Ἅιδῃ μετέχεις ἀρχῆς.

ἔπειτα ἄντικρυς λέγει
Πέμψον μὲν φῶς ψυχᾶς ἀνέρων
τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν,
πόθεν ἔβλαστον, τίς ῥίζα κακῶν,
τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους
εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν.

104

Clemens Alex. Strom. V. p. 584 b. *Παγκάλως τοίνυν καὶ ὁ Εὐριπίδης συνᾴδει τούτοις γράφων*

Ποῖος δ' ἂν οἶκος, τεκτόνων πλασθεὶς ὕπο,
δέμας τὸ θεῖον περιβάλοι τοίχων πτυχαῖς;

105

Clemens Alex. Strom. VI. p. 620 b. *Ἐπιχάρμου τε εἰπόντος,—ὁ μὲν γὰρ ἄλλην δῆτα λαμβάνει Νεάνιδ', ἄλλον δ' ἄλλη μαστεύει τινὰ, Εὐριπίδης γράφει*

Κακὸν γυναῖκα πρὸς νέον ζεῦξαι γραῖαν·
ὁ μὲν γὰρ ἄλλης λέκτρον ἱμείρει λαβεῖν,
ἡ δ' ἐνδεὴς τοῦδ' οὖσα βουλεύει κακά.

106

Clemens Alex. Strom. V. p. 613 d. *Ὁ τοίνυν μὴ πειθόμενος τῇ ἀληθείᾳ, διδασκαλίᾳ δ' ἀνθρωπίνῃ τετυφωμένος δυσδαίμων ἄθλιός τε καὶ κατὰ τὸν Εὐριπίδην*

Ὃς τάδε λεύσσων θεὸν οὐχὶ νοεῖ,
μετεωρολόγων δ' ἑκὰς ἔρριψεν
σκολιὰς ἀπάτας, ὧν ἀτηρὰ
γλῶσσ' εἰκοβολεῖ περὶ τῶν ἀφανῶν,
οὐδὲν γνώμης μετέχουσα.

107

Clemens Alex. Strom. VI. p. 622 b. (coll. Athenæo X. p. 422 b.) *Ὁμήρου λέγοντος, Γαστέρα δ' οὔπως ἔστιν ἀποπλῆσαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην, ἡ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν, Εὐριπίδης ποιεῖ*

Νικᾷ δὲ χρεία μ' ἡ κακῶς τ' ὀλουμένη
γαστὴρ, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίγνεται κακά.

108

Clemens Alex. Strom. VI. p. 623 a. *Αὖθις Εὐριπίδου εἰπόντος*

Ὦ πολύμοχθος βιοτὰ θνητοῖς,
ὡς ἐπὶ παντὶ σφαλερὰ κεῖσαι,
καὶ τὰ μὲν αὔξεις, τὰ δ' ἀποφθινύθεις,
κοὐκ ἔστιν ὅρος κείμενος οὐδεὶς,
εἰς ὅντινα χρὴ τελέσαι θνητοῖς,
πλὴν ὅταν ἔλθῃ κρυερὰ Διόθεν
θανάτου πεμφθεῖσα τελευτή.

109

Clemens Alex. Strom. VI. p. 627 a. *Τοῦ ἰατροῦ Ἱπποκράτους, Ἐπι-*

βλέπειν οὖν καὶ ὥρην καὶ χώρην καὶ ἡλικίην καὶ νούσους, γράφοντος, Εὐριπίδης ἐν ἑξαμέτρῳ χρήσει

"Οσοι δ' ἰατρεύειν καλῶς,
πρὸς τὰς διαίτας τῶν ἐνοικούντων πόλιν
τὴν γῆν τ' ἰδόντας, τὰς νόσους σκοπεῖν χρεών.

110

Phurnutus de Nat. d. 20. p. 184. ed. Gale.

Κορυφὴ δὲ θεῶν, κατ' Εὐριπίδην, ὁ περὶ χθόν' ἔχων
φαεινὸς αἰθήρ.

111

Athenæus IV. p. 158 f. Κἀν ἄλλοις δέ φησιν ὁ σκηνικὸς οὗτος φιλόσοφος

'Αρκεῖ μετρία βιοτά μοι σώφρονος τραπέζης,
τὸ δ' ἄκαιρον ἅπαν τόδ' ὑπερβάλλον τε μὴ προσείμαν.

112

Athenæus VI. p. 270 c. 'Εν κενῇ γὰρ γαστρὶ τῶν καλῶν ἔρως Οὐκ ἔστι· πεινῶσιν γὰρ ἡ Κύπρις πικρὰ, 'Αχαιός φησιν ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ. παρ' οὗ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης λαβὼν ἔφη

'Εν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶντι δ' οὔ.

πεινῶσι schol. Soph. Antig. 781. Ex Athenæo Eustathius p. 1596, 45. Versum laudat Libanius vol. III. p. 389, 25. Reisk. Themist. p. 164, 6. Huc respexit etiam Antiphanes ap. Athen. I. p. 28 f. 'Εν πλησμονῇ γὰρ Κύπρις, ἐν δὲ τοῖς κακῶς Πράσσουσιν οὐκ ἔνεστιν 'Αφροδίτη βροτοῖς. Plutarchus Moral. p. 126 c. Οὐ γὰρ ἐν πλησμοναῖς Κύπρις, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν εὐδίᾳ σαρκὸς καὶ γαλήνῃ.

113

Athenæus 13. p. 561 a. 'Εν οἷς τινὲς καὶ ἐμνημόνευσαν τοῦ σκηνικοῦ φιλοσόφου Εὐριπίδου ᾀσμάτων, ὧν ἦν καὶ τάδε

Παίδευμα δ' Ἔρως σοφίας ἀρετῆς
πλεῖστον ὑπάρχει, καὶ προσομιλεῖν
οὗτος ὁ δαίμων
πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς.
καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων
εἰς ἐλπίδ' ἄγει.
τοῖς δ' ἀτελέστοις τῶν τοῦδε πόνων
μήτε συνείην, χωρίς τ' ἀγρίων
ναίοιμι τρόπων.

τὸ δ' ἐρᾶν προλέγω τοῖσι νέοισιν
μή ποτε φεύγειν,
χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

114

Galenus vol. I. p. 16. ed. Kühn. Εἶτα καὶ τῷ γήρᾳ λοιδοροῦνται, δέον ἑαυτοῖς, καὶ τὸν Εὐριπίδην ἐπαινοῦσι λέγοντα

Οὐ γάρ ἐστιν ἀσφαλὲς
περαιτέρω τὸ κάλλος ἢ μέσως λαβεῖν.

115

Athenæus XI. p. 465 h. Διόπερ καὶ Εὐριπίδης ἕνα τῶν τοῦ Ἡλίου ἵππων φησὶν εἶναι

Βακχίου φιλανθέος
Αἴθοπα, πεπαίνοντ' ὀρχάτους ὀπωρινούς·
ἐξ οὗ βροτοὶ καλοῦσιν οἶνον αἴθοπα.

116

Ælianus XII, 15. Ἔπαιζε δὲ ἄρα ὁ Διὸς καὶ Ἀλκμήνης μετὰ παιδίων πάνυ σφόδρα. τοῦτό τοι καὶ ὁ Εὐριπίδης ἡμῖν ὑπαινίττεται, ποιήσας τὸν αὐτὸν τοῦτον θεὸν λέγοντα

Παίζω· μεταβολὰς γὰρ πόνων ἀεὶ φιλῶ.

117

Ælianus IV, 54. Ὅμηρος μὲν οὖν ἔδωκεν ἵππῳ φωνὴν, ἀσπίδι δὲ ἡ φύσις, ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει, φησὶν Εὐριπίδης. Alio verba deflexit Anaxandrides apud Aristot. Eth. Nicom. VII, 10. ἡ πόλις ἐβούλεθ', ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει.

118

Ælianus N. A. XIV. 6. de lynce: Ἔοικε δὲ ἄρα τῷ θηρίῳ τούτῳ μαρτυρεῖν καὶ Εὐριπίδης τὸ ἀπρόσωπον οὖν, ὅταν που λέγῃ

Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ συὸς φέρων βάρος,
ἢ τὴν ἄμορφον λύγγα, δύστοκον δάκος.

ὑπὲρ ὅτου δὲ λέγει δύστοκον τοὺς κριτικοὺς ἐρέσθαι λῷον.

119

Dio Chrysost. Or. 64. p. 594 c. Εὐριπίδης τὸν ναύτην μέμφεται, ἀωρὶ πόντου κύματ' εὐρέος περῶντα, καὶ διὰ τῶν ἑξῆς ἐπετίμα λέγων

Σμικραῖς ἐπιτρέπουσιν αὑτοὺς ἐλπίσιν.

120

Macrobius Saturn. I, 17. *Est et alia ratio draconis peremti: nam solis meatus, licet ab ecliptica linea nunquam recedat, sursum tamen ac*

deorsum ventorum vices certa deflexione variando, iter suum velut flexum draconis involvit; unde Euripides

Πυριγενὴς δὲ δράκων ὁδὸν ἡγεῖται τετραμόρφοις
ὥραις, ζευγνὺς ἁρμονίᾳ πολύκαρπον ὄχημα.

Sub hac ergo appellatione cœlestis itineris sol quum confecisset suum cursum, draconem confecisse dicebatur.

121

Macrobius Saturn. I, 23.

Καὶ Γαῖα μῆτερ· Ἑστίαν δέ σ' οἱ σοφοὶ
βροτῶν καλοῦσιν, ἡμένην ἐν αἰθέρι.

122

Lucianus Necyom. vol. I. p. 456. Φιλ. Ἡράκλεις, ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανών· κᾆτ' ἐξ ὑπαρχῆς ἀναβεβίωκεν;

Μεν. Οὔκ, ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν Ἀΐδης μ' ἐδέξατο.

"Euripidis autem versum esse probabile tantum est ex eo, quod, quum Menippus primum initium Hecubæ recitasset, deinde hunc versum, tum Andromedæ locum, denique versus duos Homericos Od. λ, 163. sic pergit: νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγγενόμενος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται." Matthiæ.

123

Lucianus T. I. p. 573. Λουκ. Οἴμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὅμηρος ἡμῖν ἄπρακτος, ἡ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸν Εὐριπίδην δή μοι καταφευκτέον· τάχα γὰρ ἂν ἐκεῖνος σώσειέ με.

Μὴ κτεῖνε· τὸν ἱκέτην γὰρ οὐ θέμις κτανεῖν.

Πλάτ. Τί δέ; οὐχὶ κἀκεῖνα Εὐριπίδου ἐστίν;

Οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.

Λουκ.

Νῦν οὖν ἕκατι ῥημάτων κτενεῖτέ με;

124

Aristides I. p. 247 sq. Jebb. Πέλαγος δὲ οὐδείς πω διὰ τέλους ᾖσεν οὔτε ποιητὴς οὔτε λογογράφος, ἀλλ' Ὅμηρος λέγει ἰοειδέα πόντον καὶ οἴνοπα πόντον, καὶ Εὐριπίδης "Ἅλα πορφυρέην."

125

Porphyrius de Abstin. III, 25. p. 135. Συγγενὲς ἡμῖν τὸ τῶν λοιπῶν ζώων γένος· καὶ γὰρ τροφαὶ πᾶσαι αἱ αὐταὶ πᾶσιν αὐταῖς καὶ πνεύματα, ὡς Εὐριπίδης καὶ

φοινίους ἔχει ῥοὰς
τὰ ζῶα πάντα·

καὶ κοινοὺς ἁπάντων δείκνυσι γονεῖς, Οὐρανὸν καὶ Γῆν.

126

Alexander Rh. p. 23. ed. Norrmann.

Ἀλλ' ἥδε μ' ἐξέσωσεν, ἥδε μοι τροφὸς,
μήτηρ, ἀδελφὴ, δμωὶς, ἄγκυρα, στέγη.

127

Athenag. p. 28. ed. Colon.

Πολλάκι μοι πραπίδων διῆλθε φροντὶς
εἴτε τύχα * εἴτε δαίμων
τὰ βρότεια κραίνει.
* παρά τ' ἐλπίδα καὶ παρὰ δίκαν
τοὺς μὲν ἀπ' οἴκων ἀναπίπτοντας
ἄτερ βίου, τοὺς δ' εὐτυχοῦντας ἄγει.

τὸ παρ' ἐλπίδα καὶ δίκην εὖ πράττειν ἢ κακῶς ἐν ἀφασίᾳ τὸν Εὐριπίδην ἐποίησε, τίνος ἡ τοιαύτη τῶν περιγείων διοίκησις, ἐν ᾗ εἴποι τις ἂν,

Πῶς οὖν τάδ' εἰσορῶντες ἢ θεῶν γένος
εἶναι λέγωμεν, ἢ νόμοισι χρώμεθα;

128

Schol. Pindari Nem. VI, 7. θεὸς γάρ τις ἐν ἡμῖν κατὰ τὸν Εὐριπίδην. Cic. Tusc. I, 26. *Ergo animus, ut ego dico, divinus est, ut Euripides audet dicere, deus.*

129

Priscianus XVII. p. 63. ed. Krehl. *In una autem eademque persona possessor simul et possessio intransitive intelligi non potest, nisi figurate dicat aliquis,* meus ego sum et servus et dominus, *et similia. Persius:* Vindicta postquam meus a prætore recessi; *et Euripides:*

Ἐγὼ δ' ἐμὸς εἰμί.

130

Priscianus XVIII. p. 179. *Latini* despero illam rem.—Εὐριπίδης

Οὐχ ἑσπέρας φάσ', ἀλλὰ καὶ μεσημβρίας—
τούτους ἀφεστήκασιν ἡμέραν τρίτην.

131

Achilles Tat. in Arat. Phæn. 19. p. 91. ed. Vict. de anno

Ὁθούνεκ' αὐτὸς πάντα συλλαβὼν ἔχει.

132

Schol. Arist. Plut. 521. Suid. v. ἀνδραποδίζω. Schol. Eurip. Phœn. 1408.

Πολλοὶ παρῆσαν, ἀλλ' ἄπιστοι Θεσσαλοί.

Sic schol. Arist. et Suid. sed schol. Eurip. Πολλοὶ γὰρ εἰσὶν, ἀλλ' ἄπιστα Θεσσαλοῖς, ubi cod. Aug. ἀλλ' ἄπιστοι Θεσσαλεῖς. ἄπιστα Θεσσαλῶν Hemsterhusius.

133

Schol. Arist. Nub. 30. Εὐριπίδης

Τί χρέος ἔβα δῶμα;

134

Schol. Arist. Nub. 138. Τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν: λέγεται γὰρ αὐτὸ παρὰ τὸ Εὐριπίδειον

Τηλοῦ γὰρ οἴκων βίοτον ἐξιδρυσάμην.

135

Schol. Arist. Ran. 64. ἢ 'τέρᾳ φράσω: ἔστι δὲ ἡμιστίχιον ἐξ Εὐριπίδου.

136

Schol. Arist. Equ. 753. Hephæst. p. 94. ed. Gaisf. de vers. asynartetis: Ἄλλο τὸ καλούμενον Εὐριπίδειον τεσσαρεσκαιδεκασύλλαβον, οἷον παρὰ μὲν αὐτῷ Εὐριπίδῃ

Ἑῷος ἡνίχ' ἱππότας ἐξέλαμψεν ἀστήρ.

137

Schol. Arist. Ran. 864. Ἄληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ: εἴρηται δὲ ὁ στίχος παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ

Ἄληθες, ὦ παῖ τῆς θαλασσίας θεοῦ;

Sermo spectat ad Achillem.

138

Schol. Aristoph. Thesm. 600. Br. κρυπτός: ἀντὶ τοῦ κεκρυμμένος. καλοῦνται μὲν γὰρ καὶ κρυπταὶ παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ.

139

Aristoph. Lysistr. 714.

Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν καὶ σιωπῆσαι βαρύ.

ubi schol. ἐξ Εὐριπίδου.

140

Schol. Æschyli Eumen. 272. Οἱ ἐναγεῖς οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ προσῄεσαν οὔτε προσέβλεπον, οὐδὲ διελέγοντό τινι. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ

Τί σιγᾷς; μῶν φόνον τιν' εἰργάσω;

141

Schol. Soph. Ajac. 833. Καὶ παρ' Εὐριπίδῃ

Ὁ δ' ἐσφάδαζεν, οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς.

142

Schol. Pindari Pyth. IV, 71. Ἐπειδὴ οἱ οἰκέται τῶν δεσποτῶν τοὺς πόνους διαλύουσι τῇ θεραπείᾳ, λυσιπόνους αὐτοὺς ἐκάλεσεν, ὡς Εὐριπίδης·

Δούλοισι γάρ τοι ζῶμεν οἵ γ' ἐλεύθεροι.

143

Schol. Pindari Nem. I, 13. Καὶ Εὐριπίδης

Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

144

Pollux VII, 31. Κλωστήρ. οὕτω δὲ καὶ τὴν περιστροφὴν τοῦ λίνου Εὐριπίδης ὠνόμασεν

Λίνου κλωστῆρα περιφέρει λαβών.

145

Pollux X, 27. Τῷ δὲ κλεῖσαι ἴσον καὶ τὸ πακτοῦν καὶ τὸ ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας ἐστὶν, ὥσπερ τῷ ἀνοίγειν ταυτὸν τὸ λύειν, ὡς ἔφη Εὐριπίδης

Λῦε πακτὰ δωμάτων.

Fortasse hinc expressum hemistichium Aristophanis Acharn. 479. κλεῖε πακτὰ δωμάτων.

146

Phrynich. Bekkeri p. 6, 1. Ἀκύμων θάλασσα: Εὐριπίδης ἐπὶ τοῦ μὴ γεννᾶν τέθεικεν, ὡσανεὶ ἀγόνου. ὡσαύτως καὶ Ἀριστοφάνης. λέγεται δὲ καὶ ἀκύματος.

ἀκύματος δὲ πορθμὸς ἐν φρίκῃ γελᾷ.

147

Schol. Apoll. Rh. I, 1280. Εὐριπίδης δὲ ἐπὶ τῆς σελήνης ἐχρήσατο (τῷ γλαυκῶπις) εἰπὼν "Γλαυλῶπίς τε στρέφεται μήνη."

148

Schol. Apoll. Rh. IV, 71. Ἤπειρος λέγεται πᾶσα γῆ καταχρηστικῶς· κυρίως δὲ ἡ εἰς ἄπειρον ἐκβάλλουσα, ὡς φανερὸν Εὐριπίδης πεποίηκεν·

Ἤπειρον εἰς ἄπειρον ἐκβάλλων χθόνα.

Similiter Suidas v. ἤπειρος, Photius, Bachmann. Anecd. Gr. I. p. 251, 23. Idem fortasse versus est Etymol. Gud. p. 247, 5. Καὶ Εὐριπίδης φησὶν

Ἤπειρον εἰς ἄπειρον ἐξεπλεύσαμεν.

149

Suidas, Εὐριπίδειον ἔπος, τοῦ Εὐριπίδου· καὶ Εὐριπίδειος λόγος ὁμοίως. ἔφη Εὐριπίδης

Ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἕλκεσιν βρύων.

Versum aliquoties, sed sine auctoris nomine, citat Plutarchus Moral. p. 71 f. 88 d. 481 a. 1110 e. Cf. Eustath. p. 887, 5.

150

Etymol. M. p. 112, 26. 487, 35.

Κρήμνη σεαυτὴν ἐκ μέσης ἀντηρίδος.

Sic versus scribitur altero loco; in priore κρημνίσαι αὐτὴν ἐκ μ. ἀ. Cf. Eustath. p. 903, 51. 1003, 24.

151

Etymol. M. p. 271 sq. Διαψαίρουσι — Εὐριπίδης ἐπὶ τοῦ καθαίρειν, οἷον

Γλώσσῃ διαψαίρουσα μυκτήρων τόπους.

152

Etymol. M. p. 693, 52. Τρέφοιν, ὡς Εὐριπίδης,

Ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τρέφοιν τὰ τῶν πέλας.

γίνεται οὕτως· ἔστι τρέφοιμι, τρέφοι, πλεονασμῷ τοῦ η Ἀττικῶς, τρεφοίης, τρεφοίην, καὶ συγκοπῇ τοῦ η.

153

Zenobius V, 93. Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει; παροιμία ἐπὶ τοῦ μὴ χρῆναι ἐπὶ ταῖς τῶν θεῶν ἐλπίσι καθημένους ἀργεῖν. τίθεται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ γυναικῶν καὶ μάλιστα ὀφειλουσῶν ἐργάζεσθαι. ἡ γὰρ Ἀθηνᾶ ἐργάνη.—μέμνηται ταύτης τῆς παροιμίας Εὐριπίδης.

154

Proverb. Append. Vatic. II, 57. et Photius. Λίθων χοαί: ἄργυρος καὶ χρυσός. καὶ γὰρ Εὐριπίδης

Λευκοὺς λίθους ἔχοντες αὐχοῦσιν μέγα.

155

Apostolius X, 6.

Ἢ φρονεῖν ἐλάσσονα
ἢ δύνασθαι δεῖ σε μείζον᾽.

156

Apostolius XIX, 98.

Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.

[Vide ad Æschyli fragm. 277. G. Dindorf.]

157

Eustathius p. 429, 50. Φέρεται δ᾽ ἐν τοῖς τοῦ γραμματικοῦ Ἀριστοφάνους καὶ περὶ οἰκετῶν λόγος, ὅτι οὐ μόνον οἱ κατ᾽ ἀγροὺς ὑπουργοὶ οὕτως ἐλέγοντο, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν οἰκίαις ἐλεύθεροι, ὡς ἂν εἴποι τις, οἰκῆται, μεταλήψει τοῦ η. παράγει δὲ αὐτὸς καὶ παροιμίαν ἐξ Εὐριπίδου λέγουσαν

Ἔνδον γυναικῶν καὶ παρ᾽ οἰκέτας λόγος.

ἤγουν ἐν τοῖς κατ' οἰκίαν λαλητέον ἂν εἴη τὰς γυναῖκας, ἔξω δὲ οὐκ ἐξιτέον, οὐδὲ ἀλλοτρίων παρόντων λυτέον τὴν λαλιάν.

158

Schol. Il. ζ', 239. Παρὰ γοῦν Αἰσχύλῳ οὕτως εὕρομεν " οὔτε δῆμος οὔτ' ἔτης ἀνὴρ" καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ

Πόλει μὲν ἄρχων, φωτὶ δ' οὐκ ἔτῃ πρέπων.

Vid. Eustath. p. 641, 59.

159

Schol. Eur. Or. 883. Ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ; καὶ ἐν ἄλλοις κατὰ τῶν κηρύκων λέγει ὅτι

ἀεί ποτε * σπέρμα κηρύκων λάλον.

Musgr. ἀεί ποτ' ἐστί.

160

Theopompus apud Athen. IV. p. 165 b. Καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔφη, Εὐριπίδου τἄριστον οὐ κακῶς ἔχον,

τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

161

Antiphanes apud Athen. X. p. 446 a. Παραδίδου δ' ἑξῆς ἐμοὶ οἶνον ἀρκεσίγυιον, ὡς ἔφασκ' Εὐριπίδης. Hinc Eustath. p. 761, 30.

162

Æschin. in Timarch. p. 18, 15. H. Steph. p. 141. Reisk. Εὑρήσετε τὸν Εὐριπίδην ἀποφαινόμενον τὴν θεὸν ταύτην οὐ μόνον τοὺς ζῶντας ἐμφανίζειν δυναμένην, ὁποῖοί τινες ἂν τυγχάνωσιν ὄντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς τετελευτηκότας, ὅταν λέγῃ

Φήμη τὸν ἐσθλὸν κἂν μυχῷ δείκνυσι γῆς.

Eumdem versum afferens Suid. v. φήμη habet ἐν μυχοῖς.

163

Antonius Meliss. ed. Wechel. p. 807. et S. Maxim. T. II. p. 684. ed. Combefis.

Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θνητῶν γένει·
βιοῖ γὰρ οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται τρόπον.

164

Stobæus 20. p. 172.

Ὀργαὶ γὰρ ἀνθρώποισι συμφορᾶς ὕπο
δειναὶ, πλάνος τε καρδίᾳ προσίσταται.

165

Stobæus 20. p. 171.

Πόλλ' ἔστιν ὀργῆς τῆς ἀπαιδεύτου κακά.

166

Stobæus 20. p. 173.

Ἐν τοῖς κακοῖσι συγγένει᾽ ὅταν παρῇ
τραχεῖα κὠξύθυμος, ἀμαθίαν ἔχει.

167

Stobæus 37. p. 226.

Μὴ κάμνε πατρίδα σὴν λαβεῖν πειρώμενος.

168

Stobæus 77. p. 454. inter duos locos Euripideos, alterum ex Heraclidis, alterum ex Erechtheo desumtum,

Καὶ τοῖς τεκοῦσιν ἀξίαν τιμὴν νέμειν.

169

Liban. Epist. 487. nr. 10. Ἐπαινῶν Εὐριπίδην λέγοντα νοῦν ἔχοντος εἶναι

φίλον πρίασθαι χρημάτων πολλῶν σαφῆ.

170

Plutarchus Moral. p. 102 f. Τῶν μὲν γὰρ καλῶς λεγομένων ἐστὶν ἐν ὑποθήκης μέρει καὶ τοῦτο

Μηδ᾽ εὐτύχημα μηδὲν ὧδ᾽ ἔστω μέγα,
ὅ σ᾽ ἐξεπαίρῃ μεῖζον ἢ χρεὼν φρονεῖν,
μηδ᾽, ἄν τι συμβῇ δυσχερὲς, δουλοῦ πάλιν,
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἀεὶ μίμνε, τὴν σαυτοῦ φύσιν
σώζων βεβαίως, ὥστε χρυσὸς ἐν πυρί.

Libanius Epist. 471. Τοῦτον οὔτε εὐτυχία πώποτε ἐπῆρεν, ἐν δυστυχίᾳ τε οὐκ ἔπτηξεν, Εὐριπίδου μεμνημένος.

171

Excerpta e Diodori Sic. l. VII—X. c. XX. p. 18. ed. Rom. p. 20. ed. Dindorf. Τὸ δὲ ἐγγύα παρὰ δ᾽ ἄτα τινὲς ὑπέλαβον γάμον ἀπαγορεύειν· τὴν γὰρ τοῦ γάμου σύνθεσιν παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν Ἑλλήνων ἐγγύην ὀνομάζεσθαι. καὶ βεβαιωτὴς ὁ κοινὸς βίος, ἐν ᾧ πλεῖσται καὶ μέγισται γίνονται συμφοραὶ διὰ τὰς γυναῖκας. ἔνιοι δέ φασιν ἀνάξιον εἶναι Χίλωνα διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀναιρουμένου τοῦ γάμου διαμένειν τὸν βίον. τὴν δὲ ἄτην ἀποφαίνονται ἐγγύαις ταῖς ἐπὶ τῶν συμβολαίων καὶ τοῖς ὑπὲρ τῶν ἄλλων διομολογήσεσι περὶ χρημάτων. καὶ Εὐριπίδης

Οὐκ ἐγγυῶμαι, ζημία φιλέγγυον,
σκοπεῖν τὰ Πυθοῖ δ᾽ οὐκ ἐᾷ τὰ γράμματα.

172

Stobæus VII, 9. apud Gaisford. Plutarch. Moral. p. 447 e.

Τὸ μὲν σφαγῆναι δεινὸν, εὔκλειαν δ' ἔχει,
τὸ μὴ θανεῖν δὲ δειλὸν, ἡδονὴ δ' ἔνι.

173

Stobæus 47. p. 343. Εὐριπίδου Ἠλέκτρα

Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον πέρι.

174

Schol. Aristid. ad vol. II. p. 39, 18. Jebb. Διὰ τοῦτο Ζεὺς ἐν θεοῖσι μάντις ἀψευδέστατος: Εὐριπίδης ἐν ἀπράκτοις (al. cod. ἀπταίστοις) πράγμασι φησὶ τὸ

Ζεὺς μάντις ἐν θεοῖσιν ἀψευδέστατος.

εἶτα μετ' ὀλίγον

καὶ τέλος αὐτὸς ἔχει.

καὶ διὰ τοῦτο οὖν ἀψευδὴς μάντις, ὅτι καὶ τῆς ἐκβάσεώς ἐστι κύριος, ὥστε ὁ τὸ τέλος ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων οὐκ ἀψευδὴς μάντις, ἀλλ' εἰκαστὴς ἂν ἦν. In priore v. alius cod. ap. Dindorf. habet ἐν θεοῖσι μάντις ἀψ.

175

Stobæus 77. p. 454. Εὐριπίδου Ἡρακλειδῶν.

Ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει,
ὅδ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.

176

Libanius Progymn. vol. IV. p. 861. Reisk. Δεῖ δὲ μὴ Εὐριπίδην παραλιπεῖν· πάντως δὲ οὐκ ἀμφισβητήσιμος ἡ σοφία τοῦ ποιητοῦ. τί οὖν ἐκεῖνός φησι; μηδὲν εἶναι προτιμότερον φίλου σαφοῦς, ὃ δὴ πᾶν ἐφεξῆς ἄριστον. εἶτ' ἐπειδὴ τοὺς ἀνθρώπους ἑώρα πλοῦτον καὶ τυραννίδα θαυμάζοντας, διαρρήδην φησὶν "οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννὶς τοῦδε βέλτιον."

177

Schol. Arist. Ach. 119. ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε: παρῳδίᾳ χρῆται. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ Εὐριπίδου

Ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον.

"Memoria lapsus videtur grammaticus." *Elmslei.* ad Eurip. Med. p. 74.

178

Stobæus 82. p. 476.

Τὸν τῇ φύσει
οἰκεῖον οὐδεὶς καιρὸς ἀλλότριον ποιεῖ.

179

Stobæus 4. p. 53.

Ἡ δὲ μωρία
μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ.

180

Stobæus 20. p. 173. Apostolius XIV, 7.

Ὁ θυμὸς ἀλγῶν ἀσφάλειαν οὐκ ἔχει.

Sine lemmate est in Trincav. Τοῦ αὐτοῦ i. e. Εὐριπίδου Schow. Deest locus in Paris. A.

181

Stobæus 22. p. 187.

Ὅταν ἴδῃς πρὸς ὕψος ἠρμένον τινὰ,
λαμπρῷ τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον,
ὀφρῦν τε μείζω τῆς τύχης ἐπηρκότα,
τούτου ταχεῖαν νέμεσιν εὐθὺς προσδόκα·
ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον, ἵνα μεῖζον πέσῃ.

Euripidi tribuitur in Paris. A. Trincav. et apud Schow. Philistioni tribuit Antonius Melissa p. 141. et auctor compar. Menandri et Philem. V. I. Ὅταν δ' Meinekius.

182

Stobæus 23. p. 190.

Ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοὶ,
αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν, οὐ γιγνώσκομεν.

183

Stobæus 34. p. 215.

Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖσσον ἢ σιγὴν ἔχε.

184

Stobæus 74. p. 451. Eustathius p. 1412, 14. Schol. ad Od. α', 215.

Ἔστιν δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός·
ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οἶδεν ὄνθ', ὁ δ' οἴεται.

185

Stobæus 76. p. 453.

Τὸ θρέψαι δ' ἐν βροτοῖσι πολλάκις
πλείω πορίζει φίλτρα τοῦ φῦσαι τέκνα.

Sine nomine auctoris Clem. Alex. Pædag. I. p. 106 b. In Stob. editt. dicitur esse ex Euripidis Medea; sed Paris. A. βιότου ἐκ Μηδείας, quod Elmsl. ad Med. p. 74 e. δύο. τυ. i. e. Διονυσίου τυράννου ortum suspicatur.

186

Stobæus 85. p. 497.

Ἡ φύσις ἑκάστῳ τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.

187

Sext. Empir. adv. Math. 1. §. 279. p. 277.

Κάλλιστα Μουσῶν φθέγγεται πλουτῶν ἀνήρ.

Euripidis esse versum ex eo intelligitur, quod ejusdem poetæ sunt tres loci, qui paulo ante afferuntur.

188

Bekkeri Anecd. p. 340, 24. Ἄγχιμος; ἀντὶ τοῦ πλησία. Εὐριπίδης

Ἀλλ' ἄγχιμος γὰρ ἥδε Φοιβεία γυνή.

189

Bekkeri Anecd. p. 343 sq. Ἀδίαυλος τόπος: ὅθεν μὴ ἔστιν ἐπανελθεῖν. οὕτως Εὐριπίδης

Θεοὶ χθόνιοι,
ζοφερὰν ἀδίαυλον ἔχοντες ἕδραν
τὴν φθειρομένων, Ἀχερόντειαν
λίμνην.

190

Ibid. p. 362, 7. Αἱματωπόν: Εὐριπίδης

Δράκοντος αἱματωπὸν ὄμμα.

191

Ibid. p. 362, 9. Αἱματοσταγῆ: Εὐριπίδης καὶ Ἀριστοφάνης

Αἱματοσταγῆ
κηλῖδα τέγγῃ.

192

Ibid. p. 383 sq. Suidas, Ἀλάστορα προσβαλεῖν: οἷον μύσος καὶ ἀνοσιουργίαν. Εὐριπίδης

Οὔ σοι παραινῶ μηχανωμένῃ κακὰ
ἐχθροῖσι σαυτῇ προσβαλεῖν ἀλάστορα.

193

Ibid. p. 1187. Ἔστι γὰρ ὁ ζελᾶς τοῦ ζελὰ τῷ ζελὰ (οὕτω δὲ λέγεται κατὰ Θρᾷκας ὁ οἶνος) καὶ τούτου ἡ δοτικὴ εὑρίσκεται παρ' Εὐριπίδῃ χωρὶς τοῦ ι. συστεῖλαι γὰρ βουλόμενος τὸ α οὐ προσέγραψε τὸ ι, οἷον

ταυτὸν ποιεῖ τό τ' ἀττικὸν τῷ ζελὰ σὺν γὰρ κεραννοῖς.

[Corrige συγκεραννύς. ζελὰ autem poeta non dixit abjecto iota, sed nomen esse voluit indeclinabile. G. Dindorf.]

194

Eratosth. Cataster. 13. de Erichthonio: Λέγει δὲ καὶ Εὐριπίδης περὶ τῆς γενέσεως αὐτοῦ τὸν τρόπον τοῦτον· Ἥφαιστον ἐρασθέντα Ἀθηνᾶς βούλεσθαι αὐτῇ μιγῆναι· τῆς δὲ ἀποστρεφομένης καὶ τὴν παρθενίαν μᾶλλον αἱρουμένης ἔν τινι τόπῳ τῆς Ἀττικῆς κρύπτεσθαι, ὃν λέγουσι καὶ ἀπ' ἐκείνου προσαγορευθῆναι Ἡφαιστεῖον· ὃς δόξας αὐτῆς κρατήσειν καὶ ἐπιθέμενος, πληγεὶς ὑπ' αὐτῆς τῷ δόρατι ἀφῆκε τὴν ἐπιθυμίαν, φερομένης εἰς τὴν γῆν τῆς σπορᾶς κ. τ. λ.

195

Cod. c. Greg. Cor. apud Schæf. ad Greg. p. 226. Προφέρουσιν οἱ Δωριεῖς, μουσᾶν λέγοντες ἀντὶ τοῦ μουσῶν, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι Ἁλιαδᾶν, καὶ Εὐριπίδης κακᾶν βίων διαγωγὴν ἀντὶ τοῦ ἁλιαδῶν καὶ κακῶν βίων.

196

Bekkeri Anecd. p. 339, 10. Ἀγοραῖος νοῦς: ὁ πάνυ εὐτελὴς καὶ συρφετώδης οὐδὲ πεφροντισμένος· οἱ γὰρ ἀγοραῖοι ἄνθρωποι ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτοι. οὕτως Εὐριπίδης. [Conf. Aristophanis fragmentum 397. G. Dindorf.]

197

Ibid. p. 346, 9. Ἄδωρος χάρις: ἡ ἐπὶ τέλους ἐλθοῦσα δωρεά. οὕτως Εὐριπίδης. Leg. ἡ μὴ ἐπὶ ut p. 26, 11.

198

Ibid. p. 363, 2. Εὐριπίδης δὲ καὶ αἱμύλη εἶπε θηλυκῶς.

199

Ibid. p. 369, 18. Ἀκόμπαστος λόγος Εὐριπίδης φησὶ καὶ ἀκόμπαστος φάτις.

200

Ibid. p. 378, 13. Ἀλλήλων ἀντὶ τοῦ ἑαυτῶν. οὕτως Εὐριπίδης.

201

Ibid. p. 383, 8. Ἀλίαστον: τὸ μάταιον. Εὐριπίδης. ἔστι δὲ τὸ ἀνέγκλητον, ὃ οὐκ ἔστι φυλάξασθαι, κατὰ ἀπόφασιν.

202

Ibid. p. 414, 15. Ἀπάγου: ἀντὶ τοῦ πρὸς σαυτὸν ἄπαγε. Εὐριπίδης.

203

Ibid. p. 440, 32. Ἀπρόσειλος: ᾧ οὐδεὶς προσειλεῖται. Εὐριπίδης.

204

Bachmanni Anecd. I. p. 418, 24. Χνοῦν τὸ λεπτὸν τοῦ ἀχύρου. Ἀριστοφάνης. Εὐριπίδης δὲ θηλυκῶς τὴν χνοῦν.

205

Eustathius p. 1761, 39. Ἐπὶ δὲ πᾶσι λέγει ὁ αὐτὸς γραμματικὸς (Ἀριστοφάνης) καὶ μομφὸν παρ' Εὐριπίδῃ τὴν μέμψιν λεχθῆναι.

206

Ioh. Lydus de Mensib. p. 88. Εὐριπίδης δὲ Ἀφροδίτην αὐτὴν ἀξιοῖ ὀνομασθῆναι ἐκ τοῦ ἄφρονας τοὺς ἐρῶντας ἀποτελεῖν.

207

Etymol. M. p. 52, 46. Καὶ Εὐριπίδης "[Μόσχον ὑπερήκριζον."

208

Photius, Ζύγαστρον: κιβωτός. κυρίως δὲ ἡ ξυλίνη σορὸς παρὰ τὸ ἐζυγῶσθαι. οὕτως Εὐριπίδης.

209

Photius, Περισο: περιφέρειν. Εὐριπίδης. "An περισοβεῖν?" Matthiæ.

210

Photius, Ῥακχίζειν: τὸ διαιρεῖν τὰ μέρη τῆς ῥάχεως, ἤτοι διακόπτειν, ὥς φησι παρ' Εὐριπίδῃ. Eadem apud Bachmann. I. p. 357, 25.

N O T Æ.

RHESUS.

V. 23. *ὁπλίζου χέρα, συμμάχων*—] Vulgo, *ὁπλίζου χέρα σύμμαχον*. Correxit Hermannus in Opusc. vol. III. p. 301.

V. 224—263. Hoc carmen et versibus non recte descriptis deformatum ferebatur et scriptura multis modis partim ab librariis corrupta partim ab correctoribus metricis interpolata. Quæ omnia pristinæ integritati ita licuit restituere ut nihil dubitationis relictum videatur, nisi quis verba *ὦ* (*ἆ* typotheta Aldinus: codices omnes *ὦ*) *δία κεφαλά* in vitii suspicionem adducere velit, quæ multis tragici lectoribus offensioni fuisse credo. Qua enim poetæ epici usi sunt prosodia *δῖα*, eandem tragicos esse secutos communis opinio est, nescio quo auctore tradita. Nam Herodianus ubi de mensura hujus vocabuli agit ita loquitur ut solum epicorum usum spectasse, de Atticis non quæsivisse videatur, nisi Arcadii epitome fallat p. 194, 28. *σεσημείωται τὸ μία καὶ τὸ δῖα γυναικῶν*, et qui Draconis nomen mentitus Herodiani scripta compilavit p. 79, 17. *τὰ εἰς ος λήγοντα ὁπότε ἔχει θηλυκὸν εἰς α λῆγον, πάντως ἔχει ἐκτεταμένον τὸ α—. σημειωτέον ἄρα κατὰ χρόνον τὸ δῖα γυναικῶν*: poetarum autem Atticorum exempla pleraque ad cognoscendam alterius syllabæ mensuram nihil conferunt, ut Æschyli in Supplic. v. 5. *Νείλου. δίαν δὲ λιποῦσαι*, præter duos locos, qui tantum abest ut vulgarem confirment opinionem, ut planissime evertant. Eorum alter hic Rhesi versus est, quem ne quis propter usitatam istam in familiari sermone compellationem *κεφαλὴ* suspectet, poeta satis cavit eo quod infra dixit v. 902. *ὦ φιλία φιλία κεφαλὰ*, exempla secutus Homerica. Alter locus in Iphigenia Taurica est v. 403. ita in libris scriptus

ἔβασαν ἔβασαν ἄμικτον αἶαν, ἔνθα κούρα
διατέγγει
βωμοὺς καὶ περικίονας
ναῶν αἷμα βρότειον.

quibus versibus *ἀντίστροφοι* respondent

πλάνητες ἐπ' οἶδμα πόλεις τε βαρβάρους περῶντες
κεινᾷ δόξᾳ.
γνώμα δ' οἷς κ. τ. ἑ.

Ibi ab Elmsleio demum est perspectum vitii sedem non in antistropho, cujus et scriptura et metrum omnes habet veritatis numeros, sed in stropha esse quærendam, ubi et *κούρα* sine epitheto jejune dictum displicere dudum debebat et perniciosa metro vox *διατέγγει* eo magis poterat emendari, quod nullum usquam hujus verbi exemplum repertum est, nisi quis Æschyli librorum scripturam in Persis v. 538. resuscitare velit, *διὰ μυδαλέοις | δάκρυσι κόλπους | τέγγουσ', ἄλγους μετέχουσαι,* recte, ut videtur, ab Porsono in *διαμυδαλέοις* mutatam. Nec tamen perfecit emendationem Elmsleius, quum corrigeret *ἔνθα κούρᾳ δίᾳ τέγγει βωμοὺς,* quod recte rejecit Matthiæ. Est vero ne una quidem littera addita scribendum, *ἔνθα κούρα | δία τέγγει | βωμοὺς— | —αἷμα βρότειον,* oratione eodem modo conformata, quo Iphigenia v. 225. dicitur *αἱμορράντων δυσφόρμιγγα | ξείνων αἱμοῦσ' ἄταν βωμοὺς,* ubi similia quædam attulit Seidlerus. Sed redeo ad Rhesi carmen, ubi proxima ita erant versibus divisa, *μόλε το- | ξήρης, ἴκου δ' ἐννύχιος | ἀγεμὼν σωτήριος | ἀνέρι πομπᾶς | καὶ γενοῦ καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.* in quibus primum delenda fuit *δὲ* particula, in codice Vaticano 909. Havniensi et Florentinis duobus omissa, quam qui addidit metro consulturus grammaticus pariter antistrophicum versum interpolavit 235. *θυμέλας | οἴκων πάτρας Ἰλιάδος.* ubi *πατρὸς Ἰλιάδας* restitui, quam scripturam ex uno tantum libro Florentino consignavit Matthiæ, ego ex Vaticano enotatam habeo. Deinde verba *καὶ γενοῦ* librarii errore in locum alienum sunt dejecta, quibus in suam sedem restitutis omnia optime procedunt,

Ἄπολλον, ὦ δία κεφαλὰ, μόλε τοξήρης, ἴκου ἐννύχιος
καὶ γενοῦ σωτήριος ἀνέρι πομπᾶς
ἀγεμὼν καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.

affertque hæc emendatio etiam illud commodi ut postrema primi versus syllaba producta accurate respondeat antistropho. *ἴκου ἐννύχιος* autem non opus habet addito *ἀγεμὼν,* sed dictum est ut *ἔννυχος μολὼν* versu 501.

V. 245. *σπανία*] Vulgo *σπάνις.* Emendatum ex codicibus.

Hanc formam vocabuli annotavit Photius p. 529, 12. Σπανίαν: σπάνιν, et similiter Hesychius.

V. 247. δυσάλιος] Recte δυσάλιον duo codices Matthiæ, quibus nunc accedit Vaticanus.

V. 249. καὶ σαλεύῃ πόλις, ἔστι Φρυγῶν τις
ἔστιν ἄλκιμος· ἔνι δὲ θράσος
ἐν αἰχμᾷ· ποτὶ Μυσῶν ὃς ἐμὰν συμμαχίαν ἀτίζει.

Ita enim vulgatum ἐν αἰχμαῖς ποτὶ corrigendum fuit ex codicibus, in quibus ἐν αἰχμᾷ ποτὶ sine distinctione exaratum, unde mirabilis orta quorundam interpretatio, quam memorat scholiasta, postquam ipse veram proposuit hancce, ὁ τὴν συμμαχίαν ἀτίζων, ὅ ἐστιν εὐτελίζων, πρὸς Μυσῶν ἐστίν. Versus autem in libris hoc modo sunt descripti, καὶ σαλεύῃ πόλις | ἔστι Φρυγῶν τις ἔστιν ἄλκιμος | ἔνι δὲ θράσος (Aldina θάρσος) ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν | et congruenter huic rationi in antistropho.

V. 256. Ultima hujus versus vox in editione Aldina typothetæ, opinor, culpa omissa fuit. Codices vel ἐπὶ γαίας vel ἐπὶ γαίᾳ vel ἐπὶ γαῖαν. Ergo aut ἐπὶ γᾶς aut ἐπὶ γᾷ aut ἐπὶ γᾶν scribendum. Quod in Havniensi est ἐπὶ γαῖαν ἔχων, librarium verba ἔχων ἐπὶ γαῖαν calami lapsu transposuisse indicat. Nam in Vaticano, quocum communem originem habet Havniensis, scriptum ἔχων ἐπὶ γαῖαν θηρὸς ἕλοι—. Ceterum pari errore etiam proximus versus in pluribus codicibus acatalectus factus est, Μενέλαν in Μενέλαον mutato.

V. 457. ἐθέλοι τὸν ἀμφὶ σοῖσι Hermanni emendatio est, qui antistrophicam hujus carminis rationem primus aperuit. Libri ἐθέλοι ἀμφὶ σοῖς.

V. 459. πρὶν] πρίν ποτ' Hermannus.

V. 461. πῶς γάρ μοι Ἀχιλλεὺς | τὸ σὸν ἔγχος ἂν δύναιτο | Hermannus, et v. 464. εἰ γὰρ ἐγὼ τόδε γ' ἦμαρ εἰσίδοιμ'. εἰσίδοιμ' præbet Aldina.

V. 532. ἔγρεσθε πρὸς φυλακάν] Difficile dictu est utrum hic an antistrophicus versus ποίμνια· νυκτιβρόμου corruptelam subierit. Hoc Hermanno probabile videtur, ποιμνῇα corrigenti, illud aliis, qui tamen falluntur quum πρὸς φυλακὰν attentant, quæ verba sanissima sunt.

V. 676. Vulgo θεῖνε θεῖνε. Ex optimis codicibus, in quibus

Vaticanus est, edidi θένε θένε. Hujus imperativi exemplum est apud Aristophanem in Avibus v. 54. τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.

V. 687. οὐ μενῶ] οὐ μὲν οὖν Lachmannus in libro de choricis systematis p. 25.

V. 762. Vulgo, ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς εὔνασ' Ἑκτορεία χείρ. Non debebat libri Havniensis scriptura Ἑκτορέα χεὶρ εὔνασε textui inferri, quam valde suspectam reddit libri Vaticani lectio Ἑκτορεία χεὶρ εὔνασε. Recte habet Ἑκτόρεια correpta syllaba postrema. Ejusmodi est Πολυδεύκεια χεὶρ ab Etymol. M. p. 461, 45. memoratum. Διομήδεια apud Aristophanem Ecclesiaz. v. 1029.

V. 822. Hermannus, τότ' ἄρ' ἔμολεν, ὅτε σοι | ἄγγελος ἦλθον ἀμφὶ | ναυσὶ πυραῖθον Ἄργος, | ἐπεὶ ἄγρυπνον ὄμμ' ἐν εὐφρόνῃ | οὔτ' ἐκοίμισ' οὔτ' ἔβριξεν, οὐ τὰς | Σιμοεντιάδας πηγάς. | μή μοι κότον, ὦναξ, | τόδε θῇς· ἀναίτιος γὰρ | πάντων * * | .

V. 900. ἀπὸ μὲν φαμένας ἐμοῦ πορευθεὶς, | ἀπὸ δ' ἀντομένου πατρὸς βιαίως] Legebatur ἀποπεμψαμένας, libris inter hoc et ἀποπεμφομένας et ἀπομεμψαμένας variantibus. Quorum omnium communis origo est ex scriptura veteri explicandorum ἀπὸ μὲμ φαμένας, cujus plura in codicibus qui ad nostram pervenerunt ætatem vestigia supersunt. Sic Ravennas Aristophanis liber in Avibus v. 1694. ἐμ Φαναῖσι. in Vespis v. 399. ἤμ πως. in Ecclesiaz. v. 1035. ἤμ περ. in Thesmophor. v. 1034. ξὺμ παιῶνι. ἀπὸ μὲν autem ut restituatur eo magis est necessarium quod ἀπὸ δὲ sequitur: cujusmodi in locis μὲν particulam vix unquam omittunt scriptores Græci.

V. 912. ὑπό τ' Ἰλίῳ ὤλεσε μὲν τὰ Τροίας | φίλτατα Hermannus.

HIPPOLYTI

V. 1197. τὴν εὐθὺς Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδόν] Unicum hoc est, de quo quidem dicere operæ pretium sit, in veterum Atticorum scriptis exemplum particulæ εὐθὺς pro εὐθὺ positæ, agnitum ab Photio p. 32, 12. Εὐθὺ (recte εὐθὺς Meinekius Quæst. Scen. II. p. 33.) Λυκείου: τὸ εἰς Λύκειον· ὅθεν Ἐρατοσθένης καὶ διὰ τοῦτο ὑποπτεύει τοὺς Μεταλλεῖς. καὶ Εὐριπίδης οὐκ ὀρθῶς "Τὴν εὐθὺς Ἄργους καὶ Ἐπιδαυρίας ὁδόν." At si verum est Euripidem scripsisse εὐθὺς, Eratosthenem, quem vix hoc fugere poterat,

fatendum est levissimo contra Μεταλλεῖς fabulam, ab multis Pherecrati tributam, usum esse argumento. Nam si Euripidi propter metri aliquam necessitatem, si modo ulla fuit, εὐθὺς dicere licuit contra Atticorum consuetudinem, quidni idem æquali licuerit poetæ Pherecrati? Hinc mihi nata suspicio est, εὐθὺς post Eratosthenis demum tempora in Euripidis exemplaria esse illatum, poetam autem τὴν εὐθὺ Ἄργους scripsisse. Cujusmodi hiatum omni liberum esse offensione et ratio docet et exempla simillima confirmant. Ita ἡδὺ apud Antiphanem Athenæi VI. p. 258 e.

οὐχ ἡδύ; ἐμοὶ μὲν μετὰ τὸ πλουτεῖν δεύτερον.

ubi Musurus, ut exspectari poterat, ἡδύ γ' edidit, quemadmodum idem, quum in Ephippi versu VIII. p. 359 b. ἢ δὺ in ἡδὺ coaluisse non animadvertisset, ἡδύ γ' interpolavit. Et diu ante Antiphanem Archilochus apud Stobæum CX, 10. vol. III. p. 404.

—(ἢν) σφὶν θαλάσσης ἠχέεντα κύματα
φίλτερ' ἠπείρου γένηται, τοῖσι δ' ἡδὺ ᾖ ὄρος.

ὀξὺ Empedocles v. 158. ed. Sturz.

ὀξὺ δ' ἐπ' ὀξὺ ἔβη, θερμὸν δ' ἐποχεύετο θερμῷ.

ALCESTIDIS

V. 103. Hunc locum editio Aldina ita exhibet in miseros redactum anapæstos

χαίτα τ' οὔτις ἐπὶ πρόθυρα τομαῖ-
ος, ἃ δὴ νεκύων πένθεσι πιτνεῖ
οὐ δουπεῖ νεολαῖα γυναικῶν.

in quibus non difficulter correctoris manum agnoscas, qui quæ in primis verbis depravavit nunc ex libris emendata habemus: sed dubitatur de postremis, in quibus hoc quidem apertum est πένθει ex Vaticano, Havniensi et aliis esse restituendum. Deinde libri scripti genuinum præbent ordinem verborum πένθει πίτνει οὐδὲ νεολαία | δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν. Quæ quum non satis congruant verbis in stropha positis, εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας, | ὦ Παιὰν, φανείης, aptissima huic loco particula οὐδὲ posthabita est Aldinæ correctioni οὐ: quod mea sententia non debuit fieri. Nam νεολαία potius correctionis indiget, cujus vocabuli aliam præter usitatam exstitisse formam ex Photii verbis demonstrari

potest p. 295, 8. Νεολαίαν: τὴν νεότητα τετρασυλλάβως οἱ Ἀττικοί. Βαβυλωνίοις "Ὦ Ζεῦ, τὸ χρῆμα τῆς νεολαίας ὡς καλόν." Qui nisi dinumerare syllabas lectoribus voluit, ad diversam necesse est formam spectaverit, quæ non esset quadrisyllaba. Ea autem fuit, opinor, quam Euripidi restitui νολαία, quæ eadem est analogia formata atque νοσσὸς pro νεοσσὸς, quo etiam veteres Atticos interdum usos esse constat. Nam Νοσσόν: χωρὶς τοῦ ε. Αἰσχύλος Κήρυξιν, inquit Antiatticista p. 109, 22. et νοττία Aristophani in Avibus v. 550. (547. Br.) dudum restitui

τά τε νοττία κἀμαυτὸν οἰκήσω.

cui versui idem fere quod Euripideo acciderat, ut, servata librorum scriptura νεοττία, deleretur τε, quod eam et ab sententia verborum et ab auctoritate codicum commendationem habet ut rejici nisi temere nequeat. Etiam τὸν νεοττὸν in Menandri versu Meinekius p. 19. in τὸν νοττὸν poterat mutare. Nam synecphonesis vocalium, quam fortasse erunt qui adhiberi vulgatæ scripturæ velint, ab comicorum usu abhorret, nec quidquam proficias, si verissimæ huic observationi Elmsleii (ad Medeam p. 253.) aut manifesta quædam peccata librariorum opponas aut conjecturas criticorum. Qui soli aliqua cum veri specie afferri possint loci Aristophanis in Vespis v. 1067. 1069., ubi νεανικὴν et νεανιῶν trisyllaba sunt, in his contractæ formæ sunt restituendæ νανικὴν et νανιῶν, quæ quamvis ab grammaticis, quod sciam, non diserte annotatæ, non spernendam auctoritatem ab νῆνις et νῆ videntur habere, quas ex Herodiani scriptis cognovimus. Pacis autem versui 906. quod ex libris antiquis restitutum est

θέασ' ὡς προθύμως ὁ πρύτανις παρεδέξατο,

in recentibus codicibus in ἴδ' ὡς mutatum, indicio est Atticos etiam Dorica forma θᾶσαι interdum esse usos, restituenda illa Thesmophoriazusarum quoque versui 280. Sciens prætereo alia nonnulla synizeseos exempla, quæ ipsa quoque ignoratis exquisitioribus quibusdam vocabulorum formis debemus. Cujusmodi sunt formæ monosyllabæ ὦ et ἆ pro ἐῶ et ἔα.

HERACLIDARUM

V. 21. Legebatur πόλιν προτιμῶν Ἄργος οὐ σμικρὰν φίλων | ἔχθραν γε θέσθαι (Aldina γενέσθαι). Quibus quattuor quæ in-

sunt vitia, eorum unum Canterus, unum Musgravius sustulerunt reposito *προτείνων* et *γε* in *τε* mutato, duo aliis reliquerunt corrigenda. Nam quod Musgravio placuit *φιλεῖν ἔχθραν τε θέσθαι*, de puella aptius quam de civitate dicas. Scribendum erat *οὐ σμικρὰν φίλην | ἐχθράν τε θέσθαι*. Non exiguum quid interesse ait amicos an hostes habeas Argivos: quam sententiam similiter expressit Thucydides I, 36. *χωρίον προσλαβεῖν ὃ μετὰ μεγίστων καιρῶν οἰκειοῦταί τε καὶ πολεμοῦται.*

V. 777. *ἐπεί σοι πολύθυτος ἀεὶ | τιμὰ κραίνεται*] Libri alii *ἀλλ' ἐπί σοι*, alii *ἀλλ' ἐπεί σοι*, unde Hermannus *ἐπεί σοι*, deleto *ἀλλά*: quæ certissima emendatio est. Sed quod idem *πολύθυτος*, quo Euripides etiam in Iphigenia Aulidensi v. 185. usus est, in *πολύθοινος*, vocabulum alibi non lectum, mutat, probabilior mihi in promptu emendatio est *πολύθυστος*. Hujus formæ exemplum exstat in Simonidis carmine de mulieribus v. 56. apud Stobæum

ἄθυστα δ' ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει.

quem versum ubi affert Athenæus V. p. 179 d. eodem quo in Euripidis codicibus errore *ἄθυτα* scriptum est. Neque hoc unicum est ad commendandam emendationem meam documentum.

SUPPLICUM

V. 136. Aldus edidit *Τυδεῖ τε Πολυνείκει τε*. Codices *τυδεῖ πολυνείκει τε*: quod ipsum scripsisse Euripides videtur, sed ut ΤΥΔΕΙ non *Τυδεῖ* significaret, sed *Τυδῆι*, quemadmodum idem in Heraclidis v. 541. *Ἡρακλῆος* dixit

πέφυκας Ἡρακλῆος· οὐδ' αἰσχύνομαι.

quem versum ut fuerunt qui propterea judicarent corruptum quod *Ἡρακλῆος* epicum esset, ita non mirabor si qui *Τυδῆι* rejicient propterea quod non sit ab epicis usurpatum. Adeo flexibile hoc argumenti genus est.

V. 421. *εἰ καὶ γένοιτο μὴ 'μαθὴς ἔργων ὕπο.*] Egregia hæc corruptæ librorum scripturæ *πένοιτο κἀμαθὴς* emendatio in Lobeckii libello de apostropho delitescit p. 41. Quod autem *κἀμαθὴς* exaratum fuit, ad veterem scribendi morem ducit *μάμαθὴς*, de quo verissima est admonitio Elmsleii ad Heraclid. v. 460. quem ego in Aristophanis fabulis sum secutus.

TROADUM

Versus 840, 841. qui vulgo ita scribuntur

Ἔρως Ἔρως, ὃς παρὰ
Δαρδάνια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,

in exemplis proceleusmatici dactyli locum tenentis numerari solent. Quod non recte fieri arguit diversa scriptura, quam eximium illud par codicum, Vaticanus 909. et Havniensis, servarunt, ὃς τὰ δαρδάνια, omissa præpositione, qua etiam alii quidam codices carent. Ergo scribendum

Ἔρως Ἔρως, ὃς τὰ Δαρδάνεια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,

cui accurate respondet versus in stropha positus

μάταν ἄρ', ὦ χρυσέαις ἐν οἰνοχόαις ἁβρὰ βαίνων.

Adjectivi forma Δαρδάνειος utitur Lycophro Alexandræ v. 1257. Contra recte habet neque ulli suspicioni obnoxius est proceleusmaticus in Avibus Aristophanis v. 1752.

διὰ σὲ τὰ πάντα κρατήσας,

qui locus aliquid momenti habet ad defendendum ejusdem poetæ versum anapæsticum in Nubibus v. 916.

διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν οὐδεὶς ἐθέλει.

IONIS

V. 714—724. In epodi hujus metris distinguendis non optime versatus est Aldus. Nam et dochmiacos numeros partim obscuravit, quod jam ab aliis correctum est, et ex bonis versibus duobus tres fecit hujusmodi

ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων
πεύκας λαιψηρὰ πηδᾷ
νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.

Apertum vero est ita hæc esse describenda, quemadmodum etiam ab Bothio esse descripta video,

ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων πεύκας
λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.

Prioris versus metrum redit infra v. 1442.

χθόνιον μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.

et in Andromacha v. 480.

κατὰ πηδαλίων διδύμα πραπίδων γνῶμα.

Alterius versus exempla duo sunt in Hecuba v. 647. 648.

ἐπὶ δορὶ καὶ φόνῳ καὶ ἐμῶν μελάθρων λώβᾳ·
στένει δὲ καί τις ἀμφὶ τὸν εὔροον Εὐρώταν.

Extrema autem epodi verba in codicibus leviter corrupta sunt

ἀλίσας ὁ πάρος ἀρχαγὸς
ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

quibus corrigendis ad verum proxime accessit Scaliger, quum *ἄλις ἄλις ὁ πάρος* reponeret. Scribendum vero, ut non sententiæ tantum, sed etiam metro satisfiat,

ἀλίας ἀλίας ὁ πάρος ἀρχαγὸς ὢν
Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

ἀλίας vero istud, seu *ἄλιας* mavis, si forte quæris quid significet, scito id ipsum esse quod placuit Scaligero *ἄλις*. Etymolog. M. p. 63, 18. *Ἄλιας: ἔστιν ἄλις, καὶ πλεονασμῷ τοῦ α ἄλιας. ἔστι δὲ μονῆρες τὸ ἐπίρρημα. οὐδὲν γάρ ἐστιν εἰς ας ἐπίρρημα προπαροξύτονον, τοῦτο δὲ μόνον· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ τόνου ὁ πλεονασμός· ἀλλ' ἢ ὀξύτονον, ὡς ἐπὶ τοῦ ἑκάς ἐμπὰς, ἢ παροξύτονον, ὡς τὸ* "*Ἀτρέμας ἧσο* (Iliad. *β'*, 200.)." *οὕτως Ἡρωδιανός.* Ioannes Alexandrinus ab me editus p. 38, 12. *Τὸ μέντοι πέλας βαρύνεται καὶ τὸ ἀτρέμας, ὅπερ καὶ χωρὶς τοῦ σ λέγεται ἀτρέμα. τὸ δὲ ἀλίας παρ' Ἱππώνακτι παροξύνεται ἀπὸ τοῦ ἄλις, πλεονάσαν τὸ α.* cujus in verbis *ἄλιας* et *προπαροξύνεται* corrigendum. Dochmio autem isti *ἄλιας ἄλιας ὁ πά-ρος* simillimus in Oreste est v. 149. *ἀτρέμας ἀτρέμας ἴθι.*

V. 999. *Ἐριχθόνιον οἶσθας, τί δ' οὐ μέλλεις, γέρον;*] Vulgo *Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;* Quo modo qui locutus sit ego novi neminem. Usitatam in tali sententia formam loquendi *τί δ' οὐ*, quæ mediæ sententiæ interjici solet, servarunt libri scripti tres apud Matthiam, in quibus *οἶσθ' ἢ τί δ' οὐ μέλλεις* (*γ'* superscripto) exaratum, et Vaticanus Palatinus 287. qui superscripto illo *γ'* caret. Hoc indicio est et *γε* ab correctore esse positum et *ἢ* inepte illatum, ex quo *οἶσθ'* scribi cœpit. Restitui *οἶσθας*, de quo, ut alia quæ dici possent omittam, vere præcipit Photius p. 323, 19. *Οἶσθα: ἀντὶ τοῦ οἶδας. λέγεται δὲ χωρὶς τοῦ σ, μετὰ δὲ τοῦ σ ποτὲ ἢ διὰ τὸ μέτρον, ἢ διὰ τὸ μὴ συγκροῦσαι σύμφωνα (φωνήεντα).* Propter eandem metri necessitatem *οἶδας* dixit in Alcestide v. 780.

τὰ θνητὰ πράγματ' οἶδας ἣν ἔχει φύσιν;

ut non improbabilis conjectura foret, si quis utroque in versu aut *οἶσθας* aut *οἶδας* scribendum esse censeret.

V. 1416. *λέγ'· ὡς ἔχει τι δεινὸν ἡ τόλμη γέ σου*] Vulgo *τόλμα*. *τόλμη* etiam veteres Atticos interdum dixisse ex Phrynichi verbis colligi potest in Anecdotis Bekkeri I. p. 66, 23. Τόλμη *καὶ τόλμα, πρύμνη καὶ πρύμνα. νάρκη δὲ διὰ τοῦ η. πρύμνην* Sophocli in Philocteta v. 482. et Aristophani in Vespis v. 399. quorum in codicibus *πρύμναν* legitur, restituendum esse animadvertit Elmsleius. Sed *δίψη* in Choephoris Æschyli v. 756. recte, ut opinor, repudiat Buttmannus in gramm. vol. II. p. 395. *τόλμα* autem producta altera syllaba ne quis forte Pindari exemplo defendat Olymp. IX, 122. XIII, 14. sciendum est Doricæ hoc esse dialecti: ut nihil caussæ sit cur *γέννᾱ* in anapæstis spondiacis apud Euripidem in *γενεά* mutetur, in Hecuba v. 160.

τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα,
ποία δὲ πόλις.

et in Iphigenia Taurica v. 154.

οἴμοι φροῦδος γέννα.

V. 1481. *λέγεις λέγεις μοι δόλια κοὐ σαφῆ τάδε*] Ita hunc versum redintegravi duplicato *λέγεις*, quod nuper etiam Bothius fecit. Frequentia in hoc genere sunt peccata librariorum, ab criticis sæpe non animadversa, veluti in Oreste v. 188. ubi legebatur

ΧΟ. *θρόει τίς κακῶν τελευτὰ μένει.*
ΗΛ. *θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἴπω;*

recte ab plurimis libris abest istud *γ' εἴπω*, seu ut in aliis legitur *γ' εἶπας*: unde patet scribendum esse, quod, nisi me fallit memoria, jam ab alio propositum vidi,

θανεῖν θανεῖν· τί δ' ἄλλο;

In Andromachæ versu 1208.

θανεῖν θανεῖν σε, πρέσβυ, χρῆν πάρος τέκνων,

quum pariter alterum *θανεῖν* in quibusdam codicibus excidisset, librarii alii *πάρος Πηλεῦ τέκνων*, alii *πάρος τῶν σῶν τέκνων* interpolarunt. In Hercule furente v. 897. alterum quod evanuerat *οὔποτε* restitui et ibidem v. 919. *λέγε* duplicavi.

V. 1484. *κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην*] In hujus versus metro per se nihil est quod quis reprehendat, sed proximorum ver-

suum metra consideranti probabilius videbitur hunc quoque non ex dactylo, sed ex cretico et dochmio fuisse compositum Fortasse igitur *κρυπτόμενον ἐς λέχος ηὐνάσθην* scribendum.

V. 1489—1491. Recte hos versus et distinctos et scriptos exhibuit Aldus, nisi quod *τάδε,* | *ἐνῆψα* edidit. Id quomodo accommodate ad metrum corrigi oporteat Parisini codicis scriptura *ἀνῆψα* ostendit. Scribendum enim *τάδ' ἀνῆψα.*

HELENÆ

Versus 86. *ἀτὰρ τίς εἶ, πόθεν, τίνος, ἐξαυδᾶν σε χρὴ* et Ionis v. 1471. *πῶς εἶπας; ἄλλοθεν γέγονας γὰρ ἄλλοθεν* difficiles sunt emendatu. In utroque fortasse alia est vitii sedes quam vulgo putatur. In altero *γὰρ* omittit codex Vaticanus Palatinus 287.

V. 124. *οὔκουν ἐν Ἄργει οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς*] *Ἄργει γ'* Musgravius. Eundem hiatum codices præbent in Equitibus Aristophanis v. 465.

οὔκουν μ' ἐν Ἄργει οἷα πράττει λανθάνει.

V. 177. Delevi quod in fine hujus versus additum legebatur *παιᾶνας,* quo scholiasta aliquis *χάριτας* est interpretatus: ut non mirandum sit nihil in versu antistropho esse quod huic vocabulo respondeat.

V. 312. ΕΛ. *καὶ τἄμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείας σαφῆ*] Hoc est *δι' ἀληθείας,* præpositione ex præcedentibus chori verbis repetenda, *πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.* Locum sanissimum conjecturis certatim vexarunt critici. Quod etiam versui 334. accidit *θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς,* ubi *οὐ μόλις* similiter dictum est atque in versibus Æschyleis Agamemnonis 1082. et Eumenidum 864.

V. 505. *δόμων ἄνακτα προσμενῶ· ἔχει δέ μοι*] *προσμενῶ γ'* Barnesius.

ANDROMACHÆ

V. 464. Legebatur *οὐδέποτ' ἂν δίδυμα λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν.* Quæ orationem solœcam reddit *ἂν* particula, recte abest ab libris scriptis *οὐδέποτε* præbentibus. Non hunc versum, sed antistrophicum mutare debebat Aldus

οὐδὲ γὰρ ἐν πόλεσι δίπτυχοι τυραννίδες,

ubi *οὐδ' ἐνὶ πόλεσι γὰρ* correximus. Non peritiorem manum produnt quæ infra v. 770. edebantur

εἴ τι γὰρ ἂν πάσχοι τις ἀμήχανον,
ἀλκᾶς οὐ σπάνις εὐγενέταις·
κηρυσσομένοισι δ' ἀπ' ἐσθλῶν δωμάτων—

et in antistropho

ἡδὺ μὲν αὐτίκα τοῦτο βροτοῖσιν,
ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρὸν
καὶ μὴν καὶ ὀνείδεσιν ἔγκειται δόμων.

Qui locus insigni documento est quam parum acute viderint correctores veteres metrorum studiosi. Primo enim *ἂν* male est illatum, et fortasse etiam *πάσχοι* pro *πάθοι* positum: cujus erroris non alia, opinor, caussa fuit quam quod in antistropho *γὰρ* ex codice aliquo excidisset, quod alii iique optimi libri servarunt, *ἡδὺ μὲν γὰρ αὐτίκα—*. Deinde quum aperta responsionis vitia, quæ in vulgata versuum descriptione insunt, non essent animadversa, postremus versus verbis *καὶ μὴν* auctus est, quæ ab codicibus plerisque omnibus videntur abesse. In his etiam Havniensis est, qui quod *ξηρὸν ἀφανὲς καὶ ὀνείδεσιν* præbet, non est ab librario scriptum, qui obscuram fuisse codicis sui scripturam indicare vellet, quæ est Matthiæ nostri sententia, sed qui illustrare potius propositum haberet. Nam *ξηρὸν* interpretatus est *ἀφανὲς*, quod, ut fit, postmodum in continuationem verborum est illatum.

ELECTRÆ

Versui 142. *ἐπορθοβοάσω* respondet 159. *ἰώ μοί μοι*, quæ ut exæquarentur, *ἰώ μοι ἰώ μοι* positum est, quod parum probabiliter in locum usitati istius tragicis *ἰώ μοί μοι* inferas. Mihi non dubium est quin *ἐπορθοβοάσω*, seu potius *ἐπορθροβοάσω*, ut Tanaquil Faber corrigebat, genuinæ sit interpretatio scripturæ *ἐπορθρεύσω*.

V. 170. Libri alii *ὀρειβάτας* alii *οὐρειβάτας*: quod *οὐριβάτας* scribendum fuisse ostendi ad Aristophanis Aves v. 278. p. 36.

V. 497. *παλαιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε*] Correptam diphthongum fuerunt qui jure suspectam haberent: sed quod eam ob caussam *παλαιὸν* in alius vocis sedem, veluti *πολιὸν*, migrasse censent, mihi videntur in errore versari. Neque enim

alio vocabulo usus est Euripides neque corripuit diphthongum, sed παλεὸν scripsit. In quam rem tribus utimur documentis. Ac primum quidem ex Herodiano petimus, qui in libro περὶ μονήρους λέξεως p. 4, 18. ubi de accentu nominum in αλεος exeuntium agit, ita scribit, ἐπὶ γὰρ τοῦ τέλους λαμβάνει καὶ τὴν ὀξεῖαν, ὡς ἔχει τὸ γαλεὸς, ἀλεὸς, παλεὸς: nam ita aperte corrigenda scriptura codicis παλαιὸς, quæ hoc quidem in loco non minus vitiosa est quam Taurinensis libri γαλαιὸς pro γαλεός. Deinde in Sophoclis Orithyiæ fragmento 655. (apud Strabonem VII. p. 295.) legitur

Ὑπέρ τε πόντον πάντ' ἐπ' ἔσχατα χθονὸς
νυκτός τε πηγὰς οὐρανοῦ τ' ἀναπτυχὰς
Φοίβου τε παλαιὸν κῆπον—.

et apud Aristophanem in Lysistr. v. 988.

ὑπὸ τῆς ὁδοῦ. παλαιόρ γα ναὶ τὸν Κάστορα.

Quos apertum est pariter dixisse παλεὸν et παλεόρ. legitque παλεὸς in Aristophanis versu scholiasta.

BACCHARUM

V. 7. καὶ δόμων ἐρείπια | τυφόμενα δίου τ' ἔτι πυρὸς ζῶσαν φλόγα] Hæc scriptura, quæ Porsoni conjecturæ debetur, ex Matthiæ editione in nostram transiit. Sed quum in codicibus scriptum sit δίου τε πυρὸς ἔτι, apud Plutarchum autem in vita Solonis p. 79 a. ἀλλὰ παρέμεινεν ἐκεῖνα τὰ δίκαια καὶ παρεφύλαξε τυφομένην ἁδροῦ πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα τὴν ἐρωτικὴν μνήμην καὶ χάριν, parum verisimilis est verborum ista transpositio et multo probabilius τε esse delendum, quod in Barnesii editione seu casu seu consilio factum est. Itaque post τυφόμενα commate distinguendum, illa autem δίου πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα præcedenti sententiæ eadem constructione sunt adjecta qua proxima verba ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.

V. 115. Legebatur ὅστις ἄγει: libri scripti antiqui ὅτ' ἄγῃ, unde ὅταν ἄγῃ scribendum, quod male expressum est ὅταν ἀγάγῃ.

V. 126. βάκχια, quod emendate in codice Parisino, corrupte in editionibus veteribus βακχεία scriptum est, dubitatur quomodo sit interpretandum. Mihi ut εὔια dictum videtur v. 157. Vitiose apud Strabonem X. p. 470. libri alii βακχεῖα præ-

bent, alii βακχείῳ, quod librarii propter vicinum συντόνῳ posuerunt.

V. 636. ἥσυχος δ' ἐκβὰς ἐγὼ | δωμάτων ἥκω πρὸς ὑμᾶς] Ita Bothius emendavit vitiosam lectionem librorum ἥσυχος δ' ἐκ βάκχας ἄγων δωμάτων. Quum librarius errore in hac quidem Baccharum fabula satis excusabili ἐκβάκχας pro ἐκβὰς scripsisset, postmodum ἐγὼ in ἄγων fuit mutatum, quamvis nihil hic est quod secum ducat Dionysus.

V. 981. Post μαινάδων excidit syllaba una, aut corruptum est κατάσκοπον. Versu proximo πρῶτα in πρώτα mutavi, ut infra v. 1129. recte ab Hermanno correctum est. In versu antistrophico corrigendum videtur γνώμα σώφρων.

PHŒNISSARUM

Versus 264. exemplo esse potest quam fastidiosum fuerit antiquum genus histrionum, si vera narrat scholiasta, cujus hæc est ad scripturam vulgatam οὐ μεθῶσ' annotatio, οὐκ ἀφῶσιν ἄτρωτον. ἄλλως. οἱ μὲν γράφουσιν οὐκ ἐφρῶσιν (οὔ με φρῶσιν codex Havniensis). οἱ οὖν ὑποκριταὶ διὰ τὸ δυσέκφορον μεταπλάττουσι τὴν λέξιν. καὶ Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ μονοσυλλάβων ῥημάτων, ὅτε διαλαμβάνει περὶ τοῦ φρῶ, ταύτην τὴν χρῆσιν φησίν. cujus ex verbis mireris non esse dudum una addita littera erutum quod scripserat poeta, οὐκ ἐκφρῶσ', quam lectionem etiam Photius videtur agnoscere p. 359, 8. Οὐκ ἐκφρῶσιν: οὐκ ἐξαφῶσι. Σοφοκλῆς. Nam etsi nihil impedit quominus iisdem verbis usum esse Sophoclem existimemus, multo tamen probabilius est poetarum nomina, ut aliis in locis pluribus, memoriæ errore esse permutata.

IPHIGENIÆ TAURICÆ

V. 1007. hæc sunt Orestis ad Iphigeniam verba

οὐκ ἂν γενοίμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεύς,
ἅλις τὸ κείνης αἷμα, κοινόφρων δέ σοι
καὶ ζῆν θέλοιμ' ἂν καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
ἥξω δέ γ', ἥνπερ καὐτὸς ἐνταυθοῖ πέσω,
πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ καtθανὼν μενῶ μέτα.

in quibus certum est ipsa sententia postulante corrigendum esse μὴ αὐτὸς, quod per crasin scriptum μαὐτὸς sollemni errore in καὐτὸς abiit, ut μὰμαθὴς in κἀμαθὴς, de quo supra dicebam. At-

que hoc quidem dudum intellexit Marclandus, quamvis cetera non felicius quam alii tractans, illud vero non animadvertit, postremos versus duo, quibus tantundem fere continetur quantum verbis præcedentibus dictum fuit, non esse ab Euripide scriptos, sed eandem habere originem quam tot aliæ habent sententiarum *ἐπεξεργασίαι* in Euripidem illatæ, quas cum alii tum inprimis Valckenarius perite monstrarunt. Verba *κατθανὼν μενῶ* fortasse ex Ionis v. 1037. sunt *κἄνπερ διέλθῃ λαιμὸν, οὔποθ' ἵξεται | κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.* Incaute autem se prodidit qui versus illos scripsit etiam eo, quod inusitatam tragicis formam adverbii *ἐνταυθοῖ* intulit, quam nemo tam erit librariorum fidei adstrictus qui uno exemplo Euripidis ex Melanippa apud Stobæum LXXIV, 6. vol. III. p. 68. defensum eat,

τίσασθε τήνδε· καὶ γὰρ ἐνταυθοῖ νοσεῖ
τὰ τῶν γυναικῶν.

ubi certa Elmsleii emendatio est *ἐντεῦθεν νοσεῖ*, ab ipso poeta suppeditata Andromachæ versu 949. *κἀντεῦθεν δόμοι | νοσοῦσιν ἀνδρῶν.* Neglexit hoc Buttmannus in grammatica vol. II. p. 288. neque grammaticorum veterum rationem habuit, quorum sententiam retulit Eustathius p. 1839, 60. *σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ ὡς τὸ μὲν ἐνταυθοῖ τὴν ἐν τόπῳ σημασίαν δηλοῖ, τὸ δὲ ἐνταῦθα καὶ τὴν ἐν τόπῳ καὶ τὴν εἰς τόπον.* Quod significationis discrimen qui excogitarunt, haud dubie etymologica ratione ducti fuerunt, de qua conjecturam facere licet ex præcedentibus Eustathii verbis, *τὸ δὲ ἐνταυθοῖ δοκεῖ Δωρικὸν εἶναι, εἰ καὶ παρ' Ἀττικοῖς τέτριπται, οὕτω δὲ καὶ ἐνταῦθα. ἔστι δὲ τοῦ μὲν ἐνταῦθα ὁ Δωρισμὸς ἁπλοῦς, διπλοῦς δὲ ὁ τοῦ ἐνταυθοῖ. καὶ δῆλον ἐντεῦθεν. ἔθος Δωριεῦσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου φαίνεται, συντάσσειν ἔστιν ὅτε τὴν ἐν πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἔνδον λέγειν ἐνδοῖ—καὶ τὸ πέδον πεδοῖ ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ εἰς γῆν—. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων εἴη ἂν Δωρικὴ σύνταξις τὸ ἐνταυθοῖ* (hoc necessario *ἐνταῦτα* scribendum, quam formam servavit inscriptio Elea apud Boeckhium I. p. 26. *τῷ 'νταῦτ' ἐγραμμένῳ*) *ἤγουν εἰς τοῦτον τὸν τόπον, καὶ αὖθις τροπῇ Δωρικῇ ληγούσης τὸ ἐνταυτοῖ, καὶ τροπῇ συνήθει τοῦ ψιλοῦ εἰς δασὺ ἐνταυθοῖ. ὁμοίᾳ δὲ συντάξει τῆς ἐν προθέσεως καὶ ἀντιμεταχωρήσει τοῦ*

ἀφώνου γίνοιτ' ἂν καὶ τὸ ἐνταῦθα. Brevius et verius Herodianus apud Ioannem Alexandrinum p. 36, 2. *τὸ ἐνταυθοῖ τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν τῷ ἐνταῦθα.* utramque enim formam sine ullo significationis discrimine usurpari facile animadvertet qui usum scriptorum diligentius observare volet.

INDEX FABULARUM.